STEPHEN KING

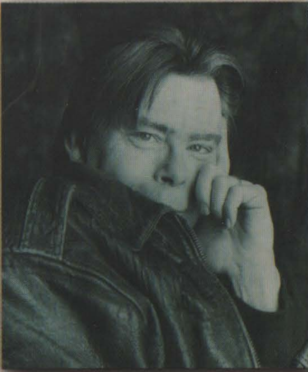

MAÇA KIZI

ALTIN KİTAPLAR

STEPHEN KING

MAÇA KIZI

***Stephen King**'in ilk romanı **'Göz'** 1974'de yayınlandıktan bir yıl sonra Amerika son askeri birliklerini de Vietnam'dan çekti. O günlerin savaş ve savaş karşıtı protesto gösterilerinin görüntüleri on yıl boyunca TV ekranlarından silinmedi.*

*Birbirine bağlı öykülerden oluşan King'in son romanı **'Maça Kızı'** 1960'la 1999 yılları arasını kapsamaktadır. Her öykünün temelinde altmışlı yılların ve Vietnam Savaşı'nın derin izleri yatmaktadır.*

Kitaba adını veren öykü bir grup kolej öğrencisinin tutkuyla bağlandıkları kâğıt oyunu sayesinde savaşı kendilerince protesto etme yolunu keşfetmelerini ve hepsinin kalplerinin karanlık yüzündeki kötülükle yüzleşerek, içlerinde uyumakta olan canavarın çığlıklarını kahkahalarla bastırışını anlatmaktadır.

ISBN 975-21-0132-1

ALTIN KİTAPLAR

ALTIN KİTAPLAR
YAYINEVİ

KİTABIN ORİJİNAL ADI HEARTS IN ATLANTIS

BASKI 1. BASIM / KASIM 2000
AKDENİZ YAYINCILIK A.Ş.
Matbaacılar Sitesi No: 83
Bağcılar - İSTANBUL

ISBN 975 - 21 - 0132 - 1

ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
Celâl Ferdi Gökçay Sok. Nebioğlu İşhanı
Cağaloğlu - İstanbul
Tel: (0212) 513 63 65- 526 80 12
520 62 46 - 513 65 18
Faks: (0212) 526 80 11
www.altinkitaplar.com
info @altinkitaplar. com.tr.

STEPHEN KING

MAÇA KIZI

TÜRKÇESİ
MERAL GASPIRALI

6 Numara: Ne istiyorsun?
2 Numara: Bilgi.
6 Numara: Hangi taraftansın?
2 Numara: Bu dedikodu olur. Bilgi istiyoruz.
6 Numara: Alamayacaksınız!
2 Numara: Öyle ya da böyle alacağız.

The Prisoner

Simon olduğu yerde kaldı. Yaprakların gözden gizlediği ufak bir kahverengi hayaldi. Gözlerini kapasa bile kafasında dişi domuzun başının görüntüsü kalıyordu. Yarı kapalı gözler erişkinlik döneminin sonsuz alayının bulanıklığını yansıtıyordu. Simon'u işlerin kötü olduğuna inandırıyorlardı.

William Golding
Sineklerin Tanrısı

"Çuvalladık."
Easy Rider

1960: İki ucu yontulmuş bir değnekleri vardı.

SARI GİYSİLİ ALÇAK ADAMLAR

1960

I. BİR ÇOCUKLA ANNESİ. BOBBY'NİN DOĞUM GÜNÜ. YENİ KİRACI. ZAMAN VE YABANCILAR HAKKINDA.

Bobby Garfield'in babası yirmili yaşlarında saçları dökülmeye başlayan, kırk beşine gelince de kafası cascavlak olan adamlardandı. Randall otuz altı yaşında bir kalp krizi sonucunda ölüp bu akıbete uğramaktan kurtulmuştu. Emlakçıydı ve bir başkasının mutfak taşlarının üstünde son nefesini vermişti. Bobby'nin babası dünya değiştirirken müstakbel alıcı oturma odasında, kesik bir telefonun başında ambulans çağırmaya çalışıyordu. Bobby o tarihte üç yaşındaydı. Onu gıdıklayan, sonra da yanaklarından ve alnından öpen bir adamı hayal meyal hatırlayacaktı. O adamın babası olduğundan neredeyse emindi. Randall Garfield'in mezar taşının üstünde ÇOK ÖZLENİYOR diye yazılıydı, ama Bobby'nin annesi hiç de birini özlüyor gibi görünmüyordu. Bobby'nin kendisine gelince, insan doğru dürüst hatırlayamadığı birini nasıl özlerdi?

Bobby babasının ölümünden sekiz yıl sonra Harwich kentinin Western Oto Galerisi'nin camekânında gördüğü Schwinn'e körkütük âşık oldu. Annesine aklına gelen her şekilde Schwinn'i istediğini ima etti, sonunda da bir gece sinemadan çıkışlarında yürüyerek evlerine dönerlerken onu annesine gösterdi. (Film *Merdivenin Tepesindeki Karanlık*'tı. Çocuk filmi pek anlamamış, ama yine de hoşlanmış. Dorothy McGuire'ın kendini bir koltuğa atıp uzun bacaklarını gösterdiği bölüm özellikle hoşuna gitmişti.) Mağazanın önünden geçerlerken Bobby laf arasında camekândaki bisikletin şanslı bir çocuk için ideal bir on birinci yaş günü armağanı olabileceğini belirtmişti.

Annesi, "Onu aklına bile getirme," dedi. "Doğum günün için sana bisiklet alacak param yok. Biliyorsun, baban bize yüklü bir miras bırakmış sayılmaz."

Randall, Truman başkanken öldüğü, şimdiyse Eisenhower'in başkanlığının sekizinci yılı olduğu halde, "*Baban bize yüklü bir miras bırakmış sayılmaz*," cümlesi, bir doların üstünde harcama gerektirecek bir şey önerdiği zaman Bobby'nin annesinden aldığı neredeyse değişmez karşılıktı. Adamcağız, sanki ölmüş değil de kaçmış gibi, bu karşılığa genellikle sitem dolu bir bakış eşlik etmekteydi.

Doğum günü için bir bisiklet yoktu. Eve yürürlerken Bobby somurtkan bir yüzle bunu düşünüyordu. Gördükleri karışık konulu filmin çocuğa duyurduğu zevk uçup gitmişti. Annesiyle tartışmayı ya da onu tatlı sözlerle kandırmayı düşünmedi bile -böylesi Liz Garfield'in karşı saldırısına yol açardı, Liz Garfield ise bir karşı saldırıda bulunursa tutsak almazdı- ama bu, Bobby'nin bisikleti... ve kaybettiği babasını... acı acı düşünmesine engel olmadı. Bazen babasından neredeyse nefret ediyordu. Bazen onu bundan alıkoyan sadece annesinin bunu istediğini hissetmesiydi. Commonwealth Parkı'na varıp buranın yan duvarını izledikleri sırada (iki blok ilerde evlerinin bulunduğu sol yandaki Broad Sokağı'na sapacaklardı) her zamanki korkusunu yenerek Randall Garfield hakkında bir soru sordu.

"Babam hiç mi bir şey bırakmadı, anne? Hiç mi bir şey bırakmadı?" Bir iki hafta önce okuduğu Nancy Drew'nun bir polisiye romanında, yoksul bir çocuğa kalan miras terk edilmiş bir köşkteki eski bir saatin arkasında gizliydi. Bobby babasının bir yerlere altın paralar veya değerli pullar gizlediğine inandığı yoktu, ama *bir şey* bırakmış olsaydı, onu belki Bridgeport'ta satabilirlerdi. Belki rehinci dükkânlarından birine. Bobby bir şeylerin nasıl rehin bırakıldığını bilmese de söz konusu dükkânların neye benzediğini biliyordu; önlerinde altın renkli üç top asılıydı ve rehinci dükkânlarındaki adamların onlara seve seve yardım edeceklerine emindi. Bu, tabii sadece bir çocuğun düşüydü, ama sokağın öbür ucundaki Carol Gerber'in donanmada olan babasının denizaşırı ülkelerden yolladığı bir bebek koleksiyonu vardı. Babalar bir şeyler *verdiklerine* göre, bazen de bir şeyler *bırakmaları* akla yakın değil miydi?

Bobby bu soruyu sorduğu sırada, Commonwealth Parkı'nın yanındaki sokak lambalarından birinin altından geçmekteydiler. Çocuk, ölmüş babası hakkında bir soru sorduğunda her zaman olduğu gibi annesinin ağzının şekil değiştirdiğini gördü. Bu değişiklik ona sahibi olduğu bir keseyi hatırlattı, kordonlarını çektiğinizde kesenin ağzı gitgide ufalıyordu.

Broad Sokağı yokuşunu tırmanmaya başladıkları sırada annesi, "Babanın ne bıraktığını sana söyleyeyim," dedi. Bobby soruyu sorduğuna şimdi bin pişmandı, ama artık çok geçti. Annesi bir kere ağzını açıp konuşmaya başladı mı, onu artık susturamazdınız. "Bir hayat sigortası poliçesi bırakacaktı, ancak primleri ödenmediği için ölümünden bir yıl önce hükmü kalmamıştı. Benim bundan haberim yoktu ve başta cenazeci olmak üzere herkes elimde olmayan paradan payını isteyince ister istemez durumu öğrendim. Ayrıca bıraktığı koca bir deste ödenmemiş faturaları ödemekse yine bana düştü. İnsanlar, özellikle de Bay Biderman durumumu büyük bir anlayışla karşıladı, bunun aksini iddia etmek haksızlık olur."

Anlattıklarının tümü eski bir hikâyeydi, sıkıcı ve bir o kadar da acı... Ne var ki, sonra Broad Sokağı yokuşunun ortalarındaki apartmana yaklaştıkları sırada annesi Bobby'ye yeni bir şey söyledi. "Baban," dedi. "Bir defa olsun hoşlanmadığı bir floş çıkarmamıştır."

"Floş nedir, anne?"

"Boş ver. Ama sana şu kadarını söyleyeyim, Bobby. Sakın seni para için iskambil oynarken yakalamayayım. Bu belayı bütün ömrüme yetecek kadar yaşadım ben."

Bobby daha fazlasını öğrenmek istiyorsa da sormama akıllılığını gösterdi. Yeni sorular sorması annesinin yeni bir tirada başlamasına neden olurdu. Mutsuz karı ve kocaları anlatan filmin birden annesini, kendisinin anlayamadığı biçimde sinirlendirmiş olabileceği aklına geldi. Pazartesi günü okulda arkadaşı John Sullivan'a floşları soracaktı. Bobby bu terimin pokerle ilgisi olduğunu düşünüyor, ama emin olamıyordu.

Oturdukları apartmana yaklaşırlarken annesi, "Bridgeport'ta insanın parasını yutan yerler vardır," dedi. "Bazı sersemler oralara giderler.

Sersem erkekler her şeyi berbat eder, sonra da pisliklerini temizlemek zavallı kadınlara düşer. Evet..."

Bobby bundan sonrasını biliyordu. Annesinin favori konularından biriydi.

Liz Garfield bir yandan anahtarı çıkarıp Connecticut'un Harwich kentindeki Broad Sokağı'nın 149 numaralı kapısını açmaya hazırlanırken, "Hayat adil değil," dedi. 1960 yılının nisan ayıydı. Havada ilkbahar kokusu vardı. Liz'in yanında da ölen babasının kızıl saçlarına sahip sıska bir erkek çocuk duruyordu. Liz'in oğlunu nadiren okşadığı zamanlarda çocuğun hemen hiç saçlarına el sürmüyor, genellikle koluna veya yanağına dokunuyordu.

"Hayat adil değil," diye tekrar etti. Kapıyı açtı ve içeri girdiler.

Annesine bir prenses gibi davranılmadığı gerçekti, kocasının daha henüz otuz altı yaşındayken boş bir evin yer muşambasının üstünde can vermesi de her şeye tuz biber ekmişti, ama Bobby bazen durumun daha da beter olabileceğini düşünüyordu. Örneğin, çocuk iki üç hatta dört tane olabilirdi.

Annesi ikisini geçindirmek için ya gerçekten zorlu bir işte çalışmak zorunda kalsaydı? Sully'nin annesi kent merkezindeki Tip-Top ekmek fırınında çalışıyor, fırınları yakmak zorunda olduğu haftalarda Sully-John'la iki ağabeyi annelerini neredeyse hiç görmüyorlardı. Bobby ayrıca saat üç düdüğü çaldığı zaman Peerless Ayakkabı Şirketi'nden sıra sıra çıkan kadınları da görmüştü. (Kendisi iki buçukta okuldan çıkıyordu.) O kadınların hepsi fazla zayıf ya da şişko görünüyordu. Yüzleri renksiz denecek kadar soluktu, parmaklarında da iğrenç bir bayat kan renginde lekeler dikkati çekiyordu. Önlerine bakarak yürüyorlar, iş ayakkabılarıyla pantolonlarını market poşetlerinin içinde taşıyorlardı. Geçen sonbaharda Bobby, Bayan Gerber, Carol ve küçük Ian'la (Carol'un Sümüklü Ian dediği çocuk) kilise fuarına gittiği zaman kent dışında yerden elma toplayan erkeklerle kadınlar görmüştü. Onların kim olduğunu sorduğunda Bayan Gerber göçmen olduklarını söylemişti -tıpkı sürekli hareket halinde olan ve olgunlaşmış her türlü

ekini mideye indiren bazı kuşlara benziyorlardı. Bobby'nin annesi de onlardan biri olabilirdi, ama değildi.

O sadece Home Town Emlak Şirketi'nde Bay Donald Biderman'ın sekreteriydi. Bobby'nin babası da kalp krizi geçirdiği sıralarda aynı şirket hesabına çalışıyordu. Bobby, Donald Biderman, Randall'dan hoşlandığı ve tek çocukla dul kalmış olan kadına acıdığı için annesinin o işi elde ettiğini düşünmüştü önce. Ama Liz işinde iyiydi ve sıkı çalışıyordu. Çoğu kez geç saatlere kadar işinin başında kalıyordu. Bobby bir iki kez annesi ve Bay Biderman'la beraber olmuştu. Bunların içinde en iyi anıları şirketin pikniğine aitti. Ama bir başka gün de Bobby'nin okul avlusundaki bir oyun sırasında dişi kırıldığında Bay Biderman anne oğulu arabasıyla Bridgeport'taki dişçiye götürmüştü. İki yetişkinin birbirlerine nasıl baktıkları bu arada çocuğun dikkatinden kaçmamıştı. Bay Biderman bazen gece vakti telefon ediyor, Bobby'nin annesi bu görüşmeler sırasında ona, "Don," diyordu. Ancak, "Don," yaşlıydı, Bobby'nin de onu fazla önemsediği yoktu.

Ofisteki günlerinde (ve akşamlarında) annesinin ne yaptığından Bobby emin değildi, emin olduğu tek şey; bunun ayakkabı yapmak, elma toplamak veya sabahın dört buçuğunda Tip-Top ekmekçisinin fırınlarını yakmakla uzaktan yakından bir ilgisinin olmadığıydı. Ama annesine bazı şeyleri sormak bela aramaktan başka bir şey olmazdı. Örneğin, Sears'den biri ipekli olmak üzere üç yeni elbiseyi alabildiği halde, Western Oto'nun vitrinindeki Schwinn için (rengi kırmızı ve doreydi, ona sadece bakmakla bile duyduğu özlemden Bobby'nin midesine kramp giriyordu) nasıl olup da aylığı 11.50 dolardan üç taksidi ödeyemiyordu. Bu gibi şeyleri Bobby'nin annesine sorarsanız başınız gerçekten derde girerdi.

Bobby de sormuyordu. Sonunda, bisikletin parasını kendisi kazanmaya karar verdi. Bunun için sonbahara, hatta kışa kadar bile çalışması gerekebilirdi, o model belkide o zamana kadar Western Oto' nun vitrininden kaybolurdu, ama çocuk buna rağmen gayret edecekti. Durmadan uğraşmak, büyük çaba göstermek lazımdı. Hayat kolay hele adil hiç değildi.

Bobby'nin on birinci yaş günü nisanın sonuncu salı gününe rastladı. Annesi o gün ona gümüş folyoya sarılı yassı bir küçük paket verdi. Pakedin içinden turuncu renkte bir kütüphane kartı çıktı. Bir *yetişkin* kütüphane kartı. Güle güle Nancy Drew, Hardy Kardeşler ve donanmadan Don Winslow. Öbürlerine ise *Merdivenin Tepesindeki Karanlık* türünden gizemli, karmaşık ve ihtiras dolu tüm öykülere merhaba. Kule odalarındaki kanlı hançerler de cabası. (Nancy Drew ile Hardy Kardeşler'le ilgili öykülerde de esrarlı olaylar ve kule odaları, ama pek az kan vardı, ihtiras ise hiç yoktu.)

Annesi, "Başvuru masasındaki Bayan Kelton'un dostum olduğunu unutma," dedi. Her zamanki uyarı sesiyle konuşsa da oğlunun sevindiğini görüyordu ve bundan memnundu. "Ama *Peyton Place* ya da *King's Row* gibi açık saçık bir kitabı almaya kalkışırsan bundan haberimin olacağını unutma," diye ekledi.

Bobby gülümsedi. Annesinin doğru söylediğini biliyordu.

"Masada öbür memur, yani Bayan İşgüzar varsa ve senden turuncu kartı nereden bulduğunu sorarsa, ona kartın öbür yüzüne bakmasını söylersin. İmzamın yukarsında yazılı iznim var."

"Teşekkür ederim, anne. İyi etmişsin."

Liz gülümsedi, sonra oğlunun yanağına dudaklarını hafifçe dokundurdu. Göz açıp kapayana kadar biten kuru bir öpücük. "Sevinmen hoşuma gitti," dedi. "Eve eğer erken dönebilirsem, bir midye ve dondurma ziyafeti için Colony'ye gideriz. Yalnız, pastan için hafta sonunu beklemek zorundasın; o zamana kadar sana pasta yapmak için hiç vaktim olmayacak. Haydi, şimdi paltonu giy ve fırla, çocuk. Yoksa okula geç kalacaksın."

Merdiveni birlikte inip kapının önüne çıktılar. Kaldırımın kenarında bir taksi vardı. Poplin ceketli bir adam yolcu tarafının penceresinden içeri eğilmiş, taksi ücretini ödüyordu. Arkasında küçük bir bagaj yığını vardı: bavullar ve saplı kâğıt poşetler.

Liz, "Bu, üçüncü kattaki odayı kiralayan adam olmalı," dedi. Dudaklarını yine büzmüştü. Üst basamakta duruyor, taksi şoförüyle işini bitirmekte olan adamın kendilerine doğru uzanmış sıska kabaetlerini inceliyordu. "Eşyalarını kâğıt torbalarda taşıyan insanlara güvenmem,"

diye devam etti. "Eşyasını kâğıt torbalarda taşıyan biri benim için ancak pasaklı diye nitelendirilebilir."

Bobby, "Adamın bavulları da var," dese de annesi, yeni kiracının üç küçük çantasının dikkate bile alınmayacağını belirtti. Bir kere uyumlu değillerdi; üstelik öfkeli birisi tarafından tâ California'dan tekmelenerek buraya getirilmiş izlenimi uyandırıyorlardı.

Bobby ile annesi asfalta indiler. Taksi uzaklaşmıştı. Poplin ceketli adam onlara doğru döndü. Bobby için insanlar üç kalabalık gruba ayrılıyordu: çocuklar, yetişkinler ve yaşlılar. Yaşlılar ak saçlı yetişkinlerdi. Yeni kiracı da bu gruptandı. Yüzü zayıf, bol çizgili ve yorgun görünüşlüydü. (Ama yalnız soluk mavi gözlerinin etrafında kırışıklar vardı.) Ak saçları bir bebeğinkiler kadar ince telliydi ve yaşlılık lekeleriyle kaplı bir alnın etrafında iyice seyrelmişti. Uzun boyu ve kamburlaşmış sırtı Bobby'ye WPIX'de cuma geceleri saat 11:30'da gösterilen korku filmlerindeki Boris Karloff'u hatırlatmıştı. Poplin ceketin altına onun için fazla büyük görünen ucuz bir işçi tulumu giymişti. Ayaklarında da aşınmış ucuz deri ayakkabılar vardı.

"Merhaba," derken zoraki gülümsedi. "Adım Theodore Brautigan. Sanırım, bir süre burada yaşayacağım."

Uzattığı ele Bobby'nin annesi belli belirsiz dokundu. "Benim de adım Elizabeth Garfield," dedi. "Bu da oğlum Robert. Şimdi de kusurumuza bakmazsanız, Bay Brattigan..."

"Adım Brautigan, bayan, ama siz ve oğlunuz bana sadece Ted derseniz sevinirim."

"Olur. Neyse, Robert okula geç kaldı, ben de işime. Tanıştığımıza sevindim, Bay Brattigan. Haydi acele et, Bobby. *Tempus fugit.*"

Genç kadın kente doğru yokuş aşağı yürümeye başladı. Bobby ise daha ağır adımlarla yokuş yukarı Asher Caddesi'ndeki Harwich İlkokulu'na doğru ilerlemeye koyuldu. Birkaç adım sonra durup arkasına baktı. Annesinin Bay Brautigan'a kaba davrandığını, dahası, kibirli bir insan izlenimi uyandırdığını düşünüyordu. Kibir ve kendini beğenmişlik küçük arkadaş çevresinde en büyük kusurdu. Carol kendini beğenmiş birinden nefret ederdi. Sully-John da öyle. Bay Brautigan şimdiye kadar yolu yarılamış olmalıydı, ama eğer aynı yerdeyse Bobby

ona gülümsemek istiyordu. Adamcağız böylece Garfield ailesinin hiç değilse bir üyesinin kibirli olmadığını anlayacaktı.

Annesi de durmuş, arkasına bakıyordu. Aslında niyeti Bay Brautigan'a bakmak değildi. Böyle bir şey Bobby'nin aklının köşesinden bile geçmemişti. Liz, arkasına dönüp oğluna bakıyordu. Oğlunun arkasına döneceğini Bobby'den bile önce bilmişti. Çocuk her zamanki şen mizacına rağmen içinin karardığını hissetti. Annesi bazen Bobby daha onu kandıramadan Sarasota'nın karlı bir gün geçireceğini söylüyor, o da annesinin haklı olduğundan şüphe etmiyordu. İnsanın annesine bir şey yutturabilmesi için kaç yaşında olması gerekirdi? Yirmi mi? Otuz mu? Belki onun ihtiyarlamasını ve kafasının içindekilerin tavuk çorbasına dönmesini mi beklemek gerekirdi?

Bay Brautigan uzaklaşmamıştı. Eve uzanan dar yolun kaldırım ucunda duruyordu. İki elinde birer bavul vardı, üçüncüsü de sağ kolunun altındaydı. (Üç kâğıt poşeti Broad'un 149 numarasının önündeki çimlerin üstüne sürüklemişti.) Bu ağırlığın altında büsbütün iki büklüm olmuştu.

Liz Garfield'in bakışı onun üzerinden oğluna kaydı. Gözleri ona, *git*, diyordu. Tek kelime söyleme. O yeni. Nereden geldiği, ne olduğu belirsiz biri. Ve buraya eşyasının yarısını kâğıt poşetlerin içinde taşıyarak geldi. Tek kelime söyleme, Bobby, sadece *git.*

Ama Bobby annesini dinlemedi. Belki de doğum günü için ona bir bisiklet yerine bir kütüphane kartı armağan edildiği için. "Sizinle tanıştığıma sevindim, Bay Brautigan. Umarım, burayı seversiniz," dedi.

Bay Brautigan da, "Tanrı sana zihin açıklığı versin, oğlum," dedi. "Mümkün olduğu kadar çok şey öğrenmeye çalış. Annen haklı, *tempus fugit.*"

Bobby tekrar annesine baktı. Küçük isyanı, acaba bu küçük övgünün etkisiyle bağışlanmış olabilir miydi? Ama annesinin ağzı acımasızdı. Kadın başka bir şey söylemeden döndü ve yokuş aşağı yürümeye devam etti. Bobby de kendi yoluna gitti. Annesi sonradan onu pişman etse de yabancıyla konuştuğuna memnundu.

Carol Gerber'in evine yaklaşırken turuncu kütüphane kartını çıkarıp baktı. Herhalde bir Schwinn değildi, ama yine de iyiydi. İyiden de fazla. Keşfe çıkacağı koskoca bir kitap dünyası onu bekliyordu. Kart

sadece iki üç dolara alınmış olsa bile ne önemi vardı? Önemli olanın düşünce olduğunu söylemezler miydi hep?

En azından annesi öyle söylüyordu.

Bobby kartı çevirip öbür yüzüne baktı. Annesinin el yazısıyla şöyle bir not yazılmıştı: "*İlgililere: Bu, oğlumun kütüphane kartıdır. Harwich Halk Kütüphanesi'nin yetişkinlere ait bölümünden haftada üç kitap almasına ben izin verdim.*" Yazının altındaki imza *Elizabeth Penrose Garfield*'e aitti.

Liz, adının altına bir dipnot eklemişti: "*Aldığı kitapların gecikme cezalarından Robert sorumlu olacaktır.*"

Carol Gerber, "Doğum günü çocuğu!" diye bağırarak pusu kurduğu bir ağacın arkasından fırladı. Bobby ürkmüştü. Carol kollarını onun boynuna dolayarak yanağından öptü. Bobby kızardı ve birilerinin onları görmüş olmasından çekinerek etrafına baktı. Bu sürpriz öpücükler olmasa bile bir kızla arkadaş olmak güç işti. Neyse ki endişe edilecek bir şey yoktu. Her sabahki öğrenci kafileleri tepenin doruğundaki Asher Caddesi'nde okula doğru yol alıyordu, ama burada aşağıda yalnızdılar.

Bobby yanağını ovuşturdu.

Kız, "Numara yapma, hoşlandın," dedi gülerek.

Bobby de hoşlandığı halde, "Hiç de değil," diye karşılık verdi.

"Doğum günün için nasıl bir armağan aldın?"

Bobby, "Bir kütüphane kartı," diyerek kıza kartı gösterdi. "Bir *yetişkin* kütüphane kartı."

"Harika!" Carol'un gözlerinde gördüğü anlam acıma mıydı yoksa? Herhalde değil. Hem olsa da ne çıkardı? "Al. Bu senin için." Kız ona, üstünde adının yazılı olduğu bir Hallmark zarfı uzattı. Zarfın üstünde kalp ve oyuncak ayı çıkartmaları vardı.

Bobby kalbi çarparak zarfı açtı. Üstünde saçma sapan bir şeyler yazılı olursa kartı pantolonunun arka cebine tıkabileceğini düşünüyordu.

Neyse ki böyle şeyler yazılı değildi. Belki biraz bebeksiydi. Başında geniş kenarlı fötr şapka olan bir çocuk atın üstüne oturmuştu. Resmin altında da blok harflerle DOĞUM GÜNÜN KUTLU OLSUN KOV-

BOY diye yazılıydı. S*evgiler, Carol,* biraz sulucaydı, ama Carol ne de olsa bir kızdı. Elden ne gelirdi?

Bobby, "Teşekkür ederim," diye homurdandı.

"Biliyorum, bir bebek kartı, ama ötekiler daha da beterdi." Yokuşun biraz daha yukarsında Sully-John da onları bekliyor, bir yandan da yoyosuyla oynuyordu. Onu kâh sağ kolunun, kâh sol kolunun altından, kâh arkasından geçiriyordu. Ama bacaklarının arasından geçirmeye kalkışmıyordu artık. Bir keresinde okul bahçesinde bunu yapmış ve hayalarına fena halde vurmuştu. Bunun üzerine ulur gibi bağırmış, Bobby ile öbür çocuklardan birkaçı gözlerinden yaşlar gelene kadar gülmüşlerdi. Carol ve diğer kız arkadaşları merakla koşuşmuşlar, fakat oğlanlar kızlara bir şey dememişlerdi. Carol o sırada *erkek çocuklar çok aptal,* dediyse de, Bobby onun gerçekten öyle düşündüğünü sanmıyordu. Öyle düşünmüş olsa ağacın arkasından fırlayıp onu öper miydi hiç? Annesinin verdiğinden kat kat güzeldi o öpücük.

"Bu bir bebek kartı değil," dedi.

Kız omuzlarını silkti. "Öyle sayılır. Sana bir yetişkin kartı almak istedim, ama hepsi fazla abartılıydı."

Bobby bu sözleri doğruladı. "Biliyorum."

"Sen de büyüyünce sulu bir yetişkin mi olacaksın, Bobby.?"

"Umarım hayır. Ya sen?"

"Hayır. Ben annemin arkadaşı Rionda gibi olacağım."

Bobby dudak büktü. "Rionda fazla tombul."

"Ama çok kıyak biri. Ben tombul olmadan kıyak olacağım."

"Binamıza yeni biri taşındı. Üçüncü kattaki odayı tutmuş. Annem oranın çok sıcak olduğunu söylüyor."

"Öyle mi? Neye benziyor o adam?" Carol kıkırdadı. " Hoş biri mi?"

"İhtiyar bir adam." Bobby biraz düşünmek için konuşmasına ara verdi. "Ama ilginç bir yüzü vardı," diye devam etti. "Annem, sırf bazı eşyaları poşetlerin içinde olduğu için görür görmez ondan hoşlanmadı."

Sully-John da onlara katılmıştı. "Nice senelere, orospu çocuğu," diyerek Bobby'nin sırtına yumruğunu indirdi. O*rospu çocuğu*, Sully-John'un en sevdiği sıfattı; Carol'unki ise *kıyak*'tı. Bobby şu sıralar kararsızdı, ama *bombok*'u her nedense havalı buluyordu.

Carol, "Eğer küfredersen seninle yürümem," dedi.

Sully-John alttan aldı. "Tamam." Carol biraz büyüyünce bir Bobbsey ikizine benzeyecek havalı bir sarışındı. John Sullivan ise uzun boylu, siyah saçlı ve yeşil gözlüydü. Bobby Garfield arkadaşlarının arasında yürürken az önceki depresif halini unutmuş gibiydi. Bugün onun doğum günüydü, o, arkadaşlarının arasındaydı ve hayat güzeldi. Carol'un doğum günü kartını arka cebine tıktı, kendi yeni kütüphane kartını ise düşmesi veya çalınması mümkün olmayan ön cebinin derinlerine kaydırdı. Carol birden ip atlar gibi zıplamaya başladı. Sully-John ona durmasını söyledi.

Carol, "Niçin?" diye sordu. "Ben ip atlamasını severim."

Sully-John, "Ben de *orospu çocuğu demesini severim, ama sen istemezsen demem,*" diye mantıklı bir karşılık verdi.

Carol, Bobby'ye baktı.

Bobby özür diler gibi boynunu büktü. "İp olmadan zıplamak biraz bebekçe bir davranış, Carol," dedi. Sonra omuzlarını silkti. "Ama istersen zıplayabilirsin. Bize göre hava hoş, öyle değil mi, S-J?"

Sully-John, "Haklısın," dedi ve yine yoyosuyla oynamaya başladı. Arkadan öne, yukardan aşağıya doğru vap-vap-vap.

Carol zıplamayı kesti. İkisinin arasında yürüyor, Bobby Garfield'in kız arkadaşı olduğunu, Bobby'nin bir sürücü belgesiyle bir Buick'inin olduğunu, Bridgeport'a WKBW Rock and Roll Extravaganza'yı görmeye gittiklerini düşlüyordu. Bobby'yi kıyak buluyordu. Onun en kıyak yanı da bunun farkında olmayışıydı.

Bobby saat üçte okuldan eve döndü. Daha önce de gelebilirdi, ama depozitolu şişeleri toplamak, Şükran Günü'nde Bir Bisiklet Almak kampanyasının bir parçasıydı. O da şişe aramak için Asher Caddesi'nin hemen ötesindeki fundalıklı araziye saptı. Üç Rheingold'la bir Nehi buldu. Fazla bir şey etmezdi, ama sekiz cent yine de sekiz cent'ti. "Damlaya damlaya göl olur," annesinin favori deyişlerinin bir diğeriydi.

Bobby ellerini yıkadı (o şişelerin bir ikisi oldukça pisti), buzdolabından yiyecek bir şeyler çıkardı, sonra *American Bandstand*'i izledi. Ardından, Carol'a telefon ederek Bobby, Darin'in de bandoya gelip

şarkı söyleyeceğini haber verdi. Carol, Bobby, Darin'i kıyak buluyor, hele şarkı söylerken parmaklarını şaklatmasına bayılıyordu. Carol, kuş beyinli üç dört arkadaşıyla televizyonun karşısındaydı. Hepsi arka planda aralıksız kıkırdamaktaydılar. Ses Bobby'ye bir pet dükkânındaki kuşları çağrıştırdı. Dick Clark televizyonda *bir tek* Stri-Dex ilaçlı petinin ne kadar sivilce iltihabını emebileceğini gösteriyordu.

Bobby'nin annesi saat dörtte telefon etti. Bay Biderman'ın geç saate kadar çalışmasını istediğini haber veriyordu. Bu durumda Colony'deki doğum günü şölenini iptal edecekleri için üzgündü. Buzdolabında bir gün öncesinden kalma dana yahnisi vardı; Bobby bunu yiyebilirdi, kendisi de oğlunu yatırmak için saat sekizde evde olacaktı. Kadın, "Tanrı aşkına, ocakla işin bitince havagazını kapamayı unutma," diye oğlunu uyardı.

Televizyonun başına dönerken Bobby hayal kırıklığı içindeydi, ama hiç şaşırmamıştı. Dick şimdi *Bandstand*'de panelin sonuçlarını açıklıyordu. Bobby, ortadaki delikanlının bütün ömrüne yetecek kadar Stri-Dex petlerine ihtiyacı olduğunu düşündü.

Ön cebine elini soktu ve turuncu renkli yeni kütüphane kartını çıkardı. Keyfi yerine gelmeye başlamıştı. Canı istemezse burada, TV'nin karşısında önünde bir dizi eski çizgi romanla oturması gerekmiyordu. Kütüphaneye kadar gidip yeni kartını, yeni *yetişkin* kartını kullanmaya başlayabilirdi. Bayan İşgüzar'ın nöbet zamanıydı. Kütüphanecinin gerçek adı Bayan Harrington'du, Bobby onu güzel buluyordu. Bayan Harrington parfüm kullanıyordu. Bobby kadının teninde ve saçlarında güzel bir anı gibi hafif ve tatlı olan bu kokuyu daima hissetmişti. Ve Sully-John her ne kadar şu anda trombon dersinde olsa da, Bobby kütüphaneden sonra arkadaşının evine gidebilir, onunla belki top oynardı.

Şöyle düşündü: *Aynı zamanda bu şişeleri Spicer'e de götürebilirim*, *bu yaz bir bisiklet kazanmam* lazım. Hayat ona birden anlamlı gelmeye başlamıştı.

Sully'nin annesi Bobby'yi yemeğe kalması için davet etti, ama çocuk kabul etmedi. "Eve dönsem daha iyi olacak," dedi. Bayan Sulli-

van'ın kemikli etini ve fırında pişmiş patateslerini evde kendisini bekleyen yiyeceklere bin kere tercih ederdi, ama ofisten eve dönünce annesinin ilk yapacağı işin buzdolabını açıp içindeki artık yahninin bitip bitmediğine bakmak olacağını biliyordu. Yahni yerli yerinde olursa Bobby'ye akşam yemeğinde ne yediğini soracaktı. Bu soruyu sorarken sakin davranacak, laf olsun diye sormuş numarası yapacaktı. Bobby ona Sully-John'da yemek yediğini söyleyecek olsa, annesi başını eğecek, ne yediklerini, tatlının da olup olmadığını bilmek isteyecek, sonra da Bayan Sullivan'a teşekkür edip etmediğini soracaktı. Hatta divanda Bobby ile yan yana oturup TV'de *Sugarfoot*'u seyrederlerken bir kâse dondurmayı onunla paylaşacaktı. Her şey yolunda gidiyor gözükecek, ama aslında yolunda gitmeyecekti. Er veya geç o günün acısı çıkacaktı. Bu belki bir iki gün, hatta belki bir hafta sonra olmasa da mutlaka olacaktı. Bobby bundan adı kadar emindi. Annesi herhalde gerçekten geç saate kadar çalışmak zorundaydı, ama doğum gününde Bobby'nin artık bir et yemeğini yalnız başına yemesinin, izin almadan yeni kiracıyla konuşmasının cezası olduğu muhakkaktı. Çocuk bu cezadan kaçmaya çalışırsa, bu da bir mevduat hesabındaki para gibi arttıkça artacaktı.

Bobby, Sully-John'un evinden döndüğünde saat altıya çeyrek vardı ve hava hızla kararmaktaydı. Okuyacak iki yeni kitabı vardı: *Kadife Pençeler Olayı* adında bir Perry Mason dedektif romanıyla Clifford Simak'tan *Güneşin Etrafındaki Çember* adında bir bilim kurgu. Her ikisi de ellenmekten bombok gözüküyordu, Bayan Harrington da Bobby'ye hiç güçlük çıkarmamıştı. Aksine Bobby'ye yaşından öte şeyler okuduğunu ve devam etmesini söylemişti.

S-J'den dönerken Bobby batan bir gemide Bayan Harrington'la beraber olduğu bir öykü uydurdu. Yalnız onlar hayatta kalıyor, üstünde S. S. LUSITANIC yazılı bir cankurtaran simidi bularak boğulmaktan kurtuluyorlardı. Böylece küçük bir adaya sürükleniyorlardı. Bol bol palmiyeleri, balta girmemiş ormanları ve bir de yanardağı bulunan bu adada kumsalda yattıkları sırada, Bayan Harrington çok üşüdüğünü söylüyordu. Bobby ona sarılıp ısıtamaz mıydı acaba? Bobby tabii bunu yapmaya dünden razıydı. Derken ormanın içinden yerliler çıkıyordu. Önceleri dostça davranıyorlardı, ama çok geçmeden yanardağın

yamaçlarında yaşayan yamyamlar oldukları, kafataslarıyla çevrili bir açıklıkta kurbanlarını öldürdükleri meydana çıkıyordu. İşlerin gitgide kötüye gittiği ve Bobby ile Bayan Harrington kocaman bir kazana doğru sürüklendikleri sırada yanardağ guruldamaya başlıyordu. Sonra da...

"Merhaba, Robert."

Bobby başını kaldırdı. Carol Gerber'in, yanağına bir öpücük kondurmak için ağacın arkasından fırladığı zamankinden de çok şaşırmıştı. Seslenen, evdeki yeni adamdı. Üst basamakta oturmuş, bir sigara tellendiriyordu. Aşınmış eski ayakkabıların yerine aşınmış eski terlikler giymişti. Sıcak bir akşam olduğu için poplin ceketini çıkarmıştı. Bobby, onun kendi evindeymiş gibi rahatına baktığını düşündü.

"Bay Brautigan, size de iyi akşamlar."

"Seni korkutmak istememiştim."

"Korkmadım ki..."

"Bence ürktün. Binlerce kilometre uzaktaydın. Hem bana lütfen Ted de."

"Peki." Bobby öyle demekle beraber, sözünde durabileceğine emin değildi. Bir yetişkini (özellikle de *ihtiyar* bir yetişkini) küçük adıyla çağırmak, annesinin öğretileri kadar kendi eğilimlerine de ters düşüyordu.

"Okul iyi miydi? Yeni bir şeyler öğrendin mi?"

"İyiydi." Bobby bir sağ, bir sol ayağına basıyor, yeni kitaplarını bir elinden ötekine geçiriyordu.

"Benimle bir dakika oturmaz mısın?"

"Tabii, ama uzun kalamam. Yapacak işlerim var, biliyorsunuz." Başta akşam yemeği vardı. Artık yahni ona çekici gelmeye başlamıştı.

"Haklısın. Yapacak işlerin var ve *tempus fugit.*"

Bobby, kapının önündeki geniş basamakta Bay Brautigan'ın -Ted'in- yanında oturup Chesterfield'inin kokusunu ciğerlerine çekerken, hiç bu kadar yorgun bir adam görmediğini düşünüyordu. Taşınma yorgunluğu olabilir miydi bu? Üç küçük bavulla üç kâğıt poşeti taşımak insanı ne kadar yorabilirdi? Bobby daha sonra adamların bir kamyonla başka eşyalar getirebileceğini düşündü, ama bu pek mümkün görünmüyordu. Bay Brautigan'ın taşındığı yer sadece tek odaydı,

bir yanında mutfak olan, başka her şeyin de öbür yanda bulunduğu bir tek odaydı sonuçta. İhtiyar Bayan Sidley'e inme inip kadıncağız kızının yanına taşındığı zaman o ve Sully-John çıkıp orayı gözden geçirmişlerdi.

Bobby, "*Tempus fugit*, zaman uçuyor demek," dedi. "Bu deyiş annemin hiç dilinden düşmez. Ayrıca, zaman ve gelgitin hiç kimseyi beklemediğini, zamanın da bütün yaraları iyileştirdiğini söyler o."

"Demek annen birçok deyişi olan bir kadın, öyle mi?"

Bobby, "Evet," dedi. "Birçok deyişi var." Bu deyişleri hatırlamak onu birden yormuştu.

"Ben Jonson zamana, ihtiyar dazlak mızıkçı derdi." Ted Brautigan sigarasından derin bir nefes çekti ve dumanı burun deliklerinden dışarı üfürdü. "Boris Pasternak da zamanın tutsakları ve sonsuzluğun rehineleri olduğumuzu söylemiş."

Bobby büyülenmiş gibi ihtiyar adama bakıyordu. Guruldayan boş midesini geçici olarak unutmuş gibiydi. Zamanın ihtiyar ve dazlak bir mızıkçı oluşu hoşuna gitmişti; bu kesinlikle çok doğruydu, ama nedenini sorsanız söyleyemezdi. Bu nedeni söyleyememek de işin güzel yanıydı. Yumurtanın içindeki bir şey ya da buzlu camın arkasındaki bir gölge gibiydi bu.

"Ben Jonson da kim?" diye sordu.

Bay Brautigan, "Çok çok uzun yıllar önce ölmüş bir İngiliz," dedi. "Bencil ve para konusunda akılsız biri. Aynı zamanda yellenmeye eğilimi olan biri. Ama..."

"Bu da ne demek?"

Ted dilini dudaklarının arasına sıkıştırdı ve kısa, ama çok gerçekçi bir osuruk sesi çıkardı. Bobby ellerini ağzına götürdü ve avuçlarının arkasında kıkırdadı.

Ted Brautigan, "Çocuklar osurmanın komik bir şey olduğunu sanırlar," diye başını salladı. "Oysa benim yaşımdaki bir adam için hayatın giderek artan garipliklerinden biridir. Ben Jonson yellenmelerinin arasında pek çok akıllıca şey söylemiştir. Dr. Johnson'un -yani Samuel Johnson'un- söyledikleri kadar çok değil, ama yine de epeyce çok."

"Ya Boris kim?"

"Pasternak. Bir Rustur." Bay Brautigan eliyle "önemi yok" der gibi bir hareket yaptıktan sonra, "Kitaplarını görebilir miyim?" dedi.

Bobby onları yaşlı adama uzattı. Bay Brautigan (Bobby ona *Ted demelisin* diye kendi kendine hatırlattı) başlığına şöyle bir göz attıktan sonra Perry Mason'u çocuğa iade etti. Clifford Simak'ın romanını daha uzun zaman elinde tuttu. Sigarasının duman halkalarının arasından başlığına baktıktan sonra sayfalarını çevirdi. Böyle yaparken başını sallıyordu.

"Bunu okudum," dedi. "Buraya gelmeden önce okumak için çok zamanım oldu."

"Öyle mi?" Bobby ilgilenmişti. "İyi midir?"

"En iyi kitaplarından biri," dedi Bay Brautigan, yani Ted. Bir gözü kapalı, öbürüyse dumandan kısılmış halde Bobby'ye yan gözle baktı. Bu bakış ona hem akıllı, hem de gizemli bir hava veriyor, polisiye filmlerdeki pek güvenilemez tipleri çağrıştırıyordu. "Ama bunu okuyabileceğine emin misin?" diye sordu. "Yaşın on ikiden fazla olamaz."

Bobby, "On bir yaşındayım," dedi. Ted'in onu on iki yaşında zannetmesi hoşuna gitmişti. "Bugün on birinci yaş günüm. Bu kitabı okuyabilirim. Belki içindekilerin hepsini anlamam, ama öykü iyiyse hoşuma gidecektir."

"Yaş günün ha!" Ted etkilenmiş görünüyordu. Sigarasından son bir nefes çektikten sonra izmariti aşağı fırlattı. İzmarit kaldırıma çarpıp kıvılcımlar püskürttü. "Öyleyse yaş günün kutlu olsun, sevgili Robert!"

"Teşekkür ederim. Ama Bobby adı daha çok hoşuma gidiyor."

"Öyleyse Bobby. Peki, yaş gününü kutlayacak mısınız?"

"Hayır. Annem bugün geç saate kadar çalışacak."

"Öyleyse küçük odama gelmek ister misin? Fazla bir şeyim yok, ama bir konserve kutusunu açmasını bilirim. Bir de pastam olmalı."

"Teşekkür ederim. Ama annem bana yiyecek bir şeyler bıraktı. Onları yemem lazım."

"Anlıyorum." Şaşırtıcı olsa da adam gerçekten anlamış görünüyordu. Ted, *Güneşin Etrafındaki Çember*'i Bobby'ye iade etti. "Bay Simak bu kitapta bizimki gibi daha bir sürü dünya olduğunu var sayıyor," dedi. "Güneşin etrafında bir çember oluşturan bizimkine benzer paralel dünyalar. Çok heyecan verici bir fikir, değil mi?"

"Evet," dedi Bobby. Paralel dünyaları başka kitaplardan da biliyordu. Çizgi romanlardan da.

Ted Brautigan şimdi ona düşünceli bir ifadeyle bakıyordu.

Bobby huzursuzlanarak, "Bir şey mi var?" diye sordu. Annesi orada olsa, "*Yeşil bir şey mi gördünüz?*" derdi.

Bir an Ted'in yanıt vermeyeceğini sanmıştı, yaşlı adam uyuklar gibi gözükmesine yol açan derin düşüncelere dalmış görünüyordu. Sonra şöyle bir silkindi ve daha dik oturdu. "Bir şey yok," dedi. "Yalnız küçük bir fikrim var. Belki biraz para kazanmak istersin diyorum. Hoş, bende de fazla para yok ya, ama..."

"Evet, evet!" Çocuk, *şu bisiklet var da,* diyecek olduysa da, kendini tuttu. *Herkese içini dökme*, de annesinin favori deyişlerinden biriydi. Ama sonunda dayanamayıp atıldı. "Ne isterseniz yaparım!"

Ted Brautigan o anda hem telaşlanmış, hem de eğlenmiş görünmüştü. Her nasıl olduysa yüzü birden değişmişti. Bobby de ihtiyar adamın bir zamanlar genç biri olduğunu görebiliyordu şimdi. Belki de biraz küstah biri. "Bir yabancıyla böyle konuşmak tehlikelidir," dedi. "Artık Bobby ve Ted olsak bile, gerçekte hâlâ birbirimize yabancıyız."

"O Johnson denen adam yabancılar hakkında da bir şeyler söylemiş mi?"

"Hatırlayabildiğim kadarıyla hayır, ama bu konuda Kutsal Kitap'tan bir alıntı var: 'Çünkü senin için bir yabancıyım ve bir konuk. Kıyma bana ki, buradan gitmeden...' Ted bir an durakladı. Yüzünden gülümseyiş silinmiş, yine yaşını gösteren bir ihtiyar olmuştu. Sonra yine kuvvetlenen bir sesle tamamladı. '...buradan gitmeden ve hiç olmadan önce kuvvetimi toparlayayım.' Mezmurlar Kitabı. Hangisi olduğunu hatırlayamıyorum."

Bobby omuzlarını silkti. "Merak etmeyin. Ne kimseyi öldürür, ne de soyarım, ama kesin olan bir şey var ki, biraz para kazanmak istiyorum."

Ted, "Bırak da biraz düşüneyim," dedi. "Biraz düşünmem lazım."

"Tabii. Eğer yaptırılacak işleriniz varsa tam aradığınız insanım. Bundan emin olabilirsiniz."

"İşler mi dedin? Olabilir. Ama benim seçeceğim kelime bu değil." Ted, kemikli kollarıyla daha da kemikli dizlerini sardı ve çimlerin ötesin-

deki Broad Sokağı'na baktı. Artık ortalık kararmıştı; Bobby'nin en çok sevdiği akşam saati gelmişti. Yanlarından geçen otomobiller farlarını yakmışlardı, Bayan Sigsby de Asher Caddesi'ndeki bir yerden ikizlerine içeriye, akşam yemeğine gelmelerini sesleniyordu. Günün bu saatinde -ve şafak sökerken tuvalette güneş ışınları küçük pencereden içeri akıp yarı kapalı gözlerine dolarken o küçük tuvaletini yaptığı sırada- Bobby bir başkasının kafasındaki düş gibi hissediyordu kendini.

"Buraya gelmeden önce nerede oturuyordunuz, Bay...Ted?"

"Burası kadar hoş olmayan bir yerde," dedi adam. "Kesinlikle burası kadar hoş olmayan bir yerde. Ya sen ne kadar zamandır burada oturuyorsun, Bobby?"

"Kendimi bildim bileli. Ben üç yaşındayken babam öldüğünden beri."

"Ve bu sokaktaki herkesi tanıyorsun, değil mi? En azından sokağın bu blokunda oturanları?"

"Evet, öyle sayılır."

"Şu halde yabancıları tanırsın, değil mi? Geçici olarak oturanları. Tanımadığın kimselerin yüzlerini."

Bobby gülümseyerek başını eğdi. "Öyle sanıyorum."

Çocuk bundan sonra gelecekleri bekledi -bu çok ilginçti- ama görünüşe bakılırsa hepsi bu kadardı. Ted ağır ağır ve dikkatle ayağa kalktı. Bobby adam yüzünü ekşiterek gerinirken kemiklerinin çatırdadığını duyabiliyordu.

Yaşlı adam, "Haydi gel," dedi. "Hava serinliyor. Ben de seninle içeri gireceğim. Senin anahtarını mı kullanacağız, benimkini mi?"

Bobby gülümsedi. "Sizin anahtarı alıştırsak daha iyi olmaz mı?"

Ted -onu Ted olarak düşünmek daha kolaydı- cebinden bir anahtarlık çıkardı. Üstündeki biricik anahtarlar büyük sokak kapısını açanla odasınınkiydi. Her ikisi de yeni ve pırıl pırıl altın rengindeydi. Bobby'nin iki anahtarı aksine yer yer çizilmiş ve matlaşmıştı. Ted kaç yaşındaydı, diye merak etti çocuk. En aşağı altmış yaşında. Cebinde yalnız iki anahtar bulunan altmış yaşında bir adam. Garipti doğrusu.

Ted sokak kapısını açtı; Amerika'nın batısına bakan Lewis ve Clark'ın eski tablosunun bulunduğu binanın büyük ve loş antresine

girdiler. Bobby, Garfield'lerin dairesinin kapısına yönelirken Ted merdivenlere yürüdü. Orada eli trabzanın üstünde olduğu halde bir an durdu. "Simak'ın kitabı müthiş bir öyküdür," dedi. "Ama üslubu pek iyi değil. Kötü demek istemiyorum, ama bana inan, daha iyisi vardır."

Bobby bekliyordu.

"Ayrıca, iyi bir öykü anlatmayan çok kaliteli yazılarla dolu kitaplar da vardır. Bazen bir kitabı öyküsü için oku, Bobby. Bunu yapmayan kitap züppelerine benzeme. Bazen kelimeler için -kitabın dili için- oku. Bunu yapmayıp riskten kaçanlar gibi olma. Ama hem iyi bir öyküsü, hem de güzel bir üslubu olan bir kitap bulursan, o kitabı bir hazine gibi sakla."

Bobby, "Öylelerinden çok var mıdır dersiniz?" diye sordu.

"Kitap züppeleriyle riskten kaçanların sandıklarından fazla. Çok daha fazla. Belki ben de sana bir tane veririm. Gecikmiş bir doğum günü armağanı olarak."

"Bunu yapmanız gerekmez."

"Hayır, ama istiyorum. Doğum gününü bir daha kutlarım."

"Teşekkür ederim." Bobby bundan sonra kendi dairesine girdi, yahniyi ısıttı (yemek fokurdamaya başladıktan sonra gazı kapatmayı, ayrıca, tencereyi lavabonun içinde ıslatmayı unutmadı) ve arkadaş olarak TV'yi açıp bir yandan da *Güneşin Etrafındaki Çember*'i okuyarak yalnız başına yemeğini yedi. Chet Huntley'le David Brinkley'in akşam haberlerini yarım kulak dinledi. Ted kitap konusunda haklıydı; gerçekten olağanüstüydü. Kelimeler de ona anlaşılır göründü, ama fazla bir deneyiminin olmadığını da unutmamalıydı.

Sonunda kitabı kapayıp *Sugarfoot*'u seyretmek için kendini divanın üstüne atarken, böyle bir kitap yazmak isterdim. Acaba bir gün başarabilecek miyim, diye düşünüyordu.

Belki başarırdı. Dondukları zaman boruları onarmak için ya da yandıkları zaman Commonwealth Parkı'ndaki sokak lambalarının ampullerini değiştirmek için birine ihtiyaç olması gibi, öyküleri de *birinin* yazması gerekiyordu.

Bir saat kadar sonra Bobby tekrar *Güneşin Etrafındaki Çember*'i alıp okumaya başladığı sırada annesi eve döndü. Ruju dağılmış, kom-

binezonunun bir ucu da sarkmıştı. Bobby bunu ona göstermeyi düşündüyse de, annesinin bu tür uyarılardan ne kadar nefret ettiğini anımsadı. Hem ne önemi vardı? Çalışma günü sona ermişti ve bazen onun da belirttiği gibi, ikisi baş başaydı.

Liz, artık yahninin yenip yenmediğini kontrol etmek için buzdolabına göz attı, gazın söndürüldüğünden emin olmak için ocağa baktı, tabakla yahni kabının sabunlu suya daldırılıp daldırılmadığını görmek için lavabonun başına gitti. Sonra, oğlunu şakağından öptü, daha doğrusu, geçerken Bobby'nin yüzüne sadece dudaklarını dokundurdu ve ofiste giydiği kıyafetini ve çorabını değiştirmek için yatak odasına geçti. Mesafeli ve düşünceli görünüyordu. Bobby'ye mutlu bir doğum günü geçirip geçirmediğini bile sormadı.

Çocuk daha sonra annesine Carol'un kartını gösterdi. Liz, ona gerçekte görmeyerek şöyle bir baktı ve, "Çok şirin," deyip geri verdi. Sonra oğluna yüzünü yıkamasını, dişlerini fırçalamasını ve yatmasını söyledi. Bobby söz dinledi, ama Ted'le arasında geçen ilginç konuşmadan annesine söz etmedi. Şimdiki ruh haliyle buna kızabilirdi. Mesafeli kalmasına izin vermek, gerektiği sürece yalnız kalmasına olanak tanımak ve tekrar oğluna yaklaşması için ona zaman bırakmak en doğrusuydu. Ama Bobby dişlerini fırçaladıktan sonra yatağına girerken kederli ruh halinin onu yine pençesine aldığını hissediyordu. Bazen annesinin yakınlığını istiyordu, ne çare ki Liz bunun farkında bile değildi.

Çocuk yatağının içinden uzanıp kapıyı kapadı, böylece, televizyondaki eski bir filmin seslerini engellemiş oldu. Işığı söndürdü. Sonra, tam uykuya dalacağı sırada, annesi içeri girip yatağının kenarına oturdu ve bu gece ona uzak durduğu için üzgün olduğunu söyledi. Ofiste çok fazla iş olmuş ve yorulmuştu. Orası bazen tımarhaneden farksız oluyordu söylediğine göre. Bir parmağını Bobby'nin alnının üstünde gezdirdi, sonra onu dokunduğu yerden öptü. Çocuk hafifçe ürperdi. Birden doğrulup annesine sarıldı. Liz bir an irkildiyse de sonra oğlunun okşayışına boyun eğdi, hatta o da çocuğa kısacık bir an sarıldı. Bobby şimdi ona Ted'i anlatmanın belki de tam zamanı olacağını düşündü.

"Kütüphaneden eve dönerken Bay Brautigan'la konuştum," dedi.

"Kim?"

"Üçüncü kattaki yeni adam. Ona Ted dememi istedi."

"Saçma bu! Onu doğru dürüst tanımıyorsun bile."

"Bir çocuğa yetişkin kütüphane kartı vermenin çok güzel bir armağan olduğunu söyledi." Ted öyle bir şey söylememişti, fakat Bobby annesiyle yeterince uzun zaman yaşadığından neyin işe yarayacağını, neyin yaramayacağını biliyordu.

Kadın biraz rahatladı. "Nereden geldiğini söyledi mi?"

"Yanılmıyorsam, burası kadar hoş olmayan bir yer olduğunu söyledi."

"Bu kadarı bize yeterli bir şey anlatmıyor, değil mi?" Bobby hâlâ annesine sarılmış durumdaydı. Bir saat daha ona bu şekilde sarılır, Beyaz Yağmur şampuanıyla Aqua Net saç spreyinin kokusunu genzine çekebilirdi. Fakat Liz çocuğun kollarının arasından sıyrılarak onu yastıklarının üstüne yatırdı. "Eğer senin arkadaşın -yani *yetişkin* arkadaşın- olacaksa, onu biraz tanımam gerekecek."

"İyi ama..."

"Alışveriş poşetlerini çimlerin üstüne yaymazsa, belki gözüme daha sevimli gözükür." Liz Garfield için bu fazla bile sayılırdı, Bobby de bu kadarıyla yetindi. Gün her şeye rağmen hoşnutluk verici biçimde son bulmuştu. Liz, "Haydi sana iyi geceler, yaş günü çocuğu," dedi.

"İyi geceler, anneciğim."

Liz dışarı çıkıp arkasından kapıyı kapadı. O gecenin daha ileri bir saatinde -çok daha geç bir saatte- Bobby annesinin odasında ağladığını duydu, ama bu belki de sadece bir düştü.

II. TED HAKKINDA. KİTAPLAR TULUMBA GİBİDİR. BUNU DÜŞÜNME BİLE. SULLY BİR ÖDÜL KAZANIYOR. BOBBY BİR İŞ BULUYOR. ALÇAK ADAMLARIN İŞARETLERİ.

Bundan sonraki birkaç hafta boyunca hava ısınmaya yüz tutarken Liz işten dönüşünde Ted'i genellikle kapının önünde sigara içerken

görüyordu. Bazen yalnız oluyordu, bazen de Bobby onun yanında oturuyor, kitaplardan söz ediyordu. Bazen Carol'la Sully-John da orada oluyor, üç çocuk çimlerin üstünde top oynarken Ted de sigara içiyor ve onların paslaşmalarını seyrediyordu. Arada bir başka çocuklar da geliyordu. Örneğin, balsa tahtasından planörüyle Denny Rivers, sürekli şekilde trotinetini süren bir bacağı gelişmemiş yarı kaçık Francis Utterson, Carol'dan Yvonne'lara gidip bebeklerle oynamayı ya da hemşirelik oyunu oynamayı isteyip istemediğini sormaya gelen Angela Avery ile Yvonne Loving. Ama orada olanlar çoğunlukla Bobby'nin yakın arkadaşları S-J ve Carol'du. Bütün çocuklar Bay Brautigan'a Ted diyorlardı, fakat Bobby, annesi yanlarındayken adama Bay Brautigan demelerinin daha iyi olacağını söyleyince Ted buna razı oldu.

Annesine gelince, kadıncağız *Brautigan*'ı bir türlü heceleyemiyordu. Ağzından çıkan isim her zaman *Brattigan* oluyordu. Kasten böyle söylüyor da olabilirdi, ama annesinin Ted hakkındaki düşüncesi Bobby'yi biraz rahatlatmaya başlamıştı. Liz'in Ted hakkındaki duygularının ikinci sınıftaki öğretmeni Bayan Evers'e karşı hissettiklerine benzemesinden korkmuştu. Annesi Bayan Evers'den ilk bakışta hoşlanmamış, Bobby'nin akıl erdiremediği bir sebep yüzünden ondan adeta nefret etmiş, yıl boyunca kadıncağız hakkında bir tek olumlu söz sarf etmemişti; Bayan Evers rüküş giyiniyordu, Bayan Evers saçlarını boyuyordu, Bayan Evers fazla makyaj yapıyordu, çocukları çimdikleyecek ve itekleyecek türden bir kadına benzediğinden Bayan Evers ufacık bir fiske dahi vurursa Bobby bunu hemen annesine söylemeliydi. Bütün bunlar ise, Bayan Evers'in Liz'e Bobby'nin bütün derslerinde başarılı olduğunu söylediği bir tek okul aile toplantısının sonucuydu. O yıl dört okul aile toplantısı daha olmuş, Bobby'nin annesi ise hepsini atlatmak için bahaneler yaratmıştı.

Liz'in insanlar hakkındaki kärısı pek çabuk katılaşıyordu, kafasının içindeki görüntünüzün altına bir kere KÖTÜ sözcüğünü yazdı mı, bunu değiştirmek imkânsız olurdu. Bayan Evers altı çocuğu alevler içindeki bir okul otobüsünden kurtarmış bile olsa, Liz Garfield dudaklarını büzüp patlak gözlü ineğe mutlaka iki haftalık süt borçları olduğunu ileri sürerdi.

Ted genç kadına nazik davranmaya çalışıyor, ama ona asla yağcılık etmiyordu. Oysa Bobby insanların annesine yağ çektiklerini çok iyi biliyordu, bunu bazen kendisi de yapardı. Bazen bunun yararlarını da görürdü, ama bir yere kadar. Ted ile Bobby'nin annesi bir keresinde Dodgers'lerin bir veda dahi etmeden ülkenin öbür ucuna göç etmelerinin ne kadar kötü olduğu hakkında on dakikaya yakın bir süre gevezelik etmişlerdi, ne var ki, ikisinin de Ebbets Field Dodger'in hayranları olması dahi aralarında bir dostluk doğurmamıştı. Onlar hiçbir zaman dost olamayacaklardı. Bobby'nin annesi Bay Brautigan'dan Bayan Evers'te olduğu gibi nefret etmiyordu, ama aralarında yine de yolunda gitmeyen bir şey vardı. Bobby bunun ne olduğunu bildiğini düşünüyordu. Her şeyi yeni kiracının eve taşındığı sabah annesinin gözlerinde görmüştü. Liz o adama güven duymuyordu.

Carol Gerber de Liz'le aynı görüşü paylaşıyordu. Bir akşam Bobby ve S-J ile Asher Caddesi'ne doğru yokuşu tırmandıkları sırada, "Bazen bir şeyden kaçıyormuş gibime geliyor," demişti.

Yaklaşık bir saat kadar top oynamışlar, arada Ted'le de konuşmuşlardı, şimdi de dondurma almak için Moon'un dükkânına doğru yol alıyorlardı. S-J'nin otuz cent'i vardı ve arkadaşlarına ikramda bulunacaktı. Yoyosu da yanındaydı. Onu arka cebinden çıkarmakta gecikmedi. Çok geçmeden sopayı kaldırıp indiriyor, etrafında döndürüyordu, vap-vap-vap.

"Bir şeyden mi kaçıyor? Şaka mı ediyorsun?" Bu fikir Bobby'yi şaşırtmıştı. Ancak, Carol insanları iyi tanıyordu. Bobby'nin annesi bile bunu fark etmişti. Bir gece, "*Bu kız pek güzel değil, ama çok az şey dikkatinden kaçıyor,* demişti.

Sully-John birden yoyosunu kolunun altına sıkıştırdı, yere diz çöktü, gözle görülmeyen bir makineliyi ateşledi ve bu arada oyunu için gerekli olan makineli tüfek takırtısını da taklit etmekte gecikmedi. "Beni asla canlı yakalayamayacaksın, aynasız! Gebert onları, Muggsy! Kimse Rico'nun elinden kurtulamaz! Aah, beni vurdular!" S-J göğsünü tutup, kendi etrafında döndü ve Bayan Conlan'ın çimenlerinin üstüne boylu boyunca uzandı.

Yetmiş beş yaşlarında huysuz bir kocakarı olan Bayan Conlan, "Hey, çocuk! Defol oradan! Çiçeklerimi ezeceksin!" diye bağırdı.

Oysa Sully-John'un düştüğü yerin üç metre uzağında bile bir tek çiçek tarhı yoktu. Ama hemen ayağa fırladı. "Üzgünüm, Bayan Conlan."

Yaşlı kadın sert bir el hareketiyle çocuğun özürünü def etti ve uzaklaşırlarken tek kelime söylemeden arkalarından baktı.

Bobby, Carol'a, "Ted hakkında söylediklerinde ciddi değildin, değil mi?" diye sordu.

"Hayır," dedi kız. "Sanmıyorum. Ama sokağı dikizlerken hiç ona dikkat ettin mi?"

"Evet. Sanki gözleriyle birini arıyor, değil mi?"

Sully-John yine yoyosuyla oynamaya başlamıştı. Kırmızı lastik top çok geçmeden yine ileri geri gitmeye başladı. Sully sadece iki Brigitte Bardot filminin gösterime girdiği Asher Empire'ın yanından geçerlerken oyununa ara verdi. Afişte, YALNIZ YETİŞKİNLER, SÜRÜCÜ BELGESİ veya NÜFUS CÜZDANI GEREKLİ, İSTİSNA KABUL EDİLMEZ deniyordu. Filmlerden biri yeniydi; öbürü ise müzmin bir öksürük gibi ikide bir Empire'a gelen *Ve Allah Kadını Yarattı* idi. Afişlerdeki Brigitte'in üstünde bir havlu ve tatlı gülümseyişinden başka bir şey yoktu.

Carol, "Annem onun çöpten farksız olduğunu söylüyor," dedi.

S-J, "Eğer o çöpse ben de çöpçü olmak isterim," dedi ve Groucho gibi kaşlarını kıpır kıpır oynattı.

Bobby, Carol'a döndü. "Sence o sıradan biri mi?"

"Bunun nasıl bir şey olduğunu bilmiyorum bile."

Tentenin altından geçerlerken Bayan Godlow (mahallenin çocukları ona Bayan Godzilla diyorlardı) bilet gişesinin camının arkasından onları şüpheyle süzdü. Carol omzunun üzerinden Brigitte Bardot ile havlusuna baktı. Yüzündeki anlamı isimlendirmek zordu. Merak mıydı acaba? Bobby bundan emin değildi. "Ama güzel, değil mi?" dedi.

"Sanırım."

"Üstünde yalnız bir havlu olunca insanların sana bakmalarına katlanmak için cesur olmalı. Yani, ben öyle düşünüyorum."

Sully-John, artık arkalarında kaldığına göre *la femme* Brigitte'le ilgilenmiyordu. "Ted nereden geldi dersin, Bobby?" diye sordu.

"Bilmiyorum. Geçmişinden hiç söz etmiyor."

Sully-John, beklediği yanıt sanki buymuş gibi başını salladı ve yo-yosuyla tekrar oynamaya başladı. Yukarı ve aşağı, kendi etrafında, vap-vap-vap.

Mayıs ayı gelince Bobby'nin düşünceleri yaz tatiline yöneldi. Sully'nin 'Büyük Tat' dediği şeyden daha güzel hiçbir şey yoktu dünyada. Arkadaşlarıyla gerek Broad Sokağı'nda, gerekse parkın öbür yanındaki Sterling House'da uzun saatler oyalanıyorlardı. Sterling House'da yazın yapılacak pek çok şey vardı; beysbol oynanıyor, haftada bir de West Haven'de Patagonia Plajı'na gidiliyordu. Bobby'nin ayrıca kendine ayıracak bol bol vakti olacaktı. Örneğin, artık daha çok okuyabilecekti, ama bu boş zamanında asıl yarım günlük bir iş bulmak istiyordu. Üstünde BİSİKLET FONU yazılı bir kavanozda yedi dolardan biraz fazla parası vardı; yedi dolar bir başlangıç olsa da kayda değer bir başlangıç değildi. Bu gidişle o bisikletle okula gidene kadar Nixon iki yıldır Başkan olacaktı.

Tatilin yaklaştığı günlerin birinde Ted ona karton kapaklı bir kitap verdi. "Bazı kitapların hem iyi bir öyküleri olduğunu, hem de güzel yazıldıklarını söylediğimi hatırlıyorsun, değil mi?" diye sordu. "Bu, işte onlardan biri, yeni arkadaşının gecikmiş doğum günü armağanı. Yani, beni arkadaşlığa kabul edersen."

"Arkadaşımsınız tabii. Teşekkür ederim!" diyen Bobby çok istekli olmasına rağmen kitabı biraz çekinerek aldı. Parlak renkli, gösterişli kapakları ve seks çağrışımlı yemlik cümleleri olan karton kapaklı kitaplara alışıktı. ("Kaldırıma çarptı... V*e daha da derine battı!*") Bu kitapta her ikisi de yoktu. Halka olmuş bir grup erkek çocuğu kapağın bir köşesinde belli belirsiz göze çarpıyordu. Kitabın adı *Sineklerin Tanrısı* idi. Başlığın yukarsında yemlik bir cümle yoktu, hatta, "Hayatınız boyunca unutmayacağınız bir öykü," bile denilmiyordu. Özetle, okuyucuyu davet etmeyen ürkütücü görünüşü, kapağın altındaki öykünün ağır bir şey olacağını ima ediyordu. Okul ödevlerinin bir parçası oldukları sürece ağır kitaplara karşı değildi Bobby. Ama zevk için okunacaksa bu tür öykülerin kolay olması gerektiğini düşünüyordu, yani yazarın göz-

lerinizi bir sağa, bir sola kaydırmak dışında her şeyi yapması gerekirdi. Aksi halde, zevk bu işin neresindeydi?

Çocuk, kitabı çevirmeye yeltendi. Ama Ted elini onun elinin üstüne koyarak onu durdurdu. "Yapma," dedi. "Hatırım için yapma."

Bobby yaşlı adama bir şey anlamamış gibi baktı.

"Kitaba keşfedilmemiş bir ülkeye yaklaşır gibi yaklaşmalısın. Haritasız gel. Onu keşfet ve kendi haritanı çiz."

"Ya onu sevmezsem?"

Ted omuzlarını silkti. "O zaman bitirmezsin. Bir kitap bir tulumba gibidir. Önce sen ona vermezsen o da sana bir şey vermez. Bir tulumbanın silindirine kendi suyundan döküp onu kullanıma hazırlarsın, kolunu kendi kuvvetinle çalıştırırsın. Bunu yaparsın, çünkü daha fazlasını almayı beklersin. Kabul mu?"

Bobby onayladı.

"Hiçbir şey akmazsa bir su tulumbasını ne kadar zamanda kullanıma hazırlar ve kolunu çalıştırırsınız?"

"Herhalde çok uzun zaman değil." Bu kitap en az iki yüz sayfadır. İlk yüzde onu okursun, bu yirmi sayfa eder. Matematiğinin okuman düzeyinde olmadığını biliyorum. O zaman kitabı beğenmediğini fark edersen, aldığından fazlasını vermiyorsa onu bir kenara bırakırsın."

Bobby, "Keşke okulda da aynı şeyi yapsalar," dedi. Ezberlemeleri gereken Ralph Waldo Emerson'un bir şiirini düşünüyordu. "Selin üzerinden aştığı kaba saba köprüde," diye başlıyordu. S-J şaire Ralph Waldo Emerslop diyordu.

"Okul farklı." Ted'in mutfak masasının başında oturmuşlar, bulundukları yerden çiçekler içindeki arka bahçeyi görüyorlardı. Bir sonraki sokak olan Colony'de Bayan O'Hara'nın köpeği Browser ılıman ilkbahar havasını *uuf-uuf-uuf*'larıyla dolduruyordu. Ted bir Chesterfield içiyordu. "Okul dedin de aklıma geldi," dedi. "Bu kitabı oraya götürme. İçinde öğretmeninin okumanı istemeyebileceği şeyler var. Bu yüzden bir arbede çıkabilir."

"O da ne oluyor?"

"Patırtı. Ve okulda başın derde girerse evde de girecek demektir. Bunu benim söylememe gerek yok sanırım. Annen ise..." Adamın si-

gara tutan elinin yaptığı hareketin anlamını Bobby hemen anladı. *Annen bana güvenmiyor*du bu.

Bobby, Carol'un Ted'in belki de bir şeyden kaçtığını, annesinin de Carol'un pek çok şeyi dikkatinden kaçırmadığını söylediğini anımsadı.

"Bu kitapta başımı derde sokabilecek ne var?" diye sordu. *Sineklerin Tanrısı*'na yepyeni bir ilgiyle bakıyordu.

Ted dudak büktü. "Fazla önemsenecek bir şey yok." Sigarasını teneke bir tablanın içinde ezdi, küçük buzdolabının başına gitti ve içinden iki şişe gazoz çıkardı. Bira ya da şarap yoktu dolapta, sadece gazozla cam bir şişenin içinde krema vardı. "Sadece ağaçları gören, ormanı ise hiçbir zaman göremeyen bir erişkin tipi vardır. Kitabın ilk yirmi sayfasını oku, Bobby. Bir daha geriye bakmayacaksın. Bunu sana garanti edebilirim."

Ted gazoz şişelerini masanın üstüne bıraktı ve bir açacakla kapakları açtı. Sonra kendi şişesini kaldırarak Bobby'ninkiyle tokuşturdu. "Adadaki yeni dostlarına içelim," dedi.

"Hangi ada bu?"

Ted Brautigan gülümsedi ve buruşuk bir pakedin içindeki sonuncu sigarayı çekti. "Bunu keşfedeceksin," dedi.

Bobby bunu keşfetti artık. *Sineklerin Tanrısı*'nın müthiş bir kitap, belki de şimdiye kadar okuduklarının en iyisi olduğunu keşfetmek için yirmi sayfa bile okuması gerekmedi. On sayfa okuduktan sonra büyülenmişti; yirmi sayfa sonra artık kitaba tutsak olmuştu. Ralph'la, Jack'le, Piggy ile ve küçüklerle birlikte o da adada yaşıyor, paraşütüne dolanıp kalmış çürümekte olan bir pilot olduğu anlaşılacak Canavar'ın korkusuyla titriyordu. Zararsız bir grup okul çocuğunun vahşileşmesini, sonunda da aralarında bir noktaya kadar insan kalmış olan biricik arkadaşlarını avlamaya girişmelerini önce üzülerek, sonra da dehşetle okudu.

Kitabı, okulun tatile girmesinden bir hafta önceki cumartesi günü bitirdi. Öğle vakti olup da Bobby hâlâ odasından çıkmayınca annesi merak etti. Öyle ya, ne arkadaşları oynamak için gelmiş, ne Bobby cumartesi sabahının çizgi filmlerini seyretmiş, ne de on ile on bir arasının melodilerini dinlemişti. Annesi sonunda onu odasında aramaya geldi, kitabı bırakıp yataktan kalkmasını ve parka gitmesini söyledi.

Liz, "Sully nerede?" diye sordu.

"Dalhouse Square'de. Orada bir okul bandosu konseri var." Bobby kapı aralığında duran annesine ve etrafındaki sıradan şeylere şaşkın gözlerle bakıyordu. Öykünün dünyası onun için o kadar canlı ve gerçek olmuştu ki, gerçek dünya şimdi ona sahte ve ölü gözüküyordu.

"Ya kız arkadaşın nerede? Niçin onu alıp parka gitmiyorsun?"

"Carol benim kız arkadaşım değil, anne."

"Her ne olursa olsun, ikinizin kaçıp evleneceğinizi söylemek istemedim ki, Bobby."

"O ve birkaç kız daha geceyi Angie'nin evinde geçirdiler. Carol, bir arkadaşlarının evinde geceledikleri zaman bütün geceyi ayakta geçirip eğlendiklerini söylüyor. Şimdi yatakta olduklarına ya da öğle yemeği niyetine kahvaltı ettiklerine bahse girerim."

"Öyleyse kendi başına parka git. Beni sinirlendiriyorsun. Cumartesi sabahı televizyon çalışmadığı zaman bana ölmüşsün gibi geliyor." Liz, oğlunun odasına girdi ve kitabı çocuğun ellerinin arasından çekti. Bobby onun sayfaları çevirmesini, rasgele paragraflar okumasını çaresizlik içinde seyrediyordu. Çocukların, kılıçlarını yaban domuzunun kabaetine (şu farkla ki İngiliz oldukları için Bobby'ye daha da çirkin gelen "makat" diyorlardı) sokmasından söz ettikleri kısmı fark ederse ne yapardı? İşte onu bilemiyordu. Bütün hayatı boyunca birlikte yaşamışlardı, hayatının en büyük kısmında yalnız ikisi baş başa kalmışlardı, öyle olduğu halde çocuk, annesinin herhangi bir durumda nasıl tepki vereceğini öngöremiyordu.

"Bu Brattigan'ın sana verdiği kitap mı?" diye sordu

"Evet."

"Doğum günü armağanı olarak mı verdi?"

"Evet."

"Konu neymiş?"

"Birkaç çocuk ıssız bir adaya düşüyorlar. Gemileri batıyor. Sanırım, olay III. Dünya Savaşı sonrasında geçiyor. Kitabın yazarı açık seçik belirtmiyor."

"Demek bilim kurgu."

"Evet." Bobby hâlâ biraz sersem gibiydi. *Sineklerin Tanrısı*'yla *Güneşin Etrafındaki Çember*'in arasında dağlar kadar fark olduğunu düşünüyordu. Ne var ki, annesi bilim kurgudan nefret ettiği için kitabı karıştırmasına ve bunun potansiyel tehlikesine olsa olsa bu son verebilirdi.

Liz kitabı oğluna geri verdi ve pencerenin yanına yürüdü. "Bobby?" Kadın oğluna bakmıyordu, daha doğrusu önce bakmamıştı. Üstünde eski bir gömlekle cumartesilere mahsus pantolonu vardı. Parlak öğle güneşi gömleği şeffaflaştırdığından çocuk, annesinin hiç yemek yemiyormuş gibi ne kadar sıska olduğunu ilk kez gördü. "Ne var, anne?" diye sordu.

"Bay Brattigan sana başka armağanlar da verdi mi?"

"Onun adı Brautigan, anne."

Kadın camdaki yansımasına... ya da belki oğlunun yansımasına kaşlarını çatarak bakıyordu. "Benim sözlerimi düzeltme; Bobby. Verdi mi?"

Bobby şöyle bir düşündü. Bir iki kez zencefilli gazoz, bazen bir ton balıklı sandviç, Sully'nin annesinin çalıştığı fırından bir çörek, ama armağan yok. Yalnız, Bobby'nin şimdiye kadar aldığı en güzel armağanlardan biri olan kitap. Çocuk omuzlarını silkti. "Yok canım, niçin versin ki?"

"Bilmiyorum. Zaten daha yeni tanıdığın bir adamın sana niçin bir doğum günü armağanı verdiğini de bilemem. " Liz, kollarını sivri uçlu küçük göğüslerinin altında kavuşturdu ve Bobby'nin penceresinden dışarı bakmayı sürdürdü. "Bana Hartford'da bir hükümet işinde çalıştığını, ama şimdi emekli olduğunu söyledi. Sana da aynı şeyi mi söyledi?"

"Onun gibi bir şey." Aslını söylemek gerekirse Ted, Bobby'ye çalışma hayatı hakkında hiçbir şey açıklamamış, sormak ise Bobby'nin aklına bile gelmemişti.

"Nasıl bir hükümet işinde çalışmış? Bölümü neymiş? Sağlık ve sosyal yardım mı? Ulaştırma mı? Gelirler kontrolörünün ofisi mi?"

Bobby bu soruların hepsine "hayır" der gibi başını salladı. Gelirler Kontrolörü de neydi?

Liz, "Eğitimle ilgili bir şey olduğuna bahse girerim," dedi düşünceli bir tavırla. "Öğretmenlik yapmış biri gibi konuşuyor. Öyle değil mi?"

"Evet öyle."

"Hobileri var mı?"

"Bilmiyorum." Okuma merakı vardı tabii. Annesinin o hoşlanmadığı torbaların ikisi karton kapaklı kitaplarla doluydu. Bunların çoğu ise çok ağır eserler izlenimi uyandırıyordu.

Bobby'nin yeni adamın uğraşları hakkında bir şey bilmeyişi her nedense annesini rahatlatmıştı. Omuzlarını silkti. Tekrar konuştuğu zaman Bobby'den çok, kendi kendisiyle konuşur gibiydi. "Armağanı sadece bir kitap. Üstelik ciltsiz bir kitap."

"Bana bir iş bulacağını söyledi, ama şimdiye kadar arkası gelmedi."

Liz hızla döndü. "Sana bir iş önerirse ya da herhangi bir görev verirse bunu önce benimle konuşacaksın. Anlaşıldı mı?"

"Tabii ki." Annesinin heyecanı Bobby'yi şaşırtmış, biraz da rahatsız etmişti.

"Söz mü?"

"Söz."

"Yemin et, Bobby."

Çocuk ellerini kalbinin üstünde kavuşturdu ve, "Tanrı adına anneme söz veriyorum," dedi.

Bu yemin edildikten sonra çoğunlukla mesele kapanırdı, ama Liz bu kez tatmin olmuş görünmedi.

"Sana hiç... Demek istediğim seninle hiç..." Kadın arkasını getirmeyerek sustu. Hiç âdeti olmadığı halde sıkılmış gibi davranıyordu. Çocuklar da Bayan Bramwell kendilerini bir cümledeki isimler veya fiilleri ayırmaları için kara tahtaya yollayıp da bilemedikleri zaman bazen böyle görünürlerdi.

"Bana ne yaptı demek istiyorsun, anne?"

Liz sert sert, "Neyse, boş ver!" dedi. "Haydi çık git, Bobby. Parka ya da Sterling House'a git. Sana bakmaktan yoruldum."

Bobby, *öyleyse niçin odama girdin,* diye düşündü. (ama tabii ki söylemedi) *Canını sıkacak bir şey yapmıyordum ki, anne. Seni rahatsız etmiyordum ki.*

Bobby, *Sineklerin Tanrısı*'nı arka cebine soktu ve kapıya yöneldi. Oraya varınca dönüp baktı. Annesi hâlâ pencerenin yanındaydı, ama

yine onu gözetliyordu. Bobby böyle anlarda annesinin yüzünde asla bir sevgi belirtisi göremiyordu, olsa olsa bir tür düşünce, bazen de (ama her zaman değil) sempatik bir anlam görebiliyordu.

"Anne?" Çocuk annesinden elli cent istemeyi düşünüyordu. Bu parayla Colony'nin Kafeteryası'nda bir gazozla iki sosis satın alabilirdi. Kızartılmış çöreklerin içindeki ve yanındaki patates cipsleri ve hıyar turşusu dilimleriyle verilen Colony'nin sosislerini seviyordu.

Liz dudaklarını büzünce çocuk sosis gününde olmadığını anladı. "Hiç isteme, Bobby. Aklına bile getirme." *Aklına bile getirme*, Liz'in dilinden düşmeyen deyişlerdendi. "Bu hafta ödemem gereken bir sürü fatura var, onun için o dolar işaretlerini gözlerinden uzaklaştır."

Mesele, aslında Liz'in ödemesi gereken bir sürü fatura olmamasıydı. Bobby elektrik faturasıyla ev kirası çekini geçen çarşamba günü üstünde *Bay Monteleone* yazılı zarfta görmüştü. Ve okul döneminin başı değil, sonu olduğu için Liz onun yakında giysilere ihtiyacı olacağını da iddia edemezdi. Bobby son günlerde annesinden sadece Sterling House'un üç aylık taksitleri için beş dolar istemişti; bu paranın yüzmeyle Kurtlar ve Aslanlar Beysbolu artı sigortayı kapsadığını bildiği halde Liz buna bile itiraz etmişti. Karşısındaki annesi değil de başka biri olsaydı, Bobby bunu ucuzluk derecesinde pintice bir davranış olarak nitelendirirdi. Ama ona bunu söyleyemezdi; Liz'e paradan söz açıldı mı bunun tartışmayla bitmesi kaçınılmazdı; hele para konusundaki görüşlerinin en küçük bir ayrıntısına itiraz etmek isteri krizi geçirmesine yol açardı. Böyle olduğu zamanlar Liz ürkütücü oluyordu.

Bobby gülümsedi. "Peki, öyle olsun, anne."

Liz de karşılığında gülümseyerek üzerinde BİSİKLET FONU yazılı kavanozu çenesiyle gösterdi. "Oradan bir miktar ödünç alsana. Kendini biraz şımart. Korkma, kimseye bir şey söylemem. Aldığını sonra yerine koyarsın."

Bobby hâlâ gülümsüyordu, ama büyük bir çaba harcayarak. Annesi nasıl da rahat konuşuyordu. Colony'de iki sosisli sandviçle belki bir tart satın alabilmek için ona elektrik ya da telefon parasının veya sözüm ona "iş elbiseleri" için ayırdığı paranın birazını ödünç almasını önerecek olsa ne kadar kızacağını aklına bile getiremiyordu. Bobby

kimseye bir şey söylemeyeceğini, parayı daha sonra yerine koyabileceğini söylese bile suratına tokadı yiyeceği kuşkusuzdu.

Commonwealth Park'a varana kadar çocuğun içerleme duyguları hafiflemiş, ucuz kelimesi aklından çıkmıştı. Güzel bir gündü, onun da bitirilecek olağandışı bir kitabı vardı. Böyle bir durumda içerleme duygusuna nasıl yenik düşerdiniz? Kuytu bir köşede bir bank buldu ve *Sineklerin Tanrısı*'nı açtı. Kitabı hemen bugün bitirmek, ne olup bittiğini öğrenmek zorundaydı.

Son kırk sayfa bir saatini aldı ve o bu süre içinde etrafındaki her şeyden tamamen koptu. Sonunda kapağı kapadığında kucağının küçük beyaz çiçeklerle dolduğunu gördü. Saçları da onlarla doluydu; hiç fark etmeden bir elma baharı fırtınasının içinde oturup kalmıştı.

Bobby eliyle yaprakları yere süpürürken bir yandan da etrafındaki her şeyden habersiz görünüyordu. Çocuklar salıncakta sallanıyor, bir direğin ucuna iple bağlı topa vuruyor, onu savurup duruyorlardı. Gülüyor, birbirlerini kovalıyor, otların arasında yuvarlanıyorlardı. Bunlar gibi çocuklar, çürümekte olan bir domuz kafasına çırılçıplak bir durumda tapınabilirler miydi acaba? Bu gibi fikirleri, çocuk sevmeyen (ki Bobby'nin bildiği kadarıyla öyleleri çoktu) bir yetişkinin uydurmaları olarak düşünmek kolaydı, ama Bobby sonra kum bahçesine baktı. Küçük bir çocuk orada oturmuş, insanın yüreğini paralarcasına hıçkırıyor, yaşça daha büyük başka bir çocuk ise arkadaşından zorla kopardığı bir Tonka kamyonuyla kayıtsızca oynuyordu.

Kitap mutlu bir sonla noktalanıyor muydu? Bir ay önce ne kadar çılgınca görünse de, Bobby şimdi bundan pek emin değildi. Sonunun iyi veya kötü, mutlu ya da hazin olduğundan emin olamadığı bir kitabı hayatı boyunca hiç okumamıştı. Ama Ted bunu mutlaka biliyordu. Ted'e soracaktı.

Sully on beş dakika sonra hoplaya zıplaya parka girip onu gördüğünde Bobby hâlâ aynı bankta oturuyordu. Sully, "Hey!" diye bağırdı. "Evine uğradım, annen de senin burada ya da belki Sterling House'da olduğunu söyledi. Sonunda kitabını bitirebildin mi?"

"Evet."

"İyi miydi?"

"Evet."

S-J başını salladı. "Gerçekten sevdiğim bir kitap okumadım hiç, ama sanırım, sana inanabilirim.

"Konser nasıldı?"

Sully omuzlarını silkti. "Herkes gidene kadar ıslık çaldık, onun için de bizim için iyiydi denebilir. Winiwinaia Kampı'ndaki haftayı kim kazandı dersin?" Winnie Kampı YMCA'nın, Storr'ların kuzeyindeki ormanlarda George Gölü'nün kıyısındaki kızlar kampıydı. HAK -yani Harwich Aktiviteleri Komitesi, her yıl kurayla orada bir hafta armağan ediyordu.

Bobby içinde bir kıskançlık kıpırtısı hissetti. "Deme."

Sully-John sırıttı. "Evet, dostum! Şapkanın içinde en az yetmiş isim vardı, dazlak kafalı moruk Bay Coughlin de şapkanın içinden çeke çeke John L. Sullivan, Junior, Broad Sokağı 93 numarayı çekti. Annem neredeyse donuna yapıyordu."

"Ne zaman gidiyorsun?"

"Okul kapandıktan iki hafta sonra. Annem de Wisconsin'de ninemle dedemi görmeye gidebilmek için fırın sahibinden aynı tarihlerde bir haftalık izin almaya çalışacak. Büyük Gri Köpek'le gidecek." Büyük Tat yaz tatili, Şu Büyük *Ed Sullivan*'lı pazar gecesi, Büyük Gri Köpek de kuşkusuz bir Greyhound otobüsüydü. Yerel otogar Asher Empire'la Colony Aşevi'nin yukarsındaki sokaktaydı.

"Sen de annenle Wisconsin'e gitmek istemez miydin?" Bobby, arkadaşının şansından dolayı duyduğu mutluluğu biraz bulandırma isteğinin önüne geçememişti.

"Biraz. Ama kampa gidip ok atmayı yeğlerim." Çocuk, kolunu Bobby'nin omuzlarına doladı. "Senin de benimle gelmeni isterdim, kitap düşkünü piçkurusu."

Bobby bu sözlere bozuldu. *Sineklerin Tanrısı*'na bakınca yakında onu tekrar okuyacağını anladı. Belki de canı sıkılırsa ağustos başlarında (Mayıs ayında inanması zor olsa da ağustosta çoğu kez canı sıkılıyordu.) Sonra Sully-John'a bakarak gülümsedi ve o da kolunu S-J'nin omuzlarına doladı. "Şanslı bir herifmişsin," dedi.

Bankta bir süre elma baharı yağmurunun altında kollarını birbirlerinin omuzlarına dolamış vaziyette oturarak küçük çocukların oynamasını seyrettiler. Sully bundan sonra Empire'daki matineye gitmek iste-

diğini, gelecek programın fragmanlarını kaçırmak istemiyorsa hemen harekete geçmek zorunda olduğunu söyledi.

"Niçin sen de gelmiyorsun, Bobborino? *Kara Akrep* oynuyor. Filmin başından sonuna kadar canavarlar var."

Bobby, "Gelemem. Meteliksizim," dedi. Bu doğruydu (Bisiklet Fonu kavanozundaki yedi dolar sayılmazsa tabii), zaten o bugün sinemaya gitmek istemiyordu. Üstelik okulda bir çocuktan *Kara Akrep*'in müthiş olduğunu, akreplerin iğnelerini öldürdükleri insanların vücuduna bir ucundan sokup öbür ucundan çıkardıklarını, Mexico kentini de yerle bir ettiklerini duymasına rağmen.

Bobby'nin istediği şey, eve dönüp Ted'le *Sineklerin Tanrısı*'nı konuşmaktı.

"Meteliksizsin ha," dedi Sully üzülerek. "Çok yazık. Senin biletini ben alırdım, ama benim de yalnız otuz beş cent'im var."

"Dert etme. Hey, yoyon nerede?"

Sully'nin büsbütün suratı asıldı. "Lastiği koptu. Sanırım, yoyoların cennetine gitmiştir."

Bobby kıkırdadı. Yoyo cenneti de garip bir fikirdi doğrusu. "Yenisini alacak mısın?" diye sordu.

"Sanmam. Woolworth'da göz koyduğum bir sihirbaz takımı var. Kutusunda, 'altmış farklı oyun,' diye yazılı. Büyüdüğüm zaman bir sihirbaz olmak hoşuma giderdi, Bobby. Bir karnaval veya sirkle seyahat etmek, siyah takım elbise giymek ve başımda bir silindir şapkayla dolaşmak çok hoş olurdu. Şapkaların içinden tavşanlar ve boklar çıkarırdım."

Bobby dudağını büzdü. "Herhalde tavşanlar senin şapkanın *için*e yaparlar."

Sırıtma sırası Sully'deydi. "Ama ben yaman bir piçkurusu olurdum! Yani öyle olmak isterdim! Her türlü durumda!" Çocuk ayağa kalktı. "Gelmek istemediğine emin misin? Herhalde Godzilla'nın yanından içeri süzülebilirsin."

Empire'daki cumartesi matinalarına yüzlerce çocuk akın ediyordu. Matina, canavarlı bir film, sekiz veya dokuz çizgi film, gelecek haftalardaki filmlerden fragmanlar ve Movie Tone haberlerinden oluşuyordu. Bayan Godlow çocukları sıraya sokayım ve susturayım diye

uğraşırken fıttırma raddelerine geliyordu. Nispeten terbiyeli çocukların bile cumartesi öğleden sonraları okuldaymış gibi davranmaya zorlanamayacaklarının farkında değildi kadıncağız. Ayrıca, yaşları on ikiden fazla düzinelerle çocuğun on iki yaşından küçüklerin indirimli biletleriyle içeri girmeye çalışmalarına kafayı takmıştı. Elinde olsa, Brigitte Bardot filmlerine olduğu gibi, cumartesi matinelerine gelen çocuklardan da kimlik sorardı. Bunun için gerekli otoriteden yoksun olduğu için, boyu bir elli beş metreden kısa olan bütün çocuklara, "HANGİ YIL DOĞDUN?" diye bağırmakla yetiniyordu. Bütün bunlar olup biterken kenardan kolaylıkla içeri süzülebilirdiniz. Üstelik cumartesi öğleden sonraları bilet kontrolörleri de yoktu. Fakat Bobby bugün dev akrepler görmek istemiyordu; son bir haftayı, çoğunluğu belki de ona benzeyen daha gerçek canavarlarla geçirmişti.

Bobby, "Yok, ben bugün ortalıkta dolaşacağım," dedi.

"Tamam." Sully-John saçlarının arasından birkaç yaprağı çıkarıp ciddi bir yüzle Bobby'ye baktı. "Bana yaman bir piçkurususun desene, Koca Bob."

"Sully, sen yaman bir piçkurususun."

"Evet!" Sully-John ayağa fırladı ve gülerek havaya yumruğunu savurdu. "Evet, öyleyim! Bugün yaman bir piçkurusuyum! Yarın da yaman bir sihirbaz olacağım!"

Bobby bankın üstüne çökerek bacaklarını ileri uzattı ve kahkahalarla gülmeye başladı. S-J kendini böyle kapıp koyverdiği zaman öyle komik oluyordu ki.

Sully uzaklaşmak üzereyken geri döndü. "Biliyor musun, parka girdiğim sırada parkta acayip iki kişi gördüm."

"Nereleri acayipti?"

Sully-John başını salladı. "Bilmiyorum," dedi. "Gerçekten de bilmiyorum." Sonra, *At the Hop*'u mırıldanarak uzaklaşmaya başladı. Bu, en sevdiği şarkılardan biriydi. Bobby de onu seviyordu. Danny ve Juniors topluluğu müthişti.

Bobby, Ted'in kendisine verdiği karton kapaklı kitabı açtı. (Kitap artık fazla kullanılmaktan adamakıllı eskimiş gözüküyordu.) Ve son birkaç sayfayı, yetişkinlerin en sonunda ortaya çıktıkları kısmı tekrar okudu. Yine düşüncelere daldı. Son mutlu muydu yoksa mutsuz mu?

Sully-John'u unutmuştu bile. Sonradan düşününce, S-J ona gördüğü acayip adamların üstlerinde sarı paltolar olduğunu söylemiş olsa, birçok şeyin çok farklı sonuçlanacağını anlayacaktı.

"William Golding o kitap hakkında ilginç bir şey yazdı... Bu, sanırım, kitabın sonuyla ilgili kaygın hakkında... Bir gazoz daha ister misin, Bobby?"

Bobby başını "hayır" der gibi sallayıp teşekkür etti. Şalgam suyunu pek sevmiyor, Ted'le beraberken pek çok kez nezaket gereği içiyordu. Yine Ted'in masasının başında oturuyorlardı. Bayan O'Hara'nın köpeği hâlâ havlıyor (Bobby'nin bildiği kadarıyla Bowser'in havlaması asla kesilmezdi.), Ted de Chesterfield sigarasını tüttürüyordu. Bobby parktan dönüşünde annesine göz atmış, onun yatağında uyukladığını görünce üçüncü kata, Ted'e *Sineklerin Tanrısı*'nın sonunu sormaya koşmuştu.

Ted buzdolabına yürüdü... Sonra birden durdu ve eli buzdolabının kapısının üstünde olduğu halde boşluğa bakışını dikti. Bobby sonradan, Ted'le ilgili bir şeyin ters olduğunu ve giderek bozulduğunu ilk kez o zaman fark ettiğini anlayacaktı.

Sohbet tonuyla, "İnsan onları ilk kez gözlerinin gerisinde hissediyor," dedi. Çok belirgin konuşmuş, Bobby söylediklerinin her kelimesini duymuştu.

"Neyi hissediyor?"

"İnsan onları ilk kez gözlerinin gerisinde hissediyor." Ted, bir eli buzdolabının kapı tokmağında olduğu halde hâlâ boşluğa bakıyordu. Bobby korkmaya başladı. Havada sanki bir şey vardı, neredeyse polen gibi bir şey; bu her neyse, burnunun içindeki kılları titretiyor, ellerinin üstünü kaşındırıyordu.

Sonra Ted buzdolabının kapısını açtı ve içine eğildi. "Bir tane istemediğine emin misin?" diye sordu. "Güzel ve soğuktur."

"Hayır, istemem."

Ted masanın yanına döndü, Bobby de ya az önce olanları olmamış farz etmeye karar verdiğini ya da hatırlamadığını anladı. Ted'in şimdi iyi olduğunu fark ediyor, bu ise ona yetiyordu. Yetişkinler aca-

yiptiler, hepsi bu kadar. Bazen onların yaptıklarını görmezlikten gelmek zorundaydınız.

"Bay Golding'in kitabın sonu hakkında ne dediğini bana anlatın."

"Hatırlayabildiğim kadarıyla şöyleydi: 'Çocuklar bir kruvazörün mürettebatı tarafından kurtarılırlar, bu da onlar için çok iyi, ama mürettebatı kim kurtaracak?'" Ted bir bardağa şalgam suyunu doldurdu, köpüklerin sönmesini bekledi, sonra biradan biraz daha koydu. "Bunun sana yardımı oldu mu?"

Bobby bir bilmece çözmeye çalışır gibi duyduklarını kafasında evirip çeviriyordu. Gerçekten de bir bilmeceydi bu. "Hayır," dedi sonunda. "Hâlâ anlamıyorum. Onların kurtarılmaya ihtiyaçları yok -geminin mürettebatı demek istiyorum- çünkü onlar adada değiller. Ayrıca..." Bobby, kum bahçesindeki çocukları; bir tanesi hıçkırırken ötekinin çaldığı oyuncakla sakin sakin oynamasını hatırlamıştı. "Kruvazördeki adamlar yetişkindir. Yetişkinlerin kurtarılmaya ihtiyacı yoktur," dedi.

"Öyle mi?"

"Öyle."

"Hiçbir zaman mı?"

Bobby birden annesini ve paraya ilişkin tutumunu düşündü. Sonra da uyanıp onun ağladığını duyar gibi oluşunu anımsadı. Yanıt vermedi.

"Düşün," dedi Ted. Sigarasından derin bir nefes çektikten sonra dumanını üfürdü. "İyi kitaplar sonradan üzerinde düşünülmek içindir."

"Tamam."

"*Sineklerin Tanrısı* Hardy Boys gibi değildi, değil mi?"

Bobby, Frank'le Joe Hardy'nin domuzu öldürüp el yapımı kılıçlarını kıçına sokacaklarını bağırarak ormanda koştuklarını bir an oldukça net biçimde görür gibi oldu. Birden kahkahayı bastı ve artık Hardy'lerle, Tom Swift'le, Rick Brant'la ve *Ormanın Çocuğu Bomba*'yla işinin bittiğini anladı. *Sineklerin Tanrısı* işlerini bitirmişti onların. Bir yetişkin kütüphane kartının sahibi oluşuna çok seviniyordu şimdi.

"Hayır, değildi. Hiç şüphesiz değildi," dedi.

"İyi kitaplar da bütün sırlarını bir defada açıklamazlar. Bunu hatırlayacaksın, değil mi?"

"Evet."

"Harika. Şimdi söyle bana, benden haftada bir dolar kazanmak ister misin?"

Konuşma o kadar ani yön değiştirmişti ki, Bobby söylenenleri önce kavrayamadı. Sonra birden sırıtarak, "Tabii ki," diye atıldı. Kafasının içinde rakamlar birbirini kovalıyordu. Bobby'nin matematiği yeterince kuvvetli olduğundan haftada bir doların eylüle kadar en az on beş doları bulacağını hesaplayabiliyordu. Bu parayı şimdiye kadar artırabildiklerine kattığı, ayrıca şişe depozitolarıyla sokaktaki bazı çim kırpma işlerini de eklediği takdirde... Tanrım... İşçi Bayramı'na kadar Schwinn'iyle gezebilecekti. "Ne yapmamı istiyorsunuz?" diye sordu.

"Bu konuda dikkatli olmalıyız. Çok dikkatli." Ted sesini çıkarmıyor, uzun uzun düşünür görünüyordu. Öyle ki Bobby, onun yine gözlerinin gerisinde bir şeyler hissettiğini söylemeye başlayacağından korkmaya başladı. Ama Ted başını kaldırdığında gözlerinde o garip boşluktan eser yoktu. Bakışı keskin, biraz da mahzundu. "Bir dostumdan -özellikle senin gibi genç bir dosttan- ailesine yalan söylemesini asla istemezdim, Bobby, ama bu kez küçük bir yanıltmaya başvurmada bana katılmanı rica edeceğim. Ne demek istediğimi anlayabiliyor musun?"

"Tabii." Bobby, Sully'yi ve gezici bir sirkle seyahat etme, siyah takım elbiseyle dolaşma ve şapkasının içinden tavşanlar çıkarma hevesini düşündü. "Sihirbazın sizi kandırmak için yaptığı gibi bir şey bu," dedi.

"Bu şekilde ifade edilmesi kulağa pek hoş gelmiyor, öyle değil mi?"

Bobby başıyla onayladı. Parıltıları ve projektör ışıklarını kaldırırsan göze de, kulaklara da hoş gelmiyordu.

Ted biraz şalgam suyu içti ve üst dudağındaki köpükleri sildi. "Mesele, annen, Bobby," dedi. "Benden tamamen hoşlanmıyor değil, bunu söylemek haksızlık olur... ama *hemen hemen* hoşlanmıyor. Sencede öyle değil mi?"

"Sanırım. Bana bir iş verebileceğinizi söylediğim zaman tuhaflaştı. Benim yapmamı istediğiniz herhangi bir şeyi ben daha yapmadan kendisine söylememi istiyor."

Ted Brautigan başını salladı.

Bobby devam etti. "Bana kalırsa bütün sorun, buraya taşındığınız zaman eşyanızın bir kısmını kâğıt poşetlerin içinde getirmenizden kaynaklanıyor. Bunun aptalca gözüktüğünün farkındayım, ama aklıma başka bir şey gelmiyor."

Böyle derken Ted'in güleceğini düşünmüştü, ama adam yine başını salladı. "Belki de bütün sorun bu. Ama öyle de olsa, annenin arzularına karşı gelmeni istemem, Bobby."

Bu kulağa hoş geliyordu, ama Bobby tamamen ikna olmuş değildi. Eğer bu doğru olsaydı, yanıltmacalara gerek kalmazdı.

Ted devam etti. "Annene gözlerimin çok çabuk yorulduğunu söyle. Bu doğru." Ted, sözlerini kanıtlamak ister gibi sağ elini gözlerine götürdü ve köşelerini baş ve işaret parmaklarıyla ovuşturdu. "Annene, bana gazeteden her gün bazı bölümler okuman için seni tuttuğumu ve bunun karşılığında sana haftada bir dolar ödeyeceğimi söyle. Hani arkadaşın Sully'nin kaya[1] dediği şeyi?"

Bobby başıyla doğruladı... Ama Kennedy'nin ilk yoklamalardaki durumunu ve Floyd Patterson'un haziranda kazanıp kazanamayacağını okumak için haftada bir dolar? Fazladan da belki *Blondie*'yle *Dick Tracy*'yi okuması istenirdi. Annesiyle Home Town Emlakçılık'taki Bay Biderman buna inanabilirlerdi, ama Bobby inanmıyordu.

Ted hâlâ gözlerini ovuşturuyor, eli ince burnunun üstünde örümcek gibi dolaşıyordu.

Bobby, "Başka ne var?" diye sordu. Sesi kulağına tıpkı annesininki gibi donuk geldi. Bobby odasını toplayacağına söz verdiği, annesi de akşama geldiği zaman işin yapılmadığını görünce aynen böyle konuşurdu. Çocuk sordu. "Asıl iş ne olacak?"

Ted, "Sadece gözlerini açık tutmanı istiyorum, hepsi bu," dedi.

"Neye karşı gözlerimi açık tutuyormuşum?"

"Sarı paltolu alçak adamlara karşı." Ted'in parmakları hâlâ gözlerinin köşelerinde gidip geliyordu. Bobby onun, ürküntü veren bu hareketine son vermesini istiyordu. Gözlerinin gerisinde gerçekten bir şey mi hissediyordu da, onları bu şekilde ovuşturuyor, sanki yoğuruyor-

---

[1] *Kaya:* Yani Rock, Amerikan argosunda dolar anlamında kullanılır.

du? Sağlıklı ve düzenli olan düşünce biçimini etkileyerek dikkatini dağıtan bir şeyi mi hissediyordu?

"Çak damlar?" Barnum Caddesi'ndeki Sing Lu'ya gittikleri zaman annesi buna benzer bir yemek ismi söylerdi. Sarı paltolu çak damlar'ın bir anlamı yoktu, ama Bobby'nin aklına başka bir şey gelmemişti.

Ted gülmeye başladı. Bu keyifli ve içten gülüş karşısında çocuk ne kadar rahatsız olduğunun bilincine vardı.

Ted, "Alçak *adamlar*," dedi. "'Alçağı' Dickens'in algıladığı anlamda kullanıyorum. Yani ahmak gözüken, ama aynı zamanda tehlikeli adamlar. Bir ara sokakta zar atan ve oyun sırasında bir içki şişesini kese kâğıdı içinde elden ele geçirecek türden adamlar. Elektrik direklerine yaslanıp karşı kaldırımdan geçen kadınlara ıslık çalan, bir yandan da hiçbir zaman pek temiz olmayan mendillerle enselerini silen türden adamlar. Kurdelesine tüy takılı şapkaları ayrıcalık sayan adamlar. Hayatın tüm ahmakça sorularının en doğru yanıtlarını bilirmiş gibi gözüken adamlar... Derdimi pek açık anlatmadım, değil mi? Bu söylediklerimin bazılarından bir anlam çıkarabildin mi bari?"

Evet, Bobby bir anlam çıkarmıştı. Kelime veya cümlenin tam karşılığını bulmasına rağmen bunun neden öyle olduğunu söyleyememeniz gibi bir şey. Bobby'ye Bay Biderman'ın, her zaman tıraşsız gözükmesine karşın, yanaklarında kurumakta olan tıraş losyonunun hâlâ kokusunun alınabilinmesini hatırlatmıştı. Ya da Bay Biderman'ın arabasında yalnız kalınca burnunu karıştıracağını her nasılsa bilmeniz gibi bir şeydi.

Bobby, "Ne demek istediğinizi anlıyorum," dedi.

"Güzel. Yüz yıl daha yaşasam senden bu gibi adamlarla konuşmanı, hatta onlara yaklaşmanı isteyemem. Ama senden gözlerini açık tutmanı, günde bir kere blokun etrafını dönmeni; Broad Sokağı'ndan, Commonwealth Sokağı'ndan, Colony Sokağı'ndan ve Asher Caddesi'nden geçmeni, sonra da buraya, 149 numaraya dönüp ne gördüğünü söylemeni isteyebilirim."

Her şey Bobby'nin zihninde yerine oturmaya başlamıştı. Aynı zamanda Ted'in 149 numaradaki ilk gününe raştlayan Bobby'nin doğum gününde Ted ondan sokaktaki herkesi tanıyıp tanımadığını, *orada otu-*

ranları geçicilerden ayırt edip edemeyeceğini, ortaya çıkarlarsa yabancıları tanıyıp tanımadığını sormuştu. Aradan üç hafta geçmeden de Carol Gerber, bazen Ted'in bir şeyden kaçıp kaçmadığını merak ettiğini söylemişti.

Bobby, "O adamlar kaç kişi?" diye sordu.

"Üç beş belki de şimdi daha fazladırlar." Ted omuzlarını silkti. "Onları uzun sarı paltolarından ve koyu buğday tenlerinden tanıyacaksın. Ama bu esmer ten de sadece bir tür kamuflaj."

"Yani Man-Tan gibiler mi demek istiyorsunuz?"

"Sanırım. Araba kullanıyorlarsa onları arabalarından tanıyacaksın."

"Arabalarının markası ne? Modeli ne?" Bobby kendini *Mike Hammer*'deki Darren McGavin gibi hissediyor, kendini fazla kaptırmamak için uyarıyordu. Bu TV değildi. Ama yine de heyecanlıydı.

Ted başını sallıyordu. "Hiçbir fikrim yok. Ama sen yine de onlar olduklarını anlayacaksın. Arabaları da, sarı paltoları, sivri burunlu ayakkabıları, saçlarını arkaya yatırmak için kullandıkları yağlı ve pis kokulu madde gibi abartılı ve bayağı olacaktır çünkü."

Bobby, "Alçak," dedi. Bu bir soru sayılmazdı.

Ted, "Alçak," diye yineleyerek sözünü başının hareketiyle vurguladı. Adam birasını yudumlarken hiç durmadan havlayan Bowser'in bulunduğu yöne gözlerini dikti ve yayı kırık bir oyuncak ya da yakıtı tükenmiş bir makine gibi uzun bir süre öylece kaldı. "Beni hissediyorlar," dedi. "Ben de onları hissediyorum. Nasıl bir dünyada yaşıyoruz."

"Ne istiyorlar ki?"

Ted çocuğa doğru döndü. Şaşırmış görünüyordu. Bobby'nin orada olduğunu unutmuş gibiydi... Ya da Bobby'nin kim olduğunu bir an için unutmuştu. Sonra gülümseyerek elini uzattı ve Bobby'ninkinin üstüne dayadı. İri, sıcak ve avutucuydu; bir erkeğin eli. Bu dokunuş Bobby'ye son şüphelerini de unutturdu.

Ted, "İstedikleri bende bulunan bir şey," dedi. "Neyse, bunu bırakalım."

"Onlar polis değil, değil mi? Belki de hükümetin emrinde olan adamlar? Ya da..."

"Yoksa FBI'ın en çok aradığı On Adam'dan biri ya da *Üç Hayat Yaşadım*'daki komünist ajan gibi biri olduğumu mu soruyorsun? Yani kötü bir adam mıyım ben?"

Bobby, "Kötü bir adam olmadığınızı biliyorum," dediyse de, yanaklarını basan kızartı bunun tam tersini anlatıyordu. Hoş, düşündükleri durumu değiştirmezdi ya. Kötü bir adamdan da hoşlanabilir, hatta onu sevebilirdiniz. Kendi annesi bile, "Hitler'in dâhi bir anası vardı," deme alışkanlığındaydı.

"Ben kötü bir adam değilim. Hiç banka soymadım veya askeri bir sır çalmadım. Hayatımın çok büyük bir kısmını kitap okuyarak geçirdim ve payıma düşen para cezalarını ödedim. Kütüphane Polisi diye bir şey, olsaydı onlar peşime düşebilirdi, ama televizyonda gördüklerin gibi kötü bir adam değilim."

"Ama sarı paltolu adamlar öyle, değil mi?"

Ted başını eğdi. "Yüzde yüz kötü. Ve dediğim gibi, tehlikeli de."

"Siz onları gördünüz mü?"

"Defalarca, ama burada değil. Ve senin de görmeme olasılığın yüzde doksan dokuz. Senden bütün istediğim, gözlerini açık tutman. Bunu yapabilir misin?"

"Evet, yapabilirim."

"Bobby? Bir sorun mu var?"

"Hayır." Öyle demesine rağmen, çocuğun aklını bir şey kurcaladı; bu bir bağlantı değil, bu yönde belirli belirsiz bir arayıştı.

"Emin misin?"

"Evet evet."

"Pekâlâ. Sormak istediğim şimdi şu: Görevinin bu bölümünden annene söz etmemeyi göze alabilir misin?"

Bobby böyle bir şeyi yapmasının hayatında tehlikeli, büyük bir değişikliğin işareti olacağını bile bile hemen, "Evet," diye atıldı. Annesinden çok korkuyordu; bu korkusunun temelini ise annesinin kızgınlık sınırı ve ne kadar bir süre kin tutabileceğini bilmesi oluşturuyordu. En büyük kısmı az sevildiğini bilmesi ve var olan azıcık sevgiyi koruma kaygısından doğuyordu. Ama Ted'den de hoşlanıyordu, üstelik Ted'in elinin onun eline dokunuşunu; geniş avucun sıcak sertliğini, bir dü-

ğüm şeklinde birbirine eklenmiş sert parmakların temasını da sevmişti. Hem yapılması istenen şey yalan söylemek de değildi. Sadece görevinin bazı kısımlarını atlayacaktı.

Ted sordu. "Gerçekten emin misin?"

İçinde bir ses, *yalan söylemeyi öğrenmek istiyorsan, bir şeyi anlatırken bazı bölümleri atlamak iyi, bir başlangıç olabilir* diye fısıldıyorsa da Bobby o sesi dinlememeyi yeğledi. "Evet," dedi. "Gerçekten eminim. Ted... o adamlar sadece senin için mi, yoksa başkaları için de tehlikeli mi?" Böyle derken annesini, ama aynı zamanda kendisini de düşünüyordu.

"Benim için gerçekten çok tehlikeli olabilirler. Başkaları için -pek çok kimse için- ise büyük bir olasılıkla hayır. Komik bir şey duymak ister misin?"

"Tabii."

"Pek çok kişi çok yakına gelene kadar onları görmezler bile. Onların adeta insanların zihnini bulandırma güçleri var. Tıpkı o eski radyo programındaki Gölge gibi."

"Yani onlar... onlar..." *Doğaüstü* bir türlü ağzından çıkarmaya yanaşmadığı kelimeydi.

"Hayır, hayır, kesinlikle değil. " Sorusu daha seslendirilmeden giderilmişti. Bobby o gece yatağında her zamankinden daha uzun zaman uyuyamadan yatarken sorunun yüksek sesle sorulmasından-Ted'in neredeyse korktuğunu düşünüyordu. "Göremediğimiz pek çok insan, hem de sıradan insanlar vardır. İşinden başını öne eğerek dönen ve lokantada giydiği ayakkabıları bir kesekâğıdının içinde taşıyan garson kadın. Parkta öğleden sonra gezintilerine çıkmış ihtiyarlar. Transistörlü radyolarında en çok sevilenleri dinleyen saçları bigudili yirmisinden küçük kızlar. Ama çocuklar onları görürler. Sen ise hâlâ bir çocuksun, Bobby."

"Ama sizin söz ettiğiniz adamlar görülmeyecek gibi değiller."

"Herhalde paltolarını kastediyorsun. Ayakkabıları. Cafcaflı otomobilleri. Ancak bunlar bazı kimselerin -pek çok kimsenin- başlarını öbür yana çevirmelerine yol açan şeyler. Gözle beynin arasında küçük engeller oluştururlar. Her neyse, ben senin riske atılmanı göze alamam.

Sarı paltolu adamları görürsen *onlara yaklaşma*. Seninle konuşsalar dahi sen onlarla konuşma. Seninle konuşacaklarını sanmam ya, hatta seni göreceklerinden bile şüpheliyim. Pek çok kişi ise onları görmez. Ama benim onlar hakkında bilmediğim pek çok şey var. Şimdi sana neler söylediğimi anlat. Aynen tekrarla. Bu çok önemli."

"Onlara yaklaşma, onlarla konuşma."

Ted sinirli bir sesle tamamladı. "Hatta onlar seninle konuşsalar dahi."

"Tamam, onlar benimle konuşsalar dahi. Peki ne yapmam gerekiyor?"

"Buraya dön ve bana onları nerede gördüğünü anlat. Görüş açılarından çıktığına emin oluncaya kadar yürü, sonra koş. Rüzgâr gibi koş. Ölüm peşindeymiş gibi koş."

"Peki, siz ne yapacaksınız?" diye sordu Bobby. Ama bunun yanıtını zaten biliyordu. Belki Carol kadar keskin zekâlı değildi, ama budala da sayılmazdı. "Gideceksiniz, değil mi?"

Ted Brautigan omuzlarını silkti ve Bobby ile göz göze gelmeden şalgam suyunu bitirdi. "Zamanı gelince bunun kararını veririm," dedi. "Eğer o zaman gelirse. Eğer şanslıysam, son günlerdeki hislerim -yani o adamları hissedişimden söz ediyorum- o hislerim doğru çıkar."

"Bu daha önce oldu mu?"

"Evet, oldu. Şimdi niçin daha hoş şeylerden söz etmiyoruz?"

Bundan sonraki yarım saat boyunca beysboldan, sonra da müzikten (Bobby, Ted'in Elvis Presley'in müziğini bilmesine, hatta bazı parçalarını sevmesine şaşırdı.) söz ettiler. Arkasından, Bobby'nin eylülde başlayacak olan yedinci sınıfla ilgili beklentilerini ve korkularını konuştular. Bütün bunlar yeterince hoştu, fakat çocuk her konunun arkasında alçak adamların gizli olduğunu hissediyordu. Alçak adamlar burada, Ted'in üçüncü kattaki odasında gözle görülemeyen garip gölgeler gibiydiler.

Ted ancak Bobby gitmeye hazırlandığı sırada tekrar o konuya döndü. "Araman gereken bazı şeyler var," dedi. "Eski dostlarımın yakınlarda olduğunu gösteren işaretler."

"Ne gibi işaretler bunlar?"

"Kentteki gezilerinde duvarlardaki, dükkân camekânlarındaki ve sokaklardaki elektrik direklerine çakılı kayıp evcil hayvan posterlerine dikkat et. 'KARA KULAKLI, BEYAZ GERDANLI VE ÇARPIK KUYRUKLU GRİ TEKİR KEDİ KAYIPTIR. GÖRENLER IROQUOIS 7-7661'E TELEFON ETSİNLER. 'VEYA' YARIM KAN KÜÇÜK AV KÖPEĞİ KAYIPTIR. ADI TRIXIE. ÇOCUKLARI SEVER. BİZİM ÇOCUKLARIMIZ EVE DÖNMELERİNİ İSTİYORLAR. IROQUOIS 7-0984'E TELEFON EDİN YA DA HAYVANI PEABODY SOKAĞI NO. 77'YE GETİRİN.' Bunun gibi şeyler."

"Ne diyorsunuz siz? Yani o adamlar birilerinin evcil hayvanlarını mı öldürüyorlar? Yani sizce..."

Ted, "Ben o hayvanların birçoğunun var olmadığını düşünüyorum," dedi. Bezgin ve mutsuz görünüyordu. "Soluk, küçük bir fotoğrafın bulunduğu durumlarda bile o posterlerin masal olduğunu düşünüyorum. Bana sorarsan, o tür posterler bir tür haberleşme aracı. Benim anlamadığım şey, o adamların niçin Colony'nin kafeteryasına gidip haberleşmelerini güzel bir kızartmayla patates püresi yerken yapmadıkları. Annen alışverişini nereden yapar, Bobby?"

"Total Market'ten. Bay Biderman'ın emlak bürosunun bitişiğindedir."

"Sen de annenle gidiyor musun?"

"Bazen." Daha küçükken Bobby her cuma günü annesiyle orada buluşur, Liz gelene kadar dergi raflarından aldığı *TV Guide*'ları okuyarak vakit öldürürdü. Hafta sonunun başlangıcı olduğu için cuma öğleden sonralarını çok severdi. Hem annesi onun alışveriş arabasını sürmesine izin verir, Bobby de annesini sevdiği için bunun bir yarış arabası olduğunu varsayardı. Ama Ted'e bundan söz etmedi. Eski bir hikâyeydi bu. Çocuk da o tarihte sadece sekiz yaşındaydı.

Ted, "Her süpermarketin kasaların yukarsına koyduğu ilan panolarına bak," diye devam etti. "Orada elle yazılmış küçük notlara rastlayabilirsin. Örneğin, SAHİBİNDEN SATILIK OTOMOBİL gibi. Panoya baş aşağı tutturulmuş bu tür ilanları ara. Kentte başka bir süpermarket var mı?"

"Demiryolu üst geçidine yakın A&P var. Annem oraya gitmez. Kasabın kendisine göz kırptığını söylüyor."

"Oradaki ilan panosuna da göz atabilir misin?"

"Tabii."

"Güzel. Peki, çocukların kaldırımların üstüne çizdikleri sek sek oyunu şekillerini biliyor musun?"

Bobby başını salladı.

"Yanına tebeşirle yıldızlar veya aylar çizilmiş olanlarını ara. Tebeşirler genellikle ayrı renklerdedir. Telefon direklerinden sarkan uçurtma kuyruklarına dikkat et. Uçurtmaların kendilerine değil, sadece kuyruklarına. Ve..."

Ted durakladı. Kaşlarını çatmış, düşünüyordu. Masanın üstündeki paketten bir Chesterfield alarak yaktı. Onu seyreden Bobby kesin bir kararla en küçük bir korku bile duymadan, *adam deli. Hem de zırdeli*, diye düşündü.

Tabii ki öyleydi, bundan nasıl şüphe edilirdi? Bobby sadece Ted'in deli olduğu kadar dikkatli de olmasını diliyordu. Çünkü annesi, yaşlı adamın bu şekilde konuştuğunu duyacak olsa, bir daha Ted'in yanına yaklaşmasına izin vermezdi. Hatta büyük bir olasılıkla kelebek fileli adamları çağırırdı ya da en azından eski dost Don Biderman'ın bunu onun için yapmasını isterdi.

Ted birden, "Kent meydanındaki saati biliyor musun, Bobby ?" diye sordu.

"Evet, tabii."

"Yanlış saatlerde ya da saat aralarında çalmaya başlayabilir. Ayrıca, gazetede önemsiz kilise vandalizm olayları hakkındaki raporları ara. Dostlarım kiliselerden hoşlanmasalar da fazla çılgınca işlere yanaşmazlar; kelime oyunum için kusura bakma ama alçak bir profil göstermeyi, yani göze çarpmamayı yeğlerler. Etrafta olduklarını gösteren başka işaretler de var, fakat sana fazla yüklenmenin anlamı yok. Ben şahsen posterlerin en güvenli ipuçları olduğuna inanıyorum."

"'Ginger'i görürseniz, onu eve getirin.' Ginger'in kızıl renkli kedilere verilen ad olduğunu herkes bilir. "

"Bu tam anlamıyla..."

"Bobby?" Bu annesinin sesiydi. Arkasından, kadının cumartesileri giydiği altı lastik papuçların gıcırtısı duyuldu. "Bobby, yukarda mısın?"

III. BİR ANNENİN GÜCÜ. BOBBY İŞİNİ GÖRÜYOR. "SANA DOKUNUYOR MU?" OKULUN SON GÜNÜ.

Bobby ile Ted bakıştılar. İkisinin de gözlerinde suçluluk vardı. İkisi de masanın kendilerine ait tarafında oturuyorlardı. Delice şeyler konuşuyor değil de, delice şeyler yapıyormuş gibi bir havaları vardı.

Bobby, *bir halt ettiğimizi görecek. Her şey yüzümden okunuyor,* diye düşündü.

Ted ona, "Hayır," dedi. "Yüzünden hiçbir şey okunmuyor. Böyle zannetmene neden olan şey onun senin üzerindeki güçtür. Bu, bir annenin gücüdür."

Bobby adama şaşkın halde bakakalmıştı. *Aklımdan geçenleri mi okudun? Az önce aklımdakileri mi okudun?*

Annesi şimdi hemen hemen üçüncü kat sahanlığındaydı ve Ted bir yanıt vermeyi istemiş olsa dahi buna vakit yoktu. Zaten zaman olsaydı bile bir yanıt verebileceğine dair yüzünde herhangi bir şey okunmuyordu. Bobby de duyduklarından anında şüphelenmeye başladı.

Derken annesi kapı aralığında belirdi. Bir oğluna, bir Ted'e, sonra yine oğluna bakıyor, bakışları değer biçiyordu. "Demek buradaymışsın," dedi. "Tanrım, Bobby, seni çağırdığımı duymadın mı?"

"Ağzımı açmama vakit kalmadan yetiştin, anne."

Annesi kişner gibi bir ses çıkardı. Ağzında anlamsız, küçük bir gülümseme belirdi. Bu otomatik sosyal gülümsemesiydi. Gözleri odadaki iki kişinin arasında bir ileri, bir geri gidip geliyor, uygunsuz bir şey, hoşuna gitmeyecek yanlış bir şey arıyordu. "Senin dışardan geldiğini duymadım."

"Yatağında uyuyordun."

Ted o sırada, "Bugün nasılsınız, Bayan Garfield?" diye sordu.

"Çok iyiyim." Kadının gözleri hâlâ odadaki iki kişinin arasında gidip geliyordu. Onun ne aradığı konusunda Bobby'nin hiçbir fikri yoktu, ama suçluluk dolu o anlam yüzünden kaybolmuş olmalıydı. Annesi o anlamı görmüş olsa Bobby bunu şimdi bilecek, annesinin bildiğini anlayacaktı.

Ted, "Bir gazoz ister misiniz?" diye sordu. "Şalgam suyum var. Ahım şahım bir şey değil, ama soğuktur."

Liz, "Çok iyi olur," dedi. "Teşekkür ederim." Odaya girerek masa başında Bobby'nin yanına oturdu. Bir yandan Ted'in küçük buzdolabını açıp şalgam suyunu çıkarışını seyrederken, diğer bir yandan dalgın bir tavırla oğlunun bacağını okşuyordu. "Buraları şimdilik o kadar sıcak değil, ama önümüzdeki ay kavurucu olacağını garantileyebilirim. Kendinize bir vantilatör alırsanız iyi edersiniz."

"Bu da bir fikir." Ted şalgam suyunu temiz bir bardağa doldurdu, sonra bardağı ışığa tutarak buzdolabının önünde durdu ve köpüklerin yatışmasını bekledi. Bobby'nin gözünde TV reklamındaki bir bilim adamına benziyordu. X markasıyla Y markasına ve Rolaids'in nasıl kendi ağırlığının elli yedi katı kadar mide asidi fazlalığı tükettiğine (şaşkınlık verici, ama gerçek) kafayı takmış birine.

Liz biraz sinirli bir tavırla, "Bir bardak dolusu istemiyorum, bu kadarı yeter," dedi. Ted bardağı getirdi, Liz de ona kadeh kaldırdı. "İşte böyle." Genç kadın içecekten bir yudum aldı ve içtiği şalgam suyu değil de çavdar viskisiymiş gibi yüzünü buruşturdu. Sonra bardağının üzerinden bakarak Ted'in oturuşunu sigarasının külünü silkeleyişini ve izmariti tekrar ağzının köşesine sıkıştırışını seyretti.

Genç kadın, "Siz ikiniz enikonu içli dışlı olmuşsunuz," diye belirtti. "Mutfak masasının başında oturup rahat rahat şalgam suyu içiyorsunuz. Bugün nelerden konuştunuz acaba?"

Bobby, "Konumuz Bay Brautigan'ın bana verdiği kitaptı," dedi. Sesi kulağa sakin ve doğal geliyordu, hiçbir gizlisi olmayan bir ses gibi. "*Sineklerin Tanrısı*'nın sonunun mutlu mu yoksa hazin mi olduğuna karar veremediğim için kendisine sormak istedim."

"Ya? Peki, ne dedi?"

"Her ikisinin de doğru olduğunu. Sonra da üzerinde düşünmemi söyledi."

Liz güldü, ama pek neşeli olmayan bir gülüştü bu. "Ben de polisiye romanlar okuyorum, Bay Brattigan, ama düşüncelerimi gerçek hayata saklıyorum. Ne var ki ben emekli değilim."

Ted, "Değilsiniz tabii," dedi. "Siz hayatınızın en parlak çağını yaşıyorsunuz."

Liz adama "*yağcılıkla bir yere varamazsın*" der gibilerden baktı. Bobby bu bakışı çok iyi biliyordu.

Ted ona, "Bobby'ye küçük bir iş önerdim," dedi. "Kabul edebileceğini söyledi... Tabii sizin izninizle."

İş sözünü duyunca Liz'in kaşları çatılmıştı, ama izninin alınmasından söz edilince yumuşadı. Uzanıp Bobby'nin kızıl saçlarına dokundu; bu o kadar alışılagelmedik bir hareketti ki, Bobby'nin gözleri irileşti. Liz'in bakışı Ted'in yüzünden ayrılmamıştı. Bobby onun adama güvenmediğini, *hiçbir zaman* da güvenmeyeceğini anlamıştı. "Nasıl bir iş önerdiniz?" diye sordu.

"Bay Brautigan benim..."

Genç kadın, "Şşşt," dedi. Hâlâ bardağının üzerinden Ted'i süzüyor, bakışı adamın üstünden ayrılmıyordu.

Ted, "Onun bana her gün, belki öğleden sonraları gazete okumasını isterim," dedi ve gözlerinin eskisi gibi olmadığını, küçük puntolu yazıların ona gitgide daha fazla sorun çıkardıklarını açıkladı. Üstelik haberleri yakından izlemeyi seviyordu; çok ilginç günler yaşıyorlardı, Bayan Garfield de o fikirde değil miydi? Kendisi ayrıca köşe yazılarına meraklıydı, Stewart Alsop'u, Walter Winchell'i ve diğerlerini izlemek zorundaydı. Winchell bir dedikoducu da olsa çok ilginçti. Bayan Garfield de öyle düşünmüyor muydu?

Bobby dinliyordu. Annesinin yüzüyle duruşundan -hatta şalgam suyunu yudumlayışından- onun Ted'in söylediklerine inandığı halde gergin olduğunu anlıyordu. Bu kadarı iyiydi de ya Ted yine zırvalamaya başlarsa? Ya sarı paltolu alçak adamlardan ve telefon tellerine asılı uçurtma kuyruklarından söz ederse, bir de bunları gevelerken bakışını boşluğa dikerse?

Neyse ki, bunların hiçbiri olmadı. Ted, Dodgers'lerin -özellikle de Maury Wills'in- ne yaptığını, hem de Los Angeles'a gittikleri halde merak ettiğini söyleyerek konuşmasını bitirdi. Üstelik bunlar, biraz utanç verici olsa da, gerçeği söylemeye kararlı biri tavrıyla söyledi. Bobby bunun hoş bir tavır olduğunu düşündü.

"Sanırım, bu fena bir iş olmaz." Bobby'nin kanısınca, annesi istemeye istemeye konuşmuştu. "Hatta mükemmel bir işe benziyor. Benim de böyle bir işim olsun isterdim."

"Sizin kendi işinizde mükemmel olduğunuza bahse girerim, Bayan Garfield." Kadın ona bir kez daha *yağcılık bana sökmez* bakışını yöneltti. "Çapraz bilmeceyi yapması için ona fazladan ödeme yapmanız gerekecek," diyerek ayağa kalktı. Bobby de annesinin ne demek istediğini tam olarak anlayamamakla beraber, ardındaki gaddarlığa şaşırmıştı. Bir lokumun içine gömülmüş cam parçası gibi bir şeydi bu. Liz sanki Ted'in bozulan gözleriyle aklını aynı zamanda alaya almak istemişti. Adamcağızı sanki oğluna yakınlık gösterdiği için cezalandırmak istiyordu. Bobby annesini aldattığı için hâlâ utanç duyuyor ve onun bunu keşfetmesinden korksa da aynı zamanda sevinç duyuyordu. Annesi bunu hak etmişti. Liz, "Benim Bobby'm çapraz bilmece çözmede ustadır," dedi.

Ted gülümsedi. "Buna eminim."

"Haydi artık aşağı in, Bobby. Bay Brattigan'a biraz dinlenme fırsatı vermeli."

"İyi ama..."

"Doğrusu biraz uzanmak istiyorum, Bobby. Biraz başım da ağrıyor. *Sineklerin Tanrısı*'nı beğenmene sevindim. İstersen yarın pazar gazetesinin makalesiyle işine başlayabilirsin. Ama seni uyarıyorum, fena halde pişeceksin."

"Öyle olsun."

Bobby'nin annesi Ted'in daire kapısının dışındaki küçük sahanlığa çıkmıştı bile. Bobby de arkasındaydı. Kadın burada dönerek Bobby'nin başının yukarsından Ted'e baktı. "Niçin okumanızı verandada yapmıyorsunuz?" diye sordu. "Temiz hava ikinize de iyi gelir. Bu boğucu odadan bin kat iyidir. Ben de oturma odasından sizi duyabilirim."

Bobby, ikisinin arasından bir mesaj geçtiğini hissetti. Bu pek telepatik sayılmazdı, ama yine de bir anlamda öyleydi. Yetişkinlerin uyguladıkları türden sıradan bir telepati.

Ted, "İyi fikir," dedi. "Evin önündeki veranda ideal olur. İyi akşamlar, Bobby. İyi akşamlar, Bayan Garfield."

"Görüşürüz, Ted," demek Bobby'nin dilinin ucuna kadar geldiyse de son anda kendini toparlayarak, "Görüşürüz, Bay Brautigan," dedi.

Merdivene yürürken pis bir kazayı atlatmış biri gibi belli belirsiz gülümsüyordu.

Annesi hâlâ kapının önünden ayrılmamıştı. "Ne kadar zamandır emeklisiniz, Bay Brattigan?" diye sordu. "Umarım bunu sormamın sizin için bir sakıncası yoktur."

Bobby, annesinin Ted'in soyadını kasten yanlış söylemediğine inanır gibi olmuştu. Ama birden kararını değiştirdi. Kasten yanlış söylüyordu. Tabii ki kasten.

"Üç yıl oluyor." Ted sigarasını ağzına kadar dolu küllüğün içinde ezdi ve hemen bir yenisini yaktı.

Ne var ki, Liz onun yakasını bırakmak niyetinde değildi. "Demek oluyor ki... siz altmış sekiz yaşındasınız."

"Aslında altmış altı yaşındayım." Ted gayet tatlı bir sesle ve samimi görünerek konuşuyordu, ama Bobby onun bu sorulardan pek hoşlanmadığının farkındaydı. "Vaktinden iki yıl önce tam aylıkla emekli edildim. Sağlık nedeniyle."

Bobby içinden inledi. *Sakın nesi olduğunu adamdan sorma, anne. Sakın yapma bunu.*

Liz sormadı. Bunun yerine Hartford'da ne yaptığını sordu.

"Muhasebeciydim. Saymanlıkta çalışıyordum."

"Bobby ile ben eğitimle ilgili bir işiniz olduğunu düşünmüştük. Muhasebe ha! Büyük sorumluluk içeren bir işe benziyor."

Ted gülümsedi. Bobby bu gülümseyişte korkunç bir anlamın varlığını sezdi. Adam, "Yirmi yılda üç hesap makinesi eskittim," dedi. "Bu eğer sorumluluksa, evet sorumluydum. Apeneck Sweeney dizlerini açar; daktilo otomatik bir elle gramofona bir plak koyar."

"Anladığımı söyleyemem."

"Bu, fazla önemli olmayan bir işte çok fazla yıl harcadığımı söyleme biçimim."

"Besleyecek, barındıracak ve büyütecek bir çocuğunuz olsaydı, işiniz size çok önemli görünecekti." Liz böyle derken Ted'e çenesini hafifçe doğrultarak bakmıştı. Bu bakış, Ted konuyu tartışmak isterse kendisinin buna hazır olduğunu anlatıyordu. Gerekirse savaşacaktı da.

Bobby, Ted'in savaşmaya niyeti olmadığını görerek rahatladı. "Sanırım, haklısınız, Bayan Garfield. Yerden göğe kadar haklı," dedi sadece.

Liz çenesini bir süre daha dikerek ona emin olup olmadığını sordu. Ted'e fikrini değiştirmesi için adeta fırsat vermek istiyordu. Adam başka bir şey söylemeyince gülümsedi. Onun zafer gülümseyişiydi bu. Bobby annesini seviyordu, ama aynı zamanda ondan bıkmıştı. Bakışlarını, deyişlerini ve hoşgörüsüz düşünce biçimini bilmekten bıkmıştı.

Liz, "Şalgam suyu için teşekkürler, Bay Brattigan. Çok lezzetliydi," dedi ve bu sözlerden sonra oğlunu aşağı götürdü. İkinci katın sahanlığına vardıklarında elini Bobby'nin üstünden çekti ve yolun kalan kısmını önden yürüyerek katetti."

Bobby yeni işini akşam yemeğinde konuşmaya devam edeceklerini tahmin etmişti, ama olmadı. Annesinin aklı ondan çok uzaklarda görünüyordu. Bakışları da dalgındı. Sövüşten ikinci bir dilimi Bobby iki kez istemek zorunda kaldı. Akşamın daha ileri bir saatinde telefon çalınca da annesi, oturup TV seyrettikleri divandan fırlayıp yanıtlamaya koştu. Tıpkı Ricky Nelson'un *Ozzie ve Harriet* şovunda telefon çaldığı zaman yaptığı gibi yerinden sıçramıştı. Liz dinledi, bir şey söyledi, sonra divana dönerek oturdu.

Bobby, "Kimdi?" diye sordu.

Liz, "Yanlış numara," dedi.

Bobby Garfield hayatının o yılında hâlâ bir çocuğun güveniyle uykuyu bekliyordu: Sırtüstü yatıyor, topuklarını yatağın köşelerine uzatıyor, ellerini, dirsekler dışarı taşacak biçimde yastığın altının serinliğine sokuyordu. Ted'in ona sarı paltolu alçak adamları anlattığı, ("*Arabalarını da unutma, fantezi boyalı büyük arabalarını da unutma.*") gece de Bobby çarşafı beline kadar çekmiş bu şekilde yatıyordu. Penceredeki panjurların gölgelerinin dörde doğradığı ay ışığı zayıf çocuk göğsünün üstüne düşüyordu.

Eğer bu konuyu düşünmüş olsaydı (ama düşünmemişti), Ted'in alçak adamlarının karanlıkta yalnız kaldığı zaman daha gerçek olmalarını beklerdi. Yalnızlığı arasında yalnızca kurmalı Big Ben'inin tik-takıyla öbür

odadaki televizyon gece haberlerinin mırıltısı ona eşlik ediyordu. O oldum olası hep öyleydi; Schock Tiyatrosu'nda Frankenstein'a gülmek, canavar gözüktüğü zaman yalancıktan bayılır gibi yaparak, "Ooo, Frankie!" diye bağırmak kolaydı. Özellikle Sully-John gece yatısında olduğu zaman. Gelgelelim S-J horlamaya başladıktan sonra (ya da daha beteri, Bobby yalnız olunca) Dr. Frankenstein'ın canavarı pek gerçek değilse bile, *mümkün* gözüküyordu insana.

Bu mümkün oluş Ted'in alçak adamlarını kapsamıyordu. İnsanların kayıp evcil hayvan posterleri aracılığıyla iletişim kurmaları karanlıkta daha da çılgınca görünüyordu. Gerçi tehlikeli bir çılgınlık değildi bu. Bobby, Ted'in zırdeli olduğunu sanmıyordu, ama kendisine zararı dokunacak kadar zekiydi. Özellikle vaktini dolduracak o kadar az uğraşı olduğuna göre. Ted biraz... evet... biraz... Bobby'nin, kelimeyi seslendirmeye dili varmıyordu. *Egzantrik* kelimesi aklına gelseydi dört elle buna sarılırdı.

O adeta aklımdan geçenleri okuyabiliyordu. Bu nasıl olabilirdi? Yok, Bobby yanılmıştı, duyduğunu sandığı şeyler bahsinde yanılmıştı. Belki de Ted onun aklından geçenleri okumuştu, aslında o kadar da ilginç olmayan yetişkinlere özgü duyum-ötesi algı aracılığıyla yapmıştı bunu. Yüzündeki suçluluğu camın üstündeki ıslak bir çıkartma gibi soymuştu. Allah biliyor ya, annesi bunu her zaman yapabiliyordu... en azından bugüne kadar yapabilmişti.

Ama...

Ama hiçbir şey. Ted kitaplar hakkında çok şey bilen hoş bir adamdı, ama zihin okumuyordu. Aynen Sully-John Sullivan'ın bir sihirbaz olmaması ve hiçbir zaman olamayacak olması gibi.

Bobby, "Hepsi yanlış yönlendirme," diye mırıldandı. Ellerini yastığın altından çekti, bilekleri hizasında çaprazladı ve salladı. Bir kumrunun gölgesi ay ışığında göğsünün yukarsından süzülüp geçti.

Bobby gülümsedi, gözlerini kapadı ve uykuya daldı.

Ertesi sabah binanın ön verandasında oturmuş, *Harwich Pazar Gazetesi*'nden birkaç yazıyı yüksek sesle okuyordu. Verandadaki salıncağa ilişmiş olan Ted, sakin bir tavırla dinliyor, bir yandan da Chesterfield tüt-

türüyordu. Arkasında ve solunda Garfield'lerin ön odasının perdeleri, açık pencerelerden içeriye ve dışarıya dalgalanıyordu. Bobby, annesinin, ışığın en iyi olduğu yerdeki koltuğunda yanında dikiş sepetiyle oturarak okunanları dinlediğini ve etek bastırdığını (etek boylarının yine uzadığını söylemişti Bobby'ye) görür gibiydi. Sırf New York ve Londra'daki bir avuç homo öyle dediği için etekleri bir yıl kısaltıyor, ertesi ilkbahar söküyor ve etek boylarını tekrar uzatıyordunuz. Liz niçin zahmet ettiğine bile akıl erdiremiyordu. Annesinin sahiden içerde olup olmadığı hakkında Bobby'nin hiçbir fikri yoktu, açık pencerelerle uçuşan perdeler kendi başlarına bir şey ifade etmiyorlardı, ama yine de hayali o yönde işliyordu. Biraz büyüyünce, annesinin orada oturduğunu her zaman düşlediğini anlayacaktı. Kapıların dışında, gölgelerin net görmeyi önleyecek kadar yoğun oldukları yerdeki bir bankta, karanlıkta merdivenlerin tepesinde olduğunu düşlemişti hep.

Okuduğu sporla ilgili yazılar ilginçti (Maury Wills fırtına gibiydi), köşe yazıları daha az ilginç, yorum sütunları sıkıcı, uzun ve anlaşılmaz, "mali sorumluluk" ve "depresif tabiatlı ekonomik göstergeler" gibi anlaşılmaz cümlelerle doluydu. Öyle de olsa, bunları okumanın Bobby açısından bir sakıncası yoktu. Ne de olsa bir iş görüyordu, para kazanıyordu ve pek çok iş de zaten çoğu kez sıkıcıydı. Bay Biderman'ın onu özellikle geç saatlere kadar bıraktığı günlerde annesi bazen, "Ekmeğini kazanmak için çalışmak zorundasın," derdi. Bobby ayrıca, "depresif tabiatlı ekonomik göstergeler" türünden cümlelerin ağzından çıkmasıyla gururlanıyordu. Dahası, öbür iş -gizli olanı- Ted'in, peşinde bazı adamlar olduğu konusundaki kaçıkça zannından kaynaklanıyordu; Bobby de sırf bunun için para alacak olsa da adamı bir şekilde oyuna getiriyormuş gibi hissedecekti.

Ama bu da işinin parçası olduğundan o pazar öğleden sonrasında kolları sıvadı. Annesi öğle uykusundayken Bobby bina blokunun etrafını dolaştı ve sarı paltolu alçak adamlar ya da onların varlıklarının işaretlerini aradı. Bu arada ilginç bazı şeyler gördü; Colony Sokağı'nda bir kadın kocasıyla tartışıyordu. Karı koca bir güreş karşılaşmasının öncesindeki Parlak George'la Tıknaz Calhoun gibi burun buruna duruyorlardı. Asher Caddesi'nde küçük bir çocuk isten kararmış bir

taşla gazoz kapaklarına vuruyordu. Commonwealth'le Broad'ın köşesindeki Spicers'in tuhafiye dükkânının dışında bir grup genç dilleri tutulmuş vaziyette duruyorlardı. Panelli bir kamyonun yanında MİDE İÇİN PİDE gibilerden ilginç bir slogan dikkati çekiyordu. Ama Bobby ne sarı paltolar ne de elektrik direklerinde kayıp evcil hayvan bildiren posterler gördü. Ayrıca, bir tek telefon telinden bile uçurtma kuyruğu sallanmıyordu.

Bir penilik sakız almak için Spicer's'è uğradı ve bu yılın Miss Rheingold adaylarının fotoğraflarıyla kaplı ilan tahtasına göz attı. Sahibinden satılık iki otomobil ilanı da vardı, ama hiçbiri baş aşağı değildi. Başka bir ilanda ise şöyle deniliyordu: ARKA BAHÇEMDEKİ YÜZME HAVUZU SATILIK. İYİ DURUMDADIR. ÇOCUKLARINIZI SEVİNDİRMEK İSTEMEZ MİSİNİZ? Bu ilan yamuktu, ama Bobby yamuğun sayılmayacağına karar verdi.

Asher Caddesi'nde bir yangın musluğunun yanına park edilmiş müthiş bir Buick gördü, ama rengi neftiydi; kromdan bir kedi balığının sırıtan ağzına benzeyen motor kapağının yanındaki lambalarına ve radyatörüne rağmen bayağı ve cafcaflı olarak nitelenebileceğini zannetmiyordu.

Pazartesi günü de okula gidip gelirken alçak adamları aramaya devam etti. Bu arada hiçbir şey göremese de yanında yürüyen Carol Gerber'le S-J onun arandığını fark ettiler. Annesi haklıydı, Carol gerçekten keskin zekâlıydı.

"Yoksa planların peşinde komünist ajanları mı var?" diye sordu.

"Ne?"

"Habire sağa sola bakınıyorsun. Hatta arkana bile."

Ted'in onu niçin tuttuğunu onlara açıklamak Bobby'nin bir an aklından geçti, ama sonra bunun kötü bir fikir olacağına karar verdi. Gerçekten aranılacak bir şey olduğuna inanmış olsa iyi bir fikir olabilirdi; bir yerine üç çift göz, bu arada Carol'un keskin bakışlı küçük gözleri. Sonuç olarak bir şey söylemedi. Carol'la Sully-John onun Ted'e her gün gazete okuma işi olduğunu biliyorlardı, bu da çok iyiydi. Zaten bu kadarı da yeterliydi. Onlara alçak adamlardan söz açsa, Ted'le alay etmiş, hatta ihanet etmiş olacaktı.

Sully, "Komünist ajanları mı?" diye sorarak hızla döndü. "Evet, onları görüyorum, onları görüyorum!" Dudaklarını büzerek favorisi olan *eh-eh-eh* sesini çıkardı. Sonra sendeledi, gözle görülmeyen makinelisini sözde yere düşürdü ve göğsünü tuttu. "Vuruldum! Ölüyorum! Beni bırakıp gidin! Rose'a onu sevdiğimi söyleyin!"

Carol, "Teyzemin şişko poposuna söylerim!" diyerek onu dirsekleyip geçti.

Bobby, "St. Gabe'in çocuklarını arıyorum, hepsi bu," dedi.

Bu akla yakındı. St. Gabriel Okulu'nun orta ve lise düzeyindeki çocukları, Harwich İlkokulu'nun öğrencilerini sürekli rahatsız ediyorlardı. İlköğretim çocukları yürüyerek okullarına giderlerken korna çalarak bisikletleriyle yanlarından geçiyor, oğlanların hanım evladı kızlarınsa hafif olduklarını haykırıyorlardı, ki bunun, kızların Fransız usulü öpüştükleri ve oğlanların memelerine dokunmasına izin verdikleri anlamına geldiğini Bobby çok iyi biliyordu.

Sully-John, "O ibneler daha geç saatte çıkarlar," dedi. "Şimdilerde hepsi evindedirler. Boyunlarına haçlarını geçirmek ve saçlarını Bobby Rydell gibi arkaya taramakla meşguller."

Carol, "Küfretme," diyerek onu yine dirseğiyle itti.

Sully-John gücenmiş göründü. "Kim küfretti? Ben değil."

"Evet, küfrettin."

"Hayır, küfretmedim, Carol."

"Pekâlâ küfrettin."

"Hayır, efendim."

"Küfrettin, ibneler dedin."

"Bu küfür değil ki." S-J yardım ister gibi Bobby'ye baktı, ama Bobby, bir Cadillac'ın ağır ağır geçmekte olduğu Asher Caddesi'ne bakıyordu. Büyük bir arabaydı ve ona kalırsa biraz da gösterişliydi, ama bir Cadillac'ın öyle olması gerekmez miydi? Bu Cadillac tutucu bir kahverengiye boyanmıştı ve Bobby'ye alçak gözükmüyordu. Üstelik direksiyondaki sürücü de bir kadındı.

Carol taşımakta olduğu üç kitabı; aritmetik kitabıyla *Yazım Serüvenleri*'ni ve *Küçük Ev*'i S-J'nin eline tutuşturdu. "Küfrettiğin için ceza olarak kitaplarımı taşıyacaksın."

Sully-John büsbütün gücendi. "Küfretmiş olsam bile -ki etmedim- niçin senin aptal kitaplarını taşıyacakmışım?"

"Kefaretini ödemen gerekiyor da ondan."

"Kefaret de neymiş?"

"Yaptığın bir yanlışın bedelini ödemen. Yemin eder ya da yalan söylersen kefaretini ödemelisin. St. Gabe'deki çocuklardan biri bana söyledi. Adı Willie."

Bobby, "Onlarla arkadaşlık etmemelisin," dedi. "Birçoğu serseri onların." Çocuk bunu kendi deneyiminden biliyordu. Noel tatilinin sona ermesinden kısa bir süre sonra St. Gabe'li öğrencilerin üçü onu Broad Sokağı'nda kovalamışlar, sözde "onlara kötü baktığı" için dövmekle tehdit etmişlerdi. Bunu yaparlardı da diye düşünüyordu Bobby. Allah'tan ki elebaşılarının çamurda ayağı kaymış ve serseri dizüstü düşmüştü. Öbürleri de ona çarpıp yere kapaklanmışlar, Bobby fırsattan yararlanıp 149'a kapağı atmış ve kapıyı kilitlemeye vakit bulmuştu. St. Gabe'li oğlanlar dışarda bir süre oyalandıktan sonra "onu sonra göreceklerini" vaat ederek çekip gitmişlerdi.

Carol, "Hepsi haydut değil. İçlerinde iyi olanlar da var," dedi. Kitaplarını taşıyan Sully-John'a baktı ve elini ağzına götürerek gülümsediğini gizlemeye çalıştı. Hızlı hızlı konuşur ve kendinize güvenir gözükürseniz S-J'ye her şeyi yaptırabilirdiniz. Kitaplarını Bobby'nin taşıması daha hoş olurdu, ama bunu kendisi önermezse işe yaramazdı. Bir gün belki bunu önerirdi. Carol iyimser bir kızdı. O vakte kadar sabah güneşinin altında ikisinin arasında yürümek hoştu. Kaldırımın üstüne çizilmiş bir sek sek oyununun yatay ve dikey çizgilerini incelemekte olan Bobby'ye yan gözle baktı. O kadar şirindi ki. Oysa kendisinin bundan haberi yoktu. Her şeyden şirin olan da belki buydu.

Okulun son haftası her zaman olduğu gibi çıldırtıcı bir yavaşlıkla geçti. Bobby haziranın bu ilk günlerinde kütüphanedeki tutkal kokusunun bir kurtçuğu öğürtecek kadar kuvvetli olduğunu, coğrafya dersinin de on bin yıl sürecekmiş gibi gözüktüğünü düşündü.

Carol ders arasında temmuzda bir haftalığına Cora teyzesiyle Ray eniştesinin Pennsylvania'daki çiftliğine gideceğini söyledi. S-J, kazan-

dığı bir haftalık kamp tatilinde hedeflere nasıl ok atacağını ve her gün tekneyle nasıl dolaşacağını anlata anlata bitiremiyordu. Bobby de onlara büyük Maury Wills'i ve gol rekorunu hayatları boyunca başka hiç kimsenin kıramayacağını anlattı.

Annesi giderek daha düşünceli gözüküyordu. Telefonun her çalışında yerinden fırlıyor, apareyin başına koşuyor, gece haberlerinin sonuna kadar ayakta kalıyor, (Bobby onun gece sinemasının bile sonuna kadar beklediğinden şüpheleniyordu.) yemeklerde de gırtlağından bir şey geçmiyordu. Bazen telefonda uzun ve heyecanlı konuşmalar yapıyor, Bobby'nin kendisini dinlemesinden çekinirmiş gibi ona arkasını dönüyor ve sesini alçaltıyordu. Bazen kendisi telefona yürüyor, bir numarayı çevirmeye başlıyor, sonra almacı yerine bırakıp az önce oturduğu yere dönüyordu.

Yine böyle bir günde Bobby aradığı numarayı unutup unutmadığını sordu. Liz, "Görünüşe bakılırsa ben pek çok şey unuttum, Bobby," dedi.

Aklını ve zamanını dolduran pek çok şey olmasa, Bobby daha fazlasına dikkat eder ve kaygılanırdı. Annesi giderek zayıflıyordu. İki yıldan sonra tekrar sigaraya başlamıştı. Çocuğun başına gelen en iyi şey yetişkin kütüphane kartıydı. Her kullanışında bunu armağanların en iyisi olarak düşünüyordu. Bobby, yetişkinlerin bölümünde okumak istediği belki bir milyar bilim-kurgu romanının bulunduğunu düşünüyordu. Örneğin, Isaac Asimov'u ele alın. Bay Asimov, Paul French takma adıyla çocuklar için kahramanı Lucky Starr adlı bir uzay pilotu olan bilim-kurgu romanları yazmıştı. Kendi adıyla daha da güzel romanlar yazmıştı tabii. İçlerinde en az üçü robotlarla ilgiliydi. Bobby robotları seviyordu. *Yasak Gezegen*'deki Robot Robby gelmiş geçmiş en büyük sinema kahramanlarından biri olabilirdi, ama Bay Asimov'unkiler de ondan geri kalmıyordu. Bobby yaklaşan yaz günlerinde onlarla uzun zamanlar geçireceğini hesaplıyordu.

Okula gidip gelirken gözleri sarı paltolu adamları ya da onlarla ilgili işaretleri arıyordu. Okuldan sonra kütüphaneye gidince de aynı şeyi yapıyordu. Okulla kütüphane aksi yönlerde olduklarından Bobby Harwich'in büyük bir bölümünü taramakta olduğunu düşünüyordu.

Tabii ki gerçekte sarı paltolu adam görmeyi beklemiyordu. Yemekten sonra akşamın loş ışığında Ted'e verandada ya da adamın mutfağında gazete okuyordu. Ted, Liz Garfield'in öğüdünü dinleyerek bir vantilatör aldığından annesi Bobby'nin 'Bay Brattigan'a verandada gazete okuyup okumamasıyla artık ilgilenmiyordu. Bobby'ye göre, bunun bir nedeni de kendi yetişkinlik sorunlarının onu giderek daha fazla meşgul etmesiydi. Belki de Ted'e biraz daha fazla güvenmeye başlıyordu. Hoş, güven hoşlanmayla aynı şey değildi. Ama bu durumda güvene de kolay ulaşılmamıştı.

Bir gece divanın üstünde oturmuş *Wyatt Earp*'i seyrederlerken annesi hafif bir öfkeyle Bobby'ye dönerek, "Hiç sana dokunuyor mu?" diye sordu.

Bobby, annesinin neyi sorduğunu bilmekle beraber, niçin bu kadar heyecanlandığını anlayamamıştı. "Tabii," dedi. "Bazen sırtıma bir şaplak vuruyor. Bir keresinde de gerçekten uzun bir kelimeyi arka arkaya üç kez heceleyemeyince beni biraz haşladı, ama beni herhangi bir şekilde tartaklamıyor. Sanırım, bunu yapamayacak kadar güçsüz. Niçin sordun?"

Kadın, "Boş ver," dedi. "Anlaşılan, zararsız biri. Yalnız, aklının bir karış havada olduğundan kuşku yok. Ama yine de..." Liz arkasını getirmedi. Kool sigarasının dumanının oturma odasının tavanına doğru yükselişini seyrediyordu. Dumanın soluk bir gri kurdele görünümünde yükselip sonra kaybolması Bobby'ye Bay Simak'ın *Güneşin Etrafındaki Çember*'indeki tiplerin helezonları izleyerek başka dünyalara gidişini düşündürdü.

Annesi sonunda tekrar ona doğru dönüp, "Eğer sana hoşlanmayacağın bir şekilde dokunursa mutlaka bana söyle. Hemen. Beni duydun mu?" dedi.

"Tabii, anne." Bakışındaki bir şey ona, Liz'e bir kadının bir bebeği olacağını nasıl anladığını sorduğu günü hatırlatmıştı. Annesi, "Bir kadın her ay kanar," demişti. "Eğer kan gelmezse, bundan, kanın bebeğin yapımına harcandığını anlar." Bobby bir bebek oluşmadığı zaman bu kanın nereden çıktığını sormak istemişti. (Annesinin bir keresinde burnunun kanadığını hatırlıyordu, ama annesinde başkaca bir kana-

maya tanık olmamıştı.) Ancak, Liz'in yüzündeki anlam onu konunun üzerine gitmekten vazgeçirmişti. Şimdi de annesinin yüzünde aynı anlam vardı.

Aslında başka dokunuşlar olmuştu: Ted bazen iri ellerinden birini Bobby'nin asker tıraşlı kafasının üstünde gezdiriyor, o sert perçemleri adeta okşuyordu. Bazen de Bobby bir kelimeyi yanlış okuduğu zaman çocuğun burnunu iki parmağının arasında hapsederek, "Bir daha oku!" diyordu. İkisi aynı anda konuştuklarında da küçük parmaklarından birini Bobby'nin küçük parmaklarından birine geçirip, 'İyi şanslar, iyi niyetler, asla kötü olmasın,' derdi. Çok geçmeden küçük parmakları birbirine takılı olduğu halde Bobby de aynı şeyi söylüyor, birbirleriyle, "Bezelye tabağını versene" ya da, "Nasılsın?" der gibi normal bir sesle konuşuyorlardı.

Yalnız bir keresinde Ted ona dokunduğu zaman Bobby rahatsız olmuştu. Bobby, adamın dinlemek istediği son yazıyı bitirmişti; köşe yazarlarından biri, Küba'da, Amerika'nın serbest girişiminin onaramayacağı hiçbir terslik olmadığını savunuyordu. Akşamın alacakaranlığı ortalığa hâkim olmuştu. Colony Sokağı'nda Bayan O'Hara'nın köpeği havlıyor, ses o an oluşandan çok, hatırlanan bir şey etkisi yapıyordu.

Bobby sonunda gazeteyi katlayıp yerinden kalktı. "Evet, efendim, galiba bina blokunun etrafında bir tur atıp göreceğimi görsem iyi olacak." Bunu her ne kadar açık açık söylemekten yana değilse de sarı paltolu alçak adamları hâlâ aradığını Ted'in bilmesini istiyordu.

Ted de yerinden kalkıp ona yaklaştı. Yaşlı adamın yüzündeki korkuyu görmek Bobby'yi üzdü. Onun alçak adamlara inanmasını ve iyice kaçırmasını istemiyordu. "Ortalık kararmadan dönmüş ol, Bobby. Başına bir iş gelmesini istemem."

"Dikkatli olurum. Ortalık kararmadan da dönerim."

Ted bir dizinin üstüne çökerek (Bobby onun çömelemeyecek kadar yaşlı olduğunu tahmin etti.) çocuğun omuzlarını yakaladı. Bobby'yi alınları hemen hemen birbirine değecek kadar kendine yaklaştırdı. Çocuk, Ted'in nefesindeki sigara, tenindeki melhem kokusunu duydu. Yaşlı adam, sancıyan eklemlerini Musterole'la ovuyordu. Bugünlerde eklemlerinin sıcak havalarda bile sancımasından yakınıyordu.

Ted'e bu kadar yakın olmak ürkütücü değil, ama yine de bir bakıma korkunçtu. Onun şimdilik çok ihtiyar değilse de yakında olacağını görebiliyordunuz. Herhalde hastalanacaktı da. Gözlerinin rengi solmuştu. Ağzının köşeleri biraz titriyordu. Burada, üçüncü katta yalnız başına olması çok kötüydü. Bir karısı ya da herhangi bir yakını olsaydı, belki de alçak adamlara kafayı takmazdı. Ama bir karısı olsaydı, Bobby belki de *Sineklerin Tanrısı*'nı hiçbir zaman okumazdı. Bencilce bir düşünce olsa da başka türlüsü çocuğun elinden gelmiyordu.

"Onlardan hiçbir iz yok, öyle değil mi, Bobby?"

Bobby hayır gibilerden başını salladı.

"Yani sen hiçbir şey hissetmiyorsun? Tam şuranda?" Ted sağ elini Bobby'nin sol omuzundan uzaklaştırarak mavi iki toplardamarın hafifçe attığı kendi şakağına hafifçe vurdu. Bobby başını salladı. "Ya da şuranda?" Ted sağ gözünün köşesini aşağı çekti. Bobby yine başını salladı. "Şuranda?" Ted midesine dokundu. Bobby üçüncü kez başını salladı.

Ted, "Pekâlâ," diyerek gülümsedi. Sol elini Bobby'nin ensesine kadar kaydırdı. Sağ eli de solla buluştu. Ciddi bir ifadeyle Bobby'nin gözlerinin içine baktı, Bobby de onun gözlerinin içine baktı. Ted, "Hissedersen bana söylersin, değil mi?" diye sordu. "Yani... üzülmemden çekinip?..."

"Hayır," dedi Bobby. Ted'in ellerini ensesinde hissetmekten hem hoşlanıyor, hem de hoşlanmıyordu. Filmlerde de bir delikanlı bir kızı öpmeden önce ellerini oraya koyardı. Çocuk, "Hayır, söylerdim," dedi. "Bu benim görevim."

Ted başıyla doğruladı. Ellerini yavaşça çözerek iki yanına düşürdü. Masadan destek alırken dizlerinden biri çatırdayınca yüzünü buruşturarak ayağa kalktı. "Evet, söylerdin," dedi. "Sen iyi bir çocuksun. Haydi, git dolaş. Ama kaldırımdan ayrılma, Bobby, ortalık kararmadan da dönmüş ol. Bugünlerde dikkatli olmak gerekir."

"Dikkatli olurum." Bobby merdivenleri inmeye başladı.

"Eğer onları görürsen..."

"Kaçarım."

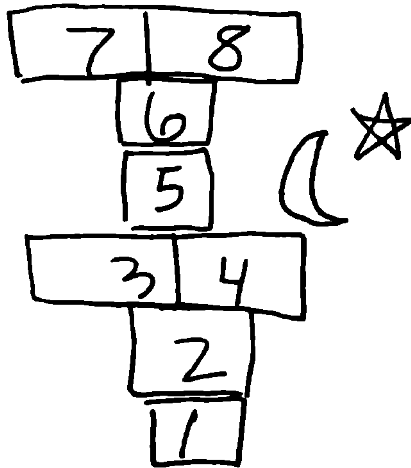
"Evet." Ted'in yüzü solan ışıkta korkunçtu. "Azrail peşindeymiş gibi kaçmalısın."

Sonuçta bir dokunuş olmuş ve annesinin korkusu bir anlamda doğru çıkmıştı. Belki yanlış sayılacak türden fazladan birkaç dokunuş bile olmuştu. Yanlış belki annesinin düşündüğü tarzda olmamıştı, ama yine de yanlıştı. Ve de tehlikeli.

Okulların yaz tatiline girmesinden önceki çarşamba günü Bobby Colony Sokağı'nda birinin TV anteninden kırmızı bir paçavranın sarktığını gördü. Uzaktan pek emin olamıyordu, ama bir uçurtmanın kuyruğuna şaşılacak kadar benziyordu. Bobby aniden durdu. Kalbinin atışları bir anda hızlanmıştı ve okuldan dönüşte Sully-John'la yarıştığı zamanlardaki gibi var gücüyle koşuyordu.

Çocuk, *uçurtma kuyruğu olsa bile bir rastlantıdır. Sadece pis bir rastlantı. Bunu biliyorsun, değil mi?* diye düşündü.

Belki. Belki biliyordu. Okul cuma günü tatile girince, buna hemen hemen inanmıştı. Bobby o gün yalnız başına yürüyerek eve döndü. Sully-John kalıp kitapların depoya taşınmasına yardım etmeye gönüllü olmuştu. Carol ise Tina Lebel'in doğum günü için Tina'nın evine gidiyordu. Bobby Asher Caddesi'ni aşıp Broad Sokağı yokuşunu inmeye başlayacağı sırada kaldırımın üstünde mor renkli tebeşirle çizilmiş sek sek şekilleri gördü. Şöyle gözüküyordu:

Bobby, "Olamaz!" diye fısıldadı. "Bu mutlaka şakadır."

Bir Western filmindeki süvari gözcüsü gibi tek dizinin üstüne çöktü. Evlerine dönen çocuklara dikkat bile etmiyordu. Kimi yürüyor, kimi bisikletle geçiyordu. Bir ikisi ayaklarına tekerlekli patenler geçirmişlerdi. Paslı kırmızı trotinetinin üstündeki dişlek Francis Utterson, geçerken klakson öttürerek sanki gökyüzüyle alay ediyordu. Çocuklar Bobby'yi umursamıyorlardı. Büyük yaz tatili başlamış ve karşılarında beliren imkânlar hepsini sarhoş etmişti.

"Oh, hayır hayır, inanmıyorum, mutlaka şakadır!" Bobby, yıldıza ve yarımaya uzandı. Bunlar mor değil, sarı tebeşirle çizilmişlerdi. Çocuk onlara dokunur dokunmaz elini geri çekti. TV antenine takılmış kırmızı bir kurdelenin mutlaka bir anlamı olması gerekmezdi ki. Yine de bunlar eklenince durum rastlantı olabilir miydi? Bobby bunu bilemiyordu. Ayrıca o sadece on bir yaşındaydı ve bilmediği şeylerin sonu yoktu. Tabii ki korkuyordu...

Ayağa kalkıp etrafına bakındı. Fazla parlak, uzun bir otomobil dizisinin Asher Caddesi'nden akıp gelmesini görmeyi bekler gibiydi. Bu arabalar tıpkı bir cenaze arabasını mezarlığa doğru izlerlerken yapıldığı gibi gün ortasında farlarını yakarak ağır ağır ilerliyorlardı. Asher Empire'ın tentesinin altında veya Sukey'nin Meyhanesi'nin önünde sarı paltolu adamların durup Camel sigaraları içtiklerini ve kendisini gözetlediklerini görse hiç şaşırmayacaktı.

Araba da adamlar da yoktu. Sadece okuldan dönen çocuklar vardı. Yeşil üniforma pantolonları veya etekllikleriyle dikkati çeken St. Gabe'in çocukları da aralarında göze çarpıyordu.

Bobby hızla dönerek Asher Caddesi'ndeki üç bina bloku boyunca gerisin geriye yürüdü. Kaldırımda tebeşirle resmedilmiş figürler onu yeterince kaygılandırdığından St. Gabe'in kötü huylu çocuklarıyla ilgilenmiyordu bile. Caddenin telefon direklerinde birkaç poster dışında bir şey yoktu. Bunlardan bazıları St. Gabriel Kilise Cemaati Salonu'ndaki Bingo Gecesi'ni bildiriyor, Asher'le Tacoma'nın köşesindeki bir tanesi de Hartford'da Clyde McPhatter'le İnleyen Gitarlı Adam ˎDwayne Eddy'nin rock-and-roll şovunun reklamını yapıyordu.

Neredeyse okulla aynı mesafedeki Asher Caddesi News'a vardığında Bobby aşırı tepki gösterdiğini düşünmeye başlıyordu. Yine de içeri girip ilan tahtalarına baktı, sonra da Broad Sokağı'nı boydan boya inerek Spicer'in marketine girdi, bir sakız daha satın aldıktan sonra

onların ilan tahtasına da göz gezdirdi. İkisinde de şüphe uyandıracak bir şey yoktu.

Bobby çıkıp köşebaşında durdu. Bir yandan sakızını çiğnerken bir yandan da bundan sonra ne yapacağına karar vermeye çalışıyordu.

Yetişkinlik düzensiz aşamalar ve atlayışlarla gelen bir şeydir. Bobby Garfield hayatının ilk yetişkinlik kararını altıncı sınıfa geçtiği gün verdi ve gördüklerini Ted'e söylemesinin -en azından şimdilik- yanlış olacağı sonucuna vardı.

Alçak adamların var olmadığı varsayımı biraz sarsılmışsa da Bobby pes etmeye hazır değildi. Şimdiye kadar elde ettiği kanıtlar yeterli değildi. Bobby gördüklerini ona söylese Ted belki allak bullak olur, eşyasını bavullarına (ve küçük buzdolabının arkasına katlayıp koyduğu saplı poşetlerinin içine) tıkar ve yine çekip giderdi. Peşinde gerçekten de kötü adamlar varsa kaçması mantıklı olurdu, ama eğer yoksa çocuk, boş yere biricik yetişkin arkadaşını kaybetmek istemiyordu. O yüzden bundan sonra olacakları, eğer olacaksalar, görmek için beklemeye karar verdi.

Bobby Garfield o gece yetişkinliğin bir başka yüzünü yaşadı: Big Ben çalarlı saatinin sabahın ikisi olduğunu haber vermesinden çok sonralara kadar uyanık yatarak tavanı seyretti ve doğru olanı yapıp yapmadığını merak edip durdu.

IV. TED DALGINLAŞIYOR. BOBBY PLAJA GİDİYOR. MCQUOWN. DENİZ SALYANGOZU.

Okulların tatile girmesinin ertesi günü Carol Gerber'in annesi çocukları Ford steyşınına doldurup onları Savin Rock'a götürdü. Burası Harwich'in yirmi mil kadar uzağında deniz kıyısındaki bir eğlence parkıydı. Anita Gerber üst üste üç yıldır bunu yaptığından gezi Bobby, S-J, Carol, Carol'un küçük erkek kardeşi ve Carol'un kız arkadaşları Yvonne Angie ve Tina için bir gelenek haline gelmişti. Sully-John ile Bobby asla yalnız başlarına üç kızla bir yere gitmezlerdi, ama beraber

olduklarına göre sorun yoktu. Ayrıca, Savin Rock'un büyüsü karşı konulamayacak kadar güçlüydü. Su hâlâ okyanusta sadece yürümek dışında bir şey yapılamayacak kadar soğuk olacaktı, ama kumsalda oyalanabilirlerdi, dahası panayır oyunları vardı. Bir yıl önce Sully-John sadece üç beysbolla tahta şişelerden oluşturulmuş üç piramiti yıkmış ve annesine televizyonların üstünde bugün hâlâ durmakta olan pembe renkli büyük bir oyuncak ayı kazandırmıştı. S-J bugün ayıya bir de eş kazandırmanın peşindeydi.

Kısa bir süre için dahi olsa Harwich'den uzaklaşmanın Bobby için büyük bir çekiciliği vardı. Sek sek çizgilerinin yanına resmedilmiş yıldızla aydan sonra kuşku uyandıracak hiçbir şey görmemişti. Fakat cumartesi gününün gazetesini okurken Ted onu fena halde korkutmuş, hemen arkasından da annesiyle arasında çirkin bir tartışma geçmişti.

Ted olayı, Bobby, Mickey Mantle'ın günün birinde Babe Ruth'un gol rekorunu kırması fikrini alaya alan bir yorumu okuduğu sırada patlak vermişti. Yazar, Mantle'ın bunun için gerekli dayanıklılık ve özveriden yoksun olduğunda ısrar ediyordu. Bobby şöyle devam etti: "En başta, bu adamın karakter yapısı yanlış. Mickey denen adam her şeyden önce gece kulüplerinde fink atmaya düşkün..."

Ted yine dalgınlaşmıştı. Bobby gazeteden başını kaldırmasına gerek kalmadan bunu bilmiş, hissetmişti. Ted penceresinden Colony Sokağı'na ve Bayan O'Hara'nın köpeğinin tekdüze havladığı yöne boş boş bakıyordu. O sabah ikidir bunu yapıyordu, ama ilk defası bir iki saniyeden uzun sürmemişti. (Ted kapısı açık buzdolabının içine eğilmiş, gözleri irileşmiş ve sabitleşmişti... sonra birden silkinmiş ve portakal suyuna uzanmıştı.) Oysa şimdi gerçekten aklı başından gitmiş görünüyordu. Bobby onu bu şekilde uyandırabilecekmiş gibi gazeteyi hışırdattı. Ama bir şey olmadı.

"Ted? İyi misin?" Bobby, Ted'in gözbebeklerinde bir acayiplik olduğunun birden dehşet içinde farkına vardı. Bobby bakarken adamın gözbebekleri kâh büyüyor, kâh küçülüyordu. Ted sanki zifir gibi karanlık bir yere hızla batıp çıkmaktaydı. Oysa bütün yaptığı, orada güneşin altında oturmaktı.

"Ted?"

Küllüğün içinde tütmekte olan sigara artık izmaritle külden ibaret kalmıştı. Bobby adama bakarken Mickey Mantle hakkındaki yazıyı okuduğu süre boyunca Ted'in kendinde olmadığını anladı. Gözleri de bu arada aynı hareketleri yapıyordu: gözbebekleri büyüyor, küçülüyor büyüyor, küçülüyordu...

Bir sara nöbeti mi geçiriyor nedir? Tanrım, öyleleri bu tür krizler sırasında dillerini yutmazlar mıydı? Ted'in dili, olması gereken yerde gözüküyordu, ama gözleri... *gözleri...*

"Ted! Ted, uyan!"

Bobby, farkında bile olmadan kendini Ted'in yanında buldu. Adamı omuzlarından kavrayarak sarsmaya başladı. İnsan biçiminde yontulmuş bir kütüğü sarsmak gibi bir şeydi, bu. Adamın omuzları pamuklu kazağının altında sert, kemikli ve direngendi.

"Uyan! *Uyan diyorum!*"

"Batıya yöneliyorlar şimdi!" Ted, garip hareketli gözleriyle pencereden dışarıya bakmayı sürdürüyordu. "Bu iyi. Ama geri dönebilirler. Onlar..."

Bobby, elleri Ted'in omuzlarının üstünde olduğu halde korkudan donakalmıştı. Ted'in gözbebekleri gözle görülebilir bir kalp atışı gibi büyüyor, küçülüyordu. "Ted, neyin var?"

"Hiç ses çıkarmamalıyım. Çalıların arasında gizli bir tavşan gibi olmalıyım. Geçip gidebilirler. Tanrı isterse orada su olacak, onlar da geçip gidebilirler. Tüm şeyler hizmet ederler..."

"Neye hizmet ederler?" Bobby'nin sesi fısıltı derecesinde alçalmıştı. "Neye hizmet ederler, Ted?"

"Tüm şeyler Işın'a hizmet ederler." Ted'in elleri birden Bobby'ninkilerin üstüne kapanıverdi. Çok soğuktu bu eller; çocuk da karabasansı bir korkunun pençesinde bayılacak gibi oldu. Sadece ellerini ve ölü gözbebeklerini oynatabilen bir ceset tarafından kavranmak gibi bir şeydi bu.

Derken Ted ona baktı ve gözleri hâlâ ürkütücü olmakla beraber şimdi normale dönmüş gibiydi. Bir ölünün gözlerine benzemiyordu artık.

"Bobby?"

Bobby ellerini kurtarıp Ted'in boynuna doladı. Adamı kucakladı, ancak bunu yaparken çocuk kafasının içinde bir çanın çaldığını duyar gibi

oldu. Bu, çok kısa, ama netti. Hatta çanın ses tonunun alçalıp yükseldiğini bile duyabilmişti. Tıpkı çok hızlı hareket eden bir trenin düdüğü gibi. Kafasının içinden bir şey sanki yıldırım hızıyla gelip geçiyordu. Sert bir zeminin üstünde bir atın nal seslerini duydu. Zemin tahta mıydı? Hayır, metal. Genzinde tozun kuru kokusu vardı. Aynı anda gözlerinin arkası kaşınmaya başladı.

"Şşşt!" Ted'in nefesi kulağının içinde o tozun kokusu kadar kuruydu ve her nedense bir içtenlik etkisi bırakıyordu. Adamın elleri Bobby'nin sırtındaydı. Kürek kemiklerini avuçluyor, onu hareketsizleştiriyordu. Ted, "Tek kelime söyleme!" diye onu uyardı. "Tek bir şey bile düşünme. Örneğin... beysbol dışında! Evet, istersen beysbolu düşün!"

Bobby, Maury Wills'in harekete geçişini, önce yürüyüşünü, sonra üç adımını hesaplayışını düşündü. Beli hizasında eğilmiş, elleri iki yanında sallanan, topuklarını hafifçe kaldırmış bir Wills. Bundan sonraki hareketi topu atan oyuncuya bağlı. Sonra da bir hız ve toz patlaması...

Her şey kaybolmuştu. Artık kafasının içinde ne çan sesi, ne toynak sesi, ne de toz kokusu kalmıştı. Gözlerinin arkasındaki kaşıntı da yok olmuştu, o kaşıntı gerçek miydi acaba? Yoksa Ted'in gözleri onu korkuttuğu için bunu kendisi mi uydurmuştu?

Ted, yine çocuğun kulağının içine, "Bobby," dedi. Ted'in dudaklarının tenine dokunuşu çocuğu ürpertti. Sonra, "Tanrım, ben ne yapıyorum?" sözleri duyuldu.

Ted, Bobby'yi yumuşak, fakat kararlı bir hareketle iterek kendinden uzaklaştırdı. Yüzü belki biraz üzgün ve fazlaca soluktu, ama gözleri normale dönmüş, gözbebekleri sabitleşmişti. Şu anda Bobby için önemli olan sadece buydu. Ama kendini yine de garip hissediyordu; derin bir uykudan yeni uyanmış gibi kafasının içi bulanıktı. Öte yandan dünya şaşılacak kadar parlak, her bir çizgisiyle şekli olabildiğince net gözüküyordu.

Bobby, "Demin ne oldu?" diyerek titrek bir gülüş salıverdi.

"Bu konu senin üstüne vazife değil." Ted sigarasına uzanıp da onu dayadığı yerde sadece için için yanan küçük bir izmarit görünce şaşırdı. Parmağının boğumuyla onu tül tablasının içine itti. "Yine zırvaladım, değil mi?"

"Öyle sayılır. Korktum. Bir sara nöbeti geçirdiğinizi sandım. Gözleriniz de..."

"Sara değildi," dedi Ted. "Ve tehlikeli de değil. Ama aynı şey tekrarlandığı zaman bana dokunmasan daha iyi olur."

"Niçin?"

Ted yeni bir sigara yaktı. "Çünkü," dedi. "Söz veriyor musun?"

"Pekâlâ. Işın nedir?"

Ted ona dikkatle baktı. "Işın'dan mı söz ettim?"

"'Tüm şeyler Işın'a hizmet eder,' dediniz ya da ona benzer bir şey."

"Belki bir gün sorunu cevaplarım, ama bugün değil. Bugün plaja gidiyorsunuz, değil mi?"

Bobby şaşırarak yerinden zıpladı. Ted'in saatine bakınca dokuza yaklaştığını gördü. "Evet," dedi. "Belki de hazırlanmaya başlamam gerekir. Döndüğüm zaman gazetenin kalan kısımlarını size okurum."

"Tabii. İyi fikir. Benim de yazmam gereken mektuplar var."

Hayır, yazman gereken hiçbir şey yok. Sadece cevaplamak istemediğin başka sorular sormamam için beni başından savmak istiyorsun. Ancak, Ted'in yaptığı eğer buysa mesele yoktu. Liz Garfield'in iki de bir de söylediği gibi, Bobby'nin görülecek daha önemli işleri vardı. Öyle olduğu halde, TV anteninden sarkan kırmızı paçavrayı ve sek sek oyununun yanı başındaki yarım ay ve yıldız desenlerini anımsaması üzerine istemeye istemeye geri döndü.

"Ted, bir şey var..."

"Biliyorum, alçak adamlar." Ted gülümsedi. "Şimdilik onlar yüzünden tatlı canını sıkma, Bobby. Şimdilik işler yolunda. Onlar bu tarafa gelmiyorlar ya da bakmıyorlar."

Bobby, "Batıya yönelmişler," dedi.

Ted sigara dumanının arasından ona baktı. Mavi gözleri sabitleşmişti. "Evet," dedi. "Ve şansımız yardım ederse batıda kalırlar. Bence Seattle mükemmel olur. Plajda hoşça vakit geçir, Bobby."

"Ama ben gördüm..."

"Belki sadece gölgeler gördün. Her neyse, şimdi konuşmanın zamanı değil. Sen sadece söylediğimi unutma; yine az önceki gibi dal-

gınlaşırsam, sen otur ve nöbetin geçmesini bekle. Eğer sana doğru uzanacak olursam, geri çekil. Kalkacak olursam bana oturmamı söyle. O durumdayken senin her dediğini yaparım. Hipnotize edilmek gibi bir şey bu."

"Siz niçin..."

"Başka soru yok, Bobby. Lütfen."

"İyi misiniz? Gerçekten iyi?"

"Evet, iyiyim. Haydi git artık. Gününün tadını çıkar."

Bobby aşağı koştu. Her şeyin ne kadar berrak ve anlaşılır olduğu bir kez daha dikkatini çekti: ikinci kat merdiven sahanlığında pencereden içeri akan ışığın parlaklığı, Prosky'lerin kapısının önündeki boş süt şişesinin ağzının kenarında dolaşan hanım böceği, kulaklarında günün sesi gibi olan tatlı ve hafif vızıltı; yaz tatilinin ilk cumartesisi.

Dairesine dönünce Bobby yatağının altından ve gardırobunun arkasından oyuncak otomobili ve kamyonlarını çıkardı. Bunlardan ikisini; kibrit kutusu kadar bir Ford'la metalik mavi bir damperli kamyonu Bay Biderman, Bobby'nin yaş gününden birkaç gün sonra annesiyle eve yollamıştı. Bunlar oldukça hoştu, ama Sully'nin benzin tankeri veya sarı renkli Tonka buldozeriyle boy ölçüşemezlerdi. Özellikle buldozer kumların üstünde oynamak için çok uygundu. Bobby dalgalar az ötede kıyıyı döverken ve teni kıyının kızgın güneşinin altında pembeleşirken en az bir saatlik yol yapımının beklentisi içindeydi. Geçen kış S-J ile kar fırtınasının ardından mutlu bir cumartesi öğleden sonrasında Commonwealth Parkı'nın taze karlarında kamyonları için yol açmalarından beri oyuncaklarını bu şekilde toplamadığını anımsadı. Şimdi yaşlanmıştı, yaşı on bir olmuştu ve bu tür oyunlar için fazla büyüktü. Bunun düşüncesi insanı her nedense hüzünlendiriyordu, ama istemezse hüzünlenmesine gerek yoktu. Oyuncak kamyon günleri sona eriyor olabilirdi, ama o son bugün değildi. Kesinlikle bugün değildi.

Annesi gezi için ona bir yiyecek pakedi hazırlamıştı, ama Bobby istemesine rağmen ona para vermedi, fuar alanının okyanus yanını çeviren tezgâhlardan biri için bir beş cent bile. Ve Bobby daha ne olduğunu anlayamadan en çok korktuğu şey gerçekleşti: Para yüzünden tartışmaya başladılar.

Bobby, "Elli cent yeter," dedi. Sesinin bir bebeğinki gibi çıktığını fark ediyor, fakat bundan nefret etmesine rağmen tonunu değiştiremiyordu. "Sadece yarım dolar," diye devam etti. "Haydi, anne, mızıkçılık etme."

Liz bir Kool yaktı. Kibriti o kadar sert sürtmüştü ki, çöp çatırdadı. Kadın dumanların arasından kısılmış gözlerle oğluna baktı. "Artık kendi paranı kazanıyorsun, Bob," dedi. "Pek çok kişi bir gazete almak için üç cent ödüyor, sen ise gazeteyi okumak için para alıyorsun. Haftada bir dolar! Ben küçük bir kızken..."

"Anne, o para bisikletim için! Bunu biliyorsun."

Kadın aynanın önüne geçmişti. Kaşlarını çatarak bluzunun omuzlarını çekiştiriyordu. Günlerden cumartesi olmasına rağmen, Bay Biderman birkaç saat için ofise gelmesini istemişti. Sigara hâlâ dudaklarının arasında olduğu halde oğluna döndü.

"O bisikleti sana satın almamı hâlâ istiyorsun, değil mi? *Hâlâ*. Onu sana almaya durumumun uygun olmadığını söyledim, ama sen hâlâ istiyorsun."

"Hayır, istemiyorum!" Bobby'nin gözleri öfkeyle kırgınlıktan sonuna kadar açılmıştı. "İstediğim topu topu yarım dolarcıktı."

"Yarım dolar şunun için, yirmi cent bunun için. Bunları birbirine eklersen yüklü bir hesap çıkar. Senin asıl istediğin, başka her şeyi bahane ederek o bisikleti sana satın almam. O zaman diğer isteklerinden vazgeçmek zorunda kalmazsın."

"Bu haksızlık!"

Bobby annesinin ne söyleyeceğini o daha söylemeden biliyordu. Hatta şimdi annesinden duyacaklarına davetiye çıkardığının bile farkındaydı. "Hayat hak gözetmez, Bobby." Kadın bluzunu son bir kez gözden geçirmek için yine aynaya döndü.

Bobby, "Hiç olmazsa bir on cent de veremez misin? " diye bir deneme daha yaptı.

"Ha, evet." Liz işe gitmeden önce genellikle yanaklarına allık sürerdi, ama bu sabah yüzünün bütün rengi allık fırçasından gelmiyordu. Bobby de tüm öfkesine karşın, dikkatli olması gerektiğini biliyordu. Eğer annesi gibi o da öfkelenirse bütün günü sıcak ve havasız

apartmanda geçirmesi, merdiven başına çıkmasının dahi yasaklanması olasıydı.

Annesi, divanın öbür ucundaki masanın üstünden çantasını kaptı, sigarasını filtresini patlatacak kadar şiddetle küllüğün içinde ezdi, sonra dönüp çocuğa baktı. "Eğer sana, 'Bak, Hunsicker'de mutlaka almak istediğim bir çift iskarpin gördüğüm için bu hafta aç gezeceğiz,' desem ne düşünürsün?"

Bobby, *senin bir yalancı olduğunu düşünürüm,* diye aklından geçirdi. *Hem o kadar parasızsan, dolabının üst rafındaki Sears kataloğuna ne demeli, anne, derdim. Hani ortadaki iç çamaşırı sayfalarına bir dolarlık ve beş dolarlık banknotların -hatta bir veya iki onluğun- yapıştırılmış olduğu kataloğu kastediyorum. Ya mutfaktaki kapkacak dolabının arkasına itilmiş mavi ibriğe ne demeli. Köşedeki çatlak sos kabının arkasındaki o mavi ibriğin içine artırdığın bütün yirmi beş cent'leri koymuyor musun, hatta babamın ölümünden beri koymayı sürdürmüyor musun? Sonra, ibrik dolunca içindeki madeni paraları toparlayıp bankaya götürüyor, bankadan aldığı kâğıt paraları da kataloğa iliştiriyorsun, öyle değil mi? Kâğıt paralar sipariş kataloğunun iç çamaşırı sayfalarına seloteyple yapıştırılıyor.* Ama çocuk bunların hiçbirini söylemedi ve cayır cayır yanan gözleriyle ayaklarındaki tenis papuçlarına bakmayı sürdürdü.

Annesi, "Ben seçim yapmak zorundayım," diye devam etti. "Sen de çalışarak hayatını kazanacak yaşa geldiğin zaman kendi seçimlerini yapmak zorunda kalacaksın. Sana hayır demek hoşuma mı gidiyor sanıyorsun?"

Bobby, *pek sayılmaz,* diye düşündü. Tenis papuçlarına bakmayı sürdürüyor, gevşeyip bebeksi iniltiler salıvermeye can atan dudaklarını sıkıyordu. *Ama hayır demekte bir sakınca gördüğünü hiç sanmıyorum.* Liz devam etti. "Gottrock'lar gibi olsaydık, plajda harcaman için sana beş -hatta on- dolar verirdim. Kız arkadaşını fuarda gezmeye götürmek istersen bisiklet parası kavanozundan borç alman da gerekmezdi. "

Bobby kafasının içinden annesine, *o benim kız arkadaşım değil!* diye bağırdı. *O BENİM KIZ ARKADAŞIM DEĞİL!*

Liz oğlunun içinde kopan fırtınanın farkında değildi. "Tabii biz de Gottrock'lar gibi olsaydık, zaten bisiklet almak için para biriktirmek zo-

runda kalmazdın." Liz'in sesi giderek tizleşiyordu. Son birkaç aydır içinde birikenler gazoz gibi köpürerek ve asit gibi yakarak fışkırmak üzereydi. "Bilmem farkında mısın, baban bize pek bir şey bırakmadı. Ama ben elimden geleni yapıyorum. Karnını doyuruyorum, seni giydiriyorum, bu yaz Sterling House'a gidip beysbol oynaman için para ödedim, oysa ben bütün yazı o sıcak ofiste kâğıtlarla boğuşarak geçireceğim. Sen öbür çocuklarla plaja davet edildin, senin hesabına seviniyorum, ama tatil gününü nasıl finanse edeceğin artık senin bileceğin iş. Dönme dolaplara, salıncaklara binmek istersen, o kavanozda biriktirdiğin paradan al ve istediğini yap. Yok, harcamak istemiyorsan, plajda oynamakla yetin ya da evde kal. Benim için bir şey fark etmez. Sadece sızlanmayı kesmeni istiyorum. Sızlanmanı dinlemekten nefret ediyorum. Bu tıpkı, tıpkı..." Kadın durup içini çekti, sonra çantasını açarak içinden sigaralarını çıkardı. "Sızlanmanı dinlemekten nefret ediyorum," diye yineledi.

Bu tıpkı baban gibi. Tamamlamadan bıraktığı cümle buydu.

Bobby sessizce duruyordu. Yanakları ve gözleri yanıyordu. Tenis papuçlarına bakıyor, sızlanmamak için tüm iradesini kullanıyordu. Bu noktada bir tek boğuk hıçkırık eve mıhlanıp kalması için yeterli olurdu; Liz gerçekten çılgından farksızdı, oğlunu hapsetmek için bir bahane arıyordu sadece. Ve sızlanmak biricik tehlike değildi. Bobby, oğlundan bir tek beş cent bile esirgeyen annesi gibi çingene bir kocakarı yerine babasına benzemeyi bin kat yeğleyeceğini onun suratına karşı haykırmak istiyordu. Rahmetli küçük adam Randall Garfield onlara bir şey bırakmamışsa ne olacaktı? Liz sanki niçin bütün suç *onun*muş gibi konuşuyordu? Niçin Randall'la evlenmişti sanki?

"Tamam, değil mi Bobby? Başka küstahça karşılıklar yok, değil mi?" Liz'in sesindeki kırılgan neşe tehlikenin büyüklüğüne işaret ediyordu. Hani insan onu tanımasa, iyi niyetine inanacaktı.

Bobby tenis papuçlarına baktı, fakat ağzını açmadı. Bütün sızlanmaları ve öfkeli sözleri boğazına tıktı ve bir şey söylemedi. Anne, oğulun arasındaki sessizlik uzuyordu. Bobby annesinin dudaklarındaki sigaranın, bir gece önceki sigaraların, ayrıca, TV'ye görmeden bakıp telefonun çalmasını beklerken içtiği sigaraların kokusunu alıyordu.

Liz oğluna ağzını açıp pot kırması için on beş saniye verdikten sonra, "Güzel. Öyleyse anlaştık demektir," dedi. "Gününün tadını çıkar, Bobby." Çocuğu öpmeden çıkıp gitti.

Bobby açık pencerenin başına gitti, (Şimdi yanaklarından yaşlar süzülüyordu, ama o bunun farkında değildi.) perdeyi araladı ve annesinin yüksek ökçelerini kaldırıma çarpa çarpa Commonwealth'e doğru uzaklaşmasını seyretti. Derin birkaç soluk aldıktan sonra mutfağa yöneldi. Karşıdaki dolaba bakıyordu. Mavi ibrik buranın üst rafında, sosluğun arkasında gizliydi. İstese bunun içinden biraz para alabilirdi. Annesi ibriğin içindeki paranın hesabını tutmazdı, Bobby üç adet yirmi beş cent'i cebine indirse farkına bile varmazdı, ama çocuk bunu yapamazdı. Çalıntı parayı harcamanın hiçbir zevki olmazdı çünkü. Bobby bunu nereden bildiğine emin değildi, ama biliyordu işte; daha dokuz yaşındayken içi bozuk para dolu ibriği burada keşfettiği zaman dahi bilmişti. Sonunda, dürüstlükten çok esef duygularının pençesinde yatak odasına gitti ve Bisiklet Fonu Kavanozu'na baktı.

Birden annesinin haklı olduğunu düşündü; biriktirdiği paranın birazını Savin Rock'da harcamak için alabilirdi. Schwinn'in parasını tamamlaması bu arada belki bir ay uzardı, ama kendi parasını harcamak onu rahatsız etmezdi. Bir şey daha vardı. Kavanozdan para almaya yanaşmaz, parayı sadece biriktirirse *annesine* benzerdi.

Böylece kararını veren Bobby Bisiklet Fonu'ndan beş adet on cent çıkardı, cebine yerleştirdi ve bir yere koşması gerektiğinde zıplayıp cebinden düşmelerini önlemek için üstlerine bir kâğıt mendil koydu, sonra kumsala gitmek için eşyasını toparlamaya girişti. Çok geçmeden ıslık çalmaya başlamıştı. Ted de onun ne gibi bir iş çevirdiğini görmek için aşağı indi.

"Gidiyor musunuz, Kaptan Garfield?"

Bobby başıyla doğruladı. "Savin Rock hoş bir yerdir. Bir sürü atlıkarınca ve dönme dolap falan vardır."

"Öyleyse bol bol eğlen, Bobby. Ve sakın bir yerlerden düşme."

Bobby merdivene yöneldi, sonra başını çevirip ayaklarında terlikleriyle merdivenin alt basamağında duran Ted'e baktı. Bobby, "Niçin çıkıp verandada oturmuyorsunuz?" diye sordu. "Evin içi fırın gibi olacaktır."

Ted gülümsedi. "Belki. Ama ben yine içerde kalacağım galiba."

"Siz iyi misiniz?"

"İyiyim, Bobby. Gerçekten iyiyim."

Bobby, Broad Sokağı'nın Gerber'lerin evinin bulunduğu tarafına geçerken hiçbir nedeni yokken sıcak odasında gizlenen Ted'e acıyordu. Çünkü bir nedeninin bulunmaması gerekiyordu, değil mi? Gayet tabii. Oralarda alçak adamlar bulunduğu ve bir yerlere (*herhalde batıya gidiyorlardır, diye düşündü*) gittikleri takdirde, emekliye ayrılmış Ted Brautigan gibi yaşlı birinden ne isteyebilirlerdi?

Annesiyle arasında geçen kavga başta çocuğun biraz moralini bozmuştu. (Bayan Gerber'in sevimli tombul arkadaşı Rionda Hewson onu oyunbozanlıkla suçladı, sonra yanlarını ve koltukaltlarını gıdıklamaya başlayıp en sonunda güldürmeyi başardı.) Ama kumsala gelmelerinin üzerinden uzun bir zaman geçmeden Bobby kendini daha iyi hissetmeye başlayıp eski neşesine kavuştu.

Mevsimin henüz başında olduğu halde Savin Rock iyice hızlanmıştı. Atlıkarınca dönüyor, Vahşi Fare gürlüyor, küçük çocuklar bağırışıyorlar, eğlence evinin dışındaki hoparlörlerden teneke sesli rock and roll müzikleri boşanıyor, işportacılar tezgâhlarının başında uluyarak mallarının reklamını yapıyorlardı. Son üç süt şişesinden sadece ikisini deviren Sully-John istediği oyuncak ayıyı kazanamadı (Rionda bazılarının diplerine özel ağırlıklar konulup devrilmelerinin engellendiğini öne sürdü.), fakat beysbol atma pavyonundaki adam ona yine de güzel bir ödül verdi: sarı pelüş kaplı ahmak bir karıncayiyen. S-J içinden gelerek bunu Carol'un annesine verdi. Anita onu gülerek kucakladı, dünyanın en tatlı çocuğu olduğunu, on beş yaş daha büyük olsaydı iki kocalı olmak pahasına onunla evleneceğini söyledi. Sully-John'un utancından yüzü kızardı.

Bobby halkaları fırlatmayı denedi, ama her üç atışı da başarısız oldu. Nişan barakasında daha şanslı oldu, iki tabak kırarak küçük bir ayı kazandı. Bunu her nasılsa iyi davranan Sümüklü Ian'a armağan etti. Çocuk gerçekten de huysuzluk etmemiş, donunu ıslatmamış ya da Sully'nin veya Bobby'nin hayalarını tekmelemeye kalkışmamıştı. Ian ayıyı kucakladı ve Bobby'ye bir tanrıymış gibi baktı.

Anita, "Güzel bir ayıymış, Ian da onu pek sevdi," dedi. "Ama onu annene götürmeyi istemez miydin?"

"Hayır. Annem böyle şeylere önem vermez. Ama ona bir şişe parfüm kazanmak isterdim."

Sully-John'la Vahşi Fare'ye binmek için birbirlerine meydan okudular, sonunda da birlikte gittiler. Bindikleri araba sert dalışlar yaptıkça cıyak cıyak bağırıyorlar; sonsuza dek yaşayacaklarına ve hemen öleceklerini aynı zamanda biliyorlardı. Arabaları tepede hafifçe sallanarak durunca, Bobby'nin midesi bir tuhaf oldu. Atlantik solunda kıyıya doğru bir dizi beyaz taçlı dalgayla son buluyordu. Kumsal da aynı derecede beyaz, okyanus inanılmayacak kadar laciverttı. Güneş ışınları ipek gibi üstünden kayıp geçiyordu. Fuar alanı altlarındaydı. Hoparlörlerden Freddy Cannon'un sesi kulağa geliyordu.

Carol, "Aşağıdaki her şey ne kadar ufak görünüyor," dedi. Sesi alışılagelmedik şekilde zayıftı.

"Sakın korkma, olabileceğimiz kadar güvendeyiz. Dönme dolap bu kadar yükseğe çıkmasa çocuk oyuncağı sayılırdı."

Carol bir bakıma üçü içinde en olgun olanıydı; S-J'ye küfrettiği için kitaplarını taşıttığı gün olduğu gibi, ciddi ve kendine güvenliydi. Ama yüzü şimdi yine bir bebek yüzüne dönüşmüştü: yuvarlak, az soluk ve panik yansıtan bir çift mavi gözün hâkim olduğu bir yüze. Bobby düşünmeden eğildi ve dudaklarını onun dudaklarının üstüne kondurup onu öptü. Geri çekildiğinde kızın gözleri az öncekinden daha da iriydi.

Bobby, "Olabileceğimiz kadar güvendeyiz," diyerek sırıttı.

"Yine yap!" Hayatının ilk öpücüğüydü kızın. Yaz tatilinin ilk cumartesisinde Savin Rock'da ilk kez öpülmüş ve o bunu kaçırmıştı. Bu yüzden Bobby'nin yine yapmasını istiyordu.

Bobby, "Yapmasam daha iyi olur," dedi. Ama yüksekte onu kim görüp hanım evladı diyecekti?

"Yoksa cesaretin mi yok?"

"Kimseye söyleyecek misin?"

"Hayır, yemin ediyorum. Haydi, aşağı inmeden önce yine yap, çabuk!"

Bobby böylece onu bir kez daha öptü. Kızın dudakları pürüzsüz ve kapalıydı, güneşten ısınmıştı. Derken dolap yine dönmeye başla-

yınca Bobby durdu. Carol başını kısacık bir an onun göğsüne dayadı. "Teşekkür ederim, Bobby," dedi. "Olabileceği kadar güzeldi."

"Ben de öyle düşündüm."

Birbirlerinden biraz uzaklaştılar. Kabinlerinin durması üzerine dövmeli görevli emniyet kolunu kaldırdı, Bobby dışarı atladı ve bir daha kıza bakmadan S-J'nin yanına koştu. Ama dönme dolabın tepesinde Carol'u öpmesinin günün en güzel kısmı olacağını şimdiden biliyordu. Bu, onun da ilk gerçek öpücüğüydü. Bobby kızın dudaklarının kendininkilerin üstündeki kuru, pürüzsüz ve güneşin sıcaklığını taşıyan baskısını hiçbir zaman unutmayacaktı. Gelecekteki bütün öbür öpücükler bu ilke göre değerlendirilecek ve bir şeyleri eksik bulunacaktı.

Bayan Gerber saat üçe doğru eşyalarını toplamaya başlamalarını söyledi; eve dönme zamanı gelmişti. Carol usulen, "Yapma, anne," dediyse de, eşyalarını toplamaya girişti. Kız arkadaşları da ona yardım ettiler. Ian da yardım etti. (Kuma bulanmış ayıyı öteberi getirip götürürken bile elinden bırakmamakta direnmişti.). Bobby, Carol'un gün boyunca arkasından ayrılmayacağını umut etmişti. Ayrıca dönme dolapta öpüştüklerini kız arkadaşlarına söyleyeceğine emindi (Kızların toplaşıp elleriyle ağızlarını kapatarak kıkırdadıklarını ve ona çokbilmiş, şen bakışlarıyla baktıklarını gördüğü zaman söylediğini anlayacaktı.), ama Carol hiçbirini yapmamıştı. Bobby kızı birkaç kez kendisine bakarken yakalamış, o da kıza yan gözle bakmaktan kendini alamamıştı. Tâ tepedeki gözlerini unutamıyordu. Ne kadar irileşmişlerdi ve ne kadar kaygılı gözüküyorlardı. Bobby de onu öpmüştü işte.

Bobby ile Sully plaj torbalarının çoğunu taşıdılar. Kumsalla kaldırım arasındaki basamakları çıkarlarken Rionda, "Çabuk olun, katırlar!" diye bağırarak gülüyordu. Kadın, yüzüyle omuzlarına buladığı kremin altında ıstakoz gibi kızarmıştı. O gece gözüne uyku girmeyeceğini ve güneş yanığı onu uyanık tutmasa bile fuarın yiyeceklerinin bu işi yapacağını ileri sürerek Anita Gerber'e sızlanıyordu.

Bayan Gerber, "Dört sosisle iki börek yemene ne lüzum vardı," diye söylendi. Bobby onu hiç bu kadar sinirli görmemişti. Kadının yorgun olduğuna karar verdi. Kendisi de güneşten biraz sersemlemişti.

Sırtı güneş yanığından kaşınıyordu, üstelik çoraplarının içine kum kaçmıştı. Yüklendiği plaj torbaları sallanıyor ve birbirine çarpıyordu.

Rionda, "Ama lunaparkın yiyecekleri o kadar lezzetli ki," diye hazin bir sesle protesto etti. Bobby ister istemez güldü.

Fuar alanında toprak park yerine doğru yürüyorlar, artık atlıkarıncalara, dönme dolaplara bakmıyorlardı bile. Tezgâhların çığırtkanları onları şöyle bir süzdükten sonra taze avlar aramaya koyuldular. Yüklü olarak park alanına doğru zahmetle yürüyen kişiler çoklukla kaybedilmiş davalardı.

Fuar alanının sonuna doğru, sol yanda torba gibi sarkık mavi bir Bermuda şortla atlet giymiş, başında da melon şapka olan sıska bir adam duruyordu. Melon şapka eski ve rengi solmuştu, fakat yan giyildiği için çapkınca bir etki uyandırıyordu. Ayrıca, kenarına plastik bir ayçiçeği iliştirilmişti. Gerçekten komik bir adamdı, kızlar da sonunda elleriyle ağızlarını örterek kıkırdama fırsatını elde ettiler.

Adam onlara uzmanları kıkırdatmış biri edasıyla bakarak gülümsedi. Bu, Carol'la arkadaşlarının daha da gülmesine neden oldu. Hâlâ gülümseyen melon şapkalı adam, arkasında durduğu derme çatma masaya, turuncu renkli iki portakal sandığının üstüne oturtulmuş suntaya avuçlarını dayadı. Suntanın üstünde kırmızı arkalı üç bisiklet kartı vardı. Adam onları hızlı ve zarif hareketlerle çevirdi. Parmakları uzun ve Bobby'ye göre hiç güneş görmemiş bir beyazlıktaydı.

Ortadaki kart kupa kızıydı. Melon şapkalı adam onu alıp kızlara gösterdi ve parmaklarının arasında ustalıkla gezdirdi. "Kırmızılı kadını bulun, *cherchez la femme rouge*, bütün yapmanız gereken bu," dedi. "Çok kolaydır." Yvonne Loving'i yanına çağırdı. "Buraya gel, bebek yüzlü, nasıl yapıldığını göster onlara."

Hâlâ kıkırdayan ve siyah saçlarının diplerine kadar kızararak Rionda'nın yanına büzülen Yvonne, oyunlar için başkaca parası olmadığını, hepsini harcadığını mırıldandı.

Melon şapkalı adam, "Sorun değil," dedi. "Bu sadece bir gösteri, bebek yüzlü; annenle cici arkadaşının bu işin ne kadar kolay olduğunu görmelerini istiyorum."

Yvonne, "Hiçbiri annem değil," dediyse de öne doğru bir adım atmaktan kendini alamadı.

Bayan Gerber, "Trafiğe yakalanmak istemiyorsak hemen yola çıkmalıyız," dedi.

Rionda, "Hayır, bir dakika bekleyin, bu çok eğlenceli," dedi. "Üç kartlı İspanyol pokeri. Adamın da söylediği gibi kolay gözüküyor, ama dikkatli olmazsa insan sırtındaki gömleği de kaybeder ve beş parasız olarak evine döner."

Melon şapkalı adam ona önce sitemli bir bakış fırlattı, sonra çekici bir gülümseyiş yöneltti. Bobby bunun alçak bir adamın gülümseyişi olduğunu düşündü birden. Ted'i korkutanlardan biri olmasa da, bir alçak adamdı.

Melon şapkalı adam, "Geçmişte kötü birinin kurbanı olduğun ortada. Ama senin gibi güzel ve kibar bir hanıma nasıl olup da kötü davranılabildiğini aklım almıyor," dedi.

Bir metre altmış santim boyunda, yüz kilo ağırlığında ve omuzlarıyla yüzü Ponds kremine bulanmış güzel ve kibar hanım neşeyle güldü. "Boş lafı bırak ve bu işin nasıl yapıldığını çocuğa göster," dedi. "Sahi, yasal bir oyun olduğuna emin misin?"

Masanın arkasındaki adam da başını arkaya atarak güldü. "Fuarın dış kapısında her şey yasal, yani seni yakalayıp kapı dışarı etmelerine kadar. Bunu tabii ki sen de biliyorsun. Sahi, adın ne, bebek yüzlü?"

Kız Bobby'nin zor duyduğu bir sesle, "Yvonne," dedi. Sully olanları ilgiyle izlemekteydi. Kız tamamladı. "Tanıdıklarım bana bazen Evvie derler."

"Peki, Evvie, şimdi dikkatli bak, güzel bebek. Ne görüyorsun? Bana adlarını söyle -senin gibi zeki bir çocuğun söyleyebileceğini biliyorum- söylerken de işaret et. Dokunmaktan çekinme sakın. Burada hileli hiçbir şey yok."

"Şu sondaki vale... Öbür uçtaki de papaz... Bu da kız. Ortada duruyor."

"Doğru bildin, bebek yüzlü. Kartlarda da hayatta olduğu gibi çok kez iki erkeğin ortasında bir kadın vardır. Beş altı yıl sonra bunu sen de keşfedeceksin." Adamın sesi hipnotize eden tekdüze bir ton almıştı. "Şimdi dikkat et ve gözlerini kesinlikle kartlardan ayırma." Adam kartların sırtlarını çevirdi. "Söyle bakalım, bebek yüzlü, kız bunlardan hangisi?"

Yvonne Loving ortadaki kırmızı sırtlı kartı işaret etti.

Melon şapkalı masasının etrafında toplanmış küçük kafileye, "Bildi mi dersiniz?" diye sordu.

Rionda, "Anladığım kadarıyla," dedi ve plaj elbisesinin altındaki korsesiz göbeğini hoplata hoplata güldü.

Melon şapkalı alçak adam onun gülüşüne gülümseyerek karşılık verdi ve ortadaki kartın bir ucunu kaldırarak kırmızı kızı gösterdi. "Yüzde yüz bildi, güzelim. Ama şimdi dikkat et! Gözünü benden ayırma! Senin gözünle benim elim arasında bir yarış söz konusu! Hangisi kazanacak? İşte günün konusu bu!"

Adam böyle diyerek üç kartı masa yerine geçen suntanın üstünde karıştırmaya koyuldu. Bir yandan da şarkı söyler gibi, "Yukarıya ve aşağıya, şuraya ve buraya, içeriye ve dışarıya, öne ve arkaya gidişlerine bak, şimdi geri geldiler, yan yanalar. Söyle bana, bebek yüzlüm, o nerede gizli?" deyip duruyordu.

Yvonne şimdi yine yan yana dizili olan üç kartı incelerken Sully, Bobby'nin kulağına eğildi. "Onları karıştırmasını seyretmeye hiç gerek yok. Kızın köşesi bükülmüş. Görüyor musun?"

Bobby başını eğdi, Yvonne da soldaki kartı -köşesi bükülü olanı- çekine çekine işaret ederken *aferin kız* diye düşündü. Melon şapkalı adam kartı çevirdi ve kupa kızını ortaya çıkardı.

"İyi iş!" dedi. "Keskin gözlerin varmış, bebek yüzlü, gerçekten keskin gözlüymüşsün."

"Teşekkür ederim," diyen Yvonne, tıpkı Bobby tarafından öpülen Carol kadar mutlu gözüküyordu.

Melon şapkalı, "Şimdi benimle on cent bahse girersen, sana yirmi cent iade ederim," dedi. "Niçin diye sorarsan, çünkü bugün cumartesi, cumartesileriyse her şey ikiye katlanır. Hanımlar, içinizden biri genç gözlerinizle yorgun yaşlı ellerim arasındaki bir yarış için on cent'i riske atar mı? Şanslı kocalarınıza Savin Rock'daki Bay Herb McQuown'un günlük park ücretinizi ödediğini söyleyebilirsiniz. Peki çeyrek dolarla bahse girmeye ne dersiniz? Kupa Kızı'nı gösterirseniz, size elli cent iade ederim."

Sully-John, "Yarım dolar ha!" dedi. "Benim çeyrek dolarım var, bayım, sizinle bahse girebilirim."

Carol'un annesi, "Buna kumar derler, Johnny. Kumar oynamana izin vermemem gerekir," diye atıldı.

Rionda, "Yapma, çocuk bir ders alsın," dedi. "Ayrıca, adam kazanmasına izin verebilir de. Hepimizi işin içine çekmek için." Kadın sesini alçaltmaya yeltenmedi, ama melon şapkalı adam, Bay McQuown sadece ona bakarak gülümsedi. Sonra dikkatini S-J'ye çevirdi.

"Paranı bir görelim, çocuk, haydi aç avucunu."

Sully-John çeyrek dolarını uzattı. McQuown tek gözünü kapayarak onu bir an öğleden sonra güneşine tuttu.

"Evet, kalp değilmiş." Melon şapkalı böyle diyerek parayı üç kart dizisinin soluna bıraktı. Sonra iki yana baktı -belki de görünürde polis var mı diye bakmıştı- arkasından alayla gülümseyen Rionda'ya göz kırptıktan sonra Sully-John'a dikkatini çevirdi. "Adın ne, delikanlı?"

"John Sullivan."

McQuown gözlerini irileştirdi ve melon şapkayı başının öbür yanına devirdi. Bu hareketi yaparken başını sallayıp plastik ayçiçeğinin komik şekilde eğilmesine neden olmuştu. "Ünlü bir ad bu! Kimden söz ettiğimi biliyorsun, değil mi?"

S-J, "Tabii," dedi. "Belki bir gün ben de bir boksör olurum." McQuown'un başının yukarsında bir sol, bir sağ yumruğunu salladı.

"Güzel, güzel," dedi McQuown. "Ya gözlerinden ne haber, Bay Sullivan?"

"Oldukça keskindirler."

"Öyleyse hazır ol, çünkü yarış başlamak üzere! Evet, efendim! Ellerime karşı senin gözlerin! Yukarıya ve aşağıya, şuraya ve buraya, nereye gitti bilmiyorum!" Bu kez daha da hızlı hareket ettirilen kartlar yavaşlayıp durdular.

Sully göstermeye hazırlandı, ama sonra kaşlarını çatarak elini çekti. Şimdi köşesi bükülü iki kart vardı. Sully başını kaldırıp kollarını kirli atletinin üstünde kavuşturmuş olan McQuown'a baktı. McQuown gülümsüyordu. "Acele etme, oğul," dedi. "Sabah harikaydı, ama öğleden sonra çok ağır geçiyordu."

Bobby, Ted'in, "Tüyle süslü şapkaları sofistike sananlar. Sokak aralarında barbut oynayan ve oyun sırasında kese kâğıt içindeki bir iç-

ki şişesini elden ele dolaştıran adamlar," dediğini hatırladı. McQuown'un şapkasında tüy yerine komik bir plastik çiçek vardı, görünürdeyse şişe yoktu... Ama cebinde bir tane vardı. Küçük bir şişe. Bobby buna emindi. Gün sonuna yaklaşıp işler zayıflayınca, el-göz koordinasyonu ise önceliğini kaybedince, McQuown şişeyi giderek daha sık ağzına götürüp içkiden yudumlar alacaktı.

Sully sağdaki kartı işaret etti. Bobby, *yapma, S-J*, diye düşündü. McQuown kartın yüzünü çevirince de maça papazı ortaya çıktı. McQuown soldaki kartı çevirip sinek valesini gösterdi. Kız ortadaki yerine geri dönmüştü. "Üzgünüm, oğul, bu kez bilemedin. Ama artık oyuna ısındığına göre, bir deneme daha yapmak ister misin?"

"İyi ama bu son paramdı." Sully-John fena bozulmuştu.

"İsabet, çocuk," dedi Rionda. "Bu adam üstünde başında neyin varsa alır, seni donunla ortada bırakırdı." Kızlar bu sözlere kıkır kıkır güldüler. S-J ise kıpkırmızı olmuştu. Rionda aldırmadı. "Massachusetts'de otururken bir süre Revere Kumsalı'nda çalışmıştım," dedi. "Bu işin nasıl yapıldığını size göstereyim, çocuklar. Bir dolara ne dersin, arkadaş? Benimle bahse tutuşmak hoşuna gitmez mi?"

McQuown, "Seninle her şey hoşuma gider," diye duygulu bir sesle içini çekti. Ama doları, kadının çantasından çıkar çıkmaz kaptı. Parayı ışığa tutarak uzman gözüyle inceledi, sonra kartların solunda masanın üstüne çarptı. "Sahteye benzemiyor, şekerim. Sahi, adın neydi senin?" Rionda omuzlarını silkti. "Sen adımı boş ver şimdi."

Anita Gerber, "Ree, yapma," diyecek oldu.

Fakat Rionda, "Bu işin nasıl yapıldığını bildiğimi söyledim," dedi. "Haydi, kartları karıştır, arkadaşım."

McQuown, "Hemen güzel bayan," diye itaat etti. Elleri kırmızı sırtlı kartları harekete geçirdi (yukarıya ve aşağıya, şuraya ve buraya, öne ve arkaya, git... git... gitti) ve onları yine üçlü bir sıra halinde dizdi. Bobby bu kez üç kartın da köşelerinin bükülü olduğunu şaşkınlıkla fark etti.

Rionda'nın yüzündeki küçük gülümseyiş silinmişti. Kartlardan McQuown'a, sonra yine kartlara, arkasından da denizden gelen esintide hafifçe titreyen kâğıt dolara baktı. Sonunda bakışı McQuown'un üstünde durdu. "Beni faka bastırdın, öyle değil mi, arkadaş?" dedi.

McQuown, "Hayır," dedi. "Sadece yarışta seni geçtim. Evet, ne düşünüyorsun?"

"Düşündüğüm şu: Başımı ağrıtmayan iyi bir dolardı ve benden gideceği için üzgünüm." Rionda böyle diyerek ortadaki kartı işaret etti.

McQuown işaret edilen kartı çevirerek papazı ortaya çıkardı ve doları cebine attı. Kız bu kez soldaydı. Bir dolar ve bir çeyrek daha zenginleşmiş olan McQuown, Harwich'lilere gülümsedi. Şapkasına iliştirilmiş plastik çiçek de tuz kokan havada ileri geri sallanıyordu. "Sırada kim var?" diye sordu adam. "Gözünü elimle yarıştırmak isteyen var mı?"

Bayan Gerber, "Sanırım, yarış hepimizi yordu," dedi. Masanın arkasındaki adama tatsız tatsız gülümsedi ve bir elini kızının omzuna, öbürünü ise uykulu gözlü oğlununkine dayayarak onları oradan uzaklaştırmaya girişti.

Bobby, "Bayan Gerber?" diye sordu. Bir zamanlar hoşuna gitmeyen bir floşla asla karşılaşmamış bir adamla evli olan annesinin, Bay McQuown'un derme çatma masasının önünde duran kızıl saçlı oğlunu görebilse neler hissedeceğini bir an düşündü. Bu düşünce biraz gülümsemesine neden oldu. Bobby bir floşun ne olduğunu biliyordu artık; fulları, kareleri de. Bazı araştırmalar yapmıştı. "Deneyebilir miyim?"

"Sence artık yetmedi mi dersin, Bobby?"

Bobby elini cebine tıktığı kâğıt mendilin altına attı ve son üç beş cent'ini ortaya çıkardı. Bunları önce Bayan Gerber'e, sonra da Bay McQuown'a göstererek, "Bütün param bu kadar," dedi. "Yeter mi acaba?"

McQuown, "Ben bu oyunu penny'ler karşılığında da oynadım ve zevkini çıkardım, oğlum," diye karşılık verdi.

Bayan Gerber, Rionda'ya baktı.

Rionda, "Boş ver," diyerek Bobby'nin yanağına bir çimdik attı. "Bu topu topu bir saç tıraşı parası. Varsın, onu da kaybetsin. Sonra eve döneriz."

Bayan Gerber, "Pekâlâ, Bobby," diyerek içini çekti. "Madem istiyorsun."

McQuown, "Şu beş cent'leri şuraya koy da onları görebilelim," dedi. "Evet, temiz paralar. Hazır mısın?"

"Sanırım."

"Başlıyoruz öyleyse. İki erkekle bir kız birlikte saklambaç oynuyorlar. Erkekler değersiz. Ama kızı bulursan paranı ikiye katlarsın."

Soluk renkli hünerli parmaklar kartları çevirdi. McQuown konuşuyor, kartlar bulanıklaşıyordu. Bobby onların masanın üstünde dolaşmalarını seyrediyor, ama kızı keşfetmek için fazla bir çaba göstermiyordu. Buna gerek yoktu.

"Başlarını almış gidiyorlar, geliyorlar ve yavaşlıyorlar, şimdi de duruyorlar. İşte sınav anı." Kırmızı sırtlı kartlar yine sıraya dizilmişlerdi. "Söylesene Bobby, kız nerede gizli?"

Bobby, "Orada," diyerek sol ucu işaret etti.

Sully, "Ortadaki karttı, sersem. Bu kez gözümü ondan ayırmadım," diyerek inledi.

McQuown, Sully'ye bakmadı bile. Gözü Bobby'deydi. Bobby de ona baktı. McQuown bir an sonra elini uzatıp Bobby'nin işaret ettiği kartı çevirdi. Kupa kızıydı.

Sully, "Olur şey değil!" diye bağırdı.

Carol heyecanla ellerini çırparak zıplayıp duruyordu. Rionda Hewson cıyaklayarak çocuğun sırtına bir şaplak indirdi. "Bu kez sen onu faka bastırdın, Bobby! Aferin, çocuk!"

McQuown, Bobby'ye düşünceli bir bakış fırlattı, sonra elini cebine atıp bir avuç dolusu bozukluk çıkardı. "Hiç fena değil, delikanlı. Bugün ilk kez yeniliyorum. Yani isteyerek yenilmediğimi söylemek istiyorum." Yığının içinden bir yirmi beşle bir beş cent seçerek Bobby'nin on beş cent'inin yanına bıraktı. "Bir kez daha yarışmak ister misin?"

Bobby izin ister gibi Bayan Gerber'e baktı.

Anita, "Kazançlı durumdayken bırakman daha doğru olmaz mı?" diye sordu. Bunu söylerken gözleri parlıyor ve eve dönerken yoğun trafiğe yakalanma endişesini unutmuş görünüyordu.

Çocuk ona, "Kazançlı duruma çıkınca bırakacağım," dedi.

McQuown güldü. "Palavracı bir çocukmuş! Bir beş yıl daha çenesinde kıl çıkmayacak, ama bakın şimdiden palavra sıkıyor. Evet, ne diyorsun, Övüngen Bobby? Oyuna devam ediyor muyuz?"

"Tabii," dedi Bobby. Carol veya Sully-John onu övünmekle suçlamış olsalar şiddetle itiraz ederdi; genç hayatının John Wayne'den Uzay Müfrezesi'ndeki Lucky Starr'a kadarki bütün kahramanları dün-

yayı ya da bir treni kurtardıktan sonra, "Yok canım," diyebilecek türden kişilerdi. Ama mavi şortlu bir alçak adam, aynı zamanda da bir üçkâğıtçı olan Bay McQuown'a karşı kendini savunmaya gerek görmüyordu. Övünmek aslında Bobby'nin aklının köşesinden bile geçmemişti. Bunun babasının floşları gibi bir şey olduğunu da düşünmüyordu. Floşlar sadece umut ve tahmindi. Charlie Yearman'a göre "budalaların pokeri". Harwich İlkokulu'nun kapıcısı çocuğa, oyunla ilgili olarak S-J ile Denny Rivers'in bilmediği her şeyi anlatmıştı. Ama bunda tahminin yeri yoktu.

Bay McQuown, Bobby'ye tekrar baktı; çocuğun sakin tavırları ve kendine güveni onu rahatsız ediyora benziyordu. Sonra uzanıp şapkasına çekidüzen verdi, kollarını uzattı ve parmaklarını kıpırdattı. "Haydi bakalım, çocuk!"

Kartlar yine bulandı. Bobby arkasında Sully-John'un, "Tuh be!" diye homurdandığını duydu. Carol'un arkadaşı Tina da, "Fazla hızlı," diye söylendi. Bobby kartların hareketini yine gözledi, ama sadece bunun kendisinden beklendiğini hissettiği için. Bay McQuown'un bu kez gevezeliğe kalkışmamasına sevinmişti.

Kartlar yine sıraya dizildi. McQuown kaşlarını kaldırarak Bobby'ye baktı. Ağzının köşelerinde hafif bir gülümseme biçimlenmişti, ama hızlı soluklar alıp veriyordu, üst dudağında da ter damlacıkları birikmişti.

Bobby hemen sağdaki kartı işaret etti. "İşte bu."

"Nereden biliyorsun?" McQuown'un dudaklarından gülümseyiş silinmişti. "Nasıl bilebilirsin bunu?"

"Sadece biliyorum," dedi Bobby.

McQuown kartı çevirmek yerine başını hafifçe eğerek panayıra bakışını dikti. Somurtkan bir anlam gülümseyişin yerini almıştı; dudaklarının köşeleri aşağı kıvrılmış, gözlerinin arasında bir kırışık belirginleşmişti. Şapkasındaki çiçek bile hoşnutsuz gözüküyor, ileri geri sallanışı fütursuz yerine küskün izlenimini bırakıyordu. "İskambilleri karıştırmakta üstüme yoktur. Kimse beni bu oyunda yenik düşürememiştir," diye söylendi.

Rionda, Bobby'nin omzunun üzerinden uzandı ve çocuğun işaret ettiği kartı çevirdi. Kupa kızıydı. Bu kez bütün çocuklar ellerini çırptılar. Çıkan ses Bay McQuown'un kaşlarının arasındaki kırışığın daha da derinleşmesine yol açtı.

Rionda, "Anladığım kadarıyla dostumuz Övüngen Bobby'ye doksan cent borçlusun," dedi. "Borcunu ödeyecek misin?"

McQuown, Rionda'ya dönerek, "Ya ödemezsem? " dedi. "Ne yapacaksın, şişko? Polis mi çağıracaksın?"

Anita Gerber endişeli görünüyordu. "Belki gitsek daha iyi olacak."

Rionda, Anita'yı duymamış gibi davranarak, "Polis çağırmak mı?" dedi. "Yok canım." Gözlerini üçkâğıtçıdan ayırmamıştı. "Cebinden doksan cent çıkacak diye donuna yapmış gibi davranıyorsun."

Ama Bobby, söz konusu şeyin yalnız para olmadığını biliyordu. McQuown bu kez paradan çok daha fazlasını kaybetmişti. Onu en çok rahatsız eden şey ise kart karıştırma ustası unvanının bir çocuk tarafından alaşağı edilmesiydi.

Rionda devam etti. "Ne yapacağımı biliyor musun, panayırda beni dinleyecek herkese senin ucuz bir üçkâğıtçı olduğunu söyleyeceğim. Doksan cent'lik McQuown diyeceğim senin için. Böylesi işine yardımcı olur mu sanıyorsun?"

McQuown elini homurdana homurdana cebine attı ve yine bir avuç dolusu bozukluğu ortaya çıkardı ve Bobby'nin kazancını acele tarafından saydı. "Al doksan cent'ini," dedi. "Git, kendine bir martini satın al."

Bobby, "Sadece tahmin ettim, o kadar," dedi ve paraları avuçlayarak cebine attı. Bozukluklar cebini kurşun gibi ağırlaştırmıştı. Sabahleyin annesiyle yaptığı tartışma şimdi ne kadar saçma görünüyordu ona. Geldiği zamankinden daha fazla parayla evine dönüyordu, öyleyken bu onun için hiçbir şey ifade etmiyordu. Hiçbir şey. "Tahmin etmekte ustayımdır," diye ekledi.

Bay McQuown rahatlamış gözüktü. Öyle ya da böyle onlara zarar vermeyecekti zaten; alçak bir adam olabilirdi, ama insanları incitecek türden biri değil. O akıllı, uzun parmaklı ellerini bir yumruk yaparak aşağılamak niyetinde hiç değildi. Ama Bobby de onu mutsuz bir halde arkasında bırakmak istemiyordu.

McQuown, "Evet," dedi. "Tahmin etmekte ustasın. Üçüncü bir denemeye ne dersin, Bobby? Belki de bir servet seni bekliyor."

Bayan Gerber yine, "Artık gitmemiz lazım," diye atıldı.

Bobby, "Zaten bir deneme daha yaparsam kaybederim," dedi. "Teşekkür ederim, Bay McQuown. Eğlenceli bir oyundu."

"Evet, evet. Artık toz ol, çocuk." McQuown öbür panayır çığırtkanlarına benzemişti şimdi. Gözlerini ileriye dikmiş, kendine taze avlar arıyordu.

Eve dönene kadar Carol'la kız arkadaşları Bobby'ye hayranlıkla Sully-John da şaşkınlıkla karışık bir saygıyla bakıyordu. Bu bakış Bobby' yi rahatsız etmişti. Rionda bir ara dönerek onu dikkatle süzdü. "Sadece tahmin etmedin, değil mi?" diye sordu.

Bobby bir şey demeden ona ihtiyatla baktı.

Kadın içini çekti. "Babam bahisçi bir adam değildi, ama arada sırada bir sayıyla ilgili önsezisi olurdu. O zaman bahse girerdi. Bir keresinde elli dolar kazanmış, bize bütün bir ay yetecek kadar yiyecek satın almıştı. Sana da aynı şey oldu, değil mi?"

"Sanırım," dedi Bobby.

Çocuk eve döndüğünde annesi verandadaki salıncakta bacaklarını altına almış oturuyordu. Cumartesilere mahsus pantolonunu giymiş, somurtkan bir yüzle sokağa bakıyordu. Arabasıyla uzaklaşan Carol'un annesine elini salladı, Anita'nın kendi araba yoluna sapmasını, Bobby' nin de yorgun argın yaklaşmasını seyretti. Çocuk, annesinin ne düşündüğünü biliyordu. Bayan Gerber'in kocası donanmada görevliydi, ama kadının en azından bir kocası vardı. Anita Gerber'in ayrıca bir steyşını vardı. Liz ise biraz uzağa gitmek için otobüse ya da Bridgeport'a gidecekse taksiye binmek zorundaydı.

Ne var ki, Bobby onun kendisine hâlâ kızgın olduğunu sanmıyordu, bu çok iyiydi.

"Savin'de iyi vakit geçirdin mi, Bobby?" diye sordu.

Çocuk, "Harikaydı," dediyse de içinden şöyle düşünüyordu: *Ne oluyor, anne? Kumsalda nasıl vakit geçirdiğim aslında umurunda değil. Aklında ne var?* Ama bunları ona söyleyemezdi.

"Güzel. Dinle, oğlum... Bu sabah tartışmamıza üzüldüm. Cumartesileri çalışmaktan nefret ederim." Bu son sözleri tükürür gibi söylemişti.

"Önemi yok, anne."

Liz çocuğun yanağının üstünde elini gezdirerek başını salladı. "Senin şu beyaz tenin yok mu! Hiçbir zaman bronzlaşamazsın, oğlum Bobby. Haydi içeri girelim de güneş yanıklarına biraz bebek yağı süreyim."

Bobby annesinin arkasından içeri girdi, gömleğini çıkardı ve divana ilişen annesinin önünde durdu. Liz onun sırtına, kollarına ve boynuna, hatta yanaklarına mis kokulu bebek yağından sürdü. Çocuk annesini ne kadar sevdiğini, annesinin ona dokunmasından ne kadar mutlu olduğunu düşünüyordu. Dönme dolapta Carol'u öptüğünü bilse annesinin ne düşüneceğini de merak ediyordu. Gülümser miydi acaba? Bobby gülümseyeceğini zannetmiyordu. Hele McQuown'la kartları bilse...

Liz bebek yağı şişesinin kapağını kapatırken, "Yukarı kattaki dostunu bugün görmedim," dedi. "Ama radyosunda Yankee'lerin oyununu dinlediğini duyduğum için yukarda olduğunu biliyorum. Sanki verandaya çıksa daha iyi etmez miydi? Orası daha serin."

Bobby, "Herhalde canı istememiştir," dedi. "Sen iyi misin, anne?"

Kadın ona şaşkın bir bakış fırlattı. "İyiyim, Bobby." Kadın gülümsedi, Bobby de ona gülümseyerek karşılık verdi. Aslında annesinin iyi olduğunu hiç sanmıyordu. Dahası, iyi olmadığından emindi.

Bu da bir önseziydi.

Bobby o gece yatağında topuklarını şiltenin köşelerine uzatarak sırtüstü yattı. Gözlerini tavana dikmişti. Penceresi açıktı. Perdeler esintide dalgalanıp duruyordu. Bir başka açık pencereden Platters'in şarkısı kulağa geliyordu: "*Akşamın alacakaranlığında burada, maviliğin altında buluşuyoruz.*" Daha uzakta bir uçağın homurtusu, bir klaksonun ötüşü duyuluyordu.

Rionda'nın babası buna önsezi demiş, bir keresinde de elli dolarlık sayıyı yakalamıştı. Bobby de bunu onaylar görünmüş, "Sanırım bir seziydi," demişti. Oysa hayatını kurtarmak için bile kazanacak bir numarayı bilemezdi. Mesele şuydu...

Mesele şuydu ki, Bay McQuown kızın her defasında nerede olduğunu biliyordu, dolayısıyla ben de biliyordum. Bobby'nin bunu kavra-

masıyla birlikte başka parçalar da yerine oturdu. Aslında her şey ortadaydı ve durum onu eğleniyordu, ayrıca siz bildiğiniz şeyi sorgulamazsınız, değil mi? Bir önseziyi... yoktan var olan bir hissi sorgulayabilirdiniz, ama *bilmeyi* bir sorgu konusu yapmazdınız.

Şu var ki, annesinin, dolabının üst rafındaki Sears kataloğunun iç çamaşırı sayfalarına bantla para yapıştırdığını nereden biliyordu? Dahası, kataloğun orada olduğunu nereden biliyordu? Annesi ona bunu söylememişti ki. Liz ona bozukluklarını koyduğu mavi ibrikten de söz etmemiş olsa bile Bobby yıllardan beri biliyordu bunu. Annesinin bazen onun kör olduğunu düşünmesine rağmen, o kör değildi. Ama ya katalog? Yirmi beş cent'ler çoğalıyor ve kâğıt para oluyor, kâğıt paralar da kataloğun içine bantlanıyordu. Böyle bir şeyi bilmesine imkân yoktu, ama yatağında yatıp müzik dinlerken kataloğun orada olduğunu biliyordu işte. Bildiği için biliyordu, bu aklından geçmişti. Dönme dolabın tepesindeyken Carol'un onu tekrar öpmesini istediğini bilmişti. Aslında bu onun bir erkek çocukla ilk öpüşmesi olduğundan yeterince dikkat etmemiş, öpücük o ne olup bittiğinin farkına varamadan son bulmuştu bile. Ama bunu bilmek geleceği bilmek değildi.

"Sadece başkalarının aklından geçenleri okumak," diye fısıldadı ve güneş yanıkları birden buza dönmüş gibi titredi.

Aklını başına topla, Bobby, yoksa Ted'le alçak adamları gibi fıttıracaksın. Uzakta, kent meydanındaki saat onu çalmaya başlamıştı. Bobby başını çevirip masasının üstündeki çalar saate baktı. Big Ben sadece dokuzu elli iki geçtiğini iddia ediyordu.

Ne yapalım yani, kent merkezindeki saat biraz koşuyor, benimkisi ise biraz geri kalıyor. Boş *ver, McNeal. Sen uyumana bak*. Bir süre uyuyabileceğini hiç sanmıyordu, müthiş bir gün geçirmişti. Annelerle tartışmalar, üçkâğıtçı panayır soytarılarından kazanılan paralar, dönme dolapların tepesinde öpüşmeler. Bunlar aklından geçerken tatlı tatlı uyuklamaya başladı.

Bobby *belki de benim kız arkadaşımdır,* diye düşündü. *Her şeye rağmen belki benim kız arkadaşımdır.*

Kent meydanındaki saatin son vakitsiz darbesi hâlâ havada vınlarken Bobby uykuya geçmişti.

V. BOBBY GAZETEYİ OKUYOR. KAHVERENGİ VE GÖĞSÜNDE MAMA ÖNLÜĞÜ GİBİ BİR BEYAZLIK VAR. LİZ İÇİN BÜYÜK BİR FIRSAT. BROAD SOKAĞI KAMPI. HUZURSUZ BİR HAFTA. PROVIDENCE'E YOLCULUK.

Pazartesi günü Bobby, annesi işe gittikten sonra Ted'e gazeteyi okumak için yukarı çıktı. (Gözleri gazetesini okuyacak kadar kuvvetli olsa bile, Ted, Bobby'nin sesinden ve tıraş olurken kendisine bir şeyler okunması lüksünden hoşlandığını söylemişti.). Ted kapısı açık olan küçük banyosunda durup yüzündeki köpükleri sıyırıyor, Bobby de ona gazetenin çeşitli bölümlerinden başlıklar okuyordu.

"VİETNAM'DA ÇARPIŞMALAR KIZIŞIYOR MU?"

"Kahvaltıdan önce mi? Teşekkür ederim, istemem."

"ARABA KOLEKSİYONCUSU. KENTLİ TUTUKLANDI."

"İlk paragrafı oku, Bobby."

"Polis dün geç saatte Pond Sokağı'ndaki evinin kapısını çalınca Harwich'li John T. Anderson onlara hobisini anlattı. Bu hobi süpermarketlerin alışveriş arabalarının koleksiyonunu yapmaktı." Harwich Polis Müdürlüğü'nden Kirby Malloy, 'Bu konuyla ilgili ilginç görüşleri vardı, ama koleksiyonundaki arabalardan bazılarını dürüst yollardan elde ettiğine inanamadık.' Sonuçta Malloy'un haklı olduğu anlaşıldı. Bay Anderson'un arka bahçesindeki elliyi aşkın alışveriş arabasının en az yirmisi Harwich'in A&P Market'ten çalınmıştı. Stansbury'deki IGA Market'ten yürütülmüş birkaç araba bile vardı."

Usturasını sıcak suyun altında durulayıp sonra bıçağı sabunlu boynuna götüren Ted, "Yeter," dedi. "Bay Anderson nevrozu olan bir adama benziyor. Başka bir deyişle, bu bir akıl sorunudur. Sence o tür sorunlar komik mi?"

"Ne münasebet. Bir tahtası eksik olanlara acırım."

"Bunu söylemene sevindim. Ben öylelerini, hatta onlardan da beterlerini çok gördüm. Öyleleri sandığından da çoktur. Çoğu zaman acıklıdırlar, bazen insana dehşet duyururlar, korkunç olanları da vardır, ama komik değillerdir. ARABA KOLEKSİYONCUSU ha. Başka ne var? "

"YILDIZ ADAYI AVRUPA'DA TRAFİK KAZASINDA ÖLDÜ nasıl?"

"Aldırma."

"YANKEE'LER SENATÖRLERLE ANLAŞARAK YENİ BİR İÇ SAHA OYUNCUSU MU EDİNDİLER?"

"Yankee'lerin senatörlerle yaptıkları hiçbir şey beni ilgilendirmiyor."

"ALBİNİ HAKSIZLIĞA UĞRAMIŞLIK ROLÜNÜN TADINI MI ÇIKARIYOR?"

"Tamam, bunu oku."

Ted bir yandan özenle boynunu tıraş ederken bir yandan da Bobby'yi dikkatle dinledi. Bobby öyküyü hiç de ilginç bulmamıştı; konu Floyd Patterson veya Ingemar Johansson'la ilgili değildi. Buna rağmen, yazılanları dikkatle okudu. Tommy 'Kasırga' Haywood'la Eddie Albini arasındaki on iki rauntluk maçın gelecek haftanın çarşamba günü oynanması kararlaştırılmıştı. Her iki boksörün sicilleri iyiydi, ama yaş önemli, belki de sonuç üzerinde etkili bir faktör sayılıyordu. Haywood, Eddie Albini'nin otuz altı yaşına karşın yirmi üç yaşındaydı ve maçın favorisiydi. Galip gelen, sonbahardaki ağır sıklet şampiyonasında şansını deneyebilecekti. Şampiyona büyük bir olasılıkla Richard Nixon başkanlık seçimlerini kazandığı zaman yapılacaktı. (Bobby'nin annesi seçim sonucundan emindi, böylesi daha iyiydi, Katolik oluşu bir yana, Kennedy fazla gençti ve öfkeli olmak eğilimindeydi.) Albini yazıda kendisine niçin haksızlık edildiğini anlayabildiğini söylüyordu; yaşı biraz ilerlemişti, bazıları da son maçında 'Şeker Çocuk' Masters tarafından nakavt edildiği için işinin bittiğini düşünüyorlardı. Haywood'un ondan üstün olduğunu ve genç bir sporcuya göre oldukça deneyimli sayılabileceğini tabii ki biliyordu. Ama Albini sıkı antrenman yaptığı iddiasındaydı. Yazı *oyun* ve *kararlı* gibi kelimelerle doluydu. Albini *cesur ve yürekli* olarak tarif ediliyordu. Bobby, yazıyı yazanın, Albini'nin pestilinin çıkarılacağına inanarak ona acıdığını hissediyordu. Kasırga Haywood her ne kadar bulunup gazeteciyle konuşmamışsa da, I. Kleindienst (Ted, ismin nasıl okunacağını Bobby'ye öğretmişti.) adındaki menajer bunun büyük bir olasılıkla Eddie Albini'nin son maçı olacağını söylemişti. "Onun da parlak günleri oldu, ama o günler sona erdi," di-

yordu Kleindienst. "Eddie altı raunt atlatırsa, oğlumu aç yatmaya gönderirim."

Ted, "Irving Kleindienst enayinin biri," dedi. Pencereden dışarıya, Bayan O'Hara'nın köpeğinin havlamalarının geldiği yöne bakıyordu. Bazı zamanlarda olduğu gibi yüzü anlamsız değildi, ama olaylara uzak görünüyordu.

Bobby, "Onu tanıyor musunuz?" diye sordu.

"Hayır, hayır," dedi Ted. Bu fikir onu önce şaşırtmış, sonra da tuhafına gitmişti. "Sadece onun hakkında bildiklerim var."

"Bence Albini denen adam şimdiden yenilmiş sayılır."

"Orasını bilemezsin. İşin ilginç yanı da bu ya."

"Ne demek istiyorsunuz?"

"Hiç. Çizgi romanlara geç, Bobby. Flaş Gordon'u istiyorum. Dale Arden'in ne giydiğini bana söylemeyi de unutma sakın."

"Niçin?"

"Çünkü bence o çok ateşli bir parça." Ted'in bu yanıtı Bobby'yi kahkahalarla güldürdü. Elinde değildi. Ted bazen ona çok komik geliyordu.

Ertesi gün yaz beysbolu için formların kalanını doldurduğu Sterling House'dan dönerken Bobby, Commonwealth Parkı'ndaki bir karaağaca raptiyelerle tutturulmuş bir posterle karşılaştı.

LÜTFEN PHIL'İ BULMAMIZA YARDIM EDİN!
PHIL GAL CORGİSİ CİNSİ KÖPEĞİMİZDİR!
PHIL 7 YAŞINDA!
PHIL KAHVERENGİDİR, YALNIZ BOYNUNDA MAMA ÖNLÜĞÜ GİBİ BİR BEYAZLIĞI VAR! GÖZLERİ PARLAK VE ZEKİ BAKIŞLIDIR!
KULAKLARININ UCU SİYAHTIR!
ÇABUK OL, PHIL dediğinizde size bir TOP getirecektir!
HOusitonic 5-8337'ye TELEFON EDİN!
(ya da) Highgate Caddesi No: 745'e GETİRİN!
Adres SAGAMORE AİLESİ'nin evidir.

Posterde Phil'in bir resmi yoktu.

Bobby durup uzunca bir zaman postere baktı. Bir yandan eve koşup Ted'e bundan başka, sek sek oyununun yanında tebeşirle resmedilmiş yıldızla hilali anlatmak istiyor, bir yandan da parkta çeşitli posterlerin bulunduğunu kendi kendine hatırlatıyordu. Örneğin, durduğu yerin tam karşısındaki başka bir karaağaçta kent merkezindeki meydanda verilecek bir konserin ilanı vardı. Ted'i bu yüzden heyecanlandırması *delilik* olurdu. Birbiriyle çatışan bu iki düşünce Bobby'nin beyninde birbirine sürtünen iki cismin ateş almasına benzer bir etki yaptı.

Çocuk, posterin yanından uzaklaşarak *bunu düşünmeyeceğim,* dedi kendi kendine. Ama sonra kafasının derinlerindeki bir ses -tehlikeli derecede *erişkin* bir ses- protesto ederek bu gibi şeyleri düşünmesi ve *anlatması* için para aldığını ona hatırlattı. Bobby sesi susması için uyardı. Ses de sustu.

Eve dönünce annesini yine verandadaki salıncakta oturur buldu. Liz bu kez bir sabahlığın kolunu onarıyordu. Başını kaldırınca, Bobby Liz'in gözlerinin altının şişmiş, göz kapaklarının da kızarmış olduğunu gördü. Elinde katlı bir kâğıt mendil vardı.

"Anne?"

"*Bir aksilik mi oldu?*" diye soracak oldu, ama bu düşüncesini seslendirmek akılsızlık olurdu. Hatta başına dert açardı. Bobby'nin Savin Plajı'na gidilen gündeki parlak önsezileri tekrarlanmadı, ama annesini *tanıyordu*, Liz'in sinirli olduğu zaman ona nasıl baktığını, avucunda kâğıt mendil olan elin gerilerek hemen hemen yumruk oluşunu, kadının, soluğunu içine çekip ona karşı geldiğiniz takdirde sizinle dalaşmaya hazırmış gibi dimdik oturuşunu biliyordu.

Annesi, "Ne var?" diye sordu. "Aklında saçların dışında bir şey daha mı var?"

Bobby, "Hayır," dedi. Sesi kendi kulaklarına bile garip ve çekingen gelmişti. "Sterling House'a uğradım. Beysbol listelerini asmışlar. Bu yaz yine Kurtlar'dan biri olacağım."

Liz başıyla onayladı. Biraz rahatlamış görünüyordu. "Gelecek yıl seni Aslanlar takımına alacaklarına eminim." Kadın dikiş sepetini salıncağın üstünden yere indirdi ve yanındaki boş yeri okşadı. "Gel, biraz yanıma otur, Bobby. Sana bir şey söylemek istiyorum."

Bobby oturdu. Biraz heyecanlıydı. Annesi ağlamıştı ve oldukça ciddi bir hali vardı. Ama sonuçta ortada önemli bir sorun olmadığı anlaşıldı.

"Bay Biderman -Don- beni kendisi, Bay Cushman ve Bay Dean'le Providence'deki bir seminere gitmeye davet etti. Bu benim için büyük bir fırsat."

"Seminer nedir?"

"Bir tür konferans; insanlar bir konu hakkında bilgi edinmek ve tartışmak için bir araya geliyorlar. Bu seferki altmışlı yıllardaki emlakçılıkla ilgili. Don'un beni davet etmesine çok şaşırdım. Bill Cushman'la Curtis Dean'in gideceklerini biliyordum tabii; onlar firmanın aktif elemanları. Ama Don'un *beni* de davet etmesi harika..." Kadın, sözüne kısa bir ara verdikten sonra dönüp oğluna gülümsedi. Bobby bunun içten bir gülümseme olduğunu düşünse de bu, annesinin kızarmış göz kapaklarıyla çelişiyordu. Liz, "Uzun zamandan beri ben de firmanın bir temsilcisi olmak istiyordum," dedi. "Şimdi de damdan düşer gibi önüme çıktı. Bu benim için kaçırılmayacak bir fırsat, Bobby ve hayatımıza büyük bir değişiklik getirebilir."

Bobby annesinin gayrimenkul satmak istediğini biliyordu. Bu konuyla ilgili kitapları vardı. Hemen her akşam onların içinden bölümler okur, bazı yerlerin altını çizerdi. Ama bu o kadar büyük bir fırsatsa, niçin onu ağlatmıştı?

Çocuk, "Sevindim," dedi. "Umarım, o seminerde çok şey öğrenirsin. Ne zaman gidiyorsun?"

"Gelecek hafta. Dördümüz salı sabahı erkenden yola çıkacak ve perşembe akşamı saat sekiz sularında döneceğiz. Bütün toplantılar Warwick Oteli'nde. Biz de orada kalacağız. Don odaları ayırttı. Sanırım, on iki yıldan beri bir otel odasında gecelemedim. Bu yüzden biraz sinirliyim."

Sinirli olmak insanı ağlatır mıydı? Bobby bunu merak ediyordu. İnsan bir yetişkin -ve özellikle yetişkin bir *kadın*- olursa belki.

"Senden S-J'ye salı ve çarşamba gecelerini onlarda geçirip geçiremeyeceğini sormanı istiyorum. Bayan Sullivan'ın itiraz etmeyeceğine eminim."

Bobby "Hayır" gibilerden başını salladı. "Olmaz."

"Niçin olmuyormuş?" Liz birden hırçınlaşmıştı. "Bayan Sullivan daha önce onlarda kalmanda bir sakınca görmemişti. Onu kızdıracak bir şey yapmadığını umarım."

"Sorun o değil, anne. S-J 'Winnie Kampı'nda bir haftalık tatil kazandı da." Annesi ona hâlâ ters ters bakıyordu. Bu bakışta paniğe benzer bir şeyler yok muydu? Panik ya da ona benzer bir şey?

"Bu Winnie Kampı da neymiş? Sen neler anlatıyorsun böyle?"

Bobby, S-J'nin Winiwinaia Kampı'nda bir haftalık tatil kazandığını, Bayan Sullivan'ın da fırsattan yararlanarak aynı tarihlerde Wisconsin'deki annesiyle babasını görmeye gideceğini anlattı.

Annesi, "Kahretsin, aksiliğe bak," diye söylendi. Liz hemen hiç küfretmez, küfürlerin ve pis lafların cahillerin dili olduğunu söylerdi. Elini yumruk yapıp salıncağın koluna vurdu. "Kahretsin!"

Liz bundan sonra durup biraz düşündü. Bobby de düşünüyordu. Sokaklarındaki öbür yakın arkadaşı Carol'du, ama annesinin Anita Gerber'e telefon açıp oğlunun onlarda kalıp kalamayacağını soracağından şüpheliydi. Carol bir kız çocuğuydu; bu, gece yatıları söz konusu olduğunda çok şey fark ettiriyordu. Annesinin arkadaşlarından birinde kalamaz mıydı? Sorun, annesinin arkadaşının olmayışıydı. Daha doğrusu, Don Biderman ve belki Providence'deki seminere giden öbür iki kişi dışında yoktu. Evet, tanıdıkları, süpermarketten dönerken ya da cuma gecesi kent merkezindeki sinemaya gittikleri zaman merhaba dediği kimseler çoktu, ama bunların hiçbirine telefon açıp on bir yaşındaki oğlunu iki gece konuk etmelerini isteyemezdi. Akraba derseniz, Bobby'nin bildiği kadarıyla o da yoktu.

Bobby ile annesi, birbirine yaklaşan iki yolda ilerleyen kişiler gibi yavaş yavaş aynı noktaya doğru ilerlediler. Bobby belki bir iki saniyelik bir farkla annesinden önce oraya vardı.

Çocuk birden, "Ted nasıl?" diye sordu ve anında eliyle ağzını kapadı.

Annesi, oğlunun elinin yavaş yavaş kucağına inmesini dudaklarında hafif bir alaycı gülümsemeyle izledi. *İki adam hapishane parmaklıklarından dışarı bakıyorlardı. Biri çamuru gördü, öbürü ise yıldızları* ve

tabii ki değişmez favorisi, "*Hayat adil değildir*" türünden deyişlere başvurduğu zamanlardaki gülümseyişiydi bu.

"Yalnız olduğunuz zamanlar ona Ted dediğini bilmiyor muyum sanıyorsun?" diye sordu. "Herhalde budalalık hapları yuttuğumu sanıyorsun, Bobby-O." Kadın sokağa baktı. Bir Chrysler New Yorker kayar gibi yavaş yavaş geçti. Aerodinamik çizgili, bol kromlu bir araçtı. Bobby onun arkasından baktı. Direksiyonda yaşlı ve ak saçlı bir adam duruyordu ve sırtında mavi bir ceket vardı. Bobby onun herhalde zararsız olduğunu düşündü. Yaşlıydı, ama alçak değil.

Liz sonunda, "Belki işe yarar," dedi. Oğlundan çok, kendi kendisiyle konuşur gibiydi. "Brautigan'la konuşalım, bakalım ne diyecek," diye ekledi.

Merdivende annesinin arkasından üçüncü kata tırmanan Bobby, onun ne kadar zamandan beri Ted'in soyadını doğru olarak söylemeyi bildiğini merak ediyordu. Bir hafta mı? Yoksa bir ay mı?

Tâ başından beri, salak, diye düşündü. *İlk gününden beri.*

Bobby'nin ilk aklına gelen, Ted'in üçüncü kattaki odasında, kendisinin de birinci kattaki dairede kalmasıydı. İkisi de kapılarını açık tutacaklar, birinden birinin bir şeye ihtiyacı olması durumunda birbirlerine seslenebileceklerdi.

Ama Liz, "Senin sabahın üçünde gördüğün bir kâbus yüzünden Bay Brautigan'ı çağırmanın Kilgallen'lerin ya da Prosky'lerin hoşuna gideceğini hiç sanmam," diyerek aksi bir ifadeyle itiraz etti. Kilgallen'lerle Prosky'ler ikinci kattaki iki küçük dairede kalıyorlardı. Liz ve Bobby'yle de bir samimiyetleri yoktu.

Kendisine küçük bir çocuk gibi davranıldığı için fena halde onuru kırılan Bobby, "Ben kâbus falan görmeyeceğim," dedi.

Annesi ona ters ters baktı. Ted'in mutfak masasının başında otururlarken iki yetişkin sigara tellendiriyordu. Bobby'nin önünde de bir şalgam suyu duruyordu.

Ted, "İyi bir fikir değil, Bobby," dedi. "Sen iyi bir çocuksun, sorumlu ve aklı başında. Ama on bir yaş yalnız kalmak için bence fazla küçük."

Annesi yerine arkadaşının ona çok küçüksün demesi Bobby'nin fazla ağrına gitmemişti. Aynı zamanda gece yarısından sonraki saatlerde uyanıp evde yalnız olduğunu bile bile tuvalete gitmenin korku verici olacağını itiraf etmek zorundaydı. Bunu yapabilirdi, yapabileceğinden kuşkusu yoktu, ama kesinlikle korku verici olacaktı.

"Kanepe nasıl?" diye sordu Bobby. "Çek-yat tipidir, çekilip yatak olur, değil mi?" Kanepeyi hiç o şekilde kullanmamışlardı, ama Bobby kanepenin çek-yat olduğunu annesinin bir gün kendisine söylemiş olduğundan emindi. Haklıydı. Böylece mesele çözümlenmiş oluyordu. Liz belli ki Bobby'yi yatağında istememişti, (Brattigan'ı hele hiç) Bobby'nin onun sıcak üçüncü kat odasında kalmasını da istemediği kesindi. Çocuk annesinin bir çözüm ararken gözünün önündekini dikkatinden kaçırdığını düşündü.

Böylece Ted'in gelecek haftanın salı ve çarşamba gecelerini Garfield'lerin oturma odasındaki çek-yatta geçirmesi kararlaştırıldı. Bu düşünce Bobby'yi heyecanlandırdı. Aklına eseni yapabileceği iki günü olacaktı -hatta perşembeyi de sayarsa üç günü- geceleri de yanında korkmamasını sağlayacak biri bulunacaktı. Hem bu bir bebek bakıcısı değil, erişkin bir arkadaştı. Bu, Sully-John'un bir haftalığına Winnie Kampı'na gitmesiyle aynı şey olmasa da yine de bir anlamda öyleydi. Bobby *Broad Sokağı Kampı* diye düşündü. Neredeyse bir kahkaha atıyordu.

Ted, "Çok eğleneceğiz," dedi. "Senin için ünlü fasulyeli ve sosisli güvecimi pişireceğim." Uzanıp Bobby'nin asker tıraşlı saçlarını karıştırdı.

Bobby'nin annesi, "Eğer fasulye ve sosis yiyecekseniz, bunu aşağı indirmeniz doğru olur," diyerek sigara tutan parmaklarıyla Ted'in vantilatörünü işaret etti.

Ted'le Bobby güldüler. Liz Garfield de yarı alaycı gülümsemesini gösterip sigarasını bitirdi ve izmariti Ted'in kül tablasının içinde söndürdü. Göz kapaklarının şişliği bu arada bir kez daha Bobby'nin dikkatini çekti.

Bobby ile annesi merdiveni inerlerken, çocuk parkta gördüğü posteri hatırladı. ÇABUK OL PHIL derseniz size bir TOP getirecek, olan kayıp Corgi'yle ilgili posteri. Posteri Ted'e anlatmalıydı. Ted'e her şeyi anlatması gerekiyordu. Ama bunu yapar, Ted de 149 numaradan

ayrılırsa gelecek hafta kim onun yanında kalacaktı? Broad Sokağı Kampı akşam yemeğinde (belki de annesinin çoğu kez yasakladığı TV'nin önünde) Ted'in meşhur fasulyeli ve sosisli güvecini yiyecek olan, sonra da istedikleri kadar geç saatlere kadar oturacak iki arkadaşa ne olacaktı?

Bobby kendi kendine bir söz verdi: Gelecek cumaya annesi konferansından ya da seminerinden döndükten sonra Ted'e her şeyi anlatacaktı. Eksiksiz bir rapor verecekti, Ted de bundan sonra istediğini yapacaktı. Hatta kalmaya bile karar verebilirdi.

Bir kere bu kararı verdikten sonra Bobby'nin kafası şaşılacak derecede netleşti. İki gün sonra Total Market'teki ilan tahtasında tepetaklak bir SATILIK kartı (Bir çamaşır yıkama ve kurutma makinesiyle ilgiliydi.) gördüğünde onu hemen oracıkta aklından çıkarabildi.

Bobby Garfield buna rağmen huzursuz, hem de çok huzursuz bir hafta geçirdi. İki kayıp evcil hayvan posteri daha görmüştü. Biri kent merkezinde, öbürü Asher Caddesi'nde, Asher Empire'ın yarım mil ötesindeydi. (Evinin bulunduğu blok artık Bobby için yeterli değildi, günlük keşif yolculuklarında giderek daha uzaklara gitmeye başlamıştı.)Ted de her şeyden uzaklaştığı o garip nöbetlerini giderek daha sık geçirmeye başlamıştı. Üstelik daha da uzun sürüyorlardı şimdi. Bu her şeyden uzaklaştığı nöbet dönemlerinde bazen konuşuyordu, ama her zaman İngilizce değil. İngilizce konuştuğu zamanlar da söyledikleri her zaman bir anlam taşımıyordu. Bobby çoğunlukla Ted'in, tanıdığı en aklı başında, en zeki ve en harika insanlardan biri olduğunu düşünüyordu. Ama kafaca oradan uzaklaştığı zaman ürkütücü oluyordu. Allah'tan ki annesi bunu bilmiyordu. Liz'in Bobby'yi, bazen kendini unutup İngilizce saçmalamaya ya da başka bir dilde zırvalamaya başlayan birinin yanında bırakmaya pek hevesli olacağını sanmıyordu.

Ted bu nöbetlerden birinin sonrasında bir buçuk dakika süreyle boşluğa donuk donuk bakmak dışında bir şey yapmayıp Bobby'nin giderek daha telaşlı sorularını da yanıtsız bırakmıştı. Çocuk da Ted'in belki kendi kafasının içinde olmayıp tıpkı bir çocuğun tepesindeki helezonları izleyerek her yere gidebileceklerine inanan *Güneşin Etrafın-*

daki Çember'deki insanlar gibi dünyadan ayrıldığını düşünmekten kendini alamadı.

Donuklaştığında Ted parmaklarının arasında bir Chesterfield tutmaktaydı. Sigaranın külü uzadı, uzadı ve en sonunda masanın üstüne düştü. Kömür Ted'in elinin boğumlu eklemlerine fazlaca yaklaşınca, Bobby onu yavaşça çekti. İzmariti dolu tablanın içine koyduğu sırada adam sonunda kendine geldi.

Kaşlarını çatarak, "Sigara mı içiyordun?" diye sordu. "Bobby, henüz sigara içemeyecek kadar gençsin."

"Sigaranı senin için söndürüyordum. Düşündüm ki..." Bobby birden çekingenleşerek sustu.

Ted, sağ elinin ilk iki parmağına baktı. Uçlarında hiç çıkmayan sarı bir nikotin lekesi vardı. Güldü, en küçük bir neşe belirtisi olmayan havlar gibi bir ses çıkarmıştı. "Kendimi yakacağımı sandın, değil mi?"

Bobby başıyla doğruladı. "Öyle uzaklaştığın zaman neler düşünürsün? Nereye gidiyorsun?"

Ted, "Bunu izah etmek güç," dedi ve Bobby'den ona yıldız falını okumasını istedi.

Ted'in translarını düşünmek rahatsızlık vericiydi. Ama Ted'in para verip ondan aramasını istediği şeyleri konuşmamak daha da rahatsızlık vericiydi. Sonuçta, genelde topa vurmakta usta olan Bobby, Sterling House'da Kurtlar'dan biri olarak katıldığı bir öğleden sonra maçında dört kez oyundan çıkarıldı... Aynı zamanda yağmurlu geçen cuma günü S-J'nin evinde dört Savaş Gemisi oyununda galibiyeti Sully'ye kaptırdı.

Sully, "Neyin var senin?" diye sordu. "Bağışlanamaz dört yanlış yaptın. Ayrıca, senden bir yanıt beklediğim zaman kulağının içine bağırmak zorunda kaldım. Ne oluyor?"

"Olan bir şey yok." Bobby öyle demişti. Oysa o kadar çok şey olmuştu ki. Öyle hissediyordu.

Carol da o hafta Bobby'ye iyi olup olmadığını birkaç kez sormuştu. Yvonne Loving ona öpüşme hastalığına tutulup tutulmadığını sormuş, sonra kıkırdamaktan patlama tehlikesi atlatmıştı.

Bobby'nin garip davranışını bir tek fark etmeyen annesi oldu. Liz Garfield'in aklı fikri Providence'e yapacağı yolculuktaydı. Akşamları te-

lefonda Bay Biderman'la veya gidecek olan öbür iki kişiden biriyle konuşuyor (Bunların biri Bill Cushman'dı; Bobby öbür adamın adını pek hatırlıyamıyordu.), giysilerini yatağının üstüne yayıyor, sonra öfkeyle başını sallayarak onları gardroptaki yerlerine asıyor, saçlarını yaptırmak için kuaförden randevu alıyor, sonra tekrar telefon açarak bir de manikür istiyordu. Bobby manikürün ne olduğunu bilmiyordu. Bunu Ted'e sormak zorundaydı.

Yaptığı hazırlıklar Liz'i heyecanlandırıyordu. Ama genç kadında ayrıca belli bir ciddiyet göze çarpıyordu. Düşman bir kumsala saldırmak üzere olan bir askere ya da uçaktan düşman hatlarının gerisine atlayacak bir paraşütçüye benziyordu. Akşam vakti yaptığı telefonlardan biri fısıltılı sesle yapılmış bir tartışmaya benziyordu. Bobby hattın öbür ucundakinin Bay Biderman olduğundan şüphelenmişti, ama emin değildi. Bobby cumartesi günü odasına girince annesinin iki yeni elbiseye baktığını gördü; şık giysilerdi, birinin ince omuz askıları vardı. Öbürü ise bir mayo üstü gibi askısızdı. Elbiselerin kutuları yerde atılı duruyor, içlerine döşenmiş pelür kâğıtları dışarı taşıyordu. Annesi giysilerin başında dikiliyor, onlara Bobby'nin onda daha önce görmediği bir anlamla bakıyordu: irileşmiş gözler, çatılmış kaşlar, allığın leke gibi sırıttığı gerilmiş beyaz yanaklar... Bir eli ağzının üstündeydi. Tırnaklarını ısırırken çıkardığı çatırdıyı çocuk da duyabiliyordu. Yazı masasının üstündeki bir tablada tüten sigara belli ki unutulmuştu. Liz'in iri gözleri iki elbisenin arasında gidip geliyordu.

Bobby, "Anne?" diye seslenince, kadın birden havaya zıpladı. Sonra çirkin şekilde gerilmiş dudaklarının arasından, "Tanrım! Sen hiç kapıyı vurmayı bilmez misin?" diye tısladı.

Çocuk, "Üzgünüm," diye geveledi ve geri geri giderek odadan çıkmaya hazırlandı. Annesi daha önce kapıyı vurması gereğinden hiç söz etmemişti. "Anne, sen iyi misin?"

"İyiyim!" Liz sigarayı fark ederek kaptı ve dudaklarının arasına sıkıştırdı. Nefesini o kadar şiddetle dışarı üfledi ki, ağzıyla burnundan başka kulaklarından da dışarıya duman püskürse Bobby hiç şaşırmayacaktı. "Ama beni İnek Elsie'ye benzetmeyecek bir kokteyl giysisi bulabilsem daha iyi olurdum," dedi kadın. "Bir zamanlar otuz altı beden

giydiğimden haberin var mı senin? Babanla evlenmemden önce otuz altı giyiyordum. Şimdi ise bak bana! İnek Elsie! Kahrolası Moby Dick!"

"Anne, sen şişman değilsin. Sadece..."

"Odamdan çık, Bobby. Lütfen anneni yalnız bırak. Başım çatlıyor."

Çocuk, o gece annesinin yine ağladığını duydu. Ertesi gün onun elbiselerden birini -ince askılı olanı- dikkatle çantasına yerleştirdiğini gördü. Öteki, mağazadan alınmış olan kutusuna geri dönmüştü. Bunun ön yüzünde şık kahverengi harflerle LUCY'NİN GİYSİLERİ diye yazılıydı.

Liz pazartesi akşamı Ted Brautigan'ı aşağı inip onlarla yemek yemeye davet etti. Bobby annesinin rulo köftelerini çok sever ve genellikle ikinci kez tabağını uzatırdı, ama o gün lokmaları yutmakta zorluk çekti. Ted'in yine transa girmesinden, annesinin de kıyametleri koparmasından korkmuştu.

Ne var ki, boşa korkmuştu. Ted, New Jersey'deki çocukluğunu ve Bobby'nin annesi sorduğunda Hartford'daki işini tatlı tatlı anlattı. Ama Bobby onun çocukken kızak kaymasından bahsederken muhasebecilikten söz ederken olduğundan daha rahat gözüktüğüne dikkat etti. Allah'tan ki annesi bir şey fark etmemiş görünüyordu. Ted sonunda rulo köfteden ikinci bir dilim bile istedi.

Yemek sona erip sofranın üstündekiler kaldırıldıktan sonra Liz, Ted'e bir telefon numarası listesi verdi. Bunların arasında Dr. Gordon'un, Sterling House'ın yaz ofisinin ve Warwick Oteli'nin numaraları vardı. "Bir sorun çıkarsa, bana mutlaka bildirin. Tamam mı?"

Ted başını salladı. "Tamam."

"Bobby? Önemli bir sorun yok, değil mi?" Kadın, oğlunun, ateşinin çıktığından yakındığı zamanlarda yaptığı gibi, elini kısa bir an onun alnının üstüne koydu.

"Hayır, bir şeyim yok. Çok eğleneceğiz. Öyle değil mi, Bay Brautigan?"

"Ona niçin Ted demiyorsun?" Liz çatar gibi konuşuyordu. "Oturma odamızda yatacağına göre, benim de ona Ted dememde bir sakınca yok sanırım. İzin verirsiniz, değil mi?"

"Tabii ki. Şu andan itibaren adım sadece Ted."

Gülümsedi. Bobby bunun samimi ve dostça bir gülümseyiş olduğunu düşündü. Böyle bir gülümseyişe karşı konulabileceğini düşünemiyordu. Ama annesi bunu yapabilirdi ve yaptı. Şimdi bile Ted'in gülümseyişine karşılık verirken kâğıt mendili tutan elinin hoşnutsuzluğunu anlatan biçimde sıkılıp gevşediğini görebiliyordu. Bakalım, "İnce eleyip sıkı dokumaya gelir misin" der gibiydi.

"Ben de şu andan itibaren Liz'im." Kadın, masanın öbür yanına elini uzattı ve ilk defa karşılaşan insanlar gibi tokalaştılar... Şu farkla ki Bobby annesinin Ted Brautigan hakkında çoktan kararını vermiş olduğunu biliyordu. Sıkışık durumda olmasaydı, Bobby'yi dünyada yaşlı adama emanet etmezdi. Kıyamet kopsa etmezdi.

Liz çantasını açarak içinden beyaz bir zarf çıkardı. Zarfı Ted'e uzatarak, "Bunun içinde on dolar var," dedi. "İkiniz hiç değilse bir gece dışarda yemek isteyeceksinizdir. Bobby Colony Lokantası'ndan hoşlanır, sizce bir sakıncası yoksa oraya gidin. Aynı zamanda bir sinemaya gitmek de isteyebilirsiniz. Başka ne gibi bir masraf çıkar bilemem, ama biraz hazırlıklı olmalı, öyle değil mi?"

Ted de aynı fikirdeydi. "Doğru. Sonradan üzülmektense hazırlıklı olmakta yarar var." Bir yandan konuşurken zarfı pantolonunun ön cebine yerleştirmişti. Ekledi. "Ama on doları üç günün içinde tüketebileceğimizi sanmıyorum. Sen ne diyorsun, Bobby?"

"Öyle ya. Ben de aynı şeyi düşünüyordum."

Liz başıyla doğruladı "*Enayi biri ile parasının göz açıp kapayana kadar yolları ayrılır*," da favori deyişlerinden biriydi. Kanepenin yanındaki masanın üstünde duran paketten bir sigara çekti ve hafifçe titreyen bir elle yaktı. "Merak edilecek bir şey olmayacaktır," dedi. "Siz ikinizin benden daha iyi vakit geçireceğinize eminim."

Annesinin ısırılmaktan aşınmış tırnaklarına bakan Bobby, *bundan şüphem yok,* diye içinden geçirdi.

Bobby'nin annesiyle öbürleri Bay Biderman'ın arabasıyla Providence'e gideceklerdi. Liz'le Bobby Garfield ertesi sabah yedide verandada durarak arabanın gelişini bekliyorlardı. Erken saatlerin puslu sessizliği yazın sıcak günlerinin gelişini müjdeliyordu. Asher Cadde-

si'nden işe gidenlerin trafiğinin uğultusu kulağa geliyordu, ama Broad'dan arada bir otomobiller ve servis arabaları geçiyordu. Bobby çimen sulama aygıtlarının fış-fışlarını, blokun öbür yanında da Bowser'in hiç bitmeyen hav-havlarını duyabiliyordu. Aylardan ister haziran, ister ocak olsun Bowser'in havlamaları hiç değişmiyordu. Bobby Garfield'e Bowser, Tanrı kadar değişmez bir varlık gibi gözüküyordu.

Liz, "Biliyor musun, burada benimle beklemen gereksiz," dedi. Üstünde ince bir pardösü vardı ve sigara içiyordu. Her zamankinden biraz daha çarpıcı bir makyaj yapmıştı, ama Bobby gözlerinin altındaki gölgeleri hâlâ fark edebiliyordu. Liz huzursuz bir gece daha geçirmişti.

Çocuk, "Bence bir sakınca yok," dedi.

"Seni onunla bırakmakla hata etmediğimi umarım."

"Sakın merak etme, anne. Ted iyi adamdır."

Genç kadın "hıhhh" gibilerden bir ses çıkardı. Tam o sırada Bay Biderman'ın Mercury'si (Bayağı değilse bile, gemiden farksız bir arabaydı.) küçük bir krom ışıltısıyla Commonwealth'den sokaklarına saptı ve 149 numaraya doğru yokuşu tırmanmaya koyuldu.

Bobby'nin annesi biraz sinirli, biraz da heyecanlı gözükerek, "İşte geliyor," diye atıldı. Eğildi. "Haydi bana bir öpücük ver, Bobby. Seni öpüp rujumu dağıtmak istemiyorum."

Bobby elini annesinin kolunun üstüne koydu ve yanağını hafifçe öptü. Annesinin saçlarını, süründüğü parfümü, pudrasını kokladı. Liz'i bir daha aynı kayıtsız şartsız sevgiyle öpmeyecekti.

Liz belirli belirsiz gülümsedi, fakat oğluna bakacak yerde zarif bir manevrayla kaldırımın kenarında duran Bay Biderman'ın yattan farksız Mercury'sine bakışını dikti. Genç kadın bavullarına uzandı. İki bavul Bobby'ye kalırsa iki güne göre çok fazlaydı, ama kokteyl elbisesi herhalde bir tanesinin içinde fazla yer tutuyordu. Çocuk bavulların sapına sarılmıştı bile.

"Bunlar sana göre fazla ağır, Bobby. Basamaklara ayağın takılır, düşersin."

Bobby, "Hayır, düşmem," dedi.

Liz ona şöyle bir baktı, sonra Bay Biderman'a elini salladı ve yüksek ökçelerini takırdatarak otomobile doğru yürüdü. Bavulların ağırlı-

ğının etkisiyle yüzünü buruşturmamaya çalışan Bobby de annesini izledi. Liz bavulların içine ne koymuştu böyle... giysiler mi, tuğlalar mı?

Çocuk hiç değilse onları durup dinlenmeden kaldırıma indirebildi. Bay Biderman da o vakte kadar arabasından inmişti. Önce Liz'in yanağına bir öpücük oturttuktan sonra bagaj bölmesini açan anahtarı ortaya çıkardı.

"Nasılsın bakalım, delikanlı?" Bay Biderman, Bobby'ye hep delikanlı diyordu. "Bavulları arkaya sürükle, ben de bagaja koyayım. Kadınlar yola çıkarken bütün evi taşırlar, öyle değil mi? O deyişi biliyorsundur tabii; ne onlarla ne de onlarsız yaşanmaz!" Adam Bobby'ye *Sineklerin Tanrısı*'ndaki Jack'i hatırlatan bir sırıtışla dişlerini ortaya çıkardı. "Bir tanesini benim almamı istiyor musun?"

"Onları getirdim bile." Bobby, Bay Biderman'ın arkasından güçlükle ilerledi. Omuzları sancıyordu. Ensesi ateş gibi olmuş, terlemeye başlamıştı.

Bay Biderman bagajı açtı, bavulları Bobby'nin ellerinden aldı ve arabanın bagaj bölümüne yerleştirdi. Arkalarında Bobby'nin annesi arka pencereden içeri bakıyor ve yolculuğa katılacak olan öbür iki adamla konuşuyordu. Birinin söylediğine güldü. Bu gülüş Bobby'ye bir tahta bacak kadar gerçek göründü.

Bay Biderman bagajın kapağını kapadı ve Bobby'ye tepeden baktı. Ablak suratlı, fakat ince yapılı bir adamdı. Yanakları daima kızarmış gözüküyordu. Tarağının dişlerinin bıraktığı yollarda kafasının derisi pembe pembe sırıtıyordu. Altın çerçeveli yuvarlak küçük gözlük takıyordu. Gülümseyişi annesinin gülüşü kadar gerçek göründü Bobby'ye.

"Bu yaz beysbol oynayacak mısın bakalım?" Bay Biderman dizlerini biraz büktü ve sanal bir beysbol sopasını sallar gibi yaptı. Bobby onu bir budalaya benzetti.

"Evet, efendim," dedi. "Sterling House'daki Kurtlar'danım. Aslanlar'dan biri olmayı umuyordum, ama..."

"Güzel, güzel." Bay Biderman etrafındakilere göstere göstere saatine göz attı -altından geniş Twist O-Flex bant sabah güneşinde göz kamaştırıcıydı- sonra da Bobby'nin yanağını okşadı. Bobby adamın dokunuşundan rahatsız olduğunu belli etmemek için epeyce çaba

harcadı. "Hey, bu vagonu artık yürütmemiz lazım. Onu şöyle bir salla, delikanlı. Anneni ödünç verdiğin için de teşekkürler."

Adam bu sözlerden sonra Liz'i Mercury'nin yolcu kapısına kadar götürdü. Bunu bir elini kadının sırtına dayayarak yapmıştı. Bobby bu hareketten, adamın yanağını okşamasından da daha az hoşlanmıştı. Arka koltuktaki iyi giyimli adamlara baktı -bir tanesinin adı Dean'i- ve o an onların, dirsekleriyle birbirlerini dürttüklerini gördü. İkisi de sırıtıyordu.

Bobby *burada ters bir şey var,* diye düşündü. Bay Biderman annesi için arabanın yolcu tarafındaki kapıyı açmıştı. Liz teşekkür ettikten sonra buruşmaması için elbisesinin eteğini toplayıp içeri kayarken çocuğun içinden gitmemesini söylemek geldi. Rhode Island çok uzaktaydı, *Bridgeport* çok fazla uzak olacaktı. Liz'in evinde kalması gerekiyordu.

Ama bir şey söylemedi ve Bay Biderman arabanın sürücü kapısına dönerken kaldırımda durup bekledi. Adam o taraftaki kapıyı açtı, sonra o aptalca pandomimasını tekrarladı. Bu kez poposunu kıvırarak konuşmuştu. "Sakın benim yapmayacağım bir şeyi yapma, delikanlı."

Cushman arka koltuktan, "Eğer yaparsan..." diye seslendi. Bobby adamın ne demek istediğini pek anlayamamıştı, ama herhalde komik bir şey olmalıydı ki Dean güldü, Bay Biderman da "laf aramızda" der gibi ona göz kırptı.

Liz, Bobby'nin bulunduğu yöne uzandı. "İyi bir çocuk ol, Bobby," dedi. "Ben perşembe gecesi sekize doğru gelmiş olacağım. Herhalde saat onu geçmez. Tamam mı?"

Hayır, hiç tamam değil. Onlarla gitme, anne. Bay Biderman'la ve arkanda oturan o iki sırıtkan salakla gitme. N'olur gitme.

Bay Biderman, "Tabii ki tamam," dedi. "O artık koskoca bir delikanlı. Öyle değil mi, delikanlı?"

Liz, Bay Biderman'a bakmayarak, "Bobby?" dedi.

Çocuk, "Evet, evet," diye yanıt verdi.

Bay Biderman çıngıraklı bir kahkaha salıvererek Mercury'yi çalıştırdı. Araba kaldırımdan uzaklaştı ve Broad Sokağı'nın öbür yanına kayarak Asher'e yöneldi. Bobby kaldırımda duruyor, Carol'la Sully-John'un

evlerinin önünden geçen Mercury'ye elini sallıyordu. Göğsünün içinde bir ağırlık hissetti. Bu eğer önsezi gibi bir şeyse, bir daha önsezisi olsun istemiyordu.

Bir el omzuna dayandı. Çocuk başını çevirince, Ted'i gördü. Üstünde bornozu, ayaklarında da terlikleriyle dışarı çıkmış, sigara içiyordu. O sabah daha fırça yüzü görmemiş saçları havalanıp kulaklarının etrafında komik beyaz demetler oluşturmuştu.

"Patron demek buymuş," dedi. "Adı Bay Bidermeyer, değil mi?"

"Bider*man*."

"Ondan hoşlanıyor musun, Bobby?"

Çocuk net bir sesle konuştu. "Onu günahım kadar bile sevmiyorum."

VI. AHLAKSIZ BİR İHTİYAR. TED'İN GÜVECİ. KÖTÜ BİR DÜŞ. *LANETLİLER KÖYÜ*. ORALARDA BİR YERDE.

Bobby annesini geçirdikten bir saat kadar sonra Sterling House'ın arkasındaki B sahasına gitti. O öğleden sonra gerçek bir maç yok, sadece antrenman vardı. Ama o bile yoktan iyiydi. Kuzeydeki A sahasında küçük çocuklar beysbola benzeyen bir oyun oynuyorlardı. Güneydeki C sahasında ise bazı liseli öğrenciler hemen hemen gerçek bir beysbol sergilemekteydiler.

Kent meydanındaki saat on ikiyi çalıp çocukların sosis arabasını aramaya çıkmasından kısa bir zaman sonra Bill Pratt, "İlerdeki şu garip adam da kim?" diye sordu.

Gölgedeki bir bankı işaret ediyordu. Arkasında bir trençkot, başında geniş kenarlı bir şapka, gözlerinde de kara gözlük olmasına rağmen, Bobby onu derhal tanıdı. Winnie Kampı'nda olmasaydı, S-J'nin de tanıyacağını tahmin ediyordu. Bobby neredeyse kolunu kaldırıp onu selamlıyordu, ama Ted kılık değiştirdiği için vazgeçti. Yine de aşağı kattaki arkadaşının top oynamasını seyretmeye gelmişti. Bu gerçek bir oyun olmadığı halde, Bobby boğazına bir şeyin düğümlendiğini hissetti. Anne-

si, oynadığı iki yılın içinde onu sadece bir kez seyretmeye gelmişti. Ağustos sonlarıydı. Takımı o sırada Üç Kent Şampiyonası'nda oynuyordu. Ama Bobby'nin sırası gelmeden dördüncü vuruş sırasında oradan ayrılmıştı Liz. Çocuk ona sitem etme cesaretini gösterseydi, "Bu evde birinin çalışması gerek, Bobby-O," diye karşılık verecekti. "Baban bizi hali vakti yerinde bırakmadı, öyle değil mi?" Bu doğruydu tabii, Liz çalışmak zorundaydı, Ted ise emekliye ayrılmıştı. Şu farkla ki, Ted sarı paltolu alçak adamlara gözükmemek durumundaydı, bu ise tam gün çalışmayı gerektiren bir işti. O adamların var olmayışları önemli değildi. Ted var olduklarına *inanıyordu*... ama buna rağmen küçük arkadaşının oyununu seyretmeye gelmişti.

Harry Shaw, "Küçük çocukları taciz etmeye gelmiş ahlaksız bir ihtiyar olmalı," dedi. Harry ufak tefek, fakat kabadayı bir çocuktu. Ne kadar zorlu olduğu çenesini ileri uzatarak dolaşmasından belliydi. Bill ve Harry'nin beraberliği Bobby'ye birden Sully-John'u özletti. Arkadaşı pazartesi sabahı saat beş gibi erken bir saatte otobüsle Winnie Kampı'na hareket etmişti. S-J sakin ve iyi kalpliydi. Bobby bazen Sully'nin en olumlu yanının iyi kalpli oluşu olduğunu düşünürdü.

C sahasından bir beysbol sopasının çıkardığı ses duyuldu; otoriter ve tam temaslı bir vuruşun çıkardığı bu sesi B sahasındaki çocukların hiçbiri henüz çıkaramıyordu. Arkasından kopan vahşi bağırışlar Bill, Harry ve Bobby'nin endişeyle o yana bakmalarına neden oldu.

Bill, "St. Gabe'den gelen çocuklar," dedi. "C sahasının sahibi olduklarını zannediyorlar."

Harry, "O hıyarların herhangi birini yere serebilirim ben," diye söylendi.

Bill, "On beş, yirmi tanesine ne dersin?" diye sorunca, Harry sustu. Sosisçinin arabası ilerde ayna gibi ışıldıyordu. Bobby cebindeki dolara dokundu. Ted bu parayı ona, annesinin bıraktığı zarfın içinden çıkarıp vermiş, sonra, gerekince gerektiği kadar almasını söyleyerek zarfı ekmek kızartma makinesinin arkasına bırakmıştı. Bu güven çok mutlu etmişti Bobby'yi.

Bill, "İşe olumlu yanından bak," dedi. "St. Gabe'in çocukları belki o ahlaksız ihtiyarı pataklarlar."

Arabanın yanına vardıklarında Bobby, önce niyet ettiği gibi iki sosis satın alacak yerde bir tanesiyle yetindi. Nedense iştahı kaçmıştı. Kurtlar'ın, antrenörlerinin donatım arabasıyla geldikleri B sahasına döndüklerinde az önce Ted'in oturduğu bankta kimse yoktu.

Antrenör Terrell ellerini çırparak, "Haydi gelsenize çocuklar!" diye seslendi. "Kim beysbol oynamak istiyor?"

Ted o gece Garfield'lerin fırınında ünlü güvecini pişirdi. Bu daha da fazla sosis demekti, ama Bobby Garfield 1960 yılının yazında günde üç kere sosis yiyebilir, yatarken de bir dördüncüsüne hayır demezdi.

Ted yemeklerini hazırlarken yaşlı adama gazeteden bölümler okudu. Ted sadece Patterson - Johansson'un herkesin yüzyılın maçı dediği yaklaşan rövanş maçıyla ilgili birkaç paragrafı dinlemek istiyordu. Ayrıca New York'ta Garden'de bir gece sonra oynanacak Albini - Haywood düellosu hakkında yazılmış her kelimeyi duymaya kararlıydı. Bobby bunu biraz tuhaf bulmuştu, ama bununla ilgili değil şikâyet etmek, bir yorum yapmaktan bile çekindi.

Hayatının herhangi bir akşamını annesi yanında olmadan geçirdiğini anımsayamıyordu. Liz'i özlemesine özlüyordu, ama kısa bir süre için uzaklaşmış olmasından hoşnuttu. Haftalardır, hatta belki aylardır, evine garip bir gerilim egemendi. Bu, alışkanlık yapacak kadar devamlı olup, ancak susmasından sonra hayatınızın ne kadar ayrılmaz bir parçası olduğunu anlayabildiğiniz bir elektrik vızıltısı gibi bir şeydi. Bu düşünce annesinin deyişlerinden bir tanesini daha ona hatırlattı.

Bobby tabakları almak için yanına gelince Ted, "Ne düşünüyorsun?" diye sordu.

Bobby, "Bir değişikliğin dinlenmek kadar etkili olduğunu," diye yanıt verdi. "Annem hep öyle der. Umarım, o da benim kadar iyi vakit geçiriyordur."

Ted, "Ben de, Bobby," dedi. Eğilip fırının kapağını açtı ve yemeklerinin pişme durumunu kontrol etti. "Evet, ben de."

B&M fasulye konservesi ve süpermarket yerine kent meydanının öbür yanındaki kasaptan alınmış ekstra baharatlı sosislerle pişirilmiş

güveç müthiş lezzetliydi. (Bobby, Ted'in, tanınmamak için giydiği giysiler üstündeyken bunları satın aldığını tahmin ediyordu.) Yemeğin, ağzınızı yakan, sonra da yüzünüzü terleten bir yabanturpu sosuyla servisi yapılıyordu. Ted güveçten iki kere aldı, Bobby ise üç kere. Sonra da lokmalarını bardaklar dolusu üzüm suyuyla yuttu.

Ted yemek sırasında bir kere sanki oradan uzaklaştı. Önce *onları* göz yuvarlaklarının arkasında hissettiğini söylemiş, sonra da yabancı bir dille konuşmaya ya da zırvalamaya başlamıştı. Ama nöbet kısa sürmüş ve Bobby'nin iştahını etkilememişti. Bunlar da ayaklarını sürüyerek yürüyüşü ve sağ elinin ilk iki parmağındaki nikotin lekeleri gibi Ted'in bir parçasıydı.

Ortalığı birlikte topladılar. Ted güvecin fazlasını buzdolabına kaldırdı, sonra da bulaşıkları yıkadı. Bobby ise yıkanan tabak, çanağı kuruladı ve her şeyin nereye konulduğunu bildiği için onları yerlerine yerleştirdi.

Birlikte çalıştıkları sırada Ted, "Yarın benimle Bridgeport'a gelmek ister misin?" diye sordu. "Sinemaya gidebiliriz -erken matineye- sonra da benim görülecek bir işim var."

Bobby, "Harika!" diye atıldı. "Hangi filmi görmek istersiniz?"

"Önerilere açığım, ama *Lanetliler Köyü*'ne gidebiliriz diye düşünmüştüm. Bir İngiliz filmidir. John Wyndham tarafından yazılmış çok güzel bir bilim-kurgu romanından alınma. Ona gidelim mi?"

Bobby önce heyecanından konuşamadı. *Lanetliler Köyü*'nün reklamlarını -o güvenilmez o bakışlı çocukları- gazetede görmüş, fakat filmi seyredebileceğini aklından geçirmemişti. Harwich'de meydandaki sinemada ya da Asher Empire'da cumartesi matinesinde görülebilecek bir film olmadığı kesindi. O sinemalardaki matinelerde daha çok canavar filmleri, westernler veya Audie Murphy savaş kurdeleleri gösteriliyordu. Ve annesi bir akşam sinemasına gittiği zaman onu beraberinde götürse bile bilim-kurgudan hoşlanmazdı. (Liz genellikle *Merdivenin Tepesindeki Karanlık* türünden karamsar aşk öykülerinden zevk alırdı.) Ayrıca Bridgeport'taki sinemalar eski Harwich veya sade ve afişli Empire'a benzemiyorlardı. Bridgeport'taki salonlar peri şatoları gibiydi; dev ekranları vardı ve bunlar şovların arasında kat kat kadife

perdelerle örtülüyordu. Tavanlarında tıpkı yıldızlı bir gök gibi minik ışıklar parıldıyordu. Duvarlarında görkemli aplikler vardı. Balkonları da iki taneydi.

"Bobby?"

Çocuk, büyük bir olasılıkla gece gözüne uyku girmeyeceğini düşünerek, "Sormaya ne hacet!" dedi. "O filmi görmeyi çok isterim. Ama korkmuyor musunuz? Biliyorsunuz..."

"Otobüse binecek yerde bir taksiyle gideriz. Sonra eve dönmek için telefonla başka bir taksi isterim. Hiç merak etme. Sanıyorum, onlar bizden yavaş yavaş uzaklaşıyorlar. Onları o kadar kuvvetli hissetmiyorum."

Öyleyken Ted bunları söylerken bakışını ondan kaçırmıştı. Bobby'ye, kendisinin de fazla inanmadığı bir öykü anlatmaya çalışan biri gibi görünmüştü. Boşluk dönemlerinin giderek sıklaşmasının bir anlamı olduğu takdirde, öyle görünmesinin çok doğal olduğunu düşündü Bobby.

Kes şunu, alçak adamlar diye bir şey yok, onlar Flaş Gordon ve Dale Arden gibi gerçek olmaktan uzak. Senin dikkat etmeni istediği şeyler... sadece şeyler. Unutma bunu, Bobby-O: sadece sıradan şeyler. Bulaşıklar ortadan kalktıktan sonra ikisi oturup Ty Hardin'in oynadığı *Bronco*'yu seyretmeye hazırlandılar. "Erişkin Westernleri" denilen türün en iyileri arasında değildi (*Cheyenne*'le *Maverick* en iyileriydi.), ama fena da sayılmazdı. Bobby şovun yarı yerinde orta ayar bir osuruk salıverdi. Ted'in güveci etkisini göstermeye başlamıştı. Yaşlı adamın yüzünü buruşturup parmaklarıyla burnunu tıkamadığına emin olmak için yaşlı dostuna yan gözle baktı. Ama hayır, Ted görünürde tüm dikkatini vererek televizyon seyrediyordu.

Bir reklam (Aktrisin biri buzdolabı satıyordu.) başladığında Ted Bobby'ye bir bardak şalgam suyu isteyip istemediğini sordu. Bobby başıyla evetledi. Ted bundan sonra, "Banyoda gözüme ilişen Alka-Seltzer'lerden birini alayım diyorum, Bobby," dedi. "Galiba fazla yedim."

Yaşlı adam kulağa trombon sesi gibi gelen uzun ve gürültülü bir yellenmeyle ayağa kalktı. Bobby ellerini ağzına götürerek kıkırdadı. Ted ona hazin bir gülümsemeyle bakarak odadan çıktı. Bobby'nin kıkırtıları tekrar tekrar yellenmesiyle sonuçlandı, öyle ki Ted tek elinde

köpüren bir bardak Alka-Seltzer, öbüründe de yine köpüklü bir bardak Hires şalgam suyuyla odaya döndüğünde çocuk o kadar hızlı gülüyordu ki, gözyaşları yanaklarından aşağı süzülerek yağmur damlaları gibi çenesinden dökülüyordu.

Ted, "Bu bağırsaklarımızı onarır," dedi. Bobby'ye şalgam suyunu vermek için eğilince, arkasında klaksona benzer bir gürültü koptu. "Kaz arkamdan dışarı uçtu," diye eklemesi üzerine de Bobby öyle hızlı güldü ki, artık sandalyesinde oturamadı. Aşağı kayarak yerde kemiksiz bir kitle gibi yığıldı kaldı.

Ted ona, "Hemen dönerim," dedi. "Bir şeye daha ihtiyacımız olacak."

Daireyle holün arasındaki kapıyı açık bıraktığından Bobby onun merdiveni çıktığını duydu. Ted üçüncü kata ulaştığında Bobby tekrar sandalyesine sürünebilmişti. Hayatında hiç bu kadar güldüğünü anımsamıyordu. Şalgam suyundan biraz daha içtikten sonra tekrar yellendi. "Kaz yine uçtu... uçup çıktı..." Arkasını getiremedi. Sandalyesinin içine çöktü ve başını iki yana sallayarak yine ulumaya başladı.

Ted aşağı inerken basamaklar gıcırdadı. Tekrar daireye giren yaşlı adam, kordonu özenle kaidesinin etrafına sarılmış vantilatörünü koltuğunun altına sıkıştırmıştı. "Annen bu konuda haklıymış," dedi. Vantilatörün fişini prize sokmak için eğilmesi üzerine arkasından bir kaz daha uçtu.

Bobby, "Annem genellikle haklıdır," dedi ve bu sözler ikisinin de komiğine gitti. Oturma odasında oturuyorlar, vantilatörün kanatları dönüyor ve giderek daha fazla kokuşan havayı harekete geçiriyordu. Bobby hemen gülmeyi kesemeyecek olursa kafasının patlayacağını hissetti.

Bronco sona erince (Bobby filmi doğru dürüst izleyememişti bile.) çocuk Ted'in çek-yatı açmasına yardım etti. Bunun içindeki yatak insanı pek o kadar davet etmiyordu, ama Liz tarafından bazı yedek çarşaflar ve örtülerden yararlanılarak yapılmıştı, Ted de işini göreceğini söyledi. Bobby dişlerini fırçaladı, sonra yatak odasının kapısından kanepe-yatağının ayak ucunda oturan ve TV haber programını seyreden Ted'i seyretti.

"İyi geceler," dedi.

Ted ona baktı. Bobby bir an yaşlı adamın kalkacağını, yanına geleceğini ve onu kucaklayıp öpeceğini sandı. Ancak, o bunu yapacak yerde, çocuğa garip bir küçük selam verdi. "İyi uyu, Bobby."

"Teşekkür ederim."

Bobby yatak odasının kapısını kapadı. Işığı söndürdü, yatağına girdi ve ayaklarını şiltenin iki ucuna uzattı. Karanlığa bakarken Ted'in, omuzlarını kavradığı, sonra eklemli yaşlı ellerini ensesinde kenetlediği sabahı anımsıyordu. O gün yüzleri, dönme dolapta öpüşmelerinden önce Carol'la kendisinin yüzleri kadar birbirine yakındı. Annesiyle tartıştığı gündü. Kataloğun içine bantlanmış paraları öğrendiği gün. Aynı zamanda Bay McQuown'dan doksan cent kazandığı gün. Bay McQuown, *Git, kendine bir martini ısmarla,* demişti.

Önsezi Ted'in ona dokunmasından mı kaynaklanmıştı?

Bobby karanlığın içinde, "Evet, öyle olma olasılığı kuvvetli!" diye fısıldadı.

Ya bana tekrar o şekilde dokunursa?

Bobby bunu düşündüğü sırada uykuya daldı.

Gördüğü düşte insanlar balta girmemiş bir ormanda annesini kovalıyorlardı. Bu insanlar Jack, Piggy, alçak adamlar, Don Biderman, Cushman ve Dean'di. Annesinin üstünde Lucie'nin Giysileri mağazasından satın aldığı ince askılı siyah elbise vardı, ne çare ki, dikenler ve dallara takılarak yer yer yırtılmıştı. Lime lime olmuş çorapları bacaklarından sarkan parçalanmış ölü derilere benzemişlerdi. Gözleri dehşet kuyularıydı sanki. Onu kovalayan çocuklar çıplaktı. Biderman'la öbür iki kişi takım elbise giymişlerdi. Hepsinin yüzüne dönüşümlü olarak kırmızı ve beyaz boyayla yollar çizilmişti. Hepsi ellerindeki kılıçları savuruyor, "*Öldürün domuzu, gırtlağını kesin! Öldürün domuzu, kanını için! Öldürün domuzu, bağırsaklarını yerlere saçın,*" diye bağırıyorlardı.

Çocuk şafağın gri ışığında titreyerek uyandı ve kalkarak tuvalete gitti. Tekrar yatağa döndüğünde düşünde neler gördüğünü artık doğru dürüst hatırlayamıyordu. İki saat daha uyudu ve beykınla yumurta kokularının burnuna dolmasıyla uyandı. Yatak odasının penceresinden parlak bir yaz güneşi içeri doluyor, Ted de kahvaltıyı hazırlıyordu.

Lanetliler Köyü Bobby Garfield'in çocukluğunun son ve en büyük filmi oldu; çocukluğundan sonra gelenlerin de ilk ve en büyük filmiydi. Bu karanlık dönemde çoğu zaman kötü ve daima da aklı karışık, gerçekten tanımadığını hissettiği bir Bobby Garfield'di. Onu ilk kez tutuklayan polis sarı saçlıydı, polis zorla girdiği mağazadan onu alıp götürürken Bobby'nin aklına gelen (Onunla annesi o sıralar Boston'un kuzeyindeki bir banliyöde yaşıyorlardı.) Lanetliler Köyü'ndeki bütün o sarı saçlı çocuklar oldu. Polis, onlardan birinin büyümüş hali olabilirdi.

Film Criterion'da, Bobby'nin bir gece önce aklından geçen Bridgeport'taki rüya beldelerinin en güzelinde oynuyordu. Siyah-beyazdı, ama kontrastları çok keskindi, dairedeki Zenith'de olduğu gibi bulanık değildi ve görüntüler de *kocaman*dı. Ses de öyleydi, özellikle Midwich çocukları güçlerini gerçekten kullanmaya başladıkları zaman çalınan o ürpertici Theremin müziği. Öykü Bobby'yi büyüledi, daha ilk beş dakika sona ermeden bunun tıpkı *Sineklerin Tanrısı* gibi *gerçek* bir öykü olduğunu anlamıştı. İnsanların gerçek insanlara benzemesi ise uydurma bölümlerin daha ürkütücü olmasına yol açıyordu. Sully-John'un, sonunu değilse bile, filmin kalan kısımlarını sıkıcı bulacağını düşünüyordu. S-J dev akreplerin Meksiko kentini ezmelerinden veya Rodan'ın Tokyo'nun üstüne basmasından hoşlanıyordu; yaratık filmlerine duyduğu ilgi bunun dışında sınırlıydı. Ama Sully orada değildi ve Bobby arkadaşının gitmesinden beri ilk kez hayatından hoşnuttu.

Saat bir matinesine zamanında yetiştiler, salon da hemen hemen boştu. Başında fötr şapkası olan, koyu renk camlı gözlüğünü de katlayıp gömleğinin göğüs cebine yerleştiren Ted, büyük bir torba patlamış mısırla bir paket çikolata, Bobby için kola ve kendisi için (Tabii!) şalgam suyu satın almıştı. Arada sırada patlamış mısırla çikolatadan Bobby'ye de uzatıyor, çocuk da bazen torbadan mısır veya çikolata alıyor, fakat ne yediğini bilmek şöyle dursun, bir şeyler yediğinden bile habersiz görünüyordu.

Film İngiltere'nin Midwich köyündeki herkesin uykuya dalmasıyla başlıyordu. (Olay sırasında traktör kullanan bir adam bu arada kazaya uğrayıp ölüyordu; yanan bir ocağın içine yüzüstü düşen kadın da öyle.) Askeriyeye haber ulaştırılıyor, onlar da bir göz atması için bir keşif

uçağı gönderiyorlardı. Pilot Midwich hava sahasına girer girmez uykuya dalıyor, sonuçta da uçak düşüyordu. Belinde ip olan bir asker köyün içinde on, on iki adım ilerliyor, ama hemen sonra bayılır gibi uykunun koynuna yuvarlanıyordu. Geri sürüklendiğinde, otoyolun üstüne çizilmiş "uyku çizgisi"ni aşar aşmaz uyanacaktı.

Midwich'deki herkes *er veya geç* uyandı, her şey de yolunda gözüktü... Tâ ki kentteki bütün kadınlar hamile olduklarını keşfedinceye kadar. Yaşlı kadınlar, genç kadınlar, hatta Carol Gerber yaşındaki kızlar bile hamileydi, sonunda doğurdukları çocuklar ise posterdeki o sarı saçlı ve kor gibi ışıldayan gözlü güvenilmez çocuklar oldu.

Filmde belirtilmemiş olsa bile Bobby, Lanetlilerin Çocukları'nın, bir başka filmdeki yıldızlar arası boşluğa ait bir olayın ürünü olduğuna inanıyordu. Öyle ya da böyle, normal çocuklardan daha hızlı büyüyorlardı, süper bir zekâları vardı, insanlara istediklerini yaptırabiliyorlardı... ve acımasızdılar. Bir baba belli bir Lanetli Çocuğu cezalandırmaya kalkınca, bütün çocuklar toplaşıp düşüncelerini o yetişkin üzerinde odaklaştırmışlardı, (Bu arada gözleri kızarıyor, Bobby'nin tüylerini diken diken eden garip Theremin müziği duyuluyordu.) sonuçta adam tüfeğini kafasına dayayıp tetiği çekmişti. (Filmde bu bölüm gösterilmiyordu, Bobby buna sevindi.)

Filmin kahramanı George Sanders'di. Karısı o sarı saçlı çocuklardan birini doğurmuştu. S-J orada olsa Sanders'le alay eder, ona "Garip Serseri" veya "Altın Saçlı Moruk" gibi adlar yakıştırırdı. Ama Randolph Scott, Richard Carlson veya kaçınılmaz Audie Murphy'den sonra Sanders'in değişik tiplemesi Bobby'nin hoşuna gitmişti. Tipik İngiliz George Sanders insanları ürpertmeyi çok iyi biliyordu. Çok özel kravatlar takıyordu, saçlarını kafasına yapıştırırcasına taramıştı. Bir iki bar serserisini dövebilecek birine benzemiyordu ama, Lanetli Çocuklar bütün Midwich halkı içinde bir ona saygı duymuşlar, kendilerine öğretmen olarak onu seçmişlerdi. Bobby, Randolph Scott ya da Audie Murphy'nin, yıldızlar arası boşluktan gelmiş süper zekâlı çocuklara bir şey öğretebileceğini düşünemiyordu bile.

Sonunda, çocukları ortadan kaldıran yine George Sanders oluyordu. Kafasının içinde bütün gizli düşüncelerini arkasına saklayabile

ceği tuğla bir duvar hayal ederse çocukların, aklından geçenleri -en azından kısa bir süre- okumasını önleyebileceğini keşfetmişti. Çocuklardan kurtulmanın gerektiğine (Onlara matematik öğretebiliyordunuz da, birinin otomobilini bir yardan aşağı sürmenin kötü olduğunu anlatamıyordunuz.) herkesçe karar verilmesinden sonra Sanders evrak çantasına zaman ayarlı bir bomba koyuyor ve ders odasına getiriyordu. Çocukların hepsinin beraber oldukları tek yer burasıydı.

Çocuklar, Sanders'in kendilerinden bir şey gizlediğini sezmişlerdi. Filmin son korkunç sahnesinde Lanetli Çocuklar onun ne gizlediğini öğrenmeye çalışırlarken, Sanders'in kafasının içinde bina ettiği duvarın tuğlalarının birer birer havaya uçtuğunu görebiliyordunuz. Çocuklar sonunda çantanın içindeki bombanın -bir çalar saate bağlı sekiz, on dinamit lokumunun- görüntüsünü ortaya çıkarıyorlardı. Tüyler ürpertici altın renkli gözlerinin anlayışla dolduğunu görebiliyordunuz, ama bir şey yapmaya vakitleri olmayacaktı. Bomba patlıyordu. Kahramanın ölmesi Bobby'de şok etkisi yaptı -Randolph Scott, Empire'daki cumartesi matinelerinde hiç ölmezdi, Audie Murphy ile Richard Carlson da öyle- ama çocuk, George Sanders'in toplumun iyiliği için hayatını feda ettiğini anladı. Bu arada başka bir şeyi de anladığını hissetti: Ted'in boşluk nöbetlerini.

Ted'le Bobby, Midwich'i ziyaret ederlerken Güney Connecticut kavurucu bir gün yaşıyordu. Bobby güzel bir filmden sonra dünyadan zaten fazla hoşlanmazdı; bir süre için dahi olsa donuk bakışlı insanlar ve onların küçük planları yüz cildi kusurlarla dolduracak adaletsiz bir şaka gibi görünürdü ona. Dünyanın da planlı bir öyküsü olsa daha iyi olacağını düşünürdü bazen.

Ted, sinemadan çıkarlarken, "Nasıl? Filmi beğendin mi?" diye sordu.

Bobby, "Muhteşemdi," dedi. "Beni götürdüğünüz için teşekkür. Hayatımda gördüğüm en güzel filmdi diyebilirim. George dinamiti sınıfa soktuğu zaman onları aldatabileceğine inandınız mı?"

"Tabii ki kitabı okumuştum. Sen de onu okuyacak mısın acaba?"

"Evet!" Bobby her şeyi bırakıp Harwich'e koşmak, Connecticut paralı yoluyla Asher Caddesi'ni kızgın güneşin altında aşmak, böylece, yeni erişkin kartıyla *Midwich'in Guguk Kuşları*'nı hemen ödünç ala-

bilmek için bir dürtü hissediyordu içinde. "Yazar başka bilim-kurgu öyküleri yazdı mı?" diye sordu.

"John Wyndham mı? Evet, birkaç tane. Ve şüphesiz daha fazlasını da yazacaktır. Bilim-kurguyla polisiye roman yazarlarının iyi yanlarından biri kitaplarının arasında ender olarak beş yıl duraklamalarıdır. Öylesi, viski içen ve aşk maceraları yaşayan ciddi yazarların ayrıcalığıdır."

"Öbürleri de az önce gördüğümüz kadar iyi midir?"

"*Triffids'in Günü* onun kadar güzel. *Kraken Uyanıyor* dersen o daha da iyi."

"Kraken nedir?"

Bir sokak köşesine gelmişler, ışığın değişmesini bekliyorlardı. Ted gözlerini iri iri açtı ve ellerini dizlerine dayayarak Bobby'ye doğru eğildi. Yabana atılmayacak bir Boris Karloff taklidi yaparak, "Kuzey denizlerinin bir canavarıdır," dedi.

Yürümeye devam ettiler. Önce filmden söz ettiler, sonra yıldızlar arası boşlukta hayat olup olmadığını tartıştılar. Arkasından, George Sanders'in filmde taktığı çok özel, şık kravatlara sıra geldi. (Ted ona bu tür kravatlara 'ascot' denildiğini söylemişti.) Bobby bundan sonra çevreye dikkat edince, Bridgeport'un daha önce görmediği bir bölümüne geldiklerini fark etti. Annesiyle kente geldiği vakit, büyük mağazaların bulunduğu kent merkezine takılıp kalırlardı. Buradaki dükkânlar ufak ve sıkışıktı. Hiçbiri büyük mağazalarda bulunan giysilerden, elektrikli aygıtlardan, ayakkabılardan ve oyuncaklardan satmıyordu. Bobby, çilingir, sarraf, eski kitap satıcısı tabelaları gördü. Tabelanın birinde ROD'UN TABANCALARI, bir diğerinde FOTO FİNİŞ diye yazılıydı. Bir de ÖZEL HATIRA EŞYASI satan dükkân vardı. Bu sokakta Savin Kayası panayırını andıran garip bir hava vardı, öyle ki derme çatma masası ve ıstakoz pembesi sırtlı kartlarıyla oradaki üçkâğıtçı çıkagelse Bobby hiç şaşmayacaktı.

Geçerlerken Bobby ÖZEL HATIRA EŞYASI camekânından içersini görmeye çalıştı, ama kalın bir bambu pancur içersinin görülmesini engelliyordu. Çocuk, iş saatlerinde camekânını bu şekilde gözlerden gizleyen bir dükkân daha önce hiç görmemişti. "Kim Bridgeport'tan özel bir hatıra eşyası almak ister?" diye söylendi.

Ted, "Bana kalırsa, hatıra eşyası falan satmıyorlar," dedi. "Bence pek azı yasal olmak üzere, seksle ilişkili objeler satıyorlardır."

Bobby'nin bu konuda sormak istedikleri bin taneden az değildi, ama susmayı daha akıllıca buldu. Kapısının yukarsında üç altın topun asılı bulunduğu bir tefeci dükkânının dışında durup kadife üstünde sergilenmiş yarım düzine usturaya bakışını dikti. Bıçaklar daire biçiminde dizilmişlerdi. Sonuç acayip ve (Bobby'nin kanısınca) güzeldi: onlara bakmak öldürücü bir makineden çıkarılmış bir şeye bakmak gibiydi. Usturaların sapları Ted'in kullandığından çok daha egzotikti. Bir tanesi fildişine, bir diğeri içine ince altın çizgiler işlenmiş yakuta, bir üçüncüsü kristale benziyordu.

Bobby, "Bunların bir tanesini satın alsanız, modaya uygun biçimde tıraş olursunuz, değil mi?" diye sordu.

Ted'in gülümseyeceğini düşünmüştü, ama yaşlı adam gülümsemedi. "İnsanlar bu gibi usturalar satın aldıkları zaman onlarla tıraş olmazlar, Bobby," dedi.

"Ne demek istiyorsunuz?"

Ted bunu çocuğa söylemek yerine çocuğa bir Yunanlının mezeci dükkânından sandviç satın aldı. Sandviç ikiye katlanmış bir ekmek diliminden oluşuyor, içinden Bobby'nin sivilce cerahatine benzettiği ne olduğu belirsiz beyaz bir sos sızıyordu. Ted lezzetli olduğunu söylediği için sandviçi tattı. Sonuçta bunun hayatında yediği en lezzetli sandviç olduğunu gördü. Colony Lokantası'ndaki değme sosis veya hamburger kadar etliydi, fakat hiçbir hamburger veya sosiste rastlamadığı egzotik bir tadı vardı. Ayrıca, arkadaşının yanında yürürken kaldırımın üstünde karnını doyurması, bakması ve kendisine bakılması hoş şeydi.

"Kentin bu bölümüne ne diyorlar?" diye sordu. "Semtin bir adı var mı?"

Ted, "Bugünlerde kim bilebilir?" diye omuzlarını silkti. "Eskiden Greektaun derlerdi. Sonra İtalyanlar, arkasından Porto Riko'lular geldi. Şimdi de zenciler. David Goodis adında bir romancı var. Kolej öğretmenlerinin hiç okumadıkları biri. Eczanelerdeki karton kapak sergilerinin bir dâhisi. Bu Goodis, her kentin böyle bir semti olduğunu söylü-

yor. İnsanın seks yapabileceği, uyuşturucu veya açık saçık laflar eden bir papağan satın alabileceği, adamların şu karşıdakiler gibi eşiklerde oturdukları, kadınların çocuklarına dayak yemek istemiyorlarsa hemen içeri girmelerini haykırdıkları, şarabın da kese kâğıdı içinde eve getirildiği bir semt." Ted kaldırımın dibinde kahverengi bir kese kâğıdının içinden taşan bir şişe boynunu işaret etti. "David Goodis böyle bir semtin, soyadına gereksinme duymayacağın ve cebinde para olunca akla gelebilecek her şeyi satın alabileceğin bir yer olduğunu da söylemiş."

Geçerlerken kendilerini seyreden suni deri ceketli esmer tenli üç gence bakan Bobby, *oralarda bir yerde*, diye düşündü. *Burası usturalarla özel hatıra eşyasının memleketi.* Criterion'la Muncie'nin bonmarşesi ona hiç bu kadar uzak gelmemişti. Ya Broad Sokağı? Orası, hatta bütün Harwich, başka bir güneş sisteminde bulunsa bu kadar olurdu.

Sonunda Köşebaşı Cebi, Bilardo, Otomatik Oyunlar, Musluktan Rheingold şeklinde reklamların bulunduğu bir yere geldiler. Bir de üstünde GELİN, İÇERSİ SERİN yazılı bir bayrak vardı. Ted'le Bobby bu bayrağın altından geçerlerken, atlet tişörtlü ve Frank Sinatra'nın giydiklerine benzeyen çikolata renkli şapka giymiş bir genç kapıya çıktı. Elinde ince, uzun bir mahfaza vardı. Bobby korkuyla şaşkınlığın birbirine karıştığı bir hisle, *bu onun bilardo sopası*, diye düşündü. *Bilardo sopasını gitar ya da o türden bir şeymiş gibi o kutunun içinde taşıyor.*

Bobby'ye, "Sen hanım evladı?" diye sorarak sırıttı. Bobby de sırıtarak karşılık verdi. Bilardo sopasını kutu içinde taşıyan genç parmağıyla bir tabancayı taklit etti ve bunu Bobby'ye çevirdi. Bobby de kendi parmaklarına tabanca şekli vererek bunu gence çevirdi. Delikanlı, "sen açıkgöz, ikimiz de açıkgöz" der gibi kafasını sallayarak karşı kaldırıma geçti. Bir yandan da serbest elinin parmaklarını şaklatıyor ve kafasının içindeki müziğin ritmine uyarak zıplıyordu.

Ted sokağın önce bir yönüne, sonra öteki yönüne baktı. İlerde üç zenci çocuk yarı açık bir yangın musluğunun serpintisinin içinde zıplıyorlardı. Geldikleri yönde biri beyaz, öbürü belki Porto Riko'lu iki genç eski bir Ford'un cant kapaklarını söküyorlar, ameliyat yapan doktorların hız ve ciddiyetiyle çalışıyorlardı. Ted onlara bakarak içini çekti, son-

ra Bobby'ye döndü. "Cep, gün ortasında bile çocuklara göre bir yer değil. Ama ben seni sokakta bırakacak değilim. Haydi gel," diyerek Bobby'yi elinden tuttu ve içeri soktu.

VII. CEP'İN İÇİNDE. SIRTINDAKİ GÖMLEĞE KADAR. WILLIAM PENN'İN DIŞINDA. FRANSIZ SEKS İLAHESİ.

Bobby'nin ilk dikkatini çeken bira kokusu oldu. Bu koku kulübe öylesine sinmişti ki, piramitler daha planlanma aşamasındayken bile burada bira içiliyormuş gibi geliyordu insana. Arkasından bir TV sesi dikkatini çekti. Bu bir müzik sesi değil, akşam saatlerinin pembe dizilerinden biriydi. Ancak bundan sonra gözleri çevreye uyum sağlamaya başladı. Kulüp son derece loştu.

Bobby içersinin çok da uzun olduğunu gördü. Sağlarında bir kemer altı yolu, bunun ötesinde de sonsuz gibi gözüken bir oda vardı. Çoğu örtülü olan bilardo masalarından birkaçı ışıklandırılmıştı. Adamlar gevşek gevşek dolaşıyor, arada bir durup eğiliyor ve bir vuruş yapıyorlardı. Pek az görülen başka adamlar duvar boyunca dizili yüksek iskemlelerde oturuyor ve oyuncuları seyrediyorlardı. Bir tanesi ayakkabılarını boyatıyordu. Yaklaşık bin yaşında görünen biriydi.

Dümdüz ilerde Gottlieb kumar otomatlarıyla dolu bir salon vardı. Üstünde AYNI MAKİNEYİ İKİ KERE SARSARSANIZ ÇIKMANIZ İSTENECEKTİR yazan bir posterin yukarsında mide bulandıracak parlaklıkta kırmızı ve turuncu renkler vardı. Az önceki serserininkine benzer şapka giymiş genç bir adam -bunun, buralarda oturan kötü motosikletlilerin geleneksel başlığı olduğu anlaşılıyordu- Sınır Karakolu'nun üstüne eğilmiş, heyecanla kolu kaldırıp indiriyordu. Alt dudağına yapışmış sigaranın dumanı yüzünün ve arkaya taranmış saçlarının perçemlerinin yanından geçip yükseliyordu. Belinin etrafına tersine çevrilmiş bir ceket sarmıştı.

Lobinin solunda bir bar yer alıyordu. TV'nin sesi ve bira kokusu oradan geliyordu. O yanda oturan üç erkeğin etrafı boş iskemlelerle çevri-

liydi; bira bardaklarının üzerine eğilmişlerdi. Ama adamlar reklamlarda gördüğünüz mutlu bira tiryakilerine benzemiyorlardı. Bobby'ye bir an dünyanın en yalnız insanları gibi göründüler. Çocuk niçin baş başa verip biraz konuşmadıklarını merak etti.

Yakınlarında bir masa vardı. Şişman bir adam bunun arkasındaki kapıdan yuvarlanırcasına çıktı. Bobby bir radyonun çaldığını duyabiliyordu. Şişman adamın ağzında bir puro, arkasında palmiye resimleriyle süslü bir gömlek vardı. Bilardo ıstakası kutusunu taşıyan serseri gibi parmaklarını şaklatıyor, "Çu-çu-*çov*, çu-çu-ka-çov-çov, çoo-çoo-çov-çov," diye bir şarkı söylüyordu. Bobby ezgiyi tanıdı: The Champs'in *Tequila*'sıydı.

Şişman adam Ted'e, "Sen kimsin, arkadaş?" diye sordu. "Seni tanımıyorum. Hem o burada olamaz. Okumayı bilmiyor musun?" Kirli tırnaklı şişman başparmağıyla masanın üstüne konulmuş bir başka levhayı işaret etti. Bunda 21 OL VEYA GÜLE GÜLE deniliyordu.

Ted, "Beni tanımıyorsunuz, ama sanırım Jimmy Girardi'yi tanıyorsunuz," dedi nazik bir tavırla. "Bana sizin görmem gereken adam olduğunuzu söyledi... tabii Len Files'sanız."

Adam, "Evet, Len benim," dedi. Şimdi daha sıcak görünüyordu. Uzattığı eli o kadar beyaz ve yumuk yumuktu ki, Miki'nin. Donald'ın ve Gufi'nin çizgi romanlarda giydikleri eldivenlere benziyordu. "Demek Jimmy Gee'yi tanıyorsun, öyle mi?" dedi. "Kahrolası Jimmy Gee! Dedesi içerde ayakkabılarını boyatıyor. Bugünlerde çizmelerini çok sık boyatıyor." Len Files, Ted'e göz kırptı. Ted de gülümseyerek adamın elini sıktı.

Len Files, Bobby'yi daha yakından görmek için masasının üzerinden aşağı eğildi. Bobby adamın nefesindeki Sen-Sen nanelerinin ve puroların, ayrıca üstündeki terin kokusunu duyabiliyordu. Gömleğinin yakasının üstü kepek içindeydi.

Ted, "O bir dost," deyince, Bobby neredeyse mutluluktan uçuyordu. "Onu sokakta bırakmak istemedim."

Len Files onayladı. "Yoksa iade edilmesi için para ödemen gerekir. Çocuk, sen bana birini hatırlatıyorsun. Niçin acaba?"

Len Files'ın tanıyabileceği birine benzemekten biraz korkan Bobby başını salladı.

Şişman adam, "hayır" gibilerden başını sallayan Bobby'ye neredeyse hiç dikkat etmeden, "Burada çocuk istemem, Bay?..." dedi.

"Ted Brautigan." Ted elini uzattı, Len Files da sıktı.

"Bu işin nasıl olduğunu bilirsin,Ted," dedi. "Benimki gibi işi olan insanları polis sürekli göz hapsinde tutar."

"Tabii. Ama o buradan kıpırdamayacak... öyle değil mi, Bobby?"

Bobby de, "Tabii," dedi.

"Zaten bizim işimiz uzun sürmeyecek. Ama yine de güzel bir küçük iştir, Bay Files."

"Adım Len."

"Dediğim gibi, güzel bir küçük iş yapmak niyetindeyim. Umarım sen de aynı fikirde olursun."

Len, "Eğer Jimmy Gee'yi tanıyorsan, çeyrek ve yarım dolarlarla iş yapmadığımı da biliyorsundur," dedi. "Bozuk paraları zencilere bırakıyorum. Kimden söz ediyoruz? Patterson-Johansson mu?"

"Albini-Haywood. Yarın gece Garden'de."

Len Files masanın etrafını döndü, Ted'in koluna girdi ve onu bilardo salonuna doğru sürüklemeye başladı. Sonra birden durdu. "Evet Bobby, bu oyun otomatlarını belki beğeniyorsundur ve cebinde de birkaç çeyrek vardır. Ama beni dinlersen, o otomatlardan uzak durursun. Bunu yapabilir misin?"

"Evet, efendim."

Ted de, "Birazdan gelirim," diyerek Len Files'ın arkasından kemer altından geçti ve bilardo salonuna girdi. Yüksek iskemlelerde oturanların yanından geçtiler, Ted de durup ayakkabılarını boyatanla konuştu. Ted Brautigan, Jimmy Gee'nin dedesinin yanında genç gözüküyordu. Yaşlı adam başını kaldırdı, Ted de ona bir şey söyledi; iki erkek birbirlerine güldüler. Jimmy Gee'nin dedesinin ihtiyar bir adama göre kendinden bir gülüşü vardı. Ted ellerini uzatıp adamın soluk yüzünü sevgiyle okşadı. Bu hareket Jimmy Gee'nin dedesinin bir kez daha gülümsemesine neden oldu. Ondan sonra Len, Ted'i öbür iskemlelerde oturanların yanından geçirerek önü perdeyle örtülü küçük bir odaya soktu.

Bobby tezgâhın yanında kök salmış gibi duruyordu, ama Len etrafına bakınmamasını söylemediği için baktı, hem de dört bir tarafa.

Duvarlar bira reklamlarıyla ve çoğu giysilerini üzerlerinden atmış kızları gösteren takvimlerle örtülüydü. Biri köyde bir çiti aşıyordu. Bir başkası bir Packard'dan inmekteydi. Etekleri yukarı kaymış, jartiyerleri ortaya çıkmıştı. Tezgâhın arkasında yazılar vardı, ama çoğu olumsuz anlamlıydı. (KENTİMİZDEN HOŞLANMADIYSANIZ BİR TREN TARİFESİ ARAYIN, BİR ÇOCUĞU BİR ERKEĞİN İŞİNİ GÖRMEYE YOLLAMAYIN, BEDAVA YEMEK DİYE BİR ŞEY YOKTUR, ÇEK KABUL EDİLMEZ, VERESİYE YOKTUR, MÜDÜRİYET AĞLAYANLARA KÂĞIT MENDİL DAĞITMAZ) Bir de üstünde POLİS yazılı iri bir kırmızı düğme dikkati çekiyordu. Tavandan sarkan tozlu bir telin ucunda selofan paketcikler asılıydı. Bazılarının üstünde GINSENG DOĞUNUN AŞK KÖKÜ, bazılarındaysa İSPANYOL SİNEĞİ yazılıydı. Bobby bunların bir tür vitamin olup olmadıklarını merak etti. Böyle bir yerde niçin vitamin satsınlardı?

Oyun otomatlarının bulunduğu odadaki genç, Sınır Karakolu'nun yanına bir şaplak indirdi, arkasından geri çekilip makineye nanik yaptı. Sonra, şapkasına başının üstünde çekidüzen vererek lobi bölümüne geçti. Bobby bu sırada parmağına silah şeklini verdi ve genç adama çevirdi. Genç adam önce şaşırmış göründü, ama sonra sırıttı ve kapıya yürürken o da parmağını silah gibi yapıp Bobby'ye yöneltti. Yürürken bir yandan da ceketinin bağlı olan kollarını çözüyordu.

Bobby'nin meraklı bakışını fark ederek, "Burada ceketli dolaşamazsın," dedi. "Müessesenin kuralı."

"Yaaa."

Delikanlı gülümseyerek elini kaldırdı. Elinin üstünde mavi mürekkeple bir şeytanın tırmığı resmedilmişti. "İşareti görüyor musun, küçük kardeş?"

"Evet, tabii." Bir dövme. Bobby fena halde kıskanmıştı. Delikanlı bunu fark edince bütün beyaz dişlerini göz önüne seren bir gülümsemeyle karşılık verdi.

"Diablos," dedi. "En iyi kulüp. Kahrolası Diablos sokakları yönetiyor. Diğerleri boş laf."

"Buradaki sokakları mı?"

"Tabii ki. Başka neresi olacak? Haydi, bebek kardeş. Senden hoşlandım. Saçlarının asker tıraşına rağmen." Kapı açıldı, içeriye sıcak hava ve sokak gürültüleri doldu. Delikanlı gitmişti.

Tezgâhın üstündeki küçük bir hasır sepet Bobby'nin gözüne çarptı. İçini görebilmek için onu yana eğdi. Sepetin içi plastik kordonların ucundaki anahtar halkalarıyla doluydu; kırmızı, mavi ve yeşil olanları vardı. Bobby üstündeki altın renkli yazıyı okuyabilmek için bir tanesini eline aldı. KÖŞE BAŞI CEBİ BİLARDO, OYUN OTOMATLARI VE OYUNLAR 8-2127 diye yazılıydı.

"Haydi, al onu çocuk."

Bobby o kadar şaşırmıştı ki, anahtar halkalarıyla dolu sepeti az daha yere düşürüyordu. Kadın Len Files'la aynı kapıdan geçerek gelmişti ve ondan daha iriydi, hemen hemen sirkteki şişman kadın kadar vardı. Ama bir balerin kadar çevik ve hafif hareket ediyordu. Bobby başını kaldırınca onun tepesine dikildiğini gördü. Len'in kız kardeşi olmalıydı. Mutlaka öyleydi.

Bobby, "Üzgünüm," diyerek eline aldığı anahtar halkasını yerine koydu ve sepeti parmaklarının ucuyla tezgâhın kenarından uzaklaştırdı. Sepeti belki de tezgâhın uzak kenarına kadar iter, o taraftan devrilmesine yol açardı, ama şişman kadın onu eliyle durdurdu. Gülümsüyor ve hiç de kızmış görünmüyordu. Bu da Bobby'yi rahatlattı.

"Gerçekten de kızmadım, bir tanesini almalısın," dedi. Anahtar halkalarından birini çocuğa uzattı. Yeşil bir kordona bağlıydı. "Bunlar ucuz şeyler," dedi. "Parasız dağıtılırlar. Sırf reklam için. Tıpkı kibritler gibi. Ama bir çocuğa kibrit vermek aklımdan geçmez. Sen sigara içmiyorsun, öyle değil mi?"

"Hayır, bayan."

"Senin için iyi bir başlangıç bu. Alkollü içkilerden de uzak dur. İşte, al. Bu dünyada parasız olan hiçbir şeyi geri çevirme, çocuk, öyleleri öyle azdır ki."

Bobby yeşil kordonlu anahtar halkasını aldı. "Teşekkür ederim, bayan. Çok güzelmiş," dedi. Ama anahtar halkasını cebine koyarken bunu ergeç atmak zorunda kalacağını biliyordu. Annesi cebinde böyle bir cisim bulursa hiç memnun olmazdı. Oğluna belki yirmi, hatta belki otuz soru sorardı.

"Adın nedir?"

"Bobby."

Çocuk, kadın acaba soyadını da sorar mı diye bekledi, ama sormayışına içinden sevindi. Kadın, "Benim de adım Alanna," diyerek ona yüzüklerle kaplı elini uzattı. Yüzükler kumar otomatlarının ışıkları gibi parıldıyordu. "Buraya babanla mı geldin?"

Bobby, "*Arkadaşımla* geldim," dedi. "Sanırım, Haywood-Albini maçıyla ilgili bahse giriyor."

Alanna aynı zamanda hem telaşlanmış, hem de eğlenmiş göründü. Bir parmağını kızıl renkli dudaklarına götürerek Bobby'ye, "Şşşt!" dedi ve aynı zamanda bir alkol kokusu üfürdü.

"Burada bahisten söz etme," diye çocuğu uyardı. "Burası bir bilardo salonudur. Bunu her zaman hatırlarsan başın derde girmez."

"Tamam."

"Güzel bir çocuksun, Bobby. Seni birine benzettim galiba." Kadın durakladı. "Acaba babanı tanıyor muyum? Olabilir mi bu?"

Bobby başını salladı. Len'e de birini hatırlatmıştı. "Benim babam öldü," dedi. "Uzun zaman önce öldü." İnsanların fazla gevezeliğe kalkmamaları için bu sonuncu bilgiyi eklemeyi ihmal etmezdi.

"Adı neydi?" Çocuğun bunu söylemesine vakit kalmadan Alanna Files'ın kendisi söyledi; ad boyalı dudaklarının arasından sihirli bir kelime gibi kaydı. "Adı Randy miydi? Randy Garrett, Randy Greer gibi bir şey?"

Bobby duyduğu şaşkınlıktan bir an konuşamadı. Ciğerlerindeki bütün hava sanki dışarı emilmişti. "Randall Garfield'di," dedi. "İyi ama nasıl..."

Kadın sevinçli bir kahkaha attı. Göğsü kalkıp iniyordu. "Öncelikle saçların," dedi. "Ama çillerin de var... ve şu kayak pisti..." Kadın eğilince, Bobby fıçı kadar iri gözüken beyaz göğüslerinin uçlarını gördü. Kadın parmağını çocuğun burnunun üstünde gezdirdi.

"Buraya bilardo oynamaya mı gelirdi?"

"Hayır. Istakayla pek usta olmadığını söylerdi. Bir bira içerdi. Bazen de..." Kadın, gözle görülmeyen bir desteden kart dağıtır gibi eliyle bir hareket yaptı. Bu hareketi Bobby'ye McQuown'u anımsatmıştı.

"Evet," dedi. "Duyduğum kadarıyla asla beğenmeyeceği bir floş çıkarmazmış."

"Orasını bilemem, ama hoş bir adamdı. Buraya lokalin mezar kadar sessiz olduğu bir pazartesi gecesi gelir, yarım saate kalmadan herkesi kahkahalarla güldürürdü. Jo Stafford'un adını anımsamadığım o şarkısını söyler, Lennie'ye otomatik pikabı açtırırdı. Çok tatlı bir adamdı, en çok bu yüzden onu hatırlıyorum ya. Kızıl saçlı tatlı adamlar çok azdır. Bir sarhoşa asla içki ikram etmezdi, bu onun için bir prensip meselesiydi, ama bunun dışında sırtındaki gömleği bile size vermeye hazırdı. Bütün yapmanız gereken istemekti."

Bobby, "Ama sanırım, çok para kaybetmişti," dedi. Bu konuşmayı yaparken babasını tanıyan biriyle karşılaştığına inanamıyordu. Zaten birçok keşif aynen böyle rastlantılar sonucu gerçekleşiyordu. Kendi işinize bakarak gidiyordunuz, sonra geçmiş gelip birdenbire size tosluyordu.

"Randy mi para kaybetmiş?" Kadın şaşırmış göründü. "Haftada belki üç defa bir kadeh bir şey içmek için gelirdi... yani buralarda olduğu zamanlar gelirdi demek istiyorum. Emlak ya da sigorta poliçesi, yani onun gibi bir şey satardı."

Bobby, "Emlak," dedi. "Emlakçıydı."

"Ve buralarda ziyaret ettiği bir ofis vardı. Tıbbi malzeme satışıyla ilgilenmediğine emin misin?"

"Hayır, emlak satışıyla ilgiliydi."

"İnsanın belleğinin çalışış şekli ne kadar garip. Bazı şeyler netliğini korur, fakat çoğunlukla zaman geçer, yeşil de maviye dönüşür. Ama takım elbise ve kravat gerektiren bütün işler artık buralardan gitti." Kadın üzgün bir tavırla başını salladı.

Bobby çevrenin bozulmasını umursamıyordu. "Ama oynadığı zaman kaybederdi," dedi. "Hep floş falan çıkarmaya çalışırdı."

"Bunu annen mi sana söyledi?"

Bobby susuyordu.

Alanna omuzlarını silkti. Bu gibi hareketler yaptığı zaman, göğüsleri garip şekillere giriyordu. "Hey, bu seninle annenin arasında... Baban belki de parasını başka yerlerde saçıp savurmuştu. Benim bütün bildiğim, ayda bir veya iki kere burada tanıdığı müşterilerle oturur, belki geceyarısına kadar oynar, sonra da evine giderdi. Çok para kazan-

sa ya da kaybetse herhalde hatırlardım. Hatırlamadığıma göre, oyun oynadığı geceler bir şey vermeden masadan kalkıyordu. Bu da iyi bir pokerci olduğunu gösterir. Buradakilerin çoğundan iyi." Kadın, Ted'le ağabeyinin kayboldukları yöne doğru gözlerini yuvarladı.

Bobby giderek artan bir şaşkınlıkla kadına bakıyordu. Annesi, "Baban bizi pek hali vakti yerinde bırakmadı," demekten hoşlanırdı. Primi ödenmediği için hükümsüz kalan sigorta poliçesi, ödenmemiş fatura destesi vardı. Annesi daha bu ilkbahar, "*Meğer bilmiyor muşum*," demişti. Bobby şimdi bu sözlerin; *meğer bilmiyor muşum*'un kendisine de uymaya başladığını hissediyordu.

Alanna, "Baban o kadar yakışıklı bir herifti ki," dedi. "Herhalde ilerde sen de onun gibi olacaksın. Bir kız arkadaşın var mı?"

"Evet, bayan."

Ödenmemiş faturalar masal mıydı? Böyle olması mümkün müydü? Hayat sigortası poliçesi gerçekten bozdurulmuş ve bir Sears kataloğunun sayfaları arasında gizlenecek yerde, bir banka hesabına mı ilave mı edilmişti? Bu her nasılsa korkunç bir düşünceydi. Bobby annesinin niçin babasının (alçak bir adam, kızıl saçlı alçak bir adam olduğunu) gerçekte öyle olmasa da, kötü bir adam olduğunu düşünmesini istediğine akıl erdiremiyordu. Bu düşüncede insana gerçek gelen bir taraf vardı. Annesi çılgınca bir öfkeye kapılabiliyordu. Hem de *nasıl* çılgınca bir öfkeye. O zaman her şeyi söyleyebilirdi. Bobby'nin hatırladığı kadarıyla annesinin hiçbir zaman "Randy" diye sözünü etmediği babasının, çok fazla insana sırtındaki pek çok gömleği vermiş, dolayısıyla da Liz Garfield'i çıldırtmış olması mümkündü. Liz Garfield kimseye gömlek falan vermezdi, ne sırtındakileri ne de başka şeyleri. Hayat adil olmadığına göre, bu dünyada gömleklerinizi kendinize saklamak zorundaydınız.

"Adı nedir?"

"Liz." Çocuk, karanlık bir tiyatrodan parlak gün ışığına çıkmış gibi sersemlemişti.

"Liz Taylor gibi ha." İsim Alanna'nın hoşuna gitmişti. "Bir kız arkadaş için güzel bir isim."

Bobby biraz sıkılarak güldü. "Hayır, Liz benim *annem.* Kız arkadaşımın adı Carol."

"Güzel bir kız mı?"

"Hem de çok güzel." Bobby sırıtıyor, bir elini iki yana sallıyordu. Alanna'nın çıngıraklı bir kahkaha atması hoşuna gitti. Kadın tezgâhın üzerinden uzandı. Üst kolunun eti bu arada bir hamur rulosu gibi sarkmıştı. Çocuğun yanağından bir makas aldı. Bobby'nin biraz canı yanmış, ama bu hareket hoşuna gitmişti.

"Şirin çocuk! Sana bir şey söyleyebilir miyim?"

"Tabii. Neymiş o?"

"Bir adamın biraz kâğıt oynamak istemesi, onu bir canavar yapmaz. Bunu biliyorsun, değil mi?"

Bobby önce kararsız, sonra daha kararlı bir şekilde başını salladı.

"Annen senin annendir. Ben kendi annemi severdim, onun için kimsenin annesinin aleyhinde konuşmak istemem, ama herkesin annesi iskambilden veya bilardodan ya da bunun gibi yerlerden hoşlanmayabilir. Bu tabii ki bir görüş meselesi. Ne demek istediğimi anlıyorsun, değil mi?"

Bobby, "Evet," dedi. Anlıyordu. Aynı zamanda hem gülmek, hem de ağlamak istiyormuş gibi garip hissediyordu kendini. *Babam buradaydı,* diye düşündü. Bu şimdilik onun için, annesinin babası hakkında söylemiş olabileceği bütün yalanlardan daha önemliydi. *Babam buradaydı, belki de şimdi durduğum yerde durmuştu.* "Ona benzememe sevindim," dedi.

Alanna gülümsüyordu. "Senin böyle gelmenin, sokaktan buraya girmenin kaçta kaç bir olasılığı vardı dersin?"

"Bilmiyorum. Ama bana ondan söz ettiğiniz için size teşekkür ederim."

"İtiraz eden çıkmazsa Jo Stafford'un o şarkısını bütün gece çalardı. Şimdi sakın başını alıp gitme."

"Hayır, efendim."

"Hayır, *Alanna.*"

Bobby sırıttı. "Alanna." Kadın ona annesinin de bazen yaptığı gibi bir öpücük yolladı, Bobby onu yakalar gibi yapınca da güldü. Sonra kapıdan geçti. Bobby bunun ötesinde oturrna odasına benzeyen bir mekân gördü. Duvarların birinde kocaman bir haç göze çarpıyordu.

Bobby elini cebine attı, bir parmağını anahtar halkasına geçirdi (Bunun, buraya yaptığı ziyaretin bir hatırası olacağını düşünüyordu.) ve Western Auto'daki Schwinn'le Broad Sokağı'ndan geçtiğini hayalinde canlandırdı. Parka yönelmişti. Başında arkaya itilmiş çikolata renkli bir şapka vardı. Saçları uzundu ve arkaya doğru taranmıştı; artık senin için asker tıraşı olmayacak. Belinde bir ceket sarılıydı. Elinin üstünde hiç silinmeyecek mavi bir dövme dikkati çekiyordu. Carol, B sahasının dışında onu bekliyor olacaktı. Onun gelişini gözleyecek, Bobby çakılları beyaz patiklerine doğru (ama üstüne değil) püskürterek Schwinn'le onun etrafında dönerken *seni kaçık delikanlı*, diye düşünecekti. Evet, kaçıktı. Kötü bir motosikletli ve orta karar bir açıkgöz.

Len Files'la Ted o sırada geri dönüyor, ikisi de mutlu gözüküyorlardı. Len (Bobby'nin annesinin sık sık söylediği gibi) kanaryayı mideye indiren kediye benziyordu. Ted durup adama bir şey söyledi, o da başını sallayıp gülümsedi. Ted'le Len lobiye vardıklarında Ted kapının iç tarafındaki telefon kulübesine yürüdü. Ama Len kolunu yakalayıp onu tezgâha doğru sürükledi.

Ted tezgâhın arkasına geçerken Len, Bobby'nin saçlarını karıştırdı. "Kime benzediğini biliyorum," dedi. "Arka odadayken hatırladım. Baban..."

"Adı Garfield'di. Randy Garfield." Bobby, Len'e bakıyor, kız kardeşine ne kadar benzediğini gördükçe insan yakın bir akrabası arasında bu kadar sıkı bir bağ olmasının ne kadar garip ve aynı zamanda güzel olduğunu düşünüyordu. Arada bu kadar kuvvetli bir benzerlik olunca, sizi hiç tanımayan biri bile sizi bazen kalabalığın içinde saptayabiliyordu. "Ondan hoşlanır mıydınız, Bay Files?" diye sordu.

"Randy'den mi? Tabii, çok kıyak bir delikanlıydı." Öyle demekle beraber, Len Files pek de kesin konuşur görünmüyordu. Bobby'nin babasına kız kardeşi kadar dikkat etmemiş olmalıydı. Herhalde Jo Stafford'un şarkısını ve Randy Garfield'in insana sırtındaki gömleği bile verecek bir adam olduğunu hatırlamazdı. Ama bir sarhoşa içki vermezdi; bunu yapmazdı. Len, "Arkadaşın da iyi biri," diye devam etti. "Üst sınıfları severim, üst sınıflar da beni severler, ama onun gibi bahisçiler her zaman buraya uğramazlar." Telefon rehberini miyop gözleriyle araştıran Ted'e döndü. "Daire Taksi'yi dene. Kenmore 6-7400."

Ted, "Teşekkür ederim," dedi.

"Boş ver." Len, Ted'in yanından geçti ve tezgâhın arkasındaki kapıya yürüdü. Bobby oturma odasıyla büyük haçı bir kere daha gördü. Kapı kapandıktan sonra Ted, Bobby'ye bakarak, "Bir boks maçı için beş yüz dolar bahis oynuyorsun ve öbür enayiler gibi ücretli telefonu kullanman gerekmiyor. Nasıl!"

Bobby'nin soluğu kesilmişti. "Kasırga Haywood'a *beş yüz dolar* mı yatırdınız?"

Ted pakedinden bir Chesterfield çekti, dudaklarının arasına sıkıştırdı, yaktıktan sonra da sırıttı. "Yok canım," dedi. "Albini'ye yatırdım."

Ted taksiyi çağırdıktan sonra Bobby'yi tezgâhın başına götürdü ve ikisine de şalgam suyu getirtti. Bobby, *gerçekte şalgam suyundan hoşlanmadığımı bilmiyor,* diye düşündü. Bu da bilmecenin bir diğer parçasıydı, Ted bilmecesinin. Len onlara bizzat kendisi hizmet etti. Bobby'nin barda oturmasının yanlış olduğunu belirtmedi. Bobby tatlı bir çocuktu, ama yirmi bir yaşında olmadığı ortadaydı. Bir boks maçıyla ilgili olarak beş yüz dolar bahse girdiğin zaman aldığın ödül belli ki bedava bir telefon konuşmasından ibaret değildi. Bahsin heyecanına rağmen, Bobby'yi, babasının hiç de kötü bir adam olmadığını duymanın vereceği zevkten aşağı yukarı yoksun eden bir donuklukla konuşmuştu. Bahis söylentilere dayalı birkaç kuruş kazanmak için oynanmıştı. Ted gidiyordu.

Taksi, kocaman bir arka koltuğu olan damalılardandı. Sürücü, radyodan dinlediği Yankee'lerin maçına dalmıştı. Hem de öylesine dalmıştı ki arada spikerlere karşılıklar yetiştiriyordu.

"Files'la kız kardeşi babanı tanırlarmış, değil mi?" Bu aslında bir soru değildi.

"Evet. Özellikle de Alanna. Onun hoş bir delikanlı olduğunu düşünüyormuş." Bobby durakladı. "Ama annem onunla aynı fikirde değil."

Ted, "Annen herhalde onun Alanna Files'ın hiçbir zaman görmediği bir yanını görüyordu," dedi. "Belki birden fazla yanını. İnsanlar o bakımdan pırlantalar gibidir, Bobby. Birçok yanları vardır."

"Ama annem diyor ki..." Konu fazlaca karmaşıktı. Liz aslında *herhangi bir şey* söylememiş, sadece bir şeyleri ima etmişti. Çocuk, annesinin de değişik yanları olduğunu, bunlardan bazılarının da açıkça söylemediği şeylere inanmayı güçleştirdiğini Ted'e nasıl anlatacağını bilemiyordu. Aslında bir şeyleri ne kadar bilmek istiyordu ki? Babası ölmüştü. Annesi ise hayattaydı, Bobby onunla yaşamak... ve onu sevmek zorundaydı. Sevecek başka kimsesi yoktu, Ted'i bile. Çünkü..."

Bobby alçak sesle sordu. "Ne zaman gidiyorsunuz?"

"Annen döndükten sonra." Ted içini çekerek pencereden dışarıya göz attı, sonra öteki bacağının üstüne atılmış dizine dayalı ellerine baktı. Bobby'ye henüz bakmıyordu. "Herhalde cuma sabahından önce gitmem," dedi. "Yarın geceden önce paramı alamam. Albini'ye bire karşı dört yatırdım. Bu iki bin dolar demektir. Dostum Lennie ödemeyi yapmak için New York'a telefon etmek zorunda kalacak. "

Kanalı aşan bir köprüden geçtiler, böylece, *ilerde bir yer* arkalarda bir yerde kaldı. Şimdi kentin, Bobby'nin annesiyle geldiği bir bölümündeydiler. Sokaklardaki adamların üstünde palto, boyunlarında kravat vardı. Kadınlar da soket çorap yerine uzun ipekli çoraplar giyiyorlardı. Hiçbiri Alanna Files'a benzemiyordu. "Şşşt," diyecek olsalar hiçbirinin alkol kokmayacağına da emindi Bobby. Öğleden sonra saat dörtte asla.

Bobby, "Niçin Patterson-Johansson üzerinde bahse girmediğinizi biliyorum. Kimin kazanacağını bilmediğiniz için," dedi.

Ted, "*Sanırım*, bu kez Patterson kazanacak," dedi. "Çünkü bu kez Johansson'a karşı hazırlandı. Floyd Patterson'a iki dolar yatırabilirim, ama beş yüz dolar? Beş yüzlük bir bahse girmek için insan ya bilmeli ya da deli olmalı."

"Albini-Haywood maçı şikeli olacak, değil mi?"

Ted başıyla doğruladı. "Kleindienst'in işin içinde olduğunu okuduğun zaman anladım bunu ve Albini'nin kazanacağının varsayıldığını tahmin ettim."

"Bay Kleindienst'in menajerlik yaptığı başka boks karşılaşmalarıyla ilgili bahislere girmiştiniz ama."

Ted bir süre bir şey söylemeyip camdan dışarı bakmakla yetindi. Radyoda birisi geri tepen topu Whitey Ford'a fırlattı. Field topu yakala-

dı ve onu önce Moose Skowron'a attı. Ted sonunda, "Kazanan Haywood olabilirdi," dedi. "Mümkün değildi, ama olabilirdi. Oradaki yaşlı adama dikkat ettin mi? Ayakkabı boyacısının iskemlesinde oturana?"

"Tabii ki. Onun yanaklarını okşamıştınız."

"Adı Arthur Girardi. Files, eskiden bağlantıları olduğu için onun oralarda dolanmasına izin veriyor. Files öyle düşünüyor... *eskiden* bağlantıları varmış. O şimdi sabah onda ayakkabılarını cilalatmaya gelen, sonra da unutup saat üçte tekrar cilalatmaya gelen yaşlı bir zavallı. Files, onun hiçbir şeyden habersiz bir ihtiyar olduğunu düşünüyor. Girardi, onun istediğini düşünmesine izin veriyor. Files ayın yeşil peynirden yapılma olduğunu söyleyecek olsa, Girardi onu yalancı çıkarmaz. Yaşlı Gee sırf klima tertibatı için oraya geliyor. Hâlâ da bağlantıları var."

"Jimmy Gee'yle mi bağlantısı var?"

"Çeşit çeşit adamlarla."

"Bay Files dövüşün şikeli olduğunu bilmiyor muydu?"

"Emin değildi. Bileceğini düşündüm."

"Ama ihtiyar Gee biliyordu. Kimin kasten yenileceğini biliyordu."

"Evet. Bu da benim şansım. Kasırga Haywood sekizinci raundda yere yıkılıyor. Gelecek yıl şartlar elvereceği zaman Kasırga rövanşını elde edecek."

"Bay Girardi orada olmasaydı bahse tutuşur muydunuz?"

"Hayır." Ted hiç duraksamadan cevabı yapıştırmıştı.

"O zaman para işiniz ne olacaktı? Yani gideceğiniz zaman demek istiyorum."

Bu sözler Ted'in keyfini kaçırdı, "*Gideceğiniz zaman.*" Kolunu Bobby'nin omuzlarına dolayacakmış gibi yaptı, ama sonra kendini tuttu.

"Daima bir şey bilen biri vardır," dedi.

Asher Caddesi'ndeydiler şimdi. Gerçi hâlâ Bridgeport'daydılar, ama Harwich kent sınırına kadar sadece bir millik yolları kalmıştı. Bobby ne olacağını bilerek Ted'in nikotin lekeli, iri ellerine uzandı.

Ted dizlerini kapı tarafına çevirdi ve dizleriyle birlikte ellerini de uzaklaştırdı. "Yapmasan daha iyi olur."

Bobby'nin bunun niçinini sormasına gerek yoktu. İnsanlar bir şeylerin üzerine YAŞ BOYA. DOKUNMAYIN gibilerden işaretler koyarlar. Yeni boyanmış bir şeye dokunduğunuz takdirde, boya elinize çıkar. Boyayı yıkayıp temizleyebilirsiniz ya da zamanla kendiliğinden yok olur. Ama bir süre olduğu yerde kalır.

"Nereye gideceksiniz?"

"Bilmiyorum."

Bobby, "Kendimi kötü hissediyorum," dedi. Gözlerinin köşelerinde bir batma hissediyordu. "Başınıza bir şey gelirse, suç benim olacak. Bazı şeyler, dikkat etmemi söylediğiniz şeyler gördüm, ama hiçbir şey söylemedim. Gitmenizi istemiyordum. Kendi kendime sizin deli olduğunuzu söyledim. Her konuda değil de, sizi izlediklerini düşündüğünüz alçak adamlar hakkında. Onun için bir şey söylemedim. Bana bir görev verdiniz, ben ise onu yüzüme gözüme bulaştırdım."

Ted'in kolu yine havaya kalktıysa da onu tekrar indirdi ve Bobby'nin bacağına hafif bir şaplak indirmekle yetindi. Yankee Stadyumu'nda Tony Kubek ikinci kez sayı yapmıştı. Kalabalık çıldırmıştı.

Ted, "Ama ben biliyordum," dedi yavaşça.

Bobby ona bakakalmıştı. "Ne? Anlayamadım."

"Bana yaklaştıklarını hissediyordum. Translarım o yüzden sıklaştı. Yine de ben aynen senin yaptığın gibi kendi kendime yalan söylüyordum. Hem de aynı sebepten. Seni bırakıp gitmek istediğime inanıyor musun, Bobby? Özellikle annenin aklının böylesine karışık olduğu, kadıncağızın böylesine mutsuz olduğu bugünlerde. Açık konuşmak gerekirse onu düşündüğüm için değil; onunla bir türlü anlaşamadık, birbirimizi ilk gördüğümüz andan beri anlaşamadık, ama o senin annen..."

"Annemin ne kusuru var?" Bobby sesini yükseltmemesi gerektiğini hatırlamıştı, ama buna rağmen Ted'in kolunu yakalayıp sarsmaya başladı. "Söyleyin! Nedenini biliyorsunuz, değil mi? Sorun Bay Biderman mı? Sorun Bay Biderman'la mı ilgili?"

Ted bakışını dışarı dikti. Kaşları çatılmış, dudakları gerilmişti. Sonunda içini çekerek kendine bir sigara yaktı. "Bobby," dedi. "Bay Biderman iyi bir adam değil. Annen de bunu biliyor, ama bazen iyi ol-

mayan insanlara katlanmak ve iyi geçinmek zorunda olduğumuzu da biliyor. Bunu başardı da. Son bir yılın içinde gurur duymadığı şeyler yaptı, ama dikkatli davrandı. Bazı açılardan benim kadar dikkatli davranması gerekti ve ben ondan hoşlansam da, hoşlanmasam da, bu tarafını takdirle karşılıyorum."

"Annem ne yaptı? O, anneme neler yaptırdı?" Bobby'nin boğazına bir şey düğümlenmişti. "Bay Biderman onu niçin Providence'e götürdü?"

"Emlak komisyoncularının konferansı için götürdü."

"Hepsi bu kadar mı? Hepsi *bu kadar* mı?"

"Bilmiyorum. Annen de bilmiyordu ya da belki bildiği ve korktuğu şeyi umutlarıyla kamufle etti. Orasını bilemem. Bazen biliyorum, bazen birçok şeyi doğrudan ve çok net olarak biliyorum. Seni ilk gördüğüm an bir bisiklet istediğini, bir bisiklet sahibi olmanın senin için çok önemli olduğunu ve becerebilirsen bu yaz bisiklet almana yetecek parayı kazanmak niyetinde olduğunu bildim. Kararlılığın hoşuma gitmişti."

"Bana kasten dokundunuz, değil mi?"

"Evet, öyle. En azından ilk defasında. Seni biraz tanımak için yaptım bunu. Ama arkadaşlar birbirine casusluk etmezler; gerçek arkadaşlık gizliliğe saygı duyar. Ayrıca ben dokununca bir tür pencere açılıyor. Sanırım, bunu sen de biliyorsun. Sana ikinci dokunuşum... gerçekten dokunuşum, sana tutunuşum, biliyorsun... o bir hataydı. Ama o kadar kötüsü değil. Sen de bir süre gerekli olandan fazlasını bildin, ama o an geçti, değil mi? Sana dokunmaya devam etseydim, yani birbirine yakın olan kimselerin yaptıkları gibi dokunmayı sürdürseydim, her şeyin değişeceği bir an gelecekti. Etki yok olmayacaktı." Ted büyük kısmı içilmiş sigarasını kaldırdı ve dudak buruşturarak ona baktı. "Bunlardan bir tane fazla içmeye gör, hayat boyu tutsağı olursun."

"Annem şimdi iyi mi?" Bobby, Ted'den yanıt alamayacağını bile bile bunu sormuştu. Ted'in Allah vergisi yeteneği o kadar uzağa ulaşamıyordu.

"Bilmiyorum," dedi. "Yani ben..."

Ted ansızın irkildi. Pencereden ilerdeki bir şeye bakıyordu. Sigarasını koltuğun kolundaki küllüğe bastırdı, öylesine sert bastırdı ki, kı-

vılcımlar elinin üstüne sıçradı. Ama o bunları hissetmemiş gibiydi. "Tanrım," dedi. "Tanrım, şimdi hapı yuttuk."

Bobby de pencereden ilersini görmek için adamın kucağının üzerinden yana uzandı. Asher Caddesi'ne bakarken, Ted'in az önce söylediklerini düşünüyordu. *Sana dokunmaya devam etseydim, birbirine yakın olan kimselerin yaptıkları gibi dokunmayı sürdürseydim...*

İlerde üç yolun kesişme noktası yer alıyordu: Asher Caddesi, Bridgeport Caddesi ve Connecticut paralı yolu, Puritan Meydanı diye bilinen bir yerde birbirine kavuşuyordu. Tramvayların rayları öğleden sonra güneşinde pırıl pırıldı. Servis arabaları kilitlenmiş trafiğin içine dalmak için sıralarını beklerken sabırsızlıkla klaksonlarını çalıyorlardı. Ağzında düdük, ellerinde de beyaz eldivenler olan ter içindeki bir polis trafiği yönetiyordu. Solda William Penn Grili vardı. Burası, Connecticut'ın en lezzetli bifteklerini pişirmesiyle ünlüydü. (Ajansın Waverley Malikânesi'ni satmasından sonra Bay Biderman bütün ofisi oraya götürmüş, Bobby'nin annesi de akşama belki bir düzine William Penn kibrit pakediyle eve dönmüştü.) Annesi bir keresinde Bobby'ye restoranın en ilginç yanının, barın Harwich kent sınırının ötesinde olmasına rağmen, restoranın Bridgeport'ta kalışı olduğunu söylemişti. Önde, Puritan Meydanı'nın tam kenarında DeSoto markalı bir otomobil park edilmişti. Rengi Bobby'nin daha önce hiç görmediği, hatta varlığından bile *habersiz olduğu* bir mordu. Renk o kadar parlaktı ki, bakınca insanın gözleri ağrıyordu. Bobby'nin yalnız gözlerini değil bütün başını ağrıtıyordu.

Arabaları da sarı paltoları, sivri burunlu ayakkabıları ve saçlarını arkaya yatırmak için kullandıkları parfüm kokan yağlı madde gibi kaba ve bayağı olacak. Mor renkli araba krom süslemelerle doluydu. Çamurluklarının etekleri vardı. Motor kapağının üstündeki süs kocamandı; Reis DeSoto'nun başı puslu ışıkta sahte bir mücevher gibi ışıldıyordu. Lastikleri beyaz ve şişmandı. Arkada kamçı gibi bir anten vardı. Ucunda da bir rakun kuyruğu asılıydı.

Bobby, "Alçak adamlar," diye fısıldadı. Tartışmaya yer yoktu. Araba bir DeSoto'ydu, ama aynı zamanda hayatında gördüğü arabaların hiçbirine benzemiyordu, bir asteroid kadar yabancıydı. Tıkalı üç yol

kavşağına yaklaşırlarken Bobby, koltuğun döşemesinin metalik bir yusufçuk yeşili olduğunu gördü; bu renk arabanın moruyla kontras oluşturuyordu. Direksiyon beyaz kürkle kaplıydı. "Tanrım, bu onlar!"

Ted, "Onları aklından çıkarmalısın!" dedi. Bobby'yi omuzlarından kavradı (Önde Yankee'lerin maçı çın çın ötüyor, şoför arkadaki iki müşterisine dikkat bile etmiyordu. Buna da şükür.) ve onu bir kere şiddetle sarstıktan sonra salıverdi. "Onları aklından çıkarmalısın, anlaşıldı mı?"

Bobby denileni yaptı. George Sanders, düşünceleriyle planlarını Çocuklardan gizlemek için beyninde bir tuğla duvar bina etmişti. Bobby, Maury Wills'i daha önce bir kere kullanmıştı, ama bu kez beysbolun düşüncelerini kesebileceğine inanmıyordu. Bunu ne başarabilirdi ki?

Bobby, Puritan Meydanı'nın üç veya dört blok ilersinde Asher Empire'ın tentesinin kaldırımın üzerine taştığını görebiliyordu. Birden Sully-John'un Bo-lo yoyosunun pap-pap-papını duydu. S-J, "O süprüntüyse, ben çöpçü olmak isterim," demişti.

O gün görmüş oldukları poster Bobby'nin aklından çıkmıyordu. Sadece bir havluya bürünmüş, gülümseyen Brigitte Bardot. (Gazeteler onun için Fransızların seks kediciği diyorlardı.) Köşebaşı Cebi'ndeki takvimlerin birinde arabadan inen kadına, etekliği yukarı kaymış ve jartiyerleri ortaya çıkmış olana benziyordu biraz. Ama Brigitte Bardot daha güzeldi. Ve o *gerçek*ti. Ama tabii ki Bobby Garfield ve akranlarına göre fazla yaşlıydı.

Bin transistörlü radyodan Paul Anka'nın *'Ben o kadar gencim, sen ise çok yaşlısın, böyle dediler bana sevgilim'* şarkısı duyuluyordu. Ama o hâlâ güzeldi. Bir seks ilahesiydi. Bobby arkasına dayanınca onu giderek daha net olarak görüyor, gözlerine, nöbetlerinden birini geçirdiği zaman Ted'de görülen o her şeyden uzaklaşma egemen oluyordu. Bobby duştan yeni çıkmış gibi nemli sarı saçlarını, havlunun içinde göğüslerinin kıvrımlarını, uzun bacaklarını, Yetişkinlere Mahsus, Sürücü Ehliyeti veya Kimlik Belgesi İstenir yazısının yukarsındaki boyalı ayak tırnaklarını görebiliyordu. Bardot'nun sabununun kokusu -hafif çiçek kokusu- da burnuna doluyordu. *Nuit en Paris*'nin kokusunu du-

yuyordu. Bitişik odadaki radyoyu da duyuyordu. Şarkıyı söyleyen Savin Rock'daki Freddy Cannon'du.

İçinde yolculuk ettikleri taksinin William Penn Grili'nin önünde, mor bir yarayı andıran o DeSoto'nun yanında durduğunun başka bir dünyadaymış gibi belirli belirsiz bilincine vardı. Bobby arabayı adeta kafasının içinde duyabiliyordu; sesi çıksaydı, "*Vur beni, ben fazla morum! Vur beni, ben fazla morum!*" diye bağıracaktı. Ve bunun pek uzağında olmayan bir yerde *onların* varlığını seziyordu. Restoranda biftek yiyorlardı. İkisi de bifteklerini aynı şekilde az pişmiş yiyorlardı. Gitmeden önce telefon odasına bir kayıp evcil hayvan posteri veya elde basılmış bir SAHİBİNDEN SATILIK OTOMOBİL kartı bırakabilirlerdi, tabii ki başaşağı olarak. Sarı paltolu ve beyaz ayakkabılı adamlar içerdeydiler işte. Çiğe yakın sığır eti lokmalarının arasında martini içiyorlardı. Akıllarını bu yöne çevirirlerse...

Duş kabininden dışarıya buhar sızıyordu. B.B. boyalı çıplak ayaklarının üstüne dikildi ve havlusunu açarak önce kısa bir süre kanatlara benzetti, sonra da yere kaydırdı. Bobby onun aslında hiç de Brigitte Bardot olmadığını gördü. Carol Gerber'di. "*İnsanların, üstünde bir havlu dışında hiçbir şey yokken sana bakmalarına izin vermek için cesur olman gerekir*" demişti ve işte şimdi o havluyu bile yere bırakmıştı. Bobby şimdi onu sekiz, on yıl sonraki haliyle görüyordu.

Bobby ona bakıyor, başını çeviremeden çaresizce bakıyor, aşkın çaresizliğini yaşıyor, Carol'un sabunu ve parfüm kokuları arasında, radyosunun sesi (Freddy Cannon yerini The Platters'e bırakmıştı.) açıkken boyalı küçük ayak tırnaklarının manzarasının karşısında kendini kaybediyordu. Kalbi bu arada gümbür gümbür atıyor, çizgileri başka dünyaların içinde kayboluyordu. Bundan farklı dünyaların içinde...

Taksi sürünür gibi ağır ağır ilerlemeye başladı. Restoranın yanına park edilmiş (Bir yükleme noktasına park edilmişti, ama umurlarında mıydı?) dört kapılı mor ucube arkaya doğru kaymaya girişti. Taksi sarsılarak durdu, bir tramvay klang-klang sesleri arasında Puritan Meydanı'ndan geçerken şoför belli belirsiz küfrediyordu. DeSoto şimdi arkalarındaydı, krom süslemelerinden yayılan ışık yansımaları taksinin için-

de düzensiz şekilde dans ediyordu. Bobby birdenbire dayanılmaz bir kaşıntının göz yuvarlaklarının arkasına saldırdığını hissetti. Bunun hemen arkasından görüş alanına büklümlü kara iplikler yağmaya başladı. Bobby, Carol'u görüş açısında tutmayı başardı, ama şimdi ona sanki bir parazit alanının içinden bakıyordu.

Bizi hissediyorlar... ya da bir şey hissediyorlar. Tanrım, bizi buradan kurtar. Yalvarırım, buradan kurtar bizi.

Şoför trafiğin içinde bir boşluk yakalayarak arabayı hemen oraya sürdü. Bir an sonra Asher Caddesi'nde hatırı sayılır bir hızla yol alıyorlardı. Bobby'nin gözlerinin arkasındaki kaşıntı hissi hafiflemeye yüz tuttu. İç görüş alanındaki kara iplikler de silindi, Bobby o zaman çıplak kızın Carol olmadığını (en azından artık olmadığını), hatta Brigite Bardot bile olmadığını, sadece kendisinin hayal gücünün çırılçıplak soyduğu Köşebaşı Cebi'ndeki takvim kızı olduğunu gördü. Radyodaki müzik kaybolmuştu. Sabun ve parfüm kokuları da öyle. Kızdan eser yoktu. O sadece...

Bobby, "O sadece tuğla duvara çizilmiş bir resim," dedi. Doğrulup oturdu.

Şoför, "Ne diyorsun, çocuk?" diye sordu ve radyoyu kapadı. Oyun sona ermişti. Mel Allen sigara satıyordu.

Bobby, "Hiç," dedi.

"Sanırım daldın, değil mi? Trafik ağır ilerliyor, sıcak bir gün... Arkadaşın hâlâ uyur görünüyor."

Ted, "Hayır uyumuyorum," diyerek doğruldu. Gerindi, omurları çatırdayınca suratını ekşitti. "Ama sanırım biraz kestirdim." Arka pencereden dışarıya bir göz attıysa da William Penn Grili artık görünürde değildi. "Yanılmıyorsam, Yankee'ler kazandı, öyle değil mi?"

Şoför gülmeye başladı. "Yankee'ler oynarken nasıl olup da uyuduğunuza şaşıyorum."

Broad Sokağı'na saptılar. Taksi iki dakika sonra 149 numaranın önünde durdu. Bobby farklı bir boya rengi ya da belki yeni eklenmiş bir bölüm görmeyi beklermiş gibi binaya baktı. Oradan on yıl uzak kalmış gibi bir his duyuyordu. Bir bakıma öyleydi de, Carol Gerber'i yetişkin olarak görmemiş miydi?

Taksiden inerken Bobby, *onunla evleneceğim,* diye karar verdi. Colony Sokağı'nda Bayan O'Hara'nın köpeği bunu ve insanların tüm isteklerini reddeder gibi havlıyordu: *hav-hav, hav- hav-hav.*

Ted, elinde cüzdanıyla taksinin sürücü yanındaki penceresine doğru eğildi. Bunun içinden iki banknot aldı, bir an düşündükten sonra da bir üçüncüyü ilk ikisine kattı. "Üstü kalsın."

Şoför, "Siz bir centilmensiniz," dedi.

Bobby, "O bir nişancıdır," diye düzeltti. Taksi uzaklaşırken sırıtıyordu.

Ted, "İçeri girelim. Dışarda olmak benim için güvenli değil," dedi.

Kapının dışındaki basamakları çıktılar, Bobby de cebindeki anahtarla kapıyı açtı. Gözlerinin arkasındaki o garip kaşıntıyı ve siyah iplikleri düşünüyordu. Özellikle iplikler korkunçtu, ona kör olmanın eşiğindeymiş gibi şeyler hissettirmişti. "Bizi gördüler mi, Ted? Her ne yapıyorlarsa bizi hissettiler mi?"

"Hissettiklerini biliyorsun... Ama ne kadar yakında olduğumuzu bildiklerini sanmıyorum." Garfield'lerin dairesine girdikleri zaman Ted güneş gözlüğünü çıkarıp gömleğinin cebine tıktı. "Ööf, burası çok sıcakmış!"

"Niçin bizim yakında olduğumuzu bilmediklerini düşünüyorsunuz?"

Ted bir pencereyi açmak üzereyken durdu ve omzunun üzerinden Bobby'ye baktı. "Bilmiş olsalardı, burada durduğumuz zaman mor araba hemen arkamızda olurdu."

Bobby de pencereleri açmaya başlarken, "O bir araba değildi," dedi. Pencere açmanın fazla bir yararı olmadı. İçeri girerek perdeleri hafif hafif kabartan hava, neredeyse bütün gün dairenin içinde tutsak kalan hava kadar sıcaktı. Bobby devam etti. "Ne olduğunu bilmiyorum, ama sadece bir araba gibi *gözüküyordu*. Onlar hakkında *hissettiklerim ise*..." Bobby sıcağa rağmen ürperdi.

Ted vantilatörünü alıp Liz'in biblolarının dizili olduğu rafın yanındaki pencereye yürüdü ve vantilatörü pencere pervazının üstüne oturttu. "Kendilerini kamufle ediyorlar, ama biz onları buna rağmen hissediyoruz," dedi. "Ne olduklarını bilmeyen kimseler de onları çoğu kez hissederler. Kamuflajın altındakilerden bir şeyler dışarı sızıyor. Kamuflajın

altındaki şey her neyse çirkin. Ne kadar çirkin olduğunu hiçbir zaman öğrenmemeni dilerim."

Bobby de aynı şeyi diliyordu. "Onlar nereden geliyorlar, Ted?" diye sordu.

"Karanlık bir yerden."

Ted eğilip vantilatörün fişini prize soktu ve aygıtı çalıştırdı. Vantilatörün odanın içine üfürdüğü hava biraz daha serindi, ama Köşebaşı Cebi'ndeki ya da Criterion'daki kadar değil.

"Orası başka bir dünyada mı? Örneğin, *Güneşin Etrafındaki Çember* gibi bir yerde mi? Öyle, değil mi?"

Ted hâlâ prizin yanında dizlerinin üstündeydi. Dua ediyormuş gibi bir izlenim uyandırıyordu. Bobby'nin gözüne, ölüm derecesinde bitkin görünmekteydi. Alçak adamlardan nasıl kaçabilirdi? Görünüşe bakılırsa, Spicer'in tuhafiye dükkânına kadar bile sendelemeden gidemezdi.

"Evet," dedi sonunda. "Onlar başka bir dünyadan geliyorlar. Başka bir yerden ve başka bir zamandan. Sana bütün söyleyebileceklerim bu. Daha fazlasını bilmek senin için güvenli değil."

Ama Bobby bir soru daha sormak zorundaydı. "Siz de o başka dünyaların birinden mi geldiniz?"

Ted ona ciddi bir bakış fırlattı. "Teaneck'den geldim."

Bobby ona bir an bakakaldı. Sonra gülmeye başladı. Vantilatörün yanında yere diz çökmüş durumda olan Ted de ona katıldı.

Gülmeyi en sonunda kesebildikleri zaman Ted, "Takside ne düşünüyordun, Bobby?" diye sordu. "Dert başladığı sırada nereye gittin?" Ted kısa bir duraklama kaydetti. "Ne gördün?"

Bobby, ayak tırnakları pembeye boyanmış yirmi yaşındaki Carol'u, ayaklarının dibine düşmüş havlusuyla anadan doğma çıplak duran ve etrafında buharlar uçuşan Carol'u düşündü. Yalnız Yetişkinler, Sürücü Belgesi Olması Zorunlu. İstisna Kabul Edilmez.

Çocuk, "Söyleyemem," dedi sonunda. "Çünkü..."

"Çünkü bazı şeyler kişiye özel, değil mi? Anlıyorum." Ted ayağa kalktı. Bobby yardım etmek için yaşlı adama doğru bir adım atınca Ted elinin hareketiyle onu durdurdu. "Belki de bir süre çıkıp oynamak istersin," dedi. "Daha sonra -saat altı sularında diyelim- güneş gözlüğümü takarım ve blokun ötesine yürüyüp Colony Restoranı'nda biraz bir şey yeriz."

"Ama fasulye istemem."

Ted'in dudaklarının köşeleri gülümseme olarak nitelenebilecek şekilde kıvrıldı. "Kesinlikle fasulye yok, fasulye yasak. Saat onda arkadaşım Len'e telefon edip dövüşün nasıl sonuçlandığını sorarım. Ne dersin?"

"Alçak adamlar... şimdi beni de bulmaya çalışacaklar mı?"

Ted, "Öyle bir olasılık olduğunu düşünsem sana kapının dışına adım attırmam," diye karşılık verdi. Şaşırmış görünüyordu. "Sağlığın yerinde. Sağlıklı *kalmanı* garantileyeceğim. Haydi, git artık. İstediğin kadar oyna. Benim yapılacak işlerim var. Yalnız saat altıda dönmüş ol ki senin yüzünden endişelenmeyeyim."

"Tamam."

Bobby odasına gitti ve Bridgeport'a yanında götürdüğü dört tane çeyrek doları Bisiklet Fonu kavanozuna iade etti. Odasında etrafına bakınarak her şeyi; kovboy yatak örtüsünü, duvarların birindeki annesinin fotoğrafını, bir başka duvardaki tahıl kutu kapaklarını biriktirerek elde ettiği maskeli Clayton Moore'un imzalı fotoğrafını, köşedeki (bir tanesinin atkısı kopuk) tekerlekli patenlerini, duvara dayalı yazı masasını yepyeni gözlerle gördü. Oda, gözüne daha ufak görünüyordu şimdi, gelinecek bir yerden çok, çıkılacak bir yer olmuştu sanki. Turuncu kütüphane kartının içine uzandığını hissediyor, içindeki acı bir ses de onu engellemeye çalışıyor, hayır, hayır, hayır, diye bağırıyordu.

VIII. BOBBY BİR İTİRAFTA BULUNUYOR. GERBER BEBEĞİYLE MALTEX BEBEĞİ. RIONDA. TED BİR YERE TELEFON EDİYOR. AVCILARIN ÇAĞRISI.

Commonwealth Parkı'nda küçük çocuklar top oynuyorlardı. B sahası boştu; C sahasında ise turuncu St. Gabriel tişörtlerini giymiş birkaç yeniyetme bir tür beysbol oynuyorlardı. Carol Gerber kucağında atlama ipiyle bir bankta oturuyor, onları seyrediyordu. Bobby'nin geldiğini görünce gülümsemeye başladı, ama bu gülümseyiş hemen yüzünden silindi.

"Bobby, neyin var senin?"

Bobby, Carol söyleyene kadar kendisinde yolunda gitmeyen bir şey olduğunun farkında değildi. Ne var ki kızın yüzündeki endişe bunun bilincine varmasına yol açtı ve onu yıktı. Mesele, alçak adamlar gerçeği ve Bridgeport'un dönüş yolunda yaşadıkları korkuydu. Diğer bir mesele de Bobby'nin annesi adına duyduğu endişe ve özellikle Ted'di. Ted'in onu niçin evden sepetlediğini ve şu anda ne yaptığını çok iyi biliyordu: Yaşlı adam küçük bavullarını ve saplı kese kâğıtlarını doldurmakla meşguldü. Arkadaşı gidiyordu.

Bobby ağlamaya başladı. Bir kızın ve özellikle *bu* kızın önünde cıvımak istemiyordu, ama elinde değildi.

Carol donakalmıştı, korkmuş görünüyordu. Sonra banktan kalkarak yanına yaklaştı ve ona sarıldı. "Ağlama, Bobby, her şey düzelecek."

Gözlerindeki yaşlardan önünü göremeyen ve şimdi daha da çok ağlayan Bobby, (Başının içinde sanki şiddetli bir fırtına kopmuştu.) kızın kendisini küçük koruluğa sürüklemesine karşı koymadı. Orada beysbol sahalarından ve patikalardan görülmeyeceklerdi. Carol, Bobby'yi salıvermeyerek otların üstüne oturdu. Bir elini, çocuğun terden ıslanmış saçlarının üstünde gezdiriyordu. Bir süre hiçbir şey söylemedi. Bobby de konuşamayacak haldeydi. Sadece boğazı sancıyıncaya ve gözleri yuvalarının içinde zonklayıncaya kadar hıçkırabildi.

Sonunda hıçkırıklarının araları uzamaya başladı. Doğrulup koluyla yüzünü sildi. Duyguları onu dehşete düşürmüş ve utandırmıştı. Kızın yüzünü tükürük ve sümük içinde bırakmıştı.

Ama Carol umursar görünmüyordu. Çocuğun ıslak yüzüne dokundu. Bobby bir hıçkırık daha salıvererek kızdan biraz uzaklaştı ve otlara bakışını dikti. Yaşların yeni yıkadığı gözleri olağanüstü keskinleşmişti sanki; her otu ve çiçeği görebiliyordu.

Carol yine, "Her şey düzelecek," derken Bobby onun yüzüne bakamayacak kadar utanç içindeydi.

Bir süre konuşmadan oturdular. Carol daha sonra, "Bobby, istersen, senin kız arkadaşın olurum," dedi.

Bobby, "Sen benim kız arkadaşımsın," dedi.

"Öyleyse derdinin ne olduğunu söyle bana."

Bobby de bir süre sonra kendini arkadaşına her şeyi anlatır buldu. Anlatısına Ted'in evlerine taşınmasından ve annesinin görür görmez ondan hoşlanmamasından başladı. Carol'a Ted'in nöbetlerinin ilkini, alçak adamları ve alçak adamların bıraktıkları işaretleri anlattı. O kısmı anlattığı sırada Carol onun koluna dokundu.

Çocuk, "Ne! Bana inanmıyor musun?" diye sordu. Boğazında hâlâ ağlama krizlerinin sonrasındaki o boğuk doluluk vardı, ama yavaş yavaş iyileşiyordu. Carol ona inanmıyor olsa bile arkadaşına kızmayacaktı. Onu kınamayacaktı bile. İçindekileri bir başkasıyla paylaşmak onu rahatlatacaktı. "Önemli değil," dedi. "Sana kaçık gibi göründüğümün farkındayım."

Carol, "Sek sek çizgilerinin yanındaki o garip işaretleri kentin her yanında gördüm," dedi. "Yvonne'la Angie de gördüler. Onlarla bunu konuştuk. Sek sek şekillerinin yanına küçük yıldızlarla ayları çizmişler. Bazılarının yanında kuyruklu yıldızlar da vardı."

Bobby kıza bakakalmıştı. "Benimle alay etmiyorsun ya?"

"Ne münasebet. Niçin bilmem ama, kızlar daima sek sek oyunlarına bakarlar. İçine bir sinek uçmadan kapat şu ağzını."

Bobby ağzını kapadı.

Carol başıyla onayladı, sonra Bobby'nin elini avucuna aldı ve parmaklarını onunkilere doladı. Parmaklarının birbirlerine ne kadar uyduklarını görmek Bobby'yi şaşırttı. Carol, "Şimdi de kalanları bana anlat," dedi.

Bobby de anlattı, son olarak da geçirdiği şaşkınlık verici günle anlatısını tamamladı: sinemayı, Köşebaşı Cebi'ne uğramalarını, Alanna'nın babasını ve kendisini tanıyışını, eve dönerken atlattıkları tehlikeyi sıraladı. Mor DeSoto'nun nasıl gerçek bir otomobil izlenimi bırakmadığını, sadece bir otomobile benzediğini anlatmaya çalıştı. Bu arada her nasılsa *canlı*ymış izlenimini uyandırdığını eklemeyi de ihmal etmedi. İkinci sınıftayken çıldırdıkları sesli hayvan kitapları dizilerinde Dr. Dolittle'ın bazen bindiği devekuşunun kötülük simgesi bir benzeriydi sanki. Bobby'nin tek itiraf etmediği şey, taksi William Penn'i geçerken gözlerinin arkaları kaşınmaya başladığı zaman düşüncelerini nereye gizlediğiydi.

Uzunca bir bocalamadan sonra son olarak en kötüsünü ağzından çıkardı; annesinin Bay Biderman'la ve öbür erkeklerle Providence'e gitmesinin bir hata olmasından korkuyordu. Hem de kötü bir hata.

Carol, "Bay Biderman'ın annene tutkun olduğunu mu düşünüyorsun?" diye sordu. O sırada kızın atlama ipini bıraktığı banka dönüyorlardı. Bobby ipi alıp Carol'a uzattı. Parktan çıkıp Broad Sokağı'na doğru yürümeye başladılar.

Bobby somurtmuştu. "Evet, belki," dedi. "Ya da en azından..." Korktuğu şeyin bir bölümü buydu. Bir adı ya da gerçek bir şekli yoktu belki, ama çuval parçasıyla örtülü meşum bir şey gibiydi. "Ya da en azından *annem* öyle düşünüyor."

"Acaba annene evlenme teklif edecek mi? Bu takdirde senin üvey baban olur."

"Tanrım!" Bobby, Don Biderman'ın üvey babası olması fikrini aklından bile geçirmemişti. Carol'un bu olasılığı hiç söz konusu etmemesini bütün kalbiyle yeğlerdi. Korkunç bir düşünceydi bu.

"Annen eğer onu seviyorsa, senin bu fikre alışman gerekir." Carol, Bobby'nin hiç hoşuna gitmeyen çokbilmiş, daha yaşlı bir kadın edasıyla konuşuyordu. Bobby onun bu yaz *'Oh John, oh Marsha'* şovlarını annesiyle birlikte fazlaca seyretmiş olduğunu tahmin etti. Ve garip değil mi, annesinin Bay Biderman'ı sevmesini umursamayacaktı. Tabii ki bu çok kötü olurdu, Bay Biderman iyi biri değildi ne de olsa, ama böyle bir olasılık yine de mantıklıydı. Daha fazlası da vardı. Annesinin para konusundaki cimriliği de bunun bir parçasıydı; tekrar sigara içmeye başlamasına ve bazen geceleri ağlamasına yol açan neden de öyle. Annesinin Randall Garfield arkasında ödenmemiş faturalar bırakan o güvenilemez adamla Alanna'nın otomatik pikabı sonuna kadar açmayı seven sevimli Randy Garfield arasındaki fark da bunun parçası olabilirdi. (Gerçekten ödenmemiş faturalar var mıydı? İptal edilmiş bir sigorta poliçesi gerçek miydi? Annesi bu gibi konularda niçin yalan söylesindi?) Bunlar Carol'la konuşamayacağı şeylerdi. Neden, sır saklamak değildi; konuyu *nasıl* açacağını bilmeyişiydi.

Yokuşu tırmanmaya koyuldular. Bobby ipin bir ucunu tuttu ve onu kaldırımın üstünde yerlerde sürükleyerek yan yana yürüdüler. Bobby birdenbire durup işaret etti. "Bak!"

Daha yukarda sokağı aşan elektrik tellerinin birine sarı bir uçurtma kuyruğu takılı kalmıştı. Sarkarken soru işaretini hatıra getiren bir kavis oluşturuyordu.

Carol, "Evet, gördüm," dedi. Yine yürümeye koyulmuşlardı. "Ted bu gece gitmeli, Bobby."

"Gidemez. Maç bu gece. Albini kazanırsa Ted'in yarın gece bilardo salonundan parasını alması gerekir. Bana kalırsa, o paraya çok ihtiyacı var."

Carol başıyla onayladı. "Orası belli. İflas durumunda olduğunu anlamak için giysilerine bakmak yeterli. Bahse yatırdığı miktar herhalde son parasıydı."

Bobby, *giysileri ha, böyle bir şeye ancak bir kız dikkat eder,* diye düşündü ve bunu Carol'a söylemek için ağzını açtı. Ama buna vakit kalmadan arkalarındaki biri, "Vay vay. İşte Gerber Bebeği'yle Maltex Bebeği. Nasılsınız bebekler?" dedi.

Bobby ile Carol dönüp baktılar. Turuncu gömlekli St. Gabe'li çocukların üçü bisikletlerinin üstünde onlara doğru yavaş yavaş yokuşu tırmanıyorlardı. Bisikletlerinin sepetinde çeşit çeşit beysbol donanımı yığılıydı. Boynundaki zincirin ucunda gümüş haç sallanan sivilceli bir budala, sırtındaki eski püskü askıda bir beysbol sopası taşıyordu. Bobby *kendini Robin Hood sanıyor,* diye düşündüyse de korkmuştu. Bunlar büyük, liseye giden çocuklardı ve hastanelik olmasını isterlerse onu hastanelik edebilirlerdi. *Turuncu gömlekli alçak adamlar,* diye düşündü Bobby.

Carol içlerinden birine, "Selam, Willie," dedi. Sırtına beysbol sopasını atmış budala değildi bu. Küçük kız sakin, hatta neşeli gözüküyordu, ama Bobby, onun içinde korkunun, tıpkı bir kuşun kanatları gibi çırpındığını duyabiliyordu. Carol, "Oyununuzu seyrettim. Topu çok iyi yakalıyordun," diye ekledi.

Carol'un konuştuğu çocuğun arkaya taranmış gür, kızıl kestane saçların altında ve bir erkek vücudunun yukarsında çirkin bir yüzü vardı. Altındaki Huffy bisiklet, gülünç derecede küçüktü. Bobby onun, bir masaldaki deve benzediğini düşündü. Çirkin dev, "Bundan sana ne, Gerber Bebeği?" diye sordu.

St. Gabe'in üç öğrencisi şimdi onların hizasına varmışlardı. Sonra içlerinden ikisi -boynunda haç sallananı ve Carol'un Willie dediği- biraz daha yaklaştılar ve yere basıp bisikletlerini yürütmeye koyuldular. Bobby giderek artan bir korkuyla kendisiyle Carol'un etraflarının çevrildiğini fark etti. Turuncu gömlekli çocuklardan yayılan ter ve Vitalis kokusu burnuna doluyordu.

Üçüncü St. Gabe çocuğu Bobby'ye, "Sen kimsin, Maltex Bebeği?" diye sordu. Daha iyi görmek için bisikletinin gidonunun üzerinden onlara doğru uzanmıştı. "Yoksa Garfield misin? Osun, değil mi? Billy Donahue geçen kıştan beri seni hâlâ arıyor. Dişlerini yere dökmek istiyor. Belki de bir başlangıç olması için ben bir iki dişini yere dökmeliyim."

Bobby midesinin içinde kötü bir kıpırtı hissetti; bir sepetin içinde kıpırdayan yılanlar varmış gibi. Kendi kendine, *bir daha ağlamayacağım,* diye karar verdi. *Ne olursa olsun, hatta beni hastanelik etseler dahi bir daha ağlamayacağım. Ve Carol'u korumaya çalışacağım.*

Carol'u bunlar gibi büyük çocuklardan koruyacaktı ha? Alay etmeyin.

Carol, "Niçin o kadar kötüsün, Willie?" diye sordu. Yalnız kızıl kestane renkli saçlı çocukla konuşuyordu. "Oysa yalnızken hiç de kötü değilsin. Niçin şimdi kötü olasın?"

Willie kızardı. Bu ona boynundan yukarsı alev almış gibi bir görünüm veriyordu. Bobby onlar yanında olmadıkları zaman bir insan gibi davranabildiğini arkadaşlarının bilmesini istemediğini tahmin etti.

"Kes sesini, Gerber Bebeği!" diye hırladı. "Niçin sesini kesip henüz dişleri yerli yerindeyken erkek arkadaşını öpmüyorsun?"

Üçüncü çocuğun belinde bir motosiklet kayışı, ayaklarında da beysbol sahasının pisliğiyle kaplı eski Snap-Jack ayakkabılar vardı. Carol'un arkasındaydı. Bisikletini yürüterek biraz daha yaklaştı ve kızın at kuyruğunu iki eliyle kavrayıp hızla çekti.

"Ayyy!" Carol duyduğu acıdan neredeyse haykırıyordu. Canının yanması kadar şaşırmış da görünüyordu. Kendini o kadar hızla çekti ki, az daha düşüyordu. Bobby onu yakaladı -Carol'a göre, arkadaşlarıyla beraber olmadığı zamanlar iyi davranabilen - Willie de güldü.

Bobby motosiklet kayışlı çocuğa, "Niçin yaptın bunu?" diye bağırdı, bu sözler ağzından çıkarken onları daha önce bin kere işitmiş gibi

bir his duydu. Bütün bunlar sanki bir ritüelin parçasıydı, gerçek itiş kakış başlamadan ve yumruklaşmaya geçilmeden önce söylenenler. Bobby yine *Sineklerin Tanrısı*'nı, Ralph'ın Jack'le öbürlerinden kaçışını düşündü. Golding'in adasında hiç değilse balta girmemiş orman vardı. Burada ise Carol'la kendisinin kaçacak bir yerleri yoktu.

"Canım öyle istediği için," diyor. Sırada bunun söylenmesi var.

Ama motosiklet kayışlı oğlan bunu söyleyemeden sırtında eski püskü beysbol sopasını taşıyan Robin Hood onun yerine konuştu. "Canı öyle istediği için. Bir diyeceğin var mı, Maltex Bebeği?" Aniden, ancak yılanda görülebilecek bir hızla elini savurdu ve Bobby'nin yüzünün ortasına çarptı. Willie yine güldü.

Carol ona doğru bir adım attı. "Willie, lütfen yapma..."

Robin Hood uzanıp Carol'un gömleğinin önünü yakalayarak çekti. "Memelerin büyüdü mü? Yok, daha pek ufakmışlar. Evet, sen sadece bir Gerber Bebeği'ymişsin." Böyle diyerek küçük kızı itti. Yediği tokattan hâlâ kafasının içi çınlayan Bobby onu yakalayıp ikinci kez düşmesini önledi.

Motosiklet kayışlı çocuk, "Bu homoyu pataklayalım. Suratından nefret ediyorum," diye söylendi.

Bisikletlerinin tekerleklerini gıcırdatarak biraz daha sokuldular. Derken Willie bisikletini yana düşürerek Bobby'ye doğru bir hamle yaptı. Bobby, Floyd Patterson'un zavallı bir taklidi gibi yumruklarını kaldırdı.

O sırada arkalarında bir ses, "Hey ne oluyor, çocuklar?" diye sordu.

Willie yumruklarından birini kaldırmıştı. Bu durumda omzunun üzerinden arkaya baktı. Robin Hood'la motosiklet kayışlı öbür çocuk da öyle yaptılar. Metal aksamı paslanmış eski bir mavi Studebaker kaldırımın kenarında durmuştu. Kontrol panelinde manyetik bir İsa göze çarpıyordu. Arabanın önünde ise Anita Gerber'in iri göğüslü ve çok geniş kalçalı arkadaşı Rionda duruyordu. Bu kadın yaz giysileriyle asla dost olamayacaktı. (On bir yaşına rağmen Bobby bile bunun bilincindeydi.) ama şu sırada çocuğun gözüne bir tanrıça gibi gözüktü.

Carol, "Rionda!" diye bağırdı. Ağlamıyordu, ama ağlamaklı olduğu kesindi. Kadın Willie'yle motosiklet kayışlı çocuğu itip geçti. İkisi de

onu durdurmaya kalkışmadılar. St. Gabe'li çocukların üçü de Rionda'ya bakıyorlardı. Bobby'nin gözleri ise Willie'nin sıkılmış yumruğundaydı. Bobby bazen sabahları penisi kaya kadar sertleşmiş ve bir roket gibi dümdüz ileri uzanmış vaziyette uyanıyordu. Ama işemek için tuvalete geçtiği zaman penisi hemen yumuşayıp büzülüveriyordu. Willie'nin dikili kolu da şimdi aynı şekilde gevşiyor, ucundaki yumruk açılıverip parmaklara dönüşüyordu. Bu karşılaştırma Bobby'nin gülmesine neden olacaktı, ama buna karşı koydu. Şimdi onun gülümsediğini görseler, bir şey yapamazlardı. Ama sonra... başka bir gün...

Rionda kolunu Carol'a dolayıp onu dolgun göğüslerinin üstüne çekti. Turuncu gömlekli oğlanları inceliyor ve gülümsüyordu. Gülümsüyor ve gülümsediğini gizlemeye gerek görmüyordu.

"Sen Willie Shearman'sın, değil mi?"

Az önce ucu yumruk olan kol Willie'nin yanına düştü. Homurdanarak bisikletini yerden kaldırmaya girişti.

"Richie O'Meara?"

Motosiklet kayışlı çocuk Snap-Jack'lerinin parmakuçlarına baktı ve o da bir şeyler homurdandı. Yanakları alev alev yanıyordu.

"Öyle ya da böyle O'Meara'ların çocuklarından birisin. O kadar kalabalıksınız ki, kimin kim olduğunu hatırlayamıyorum." Rionda'nın bakışı bu kez Robin Hood'a kaydı. "Ya sen kimsin, koca oğlan? Bir Dedham mısın? Dedham'a benziyorsun doğrusu."

Robin Hood ellerine baktı. Parmaklarının birinde sınıf yüzüğü vardı, onu evirip çevirmeye koyuldu.

Rionda'nın kolu hâlâ Carol'un omuzlarındaydı. Carol da kollarından birini Rionda'nın beline dolayabildiği kadar dolamıştı. Rionda sokaktan, kaldırımla kaldırımın kenar taşı arasındaki ince otluk şeride çıkınca o da oğlanlara bakmadan Rionda'yla yürüdü. Kadın hâlâ Robin Hood'a bakıyordu. "Seninle konuştuğum zaman sorularımı yanıtlasan iyi edersin, evlat," dedi. "Eğer istersem anneni bulmam zor olmaz. Bütün yapmam gereken Peder Fitzgerald'a sormak."

Çocuk sonunda, "Benim adım Harry Doolin," dedi. Parmağındaki sınıf yüzüğünü giderek daha hızlı çevirmeye başlamıştı.

Rionda, "Ama iyice yaklaşmıştım, değil mi?" diye tatlı tatlı konuştu. Bu arada ileriye doğru iki üç adim daha atmıştı. Böylece kaldırıma

çıkmış oluyordu. Oğlanlara böylesine yakın olmaktan korkan Carol onu durdurmaya çalıştıysa da, Rionda aldırmadı. "Dedham'larla Doolin'ler hep kendi aralarında evlenirler. Tâ Cork eyaletinden[1] beri bu böyle sürüp gitmiştir."

Robin Hood değil, sırtına bağlı saçma bir eski püskü beysbol sopası olan Harry Doolin adında bir çocuk. Marlon Brando değil, bir beş yıl daha motosiklet kayışıyla uyumlu bir Harley'i olmayacak -ya da belki hiçbir zaman olamayacak- Richie O'Meara adında bir çocuk. Ve arkadaşlarıyla beraberken bir kıza iyi davranmaya cesaret edemeyen Willie Shearman. Onları hizaya getirmek için beyaz bir aygır yerine 1954 modeli bir Studebaker'le imdada koşan fazla kilolu bir kadın yeterli olmuştu. Bu düşüncenin Bobby'yi avutması gerekirdi, ama olamadı. William Golding'in sözlerini hatırlamıştı. Adadaki çocuklar bir savaş gemisinin mürettebatı tarafından kurtarılsa da mürettebatı kim kurtaracaktı?

Bu da saçmaydı, çünkü hiç kimse o sırada Rionda Hewson kadar kurtarılmaya böylesine muhtaç görünmüyordu, ama o sözler Bobby'nin bir türlü aklından çıkmıyordu. Ya yetişkinler olmasaydı? Yetişkinler fikri ya sadece bir hayalden ibaretse? Ya paraları sadece misketleriyse ya iş anlaşmaları beysbol kartı alışverişleriyse, savaşları ise parktaki silah oyunlarıysa? Ya hepsi takım elbiselerinin ve giysilerinin içinde burunları sümüklü çocuklarsa? Tanrım, bu olamazdı, değil mi? Düşüncesi bile korkunçtu bunun.

Rionda, St. Gabe'li çocukları hâlâ o katı ve oldukça tehlikeli bakışıyla süzüyordu. "Siz üç delikanlı sizden daha genç ve daha küçük çocukları hırpalamıyordunuz, değil mi? Özellikle bir tanesi küçük kız kardeşleriniz gibi bir küçük kız olursa?"

Çocuklar sustular, homurtuyu bile kesmişlerdi. Sadece ayaklarını yere sürüp duruyorlardı.

"Bunu yapmadığınıza eminim, çünkü bu alçakça bir şey olurdu, öyle değil mi?"

Kadın onlara bir kez daha karşılıkta bulunmaları için fırsat ve kendi sessizliklerini dinlemek için bol bol vakit verdi.

---

[1] *Cork Eyaleti:* İrlanda'da bir eyalet.

"Willie? Richie? Harry? Onları hırpalamıyordunuz, değil mi?"

Harry, "Tabii ki hayır," dedi. Bobby o yüzüğü biraz daha hızlı çevirirse, parmaklarının alev alacağını düşünmekten kendini alamadı.

Rionda hâlâ aynı tehlikeli gülümseyişle, "Öyle bir şey düşünseydim, Peder Fitzgerald'la konuşmam gerekecekti, değil mi?" dedi. "Peder o zaman ailelerinizle konuşması gerektiğini düşünecek babalarınız da popolarınızı okşamak zorunda kalacaklardı... sizler de bunu hak edecektiniz, değil mi? Kendinizden zayıf ve küçükleri hırpaladığınız için hak edecektiniz."

Artık gülünç derecede küçük bisikletlerine binmiş olan üç çocuğun sessizlikleri sürüyordu.

Rionda, "Seni hırpaladılar mı, Bobby?" diye sordu.

Bobby, "Hayır," diye hemen atıldı.

Rionda bir parmağını Carol'un çenesinin altına dayadı ve kızın yüzünü kendisine çevirdi. "Seni hırpaladılar mı, güzelim?"

"Hayır, Rionda."

Rionda küçük kıza bakıp gülümsedi. Carol da gözlerindeki yaşlara rağmen gülümseyerek karşılık verdi.

Rionda, "Evet, görünüşe bakılırsa, beladan kurtuldunuz, çocuklar," dedi. "Bizimkiler, günah çıkarma hücresinde tek bir sıkıntılı dakika bile geçirmenize yol açacak bir şey yapmadığınızı söylüyorlar. Bana kalırsa, onlara hep birlikte teşekkür etmelisiniz, yalan mı?"

St. Gabe'li çocukların homurdandıkları duyuldu. Bobby içinden sessizce dua ediyordu. *Ne olur, bu kadarla kalsın. Sakın bize teşekkür etmek zorunda kalmasınlar. Sakın onurları kırılmasın.*

Rionda belki onun aklından geçenleri duymuştu. (Bobby'nin şimdilerde bu gibi şeylerin mümkün olduğuna inanmak için nedenleri vardı.) "Neyse," dedi. "İşin o yanını atlasak da olur. Haydi, evinize gidin çocuklar. Harry, sen de eğer Moira Dedham'ı görürsen, ona Rionda'nın hâlâ her hafta Bridgeport'taki Bingo'ya gittiğini, eğer isterse onu da götürebileceğimi söyle."

Harry, "Tabii, söylerim," dedi. Bisikletine bindi ve gözlerini kaldırımdan ayırmayarak yokuşu tırmanmaya koyuldu. Karşısına yayalar çıkacak olsa, büyük bir olasılıkla onları ezip geçecekti. İki arkadaşı da onu izlediler; ona yetişmek için acele ediyorlardı.

Onların uzaklaşmalarını seyrederken Rionda'nın yüzündeki gülümseyiş yavaş yavaş silindi. "Gecekondu İrlandalıları," diye söylendi sonunda. "Bela arıyorlar. Canları cehenneme. Carol sen sahiden iyi misin?" Carol iyi olduğunu söyledi.

"Ya sen Bobby?"

"Tabii ki iyiyim." Kadının önünde jöle gibi titrememek için bütün gücünü göstermek zorunda kalmıştı. Ama Carol perişan olmamayı başardığına göre, kendisinin de aynı şeyi yapabileceğini düşünüyordu.

Rionda, Carol'a, "Arabaya atla," dedi. "Seni evine kadar götüreceğim. Sen de koşarak karşıya geç ve evine gir, Bobby. Bu çocuklar yarına kadar seni ve Carol'u unutacaklardır, ama bu gece ikinizin de evinizde oturmanız daha akıllıca olur."

Bobby, "Peki," dediyse de, çocukların onları ne yarına, ne o haftanın sonuna, ne de yazın sonuna kadar unutmayacaklarını biliyordu. O ve Carol uzun zaman Harry ile arkadaşlarının karşısına çıkmamaya dikkat etmek zorundaydılar. "Hoşça kal, Carol."

"Sen de hoşça kal."

Bobby, Broad Sokağı'nda karşıya geçti. Sokağın öbür yanında durup Rionda'nın eski arabasının Gerber'lerin oturdukları apartmana doğru yokuşu tırmanmasını seyretti. Carol arabadan inince yokuşun sonuna bakıp elini salladı. Bobby de ona elini salladıktan sonra da 149 numaranın önündeki basamakları çıkıp içeri girdi.

Ted oturma odasında oturmuş bir sigara içiyor ve *Life* dergisini okuyordu. Derginin kapağında Anita Ekberg'in resmi vardı. Bobby, Ted'in bavullarıyla kese kâğıtlarının doldurulmuş olduğundan emindi, ama ortalıkta onlardan hiçbir iz yoktu; onları yukarda, odasında bırakmış olmalıydı. Çocuk buna sevindi. Onları görmek istemiyordu. Orada olduklarını bilmek dahi yeterince kötüydü.

Ted, "Ne yaptın?" diye sordu.

Bobby, "Fazla bir şey olmadı," dedi. "Sanırım, yatağıma uzanıp yemek zamanına kadar bir şeyler okuyacağım."

Ardından odasına geçti. Yatağının yanında yerde Harwich Halk Kütüphanesi'nin erişkinler bölümünden alınmış üç kitap duruyordu; Clifford D. Simak'ın *Kozmik Mühendisler*'i, Ellery Queen'in *Roma Şapkasının Sırrı* ve William Golding'in *Vârisler*'i. Bobby *Vârisler*'i seçti ve

başı yatağın ayak ucunda, çoraplı ayakları ise baş yastığının üstünde olmak üzere yatağına uzandı. Kitabın kapağında mağara adamları vardı ve neredeyse soyut olarak nitelenebilecek şekilde çizilmişlerdi; bir çocuk kitabının kapağında asla bu biçim mağara adamları göremezdiniz. Erişkinlere mahsus bir kütüphane kartına sahip olmak zevkli işti... Ama her nedense bu durum önceleri sandığı kadar zevkli değil.

Hawai Gözü saat dokuzda başlıyordu. Bobby de normalde diziyi seyretmek için deli olurdu, (Annesi *Hawai Gözü* ve *Dokunulmazlar* gibi şovların çocuklara göre fazla şiddet içerdiğini söyler ve Bobby'nin onları seyretmesine izin vermezdi.) ama bu gece dikkati dağılıyordu. Oraya altmış milden daha yakın bir yerde Eddie Albini'yle Kasırga Haywood boy ölçüşeceklerdi. Gillette Mavi Bıçak Kızı üstünde mavi mayosu ve ayaklarında yüksek topuklu mavi ayakkabılarıyla her raundun başlamasından önce ringin etrafını dolaşacak ve üstünde mavi renkli sayı olan bir pankartı havaya kaldıracaktı. 1...2...3...4...

Bobby saat dokuz buçuğa yaklaşırken sarışın sosyete kadınını kimin öldürdüğünü keşfetmek şöyle dursun, TV şovundaki dedektifi bile teşhis edememişti. Ted ona, "Kasırga Haywood sekizinci raundda yere çarpacak," demişti. Yaşlı Gee bunu biliyordu. Ama ya bir şey aksi giderse? Ted'in gitmesini istemiyorsa da öyle bir durumda onun boş bir cüzdanla gitmesi düşüncesine dayanamıyordu. Herhalde bu olamazdı... olabilir miydi? Bobby bir dövüşçünün bilerek yenilmesi gerekirken fikrini değiştirdiği bir TV şovu görmüştü. İster misin, bu gece de öyle bir şey olsundu? Kasten yenilmek kötü bir şeydi, sahtekârlıktı -söylesene ilk ipucun neydi Sherlock?- ama Kasırga Haywood bu sahtekârlığı yapmazsa Ted'in başı büyük derde girecekti. Sully-John'un diyeceği gibi, "kesinkes büyük dertte" olacaktı.

Oturma odasının duvarındaki güneş biçimindeki saate göre dokuz buçuk olmuştu. Bobby'nin hesabına göre yaşamsal önemi olan sekizinci raunt başlamıştı bile.

"*Vârisler*' i nasıl buldun?"

Bobby kendi düşüncelerine öylesine dalmıştı ki Ted'in sesi onu yerinden hoplattı. TV'de Keenan Wynn bir buldozerin önünde duruyor ve sigara uğruna bir mil yürüyebileceğini söylüyordu.

"*Sineklerin Tanrısı*'ndan çok daha güç," dedi Bobby. "Anladığım kadarıyla eski çağlarda mağarada yaşayan iki küçük aile ortalıkta dolaşıyor ve bir tanesi daha zeki. Ne var ki, asıl kahraman öbür aile, budala aile. Az daha vazgeçiyordum, ama konu giderek ilginçleşiyor. Onun için devam edeceğim galiba."

"İlk karşılaştığın aile, küçük kızları olan, Neandertal'dır. İkinci aile -o aile aslında bir kabile, Golding'in kabileleri yok mu- Kromanyon'durlar. İki grup arasında olanlar trajedi tanımlamasına uygun düşüyor: Olaylar önlenemeyecek mutsuz bir sona doğru sürükleniyor."

Ted devam ederek Shakespeare'in oyunlarından, Poe'nun şiirlerinden ve Theodore Dreiser adındaki birinin romanlarından söz etti. Bobby başka zaman olsa bunlarla ilgilenirdi, ama şimdi aklı sürekli olarak Madison Square Garden'e kayıyordu. Köşebaşı Cebi'nde çalışır durumdaki tek tük bilardo masalarında olduğu gibi ışıklar altındaki ringi görebiliyordu. Haywood, şaşkın Eddie Albini'ye sol ve sağ kroşeler yağdırırken kalabalığın haykırdığını da duyar gibiydi. Haywood şike yapmayacaktı; aksine TV şovundaki öbür boksör gibi rakibinin fena halde canını yakacaktı. Bobby'nin burnuna ter kokusu doluyor, eldivenlerin ete çarpışının çıkardığı sesleri duyar gibi oluyordu. Albini'nin gözleri kaydı... dizleri büküldü... Halk ayağa fırlamış, bağırıyordu...

"...kaderin, kaçınılamaz bir güç oluşu fikri Yunanlılarla başlamış görünüyor. Euripides adında bir oyun yazarı vardı..."

Bobby, "Arayın onu," dedi ve hayatında hiç sigara içmediği halde (1964'de haftada bir kartondan fazlasını tüketecekti.) sesi bütün gün sigara tüttürdükten sonra Ted'in geceki sesi kadar sert ve çatlak çıktı.

"Anlamadım, Bobby."

"Bay Files'ı arayın da dövüşün ne olduğunu öğrenelim." Bobby güneş biçimindeki saate baktı. Dokuzu kırk dokuz geçiyordu. "Yalnız sekiz raunt dövüşeceklerse, şimdi bitmiştir."

Ted, "Maçın bitmiş olması gerektiğinin ben de farkındayım, ama Files'a bu kadar erken telefon edersem bir şey bildiğimden şüphelenebilir," dedi. "Radyodan da bir şey öğrenemem, bu maçın radyodan verilmeyeceğini ikimiz de biliyoruz. Beklemek daha doğru ve daha güvenli. Benim bazı önsezilere sahip bir adam olduğumu düşünsün. So-

nucun bir nakavt değil de bir karar yüzünden olduğunu beklemişim gibi saat onda telefon edeceğim. O vakte kadar da sakın tasalanma, Bobby. İşlerin yolunda olduğunu söyledim sana."

Bobby *Hawai Gözü*'nü izlemekten vazgeçti. Kanepede oturuyor, aktörlerin gevezeliklerine kulak veriyordu. Adamın biri şişko bir Hawaili polise bağırdı. Beyaz mayo giymiş bir kadın denize koştu. Ses bantında davullar gümbürderken bir araba bir başka arabayı kovalıyordu. Güneş saatindeki ibreler sanki sürünüyor, Everest'in son yüz metrelerini aşmaya çalışan dağcılar gibi ona ve on ikiye doğru savaş veriyorlardı. Sosyete kadınını öldüren adam bir ananas tarlasında koşarken kendisi de öldürüldü ve *Hawai Gözü* nihayet bitti.

Bobby gelecek haftanın şovunun parçalarını görmeyi bekleyemedi. Televizyonu kapayarak, "Arayın. Yalvarırım, arayın," dedi.

Ted, "Bir dakika," dedi. "Sanırım bira limitini biraz aştım. Sıvı saklama tanklarımın geçen yıllarla büzüştükleri anlaşılıyor."

Yaşlı adam böyle diyerek ayaklarını sürte sürte tuvaletin yolunu tuttu. Hiç bitmemecesine uzayan bir sessizlik, arkasından da klozetin içine püsküren bir işeme sesi duyuldu. Ted, "Aaah!" dedi. Duyduğu büyük memnuniyet sesine yansımıştı.

Bobby daha fazla oturamadı. Yerinden kalkıp oturma odasını arşınlamaya koyuldu. Tommy Kasırga Haywood'un şu sırada Garden'deki köşesinde fotoğraflarının çekildiğine, flaşlar yüzüne beyaz bir ışık boşaltırken bereli haline rağmen yüzünün mutluluktan ışıldadığına emindi. Gillette Mavi Bıçakları Kızı da orada yanında, kolunu onun omuzlarına dolamış durumda olsa gerekti. Haywood'un kolu da kızın belini kavrarken Eddie Albini unutulmuş bir şekilde kendi köşesinde yığılıp kalmıştı. Şaşkın gözleri neredeyse kapanacak derecede şişmişti. Yediği yumruklardan sonra tamamen ayık olmadığı söylenebilirdi.

Ted en sonunda döndüğünde Bobby umutsuzluk içindeydi. Albini'nin dövüşü, arkadaşının da beş yüz dolarını kaybettiğini biliyordu. Parasız kaldığını öğrendiği zaman Ted kalır mıydı acaba? Kalabilirdi... ama kalırsa ve alçak adamlar da gelirse ne olacaktı?

Ted telefonu eline alıp numarayı çevirirken, Bobby onu seyrediyor, yumrukları açılıp kapanıyordu.

Ted, "Rahatla, Bobby," dedi. "İşler yoluna girecek."

Ama Bobby rahatlayamıyordu. Karnının içi kızgın tellerle doluydu sanki. Ted telefonu kulağına dayamıştı ve sanki saatlerden beri susuyordu.

Bobby, "Niçin yanıt vermiyorlar?" diye öfkeyle fısıldadı.

"Telefon henüz iki kez çaldı, Bobby. Niçin yanıt vermiyorsunuz... alo? Bay Brautigan arıyor. Ted Brautigan. Bu öğleden sonra görüşmüştük, bayan." Ted, Bobby'ye gözünü kırptı. Nasıl bu kadar keyifli olabiliyordu? Bobby,Ted'in yerinde olsa değil göz kırpmak, telefonu kulağında tutmayı bile başaramayacağını hissediyordu. "Evet, bayan, burada." Ted, Bobby'ye döndü ve telefonun ağızlığını örtmeden, "Alanna, kız arkadaşının nasıl olduğunu soruyor," dedi.

Bobby konuşmaya çalıştıysa da ağzından sadece bir vızıltı çıkarmayı başardı.

Ted, Alanna'ya, "Bobby, kız arkadaşının iyi olduğunu söylüyor," dedi. "Ve bir yaz günü kadar güzel. Len'le konuşabilir miyim? Evet, bekleyebilirim. Ama lütfen bana dövüşü anlat." Sessizlik yine uzadıkça uzadı. Ted'in yüzünde herhangi bir anlam okunamıyordu. Bobby'ye döndüğünde bu kez ağızlığı eliyle örtmüştü. "Albini'nin ilk beş rauntta fena halde hırpalandığını, altıncı ve yedinci rauntlarda dayandığını sonra nasıl olduysa bir sağ kroşe attığını, sekizinci rauntta da Haywood'u yere mıhladığını söylüyor. Kasırga böylece nakavt olmuş. Ne büyük sürpriz, değil mi?"

Bobby, "Evet," dedi. Dudakları uyuşmuştu. Her şey gerçekti. Cuma gecesi bu zaman Ted gitmiş olacaktı. İnsan cebinde iki bin dolarla bir yığın alçak adamdan uzun zaman kaçabilirdi.

Bobby banyoya geçti ve diş fırçasına diş macunu sürdü. Ted'in yanlış boksör üzerine bahse girmiş olduğu korkusu kaybolmuştu, ama yaklaşan kaybın üzüntüsü hâlâ içindeydi ve giderek kuvvetleniyordu. Gerçekleşmemiş bir şeyin bu kadar acı verebileceğini asla tahmin edemezdi. *Bir hafta kadar sonra onda neyin bu kadar harika olduğunu hatırlamayacağım. Bir yıl sonra onu hemen hemen hatırlamayacağım.*

Bu doğru muydu? Tanrım, bu doğru olabilir miydi?

Bobby, *hayır*, diye düşündü. *Öyle olmasına müsaade etmeyeceğim.*

Ted öbür odada Len Files'la konuşuyordu. Dostça bir konuşma yapar görünüyorlardı. Aynen Ted'in öngördüğü gibi. Evet, Ted bir önsezisine kulak verdiğini anlatıyordu. Güçlü bir önseziydi. Ertesi gece saat dokuz buçuk ödeme için uygundu. Tabii ki küçük arkadaşının annesi saat sekiz sularında dönerse. Biraz gecikirse Len, Ted'i saat onda veya on buçukta görecekti. Bu uygun muydu? Ted'in güldüğü duyulduğuna göre, söyledikleri şişko Lennie Files'a çok uygundu.

Bobby diş fırçasını aynanın altındaki rafta duran bardağın içine koydu ve pantolonunun cebine uzandı. Orada parmaklarının tanımadığı, cebindeki her zamanki öteberinin parçası olmayan bir şey vardı. Yeşil kayışlı anahtar halkasını, Bridgeport'un annesi tarafından bilinmeyen bir bölümünün özel anısını cebinden çıkardı. KÖŞEBAŞI CEBİ BİLARDO VE OYUN SALONU. KENMORE 8-2127.

Onu bir yere saklamış (ya da tamamıyla başından atmış) olması gerekirdi, ama sonra birden aklına bir şey geldi. O gece hiçbir şey Bobby Garfield'i neşelendiremezdi, ama bu, biraz neşelenmesini sağlayabilirdi. Anahtar halkasını Carol Gerber'e verecek, onu nerede bulduğunu asla annesine söylememesini sık sıkı tembih edecekti. Carol'un halkaya takabileceği en az iki anahtarı olduğunu biliyordu; apartmanının anahtarıyla Rionda'nın ona doğum gününde armağan ettiği günlüğün anahtarı. (Carol, Bobby'den üç ay büyüktü, ama bu yüzden asla üstünlük taslamıyordu.) Anahtar halkasını ona vermek, sürekli flörtü olmasını istemek gibi bir şey olacaktı. İşi gevezeliğe vurup bunu söyleyerek kendini zor duruma düşürmeyecekti; Carol anlayacaktı. Harika bir kız olmasının bir parçasıydı bu.

Bobby anahtar halkasını rafın üstünde bardağın yanına bıraktı ve pijamasını giymek için yatak odasına döndü. Oradan çıktığında Ted kanepede oturuyor ve bir sigara tüttürerek ona bakıyordu.

"Bobby iyi misin?"

"Sanırım. İyi olmak zorundayım, öyle değil mi?"

Ted başının hareketiyle bunu doğruladı. "Sanırım, ikimiz de iyi olmak zorundayız."

Bobby, "Sizi tekrar görecek miyim?" diye sordu. Bunu sorarken Ted'in Yalnız Kovboy gibi davranmaması, o klişeleşmiş *"Tekrar görüşeceğiz arkadaş,"* türünden laflar etmemesi için dua ediyordu. Boktan laflardı bunlar. Bobby, Ted'in kendisine asla yalan söylemediğini düşünüyor ve sona yaklaştıkları şu sırada buna başlamasını istemiyordu.

"Bilmiyorum." Ted sigarasının ucuna bakıyordu. Adam başını kaldırdığında Bobby gözlerinin yaşlı olduğunu gördü. "Sanmıyorum," diye ekledi.

O gözyaşları Bobby'nin çözülmesine neden oldu. Odayı koşarak aştı. Ted'e sarılmak istiyor, ona sarılmaya ihtiyaç duyuyordu. Ted kollarını ihtiyar adamların rağbet ettiği türden sarkık gömleğinin önünde çaprazlayınca çocuk durdu. Ted'in yüzünde dehşetle karışık bir şaşkınlık okunuyordu.

Bobby, kollarını hâlâ kucaklamak ister gibi uzatmış durumda kalakalmıştı. Sonunda onları yavaşça indirdi. Sarılmak yoktu, dokunmak yoktu. Kural buydu, ama kural acımasızdı. Kural yanlıştı.

Bobby, "Bana mektup yazacak mısınız?" diye sordu.

Ted bir an düşündükten sonra, "Sana kart yollayacağım," diye yanıt verdi. "Doğrudan sana değil tabii, bu ikimiz için de tehlikeli olabilir. Ne yapayım? Bir fikrin var mı?"

Bobby, "Onları Carol'a yollayın," dedi. Düşünmeye bile gerek görmeden konuşmuştu.

"Ona alçak adamlardan ne zaman bahsettin, Bobby?" Ted'in sesinde sitem yoktu. Niçin olsundu ki? Gidiyordu, öyle değil mi ya? Olsa olsa alışveriş arabası hırsızının öyküsünü yazan gazeteci, gazetesine şöyle bir başlık atabilirdi: KAÇIK YAŞLI ADAM UZAYDAN GELENLERDEN KAÇIYOR. İnsanlar kahvaltılarını yapıp kahvelerini içerken yazıyı birbirlerine okuyup güleceklerdi. Ted geçen gün ne demişti? Küçük kent mizahı demişti galiba. Ama o kadar komikse insanın niçin kalbini kırıyordu? Niçin o kadar acı veriyordu.

Çocuk zor duyulur bir sesle, "Bugün söyledim," dedim. "Onu parkta gördüm... sonra her şey ağzımdan dökülüverdi."

Ted içini çekti. "Böyle şeyler olur. Ben bunu iyi bilirim. Bazen baraj yıkılıverir. Öylesi bazen daha da iyi. Arkadaşına onun aracılığıyla seninle bağlantı kurmak isteyebileceğimi söylersin, değil mi?"

"Tabii."

Ted parmağını dudaklarına vurarak düşündü. Sonra başını salladı. "Yollayacağım kartların yukarsına *Sevgili Carol* yerine *Sevgili C.* yazacağım. Aşağısına da *Bir Dost* diye imza atacağım. Böylece yazanın kim olduğunu ikiniz de bileceksiniz. Tamam mı?"

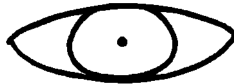
Bobby, "Tamam," dedi. "Harika." Harika falan değildi, harika olan hiçbir şey yoktu, ama bu kadarıyla yetinmek zorundaydı.

Çocuk birden elini kaldırıp parmaklarını öptü ve üzerlerinden üfledi. Kanepede oturan Ted gülümsedi, öpücüğü yakaladı ve buruşuk yanağına oturttu. "Artık gidip yatsan iyi olacak, Bobby," dedi "Çok yoğun bir gün geçirdik, saat de geç oldu."

Bobby yatmaya gitti.

Önce aynı düşü gördüğünü sandı; Biderman, Cushman ve Dean, William Golding'in adasının yağmur ormanında annesini kovalıyorlardı. Derken Bobby ağaçlarla sarmaşıkların duvar kâğıdının bir parçası, annesinin uçan ayaklarının altındaki yolun ise kahverengi halı olduğunun farkına vardı. Yer yağmur ormanı değil, bir otel koridoruydu. Warwick Oteli kafasında bu şekilde betimlenmişti.

Ama Bay Biderman'la öbür iki hergele Liz'i hâlâ kovalıyorlardı. St. Gabe'li çocuklar; Willie, Richie ve Harry Doolin de onlara katıldı. Hepsi, yüzlerini yol yol kırmızı ve beyaza boyamışlardı. Hepsi de üstüne parlak bir kırmızı gözün resmedilmiş olduğu parlak sarı renkte yelekler giymişlerdi.

O yeleklerin dışında çıplaktılar. Cinsel organları çalı gibi pübis kıllarının üstünde hoplayıp zıplıyordu. Harry Doolin dışındakilerin ellerinde kılıçlar vardı. Harry'nin ise elinde silah olarak beysbol sopası duruyordu. Her iki ucu yontularak sivriltilmişti.

Cushman, "Kaltağı öldürün!" diye uluyordu.

Don Biderman da, "Kanını için!" diye bağırarak kılıcını tam bir köşeyi döndüğü sırada Liz Garfield'in üstüne fırlattı. Kılıç, ormanın resmedilmiş olduğu duvarların birine titreyerek saplandı.

Willie -arkadaşlarıyla beraber olmadığı zamanlar iyi davranabilen Willie-, "Onu pis deliğine sok!" diye bağırdı. Göğsündeki kırmızı göz dik dik bakıyordu. Daha aşağıda penisi de dik dik bakıyor görünüyordu.

"*Koş, Anne!*" Bobby bağırmaya çalıştıysa da ağzından hiçbir kelime çıkamadı. Ne ağzı vardı, ne de vücudu. Hem oradaydı, hem değildi. Annesinin yanında onun gölgesiymiş gibi uçuyordu. Liz'in soluk almaya çabaladığını, duyduğu korkudan titreyen dudaklarını ve yırtılmış çoraplarını gördü. Abiye elbisesi de yırtılmıştı. Tırmalanmış göğüslerinden biri kanıyordu. Gözlerinden biri hemen hemen kapanmıştı. Eddie Albini veya Kasırga Haywood'la, belki aynı zamanda her ikisiyle de birkaç raunt dövüşmüştü sanki.

Richie, "Vücudunu yarıp ikiye böleceğim!" diye bağırdı.

Curtis Dean de avazı çıktığı kadar bağırdı. "Seni diri diri yiyeceğim! Kanını içecek, bağırsaklarını yere dökeceğim!"

Bobby'nin annesi dönüp onlara baktı. Ayakları (İskarpinlerini bir yerlerde düşürmüştü.) birbirine dolaştı. Bobby, "*Yapma bunu, anne. Tanrı aşkına, yapma bunu,* diyerek inledi.

Liz onu duymuş gibi yine başını ileriye çevirdi ve daha hızlı koşmaya çalıştı. Duvardaki bir posterin yanından geçti:

YALVARIRIZ, EVCİL DOMUZUMUZU BULMAMIZA YARDIM EDİN
LİZ bizim MASKOTUMUZDUR!
LİZ 34 YAŞINDA!
O HUYSUZ BİR DİŞİ DOMUZDUR, ama BİZ ONU SEVİYORUZ!
"SÖZ VERİYORUM" derseniz ne isterseniz yapar.
(veya)
"BU İŞTE PARA VAR!" HOusitonic 5-8337'yi ARAYIN
(veya)
WILLIAM PENN GRILL'ine GETİRİN!
SARI PALTOLU ALÇAK ADAMLARI isteyin!
Kural: "ONU AZ PİŞMİŞ **YERİZ!**"

Annesi de posteri görmüştü. Ayakları birbirine dolaşınca bu kez *gerçekten* düştü.

Bobby, *"Kalk ayağa, anne!"* diye bağırdı, ama annesi kalkmadı, belki de kalkamadı. Bunun yerine kahverengi halının üstünde süründü. İlerlemeye çalışırken bir yandan omzunun üzerinden arkaya bakıyor, saçları terli perçemler halinde yanaklarına ve alnına dökülüyordu. Elbisesinin arkası koparılmıştı. Bobby onun çıplak poposunu görebiliyordu, donu da gitmişti. Daha beteri, baldırlarının arkası kan içinde kalmıştı. Ona ne yapmışlardı? Tanrım, Bobby'nin annesine ne yapmışlardı?

Don Biderman, Liz'in *ilersinde* köşeyi döndü, bir kestirme bulmuş ve Liz'in yolunu kesmişti. Ötekiler de hemen arkasındaydı. Bay Biderman'ın penisi, bazen yataktan kalkmadan ve tuvalete gitmeden önce Bobby'ninki gibi, dümdüz havaya kalkmıştı. Şu farkla ki, Bay Biderman'ın penisi *kocammandı*; bir deniz canavarına benziyordu. Bobby annesinin bacaklarındaki kanı anladığını düşündü. İstemiyor, ama anladığını düşünüyordu.

Bay Biderman'a, *"Onu rahat bırakın!"* diye bağırmaya çalıştı. *"Onu rahat bırakın, ona yeterince kötülük yapmadınız mı?"*

Bay Biderman'ın sarı yeleğinin üstündeki kırmızı göz birdenbire daha geniş açıldı ve bir yana kaydı. Bobby göze görünmüyordu, vücudu bu dünyanın fırıldak gibi dönen tepesinin bir dünya altındaydı... Ama kırmızı göz onu gördü. Kırmızı göz *her şeyi* görüyordu.

Bill Cushman'la Curtis Dean bir ağızdan, "Domuzu öldürün. Kanını için," diye bağırdılar.

Willie ile Richie de kart zamparaların arkasına takılarak, "Domuzu öldürün, bağırsaklarını yola dökün, etini yiyin," diye bir tekerleme tutturdular. Erkeklerinki gibi onların da penisleri kılıca dönüşmüştü.

Harry de arkadaşlarına katıldı. "Onu yiyin, onu için, bağırsaklarını deşin, onu *düzün*."

"Kalk, anne! Kaç! Onlara engel ol!" Liz denedi. Ne çare ki dizlerinin üstünde doğrulup ayağa kalkacağı sırada Biderman üzerine atıldı. Ötekiler de onu izleyip Liz'in etrafını çevirdiler ve üstünde kalan giysileri koparmaya giriştiler. Bobby bu arada *buradan çıkmak istiyorum.*

Tepeden aşağı inip kendi dünyama dönmek, onu durdurup öbür yana döndürmek, böylece kendi dünyamda kendi odama dönebilmek istiyorum... diye düşünüyordu.

Şu farkla ki orası bir tepe değildi. Düşün görüntüleri parçalanmaya ve kararmaya başlarken Bobby de bunu biliyordu. Bir tepe değil bir kule, bütün hayatın üstünde hareket ettiği ve döndüğü bir mihverdi. Sonra o da kayboldu ve kısa bir süre merhametli bir yokluk egemen oldu. Çocuk gözlerini açınca, yatak odasının güneşle dolduğunu gördü. Eisenhower'in başkanlığının son haziranındaki bir perşembe sabahında yaz güneşi.

IX. ÇİRKİN PERŞEMBE

Ted Brautigan hakkında kesin olarak söylenebilecek bir şey varsa o da bu adamın, yemek pişirmesini bildiğiydi. Bobby'nin önüne koyduğu kahvaltı; çırpılıp yağda pişirilmiş yumurta, tost, gevrek beykın, annesinin ona hazırladığı tüm kahvaltılardan (Liz'in spesiyalitesi, ikisinin de Jemima Teyze'nin şurubuyla boğdukları lezzetsiz, dev gözlemelerdi.) daha lezzetli, Colony Restoranı'nda ya da Harwich'de önünüze getirilecek herhangi bir şey kadar iyiydi. Ne var ki bugün sorun Bobby'nin hiçbir şey yemek istememesiydi. Gördüğü kâbusun ayrıntılarını hatırlayamıyor, ama bir karabasan olduğunu ve bir yerinde ağlamış olması gerektiğini biliyordu, uyandığı zaman yastığı yaştı. Ancak, bu sabah kendini donuk ve kederli hissetmesinin tek nedeni düş değildi; düşler ne de olsa gerçek değillerdi. Ama Ted'in gidişi gerçek olacaktı. Üstelik sonsuza dek.

Ted kendi yumurta ve beykın tabağıyla karşısına oturunca Bobby, "Doğrudan Köşebaşı Cebi'nden mi yola çıkacaksınız?" diye sordu. "Öyle, değil mi?"

"Evet, öylesi en güvenlisi olur." Ted yemeye başladı, ama yavaş ve görünürde zevk almadan. Demek o da kendini kötü hissediyordu. Bobby buna sevindi. Yaşlı adam, "Annene Illinois'daki erkek kardeşimin hasta olduğunu söyleyeceğim," dedi. "Daha fazlasını bilmesi gerekmez."

"Büyük Gri Köpek'le mi gideceksiniz?"

Ted hafifçe gülümsedi. "Herhalde trenle giderim. Unutma, ben zengin bir adamım."

"Hangi trenle?"

"Ayrıntıları bilmemen daha iyi olur, Bobby. İnsan, bilmediği bir şeyi söyleyemez ya da söylemeye zorlanamaz."

Bobby bunun üzerinde kısaca düşündükten sonra, "Kart yollamayı unutmayacaksınız, değil mi?" diye sordu.

Ted bir parça beykin alıp sonra onu yine tabağının içine bıraktı. "Dolu dolu kart yollayacağım. Söz. Artık bu konuyu bırakalım, olmaz mı?"

"Peki, başka neden söz edeceğiz?"

Ted bunu şöyle bir düşündü, sonra gülümsedi. Gülümseyişi tatlı ve dürüsttü. Gülümsediği zaman, çocuk onun yirmi yaşlarında güçlü bir erkek olduğu zamanki halini gözlerinin önünde canlandırabiliyordu.

Ted, "Tabii ki kitaplardan," dedi. "Kitaplardan söz edeceğiz."

O gün sıcak ve boğucu olacağa benziyordu, bu daha sabahın dokuzunda belli olmuştu. Bobby bulaşıklara yardım etti, tabakları kurulayıp kaldırdı. Sonra oturma odasında oturdular. Ted'in vantilatörü ağırlaşmış havayı değiştirmek için elinden geleni yapıyordu. Ve kitaplardan konuştular... Daha doğrusu *Ted* kitaplardan konuştu. Bu sabah dikkatini dağıtan bir Albini-Haywood maçı olmadığından Bobby dikkatle dinliyordu. Ted'in bütün söylediklerini anlamıyordu; ama kitapların kendi dünyalarını yarattıklarını, Harwich Halk Kütüphanesi'nin ise dünya olmadığını kavrayacak kadar bir şeyler anlıyordu. Kütüphane sadece dünyaya açılan kapıydı.

Ted, William Golding'le fantezilerinden başladı, sonra H.G. Wells'in *Zaman Makinesi*'ne geçti ve Morlock'larla Golding'in adasındaki Eloi'larla, Jack ve Ralph arasındaki bir bağın varlığını ima etti. "Edebiyatın biricik mazeretleri" diye isimlendirdiği ve masumiyetle deneyimi, iyiyi ve kötüyü irdelemek olduğunu söylediği şey hakkında konuştu. Hazırlıksız olarak yaptığı bu konuşmanın sonunda Ted, bu ko-

nuların ikisini de ele alan *Şeytan Kovucu* adındaki bir romandan bahsetti ve hemen sonra durdu. Düşüncelerini netleştirmek için başını salladı.

"Ters giden bir şey mi var?" Bobby şalgam suyundan bir yudum aldı. Ondan hâlâ pek hoşlanmıyordu, ama buzdolabındaki biricik alkolsüz içecekti ve ayrıca soğuktu.

"Ne mi düşünüyorum?" Ted aniden başı ağrımış gibi alnını ovuşturdu. "Bunun henüz yazılmamış olduğunu."

"Ne demek istiyorsunuz?"

"Hiç. Zırvalıyorum. Niçin çıkıp dolaşmıyorsun? Şöyle bacaklarını çalıştır biraz. Ben uzanmak istiyorum. Dün gece pek iyi uyuyamadım da."

"Pekâlâ." Bobby, biraz temiz havanın, *sıcak* temiz hava da olsa kendisine iyi geleceğini düşündü. Ayrıca Ted'in konuşmasını dinlemek her ne kadar ilginç olsa da, evin duvarlarının onu boğmaya başladığını hissediyordu. Bobby asıl nedenin Ted'in gideceğini bilmek olduğunu tahmin etti. Evet, her şeyin nedeni buydu: Ted'in gideceğini bilmek.

Beysbol eldivenini almak için odasına giderken Köşebaşı Cebi'nden aldığı anahtar halkası bir an aklından geçti, ilişkilerinin artık sürekli bir flört olduğunu bilmesi için onu Carol'a verecekti. Sonra Harry Doolin, Richie O'Meara ve Willie Shearman'ı hatırladı. Onlar oralarda bir yerdeydiler, eğer yalnız başına yakalarlarsa Bobby'yi eşek sudan gelinceye kadar döverlerdi. Çocuk iki üç gündür ilk kez Sully'yi özlemeye başladı. Sully de onun gibi küçük bir çocuktu, ama sertti. Doolin ve arkadaşları Bobby'yi döverlerse Sully-John onlardan bunun acısını çıkarırdı. Ama ne çare ki S-J kamptaydı.

Bobby evde kalmayı aklından bile geçirmedi -bütün yazı Willie Shearman gibilerden saklanarak geçiremezdi ya- öylesi delilik olurdu, ama dışarı çıkarken dikkatli davranması, onlara karşı tetikte olması gerektiğini kendi kendine hatırlattı. Onların geldiğini gördüğü sürece bir sorun olmazdı.

Bobby, St. Gabe'li çocukları düşünerek 149 numaradan çıktı. İlerdeki bir günün anısı olacak anahtar halkası tamamen aklından çıkmış-

tı. Anahtar halkası banyodaki rafta, diş fırçalarını koyduğu bardağın yanında, onu bir gece önce bıraktığı yerdeydi.

Bobby, Harwich'i boydan boya katetti - Broad Sokağı'ndan Commonwealth Parkı'na kadar gitti (C sahasında bugün St. Gabe çocukları yoktu; American Legion takımı kavurucu güneşin altında sopayla vuruş ve topu havada yakalama alıştırmaları yapıyordu.), parktan kent meydanına, kent meydanından tren istasyonuna yürüdü. Demiryolu üst geçidinin altındaki küçük gazete satış kulübesinde durup karton kapaklı kitaplara bakarken (Satış noktasını yöneten Bay Burton malları fazla ellemememeniz koşuluyla bir süre kitapları incelemenize izin veriyordu.), kentte düdükler ötmeye başlayarak ikisini de ürküttü.

Bay Burton, "Tanrım, bu da ne?" diye öfkeyle sordu. Çiklet paketlerini yere saçmıştı, şimdi de eğilmiş, onları topluyordu. "Saat daha on biri çeyrek geçiyor!" diye söylendi.

Bobby, "Saat sahiden de erken," deyip az sonra gazete satış kulübesinden çıktı. Kitapları gözden geçirmek onun için çekiciliğini kaybetmişti. River Caddesi'ne yürüdü. Bir günlük ekmeklerden yarım somun almak (iki cent) ve Georgie Sullivan'a S-J'nin nasıl olduğunu sormak için Tip-Top Fırını'na uğradı.

S-J'nin en büyük ağabeyi, "S-J iyi," dedi. "Salı günü ondan bir kart aldık. Aileyi özlediğini ve eve dönmek istediğini yazmış. Çarşamba günü yolladığı kartta ise dalmayı öğrendiğini yazıyordu. Bu sabahki kartta ise hayatının en eğlenceli günlerini geçirdiğini, sonsuza dek kampta kalmak istediğini söylüyordu." S-J'nin ağabeyi güldü. Geniş omuzları güçlü kolları olan yirmi yaşlarında iriyarı bir İrlandalı delikanlıydı. "S-J sonsuza dek kampta kalmak isteyebilir, ama eğer kalırsa annem özleminden aklını oynatır. Bu ekmeğin bir parçasıyla ördekleri mi besleyeceksin?"

"Evet. Her zamanki gibi."

"Sakın parmaklarını ısırmalarına izin verme. Bu lanet nehir ördekleri hastalık taşırlar. Onlar..."

Kent meydanında belediye binasının saati daha on beş dakika olmasına rağmen öğleyi çalmaya başlamıştı.

Georgie, "Bugün ne oluyor?" diye sordu. "Önce düdükler vaktinden önce çaldı, şimdi de kentin saati şaşırdı."

Bobby, "Belki de sıcaktandır," dedi.

İrlandalı, Bobby'ye şüpheyle baktı. " Evet... bu da geçerli bir açıklama sayılır."

Bobby dışarı çıkarken, *evet*, diye düşündü. *Ve pek çoğundan daha güvenli*.

Bobby River Caddesi'nde yokuş aşağı inmeye koyuldu. Bir yandan yürürken bir yandan da ekmek lokmalarını ağzına atıp çiğniyordu. Housatonic Nehri'nin kıyısında bir bank bulduğunda yarım somunun büyük bir kısmı kendi midesini boylamıştı. Ördekler sazların arasından badi badi yürüyüşleriyle çıktılar, Bobby de kalan ekmeği ufalayıp onlara atmaya başladı. Ördeklerin büyük bir açgözlülükle lokmaları kapmaya çalışmaları, sonra da kaptıkları lokmaları yutmak için başlarını arkaya atmaları onu her zamanki gibi eğlendiriyordu.

Bir süre sonra uykusu geldi. Nehrin yüzeyindeki ağa benzer ışık yansımalarına bakınca, uyuşukluğu daha da arttı. Bir gece önce yeterince uyumuştu, ama bu uyku onu dinlendirmemişti. Şimdi avuçları ekmek ufaklarıyla dolu olduğu halde dalmakta gecikmedi. Ördekler otların üstüne saçılmış ekmek ufaklarını tükettikten sonra vak-vaklayarak ona yaklaştılar. Kent meydanındaki saat on ikiyi yirmi geçe ikiyi çalarak kent merkezindeki insanların başlarını sallayıp birbirlerine ne olup bittiğini sormalarına neden oluyordu. Bobby'nin uykusu giderek derinleşti, böylece üstüne bir gölge düşünce bunu ne gördü, ne de hissetti.

"Baksana çocuk."

Ses hafif, fakat gergindi. Bobby zıplayarak doğruldu. Bu arada avuçları açılarak kalan ekmek ufaklarını yerlere saçmıştı. Yılanlar yine karnının içinde dolaşmaya başlamışlardı. Sesin sahibi Willie Shearman veya Richie O'Meara ya da Harry Doolin değildi -çocuk uykusundan sıyrılırken bile bunun farkındaydı- ama Bobby neredeyse onlardan biri olmasını yeğleyecekti. Hatta üçü birden gelse bile daha iyi olacaktı. Dayak yemek başınıza gelebilecek en kötü şey değildi. Hayır, değildi. Ne halt etmeye uykuya dalmıştı sanki?

"Çocuk."

Ördekler, beklenmedik ziyafet için dalaşarak Bobby'nin ayaklarının üstüne çıkıyorlardı. Kanatları çocuğun ayak bilekleriyle baldırlarına çarpıyordu, ama bu duygu Bobby için uzakta, hem de çok uzaktaydı. İlersindeki otların üstünde bir adamın başının gölgesini görebiliyordu. Adam arkasında duruyordu.

"Çocuk."

Bobby ağır ağır döndü. Adamın paltosunun rengi sarı olacak, üstünde bir göz, dik dik bakan kırmızı bir göz bulunacaktı.

Ne var ki orada duran adamın üstünde açık kahverengi yazlık bir kıyafet vardı. Ceketin önü, kocaman bir göbek olma yolundaki karnı tarafından gerilmişti. Bobby adamın *onlar*dan biri olmadığını hemen anladı. Gözlerinin arkasında kaşıntı, görüş alanında kara iplikler yoktu. Sorun adamın, insan görünümünde bir yaratık değil de bir insan olmasıydı.

Bobby sıkıntılı bir sesle, "Ne var?" diye sordu. Oturduğu yerde uykuya dalmasına, adeta kendinden geçmiş olmasına inanamıyordu. "Ne istiyorsunuz?"

Kahverengi kostümlü adam, "Önündekini ağzıma almana izin verirsen sana iki dolar veririm," dedi. Ceketinin cebine elini atarak cüzdanını çıkardı. "Şuradaki ağacın arkasına geçebiliriz. O zaman kimse bizi görmez. Göreceksin, hoşuna gidecek."

"Yok, hayır, ben..."

"Hoşlanacaksın, bütün oğlanlarım hoşlanırlar." Adam böyle diyerek Bobby'yi yakalamak ister gibi elini uzattı. Bobby birden Ted'in omuzlarını kavrayışını, Ted'in ellerini ensesinde kenetlemesini, Ted'in onu kendisine çekmesini ve hemen hemen öpüşecekmiş gibi birbirlerine yaklaşmalarını düşündü. Bunun gibi değildi... ama bir bakıma öyleydi. Her nasılsa öyleydi.

Çocuk, ne yapacağını düşünmeden eğilip ördeklerden birini yakaladı. Hayvanın şaşkın vak-vakları, gagalamaları ve kanat çırpıntıları arasında ördeği kaldırdı, boncuk gibi kara bir gözü görmesiyle birlikte onu kahverengi kıyafetli adamın üstüne fırlattı. Adam bir çığlık atarak yüzünü korumak için ellerini kaldırdı. Bu arada cüzdanını da düşürdü.

Bobby hemen koşarak oradan uzaklaştı.

Meydandan geçip evin yolunu tutturmuştu ki, şekerci dükkânının önündeki elektrik direğinin üstünde bir poster gördü. O tarafa yürüdü ve yazıları dehşet içinde okudu. Bir gece önceki düşünü anımsayamıyordu, ama içinde böyle bir şey vardı. Buna emindi.

BRAUTIGAN'I GÖRDÜNÜZ MÜ!
O, SOYU BELİRSİZ YAŞLI BİR KÖPEKTİR, ama BİZ ONU SEVİYORUZ!
BRAUTIGAN'IN BEYAZ KÜRKÜ ve MAVİ GÖZLERİ VARDIR!
O, DOST CANLISIDIR!
ELİNİZDEN YEMEK ARTIKLARI YİYECEKTİR! YÜKLÜ BİR ÖDÜL ödeyeceğiz ($ $ $ $)
BRAUTIGAN'I GÖRDÜYSENİZ
HOusitonic 5-8337'i ARAYIN!
(VEYA)
BRAUTIGAN'ı Highgate Caddesi 745'e GETİRİN!
SAGAMORE AİLESİ'nin evidir!

Bobby *bu iyi bir gün değil,* diye düşünerek elini uzattı ve posteri elektrik direğinden kopardı. Daha ötede, Harwich Sineması'nın kapısındaki bir ampulden mavi bir uçurtma kuyruğunun sarktığını gördü. *Bu hiç de iyi bir gün değil. Asla evden çıkmamalıydım. Hatta ve hatta yatağımda kalmalıydım.* Galli Corgi Phil'le ilgili posterdeki gibi HOusitonic 5-8337... şu farkla ki Harwich'de eğer bir HOusitonic telefon santralı varşa, Bobby bunu hiç duymamıştı. Numaralardan bazıları Harwich santralına bağlıydı. Başkaları COmmonwealth'e aitti. Ama HOusitonic, hayır. Ne burada vardı, ne de Bridgeport'ta.

Bobby posteri buruşturup köşedeki KENTİMİZİ TEMİZ VE YEŞİL TUTALIM sepetine attı. Ardından sokağın karşı tarafında tıpkı onun gibi bir tane daha buldu. İleri köşedeki posta kutusuna yapıştırılmış bir üçüncüsünü gördü. Bunları da yapıştırıldıkları yerden söktü. Alçak adamlar ya etraflarını sarmıştı ya da çaresizlik içindeydiler. Her ikisi de olabilirdi. Ted bugün hiç evden çıkamazdı, Bobby'nin bunu ona söylemesi gerekiyordu. Her an kaçmaya hazır olmalıydı. Bunu da ona söyleyecekti.

Bobby yolu kısaltmak için parka saptı. Eve bir an önce dönebilmek için neredeyse koşuyordu. Bu arada, beysbol sahalarının yanından geçtiği sırada solundan gelen küçük feryadı neredeyse duymuyordu. "Bobby..."

Çocuk durdu ve bir gün önce ağlamaya başladığı sırada Carol'un kendisini götürdüğü koruluğa baktı. Solumayla karışık çığlık tekrar duyulunca da sesin sahibinin *o* olduğunu anladı.

"Bobby, ne olur yardım et..."

Çocuk asfalt patikadan hemen ağaçların arasına daldı. Orada gördüğü manzara beysbol eldivenini yere düşürmesine neden oldu. O eldiven bir Alvin Dark modeliydi, sonradan onu bulamayacaktı. Arkasından gelen biri onu yürütmüş olmalıydı. Sorun değildi. Günün ilerleyen saatlerinde beysbol eldiveni onun için dert olmaktan çıkacaktı.

Carol onu avuttuğu aynı karaağacın altında oturuyordu. Dizlerini tâ göğüslerine kadar çekmişti. Yüzü kül rengini almıştı. Gözlerinin etrafındaki kara halkalar yüzüne bir rakun havası vermişti. Burun deliklerinin birinden kan süzülüyordu. Sol kolunu diyaframının üstüne bastırmış, gömleğini bir iki yıl sonra meme olacak yumrucukların üstüne sıkı sıkı çekmişti. O kolun dirseğini sağ eliyle sıkı sıkı tutuyordu.

Şortunun üstüne insanın başından geçiriverdiği uzun kollu bol bir bluz giymişti. Bobby sonradan olanların suçunu kızın aptal gömleğine yükleyecekti. Onu güneş yanığından korunmak için giymiş olmalıydı; böylesine sıcak bir günde uzun kollarla gezmenin nedeni ancak bu olabilirdi. Gömleği kendisi mi seçmişti, yoksa Bayan Gerber mi onu kızına zorla giydirmişti? Önemi var mıydı bunun? Evet, düşünmeye zaman bulunca Bobby düşünüp, *evet* diye karar verecekti. *Önemi vardı, tabii ki büyük önemi vardı.* Ama uzun kollu bluz şimdilik konu dışıydı. O ilk an, Bobby'nin tek dikkatini çeken Carol'un sol üst kolu oldu. Görünüşe bakılırsa, bir değil, iki omzu vardı.

Kız, şaşkınlık yansıtan parlak gözlerini arkadaşına çevirerek, "Bobby, canımı yaktılar," dedi.

Kız şoktaydı. Aslında Bobby de şoktaydı ve içgüdülerine uyarak koşuyordu. Kızı kaldırmaya yeltenince Carol acıyla haykırdı. Tanrım, ne biçim sesti bu.

Çocuk onu tekrar oturtarak, "Koşup yardım getireceğim," dedi. "Sen kımıldamamaya çalış."

Ne var ki Carol başını sallıyordu, kolunu sarsmamak için dikkatlice sallıyordu başını. Mavi gözleri duyduğu acı ve dehşetten adeta siyaha dönmüştü. "Hayır, Bobby, hayır," diyerek inledi. "Beni sakın burada bırakma. Geri gelirlerse? Geri gelip daha fazla canımı yakarlarsa?" O uzun ve sıcak perşembe gününde olanların bir bölümü geçirdiği şokun etkisiyle Bobby'nin belleğinden silinecekti. Ama şu kadarı her zaman netliğini koruyacaktı: Carol'un başını kaldırıp ona bakışı ve *Geri gelip daha fazla canımı yakarlarsa?* deyişi.

"İyi ama... Carol..."

"Yürüyebilirim. Bana yardım edersen yürüyebilirim."

Bobby denemek için kolunu kızın beline doladı. Carol'un tekrar haykırmamasını diliyordu. Bu çok kötü olmuştu.

Carol ağacın gövdesini sırtına destek ederek ağır ağır ayağa kalktı. Kalktığı sırada sol kolu biraz kıpırdamıştı. O acayip çift omuz kıtırdayıp kasıldı. Kızcağız inlediyse de bağırmadı. Buna da şükür.

Bobby, "Dursan daha iyi olacak," dedi.

"Hayır, buradan çıkmak istiyorum. Bana yardım et. Tanrım, ne kadar canım yanıyor."

Tamamen ayağa kalktığında durum biraz düzelmiş görünüyordu. Evlenmenin eşiğindeki bir çiftin ciddiyetiyle ağır ağır koruluktan çıktılar. Ağaçların gölgesinden çıkınca gün öncekinden de sıcak ve insanın gözlerini kamaştıracak kadar parlak gözüktü. Bobby etrafına bakındıysa da kimseyi göremedi. Parkın daha derinlerinde bir yerde küçük bir çocuk grubu (herhalde Sterling House'daki Sparrows veya Robins) bir şarkı söylüyordu, ama beysbol sahalarının etrafında kimseler yoktu; ne çocuklar, ne de bebek arabaları süren anneler görünürdeydi. Keyfi yerinde olduğu zaman size dondurma veya bir torba Amerikan fıstığı satın alan mahallenin polisi Raymer bile ortalıkta yoktu. Herkes sıcaktan kaçarak evine sığınmıştı.

Bobby'nin kolu Carol'un beline dolanmış halde ağır ağır yürüyerek Commonwealth'le Broad Sokağı'nın köşesine çıkan patikayı izlediler. Broad Sokağı Tepesi de park kadar ıssızdı; kaldırım bir sobanın

yukarsındaki hava gibi dalgalanıyordu. Görünürde ne bir yaya vardı, ne de hareket halinde bir otomobil.

Kaldırıma çıktılar. Bobby tam ona karşıya geçip geçemeyeceğini soracaktı ki, Carol fısıltıyı andıran tiz bir sesle, "Ah Bobby, galiba bayılıyorum," dedi.

Çocuk panik halinde bakınca, kızın gözlerinin kaydığını ve beyazlarının meydana çıktığını gördü. Carol kesilmiş bir ağaç gibi iki yana sallanıyordu. Bobby düşünmeden eğildi ve tam Carol'un dizleri çözülürken onu baldırlarıyla dizlerinin altından yakaladı. Kızın sağında durduğundan sol koluna daha fazla acı vermeden bunu yapabilmişti. Carol da baygın haliyle bile sağ eliyle sol dirseğini tutuyor, kolunun kıpırdamamasını sağlıyordu.

Carol Gerber, Bobby ile aynı boyda, hatta belki ondan biraz daha uzundu. Kilosu da arkadaşınınkine yakındı. Bobby'nin normalde Carol'u kollarında taşırken Broad Sokağı'nda sendeleyerek yürümeyi bile başaramaması gerekirdi. Ama şok durumundaki insanlar şaşılacak kuvvet patlaması gösterebilirler. Bobby de o kızgın haziran güneşinin altında Carol'u sendeleyerek taşımıyor, iyiden iyiye koşuyordu. Kimse onu durdurmadı, kimse ona küçük kızın nesi olduğunu sormadı, kimse ona yardım önermedi. Çocuk Asher Caddesi'nden otomobillerin geçtiğini duyuyordu, ama dünyanın bu köşesi herkesin aynı anda uykuya daldığı Midwich'e benzemişti.

Carol'u annesine götürmek aklının köşesinden bile geçmedi. Gerber'lerin evi yokuşun daha yukarsındaydı, ama asıl neden bu değildi. Bobby'nin tek düşünebildiği Ted'di. Carol'u Ted'e götürmek zorundaydı. Ted ne yapılması gerektiğini bilirdi.

Dairesinin sokak kapısına çıkan basamakları tırmanırken doğaüstü gücü tükenmeye yüz tuttu. Sendeledi, Carol'un acayip çift omzu da bu arada trabzana çarptı. Kız Bobby'nin kollarının arasında kasıldı ve bir çığlık attı. Yarı kapalı gözleri de ardına kadar açılmıştı.

Çocuk kendi sesine benzetemediği soluk soluğa bir fısıltıyla, "Neredeyse geldik," dedi. "Seni çarptığım için üzgünüm, ama geldik sayılır."

Kapı açıldı ve Ted dışarı çıktı. Gri takım elbisesinin pantolonunu ve atkılı atlet fanilasını giymişti. Pantolon askıları dizleri hizasında sallanıyordu. Şaşkın ve ilgili gözüküyorsa da korkmuşa benzemiyordu.

Bobby sonuncu basamağı çıkmayı başardı, ama hemen sonra arkaya doğru yaylandı. Korkunç bir an boyunca aşağıya devrileceğini, belki de başının beton kaldırıma çarparak kırılacağını düşündü. Derken Ted onu yakalayıp düşmesini önledi.

"Onu bana ver."

Bobby, "Önce onun öbür yanına geçin," diye soludu. Kolları gitar telleri gibi titriyor, omuzları da cayır cayır yanıyordu. "Orası yaralı yanı."

Ted gelip Bobby'nin yanında durdu. Carol onlara bakıyor, sarı saçları Bobby'nin bileğinin üstüne dökülüyordu. Ted'e, "Canımı yaktılar," diye fısıldadı. "Willie'den... onları durdurmasını istedim, ama yapmadı."

Ted, "Konuşma," dedi. "İyileşeceksin."

Carol'u Bobby'nin kollarının arasından elinden geldiğince hırpalamadan aldı, ama bu arada sol kolunu hafifçe sarsmanın önüne geçemediler. Çift omuz beyaz gömleğin altında kıpırdadı. Carol önce inledi, sonra da ağlamaya başladı. Sağ burun deliğinden yeniden taze kan damladı. Teninin üstünde parlak kırmızı bir damla... Geceki düşü Bobby'nin bir an gözlerinin önünde canlandı: göz. Kırmızı göz.

"Benim için kapıyı tut, Bobby."

Bobby kapıyı sonuna kadar açarak öylece tuttu. Ted, Carol'u holden geçirerek Garfield'lerin dairesine soktu. Liz Garfield o sırada New York, New Haven & Hartford Demiryolu'nun Harwich istasyonundan çarşı caddesine inen demir basamaklarındaydı. Kronik bir hastanın duraklayan adımlarıyla ilerliyordu. Her elinde bir bavul vardı. Gazete satış kulübesinin sahibi Bay Burton o sırada kapısında durmuş, sigarasını tüttürüyordu. Liz'in merdivenin altına ulaşmasını, küçük şapkasının vualetini kaldırmasını ve bir mendili yüzüne bastırmasını seyretti. Mendilin tenine her dokunuşunda irkiliyordu. Çok makyaj yapmıştı, ama makyajın fazla bir yararı olmamıştı. Makyaj sadece başına gelenlere dikkati çekiyordu. Vualet, yüzünün sadece üst yarısını örtmesine rağmen daha etkiliydi; Liz bu yüzden onu indirdi. Bekleyen üç taksinin ilkine yaklaştı, şoför de bavullarını yerleştirmesine yardım etmek için arabasından indi.

Burton, kadını kimin patakladığını merak etti. Bu her kimse şu anda kalın sopalı polisler tarafından kafasına masaj yapılmasını diledi.

Bir kadına bunu yapabilen bir adam cezayı hak etmiş sayılırdı. Bir kadına bunu yapabilmiş bir erkeğin serbest dolaşmaya hakkı yoktu. Burton böyle düşünüyordu.

Bobby, Ted'in Carol'u kanepeye yatıracağını sanmıştı, ama bunu yapmadı. Oturma odasında dik arkalıklı bir iskemle vardı. Ted kızı kucağına alarak buraya oturdu. Carol'u, Grant's mağazasındaki Noel Baba'nın tahtında oturduğu zaman ona gelen küçük çocukları tuttuğu biçimde tutuyordu.

"Başka neren acıyor? Yani omzundan başka?"

"Mideme vurdular. Yanıma da."

Ted kızın gömleğinin o yanını yavaşça yukarı sıyırdı. Carol'un göğüs kafesini köşegen olarak kat eden bereyi görünce, Bobby'nin dudaklarının arasından ıslığa benzer bir ses çıktı. Beysbol sopasının şeklini görür görmez tanımıştı. Bunun kimin beysbol sopası olduğunu da biliyordu: kendini Robin Hood sanan Harry Doolin adındaki sivilceli budalanın. O, Richie O'Meara ve Willie Shearman parkta kızı yalnız yakalamışlar, Richie ile Willie onu tutarken Harry de beysbol sopasıyla meydan dayağına çekmişti. Bu arada üçü de gülüyorlar, ona Gerber Bebeği diyorlardı. Dayak faslı belki şaka yollu başlamış, ama sonra kontrolden çıkmıştı. *Sineklerin Tanrısı*'nda olanlarla bunun arasında bir benzerlik yok muydu? Birazcık kontrolden çıkma durumu muydu bu?

Ted, Carol'un beline dokundu. Boğum boğum parmakları açılarak yavaş yavaş yanından yukarı kaydılar. Ted bu hareketi, dokunmaktan çok dinliyormuş gibi başını havaya dikerek yapıyordu. Belki gerçekten de dinliyordu. Ted bereye ulaşınca Carol'un soluğu kesildi.

Ted, "Canın mı yandı?" diye sordu.

"Biraz. Ama omzum kadar değil. Kolumu kırmışlar, değil mi?"

Ted, "Hayır, sanmıyorum," diye karşılık verdi.

"Çatırdadığını duydum. Onlar da duydular. Bu yüzden kaçtılar."

"Evet, duyduğuna eminim. Bundan şüphem yok."

Carol'un yanaklarına gözyaşları süzülüyordu. Yüzü de hâlâ kül rengindeydi. Ama şimdi daha sakin görünüyordu. Ted kızın gömleğini koltukaltlarına kadar sıyırdı ve bereye baktı. Bobby *bu bereye neyin sebep olduğunu benim kadar o da biliyor,* diye düşündü.

"Kaç kişiydiler, Carol?"

Bobby, *üç* diye düşündü.

"Ü-üüç."

"Üç erkek çocuk mu?"

Carol başının hareketiyle doğruladı.

"Küçük bir kıza karşı üç erkek çocuk. Senden korkmuş olmalılar. Belki de senin bir aslan olduğunu düşünmüşlerdir. Sen bir aslan mısın, Carol?"

Carol, "Keşke olsaydım," dedi. Gülümsemeye çalıştı. "Keşke kükreyip onları kaçırabilseydim. Canımı yaktılar."

"Orasını biliyorum." Ted elini aşağı kaydırdı ve göğüs kafesinde beysbol sopasının yol açtığı bereyi avuçladı. "Nefes al."

Bere Ted'in elinin altında şişti. Bobby berenin mor şeklini Ted'in nikotin lekeleri içindeki parmaklarının arasında görebiliyordu. Adam Carol'a, "Acıyor mu?" diye sordu.

Carol hayır gibilerden başını salladı.

"Nefes aldığın zaman da mı acımıyor?"

"Hayır."

"Kaburgaların elime dayandığı zaman da mı acımıyor?"

"Hayır. Yalnız hassas. Asıl acıyan..." Carol, çift omzunun korkunç şekline göz attı, sonra başını çevirdi.

"Biliyorum. Zavallı Carol. Zavallı yavrucak. Oraya bakacağız. Başka nerene vurdular? Galiba midene demiştin?"

"Evet."

Ted, kızın gömleğinin önünü kaldırdı. Bir bere daha vardı, ama bu öteki kadar derin ve kötü gözükmüyordu. Ted kızın karnını parmaklarıyla yavaşça yokladı, önce göbeğinin üstünü, sonra altını bastırdı. Küçük kız buralarda omzundaki gibi bir acı olmadığını, fakat karnının da kaburgaları gibi çok hassas olduğunu belirtti.

"Sırtına vurmadılar mı?"

"Ha-hayır."

"Ya başına ve boynuna?"

"Yalnız yanıma ve mideme. Sonra da omzuma vurdular ve o ses duyuldu. Onlar da bunu duyup kaçtılar. Bense Willie Shearman'ın iyi biri olduğunu sanıyordum." Carol, Ted'e acıklı bir bakış fırlattı.

"Başını bana doğru çevir. Carol... güzel... şimdi de öbür yana çevir. Başını çevirmek sana acı duyurmuyor, değil mi?"

"Hayır."

"Başına hiç vurmadıklarından eminsin, değil mi?"

"Hayır. Yani evet demek istiyorum, eminim."

"Şanslı kız."

Ted'in neye dayanarak Carol'a *şanslı* dediğine Bobby'nin aklı ermiyordu. Kızın sol kolu ona sadece kırık gözükmüyordu; neredeyse yarı yarıya kopmuş gibiydi. Bobby birden pazar günü yedikleri tavuk kızartmasını ve ikiye ayrıldığı zaman lades kemiğinin çıkardığı tok sesi hatırladı. Midesine bir şey düğümlenmişti. Bir an yediği kahvaltıyı ve öğle yemeğini oluşturan bir günlük ekmeği çıkaracağını sandı.

Hayır, dedi kendi kendine. *Şimdi olmaz. Ted'in yeterince sorunu var, bir de sen ona yük olamazsın.* "Bobby?" Ted'in sesi net ve kararlıydı. Sorundan çok çözümleri olan bir adam izlenimi uyandırıyordu. Bu da insanı rahatlatan bir şeydi. "İyi misin?"

"Evet." Bobby doğru yanıt verdiğini sanıyordu. Midesi düzelmeye başlamıştı.

Ted, "Güzel," dedi. "Onu buraya getirmekle iyi ettin. Biraz daha dayanabilecek misin?"

"Evet."

"Bir makasa ihtiyacım var. Bana bir makas bulabilir misin?"

Bobby annesinin yatak odasına geçti, konsolunun üst çekmecesini açtı ve bunun içinden hasır dikiş sepetini çıkardı. Sepetin içinde orta boy bir makas vardı. Koşarak oturma odasına döndü ve makası Ted'e gösterdi. "Bu işinize yarar mı?"

Yaşlı adam, "Evet," diyerek makası aldı. Sonra Carol'a döndü. "Ne yazık ki gömleğini bozmak zorunda kalacağım, Carol. Çok üzgünüm, ama hemen şimdi omzuna bakmak zorundayım ve gereğinden fazla canını yakmak istemiyorum."

Carol, "İyi," dedi ve yine gülümsemeye çalıştı. Küçük arkadaşının cesareti Bobby'de biraz hayranlık uyandırmıştı; kendi omzu bunun gibi olsa, herhalde dikenli tellere yakalanan bir koyun gibi melerdi.

Ted, "Evine dönerken Bobby'nin gömleklerinden birini giyebilirsin. Öyle değil mi, Bobby?" dedi.

"Tabii. Birkaç bite itirazım yok."

Carol dudak büktü. "Çok komik."

Ted büyük bir dikkatle çalışarak gömleğin önce önünü, sonra da arkasını boydan boya kesti. Bundan sonra iki parçayı, bir yumurtanın kabuğunu soyar gibi çekip çıkardı. Sol yanda çok dikkatli hareket ettiği halde, Ted'in parmakları omzuna değince Carol acı bir çığlık attı. Bobby yerinden zıpladı, yavaşlamakta olan kalbi de yine yarış temposuyla atmaya başladı.

Ted, "Üzgünüm," diye mırıldandı. "Aman Tanrım. Şuna bak."

Carol'un omzunun çirkin bir görünümü vardı, ama Bobby'nin korktuğu kadar değildi; zaten birçok şey onlara dikkatle bakılınca öyle değildir. İkinci omuz normal olandan daha yüksekti, derisi de o kadar gerilmişti ki, Bobby nasıl olup da çatlayıp açılmadığına şaşıyordu. Ayrıca, garip bir mor rengi vardı.

Carol, "Ne kadar kötü?" diye sordu. Odanın içinde aksi yöne bakıyordu. Küçük yüzünün bir UNICEF çocuğunun aç ve acılı görünümü vardı. Bobby'nin bildiği kadarıyla yaralı omzuna o bir tek kısa göz atıştan sonra bir daha bakmamıştı. "Bütün yazı alçıda geçireceğim, değil mi?" diye sorup merakla Ted'in yüzüne baktı.

"Kolun kırık değil, kızım, sadece eklem yerinden çıkmış. Birisi omzuna mı vurdu?"

"Harry Doolin..."

"Kemiğin üst başının eklemden çıkmasına yetecek kadar sert vurmuş. Sanırım, eklemini yerine oturtabilirim. Sonra her şeyin düzeleceğini bilerek bir iki saniye çok şiddetli bir acıya katlanabilir misin?"

Küçük kız, "Evet," diye hemen atıldı. "Kolumu onarın, Bay Brautigan. Lütfen."

Bobby yaşlı adama biraz kuşkuyla baktı. "Bunu gerçekten yapabilir misiniz?"

"Evet. Bana kemerini ver."

"*Ne?*"

"Kemerini dedim. Onu bana ver."

Bobby Noel için kendisine verilen yeni kemerini pantolonunun köprülerinden dışarı kaydırarak Ted'e uzattı. Yaşlı adam bunu gözlerini Carol'dan ayırmadan aldı. "Soyadın nedir, tatlım?"

"Gerber. Bana Gerber Bebeği dediler, ama ben bebek değilim."

"Olmadığından eminim. Üstelik şimdi bunu kanıtlayacaksın." Yaşlı adam oturduğu iskemleden kalktı, Carol'u buraya oturttu, sonra kızın önünde eski filmlerde sevgilisine evlenme teklif eden bir erkek gibi yere diz çöktü. Bobby'nin kemerini iri ellerine iki kere dolayıp bunu Carol'un sağlam eline verdi. Küçük kız, dirseğini bırakarak parmaklarını kemerin etrafında kenetledi. Ted, "Güzel," dedi. "Şimdi onu ağzına al."

"Bobby'nin *kemerini ağzıma* mı sokacağım?"

Ted'in bakışı Carol'dan ayrılmıyordu... Kızın yaralı olmayan kolunu dirseğinden bileğine doğru okşamaya başladı. Parmakları ön kolunun üstünde aşağı kayıyor... duruyor... sonra tekrar dirseğine dönüyor... tekrar ön kolundan aşağı kayıyordu. Bobby *onu sanki ipnotize ediyor,* diye düşündü, ama gerçekte bu işin *sanki*si yoktu. Ted onu ipnotize ediyordu. Gözbebekleri aynı garip şekilde büyümeye ve küçülmeye... büyümeye ve küçülmeye... büyümeye ve küçülmeye başlamıştı. Gözlerinin hareketiyle parmaklarının hareketi tam bir uyum halindeydi. Carol dudaklarını aralamış, adamın yüzüne bakıyordu.

"Ted... *gözleriniz*..."

"Evet, evet." Yaşlı adam sinirli gözüküyor, gözlerinin durumuyla fazla ilgilenmiyordu. "Acı, ağrı yükselir, Carol, bunu biliyor muydun?"

"Hayır..."

Gözleri Ted'in gözlerine odaklanmıştı. Ted'in küçük kızın kolunun üstündeki parmakları bir iniyor, bir çıkıyor, bir iniyor, bir çıkıyordu. Gözbebekleri yavaşlamış bir kalp atışı gibiydi. Bobby, Carol'un iskemlenin üstünde gevşediğini görebiliyordu. Kemeri hâlâ tutuyordu, yaşlı adam okşayışını bırakıp elinin üstüne dokununca, küçük kız hiç itiraz etmeden elini yüzüne yaklaştırdı.

Ted, "Evet," dedi. "Acı kaynağından beyne yükselir. Omzunu yerine oturttuğum zaman büyük bir acı oluşacak, ama o acı beynine doğru yükselirken sen en büyük kısmını ağzınla yakalayacaksın. Onu dişlerinle ısıracak ve Bobby'nin kemerine yapıştıracaksın, böylece ancak küçük bir kısmı her şeyin en yoğun hissedildiği yer olan beynine ulaşabilecek. Beni anlıyor musun, Carol?"

"Evet..." Küçük kızın sesi sanki oradan uzaklaşmıştı. Üstünde sadece şortu, ayaklarında da tenis papuçları olduğu halde dik arkalıklı

iskemlede otururken pek küçük görünüyordu. Bobby, Ted'in gözbebeklerinin normalleşmiş olduğuna dikkat etti.

"Kemeri ağzına sok."

Carol kemeri dudaklarının arasına sıkıştırdı.

"Canın yandığı zaman ısır onu."

"Canım yandığı zaman."

"Acıyı yakala."

"Yakalayacağım."

Ted iri işaret parmağını son bir kez kızın dirseğinden bileğine kaydırdı, sonra Bobby'ye baktı. "Bana şans dile."

Bobby istekle, "Şans," diye karşılık verdi.

Carol tâ uzaklardan gelen hülyalı bir sesle, "Bobby bir adamın üstüne ördek fırlattı," dedi.

Ted, "Öyle mi?" diye sordu. Yavaşça Carol'un sol bileğini sol elinin içinde hapsetti.

"Bobby adamın alçak adamlardan biri olduğunu sanmış."

Ted Bobby'ye baktı.

Bobby, "O tür alçak adamlardan biri değil," dedi. "Neyse... boş ver."

Ted, "Öyle de olsa çok yakındalar," dedi. "Kentin saati, kentin düdüğü..."

Bobby, "Onları duydum," dedi.

"Bu gece annenin dönmesini beklemeyeceğim, buna cesaret edemem. Günü sinemada, parkta ya da başka bir yerde geçireceğim. Hiçbiri işe yaramazsa Bridgeport'ta yoksulların kaldığı ucuz oteller vardır. Carol, hazır mısın?"

"Hazırım."

"Acı yükselince ne yapacaksın?"

"Onu yakalayacağım. Isırıp Bobby'nin kemerine yapıştıracağım."

"Aferin. On saniye sonra kendini çok daha iyi hissedeceksin."

Ted derin bir soluk aldı. Sonra uzattığı sağ elini Carol'un omzunun yukarsındaki mor renkli şişin hemen yukarsında durdurdu. "Acı şimdi başlıyor, tatlım. Cesur ol."

On saniye sürmedi; beş saniye bile değil. Bobby'ye göreyse her şey bir saniyede olup bitti gibi geldi. Ted, sağ elinin ayasının şiş bölü-

münü doğrudan Carol'un gerilmiş kasının içinden yükselen yumrunun üstüne bastırdı. Aynı anda kızın bileğini hızla çekti. Carol'un çeneleri kemerin üstüne kapandı. Bobby bazen boynu tutulduğu ve başını çevirdiği zaman çıkan kısa çatırdıya benzer bir ses duydu. Aynı anda da Carol'un kolundaki şiş kayboldu.

Ted, "Harika!" diye bağırdı. "Başarılı olmuşa benziyor! Carol!"

Küçük kız ağzını açtı. Bobby'nin kemeri ağzından kucağına düştü. Bobby kemerin üstünde minik noktalardan oluşmuş bir dizi fark etti. Carol'un dişleri kemerin üstünde adeta bir dizi delik açmıştı.

Küçük kız şaşkınlıkla, "Artık acımıyor," dedi. Sağ elini derinin daha koyu bir mora dönüştüğü yere kaydırdı. Bereye dokundu ve suratını ekşitti.

Ted, "Orası bir hafta kadar duyarlı olacaktır," diye onu uyardı. "Ve sen de o kolunu en az iki hafta kaldırmamalı veya o elinle bir şey atmamalısın. Eğer bu uyarılarıma dikkat etmezsen, kolun yine yerinden çıkabilir."

"Dikkat ederim." Carol artık koluna bakabiliyordu. Sınayan hafif parmaklarla bereye dokunmayı sürdürdü.

Ted, "Acının ne kadarını yakalayabildin?" diye sordu. Yaşlı adamın yüzündeki anlam ciddiyetini korurken Bobby onun sesinde hafif bir gülümseyişin izini fark eder gibi oldu.

Carol, "Çoğunu," dedi. "Hemen hemen hiç canım yanmadı gibi bir şey." Bu sözler ağzından çıkar çıkmaz iskemlesinin üstünde yığılıp kaldı. Gözleri açıktı, fakat odaklaşmıyordu. Carol ikinci kez bayılmıştı.

Ted, Bobby'ye bir bez ıslatıp kendisine getirmesini söyledi. "Su soğuk olsun," dedi. "Bezi sık, ama çok fazla değil."

Bobby banyoya koştu, küvetin yanındaki raftan bir yüz havlusu aldı ve soğuk suyla ıslattı. Banyo penceresinin alt yarısı buzlu camdı, ama çocuk üst yarıdan dışarı bakmış olsaydı, annesinin taksisinin evin önünde durduğunu görecekti. Bobby bakmadı. Dikkatini ona verilen görev üzerinde yoğunlaştırmıştı. Yeşil anahtar halkasına da dikkat etmedi, oysa tam gözlerinin önündeki rafta duruyordu.

Oturma odasına dönünce, Ted dik arkalıklı iskemlede oturuyordu. Carol'u yine kucağına almıştı. Bobby küçük kızın kollarının, (bereli ol-

mayan yerlerinde) pürüzsüz beyazlıktaki tenine kıyasla güneşten ne kadar esmerleşmiş olduklarına dikkat etti. Çocuk *sanki kollarına naylon çoraplar geçirmiş*, diye düşünerek içinden güldü. Carol'un gözleri açılmıştı. Bobby'nin kendisine yaklaşmasını izliyordu. Ama durumu hâlâ pek parlak değildi; saçları karışmıştı, yüzü ter içindeydi ve burun deliğiyle ağzının köşesinin arasında kurumakta olan bir kan sızıntısı göze çarpıyordu.

Ted havluyu aldı ve bununla kızın yanaklarıyla alnını silmeye başladı. Bobby iskemlenin yanında yere diz çöktü. Carol biraz doğruldu ve ıslak serinlik kaynağına doğru yüzünü büyük bir hazla uzattı. Ted, kızın burnunun altındaki kanı da temizleyerek havluyu oradaki sehpanın üstüne bıraktı. Carol'un terden ıslanmış saçlarını da alnından uzaklaştırdı. Bazı perçemler tekrar öne düşünce Ted, kızın saçlarını arkaya doğru sıvazlamak için elini uzattı.

Fakat hareketini tamamlamasına vakit kalmadan verandanın kapısı çarpıldı. Holü aşan ayak sesleri duyuldu. Carol'un nemli alnının üstündeki el sanki donup kalmıştı. Bobby, Ted'le göz göze geldi. Bir tek düşünce, tek bir kelimeden oluşan telepatik bir bağ aralarında oluşmuştu: *Onlar.*

Carol, "*Hayır,*" dedi. "Onlar *değil*, Bobby. Gelen annen."

Dairenin kapısı açıldı ve Liz bir elinde anahtarı, öbüründe de vualetli şapkasıyla eşikte belirdi. Arkasında ve holün ötesinde dışardaki sıcak dünyaya açılan kapı açıktı. Liz'in iki bavulu paspasın üstünde taksi şoförünün koyduğu yerde yan yana duruyorlardı.

"Bobby, bu lanet kapıyı kilitlemeni sana kaç kere söyledim."

Liz daha fazlasını söyleyemeden durdu. Bobby o sahneyi sonraki yıllarda tekrar tekrar yaşayacak, Providence'e yaptığı talihsiz yolculuktan dönüşünde annesinin gördüklerini her defasında daha iyi algılayacaktı: oğlunun, hiçbir zaman hoşlanmadığı veya gerçekte güvenmediği yaşlı adamın kucağında küçük kızla oturduğu iskemlenin yanına diz çöküşü. Küçük kız sersemlemiş gözüküyordu. Saçları terli kümeler görünümündeydi. Gömleği parçalanmış, parçaları yerde atılı duruyordu ve kendi şişmiş gözleri hemen hemen yumulu olduğu halde Liz, Carol'un vücudundaki izleri görmüş olmalıydı. Bir tanesi omzunda, bir diğeri kaburgalarının üstünde, üçüncüsü ise midesindeydi.

Carol, Bobby ve Ted Brautigan da Liz'i zamanın durduğu andaki aynı şaşkınlık ve netlikle gördüler: iki kara gözü, (Liz'in sağ gözü, rengi solmuş bir şişin ortasında çukura kaçmış ışıltıdan başka bir şey değildi.) şişmiş, iki yerinden patlamış, ayrıca bayatlamış çirkin bir ruja benzer kan lekeleri içindeki alt dudağı, çarpık kancaya dönmüş burnu.

Bir sessizlik oldu, sıcak bir yaz gününün öğleden sonrasında düşünceyle dolu anlık bir sessizlik. Bir otomobilden patlama sesleri geldi. Bir çocuk dışarda, "*Haydi geleceğiniz varsa, göreceğiniz de var, çocuklar!*" diye bağırdı. Arkalarından da Colony Sokağı yönünden Bobby'nin genelde çocukluğuyla ve özellikle o perşembe günüyle özdeşleştireceği ses geldi. Bayan O'Hara'nın köpeği Bowser, "Vuuf- vuuf- vuuf!" diye yirminci yüzyılın içinde yol alıyordu.

Bobby, *Jack Merridew onu halletti*, diye düşündü. *Jack Merridew'la arkadaşı olacak hergeleler*.

"Ne oldu?" diye annesine sorarak sessizliği bozdu. Bilmek istemiyordu, ama bilmeye mecburdu. Liz'in yanına koşarak korkudan, aynı zamanda da üzüntüden ağlamaya başladı: annesinin yüzü, zavallı yüzü. Hiç de annesine benzemiyordu Liz. Gölgeli Broad Sokağı'na ait gözükmeyen, insanların kese kâğıtların içindeki şişelerden şarap içtikleri ve soyadlarının olmadığı o yerde yaşayan ihtiyar bir kadına benziyordu artık. Çocuk, "O ne yaptı? O aşağılık herif sana ne yaptı?" diye soludu.

Liz ona dikkat etmiyor, onu hiç duymamış görünüyordu. Ama çocuğu yakaladı; omuzlarını öyle kuvvetli yakaladı ki, Bobby annesinin parmaklarının canını yakacak bir şiddetle omuzlarına saplandığını hissetti. Liz hemen sonra onu yüzüne bile bakmadan kenara itti. Paslı bir sesle, "Bırak onu, ahlaksız adam. Hemen bırak onu," diye tısladı.

"Bayan Garfield, beni lütfen yanlış anlamayın." Ted, Carol'u kucağından indirdi. Şimdi bile elinin kızın yaralı omzuna değmemesine dikkat ediyordu. Sonra kendisi de ayağa kalktı. Pantolonunun paçalarını sarstı; tamamen Ted kokan titizce bir hareketti bu. "Kız yaralıydı," diye geveledi. "Onu Bobby buldu ve..."

Liz, "*Aşağılık herif!*" diye bağırdı. Sağında üstünde vazo olan bir sehpa duruyordu. Liz vazoyu kaptığı gibi yaşlı adamın üzerine fırlattı. Ted hemen eğildi, ama vazodan tamamen kaçmasına olanak vermeyen bir yavaşlıkla hareket etmişti. Vazonun kaidesi başının tepesine çarpıp suyun yüzeyine fırlatılan bir taş gibi sekti ve duvara çarparak tuzla buz oldu.

Carol bir çığlık attı.

Bobby de, "Anne, yapma!" diye bağırdı. "O kötü bir şey yapmadı! Kötü bir şey yapmadı!"

Ama Liz oğlunun sözlerini dinlemedi bile. Ted'e, "Ne cesaretle ona dokunursun?" diye bağırdı. "Oğluma da aynı şekilde dokundun mu? Dokundun, değil mi? Cinsiyetleri önemli değil, yeter ki *genç* olsunlar."

Ted kadına doğru bir adım attı. Pantolon askılarının boş ilmekleri bacaklarının yanında bir ileri, bir geri sallanıyordu. Bobby vazonun çarptığı seyrek saçlı başının tepesinde kan izleri görebiliyordu.

"Bayan Garfield, inanın bana..."

"*Sana mı inanacağım, ahlaksız moruk!*" Vazo gidince sehpanın üstünde fırlatılacak bir şey kalmıyordu. Liz bunun üzerine sehpayı fırlattı. Masa Ted'in göğsüne rastlayarak onu arkaya savurdu; dik arkalıklı iskemle olmasa adamcağız yere çarpacaktı. Ted iskemlenin üstüne çökerek kadına inanamayan irileşmiş gözlerle bakakaldı. Dudakları titriyordu.

Liz, "Sana yardım mı ediyordu?" diye sordu. Yüzü bembeyazdı. Üstündeki bereler tıpkı doğuştan var olan lekeler gibi sırıtıyordu. "*Oğluma yardım etmesini öğrettin mi?*"

Bobby, "Anne, Ted ona zarar vermedi!" diye bağırdı. Liz'i belinden kavradı. "Ted ona zarar vermedi, aksine..."

Liz oğlunu bir vazoymuş gibi yakaladı. Çocuk sonradan annesinin, kendisinin Carol'u parktan alıp yokuştan yukarıya taşıdığı zamanki kadar kuvvetli olduğunu düşünecekti. Kadın oğlunu odanın öbür ucuna fırlattı. Bobby duvara çarptı. Başı da arkaya savrularak güneş biçimindeki saate tosladı, onu yere düşürdü ve sonsuza dek durmasına neden oldu. Çocuğun görüş alanında siyah noktalar dans ediyor, beyninden alçak adamlar hakkında karışık düşünceler gelip geçiyordu.

(Etrafını çeviriyorlar. Posterlerde onun adı var.)

Sonra yere kaydı. Durmaya çalıştıysa da, dizlerine hâkim olamadı.

Liz ilgisizce ona baktı. Sonra bakışı dik arkalıklı iskemlede kucağında sehpayla oturan Ted'e çevrildi. Yaşlı adamın yanaklarına kanlar süzülüyordu; saçları da beyaz olmaktan çok kızıldı. Konuşmaya çalıştıysa da ağzından sadece ihtiyar bir adamın kuru sigara öksürüğü çıktı.

"Adi herif. Pis moruk. Keşke pantolonunu aşağı çekip o pis şeyini koparıp atabilseydim." Liz yere yığılmış oğluna dönüp tekrar baktı. Annesinin görebildiği tek gözünde yakaladığı tiksinti ve suçlama çocuğun daha da sesli ağlamasına yol açtı. Liz, "*Sen de,*" demediyse de, Bobby bunu onun gözünde okudu. Liz ardından yine Ted'e döndü.

"Biliyor musun, senin gideceğin yer hapishane." Böyle derken işaret parmağını yaşlı adama çevirmişti. Bobby gözyaşlarının arasında Bay Biderman'ın Mercedes'iyle yola çıkarken o parmakta olan tırnağın yerinde yeller estiğini, o tırnağın yerinde şimdi kanlı bir iz olduğunu gördü. Sesi de tatsızdı, şişmiş alt dudağından çıkarken sanki gevşiyordu. "Şimdi polis çağıracağım. Ben telefon ederken kıpırdamadan oturursan akıllılık edersin. Sadece sesini kes ve kıpırdamadan otur." Liz'in sesi yükseldikçe yükseliyordu. Tırmık içindeki, eklemleri şişmiş ve tırnakları kırılmış ellerini yumruk yapmıştı. Bunları adamın yüzüne karşı sallayarak, "Eğer kaçarsan seni kovalar ve en uzun mutfak bıçağımla doğrarım," dedi. "Bundan hiç şüphe etme. Hem de her şeyi herkesin görmesi için sokak ortasında yaparım ve *...siz oğlanların...* başınıza dert olan uzvundan başlarım. Onun için kıpırdamadan otur, *Brattigan*. Hapishaneye gidecek kadar uzun yaşamak istersen, kıpırdamazsın."

Telefon kanepenin yanındaki sehpanın üstündeydi. Liz oraya yürüdü. Yaşlı adam sehpa kucağında ve yanağına kanlar süzülürken öylece oturuyordu. Bobby ise yere düşen saatin, annesinin alışveriş kuponlarıyla edindiği saatin yanına büzülmüştü. Bowser'in sesi Ted'in vantilatörünün yarattığı esintiyle birlikte pencereden içeriye süzülüyordu: "Vuuf- vuuf- vuuf!"

"Burada olanları bilmiyorsunuz, Bayan Garfield. Başınıza gelen korkunçtu. Kalbim sizinle. Ama sizin başınıza gelenlerle Carol'a olanlar aynı şey değil."

"Kes sesini." Liz dinlemiyor, Ted'in bulunduğu yöne bakmıyordu bile.

Carol, Liz'in yanına koştu, ona doğru uzandı, sonra durdu. Gözleri soluk yüzünde irileşmişti. Ağzı koskocaman açılmıştı. "Elbiseni mi çekip çıkardılar?" Bu sözler yarı fısıltılı, yarı iniltili bir sesle söylenmişti. Liz numarayı çevirirken durdu ve yavaşça dönerek küçük kıza baktı. "Niçin elbiseni çıkardılar?"

Liz bu soruyu nasıl yanıtlayacağını düşündü. Sonunda, "Kes sesini," dedi. "Sadece kes sesini. Tamam mı?" .

"Niçin sizi kovaladılar? Kim vuruyor?" Carol'un sesi titremeye başlamıştı. "Kim vuruyor?"

"Kes sesini!" Liz telefonu elinden bıraktı ve kulaklarını tıkadı. Bobby dehşet içinde annesine bakıyordu.

Carol, Bobby'ye doğru döndü. Taze gözyaşları yanaklarına yuvarlanıyordu. *Bildiği*, gözlerinden okunuyordu. Bay McQuown onu faka bastırmaya çalıştığı zaman Bobby de bilmişti.

Carol, "Onu kovaladılar," dedi. "Gitmeye kalkışınca onu kovalayıp geri getirdiler."

Bobby biliyordu. Liz'i bir otel koridorunda kovalamışlardı. Bunu görmüştü. Yerini hatırlayamıyordu, ama görmüştü.

Carol, "*Onları durdurun, yapmalarına engel olun! Benim görmeme engel olun!*" diye bağırdı. "*Onlara vuruyor, ama kaçamıyor! Onlara vuruyor, ama kaçamıyor!*"

Ted sehpayı dizlerinin üstünden aşağı itti ve ayağa kalktı. Gözleri ateş saçıyordu. "Ona sarıl, Carol," dedi. "Sıkı sıkı sarıl ona! Bu, olanları durdurur!"

Carol sağlam koluyla Bobby'nin annesine sarıldı. Liz arkaya doğru bir adım kadar sendeledi, bu arada ayakkabılarından biri kanepenin ayağına takılınca az daha yere kapaklanıyordu. Liz ayakta kaldı, ama telefon aygıtı halının üstüne, Bobby'nin ileriye uzanmış ayakkabılarından birinin yanına yuvarlanarak kötü kötü vızıldadı.

Her şey bir an aynı şekilde kaldı; sanki heykel oyunu oynuyorlardı ve, "*Öylece kalın*," komutunu almışlardı. İlk hareket eden Carol oldu, Liz Garfield'in belini bırakıp geri çekildi. Terli saçları gözlerinin içine gi-

riyordu. Ted ona doğru yürüdü ve elini onun omzuna dayamaya hazırlandı.

Liz, "Ona dokunma," dedi, ama güçsüz ve monoton bir ses tonuyla konuşmuştu. Çocuğu Ted'in kucağında görünce hissettikleri silinmeye yüz tutmuştu, en azından geçici olarak. Tükenmiş görünüyordu.

Ted buna rağmen elini indirdi. "Haklısınız."

Liz derin bir soluk alıp soluğunu tuttu, sonra salıverdi. Önce Bobby' ye baktı, sonra bakışını ondan kaydırdı. Bobby annesinin ona elini uzatmasını, yardım etmesini, hiç değilse kaldırmaya çalışmasını istedi, ama Liz, Carol'la ilgilendi. Sonunda Bobby kendi başına kalktı.

Liz, Carol'a, "Burada ne oldu?" diye sordu.

Ağlamasına ve soluk alırken hıçkırmasına rağmen, Carol, Bobby'nin annesine üç büyük çocuğun kendisini nasıl parkta bulduklarını, her şeyin önce şaka gibi, ama oldukça zalim bir şaka gibi başladığını, anlattı. Derken öbür ikisi kendisini tutarken Harry vurmaya başlamıştı. Omzundaki küt sesi onları korkuttuğu için kaçmışlardı. Liz'e Bobby'nin onu nasıl hemen bulduğunu -çok canı yandığı için gerçekte kaç dakika olduğuna emin değildi- ve buraya taşıdığını anlattı. Ted, acıyı onunla yakalaması için Carol'a Bobby'nin kemerini verdikten sonra omuz eklemini yerleştirmişti. Küçük kız eğilip kemeri yerden aldı ve yarı gururla yarı utanarak Liz'e minik ısırık yerlerini gösterdi. "Acının hepsini olmasa da yine de büyük bir kısmını yakaladım," dedi.

Liz kemere kısaca baktıktan sonra Ted'e döndü. "Niçin gömleğini yırttın?"

Bobby, "Yırtılmış *değil*di," diye bağırdı. Birden annesine müthiş kızmıştı. "Ted, Carol'un omzuna bakıp ona acı vermeden yerine oturtabilmek için gömleği *kesti*. Ona makası ben getirdim. Niçin bu kadar budalalık ediyorsun, anne? Niçin anlayamıyorsun?"

Liz dönmeden hamle yapıp Bobby'yi gafil avladı. Açık elinin tersi çocuğun yüzünün yanına çarptı; bu arada işaret parmağı Bobby'nin gözüne girerek bir acı dalgasının beyninin içlerine kadar yayılmasına yol açtı. Gözyaşlarını kontrol eden pompa, aniden arızalanmış gibi ağlaması kesildi.

"Sakın bana bir daha budala deme, Bobby-O," dedi.

Carol, üstünde Bayan Garfield'in giysilerini taşıyıp taksiyle gelen kanca burunlu cadıya korkuyla bakıyordu. Koşup kaçmaya kalkan ve kaçamayınca savaşan Bayan Garfield'e. Ne var ki, sonunda ondan istediklerini almışlardı.

Carol, "Bobby'ye vurmamalısınız," dedi. "Bobby, o adamlar gibi değildir."

"Oğlum senin erkek arkadaşın mı?" Liz güldü. "Evet mi? Aferin. Bak sana bir sır açıklayacağım tatlım; o da babası gibi, senin baban gibi ve bütün öbürleri gibidir. Banyoya git. Seni temizleyip giyebileceğin bir şey bulacağım. *Tanrım* bu ne sefalet!"

Carol, Liz'e bir kere daha baktıktan sonra dönüp banyoya yürüdü. Çıplak sırtı o kadar ufak ve kolay incinebilir gözüküyordu ki. Aynı zamanda da beyaz. Kahverengi kollarına kıyasla o kadar beyaz duruyordu ki.

Ted onun arkasından, "Carol!" diye seslendi. "Şimdi daha iyi mi?" Bobby, arkadaşının Carol'un kolundan söz ettiğini sanmıyordu. Bu kez değil.

Küçük kız arkasına dönmeden, "Evet," dedi. "Ama onu hâlâ çok uzaktan duyabiliyorum. Bağırıyor."

Liz, "Kim bağırıyor?" diye sordu. Carol ona yanıt vermedi. Banyoya girip kapıyı kapadı. Liz küçük kızın tekrar çıkmayacağına emin olmak ister gibi kapıya baktıktan sonra Ted'e döndü. "Kim bağırıyor?"

Ted her an yeni bir saldırı bekler gibi çekinerek kadına baktı.

Liz gülümsemeye başladı. Bobby'nin bildiği bir gülümsemeydi bu: annesinin öfkelenmeye başlıyorum gülümsemesi. Gülümseyişi, kara gözleri, kırık burnu ve şiş dudağıyla birleşerek ona korkunç bir görünüm veriyordu. Karşısındaki annesi değil de bir deliydi sanki.

"Aman ne iyi adamsın? Kızcağızın omzunu yerine yerleştirirken nerelerini elledin acaba? Ellenecek fazla bir yeri yok, ama sen kontrolünü yaptın yine. Hiçbir fırsatı kaçırmazsın, değil mi?" Annesine bakarken Bobby'nin umutsuzluğu gitgide artıyordu. Carol ona her şeyi -bütün gerçeği- anlatmıştı, *ama hiçbir şey fark etmemişti.* Tanrım!

Ted, "Bu odada tehlikeli bir erişkin var. Ama o ben değilim," dedi.

Liz önce anlamayarak, sonra inanamayarak, sonunda da öfkeyle ona baktı. "Ne cüretle? *Ne cüretle?*"

Bobby, "*O bir şey yapmadı!*" diye bağırdı. "*Carol'un söylediklerini duymadın mı? Duymadın mı?*"

Liz çocuğun yüzüne bakmadan, "Kes sesini," dedi. Gözleri Ted'in üstündeydi. "Polisler seninle çok ilgileneceklerdir sanırım. Don cuma günü Hartford'a telefon etti. Önce, önce... Ben istedim. Orada dostları var. Sen Connecticut eyaleti için, orada maliyede çalışmadın, hiçbir yerde çalışmadın. Hapisteydin, öyle değil mi?"

Ted, "Bir anlamda öyle sayılır," dedi. Yüzüne süzülen kanlara rağmen şimdi daha sakin görünüyordu. Gömleğinin cebindeki sigaraları alıp baktı, sonra tekrar cebine koydu. "Ama senin sandığın şekilde değil."

Bobby, *bu dünyada değildi,* diye düşündü.

Liz, "Suçlama neydi?" diye sordu. "Küçük kızların kendilerini daha iyi hissetmelerini sağlamak mı?"

"Benim çok değerli bir cevherim var." Ted şakağına vurdu. Parmağını kana bulanmış olarak aşağı indirdi. "Benim gibi başkaları da var. Ayrıca, görevleri bizleri yakalamak olan, bizi tutsak etmek ve bizleri kullanmak isteyen kimseler var. Nedenini hiç sorma. Ben ve iki kişi daha kaçtık. Birimiz yakalandı, birimiz öldürüldü. Özgür kalan yalnız ben varım. Eğer buna..." Adamcağız etrafına bakındı. "...Özgürlük dersen."

"Sen delisin. Hem de zırdeli. Kaçık yaşlı Brattigan tam bir zırdeli. Polise telefon edeceğim. Seni kaçtığın hapishaneye mi iade edeceklerine, yoksa Danbury Akıl Hastanesi'ne mi atacaklarına onlar karar versinler." Liz yere düşmüş telefonu almak için eğildi.

Bobby, "Hayır, anne!" diyerek Liz'e uzandı. "Sakın yapma!"

Ted de, "*Bobby, hayır!*" diye onu sert bir sesle uyardı.

Bobby durdu. Önce yerden telefon aygıtını alan annesine, sonra da Ted'e baktı.

Yaşlı adam, "Bu durumdayken karşısındakileri ısırmamak elinde değil," dedi ona.

Liz Garfield, Ted'e sözle anlatılamayacak parlak bir gülümseyiş yöneltti . *İyi denemeydi, ahlaksız* ve ahizeyi eline aldı.

Carol banyodan, "Ne oluyor?" diye bağırdı, "Artık çıkabilir miyim?"

Ted, "Henüz değil, tatlım," diye ona seslendi. "Biraz daha bekle."

Liz numarayı çevirmeye başlamıştı. "Senin kim olduğunu birazdan öğreneceğiz," dedi. "Yanıt herhalde çok ilginç olacak. Ne yaptığını da öğreneceğiz. Bu daha da ilginç olacak."

Ted, "Polise telefon edersen, onlar *senin* de kim olduğunu ve *ne* yaptığını öğrenecekler," dedi.

Liz telefonu bırakıp yaşlı adama baktı. Bu Bobby'nin daha önce görmediği kurnaz bir yan bakıştı. "Sen neden söz ediyorsun böyle?"

"Seçimlerini daha akıllıca yapması gereken akılsız bir kadından söz ediyorum. Patronunu ne mal olduğunu anlayacak kadar sık görmüş patronuyla arkadaşlarının ne mal olduklarını anlayacak kadar dinlemiş olan akılsız bir kadından; katıldıkları herhangi bir 'seminer'in çoğunlukla içki ve seks partileriyle ilgili olduğunu bilmesi gereken bir kadından söz ediyorum. Belki esrarlı sigara bile içiliyor o partilerde. Sen açgözlülüğü sağduyusuna baskın çıkan akılsız bir kadınsın."

Liz, "Sen yalnız olmanın ne demek olduğunu bilir misin?" diye bağırdı. "*Benim büyütmem gereken bir oğlum var!*" Böyle diyerek büyütmek zorunda olduğu oğulu ilk kez hatırlamış gibi Bobby'ye baktı.

Ted sordu. "Onun olanların ne kadarını bilmesini istiyorsun?"

"Sen *hiçbir şey* bilmiyorsun. Bilemezsin."

"Ben *her şeyi* biliyorum. Bütün mesele Bobby'nin bildiklerimin ne kadarını bilmesini istediğin. Komşularının da olanların ne kadarını bilmelerini istiyorsun? Polis beni almaya gelirse, benim bildiklerimi onlar da bilecekler. Buna emin olabilirsin." Yaşlı adam sözüne ara verdi. Gözbebekleri değişmemesine rağmen gözleri sanki irileşiyordu. "Ben *her şeyi* biliyorum," diye devam etti. "Bana inanabilirsin, sakın beni sınamaya kalkma."

"Beni niçin böyle incitmek isteyesin?"

"Başka seçeneğim olursa istemem. Zaten yeterince kendin ve başkaları tarafından incitildin. Bırak gideyim, senden bütün istediğim bu. Zaten gidecektim. Bırak gideyim. Ben yardım etmekten başka bir şey yapmadım."

Liz, "Ha, evet," deyip güldü. "*Yardım etmek.* Kız yarı çıplak olarak kucağında oturuyordu. *Yardım.*

"Sana da *yardım* ederdim, eğer ben..."

"Ah, evet, biliyorum." Liz yine güldü.

Bobby tam konuşmaya hazırlanırken Ted'in onu ağzını açmaması için gözleriyle uyardığını fark etti. Banyo kapısının arkasında lavabonun içine hâlâ su akıyordu. Liz düşünürmüş gibi başını eğmişti. Sonunda yine başını kaldırdı.

"Pekâlâ," dedi. "Şimdi ne yapacağımı söylüyorum. Bobby'nin küçük *kız arkadaşı*nın temizlenmesine yardım edeceğim. Ona bir aspirin yutturacak, eve giderken giymesi için bir şey vereceğim. Bunları yaparken ona birkaç soru soracağım. Yanıtlar doğru çıkarsa gidebilirsin. Biz de senin gibi bir süprüntüden kurtulmuş oluruz."

"Anne..."

Liz bir trafik polisi gibi elini kaldırarak onu susturdu. İki erişkin birbirlerine bakıyorlardı.

"Carol'u evine kadar götüreceğim. Kapısından içeri girmesini gözleyeceğim. Annesine ne söyleyeceği onun bileceği iş. Benim görevim onu sağ salim evine bırakmaktır. Bu iş olunca parka kadar yürüyüp kısa bir süre gölgede oturacağım. Dün gece çok hırpalandım." Kadın soluğunu kuru ve keyifsiz bir inilti eşliğinde salıverdi. "Evet, çok hırpalandım," diye devam etti. "Parka gideceğim ve gölgede oturup bundan sonra olacakları düşüneceğim. Bu veletle kendimi düşkünler evine düşmekten nasıl kurtaracağım bakalım.

"Parktan döndüğümde seni hâlâ burada bulursam, polise telefon *edeceğim*, dostum. Sakın beni hafife alma. Sen istediğini söyleyebilirsin. Eve beklendiğim saatten daha erken döndüğümü ve seni, elini on bir yaşındaki bir kızın şortunun içine sokmuş durumda bulduğumu söylersem, senin itirazlarını kimse dinlemeyecektir."

Bobby'nin sanki dili tutulmuştu. Şok halinde annesine bakıyordu. Liz, Bobby'nin bakışını görmedi; o hâlâ Ted'e bakıyordu. Şiş gözleri adamın üstünde odaklanmıştı.

Liz devam etti. "Öte yandan geldiğimde sen pılını pırtını toplayıp gitmiş olursan kimseye telefon etmeme ve bir şey söylememe gerek kalmaz. *Mesele kapanmış olur.*"

Bobby düşünceleriyle Ted'e hitap etti. *Ben de seninle* gideceğim. *Alçak adamlar umurumda değil. Bin -hayır, bir milyon- sarı ceketli al-*

çak adamın beni aramasını onunla yaşamayı yeğlerim. Ondan nefret ediyorum!"

Liz, "Evet, ne diyorsun?" diye sordu.

"Anlaştık. Bir saate kadar gideceğim. Belki daha önce gitmiş bile olurum."

Bobby, "Hayır!" diye bağırdı. Sabah uyandığı zaman Ted'in gitmesine boyun eğmiş durumdaydı, üzgündü, ama olacakları kabullenmişti. Şimdi yüreği yeniden sızlamaya başlamıştı. Hatta eskisinden de fazla. "Hayır!"

Annesi ona bakmadan, "Sessiz ol," dedi.

"Tek çare bu, Bobby. Bunu biliyorsun." Ted, Liz'e döndü. "Sen Carol'la ilgilen. Ben Bobby ile konuşurum."

Liz, "Sen emir verecek durumda değilsin," dediyse de itaat etti. Bobby, banyoya yürürken annesinin topalladığına dikkat etti. Ayakkabılarından birinin ökçesi kopmuştu, ama çocuk Liz'in doğru dürüst yürüyememesinin tek nedeninin bu olduğunu sanmıyordu. Liz banyo kapısına hafifçe vurdu, sonra da yanıtı beklemeden içeri girdi.

Bobby odanın öbür yanına koştu, Ted'e sarılmaya yeltendi, ama yaşlı adam onun ellerini alıp avuçlarında bir kere sıktı, sonra onları Bobby'nin göğsüne dayayarak salıverdi.

Çocuk heyecanla, "Beni de yanınıza alın," dedi. "Onları aramanıza yardım ederim. İki çift göz bir çiftten daha iyidir. Beni de yanınızda götürün!"

"Bunu yapamam, ama mutfağa kadar benimle gelebilirsin, Bobby. Biraz temizlenmesi gereken yalnız Carol değil."

Ted ayağa kalktı ve bir an ayaklarının üstünde sallandı. Bobby onu yakalamak için elini uzattıysa da, Ted bir kez daha onun elini yavaşça, fakat kararlı bir tavırla itti. Bu hareket Bobby'yi üzdü. Onu duvarın üstüne savurmasından sonra annesinin kendisine yardım etmemesi (hatta ona bakmaması) kadar değilse bile, yeterince üzdü.

Bobby, Ted'le mutfağa yürüdü. Ona dokunmuyor, fakat düşecek olsa yakalayacak kadar yakınında yürüyordu. Ted düşmedi. Lavabonun yukarsında bulunan penceredeki puslu yansımasına baktı, içini çekti, sonra suyu açtı. Bulaşık bezini ıslatarak penceredeki yansımasının rehberliğinde yanaklarındaki kanı silmeye girişti.

"Annenin şimdi sana her zamankinden de fazla ihtiyacı var," dedi. "Güvenebileceği birine ihtiyacı var."

"Bana güvenmiyor. Benden hoşlandığını bile sanmıyorum."

Ted dudaklarını sıktı. Bobby, Ted'in, annesinin aklında gördüğü bir gerçeği yakaladığını anladı. Bobby, annesinin kendisinden hoşlanmadığını *biliyordu*. İyi de bunu *bildiğine* göre, yaşlar niçin yine gözlerinden boşanmak üzereydi?

Ted ona doğru uzandı, ama sonra bunun iyi bir fikir olmadığını hatırlayarak yine bulaşık beziyle yüzünü temizlemeye devam etti. "Pekâlâ," dedi. "Belki senden hoşlanmıyor. Bu doğruysa, senin yaptığın herhangi bir şey yüzünden değil. Neden senin sen olman."

Bobby bezgin bir tavırla, "Bir erkek çocuk," dedi. "Kahrolası bir erkek çocuk."

"Ve babanın oğlu, bunu sakın aklından çıkarma. Yalnız unutma, Bobby, annen senden hoşlansa da hoşlanmasa da, seni seviyor. Sana inanılmaz gibi gelebilir, ama gerçek bu. Seni seviyor ve sana ihtiyacı var. Sen onun tek varlığısın. Şu sırada fena halde incinmiş durumda."

Bobby, "İncinmiş olması onun suçu!" diye atıldı. "Ortada bir terslik olduğunu biliyordu! Siz kendiniz söylediniz bunu! Haftalardır biliyordu! Hatta *aylardır*. Ama o işten ayrılmadı! Bildiği halde onlarla Providence'e gitti. *Her şeye rağmen onlarla gitti.*"

"Bir aslan terbiyecisi de olacakları bilir, ama buna rağmen aslan kafesine girer. Aylığının oradan geleceğini bildiği için oraya girer."

"Onun parası var." Bobby tükürür gibi konuştu.

"Görünüşe bakılırsa yeterince yok."

Bobby, "Hiçbir zaman yeterli göreceği kadar parası olmayacaktır," dedi ve bu sözler ağzından çıkar çıkmaz bunun gerçeğin ta kendisi olduğunu anladı.

"Seni seviyor."

"Umurumda değil. Ben onu sevmiyorum!"

"Seviyorsun. Seveceksin. Sevmek zorundasın. *Ka*'dır bu."

"*Ka* da nesi?"

"Kader." Ted kanın çoğunu saçlarının arasından temizlemişti. Suyu kapadı ve penceredeki hayalini son bir kez kontrol etti. Bunun öte-

sinde sıcak yaz vardı, Ted Brautigan'ın bir daha olamayacağı kadar genç. Hatta Bobby'nin de asla bir daha olamayacağı kadar genç. Ted devam etti. "*Ka* kader demektir. Beni seviyor musun, Bobby?"

"Sevdiğimi biliyorsunuz." Bobby tekrar ağlamaya başladı. Son zamanlarda ağlamaktan başka bir şey yapmıyordu zaten. Ağlamaktan gözleri sancıyordu. "Hem de çok seviyorum."

"O halde annenin arkadaşı olmayı dene. En azından benim hatırım için. Onunla kal ve onun kalbindeki acının dinmesine yardımcı ol. Ben de arada sırada sana bir kart yollarım."

Tekrar oturma odasına döndüler. Bobby kendini biraz daha iyi hissetmeye başlıyordu, ama Ted'in kolunu omuzlarına dolamasını isterdi. Bunu her şeyden fazla isterdi.

Banyonun kapısı açıldı. İlk çıkan Carol oldu. Kendisinde alışılagelmedik bir çekingenlikle ayaklarına bakıyordu. Saçları ıslatılmış, arkaya taranmış ve bir lastikle at kuyruğu biçiminde toplanmıştı. Üstünde Bobby'nin annesinin eski bluzlarından biri vardı ve o kadar uzundu ki elbise gibi dizlerine kadar iniyordu. Kırmızı şortu görülmüyordu bile.

Liz, "Verandaya çıkıp bekle," dedi.

"Peki."

"Bensiz evine yürümeye kalkmayacaksın, değil mi?"

Carol, "Hayır!" dedi. Kederli yüzü dehşetle dolmuştu.

"Güzel. Bavullarımın yanında dur."

Carol hole yöneldi, ama hemen sonra döndü. "Omzumu yerine yerleştirdiğin için teşekkür ederim, Ted. Dilerim, bu yüzden başın derde girmez. İstemezdim..."

Liz, "Şu kahrolası verandaya çık!" diye tısladı.

Carol çizgi filmlerdeki farenin fısıltısı kadar zayıf bir sesle, "Kimsenin başını derde sokmak istemezdim," diye tamamladı. Sonra dışarı çıktı. Liz'in bluzu üstünde başka bir günde komik gözükecek biçimde dalgalanıyordu. Liz, Bobby'ye döndü; ona dikkatle bakınca çocuğun morali büsbütün bozuldu. Annesinin öfkesi tazelenmişti. Bereli yüzüne ve boynuna koyu bir kızartı yayılmıştı.

Bobby, Tanrım, şimdi ne olacak, diye düşündü. Liz yeşil anahtar halkasını gösterince anladı.

"Bunu nereden buldun, Bobby-O?"

"Ben... Ben..." Ne çare ki çocuk söyleyecek bir şey bulamamıştı, ne bir şey uydurabilir, ne de yalan söyleyebilirdi. Gerçeği bile söyleyemezdi. Bobby birden kendini çok yorgun hissetti. Şimdi dünyada en çok istediği şey yatak odasına sürünüp yatağının örtülerinin altına saklanmak ve uyumaktı.

Ted, "Onu ben verdim," dedi. "Dün."

"Oğlumu Bridgeport'taki bir bahisçinin yerine mi götürdün? Bir poker salonuna mı götürdün?"

Bobby, *anahtarlığın kordonunda bahisçi yeri diye yazılı değildi,* diye düşündü. *Poker salonu da demiyordu. Çünkü bu gibi şeyler kanunen yasak. Annem orada neler olup bittiğini babam oraya gittiği için biliyor. Babasının oğlu diye düşünüyor benim için.*

Ted, "Onu sinemaya götürdüm," dedi. "Criterion'da *Lanetliler Köyü* adında bir film oynuyordu. O filmi seyrederken ben bir iş için Köşebaşı Cebi'ne gittim."

"Ne biçim işmiş bu?"

"Bir boks maçıyla ilgili bahse girdim." Bobby fena halde bozuldu. *Neyin var senin? Niçin yalan söylemedin? Annemin bu gibi şeyler hakkında ne düşündüğünü bir bilsen...* Ted biliyordu. Tabii ki biliyordu.

"Boks maçıyla ilgili bir bahis ha." Liz başını salladı. "Demek boks maçıyla ilgili bir bahse girebilmek için oğlumu Bridgeport'un bir sinemasında yalnız başına bıraktın." Genç kadın delice bir ifadeyle güldü. "Bu yüzden sana minnettar olmam gerekiyor, değil mi? Ona ne güzel bir armağan getirmişsin. Kendisi de bir bahse girmeye ya da babası gibi poker oynayarak parasını kaybetmeye karar verirse, nereye gideceğini biliyor artık."

Ted, "Onu iki saat için bir sinemada bıraktım," dedi. "Onu bana emanet etmiştin. Her iki macerayı da kazasız belasız atlattı, değil mi?"

Liz bir an suratına tokat yemiş, sonra da bir an ağlayacakmış gibi göründü. Ardından yüzünden tüm ifade silindi. Elini anahtar halkasının etrafında yumruk yaparak cismi cebine attı. Bobby onu bir daha görmeyeceğini biliyordu. Umurunda değildi. Onu zaten bir daha görmek *istemiyordu*.

Annesi, "Bobby, odana git," dedi.

"Hayır."

"*Bobby, odana git.*"

"Hayır! Gitmeyeceğim!"

Paspasın üstünde, Liz Garfield'in bavullarının yanında bir güneş hüzmesinin içinde duran ve Liz Garfield'in eski bluzunun içinde yüzen Carol, içerde seslerin yükselmesi üzerine ağlamaya başladı.

Ted, "Odana git, Bobby," dedi yavaşça. "Seninle tanıştığım ve seni tanıdığım için mutluyum."

Bobby'nin annesi çok şey ima eden öfkeli bir sesle, " *Seni tanıdığım için* ha," dedi. Ama Bobby onu anlayamadı, Ted de ona dikkat etmedi.

Ted, "Odana git," diye yineledi.

"Siz iyi olacak mısınız? Ne demek istediğimi biliyorsunuz."

Evet." Ted gülümsedi, parmaklarını öptü ve öpücüğü Bobby'ye doğru üfürdü. Bobby öpücüğü yakaladı, etrafında elini yumruk yaptı ve onu sıkı sıkı tuttu. "İşlerim yolunda gidecek."

Bobby yavaşça yatak odasının kapısına yürüdü. Başını eğmiş, gözlerini papuçlarının üstüne dikmişti. Kapının yanına varmıştı ki, *bunu yapamam. Böyle gitmesine izin veremem,* diye düşündü.

Ted'in yanına koştu, adama sarıldı ve yüzüne, alnına, yanaklarına, çenesine, dudaklarına, gözlerinin ince ve ipeksi kapaklarına öpücükler yağdırmaya başladı. "Ted, seni seviyorum."

Ted de kararından dönerek onu kucakladı. Bobby yaşlı adamın tıraş kreminin kokusunu ve Chesterfield sigaralarının daha kuvvetli aromasını duyabiliyordu. Bu kokuları tıpkı Ted'in iri ellerinin ona dokunuşu, sırtını okşayışı ve kafatasının arkasını avuçlayışı gibi uzun zaman beraberinde taşıyacaktı. Ted, "Bobby, ben de seni seviyorum," dedi.

"Yapmayın, Tanrı aşkına!" Liz bu sözleri neredeyse bağırarak söylemişti. Bobby ona doğru döndü ve Don Biderman'ın annesini bir köşeye sıkıştırdığını gördü. Bir yerlerde Benny Goodman Orkestrası'nın sonuna kadar açılmış bir hi-fi'si çalıyordu. Bay Biderman tokatlayacakmış gibi elini uzatmıştı. Adam, Liz'e daha isteyip istemediğini soruyor, öylesinden hoşlanıyorsa daha fazlasını verebileceğini söylüyordu. Annesinin dehşet içindeki kavrayışını Bobby tâ içinde hissedebiliyordu.

"Bilmiyordun, değil mi?" dedi. "En azından isteklerinin tümünü bilmiyordun. Senin bildiğini sandılar, ama sen bilmiyordun."

Annesi, "Hemen odana git. Yoksa polise telefon edip bir devriye arabası yollamalarını isterim. Şaka etmiyorum, Bobby-O."

Bobby, "Şaka etmediğini biliyorum," dedi. Odasına girip kapıyı kapadı. Önce iyi olduğunu düşündü, ama sonra kusacağını veya bayılacağını ya da her ikisini yapacağını sandı. Titreyen bacaklarla odanın öbür ucundaki yatağına yürüdü. Sadece buraya oturmaya niyetlenmişti, ama midesiyle sırtındaki bütün kaslar yok olmuş gibi yatağa köşegen biçimde uzandı. Ayaklarını yukarı kaldırmayı denedi, ama bacakları da bütün kaslarını yitirmiş gibi hareketsiz kaldı. Birden Sully-John gözlerinin önünde canlandı. Üstünde mayosuyla bir yüzer raftın merdivenini tırmanıyor, kalasın ucuna koşuyor ve suya dalıyordu. Şimdi S-J'nin yanında olmak isterdi. Burada olmasın da nerede olursa olsundu. Burada olmasın da nerede olursa olsundu. Burada olmasın da başka her nerede olursa olsundu.

Bobby uyandığında odasındaki ışık loşlaşmıştı. Yere baktığı zaman penceresinin dışındaki ağacın gölgesini göremiyordu. Üç, belki de dört saat uyumuş ya da baygın yatmıştı. Ter içinde kalmış, bacakları uyuşmuştu. Onları yatağın üstüne çekmemişti.

Şimdi bunu deneyince ayaklarına saplanan iğneler neredeyse haykırmasına yol açacaktı. Bunun üzerine yere kaydı, iğneler şimdi bacaklarının yukarsına kayarak kasıklarına kadar çıktı. Dizlerini kulaklarına kadar yükseltmiş durumda oturuyor, sırtı sancıyor, bacakları titriyordu. Kafasının içi de sanki pamukla doluydu. Korkunç bir şey olmuştu, ama o bunun ne olduğunu önce hatırlayamadı. Orada sırtını yatağın başına dayayıp otururken ve Yalnız Kovboy maskeli Clayton Moore'a bakarken her şeyi hatırlamaya başladı. Carol'un çıkık kolu, dayak yemiş ve çılgına dönmüş annesi, onun yeşil anahtarlığı burnuna sokuşu. Ve tabii ki Ted.

Ted şimdiye kadar gitmiş olmalıydı. Bu en iyisiydi, ama düşüncesi bile insana ne kadar acı veriyordu.

Ayağa kalkıp odayı iki kere arşınladı. İkinci defasında pencerenin yanında durdu, tutulmuş ve terli ensesini elleriyle ovuşturarak dışarı baktı. Sokağın biraz aşağısında Sigsby ikizleri Dina ve Dianne ip atlıyorlardı, ama öteki çocuklar akşam yemeği yemek ya da yatmak için içeri girmişlerdi. Park farlarını yakmış bir araba kayarak geçti. Saat Bobby'nin sandığından daha geçti. Gecenin tanrısal gölgeleri ortalığı kaplıyordu.

Bobby bacaklarındaki karıncalanmayı gidermek için odasını bir kez daha dolaştı. Kendini hücresini arşınlayan bir tutuklu gibi hissediyordu. Oda kapısının kilidi yoktu -annesininkinin de yoktu- ama o kendini buna rağmen bir tutsak gibi hissediyordu. Dışarı çıkmaya korkuyordu. Annesi onu yemeğe çağırmamıştı, Bobby de karnının -en azından biraz- aç olmasına rağmen, dışarı çıkmaya korkuyordu. Onu nasıl bulacağından ya da onu hiç bulamamaktan korkuyordu. Ya annesi sonunda Bobby-O' dan, yalancı ve budala küçük Bobby-O'dan, babasının oğlundan bıktığına karar verdiyse? Liz oradaysa ve görünürde normal olsa bile... Normal diye bir şey var mıydı? İnsanların bazen yüzlerinin gerisinde korkunç şeyler oluyordu. Bobby şimdi biliyordu bunu.

Odasının kapalı kapısına ulaşınca durdu. Yerde bir kâğıt parçası görmüştü. Eğilip aldı. Ortalık henüz yeterince aydınlık olduğundan kâğıtta yazılı olanları rahatça okuyabildi.

Sevgili Bobby

Bu pusulayı okuduğun zaman ben gitmiş olacağım, ama seni düşüncelerimde beraberimde götüreceğim. Lütfen anneni sev ve onun seni sevdiğini unutma. Bu öğleden sonra korkmuş, incinmiş ve utanmıştı. İnsanları biz bu halleriyle gördüğümüz zaman onları en kötü halleriyle görmüş oluruz. Odamda senin için bir şey bıraktım. Verdiğim sözü unutmayacağım.

Sevgiler,
Ted

Kartlar, bana verdiği söz buydu. Bana kartlar yollayacaktı.

Bobby kendini daha iyi hissederek Ted'in gitmeden önce kapısının altından içeri attığı pusulayı katladı ve odasının kapısını açtı.

Oturma odası boştu, ama düzeltilmişti. TV'nin yanındaki duvar eskiden orada güneş biçiminde bir saat olduğunu bilmeseniz hemen hemen kusursuz görünüyordu. Şimdi duvarda saatin eskiden asılı olduğu vidalı çivi boş kalmıştı.

Bobby annesinin odasında horladığını duydu. Liz hep horlardı, ama bu yaşlı birininki ya da sinemada horlayan bir sarhoşunki gibi ağır bir horultuydu. Bobby, *bu onu incittikleri için,* diye düşündü.

Bir an Bay Biderman'la iki serseri arkadaşının birbirlerini dirsekleriyle dürtmeleri ve sırıtmaları gözlerinin önünde canlandı. Bobby, *öldür domuzu, kes gırtlağını,* diye düşündü. Bunu düşünmek istemiyordu, ama düşünmemek elinde değildi.

Bobby, Jack'in devin şatosundaki adımları kadar sessiz biçimde parmaklarının ucuna basa basa oturma odasını aştı, holün kapısını açtı ve dışarı çıktı. İlk merdiveni ayaklarının ucuna basarak çıktı. (Tırabzan tarafını yeğlemişti. Nedeni de Hardy Boys polisiye romanlarında merdivenin o yanından çıkılması halinde basamakların daha az gıcırdadığını okumuş olmasıydı.) İkinci katın merdivenini ise koşa koşa tırmandı.

Ted'in kapısı açık duruyordu; gerideki oda hemen hemen boştu. Oraya koyduğu tek tük birkaç parça eşya; gün batımında balık tutan bir adam, İsa Peygamber'in ayaklarını yıkayan Mary Magdalene'in bir resmi, bir takvim gitmişti. Masanın üstündeki sigara tablası boştu, hemen yanındaysa Ted'in saplı torbalarından biri duruyordu. İçinde karton kapaklı dört kitap vardı: *Hayvan Çiftliği, Avcının Gecesi, Hazine Adası* ve *Farelerle İnsanlar*. Kese kâğıdının yanında Ted'in titrek, fakat rahatlıkla okunabilir elyazısıyla şunlar yazılıydı:

> "*Önce Steinbeck'i oku. Lennie'ye Lennie'nin daima duymayı istediği öyküyü anlatırken George, "Bizim gibi gençler," diyor. Bizim gibi gençler kim? Steinbeck için ne anlam taşıyor? Senin için ne anlam taşıyor? Kendi kendine bunu sor.*"

Bobby karton kapaklı kitapları aldı, ama torbayı bıraktı. Ted'in saplı kâğıt torbalarından birini görürse annesinin tekrar çıldırmasından korkmuştu. Buzdolabına bakınca içinde bir şişe Fransız hardalıyla bir

kutu karbonattan başka bir şey görmedi. Buzdolabını kapadı ve etrafına bakındı. Burada sanki hiç kimse yaşamamıştı. Yalnız...

Sigara tablasına yürüdü, burnuna yaklaştırdı ve derin derin solundu. Chesterfield'lerin kokusu kuvvetliydi ve Ted'i geri getirdi. Ted'in burada, masasının başında oturup *Sineklerin Tanrısı* hakkında konuşmasını, banyo aynasının karşısında durup o korkunç görünümlü usturasıyla tıraş olmasını ve ona anlamadığı yorumları okuyan Bobby'yi dinlemesini.

Ted'in kese kâğıdının bir yanında son bir soru bırakması: Bizim gibi gençler. Bizim gibi gençler kim?

Bobby tekrar soluyarak küçük kül zerreciklerini içine çekti ve hapşırmamak için kendini zorladı. Kokuyu içinde tuttu, gözlerini kapayarak onu elinden geldiğince belleğine işledi, bu arada pencerenin dışındaki karanlıktan bir çağrı gibi Bowser'in kaçınılmaz ve sonu gelmez havlamaları geliyordu: "Vuuf-vuuf- vuuf, vuuf-vuuf-vuuf."

Bobby sigara tablasını tekrar masanın üstüne bıraktı. Hapşırma hissi geçmişti. Çocuk, *bir Chesterfield içeceğim. Bütün hayatımca onları içeceğim*, diye karar verdi.

Kitapları önünde tutarak ve ikinci kattan binanın holüne inerken merdivenin dışında yürüyerek kendi dairesine yollandı. Eve süzüldü, oturma odasından parmaklarının ucuna basa basa geçti. (Annesi hâlâ horluyor, her zamankinden daha gürültülü sesler çıkarıyordu.) ve yatak odasına girdi. Kitapları yatağının altına -çok geriye- koydu. Annesi onları bulursa Bay Burton'un ona verdiğini söyleyecekti. Bu bir yalandı, ama doğruyu söylerse annesi kitapları elinden alırdı. Hem yalan söylemek artık ona kötü gözükmüyordu. Yalan söylemek gerekli olabilirdi. Zaman içinde bir zevke bile dönüşebilirdi.

Bundan sonra? Midesindeki guruldama onun yerine karar verdi. Sırada bir çift fıstık ezmeli ve marmelatlı sandviç vardı.

Mutfağa gitmeye hazırlandı. Annesinin aralık duran yatak odası kapısının dışından bir şey düşünmeden parmaklarının ucuna basarak geçti sonra durdu. Liz yatağında kıpırdıyordu. Horultuları da kopuk kopuk olmuştu ve kadın uykusunda konuşuyordu. İnler gibi yapılan bir konuşmaydı. Bobby ne söylediğini çıkaramasa da buna gerek ol-

madığını anlamakta gecikmedi. Annesini nasılsa duyuyordu. Birçok şeyi de görüyordu. Annesinin düşüncelerini? Düşlerini? Bunlar her neyseler, korkunçtular.

Bobby mutfağa doğru üç adım daha atmayı başardı, ama sonra o kadar korkunç bir şey gördü ki, soluğu tıpkı bir buz parçası gibi boğazına tıkandı. BRAUTIGAN'I GÖRDÜNÜZ MÜ! O, SOYU BELİRSİZ YAŞLI BİR KÖPEKTİR, ama BİZ ONU SEVİYORUZ!

Çocuk, "Hayır," diye fısıldadı. "Ah anne, hayır."

Annesinin bulunduğu yere girmek istemiyordu, fakat ayakları kendiliğinden o yöne döndü. Tıpkı bir rehine gibi ayaklarının onu götürdüğü yere gitti. Elinin uzanarak annesinin yatak odası kapısını sonuna kadar açmasını seyretti.

Annesinin yatağı bozulmamıştı. Liz, elbisesiyle örtünün üstüne uzanmış, bir bacağını, dizi göğsüne değecek şekilde yukarı kıvırmıştı. Bobby onun çorabının üst kenarını ve jartiyerini görebiliyordu. Bu da ona Köşebaşı Cebi'ndeki takvim kızını, eteklerini yukarılara kadar sıyırarak arabadan inen bayanı hatırlattı. Şu farkla ki, Packard'dan inen bayanın çorabının yukarsında çirkin izler yoktu.

Liz'in yüzünün bereli olmayan yerlerini sanki ateş basmıştı; saçları terden keçeleşmiş; yanakları gözyaşlarından ıslanmış, bulaşan makyajından yapış yapış olmuştu. Odaya girdiğinde bir kalas Bobby'nin ayağının altında gıcırdadı. Liz bir çığlık atınca, çocuk taş kesildi. Annesinin gözlerinin açılacağına emindi.

Fakat Liz uyanacağına duvara doğru yuvarlandı. Odasında Liz'den yayılan karmakarışık düşünceler ve imajlar net değil, fakat daha keskindi. Tıpkı bir hastadan dökülen terler gibi. Bütün bunların arasına Benny Goodman'ın müziği karışıyor, kadının boğazına dökülen kanın kokusu duyuluyordu.

Bobby, *Brautigan'ı gördünüz mü,* diye düşündü. *O, soyu belirsiz yaşlı bir köpektir, ama biz onu seviyoruz. Brautigan'ı gördünüz mü?...*

Liz yatmadan önce perdelerini kapattığından oda çok karanlıktı. Bobby bir adım daha attı, sonra annesinin bazen makyajını yapmak için önüne oturduğu aynalı masanın başında durdu. Liz'in çantası oradaydı. Bobby, Ted'in onu kucaklayışını düşündü. Bobby bu kucaklan-

mayı çok istemiş, müthiş bir ihtiyaç duymuştu. Ted sırtını okşamış, kafatasını avuçlamıştı. "Dokunduğum zaman bir tür pencere geçiririm." Bridgeport'tan dönerlerken Ted takside ona öyle demişti. Şimdi annesinin makyaj masasının başında ellerini yumruk yapmış vaziyette dururken Bobby bu pencereden annesinin kafasından geçenleri seyretti.

Önce annesinin trenle eve dönüşünü gördü. Liz kendi içine büzülmüştü, yüzünü mümkün olduğu kadar az insanın görmesi için Providence'le Harwich arasında on bin arka bahçeye bakışını dikmişti. Bobby, Carol bluzunu giyerken Liz'in, rafta diş bardağının yanında duran parlak yeşil renkli anahtar halkasını fark ettiğini gördü. Onun Carol'u evine götürdüğünü, yol boyunca kızı soru yağmuruna tuttuğunu, soruları tıpkı makineli tüfek gibi birbiri ardına sıraladığını gördü. Numara yapamayacak kadar sarsılmış ve yıpranmış olan Carol soruların hepsini yanıtlamıştı. Bobby annesinin Commonwealth Parkı'na doğru yürüdüğünü -hayır, topalladığını- gördü. Onun, *bu karabasandan bari yararlı bir şeyler çıkabilse, yararlı herhangi bir şey çıkabilse,* diye düşündüğünü duydu.

Annesinin gölgedeki bir banka oturduğunu, bir süre sonra da ayağa kalkıp bir baş ağrısı ilacı almak ve eve dönmeden önce bunu yutmak için fark edişini seyretti. Spicer'e doğru yürüdüğünü gördü. Sonra tam parktan çıkacağı sırada Bobby onun bir ağaca tutturulmuş olan bir şeyi fark edişini seyretti. Bu şeyler zaten kentin her tarafında bir yerlere iliştirilmişti. Liz parka giderken birkaç tanesinin yanından geçmiş, ama düşünceye dalmış olduğu için onları fark etmemiş olmalıydı.

Bobby bir kez daha kendini kendi vücudunun içindeki bir yolcu gibi hissetti, hepsi bu kadar. Elinin uzandığını (Birkaç yıl sonra parmakları bir sigara tiryakisinin sarı lekeleriyle kaplanacaktı.) iki parmağının bir makas hareketi yaparak Liz'in çantasından sarkan bir şeyi yakaladığını gördü. Bobby kâğıdı açtı ve yatak odasının kapı yönünden gelen zayıf ışıkta ilk iki satırı okudu:

BRAUTIGAN'I GÖRDÜNÜZ MÜ!
O, SOYU BELİRSİZ YAŞLI BİR KÖPEKTİR,
ama BİZ ONU SEVİYORUZ!

Bobby'nin gözleri aşağıdaki satırlara kaydı. Bunlar hiç kuşkusuz annesini büyülemiş, başka tüm düşünceleri aklından silmişti:

ÇOK BÜYÜK BİR ÖDÜL vereceğiz.
($ $ $)

Liz'in dilediği, umut ettiği, gerçekleşmesi için dua ettiği iyi şey buydu; burada ÇOK BÜYÜK BİR ÖDÜL vardı.

Peki.

Tereddüt edemedin, değil mi? Çünkü hayat Don Biderman'larla doluydu ve hayat da âdil değildi.

Bobby elinde posterle ayaklarının ucuna basa basa odayı terk etti. Geniş ve yumuşak adımlar atıyor, ayaklarının altında bir kalas gıcırdayınca donup kalıyor, sonra yine ilerliyordu. Arkasında annesinin mırıltı halindeki konuşması, yerini yine hafif horultulara bırakmıştı. Bobby oturma odasına ulaşabildi, kilidin tıkırdamasına engel olmak için kapı kapanana kadar tokmağı sıkıca tuttu. Sonra, telefona koştu. Şimdi annesinden uzaklaşınca kalbinin yarış temposuyla attığını, boğazında da pas tadı olduğunu fark ediyordu. Duyduğu açlıktan eser kalmamıştı.

Telefonun ahizesini eline aldı, annesinin kapısının hâlâ kapalı olduğuna emin olmak için alelacele etrafına bakındı, ardından postere danışmadan numarayı çevirdi. Numara belleğine işlenmişti: HOusitonic 5-8337.

Numarayı çevirmesi sona erince sadece bir sessizlik oldu. Bunda da şaşılacak bir şey yoktu: Harwich'de bir HOusitonic santralı yoktu ki. Ve Bobby garip şekilde sıcak olan kasıklarıyla ayaklarının tabanı dışında tepeden tırnağa üşüyordu. Nedeni Ted hesabına duyduğu korkuydu. Hepsi bu.

Bobby ahizeyi yerine bırakacağı sırada bir tıkırtı duyuldu. Derken bir ses, "Evet?" dedi.

Bobby, *bu Biderman*, diye panik halinde düşündü. *Tanrım, bu Biderman!*

Ses, "Evet?" dedi yine. Hayır, Biderman'ın sesi değildi. Biderman'a göre fazla hafifti. Bir hergelenin sesiydi bu ve vücut ısısı hızla sıfır nokta-

sına doğru düşerken Bobby hattın öbür ucundaki adamın gardrobunda mutlaka sarı bir paltosu olduğunu bildi.

Gözleri birden ısındı ve arkaları kaşınmaya başladı. "Bu Sagamore ailesi mi?" diye sormak dilinin ucuna kadar gelmişti. Telefona yanıt veren her kimse evet derse, Bobby onlardan Ted'i rahat bırakmalarını isteyecekti. Onlara Ted'i rahat bırakırlarsa, Bobby Garfield'in onlar için her ne isterlerse yapacağını söyleyecekti. Ama şimdi fırsat ayağına geldiği halde hiçbir şey söyleyemiyordu. Şu ana kadar alçak adamların varlığına yüzde yüz inanmamıştı. Şimdi hattın öbür ucunda bir şey vardı, Bobby Garfield'in bildiği hayatla hiçbir ilişiği olmayan bir şey.

Ses, "Bobby?" dedi. Seste gizli bir zevk seziliyordu. Bir kere daha Bobby dedi, ama soru işareti olmadan. Bobby'nin görüş alanına lekeler dolmaya başladı; evin oturma odası birdenbire siyah renkli bir karla doldu.

Bobby, "Lütfen..." diye fısıldadı. Tüm iradesini toplayarak cümlesini tamamlamak için kendini zorladı. "Ne olur, gitmesine izin verin."

Boşluktan gelen ses, "Olamaz," dedi. "O Kral'a aittir. Sen uzak dur, Bobby. İşimize karışma. Ted bizim köpeğimiz. Sen de bizim köpeğimiz olmak istemezsen uzak dur."

Klik.

Bobby telefonu bir saniye daha kulağında tuttu. Titremeye ihtiyaç duyuyor, ama üşüdüğü için bunu da yapamıyordu. Gözlerinin arkasındaki kaşıntı hafiflemeye yüz tutmuş, görüşüne karışan iplikler de ortalığa egemen kasvetin içinde erimeye başlamıştı. Sonunda telefonu başının yanından uzaklaştırdı, onu elinden bırakmaya hazırlandı, ama sonra durakladı. Telefon aygıtının delikli ahizesinde düzinelerle küçük kırmızı daire göze çarpıyordu. Hattın öbür ucundaki şeyin sahibi sanki telefonun kanamasına neden olmuştu.

Bobby yumuşak ve hafif iniltiler salıvererek ahizeyi yerine bıraktı ve odasına yürüdü. Sagamore Ailesi'nin numarasındaki adam, "*Sen işimize karışma,*" demişti ve, "*Ted bizim köpeğimiz,*" diye eklemişti. Ama Ted bir köpek değildi. O bir insandı ve Bobby'nin arkadaşıydı.

Bobby, annem bu gece Ted'in nerede olacağını onlara söylemiş olabilir. Sanırım, Carol biliyordu. Biliyorsa ve anneme söylediyse... diye düşündü.

Bobby Bisiklet Fonu kavanozunu kaptı. İçindeki bütün parayı aldı ve odadan çıktı. Annesine bir not bırakmayı düşünmüştü, ama bırakmadı. Bırakmış olsa, Liz HOusitonic 5-8337'ye tekrar telefon edebilir ve Bobby-O'sunun ne yaptığını o uçtaki hergeleye söyleyebilirdi. Not bırakmayışının nedenlerinden biri buydu. İkinci bir neden, Ted'i zamanında uyarabilirse onunla gidebilecek olmasıydı. Ted şimdi onun gelmesine izin vermek *zorunda* kalacaktı. Ya alçak adamlar onu öldürür veya kaçırırlarsa? Bütün bunlar da kaçmakla aşağı yukarı aynı şeydi, öyle değil mi?

Bobby evin içinde son bir defa etrafına bakındı. Annesinin horlamalarına kulak verirken elinde olmayarak yüreği burkuldu. Kafasının içinde de bir çekişme vardı. Ted haklıydı: Bobby her şeye rağmen annesini seviyordu. Eğer *ka* varsa, annesini sevmesi de bunun bir parçasıydı.

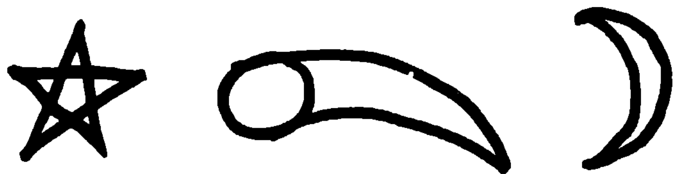
Öyleyken Bobby annesini bir daha görmemeyi ümit ediyordu.

Bobby, "Hoşça kal, anne," diye fısıldadı. Bir dakika sonra Broad Sokağı Tepesi'nde gitgide koyulaşan karanlığın içine koşuyordu. Bir tekinin bile dışarı fırlamaması için bir eli cebindeki para tomarının üstündeydi.

X. YİNE ORALARDA BİR YERDE. KÖŞEBAŞI ÇOCUKLARI. SARI PALTOLU ALÇAK ADAMLAR. HESABI ÖDEMEK.

Bobby, Spicer'deki jetonlu telefondan bir taksi çağırdı, taksinin gelmesini beklerken de dükkânın dışındaki panodan bir BRAUTIGAN kayıp evcil hayvan posterini indirdi. Ayrıca bir '57 model Rambler'in sahibinden satılık olduğunu bildiren baş aşağı kartı söktü. Onları buruşturup kapının yanındaki çöp kovasının içine attı. Harwich'in batı yakasındaki çocuklar arasında aksi olarak tanınmış ihtiyar Spicer'in bunu yaptığını görüp görmediğini anlamak için omzunun üzerinden arkasına bakmadı.

Sigsby ikizleri oradaydı. Sek sek oynamak için atlama iplerini bir kenara bırakmışlardı. Bobby onların yanına yürüdü ve sek sek dörtgenlerinin yanına çizilmiş şekillere baktı.

Dizlerinin üstüne çöktü. Taşını 7'ye atmak üzere olan Dina ona bakmak üzere durdu. Dianna kirli parmaklarıyla ağzını örttü ve kıkırdadı. Onları görmezlikten gelen Bobby her iki elini de kullanarak şekilleri tebeşir bulamaçlarına dönüştürdü. İşi bitince kalkıp ellerinin tozunu sildi. Spicer'in üç arabalık park alanındaki ışık aniden yanınca Bobby ile kızların gölgeleri boylarından çok daha fazla uzadı.

Dina, "Niçin yaptın bunu, budala Bobby Garfield? Güzeldiler," dedi.

Bobby, "Uğursuzluk getirirler," diye yanıt verdi. "Hem siz ikiniz niçin evinizde değilsiniz?" Yanıt hakkında pekâlâ bir fikri vardı. Yanıt, iki kardeşin kafalarının içinde Spicer'in camekânındaki bira reklamları gibi ışıldıyordu.

Dianne, "Annemle babam kavga ediyorlar," dedi. "Annem babamın bir kız arkadaşı olduğunu söylüyor." Dianne gülmeye başladı, kız kardeşi de ona katıldı, ama gözlerinde korku okunuyordu. Bobby'ye *Sineklerin Tanrısı*'ndaki çocukları hatırlatıyorlardı.

Bobby, "Ortalık büsbütün kararmadan evinize gidin," dedi.

Dina, "Annem dışarda kalın dedi," diye açıkladı.

"Öyleyse o budalanın teki. Baban da öyle. Gidin!"

Kardeşler bakıştılar, Bobby de onları daha da fazla korkuttuğunu anladı. Ancak, umurunda değildi. Onların atlama iplerini kapıp yokuş yukarı koşmalarını seyretti. Çağırdığı taksi beş dakika sonra farlarıyla çakılları tarayarak dükkânın yanındaki park alanına girdi.

Şoför, "Hıh," dedi. "Verecek parası olsa bile küçük bir çocuğu ortalık karardıktan sonra Bridgeport'a götürmek hesapta yoktu."

Bobby, "Bir sorun çıkmaz," diyerek taksiye bindi. Şoför onu dışarı atmaya niyetlense bile bunu yapabilmek için bagajda bir kol demirinin bulunması gerekirdi. Bobby, "Dedem beni karşılayacak," diye ekledi. Ne var ki dedesinin onu karşılayacağı yerin Köşebaşı Cebi olmayacağına karar vermişti. Damalı bir taksiyle oraya gitmeyecekti. Orada birisi onu gözleyebilirdi. "Wo Tombul Makarna Şirketi'nde ineceğim," dedi. "Narragansett Caddesi'ndedir." Köşebaşı Cebi de Narragansett'deydi. Bobby sokak adını anımsamamış, ama taksi çağırdıktan sonra rehberin sarı sayfalarında bulmuştu.

Şoför sokağa doğru geri geri gitmeye başlamışken durdu. "Narragansett mi? Orası bir çocuğun gidebileceği bir yer değildir. Gün ışığında bile."

Bobby, "Dedem beni karşılayacak," diye yineledi. "Sana elli cent bahşiş bırakmamı söyledi."

Şoför anlık bir kararsızlık geçirdi. Bobby onu razı etmek için başka bir çare düşünüyordu ki, adam içini çekerek boş işaretini indirdi ve arabayı hareket ettirdi. Evinin önünden geçerlerken Bobby, dairelerinde ışık olup olmadığına baktı. Yoktu, henüz yoktu. Çocuk arkasına yaslanarak Harwich'in arkalarında kalmalarını bekledi.

Şoförün adı Roy DeLois'di. Bu, taksimetresinin üstünde yazılıydı. Bridgeport yolunda ağzını açıp bir şey söylemedi. Pete'yi veterinere götürerek hayvanın hayatını noktalayacak iğneyi yaptırdığı için üzgündü. Pete on dört yaşındaydı. Bir Collie çoban köpeğine göre ileri bir yaştı bu. Ama köpek Roy DeLois'in biricik gerçek arkadaşıydı. Roy, Pete'yi doyururken, "Haydi, koca oğlan, yemene bak, hesabı ben ödeyeceğim," demek adetindeydi. Her gece aynı şeyi söylüyordu. Roy DeLois karısından boşanmıştı. Bazen Hartford'daki bir striptiz kulübüne gidiyordu. Bobby, üstlerinde tüyler, kollarında da uzun beyaz eldivenler olan dansçıları hayal meyal gözlerinin önünde canlandırdı. Pete'nin görüntüsü çok daha netti. Roy DeLois veterinerden çıkarken sıkıntılı değildi, ama evinde Pete'nin kilerdeki boş tabağını görünce hıçkıra hıçkıra ağlamaya başlamıştı.

William Penn Gril'in yanından geçtiler. Bütün pencerelerden parlak ışıklar dışarı taşıyordu. Lokalin iki yanına üç bina bloku boyunca arabalar dizilmişti. Fakat Bobby beceriksizce kılık değiştirmiş canlı yaratıklara benzeyen kaçık DeSoto'lar veya başka arabalar görmedi. Gözlerinin arkası kaşınmadığı gibi, görüş alanında kara iplikler de yoktu.

Taksi kanal köprüsünü geçti, böylece oralardaki bir yere gelmiş oldular. Yanlarında demirden yıldırıma benzer zikzaklar çizmiş yangın merdivenleri bulunan apartmanlardan dışarıya İspanyol müziği taşıyordu. Bazı sokak köşelerinde parlak saçları arkaya taranmış delikanlılar durmaktaydı. Başka sokak köşelerinde ise gülüşen genç kızlar göze çarpıyordu. Damalı araba kırmızı ışıkta durunca kahverengi tenli bir adam taksiye sokuldu. Kalçaları, beyaz donunun bel lastiğinin altına sarkmış gabardin pantolonunun içinde yağ gibi çalkalanıyordu. Elindeki kirli bezle taksinin ön camını temizlemeyi teklif etti. Roy DeLois hayır gibilerden başını salladı ve ışık değiştiği anda arabayı sürdü.

"Kahrolası İspanyollar," diye söylendi. "Ülkeye girmeleri yasaklanmalı. Yeterince zencimiz yok mu zaten?"

Narragansett Sokağı geceleyin farklı gözüküyordu. Biraz daha ürkütücü, aynı zamanda daha da muhteşem. Çilingirler... çek bozma servisleri... içersinden kahkahalar ve otomat müziği taşan birkaç bar ve ellerinde bira şişeleriyle gençler. Sonra ROD'UN SİLAHLARI, Rod'un biraz ötesinde ve ÇOK ÖZEL HATIRA EŞYASI satan dükkânın yanında da WO TOMBUL MAKARNA ŞİRKETİ. Köşebaşı Cebi buradan dört blok ötede olmalıydı. Saat sadece sekizdi. Bobby yeterince erken gelmişti.

Roy DeLois kaldırımın kenarında durduğunda taksimetresinde seksen cent yazıyordu. Buna sözünü ettiği elli cent'lik bahşiş eklenince, BİSİKLET FONU'nda koca bir delik açılmış sayılırdı, ama Bobby'nin umurunda değildi. Hiçbir zaman annesi kadar çok para kazanamayacaktı. Alçak adamlara yakalanmadan Ted'i uyarabilirse Bobby sonsuza dek yürümeye itiraz etmeyecekti.

Roy DeLois, "Seni burada bırakmak hiç hoşuma gitmiyor," dedi. "Deden nerede?"

Bobby neşeli görünmeye çalışarak ve bunu hemen hemen başararak, "Birazdan gelir, birazdan gelir," dedi. Zorda kalınca insanın neler başarabileceğine şaşmamak elde değildi.

Çocuk böyle diyerek şoföre parayı uzattı. Roy DeLois bir an parayı alıp almama konusunda tereddüt etti, hatta küçük müşterisini Spicer'e geri götürmeyi bile aklından geçirdi. Ama sonra, *Çocuk dedesi hakkında doğruyu söylemiyorsa burada işi ne? Herhalde bir kadın aramaya gelmiş olamayacak kadar genç*, diye düşündü.

Bobby, *ben iyiyim,* diye içinden şoföre hitap etti. Evet, bunu yapabilirdi, biraz olsun yapabilirdi. *Sen istediğin kadar tasalan. Ben iyiyim.*

Roy De Lois sonunda buruşmuş dolarla bozuklukları aldı. "Bu gerçekten çok fazla."

Bobby taksiden inerken, "Dedem bana bazı kimseler gibi cimri olmamamı söyler hep," dedi. "Belki kendine yeni bir köpek alsan iyi olacak. Örneğin, bir yavru köpek."

Roy DeLois belki elli yaşında vardı, ama şaşkınlık onu olduğundan çok daha genç gösterdi. "Nasıl..."

Bobby bundan sonra adamın, çocuğun köpeği nasıl öğrendiğini umursamadığına karar verdiğini hissetti. Roy DeLois arabayı çalıştırdı ve Bobby'yi Wo Tombul Makarna Şirketi'nin önünde bırakarak uzaklaştı.

Çocuk taksinin arka farlarının ışığı kaybolana kadar orada durdu, bundan sonra Köşebaşı Cebi'ne doğru ağır adımlarla yürümeye başladı. Sadece ÇOK ÖZEL HATIRA EŞYASI'nın tozlu camekânından içeriye bakacak kadar durakladı. Bambu stor yukarı itilmişti, ama sergilenen tek özel hatıra eşyası tuvalet biçimindeki seramik bir sigara tablasıydı. Tablanın sigara konacak yerinde bir oyuk vardı. Su tankının üstüne de POPONUZU PARK EDİN yazılıydı. Bobby bunu komik bulmasına rağmen bir camekânda sergilenmesini uygun görmedi. O daha çok çeşitli seks eşyası göreceğini ummuştu. Özellikle artık güneş battığına göre.

Bobby yürümeyi sürdürdü. B'PORT MATBAASI ile BEKLERKEN PAPUÇLARINIZ ONARILIR ve HER TÜRLÜ VESİLE İÇİN ŞİRİN KARTLAR gibi dükkânların yanından geçti. İlerde bir bar daha vardı, köşebaşında başka gençler göze çarpıyor ve Cadillac'ların sesi duyuluyordu. Bobby karşı kaldırıma geçti. Sırtını kamburlaştırarak ve başını eğerek yürüyordu. Ellerini ceplerine sokmuştu.

Barın karşısında iş hayatı sona ermiş bir restoran bulunuyordu. Lime lime olmuş tentesi hâlâ sabunlu camekânlarının yukarsına sarkıyordu. Bobby bunun gölgesine girerek yürüdü. Bir bağırtı ve arkasında da kırılan bir şişe sesi duyunca çocuk irkildi. Bir sonraki köşeye varınca köşegen olarak tekrar karşı kaldırıma, Köşebaşı Cebi'nin bulunduğu kaldırıma geçti.

Bir yandan yürürken aklını dışarıya yönlendirerek Ted'le ilgili bir şeyler yakalamaya çalıştı, ama hiçbir şey yoktu. Bobby buna şaşırmadı. Ted'in yerinde olsa, dikkati çekmeden vakit öldürebileceği Bridgeport Halk Kütüphanesi gibi bir yere giderdi. Kütüphane kapandıktan sonra belki bir lokma bir şey yer, böylece, biraz daha vakit kazanırdı. Sonunda bir başka taksi çağırıp parasını almaya giderdi. Çocuk çevreyi öyle yoğun bir şekilde dinliyordu ki, önünü görmeyerek başka bir yayaya çarptı.

Adam gülerek, "Hey, *cabron*", dedi, ama hoş bir gülüş değildi bu. Eller Bobby'nin omuzlarını yakalayarak çocuğu hareketsizleştirdiler. "Nereye gidiyordun, orospu çocuğu?"

Bobby başını kaldırınca annesinin köşebaşı çocukları diyeceği türden dört gencin BODEGA adındaki bir yerin önünde durduğunu gördü. Hepsi Porto Riko'luydu ve keskin ütü çizgili pantolonlar giymişlerdi. Pantolonlarının paçalarının altında sivri burunlu siyah çizmeler dikkati çekiyordu. Ayrıca, arkasında DIABLOS yazılı mavi ipekli ceketler giymişlerdi. 'I' harfi şeytanın tırmığıydı. Tırmıkta Bobby'ye yabancı gelmeyen bir şey vardı, ama çocuğun bunu düşünecek vakti yoktu. Bir çetenin dört üyesine çattığını anlamıştı.

Kısık bir sesle, "Özür dilerim," dedi. "Gerçekten... Üzgünüm."

Omuzlarını tutan ellerden kurtuldu ve o gencin yanından uzaklaşmaya yeltendi. Ama bir tek adım atmıştı ki, ötekilerden biri onu yakaladı. Bu kişi, "Nereye gidiyordun, piço?" diye sordu. "Nereye gidiyorsun, piçom benim."

Bobby kendini kurtardıysa da dördüncü genç onu tekrar ikinciye doğru itti. İkinci genç Bobby'yi yine yakaladı ve bu kez hiç de nazik davranmıyordu. Harry ile arkadaşları tarafından kuşatılmak gibi bir şeydi bu, hatta çok daha kötü.

Üçüncü genç, "Paran var mı, piço?" diye sordu. "Çünkü burası paralı bir yoldur."

Hepsi gülerek daha fazla yaklaştılar. Baharlı tıraş losyonlarının, briyantinlerinin ve kendi korkusunun kokusu Bobby'nin burnuna doluyordu. Akıllarının sesini duyamıyor olsa da buna gerek var mıydı? Herhalde onu dövecek ve parasını alacaklardı. Eğer şanslıysa bütün yapacakları bu olacaktı... ama şanslı olmayabilirdi.

Dördüncü genç şarkı söyler gibi bir sesle, "Küçük çocuk," dedi. Elini uzatarak Bobby'nin kısa saçlarını avuçladı ve çocuğun gözlerinden yaş fışkırtıncaya kadar çekti. "Küçük *muchado,* yanında para olarak ne var? Dostumuz *denaro*'dan sende ne kadar var? Sende bir şey varsa gitmene izin vereceğiz. Eğer yoksa testislerini ezeceğiz."

"Onu rahat bırak, Juan."

Bobby dahil hepsi dönüp baktılar. O da sırtına bir Diablos ceketi geçirmiş ve keskin ütü çizgili bir pantolon giymiş beşinci bir genç onlara katılmıştı. Yalnız bunun ayaklarında sivri burunlu çizmeler yerine mokasen ayakkabılar vardı. Bobby onu hemen tanıdı. Ted, Köşebaşı Cebi'nde bahse girerken, Sınır Devriyesi oyununu oynayan gençti. Tırmık deseni bu yüzden Bobby'ye tanıdık gelmişti, gencin eline dövmeyle resmedilmişti. Ceketi tersine çevrilerek beline sarılmıştı. (Bobby'ye, "Burada kulüp ceketi giyilmez," demişti.) ama buna rağmen Diablos işaretini taşıyordu.

Bobby yeni gelenin aklının içine bakmaya çalıştı, ama sadece silik şekiller gördü. Bayan Gerber'in onları Savin Rock'a götürdüğü gündeki gibi yeteneği siliniyordu; panayır alanının sonundaki McQuown'un tezgâhından ayrılmalarından sonra tamamen yok olmuştu. Işık bu kez daha uzun sürmüştü, ama gidiyordu işte.

Bobby'nin saçlarını çeken oğlan, "Hey Dee," dedi. "Bu küçük adamı biraz tartaklıyacaktık. Diablo arazisinden geçmenin bedelini ödemeli."

Dee, "Bu çocuk ödemeyecek," diye karşılık verdi. "Ben onu tanıyorum. O benim *compadre*'m."

Bobby'ye *cabron* ve *piço*, diyen genç, "Kent merkezinin küçük ibnelerinden birine benziyor. Ona biraz saygı göstermeyi öğretecektim," dedi.

Dee, "Onun senden herhangi bir ders almaya ihtiyacı yok. Benim sana bir ders vermemi istiyor musun, Moso?" dedi.

Moso kaşlarını çatarak biraz geri çekildi ve cebinden sigara çıkardı. Ötekilerden biri ona hemen ateş verdi, Dee de Bobby'yi sokağın biraz ötesine çekti.

Çocuğun omzunu dövmeli eliyle kavrayarak, "Burada işin ne *amigo*?" diye sordu. "Burada tek başına bulunman budalalalık, hele *gece* vakti burada tek başına bulunman düpedüz delilik."

Bobby, "Elimde değil," dedi. "Dün beraberinde olduğum adamı mutlaka bulmalıyım. Adı Ted. Yaşlı, zayıf ve oldukça uzun boylu biridir. Sırtını Boris Karloff gibi hafifçe kamburlaştırarak yürüyor. Biliyorsunuz, Karloff o korku filmlerindeki adam."

Dee içini çekti. "Boris Karloff'u biliyorum, ama şu lanet Ted'i tanımıyorum. Onu hiç görmedim. Çocuk, sen buradan uzaklaşmalısın."

Bobby direndi. "Benim Köşebaşı Cebi'ne gitmem lazım."

Dee, "Oradan geliyorum," dedi. "Boris Karloff'a benzeyen hiç kimse görmedim."

"Daha saat çok erken. Sanırım, dokuz buçukla on arasında orada olacaktır. Geldiği zaman benim orada olmam gerekiyor, çünkü peşinde bazı adamlar var. Üstlerinde sarı paltolar, ayaklarında da beyaz ayakkabılar olan adamlar. Çok gösterişli arabalar kullanıyorlar... Bir tanesi mor bir DeSoto..."

Dee çocuğu yakalayıp bir tefecinin kapısına öylesine şiddetle yapıştırdı ki Bobby, onun, köşebaşı arkadaşlarına uymaya karar verdiğini sandı. Tefeci dükkânının içinde gözlüğünü dazlak kafasının tepesine oturtmuş ihtiyar bir adam rahatsız olarak etrafına bakındı, sonra yine okumakta olduğu gazetesine döndü.

Dee, "O uzun sarı paltolu *jefeler* ha," diye soludu. "O herifleri gördüm. Başka görenler de var. O gibi heriflerle alışverişinin olmasını istemezsin, *chico*. Onlarda ters bir şeyler var. Mallory'nin meyhanesine takılan kötü çocuklar onların yanında iyi çocuk kalıyor."

Dee'nin yüzündeki anlam Bobby'ye Sully-John'u hatırlatmıştı, S-J'nin Commonwealth Parkı'nın dışında garip bazı adamlar gördüğünü söylediğini de anımsadı. Bobby o adamların neresinin garip olduğunu sorduğunda Sully tam olarak bilmediğini söylemişti. Ama Bobby

biliyordu. Sully alçak adamları görmüştü. Daha o zamandan her tarafı kokluyorlardı.

Bobby, "Onları ne zaman gördünüz?" diye sordu. "Bugün mü?"

Dee, "Çocuk, bırak da biraz nefes alayım," dedi. "Daha iki saat önce kalktım. O zamanın en büyük kısmını da banyoda sokak için süslenmekle geçirdim. Onların Köşebaşı Cebi'nden çıktıklarını gördüm. İki kişiydiler. Sanırım, evvelsi gündü. O yer son zamanlarda garipleşti." Dee bir an durduktan sonra, "Juan, yaklaşır mısın?" dedi.

Saç çekici hemen itaat eti. Dee ona İspanyolca bir şeyler söyledi, Juan karşılık verdi, Dee, Bobby'yi işaret ederek daha da kısa bir karşılıkta bulundu. Juan avuçlarını keskin ütü dikişli pantolonunun dizlerine dayayarak sordu. "Sen o adamları gördün mü?"

Bobby evet gibilerden başını eğdi.

"Bir kısmı büyük bir mor DeSoto'daydı. Bir kısmı bir Chrysler'de, bir kısmı da 98 modeli bir Oldsmobile'deydi."

Bobby yalnız DeSoto'yu görmüştü, ama başıyla doğruladı.

Juan, "O arabalar gerçek arabalar değiller," dedi. Gülüp gülmediğini görmek için yan gözle Dee'ye baktı. Dee gülmüyordu. Sadece Juan'a devam etmesini işaret etti. Porto Riko'lu, "O arabalar başka şey," dedi.

Bobby, "Bence onlar canlı," dedi.

Juan'ın gözleri parladı. "Evet, canlı gibiler! O adamlar da..."

"Neye benziyorlar? Arabalarından birini gördüm, ama *onları* görmedim."

Juan anlatmayı denedi, ama en azından İngilizce olarak söyleyemedi. Bunun yerine İspanyolcaya başladı. Dee arkadaşının söylediklerinin bir kısmını İngilizceye çevirirken dalgın gözüküyordu. Juan'la giderek daha fazla konuşuyor, Bobby'yi görmezlikten geliyordu. Öbür köşebaşı çocukları -Bobby gerçekten de çocuk olduklarını gördü- yaklaşıp onlar da katkıda bulundular. Bobby konuşmalarını anlayamıyordu, ama hepsinin korktuğunu fark etti. Yeterince çetin cevizdiler -oralarda ertesi güne sağ çıkmak için çetin ceviz olmak zorundaydınız- ama alçak adamlar hepsini korkutmuştu. Bobby kafasının içinde son bir net görüntü yakaladı: baldırlarının yarısına kadar inen hardal

renginde bir palto; adamların *O. K.'da Çatışma* veya *Muhteşem Yedi* gibi filmlerde giydikleri türden bir palto giymiş ve geniş adımlarla yürüyen uzun boylu bir adam.

Adı Filio olduğu anlaşılan genç, "Dört tanesinin berber dükkânından çıktığını gördüm," diye atıldı. "Bu adamlar oraya buraya girip sorular soruyorlar. Büyük otomobillerinden birini de daima çalışır halde kaldırımın kenarında bırakıyorlar. Burada böyle bir şey yapmanın, kaldırım kenarında çalışır halde bir araba bırakmanın delilik olduğunu düşünebilirsiniz, ama o kahrolası *lenduha'*ları kim çalmak ister ki?"

Bobby kimsenin çalmak istemeyeceğini biliyordu. Denediğinizde direksiyon yılana dönüşür ve sizi boğazlardı. Koltuk da bir bataklık kumu havuzuna dönüşerek sizi boğardı.

Filio, "Grup halinde geliyorlar," diye devam etti. "Ve hava kaldırımın üstünde yumurta pişirilecek kadar sıcak olmasına rağmen, hepsi o uzun sarı paltoları giyiyorlar. Hepsinin ayaklarında o güzel beyaz ayakkabılardan var, herkesin ayaklarına baktığımı bilirsiniz, ayakkabılar bende bir tutku. Ve sanmıyorum ki... Ve sanmıyorum ki..." Filio bir duraklama geçirdikten sonra Dee'ye İspanyolca bir şey söyledi.

Bobby onun ne söylediğini sordu.

Juan, "Ayakkabılarının yere basmadığını söyledi," dedi. Gözleri irileşmişti. Ama içlerinde küçümseme ya da inanmazlık yoktu. "Kocaman bir kırmızı Chrysler'lerinin olduğunu, ona dönerken de lanet olası ayakkabılarının yere tam dokunmadığını söylüyor." Juan, iki parmağına ağzının önünde çatal biçimini verdi, aralarından tükürdü, sonra istavroz çıkardı.

Bundan sonra bir iki saniye süreyle kimse bir şey söylemedi. Arkasından Dee ciddi bir tavırla Bobby'ye doğru eğildi. "Bunlar arkadaşını arayan adamlar mı?"

"Doğru. Onu uyarmalıyım."

Bobby çılgınca bir fikre kapılmıştı. Dee güya onunla Köşebaşı Cebi'ne gelmeyi önerecek, Diablo'ların kalan üyeleri de onlara katılacaktı. *'Batı Yakası Hikâyesi'*ndeki Jet'ler gibi uyum halinde parmaklarını şaklatarak sokaktan geçeceklerdi. Gerçekte iyi kalpli olan bu çete üyeleri şimdi onun dostları olacaklardı.

Tabii ki öyle bir şey olmadı. Moso, Bobby'nin ona tosladığı yere doğru uzaklaştı. Öbürleri de onu izlediler. Juan kısa bir süre durarak, "Bu cabellero'larla hele bir karşılaş, ölü bir piço olursun dostum," dedi. "Geride yalnız Dee kalmıştı. O da, "Arkadaşım haklı," dedi. "Dünyanın sana ait olan bölümüne dönmelisin, dostum. Senin *amigo* varsın kendi başının çaresine baksın."

Bobby, "Yapamam," dedi. Sonra merakla sordu. "Sen yapabilir miydin?"

"Sıradan adamlarla karşı karşıya olsak iş değişirdi. Ama bunlar bildiğimiz türden insanlar değil."

Bobby, "Doğru," dedi. "Ama..."

"Sen delisin, küçük çocuk. *Poco loco.*"

"Olabilir." Bobby kendini gerçekten de kaçık hissediyordu.

Dee uzaklaşırken Bobby'nin kalbi sıkışıyordu. Koca oğlan köşebaşına vardı -arkadaşları karşı kaldırımda onu bekliyorlardı- sonra hızla dönerek eline tabanca şeklini verdi ve namluyu Bobby'ye çevirdi. Bobby sırıttı.

Dee, "*Vaya con Dios, mi amigo loco,*" dedi, sonra çete ceketinin yakasını kaldırarak karşıya geçti.

Bobby öbür yana döndü ve yine yürümeye başladı. Neon ışıklarının düşürdüğü ışık gölcüklerinin etrafını dönüyor ve elinden geldiğince gölgede kalmaya dikkat ediyordu.

Köşebaşı Cebi'nin karşısında bir cenazeci vardı, yeşil tentenin üstünde DESPEGNI CENAZE SALONU yazılıydı. Camekânında yüzü soğuk bir mavi neonla belirtilmiş bir saat asılıydı. Saatin altındaki bir yaftada da ZAMAN VE GELGİT HİÇBİR İNSANI BEKLEMEZ deniliyordu. Saate bakılırsa, sekizi yirmi geçiyordu. Zamanında yetişmişti. Cebin ötesinde nispeten güvenlik içinde bekleyebileceği bir geçit gözüne ilişti. Fakat böylesinin en akıllıca davranış olacağını bilse bile Bobby durup bekleyemezdi. Akıllı biri olsaydı, buraya gelmezdi zaten. Akıllı bir yaşlı baykuş değildi o; yardıma ihtiyacı olan korkmuş bir çocuktu. Köşebaşı Cebi'nde yardım bulacağından şüpheliydi, ama belki de yanılıyordu.

Bobby, GİRİN. İÇERSİ SERİN yazısının altından geçti. Hayatında klimaya hiç bu kadar az ihtiyacı olmamıştı; sıcak bir gece olmasına rağmen, bütün vücudu buz kesilmişti.

Tanrım, oradaysan, yalvarırım bana şimdi yardım et. Cesur olmama yardım et... ve şanslı olmama yardım et.

Bobby kapıyı açtı ve içeri girdi.

Bira kokusu çok daha yoğun ve çok daha tazeydi. Kumar otomatlarının yer aldığı salon ışıklar ve gürültü içindeydi. Daha önce yalnız Dee'nin otomatların başında kumar oynadığı yerde şimdi en az iki düzine genç vardı. Hepsi de sigara içiyordu. Hepsinin üstünde atletler, başlarında Frank Sinatra modeli şapkalar vardı. Hepsinin Gottlieb makinelerinin cam tepelerinin üstüne bırakılmış Bud şişeleri duruyordu.

Len Files'ın masasının çevresi eskisinden daha aydınlıktı. Nedeni de (bütün iskemleleri dolu olan) barda ve kumar otomatlarının bulunduğu salonda daha fazla ışık olmasıydı. Bilardo salonu ise çarşamba günü karanlık sayılabilecek olmasına karşın, şimdi bir ameliyathane gibi ışıklandırılmıştı. Bütün masaların başında müşteriler vardı. Adamlar sigara dumanının mavi sisi içinde eğiliyor, dönüyor ve atışlarını yapıyorlardı. Duvarların dibindeki sandalyelerin hepsi doluydu. Bobby ayaklarını ayakkabı boyacısının sandığına dayamış İhtiyar Gee'yi gördü.

"Ne halt etmeye buradasın?"

Bir kadından beklenmeyecek kadar kaba olan ses Bobby'yi ürküttü. Dönünce Alanna Files'la karşılaştı. Masanın gerisindeki oturma odasının kapısı kadının arkasından kapanıyordu. Alanna bu gece krema kadar beyaz, güzel omuzlarını ve çok iri göğüslerinin tepesini açıkta bırakan beyaz ipekli bir bluz giymişti. Beyaz bluzun altında Bobby'nin hayatında gördüğü en kocaman kırmızı pantolon dikkati çekiyordu. Bir gün önce Alanna sevecen ve güler yüzlü davranmış, hatta onunla alay eder gözükmüştü, ama Bobby bunu umursamamıştı. Bu gece ise kadın ölüm derecesinde bir korku içinde görünüyordu.

"Üzgünüm... Burada olmamam gerektiğini biliyorum, ama dostum Ted'i mutlaka bulmam gerekiyor. Düşündüm ki... Düşündüm ki..."

Bobby sesinin odada serbestçe uçan bir balon gibi küçüldüğünü hissetti.

Çok yanlış olan bir şey vardı. Bazen gördüğü bir düşe benziyordu. Bu düşte kürsüsünde oturarak imlaya ya da fen derslerine çalışıyor veya bir öykü okuyordu. Derken herkes onunla alay etmeye başlıyor, çocuk da okula gelmeden önce pantolonunu giymeyi unuttuğunu fark ediyordu. Şimdi ise masasında çırılçıplak oturuyor, kızlar, öğretmenler, herkes onu görüyordu.

Kumar odasındaki zil sesleri tamamen kesilmemiş, ama yavaşlamıştı. Bar tarafından gelen konuşma ve gülüş sesleri de neredeyse kesilmişti. Bilardo toplarının tıkırtısı bile. Bobby etrafına bakınıyor, midesinde yine yılanların dolaştığını hissediyordu.

Herkes ona bakmıyor olsa da çoğu bakıyordu. İhtiyar Gee kirli bir kâğıtta yakılarak açılmış deliklere benzeyen gözlerle ona bakıyordu. Ve Bobby'nin aklındaki pencere şimdi donuklaşmış olsa da çocuk oradaki birçok kişinin kendisini onu bir bakıma beklediklerini hissediyordu. Onların bunu bildiklerinden kuşkuluydu ve bilseler dahi bunun nedenini bilmeyeceklerdi. Midwich'in insanları gibi bir çeşit uykudaydılar. Alçak adamlar buraya gelmişlerdi.

Alanna fısıltıyı andıran bir sesle, "Çık buradan, Randy," dedi. Üzüntüsü arasında Bobby'yi babasının adıyla çağırmıştı. "Henüz bunu yapabilecekken çık git."

İhtiyar Gee boyacı sandığının önündeki iskemleden kalkarken gofre kumaştan dikilmiş ceketi sandığın ayaklığına takıldı. Kumaş yırtıldı, ama ipekli astarın oyuncak bir paraşüt gibi dizinin yanında uçuşmasına dikkat etmedi bile. Gözleri yakılmış deliklere her zamankinden fazla benziyordu. İhtiyar Gee tereddütlü bir sesle, "Onu yakalayın," dedi. "O çocuğu yakalayın."

Bobby yeterince görmüştü. Buradan bir yardım umamazdı. Kapıya doğru sendeledi ve hızla açtı. Arkasındaki insanların hareket etmeye, ağır ağır hareket etmeye başladıklarını hissetti. Onlar fazla ağır hareket ediyorlardı.

Bobby Garfield kendini gecenin karanlığına attı.

İki blok koştuktan sonra yanına saplanan bir sancı yüzünden önce yavaşlamak, sonra da durmak zorunda kaldı. Hiç kimsenin onu izlememiş olması iyiydi, ama Ted parasını almak için Köşebaşı Cebi'ne girerse işi bitikti. Sakınması gereken yalnız alçak adamlar da değildi. Şimdi İhtiyar Gee ve oradaki öbür adamlardan da sakınması gerekiyordu. Ama Ted bunu bilmiyordu. Mesele şuydu: Bobby bu konuda ne yapabilirdi?

Etrafına bakınınca vitrinlerin kaybolduğunu gördü. Bir ambar ve antrepo bölgesine gelmişti. Yapılar, bütün hatları silinmiş dev suratlara benziyorlardı. Havada bir balık ve odun talaşı, ayrıca, bayat et olabilecek belirsiz bir çürük kokusu vardı.

Buna karşı yapabileceği *hiçbir* şey yoktu. O sadece bir çocuktu ve her şey onun etki alanından çıkmıştı. Bobby bunu anlıyordu ve her şeye rağmen Ted'i uyarmadan Köşebaşı Cebi'ne girmesine izin veremeyeceğini biliyordu. Bunda kahramanca bir yan yoktu, sadece bir deneme yapmadan gidemezdi. Üstelik kendisini bu duruma sokan annesi olmuştu. Onun öz annesi. "Senden nefret ediyorum, anne," diye mırıldandı. Hâlâ üşüyor, buna rağmen bütün vücudundan terler fışkırıyordu. Bedeninin her santimi sanki ıslakmış gibi bir etki yapıyordu. "Don Biderman'la öteki heriflerin sana ne yaptıkları umurumda değil. Sen pis bir cadısın ve ben senden nefret ediyorum."

Bobby dönüp geldiği yolu gölgelerin siperinde geri gitmeye başladı. İki kere birilerinin yaklaştığını duydu ve kapı aralıklarında büzülüp o kişiler geçene kadar kendini küçülterek bekledi. Kendini küçültmesi kolaydı. Hayatında kendini hiç bu kadar küçük hissetmemişti.

Bu kez o dar sokağa saptı. Yolun bir yanında çöp varilleri, öbür yanında da bira kokan depozitolu şişelerle dolu üst üste dizili karton kutular vardı. Bu karton kule Bobby'den on beş, yirmi santim yüksekti, arkasına geçtiğindeyse sokaktan kesinlikle görülemiyordu. Beklerken sıcak ve kürklü bir cisim ayağına sürünerek geçince az daha haykırıyordu. Neyseki çığlığı daha ağzından dökülemeden boğdu. Aşağı bakınca da yeşil otomobil farlarına benzeyen gözleriyle kendisine bakan sıska bir sokak kedisiyle karşılaştı.

Bobby, "Defol," diye fısıldayarak hayvana bir tekme attı. Kedi iğne gibi dişlerini gösterip tısladı, sonra sokakta kırıta kırıta uzaklaşmaya başladı. Küçümsemeyi çağrıştıran bir hareketle kuyruğunu dikmişti. Çöp yığınları ve cam kırıklarının arasından kayar gibi ilerliyordu. Bobby yakınındaki tuğla duvarın öbür yanında Köşebaşı Cebi'nin müzik otomatının titreşimlerini duyabiliyordu. Mickey'le Sylvia '*Aşk Gariptir*'i söylüyorlardı. Gerçekten de garipti. Tam bir baş belası.

Bobby saklandığı yerden cenazecinin saatini göremiyor, böylece ne kadar zaman geçtiğini anlayamıyordu. Sokak aralığının bira ve çöp kokularının ötesinde bir yaz gecesindeki sokak hayatı operası sürüyordu. İnsanlar birbirine bağırıyor, bazen gülüyor, bazen kızıyor kimi zaman İngilizce, kimi zaman da bambaşka dillerde konuşuyorlardı. Bir dizi patlama olunca çocuk irkildi. Önce silahların patladığını sanmıştı. Ama sonra gürültüyü kestane fişeklerinin çıkardığını anladı. Arabalar hızla geçiyordu. Birçoğu parlak renklere boyanmıştı, krom aksamı da göz kamaştırıyordu. Bir ara birileri yumruklaşıyormuş gibi bir gürültü oldu. Etraflarında toplaşan kalabalık saldırganları yüksek sesle cesaretlendiriyordu. Hem sarhoş, hem de kederliymiş gibi izlenim bırakan bir kadın 'Delikanlıların Olduğu Yerde' adlı şarkıyı güzel, fakat geveler gibi bir sesle söyleyerek geçti. Bir ara yaklaşan bir polis arabasının sirenleri duyuldu, ama sonra yine uzaklaştı.

Bobby uyur uyanık halde bir tür hayale daldı. O ve Ted bir yerlerdeki, belki de Florida'daki bir çiftlikte yaşıyorlardı. Uzun saatler çalışıyorlardı. Ted zaten artık sigarayı bıraktığından ve eski soluğuna biraz kavuştuğundan yaşlı bir adama göre çok sıkı çalışabiliyordu. Bobby başka bir adla -Ralph Sullivan adıyla- okula gidiyor, geceleri de evin kapısının önünde oturarak Ted'in pişirdiği yemekleri yiyip buzlu çay içiyorlardı. Bobby ona gazeteden bölümler okuyor, yattıkları zaman da derin bir uykuya dalıp kötü düşler görmüyorlardı. Cumaları markete gittiklerinde Bobby ilan panosunda kayıp evcil hayvan veya sahibinden satılık baş aşağı ilanlar olup olmadığını kontrol ediyordu. Fakat öyle bir şeyi asla bulamıyordu. Alçak adamlar Ted'in izini kaybetmişlerdi. Ted artık kimsenin köpeği değildi ve çiftliklerinde güvendeydiler. Baba-oğul ya da dede-torun değillerdi, sadece arkadaştılar.

Işıklar aralığı aydınlattı. Bunun her oluşunda Bobby karton kutu yığınının yanından dışarıya göz atıyordu. Bu kez az daha yapamayacaktı -gözlerini kapayıp çiftliği düşünmek istiyordu- fakat bakmaya kendini zorladı ve Köşebaşı Cebi'nin önünde duran damalı bir taksinin küt, sarı kuyruğunu gördü.

Bobby bir adrenalin akımına uğramış, kafasının içinde varlıklarından habersiz olduğu ışıklar yakılmıştı. Kutu yığınının etrafını döndü ve kutuların en tepedeki ikisini devirdi. Ayağı boş bir çöp tenekesine çarptı ve onu da duvara doğru savurdu. Bu arada tıslayan kürklü bir şeye az daha basıyordu, yine o kedi. Bobby hayvanı ayağıyla itti ve aralıktan dışarı koştu. Köşebaşı Cebi'ne doğru dönerken vıcık vıcık bir çamura basarak kaydı ve bir dizini yere çarptı. Cenazecinin saati soluk mavi dairesinin içinde 9:45'i gösteriyordu. Taksi Köşebaşı Cebi'nin önündeki kaldırımın kenarında oyalanıyordu. Ted Brautigan GİRİN. İÇERSİ SERİN işaretinin altında duruyor, şoföre taksi ücretini ödüyordu. Şoförün açık penceresine eğilmiş Ted, Boris Karloff'a her zamankinden fazla benziyordu.

Taksinin karşısında Alanna'nın pantolonu kadar kırmızı dev bir Oldsmobile cenazecinin önünde park edilmişti. Bobby daha önce burada olmadığından emindi. Şekli pek katı gözükmüyordu. Araca bakmak insanın gözlerinde ve beyninde bir sulanma oluyormuş hissi uyandırıyordu.

Bobby, "Ted!" diye bağırmak istediyse de ağzından hışırtılı bir fısıltıdan başka hiçbir şey çıkmadı, Bobby *niçin onların varlığını hissetmiyor?* Nasıl oluyor da bilmiyor, diye düşündü.

Nedeni, alçak adamların her nasılsa onu bloke etmeleriydi herhalde. Belki de Köşebaşı Cebi'ndeki adamlar -İhtiyar Gee'yle ötekiler- bu bloku oluşturuyordu. Alçak adamlar belki de onları Ted'in genellikle hissettiği uyarı sinyallerini emen insan kılığında süngerlere dönüştürmüştü.

Sokağa daha fazla ışık saçıldı. Ted doğrulduğu, damalı taksi de hareket ettiği sırada mor DeSoto büyük bir hızla köşeyi döndü. Taksi onunla çarpışmamak için direksiyonu sola kıvırmak zorunda kaldı. DeSoto sokak ışığının altında krom ve camla süslü dev bir kan pıhtısına

benziyordu. Farları suyun altında görülen ışıklar gibi hareket ediyor ve ışıldıyordu, sonra *göz kırptılar*. Far değil, gözdüler.

Ted! Bobby'nin ağzından yine o kuru fısıltı çıktı. Bobby bu arada bir türlü ayağa kalkamıyor görünüyordu. Kalkmak *istediğinden* bile emin değildi. Ağır bir grip kadar zihin karıştıran ve kuvvetten düşüren müthiş bir korku içini kaplamıştı. William Penn Grili'nin dışında kan pıhtısı DeSoto'nun yanından geçmek yeterince kötüydü; ama yaklaşan farların ışığına yakalanmak kat kat beterdi. Bin değil, *milyon* kere beterdi.

Pantolonunu yırttığının ve bir dizini kanattığının farkındaydı, birinin üst kat penceresinden Little Richard'ın sesinin geldiğini duyuyordu, cenazecinin saatinin etrafındaki mavi halkayı da tıpkı retinaya resmedilmiş uyarı sonrası bir flaş imajı gibi hâlâ görebiliyordu. Ama bunların hiçbiri gerçek gibi gelmiyordu insana. Narrangasett Caddesi birden kötü süslenmiş bir sahne arka planına benzemişti. Arkasında bilinmeyen bir gerçek vardı, gerçek ise *karanlık*tı.

DeSoto'nun panjuru kımıldıyor, sanki *hırlıyordu.* Juan, "O arabalar gerçek arabalar değil. Onlar başka şeyler," demişti.

Bunlar gerçekten de başka şeylerdi.

"Ted..." Çocuğun sesi bu kez biraz daha kuvvetli çıkmıştı. Ted sesi duydu. Gözleri irileşerek Bobby'nin bulunduğu yöne doğru döndü. Derken DeSoto arkasında kaldırımın üstüne sıçradı. Farlarının düzensiz ışığı Ted'i kaldırıma mıhlamış, gölgesini tıpkı Spicer'in küçük park alanındaki ışığın Bobby ile Sigsby kızlarının gölgelerine yaptığı gibi uzatmıştı.

Ted, DeSoto'ya doğru hızla döndü ve gözlerini sert ışıktan korumak için bir elini kaldırdı. Bu arada yoğun bir ışık sokağı taradı. Şimdi antrepo bölgesinden bir Cadillac geliyordu. En az bir mil uzunluğunda gözüken sümük yeşili bir Cadillac'tı. Yüzgeç gibi çıkıntıları kapana benziyordu, yanları da bir akciğermişcesine oynuyordu. Bobby'nin hemen arkasında kaldırıma çıktı ve sırtına yirmi beş, otuz santim kala durdu. Çocuk solumayı andırır bir ses duydu. Cadillac'ın motorunun soluduğunu anlamıştı.

Arabaların her üçünün de kapıları açılıyordu. Adamlar -daha doğrusu ilk bakışta adama benzeyen şeyler- inmekteydiler. Bobby altı

adam, sonra sekiz adam saydı ve saymaktan vazgeçti. Hepsi hardal renkli, -toz bezi denilen türden- uzun paltolar giymişlerdi. Her birinin sağ yakasında ise Bobby'nin düşünden hatırladığı o dik dik bakan kırmızı göz yer alıyordu. Kırmızı gözlerin rozetler olduğunu tahmin etti. Bunları takan yaratıklar kimdi? Polis mi? Hayır. Filmlerdeki gibi bir kanun adamı müfrezesi mi? Bu gerçeğe biraz daha yakındı. Yasal yetkileri olmadan adaleti yerine getirmeyi üstlenenler mi? Gerçeğe daha da yakın, ama tam değil. Onlar...

Onlar regülatör, yani kanunu ellerine alıp kanunların dışına çıkanlardan. Tıpkı S-J ile benim bir yıl önce Empire'da gördüğümüz, başrollerini John Payne'le Karen Steele'in oynadıkları filmdeki gibi. Evet aynen böyle. Filmdeki regülatörlerin bir grup kötü adam oldukları ortaya çıkıyordu, ama önceleri onların hayalet, canavar ya da öyle bir şey oldukları sanılıyordu. Ancak, Bobby bu regülatörlerin canavar olduklarını düşünüyordu.

Bir tanesi Bobby'yi koltukaltından yakaladı. Çocuk bir çığlık attı; bu dokunuş hayatı boyunca yaşadığı en korkunç şeydi. Annesi tarafından duvarın üstüne savruluşu bunun yanında hafif kalırdı. Alçak adam tarafından kavranmak, birdenbire parmakları uzayan bir sıcak su şişesi tarafından kavranmak gibi bir şeydi. Farklı olan bunların dokunuşunun değişkenliğiydi. Koltukaltında parmak izlenimi yapıyordu, sonra pençeye dönüşüyordu. Parmaklar... Pençeler. Parmaklar... pençeler. Bu tarifsiz dokunuş etine işliyor, hem yukarı, hem de aşağı kayıyordu. Çocuk, *bu Jack'in değneği. Her iki ucu yontulmuş olan,* diye delice düşündü.

Bobby ötekiler tarafından etrafı çevrilmiş olan Ted'e doğru çekildi. Yürüyemeyecek kadar halsizleşmiş bacaklarının üstünde sürüklendi. Ted'i uyarabileceğini sanmıştı ha. Güya Narragansett Caddesi'nde birlikte kaçacaklar, belki arada Carol'un sek sek oynarken yaptığı gibi zıplayacaklardı. Ne kadar komik, değil mi?

İnanılır gibi değil, ama Ted korkmuş görünmüyordu. Alçak adamların oluşturduğu yarım dairenin içindeydi. Yüzündeki tek duygu ifadesi Bobby hesabına duyduğu endişeydi. Bobby'yi kavramış olan şey; kâh bir eliyle, kâh iğrenç şekilde zonklayan lastik parmaklarla, kâh pençeleriyle tutan yaratık onu birden salıverdi. Bobby sarhoş gibi sen-

deledi. Ötekilerden biri havlarcasına tiz bir çığlık attı ve çocuğu arkadakilerin ortasına itti. Bobby uçar gibi fırlayınca Ted onu yakaladı.

Bobby korkuyla hıçkırarak yüzünü Ted'in gömleğine yapıştırdı. Ted'in sigarasının ve tıraş sabununun rahatlık verici kokusunu duyabiliyordu, ama bunlar, alçak adamlardan gelen kokuşmuş et kokusuyla arabalardan yayılan yanık viski gibi daha kesif bir kokuyu bastırmaya yetmiyordu.

Bobby başını kaldırıp Ted'e baktı. "Annemdi," dedi. "Onlara söyleyen annemdi."

Ted, "Sen ne düşünürsen düşün, bu onun suçu değil," diye karşılık verdi. "Sadece fazla uzun zaman kaldım."

Alçak adamlardan biri, "Bari güzel bir tatil miydi, Ted?" diye sordu. Sesi iğrenç bir vızıltıyı andırıyordu. Ses telleri böcekler; irili ufaklı çekirgelerle yüklüydü sanki. Bobby'nin telefonda konuştuğu, Ted'in köpekleri olduğunu söyleyen yaratık olabilirdi bu. Aslında belki de hepsinin sesi birbirine benziyordu. Telefondaki, "Sen de bizim köpeğimiz olmak istemiyorsan, bizden uzak dur," demişti. Oysa Bobby ne olursa olsun buraya gelmişti. Şimdi ise... şimdi ise...

Ted, "Fena değildi," diye karşılık verdi.

Bir başkası, "Umarım, en azından bir kadınla ilişkin olmuştur, çünkü başka fırsatın olmayacak," dedi.

Bobby etrafına bakındı. Alçak adamlar omuz omuza durarak onları kuşatıyor, ikisini ter ve kokmuş et kokularının içinde hapsediyor, sarı paltolarıyla sokağı görmelerini engelliyorlardı. Esmer tenliydiler. Çukura kaçmış gözleri ve kiraz yemişlermiş gibi kıpkırmızı duran dudaklarına rağmen gerçekte göründükleri gibi değillerdi. Kesinlikle göründükleri gibi değillerdi. Bir kere yüzleri yüzlerinin içinde kalmıyordu; yanakları, çeneleri ve saçları çizgilerinin dışına taşmak ister gibi kımıldıyorlardı. (Bobby gördüklerini ancak bu şekilde yorumlayabiliyordu.) *Ama dudakları hâlâ kırmızı, dudakları daima kırmızı,* diye düşündü. Tıpkı gözlerinin daima kara, gerçekte göz değil mağara oluşları gibi. Çocuk, *o kadar da uzun boylular ki,* diye karar verdi. *O kadar uzun boylu ve zayıflar ki. Beyinlerinde bizim düşüncelerimiz gibi düşünceler, kalplerinde bizim duygularımız gibi duygular yok*. O sırada sokağın karşı

tarafından pis bir homurtu kulağa geldi. Bobby o yöne bakınca Oldsmobile'in lastiklerinden birinin siyahımsı gri renkli bir dokunaca dönüştüğünü gördü. Uzanıp boş bir sigara pakedini yakaladı ve kendine çekti. Dokunaç bir saniye sonra tekrar lastiğe dönüştü, ama sigara pakedi yarı yarıya yutulmuş bir cisim gibi dışarı taşıyordu.

Alçak adamlardan biri Ted'e, "Geri dönmeye hazır mısın?" diye sordu. Ted'in üzerine eğilirken sarı paltosunun katları sertçe hışırdıyor, yakasındaki kırmızı göz dik dik bakıyordu. "Geri dönüp görevlerini yapmaya hazır mısın?"

Ted, "Ben geleceğim, ama çocuk burada kalacak," diye karşılık verdi.

Şimdi daha çok el Bobby'nin üstüne yerleşti ve canlı dal gibi bir şey ensesini okşadı. Böylece o vızıltı tekrar başladı. Hem bir alarm, hem de hastalık gibi bir şeydi bu. Bobby'nin kafasının içine yükseldi ve orada bir kovan gibi vızıldamayı sürdürdü. Bu çılgınca uğultunun içinde hızlı hızlı çalan bir çan sesi, sonra da birçok çanın sesini duydu. Sıcak, sert rüzgârlarla dolu simsiyah, korkunç bir gecenin içindeki bir çanlar dünyasıydı. Alçak adamların nereden geldiklerini sezdiğini anlamaya başlıyordu. Connecticut'la annesinden trilyonlarca mil uzaktaki yabancı bir yerdi orası. Bilinmeyen takımyıldızların altında köyler yanıyor, insanlar haykırıyordu. Ah, ensesindeki o dokunuş... O korkunç dokunuş yok muydu...

Bobby inleyerek yüzünü yine Ted'in göğsüne yapıştırdı.

Tarifsiz bir ses, "Seninle olmak istiyor," dedi. "Galiba onu da götüreceğiz, Ted. Kırıcı olarak doğal bir yeteneği yok, ama... Biliyorsun her şey Kral'a hizmet için." Tarife gelmez parmaklar yine okşadılar.

Ted kuru bir sesle düzeltti. "Her şey Işın'a hizmet eder." Öğretmen sesiyle konuşmuştu.

Alçak adam, "Uzun bir süre için değil," diyerek güldü. Bu ses Bobby'nin bağırsaklarının bağını çözmüştü.

Başka bir ses, "Onu götürün," dedi. Bu seste bir komut havası vardı. Bütün sesler birbirine aşağı yukarı benziyordu, ama bu telefonda konuştuğuydu. Bobby emindi.

Ted, "Hayır!" dedi. Bobby'yi sırtından tutan ellerinin baskısı arttı. "O burada kalacak!"

Yönetici konumundaki alçak adam, "Sen kimsin ki bize emir veriyorsun?" diye sordu. "O kısacık özgür yaşamında ne kadar gururlu olmuşsun, Ted! Ne kadar da *mağrur!* Ama yakında yıllarını geçirdiğin aynı odada öbürleriyle beraber olacaksın ve ben çocuk *gelecek* dersem, çocuk *gelecektir.*"

"Onu götürürseniz, ihtiyacınız olanları benden almaya devam etmek zorunda kalacaksınız." Ted'in sesi sakin, fakat çok güçlüydü. Bobby ona kuvveti elverdiği kadar sıkı sarıldı ve gözlerini kapadı. Alçak adamlara bakmak, onları bir daha görmek istemiyordu. En kötü yanları ise dokunuşlarının bir anlamda Ted'inki gibi olmasıydı, bir pencere açıyordu. Ama kim bunun gibi bir pencereden bakmak isterdi ki? Uzun boylu ve kırmızı dudaklı makas biçimlileri kim gerçekte oldukları gibi görmek isterdi? O Kırmızı Göz'ün sahibini kim görmek isterdi?

"Sen bir Kırıcı'sın, Ted. Yapın bu, bunun için yaratıldın. Ve biz sana kır dersek kıracaksın, hepsi bu. "

"Beni zorlayabilirsiniz, bunu yapamayacağınızı düşünecek kadar budala değilim... Ama çocuğu burada bırakırsanız, bendekini size özgür irademle veririm. Benim hayal edebileceğinizden çok daha fazla verecek şeyim var."

Yönetici konumundaki adam, "Çocuğu istiyorum," dediyse de şimdi düşünceli bir izlenim bırakıyordu. Hatta kuşkulu görünüyordu. "Onu Kral'a verecek güzel bir şey olarak istiyorum," diye ekledi.

Ted, "Eğer planlarına sekte vuracaksa Kızıl Kral'ın anlamsız bir güzel için size teşekkür edeceğini sanmam," dedi. "Bir silahşor var..."

"Silahşoru boş ver!"

Ted, "Ama o ve arkadaşları Uç Dünya'nın sınır kesimine ulaştılar," dedi. Şimdi kuşkulu gözüken oydu. "Eğer sizi istediğinizi almak zorunda bırakmak yerine, size kendim verirsem, işleri elli yıl veya daha fazla hızlandırabilirim. Dediğiniz gibi ben bir Kırıcı'yım, benim yapım bu ve bunun için yaratıldım. Bizim gibiler pek fazla değil. Bizim gibilerin hepsine ve öncelikle bana ihtiyacınız var. Çünkü ben hepsinin en iyisiyim."

"Kendini çok beğeniyorsun.... Ayrıca, Kral için önemini fazla abartıyorsun."

"Acaba? Işınlar kırılana kadar Kara Kule duracaktır... herhalde bunu size hatırlatmama gerek yok. Bir tek çocuk riski göze almaya değer mi?"

Ted'in neden söz ettiği hakkında Bobby'nin hiçbir fikri yoktu ve umurunda da değildi. Bütün bildiği, Bridgeport'taki bir bilardo salonunun dışındaki kaldırımda hayatına yön tayin edildiğiydi. Alçak adamların paltolarının hışırtısını duyabiliyor, kokularını alıyordu. Ted ona tekrar dokunduğundan şimdi daha net olarak hissedebiliyordu. Gözlerinin arkasındaki o korkunç kaşıntı da tekrar başlamıştı. Bu, kafasının içindeki vızıltıyla garip bir şekilde uyum sağlıyordu. Siyah benekler de görüş alanından geçmekteydi; birdenbire ne anlama geldiklerini ve ne için var olduklarını anladı. Clifford Simak'ın kitabı *Güneşin Etrafındaki Çember*'de bir topaç sizi başka dünyalara götürüyordu; yükselen helezonları izliyordunuz. Bobby aslında bu işi yapanın kara benekler olduğundan şüpheleniyordu. Kara benekler. Onlar canlıydı...

Ve karınları da açtı.

Alçak adamların lideri sonunda, "Kararı çocuk versin," dedi. Canlı dal parmağı yine Bobby'nin ensesini okşuyordu. "Seni o kadar seviyor ki, Teddy. Sen onun *te-ka*'sısın, değil mi? Bu, kader arkadaşı demek, Bobby-O. Sigara dumanı kokan Teddy senin için bu, değil mi? Kader arkadaşı?"

Bobby bir şey demedi, sadece zonklayan soğuk yüzünü Ted'in gömleğine yapıştırdı. Buraya geldiğine şimdi çok pişmandı; alçak adamlarla ilgili gerçeği bilmiş olsa evde kalır, yatağının altına gizlenirdi, ama evet, Ted'in *te-ka*'sı olduğunu kabul ediyordu. Kaderin ne anlama geldiğini bilmiyordu, o sadece bir çocuktu, ama Ted de arkadaşıydı. Bobby mutsuzluk içinde, *bizim gibi herifler,* diye düşündü. *Bizim gibi herifler*. Alçak adam, "Şimdi bizi gördüğüne göre ne düşünüyorsun?" diye sordu. "Yaşlı dostun Ted'in yanında olmak için bizimle gelmek ister misin? Belki onu bazı hafta sonları görürsün. Sevgili ihtiyar *te-ka*'nla edebi tartışmalar yapacağını düşün. Neler yiyip içtiğimizi öğrenirsin." Korkunç parmaklar yine okşamaya girişmişti. Bobby'nin başının içindeki vızıltı yine başlamıştı. Şişman olan kara benekler şimdi parmaklara benziyorlardı; işaretle çağıran parmaklara. Alçak adam,

"Onları sıcak yeriz, Bobby," diye fısıldadı. "Aynı zamanda sıcak içeriz. Sıcak... ve tatlı. Sıcak... ve tatlı."

Ted, "Kes şunu," diye sesini yükseltti.

Mırıltılı ses Ted'i umursamadan, "Ya da annenle kalmayı mı yeğlersin?" diye sordu. "Olamaz. Senin gibi prensip sahibi bir çocuk öyle bir seçim yapamaz. Arkadaşlık ve *edebiyat* gibi zevkleri öğrenen bir çocuk bunu yapamaz. Mutlaka şu hırıltılı ihtiyar *ka-mai*'la geleceksin, değil mi? Kararını ver, Bobby. Hemen kararını ver, ama vereceğin kararın değişmeyeceğini bil. Sonsuza dek."

McQuown'un uzun beyaz parmaklarının altındaki pembe sırtlı kartlar Bobby'nin gözlerinin önünde canlandı: Bobby, *başaramadım*, diye düşündü. *Sınavı veremiyorum.*

Perişan halde, "Bırakın gideyim, bayım," dedi. "N'olur beni yanınızda götürmeyin."

"*Te-ka'*n senin olağanüstü ve canlandırıcı arkadaşlığından mahrum gidecek olsa bile mi?" Ses gülümsüyordu, ama Bobby şen görünüşün altındaki şeytani küçümsemeyi hissedebiliyordu. Ürperdi. Bu ürpertisinde her şeye rağmen serbest bırakılacağı için ferahlama, ne yaptığını bildiği; süründüğünün, küçüldüğünün, kaçtığının bilincinde olduğu için de utanç vardı. Sevdiği filmlerle romanlardaki iyi kahramanların asla yapmadıkları şeylerdi bunlar. Gelgelelim, filmler ve kitaplardaki kahramanlar, sarı paltolu alçak adamlar gibi şeylerle karşılaşmıyor veya kara lekelerin dehşetini yaşamıyordu. Ve Bobby'nin burada, Köşebaşı Cebi'nin dışında gördükleri en kötüleri değildi. Ya arta kalanları da görseydi? Ya kara benekler onu, sarı paltolu adamları gerçekte oldukları gibi göreceği bir dünyaya çekseydi? Ya bu dünyada aldıkları şekillerin içindeki şekilleri görseydi?

"Evet," diyerek ağlamaya başladı.

"Evet ne?"

"Bensiz gidecek olsa bile."

"Yaaa. Sen de annenin yanına dönecek olsan bile mi?"

"Evet."

"O şirret anneni şimdi belki biraz daha iyi anlıyorsun, değil mi?"

Bobby üçüncü kez, "Evet," dedi. Artık iniltiden farksız bir sesle konuşuyordu. "Sanırım, evet."

Ted, "Bu kadar yeter," diye bağırdı.

Ama ses durmuyordu. Henüz değil. "Nasıl bir korkak olunacağını öğrendin, değil mi, Bobby?"

Çocuk, yüzü hâlâ Ted'in gömleğine yapışık olduğu halde, "*Evet!*" diye bağırdı. "*Bir bebeğim, zavallı bir bebeğim. Evet evet evet! Umurumda değil! Sadece bırakın, evime döneyim!*" Hıçkırır gibi uzun bir soluk aldı ve bunu bir çığlık eşliğinde salıverdi. "*Annemi istiyorum!*" Sudaki, havadaki canavarı gören korku içindeki bir küçüğün çığlığıydı bu.

Alçak adam, "Pekâlâ," dedi. "Madem ki *öyle* düşünüyorsun. Yeter ki Teddy özgür kararıyla çalışmaya gideceğini önceki gibi küreğine bağlanmaya ihtiyacı olmadığını doğrulasın."

"Söz veriyorum." Ted, Bobby'yi salıverdi. Bobby aynı konumda kalmıştı. Panik halinde Ted'e sarılıyor, yüzünü içine sokarcasına adamın göğsüne yapıştırıyordu. Ted sonunda onu yavaşça itti.

"Bilardo salonuna gir, Bobby," dedi. "Files'a seni arabasıyla evine götürmesini söyle. Bunu yaparsa dostlarımın *onu* rahat bırakacaklarını anlat."

"Üzgünüm, Ted. Seninle gelmek istiyordum. Seninle gelmeye kararlıydım. Ama yapamayacağım. Çok üzgünüm."

"Kendini o kadar katı yargılama." Ama Ted üzüntülüydü. Bu geceden itibaren Bobby'nin sadece üzgün olabileceğini biliyordu sanki.

Sarı paltoluların ikisi Ted'i kollarından kavradılar. Ted, Bobby'nin arkasında duran adama -o dehşet verici değneğe benzer parmakla çocuğun ensesini okşayana- baktı. "Bunu yapmalarına gerek yok, Cam. Yürüyeceğim."

Cam, "Bırakın onu," dedi. Ted'i tutan alçak adamlar kollarını salıverdiler. Sonra Cam'ın parmağı son bir kere Bobby'nin ensesine dokundu. Çocuk boğuk bir çığlık salıverdi. *Yine bunu yaparsa, çıldıracağım. Elimde değil. Bağırmaya başlayacağım ve asla susamayacağım. Kafam patlasa bile bağırmayı sürdüreceğim,* diye düşündü. "İçeri gir, küçük çocuk. Fikrimi değiştirip seni götürmemden önce yap bunu."

Bobby Köşebaşı Cebi'ne doğru sendeledi. Kapı açık duruyordu, ama önünde kimse yoktu. Bobby tek basamağı çıktı, sonra dönüp ar-

kasına baktı. Alçak adamların üçü Ted'i aralarına almışlardı, ama yaşlı adam kan pıhtısı DeSoto'ya doğru kendi başına yürüyordu.

"Ted!"

Ted dönüp gülümsedi ve çocuğa elini sallamaya niyetlendi. Derken adı Cam olan öne atılıp onu yakaladı ve otomobilin içine itti. Cam De Soto'nun arka kapısını çarparken Bobby bir an boyu sarı bir paltonun içinde duran inanılmayacak kadar uzun ve inanılmayacak zayıf birini gördü. Yeni yağmış kar kadar beyaz tenli ve taze akmış kan kadar kırmızı dudaklı bir yaratıktı bu. Göz çukurlarının derininde, Ted'inkiler gibi genişleyen ve daralan gözbebeklerinde vahşi görünümlü ışık noktaları ve dans eden karanlık lekeler vardı. Kırmızı dudaklar gerilerek değme sokak kedilerini utandıracak iğne gibi dişleri meydana çıkardı. Siyah bir dil bu dişlerin arasından uzanarak müstehcen bir veda işareti yaptı. Sarı paltolu yaratık bundan sonra mor DeSoto'nun etrafını koşarak döndü. Sıska bacakları, sıska dizleri birbirine çarpıyordu. Böylece direksiyona geçti. Sokağın karşı tarafında da Oldsmobile harekete geçti. Motorunun homurtusu, uyanan bir ejderin gürlemesini hatıra getiriyordu. Belki de bir ejderdi. Kaldırımın üstündeki yerinde Cadillac'ın motoru da aynı şeyi yaptı. Canlı farlar, Narragansett Caddesi'nin o bölümünü zonklayan bir aydınlığa boğdu. DeSoto kayar gibi bir U dönüşü yaptı. Bir çamurluk eteği bu arada bir kıvılcım dizisi çakmasına yol açtı. Bobby arabanın arka penceresinde bir an Ted'in yüzünü gördü. Elini kaldırıp ona selam verdi. Onun da karşılığında kendi kolunu kaldırdığını görür gibi oldu, ama emin olamadı. Kafasının içi bir kez daha çan seslerini andıran bir gürültüyle doldu.

Ted Brautigan'ı bir daha görmeyecekti.

Len Files, "Çek arabanı, çocuk," dedi. Peynir gibi beyaz yüzü kafasından, tıpkı kız kardeşinin kolundaki etler gibi sarkar görünüyordu. Arkasındaki küçük kemer altında Gottlieb makinelerinin ışıkları, önlerinde kimse olmadığı halde göz kırpar gibi yanıp sönüyordu. Akşamları Köşebaşı Cebi'nin müdavimleri olan gençler çocuk gibi Len Files'ın arkasına takılmışlardı. Len'in sağındaki bilardocuların birçoğu ıstakalarını ellerinde sopa gibi tutuyorlardı. İhtiyar Gee ise yanda sigara oto-

matının yanında duruyordu. Buruşuk ihtiyar eliyle küçük bir otomatik tabancayı kavramıştı. Ama bu Bobby'yi korkutmadı. Cam'le sarı paltolu arkadaşlarından sonra şu anda hiçbir şey onu korkutamazdı. Şimdilik tüm korku rezervleri tükenmişti.

"Haydi, tabanları yağla, çocuk. Hemen şimdi."

"Dediğini yapsan iyi edersin, çocuk." Konuşan, masanın arkasında duran Alanna'ydı. Bobby ona bakarak, yaşım daha büyük olsaydı sana bir şey verirdim. İnan ki verirdim, diye düşündü. Kadın çocuğun bakışını -bakışının niteliğini- gördü ve kızarmış yüzünü Bobby'den kaçırdı. Korkmuş ve şaşırmıştı.

Bobby bakışını Alanna'nın kardeşine çevirdi. "O adamların buraya dönmelerini ister misiniz?"

Len'in yüzü daha da uzadı. "Şaka mı ediyorsun?"

Bobby, "Peki öyleyse," dedi. "Bana istediğimi verirseniz gideceğim. Beni bir daha görmezsiniz." Sözlerine kısa bir ara verdi. "Beni de, *onları* da."

İhtiyar Gee titrek sesiyle, "Ne istiyorsun, yumurcak?" diye sordu.

İhtiyar Gee, Bobby'nin istediğini alacağını anlamıştı. Bu, adeta parlak bir işaret gibi ihtiyarın kafasının içinde çakmıştı. Aklı şimdi Genç Gee'ye ait olduğu zamandaki kadar netti, aynı zamanda da soğuk, hesapçı ve tatsızdı. Cam'le adamlarından sonra tümüyle masum gözüküyordu. Dondurma kadar masum.

Bobby, "Beni arabayla evime götüreceksiniz," dedi. "Bu bir." Sonra Len'den ziyade İhtiyar Gee'yle konuşarak onlara ikinci isteğini bildirdi.

Len'in arabası bir Buick'di: büyük, uzun ve yeni bir araba. Bayağıydı, ama alçak değildi. Sadece bir araba. İki yolcu kırklı yılların bir dans orkestrasının müziğiyle yol alıyorlardı. Len, Harwich'e kadarki yolculuk sırasında yalnız bir kere konuştu. "Sakın bir rock and roll istasyonu açayım deme. İş sırasında o pis müziği yeterince dinliyorum."

Asher Empire'ın yanından geçtiler. Bobby bilet gişesinin solunda Brigitte Bardot'nun adam boyu bir kesili resminin durduğunu gördü. Çocuk resme ilgisiz bir bakış fırlattı. Kendini B. B.'ye göre fazla yaşlı hissediyordu şimdi.

Asher'den Broad Sokağı'na saptılar. Bobby kendi evini gösterdi. Bütün pencerelerde ışık vardı. Bobby, Buick'in kontrol panelindeki saate bakınca gecenin on biri olduğunu gördü.

Len, Buick'i apartmanın önünde durdurunca tekrar konuştu. "Kimdi onlar, çocuk? O hergeleler kimdi?"

Bobby neredeyse sırıtıyordu. Len'in sözleri her nedense ona '*Yalnız Kovboy*'un her bölümünün sonunda birisinin, "O maskeli adam kimdi?" diye soruşunu hatırlatmıştı.

Len'in sorusunu, "Alçak adamlar," diye yanıtladı. "Sarı paltolu alçak adamlar."

"Şu sıralar senin arkadaşın olmak istemem."

Bobby, "Hayır," dedi. Bir titreme sert bir rüzgâr gibi bütün vücudunu sarstı. "Ben de. Beni getirdiğiniz için çok teşekkür ederim."

"Teşekküre değmez. Yalnız yeşil masalarımdan bundan sonra uzak dur. Lokal sana hayat boyu yasak."

Gemiye benzeyen, fakat alçak olmayan Buick uzaklaştı. Bobby onun sokağın karşı yanındaki bir bahçe girişine saptığını, sonra yokuşun yukarsına doğru yol alıp Carol'un binasının yanından geçtiğini gördü. Buick bir köşeyi dönüp gözden kaybolunca, Bobby başını kaldırıp yıldızlara baktı. Milyarlarcası bir aradaydı ve göğe sanki bir ışık köprüsü saçılmıştı. Ötelerindeki karanlığın içinde sayısız başka yıldızlar dönüp duruyordu.

Bu bir Kule, diye düşündü. *Her şeyi bir arada tutuyor. Onu her ne şekildeyse koruyan Işın'lar var. Bir Kızıl Kral ve Işın'ları yok etmeye çalışan Kıncı'lar var... Kıncı'lar bunu yapmak istedikleri için değil, Kızıl Kral öyle istediği için.*

Ted öbür Yıkıcı'ların arasına dönmüş müydü acaba? Bunu merak ediyordu. Dönmüş ve küreğini çekiyor muydu?

Çocuk kapının önündeki basamakları çıkmaya hazırlanırken, *üzgünüm,* diye düşündü. Burada Ted'le birlikte oturup ona gazete okuyuşunu anımsıyordu. İki arkadaş bir arada. *Sizinle gitmek istedim, ama yapamadım. Sonunda yapamadım.*

Verandaya çıkan basamakların dibinde durup Colony Sokağı'ndaki Bowser'e kulak verdi. Ama birşey duyamadı. Köpek uykuya dalmıştı. Bir mucizeydi bu. Bobby hazin bir gülümseyişle basamakları

çıkmaya başladı. Annesi ikinci basamağın gıcırtısını duymuş olmalıydı, Bobby'nin adını seslendi, sonra da koşan ayak sesleri duyuldu. Çocuk verandaya ayak basınca kapı hızla açıldı ve annesi dışarı fırladı. Üstünde hâlâ Providence'den döndüğü sırada arkasında olan giysiler vardı. Saçları karmakarışık bukleler ve perçemler halinde yüzünün iki yanına dökülüyordu.

"Bobby!" diye bağırdı. "Bobby, ah Bobby! Tanrım, sana çok şükür!"

Oğlunu kucaklayıp dans eder gibi çevirdi, çevirdi. Gözyaşları çocuğun yüzünün bir yanını ıslatmıştı.

Liz, "Paralarını almak istemedim," diye geveledi. "Beni arayıp bir çek yollamak için adresimi sordular, ama ben bir yanlışlık olduğunu, kırıldığımı ve fena halde sinirlendiğimi söyledim. Onlara hayır dedim, Bobby, onların parasını istemediğimi söyledim."

Bobby, annesinin yalan söylediğini biliyordu. Birisi, üstünde Liz'in adının yazılı olduğu bir zarfı hol kapısının altından içeri itmişti. Bu bir çek değil, üç yüz dolar nakit paraydı. En iyi Kırıcı'larının aralarına dönüşü için üç yüz pis dolar. Onlar Liz'den de cimrilerdi.

"Beni duydun, değil mi? Paralarını istemediğimi söyledim."

Liz şimdi oğlunu kollarının arasında dairelerine taşıyordu. Bobby hemen hemen elli kilo ağırlığında ve annesine göre çok fazla ağırdı, ama Liz buna rağmen onu taşıdı. Annesi bir şeyler gevelerken Bobby bir de polisle çekişmek zorunda kalmayacaklarını anladı; annesi onları aramamıştı. Zamanının büyük kısmını burada oturup buruşuk etekliğini çekiştirerek ve oğlunun eve dönmesi için dua ederek geçirmişti. Bobby'yi seviyordu. Bunun fazla yararı yoktu... ama yine de bir şeydi. Bir tuzak olsa bile yine de bir şeydi.

"O parayı istemediğimi, ona ihtiyacımızın olmadığını, paralarını kendilerine saklamalarını söyledim. Onlara öyle dedim.."

Bobby, "İyi etmişsin, anne, " dedi. "İyi etmişsin. Şimdi beni yere bırak."

"Neredeydin? İyi misin? Karnın aç mı?"

Bobby soruları sondan başa doğru yanıtladı. "Evet, karnım aç, ama iyiyim. Bridgeport'a gittim. Bunu getirdim."

Çocuk elini pantolon cebine sokarak Bisiklet Fonu parasından kalanları ortaya çıkardı. Bir dolarlarıyla madeni bozuklukları kirli onlar, yirmiler ve ellilerle karışıktı. Annesi kanepenin yanındaki sehpanın üstüne yağan paralara bakakalmıştı. Sağlam gözü büyüdükçe Bobby onun çukurundan dışarı fırlamasından korkuyordu. Öbür göz mor-siyah şişin içinde gömülü kalmıştı. Liz bu haliyle yeni keşfedilmiş bir defineye ağzının suları akarak bakan iyice hırpalanmış bir korsana benziyordu. Bobby'nin hiç de hoşuna gitmeyen bu görüntü, o geceyle Liz'in on beş yıl sonra öleceği gece arasında gözlerinin önünden asla gitmeyecekti. Bununla birlikte, Bobby'nin yeni ve pek de hoş olmayan bir yanı onun bu görünüşünden *haz duyuyordu*; onu ihtiyar, çirkin ve komik yapmasından, budala olduğu kadar tamahkâr göstermesinden hoşlanıyordu. Bir Jimmy Durante sesiyle, *bu benim annem,* diye düşündü. *İkimiz de onu ele verdik, ama ben karşılığında daha iyi bir ödül aldım, anne, öyle değil mi?*

Liz titrek bir sesle, "Bobby," diye fısıldadı. Bu haliyle bir korsana benziyor, konuşması *The Price is Right* adındaki Bill Cullen şovunda kazanan bir yarışmacıyı andırıyordu. "Ne kadar çok para bu, Bobby! Nereden buldun?"

Bobby, "Ted'in girdiği bahise yapılan ödeme," dedi.

"İyi, ama Ted parasını istemeyecek mi?"

"Artık paraya ihtiyacı olmayacak."

Liz berelerinden biri birdenbire acımış gibi yüzünü ekşitti. Sonra paraları toparlamaya, bir yandan da onları değerlerine göre sıralamaya başladı. "Sana o bisikleti alacağım," dedi. Parmakları panayırdaki deneyimli bir iskambil hokkabazının hızıyla hareket ediyordu. Bobby, *iskambil kâğıtlarını karıştırmada kimse annemin eline su dökemez,* diye düşündü. Liz devam etti. "Sabahleyin ilk iş olarak. Western Auto açılır açılmaz."

Bobby, "Ben bisiklet istemiyorum," dedi. "Ne bu paradan, ne de senin parandan."

Liz, avuçları paralarla dolu haldeyken taş kesildi. Bobby annesinin elektrik hızıyla öfkelendiğini hissetti. "Annene teşekkür yok, değil mi? Zaten bunu beklemem aptallıktı. Allah biliyor ya, babanın tıpatıp

bir kopyasısın!" Kadın parmakları açılmış elini yine geri çekti. Şu farkla ki Bobby tokadın geldiğini bu kez biliyordu. Annesi onu son kez gafil avlamıştı.

Bobby, "Sen bunu nereden bileceksin?" diye sordu. "Onun hakkında o kadar çok yalan söyledin ki gerçeği artık hatırlamıyorsun."

Gerçekten de öyleydi. Annesinin içini okumuştu. Orada Randall Garfield'den hemen hemen hiçbirşey yoktu, sadece üstünde adı yazılı bir kutu vardı... Adı ve herhangi biri olabilecek silik bir resim. Liz'in ona acı veren şeyleri sakladığı kutuydu bu. Randy'nin Jo Stafford'un o şarkısını ne kadar sevdiğini hatırlamıyordu, Randy Garfield'in size sırtındaki gömleği dahi verebilecek kadar iyi bir insan olduğunu da hatırlamıyordu. (Bunu hiç bilmiş miydi acaba?) Liz'in kutusunda bu gibi şeylere yer yoktu. Bobby insanın böyle bir kutuya ihtiyaç duymasının çok korkunç bir şey olduğunu düşündü.

"O bir sarhoşa asla içki ikram etmezdi," dedi. "Bunu biliyor muydun, anne?"

"Sen neden *söz* ediyorsun?"

"Beni ondan nefret ettiremezsin... Ve de beni o yapamazsın." Çocuk sağ elini yumruk yapıp onu şakağı hizasına kaldırdı. "Ben babamın hayaleti olmayacağım," diye devam etti. "Onun ödemediği faturalar, iptal ettirdiği sigorta poliçeleri ve yapmaya çalıştığı floşlar hakkında kendi kendine istediğin kadar yalan söyleyebilirsin, ama onları bana dinletme. Yetti artık."

"Bana elini kaldırma, Bobby-O. Bana asla elini kaldırma."

Çocuk yanıt olarak yumruk yaptığı öbür elini de kaldırdı. "Haydi, gel. Bana vurmak mı istiyorsun? Karşılığında ben de sana vururum. Ve bu kez bunu hak etmiş olursun. Haydi, hiç durma."

Liz tereddüt etti. Bobby annesinin öfkesinin başladığı gibi hızla son bulduğunu, bunun yerini ise korkunç bir karanlığın aldığını hissedebiliyordu. Bu karanlığın içinde korkuyu gördü. Oğlundan, oğlunun canını yakmasından korkuyordu. Bu gece değil, o kirli küçük çocuk yumruklarıyla değil. Ama küçük çocuklar büyürlerdi.

Peki Bobby annesinden o kadar iyiydi mi ki, Liz'e küçümseyerek bakabiliyordu? Neresi daha iyiydi? O tarife gelmez sesin ona, Ted'i

terk edeceği anlamına geldiği halde evine dönmeyi isteyip istemediğini soruşunu kafasının içinde duydu. Bobby, "*Evet,*" demişti. O şirret annenin yanına dönmen anlamına gelecek olsa bile mi?" Bobby, "*Evet,*" demişti. Şimdi onu biraz daha iyi anlıyorsun, değil mi? Cam sormuş, Bobby de bir kez daha evet demişti.

Liz verandada yaklaşan oğlunun ayak seslerini tanıyınca, içinde önce sevgi ve ferahlama dışında hiçbir duygu duymamıştı. Bu duygular gerçekti.

Bobby yumruklarını açtı. Uzandı ve annesinin, hızını kaybetmekle beraber hâlâ tokat atmaya hazır elini yakaladı. El önce karşı koydu, fakat Bobby gerginliğini gidermekte gecikmedi. O eli öptü. Annesinin berelenmiş yüzüne baktı ve elini bir kez daha öptü. Onu o kadar iyi tanıyordu ki, ama aslında tanımak istemiyordu. Kafasındaki pencerenin kapanmasını, sevgiyi yalnız mümkün değil, aynı zamanda gerekli kılan gizliliği istiyordu. Ne kadar az bilirseniz, o kadar çok inanabilirsiniz.

"İstemediğim sadece bir bisiklet," dedi. "Tamam mı? Sadece bir bisiklet."

Liz, "İstediğin nedir?" diye sordu. Sesi kararsız ve küskündü. "Benden ne istiyorsun, Bobby?"

Çocuk, "Gözlemeler," dedi. "Çok çok gözleme." Gülümsemeye çalıştı. "Karnım o kadar aç ki."

Liz ikisi için yeterli sayıda gözleme yaptı, böylece mutfak masasında karşı karşıya oturarak gece yarısı kahvaltı ettiler. Saat artık bire yaklaşırken, Bobby bulaşıklara yardım etmekte ısrar etti. "Niçin olmasın?" dedi. Ertesi gün okul yoktu, istediği kadar geç kalkabilirdi.

Liz lavabodaki suyu akıtıp son çatal bıçaklarını kaldırdığı sırada Colony Sokağı'nda Bowser havlamaya başladı. Karanlığın içindeki vuuf-vuuf -vuuf'larıyla yeni bir günü başlatıyordu. Bobby annesiyle göz göze geldi, işlerin yolunda olduğunun bilinciyle gülmeye başladılar.

Bobby yatağında önce alışık olduğu şekilde, topuklarını şiltenin alt uçlarına uzatarak yattı, ama eski usulle rahat edemedi. Kendini korunmasız hissediyordu, yani bir çocuğu avlamak isteyen biri dolabının içinden fırlayıp tek pençe darbesiyle karnını boydan boya yarabilirdi.

Yan yattı. Ted'in şimdi nerede olduğunu merak ediyordu. Ted olabilecek bir şeye dokunmak ister gibi elini uzattı, ama hiçbir şey yoktu. Aynen daha önce Narragansett Caddesi'nde bir şey olmayışı gibi. Bobby, Ted için ağlayabilmek istiyordu, ama ağlayamadı. Henüz değil.

Dışardan, kent meydanındaki saatin bir düş gibi karanlığı yaran sesi geldi. Bir tek *bong.* Bobby masasındaki Big Ben'e bakınca biri gösterdiğini gördü. Bu iyiydi.

Bobby, "Gittiler," dedi. "Alçak adamlar gittiler."

Ama yine dizlerini göğsüne çekerek yan yattı. Her türlü tehlikeye açık olarak sırtüstü yattığı geceler sona ermişti.

XI. KURTLAR VE ASLANLAR. BOBBY BEYSBOL OYNUYOR. SUBAY RAYMER. BOBBY VE CAROL. KÖTÜ GÜNLER. BİR ZARF.

Sully-John kamptan güzel bir güneş yanığı, iyileşmekte olan on bin sivrisinek ısırığı ve anlatılacak bir milyon öyküyle döndü... Ne var ki Bobby onların birçoğunu dinlemedi. Bobby, Sully ve Carol arasındaki eski kolay arkadaşlık bağının koptuğu yazdı. Üç arkadaş bazen Sterling House'a birlikte yürüyorlar, fakat oraya vardıktan sonra farklı faaliyetlere katılmak üzere birbirlerinden ayrılıyorlardı. Carol'la kız arkadaşları çeşitli sanat dallarıyla bazı top oyunlarına ve badminton'a, Bobby ile Sully de Junior safarilere ve beysbola katılıyorlardı.

Yetenekleri gelişmekte olan Sully, Kurtlar'dan Aslanlar'a terfi etmişti. Bütün erkek çocuklar her ne kadar yüzme ve arazi yürüyüşü safarilerine birlikte çıkıyor, Sterling House'ın harap kamyonetinin arkasında mayoları ve kese kâğıtlarındaki piknik yemekleriyle oturuyor idiyseler de, S-J daha çok kampta beraber olduğu Ronnie Olmquist ve Duke Wendell ile beraber oluyordu. Bobby aynı eski öyküleri dinlemekten sıkılmakta gecikmedi. Bilmeyen biri Sully'nin elli yıldır kampta olduğunu sanırdı.

Dört Temmuz'da Kurtlar'la Aslanlar karşı karşıya gelerek yıllık maçlarını yaptılar. İkinci Dünya Savaşı'nı izleyen on beş yılın içinde Kurtlar bu maçların hiçbirini kazanamamışlardı, ama 1960 karşılaşmasında bir oyun aldılar -büyük ölçüde Bobby Garfield'in sayesinde-. Çocuk Alvin Dark eldiveninin yokluğunda bile orta alanda görülmeye değer bir dalışla topu yakaladı. (Düştüğü yerden kalkıp alkışları duyunca Canton Gölü'ndeki yıllık tatil gezisine katılmamış olan annesini kısa bir an özledi.)

Bobby son vuruşunu yaparken ikinci alandaydılar ve ikincide bir oyuncuları vardı. Bobby topu sol alanın içlerine sürdü, birinci alana doğru koşarken S-J'nin kalenin arkasındaki yakalayıcı konumundan, "Güzel vuruş, Bob!" diye homurdandığını duydu. Ancak ikinci kalede durması gerekirdi. Öyleyken konumunu zorladı. On üç yaşından küçükler topu hemen hiçbir zaman isabetli olarak iç sahaya geri yollayamazlardı, fakat Sully'nin Winnie kampından arkadaşı Duke Wendell sol alandan Sully'nin öbür kamp arkadaşı Ronnie Olmquist'e topu fırlattı. Bobby ileri kaydı, fakat ayağı topa değmeden Ronnie'nin eldiveninin bileğine çarptığını hissetti.

Sayı kalesinin yanından koşup gelen hakem, "Aut!" diye bağırdı. Oyunun dışındaki Aslanlar'ın taraftarları çılgınca alkışlamaya başlamışlardı.

Bobby, düdüklü bir Sterling House danışmanı olan yirmilik hakeme somurtarak, "Bir yanlış yapmadım," diye itiraz etti.

Öbür çocuk, "Güzel bir vuruş ve kayıştı , ama aut olmuştun," dedi.

"Hayır! Sen bir mızıkçısın! Niçin mızıkçılık yapıyorsun?"

Oyunculardan birinin babası, "Onu dışarı atın! Böyle saçmalıklara burada yer yok!" diye bağırdı.

Hakem, "Sen git otur, Bobby," diye önerdi.

Bobby, "Ben oyundışı olmadan kaleye ulaşmıştım!" diye bağırdı. Onun oyundan atılmasını öneren adamı parmağıyla işaret etti. "Bizim kaybetmemizi garantilemek için sana para mı verdi? Şuradaki şişko!"

Hakem, "Vazgeç, Bobby!" dedi. Kolej öğrenci kuruluşlarının birinden geriye kalmış şapkası ve düdüğüyle gözene kadar komik görünüyordu. "Seni uyarıyorum!" diye ekledi.

Ronnie Olmquist bu tartışmadan sıkılmış gibi onlara arkasını döndü. Bobby ondan da nefret etti.

Bobby, "Sen düpedüz mızıkçılık yapıyorsun," dedi. Gözlerinin köşelerine dolan yaşları durdurabiliyor, ama sesinin titremesini önleyemiyordu.

Hakem, "Daha fazlasını dinleyemem," diye söylendi. "Git, otur ve sakinleşmeye çalış."

"Seni gidi yalaka."

Hakem, "Yetti!" diye bağırdı. "Sahayı terk et. Hemen şimdi."

Bobby üçüncü alanla orta alan arasındaki çizginin yarısına kadar papuçlarını sürüyerek yürüdü. Birden döndü. "Unutmadan söyleyeyim, bir kuş burnuna pisledi. Ama sen bunu kendiliğinden fark edemeyecek kadar sersemmişsin. Bari git, burnunu sil."

Bu sözler düşüncede ona komik gelmişti, ama seslendirilince aptalca oldu, kimse de gülmedi. Sully'nin siyah seloteyple onarılmış maskesi bir elinde sallanıyordu. Yüzü morarmıştı. Öfkeli ve aynı zamanda bir daha Kurt olmayacak bir çocuk gibi görünüyordu. S-J, Winnie Kampı'na gitmiş, gece geç saatlere kadar bir kamp ateşinin etrafında hayalet öyküleri anlatmıştı. O daima bir Aslan olarak kalacaktı ve Bobby ondan nefret ediyordu.

Bobby ağır ağır geçerken Sully, "Senin neyin var?" diye sordu. Her iki taraf da susmuştu. Bütün çocuklar ona bakıyorlardı. Bütün anne babalar da ona bakıyorlardı. İğrenç bir şeymiş gibi hem de. Bobby büyük bir olasılıkla öyle olduğunu düşündü. Ama onların düşündükleri sebeplerden değil.

Sen belki Winnie Kampı'na gittin, S-J. Ama ben uzaklardaki bir yere gittim. Çok çok uzaklardaki bir yere.

"Bobby?"

Çocuk başını kaldırmadan, "Benim hiçbir şeyim yok," dedi. "Ancak kimin umurunda? Massachusetts'e taşınıyorum. Orada belki daha az dalavereci vardır."

"Beni dinlesene sen..."

Bobby ona bakmadan, "Kes sesini," dedi. Arkadaşının yüzü yerine ayaklarındaki tenis papuçlarına bakıyordu. Sadece tenis papuçlarına bakıyor ve yürümeye devam ediyordu.

Liz Garfield kendine arkadaş edinmemişti, (Bazen Bobby'ye, "Ben sıradan bir kahverengi güveyim, sosyal bir kelebek değil," diyordu.) ama Home Town Emlakçılık'taki ilk birkaç yılında Myra Calhoun adında bir kadınla dost olmuştu. (Birçok konuda anlaşıyorlardı, frekansları sanki aynıydı.) Myra o günlerde Don Biderman'ın sekreteriydi, Liz de ofisin kalan bütün işlerini görüyordu, firmanın acentelerinin arasında gidip geliyor, bu kişilerin randevularını ayarlıyor, kahvelerini pişiriyor ve yazılarını yazıyordu. Myra herhangi bir açıklamada bulunmaksızın 1955'de firmadan ayrılmıştı. Liz de 1956'nın başlarında Bay Biderman'ın sekreteri olarak onun yerine geçmişti.

Liz'le Myra aralarındaki iletişimi sürdürmüşler, birbirlerine bayram tebrikleri, arada da mektup yollamışlardı. Liz'in "evde kalmış bir bayan" olarak tarif ettiği Myra, Massachusetts'e göç etmiş ve kendi küçük emlakçılık firmasını kurmuştu. Liz 1960 Haziranı'nın sonlarında ona bir -mektup yazarak Calhoun Emlakçılık Çözümleri'ne ortak, önceleri küçük bir ortak- olup olamayacağını sormuştu. Beraberinde getirebileceği küçük bir sermayesi vardı, fazla bir şey değildi, ama üç bin beş yüz dolar da yabana atılır bir para değildi.

Bayan Calhoun belki Bobby'nin annesiyle aynı yoldan geçmiş, belki de geçmemişti. Önemli olan evet demesiydi -hatta Bobby'nin annesine bir çiçek buketi yollamıştı- Liz de haftalardan beri ilk kez mutluydu. Belki de yıllardan beri ilk kez gerçekten mutluydu. Önemli olan, Harwich'den Massachusetts'in Danvers kentine taşınacak olmalarıydı. Ağustosta gidiyorlardı; Bobby-O'sunu, çoğu kez asık suratlı ve sessiz Bobby-O'sunu yeni bir okula yerleştirmeye Liz'in bolbol vakti olacaktı.

Ayrıca önemli olan başka bir şey de, Liz Garfield'in Bobby-O'sunun Harwich'den gitmeden önce görülecek bir işinin olmasıydı.

Yapılması gereken şeyi doğrudan yapamayacak kadar genç ve ufak tefekti. Dikkatli olması, hatta sinsice davranması gerekiyordu. Sinsi olmanın Bobby açısından bir sakıncası yoktu; cumartesi matinelerindeki Audie Murphy ya da Randolph Scott gibi davranmak onu artık pek fazla ilgilendirmiyordu... Ayrıca bazı kimselerin ders almaları için pusuya düşürülmeye ihtiyaçları vardı. Seçtiği gizlenme yeri, Ca-

rol'un onu cıvıyıp ağlamaya başladığı gün götürdüğü küçük koruydu. Harry Doolin'i, yani Robin Hood bozuntusunu beklemek için uygun bir yerdi orası.

Harry, Total Market'te yarım günlük bir iş bulmuştu. Malların rafla-ra dizilmesine yardım ediyordu. Bobby'nin haftalardan beri bundan haberi vardı, annesiyle alışverişe çıktığı zaman Harry'yi görmüştü. Aynı zamanda görevi saat üçte sona erdiğinde Harry'nin yürüyerek evine döndüğünü de biliyordu. Genellikle arkadaşlarının bir ikisiyle beraber oluyordu. Richie O'Meara en yakın arkadaşıydı; Sully'nin Bobby'nin hayatından çıkması gibi, Willie Shearman'la Harry'nin arası da eskisi gibi değildi. Ama yalnız da olsa; arkadaşlarıyla birlikte de yürüse, Harry Doolin evine giderken mutlaka Commonwealth Parkı'ndan geçiyordu.

Bobby öğleden sonraları oraya sarkmaya başlamıştı. Artık hava çok sıcak olmaya başladığı için yalnız sabahları beysbol oynanıyor, saat üç oldu mu A, B ve C sahaları tamamen ıssızlaşıyordu. Harry er-geç işinden çıkacak ve yanında Richie ya da öbür ahbaplarından biri olmadan bu ıssız sahaların yanından geçecekti. Bobby bu arada her gün öğleden sonra üçle dört arasını korulukta geçiriyordu. Orada başı Carol'un kucağında olduğu halde hıçkıra hıçkıra ağlamıştı. Bazen kitap okuyordu. George'la Lennie hakkında olanı onu yine ağlattı. *"Bizim gibi çiftliklerde çalışanlar dünyanın en yalnız insanlarıdır.* George durumu böyle değerlendiriyordu. *Bizim gibi insanların beklentileri olamaz.* Lennie, ikisinin bir çiftlik edinip tavşan yetiştireceklerini düşünüyordu, ama Bobby daha öykünün sonuna gelmeden çiftliğin de tavşanın da olmayacağını biliyordu. Niçin mi? İnsanlar avlayacakları bir 'hayvan' gereksindikleri için. Ralph veya Piggy ya da Lennie gibi koca bir budala bulunca alçak adamlara dönüşüyorlardı. Sarı paltolarını giyiyor, sopalarının iki ucunu yontuyor, sonra avlanmaya çıkıyorlardı.

Bobby, Harry'nin yalnız başına geçeceği günü beklerken, *ama bizim gibi insanlar da bazen biraz olsun öclerini alabiliyorlar,* diye düşündü.

Altı ağustos işte o gündü. Harry, Total Market'ten üstünde kırmızı önlüğüyle parkta Broad'la Commonwealth'in köşesine doğru yürüyor

ve tüyler ürpertici bir sesle şarkı söylüyordu. Birbirine yakın ağaçların dallarını hışırdatmamaya çalışan Bobby arkasına sokularak yaklaştı. Patikada ağır adımlarla yürüyordu. Emin olacak kadar yaklaşana dek beysbol sopasını kaldırmadı. Sopayı kaldırırken Ted'in, bir tek küçük kıza karşı üç oğlan. Senin bir aslan olduğunu düşünmüş olmalılar, deyişini düşündü. Tabii ki Carol bir aslan değildi; o da değildi. Aslan olan Sully'di, Sully ise orada bulunmamıştı, şimdi de orada değildi. Harry Doolin'e arkasından sokulan bir Kurt bile değildi. Sadece bir sırtlandı. Öyle olsa ne çıkar? Harry Doolin daha iyisine layık mıydı?

Bobby, *hayır,* diye düşünerek sopayı kaldırdı. Canton Gölü'nde üçüncü ve en iyi vuruşunu, sola doğru olanını yaptığı zaman duyduğu aynı tatmin edici güm sesiyle hedefe tosladı. Harry Doolin'in sırtının en dar kısmına toslamış olması daha da iyiydi.

Harry duyduğu acının ve şaşkınlığın etkisiyle haykırarak yere kapaklandı. Çocuk yuvarlanınca Bobby sopayı hemen onun bacağının üstüne indirdi; darbe bu kez sol dizinin hemen altına rastlamıştı. Harry, "Uuuuuuu!" diyerek feryadı bastı. Hary Doolin'in haykırmasını duymak çok zevk vericiydi, tam bir mutluluktu. "*Uuuuuuu, canım yanıyor! Canım yanıyor!*"

Bobby, *kalkmasına izin veremem,* diye düşünerek büyük bir soğukkanlılıkla üçüncü hedefini seçti. *Harry benim iki katım kadar. Eğer hedefimi şaşıp kalkmasına göz yumarsam beni paramparça eder. Belki de beni öldürür.* Harry geri çekilmeye çalışıyordu. Tenis papuçlarıyla çakıllı yolu kazıyor, poposuyla bir oluk açıyor, dirsekleriyle sanki kürek çekiyordu. Bobby sopayı onun midesinin üstüne indirdi. Harry'nin soluğu kesilmişti. Sırtüstü yere serildi. Bilinci silinen gözleri pırıl pırıl yaşlarla dolmuştu. Sivilceleri yüzünde mor ve kırmızı renkli iri beneklere dönüşmüştü. Rionda Hewson'un onları kurtardığı gün incecik, hain bir çizgi görünümünde olan dudakları pelte gibi gevşemişti. "Uuuuuu, dur, teslim oldum. Tanrım!"

Bobby, *beni tanımadı,* diye karar verdi. *Güneş gözüne girdiği için benim kim olduğumu bilmiyor.*

Bu yeterince iyi değildi. Winnie Kampı'nın denetçisi barakayı gözden geçirdikten sonra, "Tatmin edici değil, çocuklar!" diyordu. Sully

söylemişti bunu Bobby'ye. Bobby'nin umurundaydı sanki; baraka denetimleriyle boncuklardan cüzdanlar yapmak marifet miydi?

Ama *bunu* umursuyordu, evet. Harry'nin acıdan şekilsizleşmiş yüzüne doğru eğildi. "Beni hatırladın mı, Robin Hood?" diye sordu. "Beni hatırlıyorsun, değil mi? Ben Maltex Bebeği'yim."

Harry bağırmayı kesti. En sonunda tanıdığı Bobby'ye bakakalmıştı. "Ben... seni... seni..." diye zorlukla geveledi.

Bobby, "Bir halt edemezsin," dedi, Harry bileğini yakalamaya çalışınca da Bobby onun kaburgalarına bir tekme savurdu.

Harry Doolin yine, "Uuuuu!" diye bağırdı. Vay salak! Bobby, *benden çok kendi canını yaktın. Ancak budalalar ayaklarında tenis papuçları varken tekme atarlar,* diye düşündü.

Harry öbür yana yuvarlandı. Ayağa kalkmaya yeltendiği sırada, Bobby beysbol sopasını bu kez doğrudan onun kabaetlerinin üstüne indirdi. Çıkan ses sopanın büyük bir halıya vuruşunu hatırlatıyordu, *harikulade* bir ses! Bu anıyı daha da güzelleştirecek tek şey Bay Biderman'ın da patikanın üstüne serilip kalmasıydı. Bobby onun neresine *vuracağını* çok iyi biliyordu.

Yarım somun ekmek hiç ekmek olmamasından iyiydi. Annesi hep öyle derdi.

Bobby, "Bu da Gerber Bebeği içindi," dedi. Harry yine patikada yamyassı yatıyor ve hıçkırıyordu. Burnundan yemyeşil sümükler akmaktaydı. Uyuşmuş poposunu bir eliyle ovuşturuyordu.

Bobby'nin elleri beysbol sopasını daha bir sıkı kavradı. Onu kaldırıp son bir kez daha indirmek, ama Harry'nin baldırına ya da sırtına değil, başına indirmek istiyordu. Onun kafasının çatırdadığını duymak istiyordu. Bu dünya onsuz çok daha iyi bir yer olmaz mıydı? Pis İrlanda köpeği. Aşağılık küçük...

"*Kendine gel, Bobby.*" Konuşan Ted'in sesiydi. "*Bu kadarı yeter. Onun için kendine gel. Kendine hâkim ol.* Bobby, "Bir daha ona dokunursan seni öldürürüm," dedi. "*Bana* bir daha dokunursan evini yakarım. Kokmuş pislik."

Bu son sözleri söylemek için Harry'nin yanına çömelmişti. Biraz sonra ayağa kalkıp etrafına bakındı ve yavaş yavaş oradan uzaklaştı.

Broad Sokağı Tepesi'nin yolunu yarıladığında Sigsby ikizleriyle karşılaştığında ıslık çalıyordu.

Liz Garfield bundan sonraki yıllarda polisleri kapısında görmeye alışacaktı. İlk kapıyı çalan, parktaki satıcıdan çocuklara arada bir fıstık satın alan mahallenin polisi Raymer oldu. Altı ağustos akşamı Broad Sokağı 149 numaranın zemin kat dairesinin kapı zilini çaldığı zaman hiç de mutlu değildi. Yastıksız bir iskemleye bir haftadan uzun süre oturamayacak olan Harry Doolin ile annesi Mary Doolin de onunla beraberdi. Harry kapının önündeki basamakları tıpkı ihtiyar bir adam gibi ellerini sırtının altına dayayarak tırmandı.

Liz kapıyı açtığı sırada Bobby de yanındaydı. Mary Doolin parmağıyla çocuğu işaret ederek, "İşte o," diye bağırdı. "İşte Harry'mi döven çocuk. Tutuklayın onu! Görevinizi yapın!"

Liz, "Bu da ne demek, George?" diye sordu.

Polis memuru Raymer bir an yanıt vermedi. Önce (1.62 m. boyundaki ve 47 kilo ağırlığındaki) Bobby'ye, sonra da (1.85 m. boyundaki ve 90 kiloya yakın) Harry'ye baktı. Nemli gibi duran iri gözlerinde kuşku okunuyordu.

Harry Doolin budalanın biri olsa da bu bakıştan bir anlam çıkaramayacak kadar da budala değildi. "Beni pusuya düşürdü. Bana arkamdan saldırdı."

Raymer, kırmızı boğumlu çatlak ellerini üniforma pantolonunun parlamış dizlerine dayayarak Bobby'ye doğru eğildi. "Harry Doolin işinden evine dönerken parkta onu dövdüğünü iddia ediyor. Bir yere saklandığını, sonra arkasına dönmesine bile vakit bırakmadan beysbol sopasıyla ona saldırdığını söylüyor. Buna ne diyeceksin? Doğruyu söylüyor mu?"

Hiç de aptal olmayan Bobby, bu sahneyi önceden hayalinde canlandırmıştı. Parkta Harry'ye borçlann ödendiğini, Harry, Bobby'nin onu dövdüğüne dair gevezelik ederse Bobby'nin de aynını yapıp Harry ile arkadaşlarının Carol'un canını yaktığını açıklayacağını, bunun ise çok daha kötü olacağını söylemediğine pişmandı. Sorun, Harry'nin arkadaşlarının olayı yalanlayacak olmalarıydı; Carol'un sözüne karşı Harry'nin, Ric-

hie'nin ve Willie'nin sözü olacaktı bu. Bobby bu nedenle bir şey demeden uzaklaşmış, yarısı kadar küçük bir çocuk tarafından dövülmesinden duyacağı utancın etkisiyle Harry'nin çenesini tutacağını ümit etmişti. Ama çenesini tutmamıştı işte. Bayan Doolin'in zayıf yüzüne, sıkılmış boyasız dudaklarına ve öfkeli gözlerine bakan Bobby bunun nedenini anladı. Kadın oğlunu zorla konuşturmuştu. Bol bol dırdır ederek onu konuşmaya zorlamıştı.

Bobby, Raymer'e. "Ona dokunmadım bile," dedi ve böyle derken Raymer'in gözlerinin içine baktı.

Mary Doolin şaşırmış bir halde gürültüyle soluğunu salıverdi. Yalan söylemek karakterinin bir parçası haline gelmiş on altı yaşındaki Harry bile şaşırmış göründü.

Bayan Doolin, "Şu yüzsüze de bakın!" diye bağırdı. "Bırakın da onunla ben konuşayım, memur bey! Göreceksiniz, ona nasıl gerçeği söyleteceğim!"

Böyle diyerek ileriye doğru bir hamle yapmıştı. Raymer, kalkmadan ve bakışını Bobby'den ayırmadan kadını bir eliyle geri itti.

"Bana bak, oğlum, eğer doğru değilse Harry Doolin gibi koca bir hantal senin gibi karides boyunda biri hakkında niçin yalan söylesin?"

Bayan Doolin, "Oğluma sakın koca hantal deme!" diye cıyakladı. "Bu serseri onu neredeyse öldürüyordu. Bu yetmedi mi?"

Bobby'nin annesi, "Kes sesini," dedi. Polis memuru Raymer'e ne olduğunu sorduğundan beri ilk kez konuşmuştu ve sesi son derece sakindi. "Bırak da soruyu yanıtlasın."

Bobby, Raymer'e, "Geçen kıştan beri bana diş biliyor," dedi. "O ve St. Gabe'den birkaç kazık beni yokuş aşağı kovaladılar. Harry'nin buzun üstünde ayağı kaydı ve düşerek sırılsıklam oldu. Bu yüzden canıma okuyacağını söyledi. Herhalde benden öç almak için bu yolu seçti."

Harry, "Seni yalancı!" diye uludu. "Seni kovalayan ben değildim, Billy Donahue'ydu!" Çocuk birden durup etrafına bakındı. Pot kırdığının farkına vardığı yüzünden okunuyordu.

Bobby, "Onu döven ben değilim," dedi. Raymer'in gözlerinin içine baka baka sakin bir sesle konuşuyordu. "Onun gibi iriyarı birini dövmeye kalkışsam pestilimi çıkarırdı."

Mary Doolin, "Yalancılar cehenneme gider!" diye bağırdı.

Raymer, "Bugün öğleden sonra üç buçuk sularında neredeydin, Bobby?" diye sordu. "Soruma cevap verebilir misin?"

Bobby, "Buradaydım," dedi.

"Bayan Garfield?"

Kadın, "Evet," dedi. "Bütün öğleden sonra burada benim yanımdaydı. Ben mutfağın fayanslarını yıkadım, Bobby de süpürgelikleri temizledi. Taşınmak üzereyiz, ama daireyi arkamızda pırıl pırıl bırakmak istiyorum. Bobby tabii biraz yakındı -erkek çocuklar kendilerinden bir iş istenince hep öyle yaparlar- ama kendisinden bekleneni yaptı. Sonra da buzlu çay içtik."

Bayan Doolin, "Yalancı!" diye bağırdı. Harry ise donakalmıştı. "İğrenç yalancı!" Kadın yine ileri atıldı. Liz Garfield'in gırtlağını sıkacakmış gibi ellerini uzatmıştı. Polis memuru Raymer bir kez daha suratına bakmadan onu geri itti. Bu sefer daha sertçe.

Liz'e, "Oğlunun yanında olduğuna yemin edebilir misin?" diye sordu.

"Yemin ediyorum."

"Bobby ona dokunmadığına yemin edebilir misin?"

"Yemin ediyorum."

"Şerefin üzerine de yemin edebilir misin?"

"Şerefim üzerine yemin ediyorum."

Harry, "Senin canına okuyacağım, Garfield," dedi. "Seninle işim bitince sen..."

Raymer öyle hızlı döndü ki, annesi onu dirseğinden yakalamamış olsa Harry basamaklardan aşağı yuvarlanır, bu arada eski yaralarının üzerine yenileri açılırdı.

Raymer, "Pis ağzını kapa," dedi, Bayan Doolin konuşmaya yeltenince de Raymer işaret parmağını onun üzerine çevirdi. "Sen de kapat çeneni, Mary Doolin. Birine karşı dayak suçlamasında bulunmak istiyorsan, kocandan işe başlasan iyi edersin. Hem o zaman daha çok tanığın olur."

Kadın ona öfke ve aynı zamanda da utançla baktı.

Raymer, birdenbire ağırlaşmış gibi işaret parmağını indirdi. Bakışını kapının önündeki Harry ile Mary'den binanın holündeki Bobby ile

Liz'e çevirdi. Sonra doğrularak üniformasının kasketini çıkardı, terli kafasını kaşıdı ve kasketi yine başına geçirdi. "Burada birileri kuyruklu bir yalan söylüyor," diye homurdandı.

"O..."

"Sen..." Harry ile Bobby aynı anda konuştular, fakat polis memuru Raymer ikisini de dinlemek niyetinde değildi.

Raymer, "Kesin sesinizi!" diye öyle yüksek bir sesle gürledi ki karşı kaldırımda yürümekte olan yaşlı bir çift dönüp dönüp onlara baktı. Polis memuru, "Bu dava kapanmıştır," dedi. "Ama ikinizin arasında..." Parmağını oğlanlara çevirdi. "Ya da sizlerin arasında..." Bu kez anneleri işaret etti. "Patırtı çıkarsa, birilerinin fena halde canı yanacak. Aklınız varsa beni dinlersiniz. Harry, Bobby'nin elini sıkar ve aranızdaki düşmanlığın artık sona erdiğini söyler misin? Hayır mı?... Tahmin etmiştim. Şu dünya çok acıklı bir yer. Haydi gelin, Doolin'ler, sizi evinize bırakacağım."

Bobby ile annesi üçünün merdiveni inmesini seyrettiler. Harry'nin topallaması, denizcilerin iki yana sendelemelerine benzeyecek derecede abartılmıştı. Bayan Doolin birden onun ensesine şamarı indirdi. "Bırak numarayı, küçük sersem!" dedi. Bundan sonra Harry'nin yürümesi biraz düzeldi, ama yine sancakla iskele arasında salınır gibi ilerliyordu. Çocuğun hâlâ topalladığını gören Bobby bu kadarının gerçek olduğuna karar verdi. Harry'nin poposuna inen o son sopa darbesi bir büyük şilemdi[1] anlaşılan.

Dairelerine döndüklerinde aynı sakin sesle konuşan Liz, "O, Carol'un canını yakan çocuklardan biri miydi?" diye sordu.

"Evet."

"Biz taşınana kadar onun yolunun üstüne çıkmamayı becerebilir misin?"

"Sanırım."

Liz, "Güzel," dedi, sonra da oğlunu öptü. Bobby'yi nadiren öpüyordu, ama bir öptü mü harika oluyordu.

---

(1) *Şilem:* Briçte bir ekibin, en çok bir el vererek yaptığı oyun.

Taşınmalarından bir hafta önce ev karton kutularla dolmaya başlamış ve pek çıplak bir görünüm almıştı. Bobby o sıralarda bir gün parkta Carol Gerber'i yakaladı. Küçük kız her nasılsa yalnız başına dolaşıyordu. Bobby defalarca onu kız arkadaşlarıyla yürürken görmüştü. Ancak onun istediği bu değildi. Carol en sonunda yalnızdı. Omzunun üzerinden ona bakıp kızın gözlerindeki korkuyu görünce, Carol'un kendisinden kaçtığını anladı.

Carol, "Bobby, nasılsın?" diye sordu.

Bobby, "Bilmiyorum," dedi. "Herhalde iyiyimdir. Seni epeydir buralarda görmedim."

"Bizim eve gelmedin."

Çocuk, "Hayır," dedi. "Ben..." Başladığı cümleyi nasıl bitirecekti şimdi? "Çok işim vardı," diye geveledi.

"Öyle mi?" Bobby, kızın kendisine soğuk davranmasına katlanabilirdi, onu mahveden Carol'un gizlemeye çalıştığı korkuydu. Bobby onu ısırabilecek bir köpekmiş gibi. Bobby kendini dört ayak üstünde, "Vuuf-vuuf- vuuf!" diye bağırırken gözlerinin önünde canlandırdı.

"Buradan taşınıyoruz," dedi.

"Sully söyledi. Ama nereye gideceğinizi bilmiyordu. Galiba onunla eskisi gibi sıkı fıkı değilsiniz."

Bobby, "Hayır, değiliz," dedi. "Eskiden başkaydı." Birden elini arka cebine attı ve okul defterinden koparılmış katlı bir kâğıdı çıkardı. Carol ona kuşkuyla baktıktan sonra almaya hazırlandı, ama sonra elini çekti.

Bobby, "Bu sadece adresim," dedi. "Massachusetts'e gidiyoruz. Danvers adındaki bir kente."

Bobby hâlâ kâğıt parçasını Carol'a uzatıyor, ama kız onu almıyor, çocuğun da içinden ağlamak geliyordu. Carol'la dönme dolabın tepesinde olduğu günü ve bunun nasıl dünyanın tepesinde olmak gibi bir şey olduğunu hatırlıyordu. Bir havlunun kanat gibi açılmasını, minik cilalı parmakları olan ayakların bir eksen etrafındaymış gibi dönmesini ve parfüm kokusunu da hatırlıyordu. Freddy Cannon öbür odadaki radyoda, "*Kız ça-ça-ça dansı ediyor,*" diye şarkı söylüyordu, dans eden kız ise Carol'du, Carol, Carol."

"Belki bana yazarsın diye düşündüm," dedi. "Yeni bir kentte herhalde buraları özleyeceğim."

Carol sonunda kâğıdı aldı ve üstünde yazılı olanlara bakmadan şortunun cebine tıktı. Bobby *eve dönünce onu herhalde atacaktır,* diye düşündü, ama artık umurunda değildi. Carol hiç değilse kâğıdı almıştı. Aklıyla bulunduğu yerden uzaklaşmak istediği zamanlar -ki bunu istemesi için etrafta alçak adamların bulunmasının gerekmediğini keşfetmişti- bu kadarı ona yetecekti.

"Sully senin çok değiştiğini söylüyor."

Bobby yanıt vermedi.

"*Pek çok* kimse öyle söylüyor."

Bobby yine yanıt vermedi.

"Harry Doolin'i sahiden patakladın mı?" Kız, Bobby'nin bileğini soğuk eliyle yakalamıştı. "Doğru mu?"

Bobby başının hareketiyle yavaşça doğruladı.

Carol bunun üzerine kollarını çocuğun boynuna doladı ve onu dudaklarından o kadar sertçe öptü ki, dişleri birbirine çarptı. Ağızları şapırtıyı andıran bir sesle birbirinden ayrıldı. Bobby üç yıl süreyle başka bir kızı dudaklarından öpmeyecekti... Hayatı boyunca da hiçbir kız onu bu şekilde öpmeyecekti.

Küçük kız alçak, fakat kuvvetli bir sesle, "İyi!" dedi. Çıkardığı ses hemen hemen bir homurtuyu andırıyordu. "İyi." Sonra, Broad Sokağı'na doğru koşmaya başladı. Yazın kararttığı ve kaldırım oyunlarının kapanmış yaralarını taşıyan bacakları adeta ışıldıyordu. Bobby onun arkasından, "Carol!" diye seslendi. "Carol, bekle!"

Carol koştu.

"Carol, seni seviyorum!"

Küçük kız bu sözler üzerine durdu... Ya da belki Commonwealth Caddesi'ne varmıştı ve trafiğe dikkat etmek zorundaydı. Şu ya da bu nedenle başı eğik bir şekilde durdu, sonra arkasına baktı. Gözleri iri iri açılmış, dudakları aralanmıştı.

"Carol!"

Küçük kız, "Eve gitmeliyim, salatayı ben yapmak zorundayım," dedi ve kaçtı. Bir daha arkasına bakmadan karşı kaldırıma koştu ve Bobby'nin hayatından çıktı. Bu belki de en iyisiydi.

Bobby ile annesi Danvers'e taşındılar. Bobby, Danvers'de ortaokula başladı, birkaç arkadaş ve daha çok düşman edindi. Dövüşler, onun arkasından da okuldan kaçmalar başladı. Bayan Rivers çocuğun ilk karnesinin yorum bölümüne şunları yazdı: "Robert son derece zeki bir çocuk. Ama aynı zamanda olağanüstü sorunlu. Onun hakkında konuşmak için bana gelir misiniz, Bayan Garfield?"

Bayan Garfield bu davete gitti. Yardım etmek için elinden geleni yaptı, ama sözünü açamayacağı çok şey vardı: Providence, kayıp evcil hayvan posteri, yeni bir işe ortak olmak ve yeni bir hayata başlamak için kullandığı parayı nereden bulduğu. İki kadın, Bobby'nin büyüme süreci sancıları çektiği, eski kentini ve eski arkadaşlarını özlediği sonucuna vardılar. Ergeç bu tür sorunlarını aşacaktı. Bu zekâyla ve bunca potansiyelle bunu yapmayacağı düşünülemezdi.

Liz emlakçılık bürosu temsilciliği işinde çok başarılı oldu. Bobby'nin İngilizce dersindeki notu tatmin ediciydi, (Steinbeck'in *Fareler ve İnsanlar*'ını Golding'in *Sineklerin Tanrısı*'yla kıyasladığı kompozisyon ödevinden pekiyi almıştı.) ama öbür derslerinde başarısızdı. Sigara içmeye başladı.

Carol ona arada bir yazıyordu; bunlar, okulla arkadaşlarından ve Rionda'yla New York'a yaptığı bir hafta sonu yolculuğundan söz ettiği tereddüt dolu ve biraz da deneme niteliğinde notlardı. 1961 martında gelene (Mektupları daima tırtıklı kenarlı kâğıtlara yazılı ve oyuncak ayı çıkartmalarıyla süslü oluyordu.) bir de not eklenmişti: "Sanırım, annemle babam boşanacaklar. Babam yeni bir yolculuğa çıkacak, annem ise hiç durmadan ağlıyor." Bunun dışında küçük kız genelde daha neşeli konulara değiniyordu: Değnek fırıldatmayı öğreniyordu, doğum gününde ona yeni buz patenleri armağan edilmişti, hâlâ Fabian'ın çok şeker olduğunu düşünüyor, ama Yvonne'la Tina ona katılmıyordu, bir twist partisine gitmiş ve bütün danslara kalkmıştı.

Küçük kızın her mektubunu zarfından çıkarırken Bobby *bu son. Bir daha ondan haber almayacağım. Çocuklar söz verseler dahi uzun süre mektup yazmazlar. O kadar çok yeni şey olup bitiyor ki. Zaman da öyle çabuk geçiyor ki. Fazla çabuk. Carol da beni unutacak,* diye düşünüyordu.

Ne var ki Bobby ona bu konuda yardımcı olmayacaktı. Carol'un her mektubunu aldıktan sonra oturup ona bir cevap yazıyordu. Annesinin yirmi beş bin dolara sattığı Brookline'daki evi, böylece bir tek satışla eski işindeki altı aylığı kadar çok para kazandığını anlattı. İngilizce kompozisyonunda aldığı pekiyiyi anlatmayı da ihmal etmedi. Carol'a ona satranç oynamayı öğreten arkadaşı Morrie'yi anlattı. Morrie'yle kendisinin bazen cam kırma seferlerine çıktıklarından söz etmemişti. Bisikletleriyle (Bobby sonunda bir bisiklet satın alabilecek kadar çok para biriktirmişti.) Plymouth Sokağı'ndaki harap eski apartmanların yanından ellerinden geldiği kadar hızlı geçerken sepetlerindeki taşları fırlatıyorlardı. Tabii ki Danvers Ortakolu'nun müdür yardımcısına kıçımı öp dediğini, Bay Hurley'nin de onu tokatlayıp dayanılmaz derecede küstah bir çocuk olduğunu söyleyerek tepki verdiğini de atlamıştı. Dükkânlardan öte beri aşırmaya başladığını ve dört beş kere sarhoş olduğunu (bir keresinde Morrie'yle beraber, diğerlerinde yalnızdı), bazen tren raylarının üstünde yürüdüğünü ve Güney Kıyı Şeridi Ekspresi'nin altında kalmanın, bu işi bitirmenin en kestirme yolu olup olmadığını merak ettiğini de Carol'a açmadı. Diesel yakıtı kokan bir nefes, yüzünüzün üstüne düşen bir gölge, sonra da güle güle. Ama belki bu iş o kadar da çabuk olmazdı.

Carol'a yazdığı her mektup aynı şekilde son buluyordu:

Seni çok fazla özleyen
Arkadaşın
Billy

Hiçbir mektup alamadığı haftalar gelip geçiyor, ama sonunda bir gün oyuncak ayı çıkartmalarıyla dolu ve tırtıklı kenarlı kâğıda yazılmış bir mektup daha geliyor; paten kaymakla değnek fırıldatmaktan ya da yeni ayakkabılardan ve kesirlere nasıl aklının ermediğinden söz ediyordu. Her mektup, ölümü artık kaçınılmaz gözüken sevilen birinin zorlukla alınan son soluğu gibiydi. Bir soluk daha.

Sully-John bile ona birkaç mektup yazdı. Bu mektuplar 1961 başlarında son buldu, ama Bobby, Sully'nin bir deneme yapmış olmasına şaşırmış ve çok da duygulanmıştı. Bobby, S-J'nin iri, çocuksu el yazısı

ve feci yazım yanlışlarının arasında, spor yapmayı ve en havalı kız öğrencilerle yatmayı aynı isteklilikle becerecek iyi kalpli bir gencin, noktalama işaretlerinin arasında kaybolmasına karşın rakip futbol takımlarının savunma hatlarını aynı kolaylıkla yaracak bir öğrencinin vücut bulduğunu görür gibiydi. Bobby hatta yetmişli ve seksenli yıllarda Sully'yi, tıpkı bir taksinin gelmesini bekler gibi bekleyen adamı, yani sonunda kendi firmasına sahip olacak bir otomobil satıcısını bile görür gibiydi. Kemerinin üzerinden aşağı sarkan kocaman bir göbeği, bürosunun duvarlarında bir sürü plaketi olacak, gençlere antrenörlük yapacak, bütün eğitici konuşmalarına, "*Beni dinleyin, çocuklar,*" diye başlayacak, kiliseye devam edecek, şehir meclisinde bulunacaktı. Bobby bunun güzel bir hayat olacağını düşünüyordu; iki ucu sivri değnek yerine çiftlikle tavşanlar. Ne çare ki değneğin Sully'yi beklediği anlaşılacaktı; Don Ha eyaletinde ihtiyar *mamasan*'la, hiçbir zaman tamamen gitmeyecek olanla birlikte bekliyordu.

Polis onu marketten altışar şişelik iki bira kolisi (Narragansett) ve üç karton sigarayla (tabii ki Chesterfield) çıkarken yakaladığı sırada Bobby on dört yaşındaydı. Bu *Lanetliler Köyü*'nün sarışın polisiydi.

Bobby polise kapıyı zorlamadığını, arka kapının açık olduğunu, kendisinin ise sadece içeri yürüdüğünü anlattı. Fakat polis cep fenerini kapıya çevirince, kilidin tahtanın içinden oyulup çıkarılmış olduğunu ve yamuk bir şekilde sarktığını gördü. Polis, "Bu ne oluyor?" diye sorunca Bobby omuzlarını silkti. Polis arabada Bobby'nin ön koltukta, yanında oturmasına izin verdi, ama Bobby'nin istemesine rağmen ona bir izmarit dahi vermedi. Arabada otururken bir form doldurmaya başlamıştı. Yanındaki asık suratlı, sıska oğlana adını sordu. Bobby, "Ralph," dedi. Ralph Garfield. Ama şimdilerde annesiyle oturduğu evin önünde -iki katlı bir evdi, Liz'in işleri iyi gidiyordu- durduklarında Bobby polise yalan söylediğini itiraf etti.

"Gerçek adım Jack," dedi.

Lanetliler Köyü'nün sarışın polisi, "Sahi mi?" diye karşılık verdi.

Bobby, "Evet," diyerek başıyla doğruladı. "Jack Merridew Garfield. İşte o benim."

Carol Gerber'in mektupları 1963'de kesildi. Bu, Bobby'nin ilk kez okuldan kovulduğu yıl, aynı zamanda Bedford'daki Massachusetts Gençler Islahhanesi'ne yaptığı ilk ziyaretin yılıydı. Bu ziyaretin nedeni, Bobby'nin üstünde, arkadaşlarının neşe değnekleri diye adlandırdıkları beş esrarlı sigaranın bulunmasıydı. Bobby doksan güne mahkûm edildi, ancak son otuz günü iyi hal nedeniyle affedildi. Bobby bir sürü kitap okumuştu. Öbür çocukların bazıları ona bu yüzden Profesör adını takmışlardı. Bobby için bunun bir sakıncası yoktu.

Bobby, Tahtakurulu İslahhane'den çıkacağı sırada Danvers'in Genç Suçlular Sorumlusu Grandelle gelip onu bir daha doğru yoldan ayrılmaması için uyardı. Bobby artık dersini aldığını söyledi ve bu sözünden bir süre dönmedi. Derken 1964 sonbaharında bir çocuğu o kadar kötü dövdü ki, çocuk hastaneye yatmak zorunda kaldı ve bir süre tümüyle iyileşememesinden korkuldu. Çocuk Bobby'ye gitarını vermek istememişti, Bobby bunun üzerine çocuğu dövmüş ve gitarı almıştı. Bobby odasında gitar çalarken (Pek de iyi çalmıyordu.) tutuklanmıştı. Liz'e Silverstone markalı gitarı bir rehineciden satın aldığını söylemişti.

Görevli Grandelle, Bobby'yi kaldırımın kenarında park edilmiş polis arabasına götürürken Liz kapı aralığında ağlıyordu. "Eğer bu işlere bir son vermezsen, seni reddederim! Doğru söylüyorum!" diye bağırdı.

Çocuk arabanın arka koltuğuna geçerken, "Şimdiden reddet, anne. Şimdiden reddet ki, benimle daha fazla zaman kaybetmeyesin," diye karşılık verdi.

Polis arabası kent merkezine doğru yol alırken Görevli Grandelle, "Senin artık doğru yoldan ayrılmayacağını sanıyordum, Bobby," dedi.

"Ben de öyle sanıyordum," dedi Bobby. Tahtakurulu yerde bu kez altı ay kaldı.

İslahhaneden çıkınca tren biletini sattı ve otostopla evine yollandı. Evine girdiğinde annesi onu karşılamaya çıkmadı. Işıkları karartılmış odasından, "Sana bir mektup geldi," dedi. "Masanın üstünde duruyor."

Zarfı görür görmez Bobby'nin kalp atışları hızlandı. Kalplerle oyuncak ayılar kaybolmuştu -Carol artık bu gibi şeylere rağbet etmeyecek kadar büyümüştü- ama Bobby, Carol'un el yazısını görür görmez tanıdı. Zarfı alıp yırttı. İçinden bir tek tırtıklı kenarlı kâğıtla daha küçük başka bir zarf çıktı. Bobby, Carol'un yazdığı pusulayı -ondan alacağı sonuncu pusulayı- çabuk çabuk okudu.

Sevgili Bobby,

Nasılsın? Ben iyiyim. Eski bir arkadaşından, hani şu benim kolumu yerine oturtandan sana bir şey geldi. Herhalde senin nerede olduğunu bilmediği için mektup bana geldi. Zarfın içine bir pusula koydu ve benden sana iletmemi istedi. Ben de yaptım. Annene benden selam söyle.

Carol.

Değnek çevirme serüvenlerinden hiçbir haber yoktu. Carol'un matematikle nasıl başa çıktığına dair de hiçbir haber yoktu. Erkek arkadaşlarıyla ilgili herhangi bir haber de olmamakla beraber, Bobby birkaç arkadaş edinmiş olacağını tahmin ediyordu.

Kapalı zarfı titreyen, aynı zamanda uyuşmuş eline aldı. Üst yüzünde yumuşak kalemle yazılmış tek bir kelime vardı: adı. Yazı Ted'in yazısıydı. Bobby bunu hemen anlamıştı. Gözlerinin yaşlarla dolduğundan habersiz, birinci sınıf çocuklarının Sevgililer Günü'nde sevgi mesajlarını yolladıkları küçük zarflardan büyük olmayan Ted'in zarfını yırttı.

Zarfı yırtınca ilk önce bilip bileceği o en tatlı koku Bobby'nin burnuna doldu. Bu koku çocuğa küçükken annesine sarılışını, annesinin parfümünün, deodorantının ve saçlarına sürdüğü spreyin kokusunu hatırlatmıştı. Ona Commonwealth Parkı'nın yazın nasıl koktuğunu, Harwich Kütüphanesi'ndeki kitapların baharlı kokularını düşündürmüştü. Gözlerindeki yaşlar taştı ve yanaklarından aşağı akmaya başladı. Kendini yaşlı hissetmeye alışmıştı. Kendini tekrar genç hissetmesi -kendini tekrar genç hissedebileceğini bilmek- onun için sağını, solunu şaşırtan bir şok oldu.

Zarfın içinde ne mektup vardı, ne not, ne de herhangi bir yazı. Bobby zarfı yana yatırınca masasının üstüne hayatında gördüğü en yoğun, en koyu kırmızı renkte gül petalleri döküldü.

Kalbin kanı, diye düşündü ve nedenini anlayamadığı bir heyecan duydu. Yıllardan beri ilk kez, insanın aklını nasıl buradan ve şimdiden uzaklaştırabileceğini, askıya alabileceğini hatırladı. Bunu daha düşünürken ferahladığını hissetti. Gül petalleri masasının delik deşik yüzeyinin üstünde yakut gibi, dünyanın gizli kalbinden dökülen gizli bir ışık gibi ışıldıyordu.

Bobby, *yalnız bir tek dünya yok,* diye düşündü. *Bir tek dünya yok. Bundan başka dünyalar var, milyonlarca dünya var ve hepsi de Kule'nin mihverinin üstünde dönüyorlar.*

Çocuk hemen arkasından, *onların elinden yine kaçtı. O yine özgür,* diye düşündü. Petaller hiçbir şüpheye yer bırakmıyordu. İnsanın ihtiyaç duyabileceği bütün evet'ler; bütün yapabilirsinler, bütün doğru olanlardı.

Bobby, *şimdi gidiyorlar, şimdi yavaşlıyorlar,* diye düşündü ve bu sözleri daha önce duyduğunu anladı. Yalnızca nerede duyduğunu veya onları niçin şimdi hatırladığını bilemiyordu. Umursamıyordu da.

Ted özgürdü. Bu dünyada ya da bu zamanda değil. Bu kez başka bir yöne doğru koşmuştu. Ama bir dünyada özgürdü.

Bobby her biri ipek kâğıt paraları hatırlatan petalleri avucuna aldı. Onları birer kan yığını gibi avuçladı, sonra yüzüne yaklaştırdı. Tatlı kokularının içinde boğulabilirdi. Ted onların içindeydi, acayip kamburca yürüyüşü, bir bebeğinki kadar ince ak saçları ve sağ elinin ilk iki parmağındaki sarı nikotin lekeleriyle onların içindeydi. Saplı alışveriş torbalarıyla Ted.

Harry Doolin'i Carol'un canını yaktığı için cezalandırdığı gündeki gibi Ted'in sesini duydu. O sırada belki çoğunlukla hayal ürünüydü. Ama Bobby bu kez sesin gerçek olduğunu, gül petallerinin içine gömülüp onun için bırakıldığına inanıyordu.

"Kendine hâkim ol, Bobby. Yetti yetti demektir. Onun için kendine hâkim ol. Bobby gül petallerini yüzüne bastırarak uzunca bir süre masasının başında oturdu. Sonunda bir tanesini bile kaybetmemeye özen göstererek onları tekrar küçük zarfın içine yerleştirdi ve zarfın yırtılan kapağını üstüne katladı.

O özgür. Bir yerlerde. Ve hatırladı. Bobby, "Beni hatırladı," dedi. "Beni hatırladı."

Yerinden kalkıp mutfağa geçti ve çaydanlığı ocağın üstüne koydu. Sonra, annesinin odasına girdi. Liz yatağındaydı. Üstünde kombinezonuyla ayaklarını yükseğe kaldırarak yatıyordu. Bobby onun yaşlanmış gözükmeye başladığına dikkat etti. Oğlu yanına oturunca, kadın yüzünü öbür yana çevirdi. Bobby artık yetişkin bir erkek kadar iriydi. Ama Liz, onun elini avucuna almasına izin verdi. Bobby annesinin elini tutup okşuyor, bir yandan da çaydanlığın ötmeye başlamasını bekliyordu. Liz neden sonra, "Ah, Bobby," deyip onun bulunduğu yana döndü. "Sen ve ben her şeyi yüzümüze, gözümüze bulaştırdık, değil mi? Bundan sonra ne yapacağız?"

Bobby annesinin elini okşamaya devam ederek, "Elimizden gelenin en iyisini," dedi. Annesinin elini dudaklarına götürdü ve avucunu, hayat çizgisiyle kalp çizgisinin kısa bir süre birbirine karışıp sonra birbirinden uzaklaştıkları yerinden öptü. "Elimizden gelenin en iyisini yapacağız."

1966: Kahkahalarımızı durduramıyorduk.

ATLANTİS'DE KUPALAR

1966

1

1966'da Maine Üniversitesi'ne geldiğim vakit bana ağabeyimden kalan eski steyşının üstünde biraz lime lime ve solmuş durumda, ama rahat okunabilir bir Goldwater etiketi vardı.1970'de üniversiteden ayrıldığım zaman arabam yoktu. Buna karşın bir sakalım, omuzlarıma dökülen saçlarım ve üstündeki etikette RICHARD NIXON BİR SAVAŞ SUÇLUSUDUR yazılı bir sırt çantam vardı. Kot ceketimin yakasındaki düğmede ŞANSLI BİR OĞUL DEĞİLİM diye yazılıydı. Sanırım, kolej bir değişim zamanı, çocukluğun son önemli kasılmasıdır. Ama altmışlı yılların sonlarında kampüslerine gelen öğrencilerin karşılaştıkları ölçüde değişimlerin başka zamanlarda görüldüğünden şüpheliyim.

Çoğumuz o yıllar hakkında fazla bir şey söylemeyiz. Hatırlamadığımız için değil, sadece o sıralarda konuştuğumuz dil yok olduğu için. Altmışlı yıllar hakkında konuşmaya çalıştığım -hatta onları *düşünmeye* çalıştığım zaman bile- hem dehşet duyuyor, hem de neşeleniyorum. Paçaları bollaşan pantolonlar görüyorum. Haşiş ve patçuli, tütsü ve nane kokularını alıyorum. Ve Donovan Leitch'ın, Atlantis anakarası hakkındaki tatlı ve bir o kadar aptal şarkısını söylediğini duyuyorum, bunun güftesi ise geceleri uyuyamadığımda beni derinden etkiliyor. Yaşım ilerledikçe bu şarkıyı budalalığından sıyırıp tatlılığını anımsamak giderek zorlaşıyor. O sıralarda daha küçük olduğumuzu, mantarların altında kendi parlak renkli hayatlarımızı yaşayacak ve o mantarları ağaç zannedecek kadar küçük olduğumuzu kendi kendime hatırlatmak zorundayım. Bütün bunların gerçek bir anlamı olmadığını biliyorum, ama bu yapabildiğimin en iyisi: Selam Atlantis.

2

Son sınıfı okurken kampüs dışında LSD Acres diye bilinen Stillwater Nehri tarafındaki harap kulübelerde kalıyordum. Ama 1966'da Maine Üniversitesi'ne gelince Chamberlain Hall'da kalmaya başladım. Burası üç yatakhaneli bir siteydi: Chamberlain (erkekler), King (erkekler) ve Franklin (kızlar). Bir de yatakhanelerin biraz uzağında Holyoke Commons diye bilinen bir yemekhane bölümü vardı. Aslında pek uzak sayılmazdı, sadece iki yüz metre uzaktaydı, ama rüzgârın kuvvetli olduğu, ısının da sıfırın altına düştüğü kış gecelerinde oldukça uzak geliyordu insana. Holyoke'a Ovaların Sarayı adı takıldığına göre yeterince uzak olsa gerekti.

Çoğu dershanelerin dışında olmak üzere kolejde pek çok şey öğrendim. Örneğin, bir kızı öperken aynı zamanda bir prezervatifin nasıl takılacağını, (Bu gerekli, ama çoğu zaman dikkate alınmayan bir hünerdir.) yarım litrelik bir bira kutusunun kusmadan nasıl boşaltılacağını, boş zamanımda nasıl fazladan para kazanacağımı (benden daha fazla parası olan -ki bunlar çoğunluktaydı- çocukların tezlerini yazarak), koca bir Cumhuriyetçi sülalesinden gelmeme rağmen, onlardan biri olmamayı, başımın yukarsında tuttuğum bir pankartla ve "Bir iki üç dört kahrolası savaşınızda biz yokuz" ve "Hey hey LBJ (Lyndon Johnson) bugün kaç çocuk öldürdün?" diye şarkı söyleyerek sokaklarda dolaşmayı öğrendim. Göz yaşartıcı bomba atıldığında rüzgâr yönünde durmak, bu yapılamadığı takdirde de burna bir mendil ya da bir bandana dayayıp hemen ardından yavaş yavaş solunmak gerektiğini de öğrendim. Polisler ortaya çıktığı vakit de yapmanız gereken, kendinizi yanlamasına yere atmak, dizlerinizi göğsünüze kadar çekmek ve başınızın arkasını ellerinizle korumaktır. 1968'de Chicago'da ne kadar iyi korunursanız korunun polislerin pestilinizi çıkarabildiklerini de öğrendim.

Ama bütün bunları öğrenmemden önce Kupa dediğimiz King oyununun zevklerini ve tehlikelerini öğrendim. 1966 sonbaharında Chamberlain Hall'un üçüncü katında bulunan on altı odada otuz iki çocuk vardı. Bu çocukların on dokuzu 1967 sonbaharına kadar King'e kurban ola-

rak ya taşınmış ya da çakmıştı. O sonbahar çok bulaşıcı bir grip salgını gibi bizi kırıp geçti. Üçteki delikanlıların sadece üçünün yüzde yüz bağışıklı olduğunu sanıyorum. Bunlardan biri oda arkadaşım Nathan Hoppenstand'dı. Bir tanesi de katın disiplin sorumlusu David 'Dearie' Dearborn'du. Üçüncüsü ise kısa bir zaman sonra Chamberlain Hall'un sakinleri arasında 'Rip-Rip,' diye tanınacak olan Stokely Jones III'dü. Sanırım, arada bir size Rip-Rip'den söz edeceğim. Bazen de sözünü etmek istediğim sonradan Kaptan Kirk diye tanınacak olan o yıllardaki en iyi arkadaşım Skip Kirk ya da belki Carol. Bazen asıl sözünü etmek istediğimin ne kadar olanaksız gözükse de altmışlı yıllar olduğuna inanıyorum. Ama bütün bunlardan söz açmadan önce size asıl King oyunundan bahsetmeliyim.

Skip bir keresinde Whist'in budalaların Briçi, King'in ise *gerçek* budalaların Briçi olduğunu söylemişti. Bu söyleyiş tam isabetli olmasa bile doğruluğunu tartışacak değilim. Önemli olan King'in eğlenceli oluşu; onu para için oynadığınız zaman da -Chamberlain Üç'de genelde beş cent'e oynanırdı- kısa zamanda vazgeçilemez olur. İdeal oyuncu sayısı dörttür. Bütün kartlar dağıtılır ve onar el şeklinde oynanır. Her elin tutarı yirmi altı puandır: tanesi bir puana on üç kupa, (Kahpe Kız dediğimiz) Maça Kızı ise tek başına on üç puan eder. Oyun, oyunculardan biri yüz puanın üstüne çıktığında sona erer. Galip taraf en düşük skorlu oyuncudur.

Maratonlarımızda üç oyuncunun her biri kendi skoruyla oyunun galibinin skoru arasındaki farka göre paraları sökülür. Örneğin, benim skorumla Skip'inki arasındaki fark yirmi puan olursa bir puan başına beş cent olmak üzere, ona bir dolar ödemek zorundaydım. Şimdi bir dolara bozukluk diyebilirsiniz, ama o sıralarda yıl 1966'ydı ve bir dolar Chamberlain Üç'de kalan budalalar için hiç de bozukluk sayılmazdı.

3

King salgınının ne zaman başladığını çok iyi hatırlıyorum. Ekim ayının ilk hafta sonuydu. Çok iyi hatırlamamın nedeni, sömestrin ilk sınav dizisi başlamıştı ve ben başarmıştım. Başarmak Chamberlain Üç'deki

çocukların çoğu için çok önemli bir sorundu; onlar bir dizi burs, kredi (ben dahil, çoğu Ulusal Öğretim Savunma Yasası sayesinde) ve etüt görevleri sayesinde kolejdeydiler. Bu, çivi yerine tutkalla montajı yapılmış bir sabun sandığı arabasıyla yol almak gibi bir şeydi ve düzenlemelerimiz her ne kadar -çoğunlukla formları doldurmaktaki hünerimize ve lise rehber danışmanlarımızın bizim için ne kadar sıkı çalıştığına bağlı olarak- farklılık göstermekteyse de çok katı bir hayat gerçeği söz konusuydu. Bu, King turnuvalarımızı oynadığımız üçüncü kat salonunda asılı bir el işi tarafından özetlenmektedir. Bunu yapan Tony DeLucca'nın annesiydi. Tony'den onu her gün göreceği bir yere asmasını istemiş ve oğlunu bu elişiyle yolcu etmişti. 1966 sonbaharı geride kalıp kışa yerini bırakırken Bayan DeLucca'nın el işi her geçen elle ve her Maça Kızı'yla daha çok büyüyor ve parlıyordu sanki. Ben de her gece ders kitaplarım açılmamış, aldığım notlar okunmamış ve ödevlerim yazılmamış olarak yatağıma sığınıyordum. Bir iki kere bunu düşümde bile gördüm.

2.5.

Tığla işlenmiş kocaman kırmızı sayılar böyle diyordu. Bayan DeLucca bunun ne anlama geldiğini biliyordu. Biz de öyle sıradan yatakhanelerden birinde -Jacklin, Dunn veya Pease veya Chadbourne'da- yaşasaydınız 1.6'lık bir ortalamayla 1970 sınıfında yerinizi koruyabilirdiniz. (tabii ki anne ve babalar taksit faturalarını ödemeyi sürdürürlerse) Unutmayın ki bu, eyaletin bağış destekli kolejlerinden biriydi; Harvard veya Wellesley'den söz etmiyoruz. Fakat burs ve kredi paketleriyle sonuca doğru sendeleyen öğrenciler için 2.5 toz içine çizilmiş çizgiydi. 2.5'un altında bir skora ulaşırsanız, yani bir C ortalamasından bir eksi C'ye düşerseniz küçük sabun kutusu arabanız mutlaka parçalanacaktı.

O ilk ön sınav dizisinde iyi bir sonuca ulaştım, bu, yuva hasretinden neredeyse hasta olan bir çocuk için özellikle iyiydi. (Ayağımı burkup ayak parmaklarımla husyelerimin arasındaki garip mantar oluşumuyla döndüğüm bir haftalık basketbol kampı hesaba katılmazsa bütün hayatımca evimden hiç uzak kalmamıştım.) Beş derse devam edi-

yordum; birinci sınıf İngilizcesi dışında bütün derslerimden B'ler almıştım. O tek derste aldığım not A'ydı. Sonradan karısını boşayacak ve Berkeley'in kampüsündeki Sproul Plaza'da yatıp kalkacak öğretmenim, yanıtlarımdan birinin yanına şöyle yazmıştı: "Yankı kelime örneğin aslında çok çarpıcı." O sınav kâğıdını eve annemle babama gönderdim. Annem, arkasına tek bir, "Bravo!" kelimesi karalanmış bir posta kartıyla yanıt verdi. Bunu anımsamak kalbimde beklenmedik bir sızıya yol açar. Sanırım bu, köşesine altın yıldız yapıştırılmış bir sınav kâğıdını eve son sürükleyişim oldu.

O ilk ön sınav dizisinden sonra kendime 3.3'lük bir ortalama hesapladım. Bu sonuca bir daha yaklaşamadım. Aralık sonlarında ise seçeneklerimin çok basitleştiğini anladım: kart oynamayı bırakıp belki bir sonraki sömestre kadar kısıtlı maddi yardım pakedimle ayakta kalmak veya Noel'e kadar üçüncü kat salonunda Bayan DeLucca'nın el işinin altında Maça Kızı'nı kovalamak, sonra da temelli olarak kalmak üzere Gates Falls'a dönmek.

Gates Falls dokuma tezgâhlarında bir iş bulabilecektim. Babam, gözlerine mal olan kazaya kadar orada yirmi yıl çalışmıştı. O beni oraya sokardı. Annem bundan nefret edecekti, ama ona istediğimin bu olduğunu izah edersem karşı koymazdı. Günün sonunda o, ailenin gerçekçi üyesi olurdu. Umutları ve düş kırıklıkları onu hemen hemen çıldırttığı zaman bile gerçekçiliğini kaybetmezdi. Üniversite öğrenimimi sürdüremediğim için bir süre üzüntüsünden kahrolacak, ben de bir süre suçluluktan kıvranacaktım, ama sonunda ikimiz de bunu atlatacaktık. Ne de olsa ben bir yazar olmak istiyordum, kahrolası bir İngilizce öğretmeni değil ve sadece aptal gururlu yazarların, yaptıklarını yapmak için bir üniversite diplomasına ihtiyaçları olduğundan şüpheleniyordum.

Ancak, bu arada çakmak ve okuldan atılmak da istemiyordum. Bu, bir yetişkin olarak yeni hayatıma kötü bir başlangıç demekti. Bu başarısızlık kokuyordu ve bir yazarın işini nasıl görmesi gerektiği konusundaki Whitman tarzı düşüncelerim bu başarısızlığın akılcı yanı gibi görünüyordu. Üçüncü kat salonu hâlâ beni çekiyordu; kartların şakırtısı, birisinin bu eli pas geçip geçmeyeceğini, bir başkasının da ko-

zun kimde olduğunu sorması. (Kupalı bir el, ispatinin ikilisini oynamakla, biz üçüncü kat müdavimlerinin Duş dediğimiz kartla başlar.) Lise üçün kabadayılarını atlatalı beri karşılaştığım ilk anadan doğma budala olan Ronnie Malenfant'ın, "Kahpe Kız'ı avlama zamanı!" diye tiz sesiyle bağırarak arka arkaya maça oynamaya başladığı düşler gördüm. Hemen her zaman çıkarlarımızın hangi yönde olduğunu görürüz sanırım, ama gördüğümüz şey, hissettiklerimizin yanında çok anlamsız kalır. Katı, ama gerçek.

4

Oda arkadaşım King oynamıyordu. Oda arkadaşım Vietnam'daki ilan edilmemiş savaşı umursamıyordu. Oda arkadaşım Wisdom Consolidated Lisesi'nde son sınıf öğrencisi olan kız arkadaşına her gün mektup yazıyordu. Nate Hoppenstand'in yanına bir bardak su koyacak olsanız, daha canlı gözüken su olur.

İkimizin kaldığı 302 numaralı oda merdiven boşluğunun yanında ve yönetici dairesinin (Korkunç Dearie'ninkinin) karşısındaydı. Oyun masaları, ayaklı sigara tablaları ve Ovaların Sarayı'nı gören pencereleriyle salon koridorun ucundaydı. Bir araya gelmemiz -en azından benim için- üniversitenin yerleştirme ofisi hakkında herkesin en kötümser düşüncelerinin doğru olabileceğini kanıtlıyordu. (En büyük tasamın Annemarie Souci'yi son sınıfın balosundan sonra nereye yemeğe götüreceğime karar vermek olduğu) 1966 Nisan'ında yerleştirme ofisine iade ettiğim formda A. Sigara içtiğimi; B. Genç bir Cumhuriyetçi olduğumu; C. Hevesli bir folk gitarcısı olduğumu; D. Bir gece kuşu olduğumu söylemiştim. Sağduyusu şüphe götürür yerleştirme ofisi bunun üzerine beni sigara içmeyen bir dişçi adayı olan Nate'le bir odaya koydu. Nate'in ailesi Aroostook Beldesi Demokratlarıydı. (Lyndon Johnson'un Demokrat olması Nate'in, Amerikan askerlerinin Güney Vietnam'da dolaşmalarını hoş görmesini sağlamıyordu.) Benim yatağımın başında bir Humphrey Bogart posteri vardı. Nate'in yatağının başında ise köpeğiyle sevgilisinin resimleri asılıydı. Kız Wisdom Lisesi'nin bando kızı üniformasını giyen ve bu üniformanın bir parçası olan

değneği cop gibi tutan renksiz bir yaratıktı. Adı Cindy'di. Köpeğin adı ise Rinty. Kızla köpeğin sırıtışları birbirinin aynıydı. Bu gerçeküstüydü.

Skip'le bana göre Nate'in en büyük kusuru, Cindy ile Rinty'nin altında, şık ve küçük RCA pikabının hemen üstünde alfabetik olarak bir rafa dizilmiş plak albümü koleksiyonuydu. Üç Mitch Miller plağı (*Sing Along with Mitch, More Sing Along with Mitch, Mitch and the Gangsing John Henry and other American Folk Favorites*), Meet Trini Lopez, bir Dean Martin longplay'i (*Dino Swings Vegas!)*, bir Gerry and the Pacemakers longplay'i, ilk Dave Clark Beşlisi Albümü -belki de yapılmış en kötü rock plağı- ve aynı türden daha birçokları vardı. Hepsini hatırlayamamam belki de daha iyi.

Skip bir akşam, "Nate, yapma," dedi. "Çok rica ederim, yapma." Bu King tutkusundan kısa bir zaman, belki de birkaç gün önceydi. "Nate masasının başında yaptığı işten başını kaldırmadan, "Lütfen neyi yapmayacakmışım?" diye sordu. Uyanık saatlerinin en büyük kısmını sınıfta ya da bu masanın başında geçiriyor gibiydi. Bazen onu burnunu karıştırıp parmağına çıkanları (dikkatle inceledikten sonra) orta çekmecenin altına sürerken yakalıyordum. Tek günahı buydu -tabii korkunç müzik zevkini- hesaba katmazsanız.

Skip, Nat'in plak albümlerini gözden geçiriyordu. Bunu ziyaret ettiği bütün çocukların odalarında hiç çekinmeden yapardı. Şimdi bir tanesini yükseğe tutarak bakıyordu. Bu haliyle röntgende kesinlikle habis bir tümöre bakan bir doktora benziyordu. Üstünde bir lise ceketi, başında da Dexter Lisesi beysbol kepiyle Nate'in ve benim yatağımın arasında duruyordu. Kolejde hiçbir zaman, sonraları da nadiren Kaptan kadar Amerikan yakışıklısı bir erkeğe rastlamışımdır. Skip aksine ise yakışıklılığından habersiz görünüyordu. Yine de buna pek inanamam, aksi halde kızlarla o kadar çok ilişkisi olmazdı. O devirde hemen herkes karşı cinsle düşüp kalkıyordu, ama Skip o dönemin kriterlerine göre bile fazlaca meşguldu. Yine de bütün bunlar '66 sonbaharında başlamamıştı; '66 sonbaharında Skip'in kalbi de tıpkı benimki gibi tamamen King'e ait olacaktı.

Skip hafif azarlayan, tatlı bir sesle, "Bu kötü, arkadaş," dedi. "Çok üzgünüm, ama insanın kulak zarlarını incitiyor."

Ben kendi masamda oturmuş, bir Pall Mall tüttürüyor ve yemek karnemi arıyordum. Lanet şeyi daima kaybediyordum zaten.

"Niçin plaklarıma bakıyorsun sanki?" Nate'in botanik kitabı önünde açıktı. Grafik kâğıdına bir yaprak resmediyordu. Mavi birinci sınıf kepini başının üstünde arkaya kaydırmıştı. Öyle sanıyorum ki Nate Hoppenstand, Maine'in şanssız futbol takımı en sonunda Şükran Günü'nden bir hafta önce bir gol atana kadar bu aptal paçavrayı başında taşıyan sınıfındaki tek öğrenciydi.

Skip plak albümünü incelemeyi sürdürüyordu. "Bu, şeytanı bile iktidarsız bırakır dostum," dedi sonunda.

Nate, "Bu şekilde konuşmandan nefret ediyorum," dediyse de hâlâ başını kaldırmamakta inat ediyordu. Skip de bu şekilde konuşmasından Nate'in nefret ettiğini bildiği için inadına öyle konuşuyordu. "Hem neden söz ediyorsun Allah aşkına?"

"Kullandığım lisanın seni incitmesine üzüldüm, ama sözlerimi geri almıyorum. Geri alamam. Çünkü bu kötü ve canımı sıkıyor, dostum. Fena halde canımı sıkıyor."

"*Ne?*" Nate en sonunda sinirlenerek bir Rand McNally yol atlasındaki gibi dikkatle işaretlenmiş yaprağı bıraktı ve başını kaldırdı. "NE?"

"Bu."

Skip'in elinde tuttuğu albümün kapağında şirin yüzü ve bluzunun önünden fırlayan şirin küçük memeleri olan bir kız, bir geminin güvertesinde dans ederken görülüyordu. Tek elini selam verir gibi şirin bir hareketle yükseğe kaldırmıştı. Başında da şirin bir küçük denizci kepi dikkati çekiyordu.

Skip, "Senin, *Diane Renee Sings Navy Blues*'u Amerika'da okula beraberinde getiren biricik üniversite öğrencisi olduğuna bahse girerim," dedi. "Bu yanlış, Nate. O albümün yeri, bütün lise toplantılarına ve kilise davetlerine giydiğini tahmin ettiğim sosis pantolonunla birlikte evinin tavan arası."

Skip'in kastettiği, arkasında işe yaramaz küçük bir tokası olan kemersiz polyester pantolonlarsa, Nate'in beraberinde bütün bir koleksiyon getirdiğini sanıyordum. Şu anda bile üstünde öyle bir pantolon vardı. Ama bir şey söylemedim. Kendi kız arkadaşımın çerçevelenmiş

bir fotoğrafını elime aldım ve yemek karnemin arkasında olduğunu gördüm. Onu yakaladığım gibi Levi's marka kot pantolonumun cebine tıktım.

Nate gururla, "Bu iyi bir plaktır," dedi. "Hem de çok iyi bir plak. İnsanı hareketlendiriyor."

Skip, "Hareketlendiriyor ha?" diyerek plağı Nate'in yatağının üstüne fırlattı. (Nate'i zıvanadan çıkardığını bildiği için Nate'in plaklarını asla raftaki yerlerine koymazdı.) "'Erkek arkadaşım hey gemi diyerek Donanmaya katıldı.' Bu senin iyi tanımına uyuyorsa, sakın beni bir gün muayeneye kalkma."

Nate her kelimesinin üzerine basa basa, "Ben dişçi olacağım, doktor değil," dedi. Boynunun damarları şişmeye başlamıştı. Bildiğim kadarıyla Skip Kirk, Chamberlain Hall'da, belki de bütün kampüste vurdum duymaz oda arkadaşımı fena halde sinirlendirebilen biricik insandı. "Ben pre-dent'teyim," dedi. "Pre-dent'teki dent'in ne anlama geldiğini biliyor musun? *Diş* demektir, skip! Diş!"

"Dişlerimdeki kahrolası çürüklerden birini doldurmanı istemediğimi sakın unutma."

"Niçin daima bunu söyleyip duruyorsun?"

"Neyi söylüyorum?" Skip yanıtı biliyor, ama Nate'e mutlaka söyletmek istiyordu. Nate sonunda söylüyor, ama söylerken de yüzü pancar gibi oluyordu. Bu ise Skip'i büyülüyordu. Nate'le ilgili her şey Skip'i büyülüyordu zaten; Kaptan bir keresinde bana Nate'in uzaydan geldiğine, İyi Çocuk Gezegeni'nden ışınlandığına inandığını söylemişti.

Nate Hoppenstand de, "Kahrolası diyorsun," dedi ve anında yanakları kızardı. Bir an için Dickens'in romanlarındaki tiplerden birine benzemişti.

Skip, "Ne yapayım, hayatımda daima kötü örneklerim oldu," dedi. "Ama ben senin geleceğinden korkuyorum, Nate. Ya kahrolası Paul Anka kahrolası bir dönüş yaparsa?"

Nate, "Sen bu plağı hiç dinlemedin," diyerek *Diane Renee Sings Navy Blue*'yu yatağın üstünden, kaparak tekrar Mitch Miller'le *Stella Stevens in Love*'ın arasına yerleştirdi.

Skip, "İstemem, kahrolası," dedi. "Haydi gel, Pete, bir şey yemeye gidelim. Kahrolası karnım zil çalıyor."

Jeoloji kitabımı elime aldım, gelecek salıya bir test yapılacaktı. Skip kitabı elimden alıp tekrar masanın üstüne fırlattı. Bu arada, bana eliyle zevk verdiği halde bir türlü teslim olmayan kız arkadaşımın resmini devirdi. Hiç kimse bu açıdan Katolik kızların eline su dökemez. Hayatta birçok konuda fikrimi değiştirdim, ama bu konuda asla.

"Niçin yaptın bunu?" diye sordum.

"İnsan masada okumaz," dedi. "Bir aşevindeki bulamacı yerken bile. Sen ne biçim bir ambarda doğdun?"

"Doğrusunu istersen, bireyleri masada okuyan bir ailenin içinde dünyaya geldim. Buna inanmak sana zor gelse bile."

Skip aniden ciddileşti. Beni kollarımdan tutarak gözlerimin içine baktı ve, "En azından yerken ders çalışma. Tamam mı?" dedi.

"Tamam," dedimse de, kahrolası canım nerede isterse orada çalışma hakkımı korumaya kararlıydım.

"Bir koç gibi sağa, sola tos atarsan, ergeç ülser olursun. Babamı öldüren de ülserdi. O da tos vurmaya ve bastırmaya son veremedi."

"Ya," dedim. "Üzgünüm."

"Üzülme, uzun zaman önceydi. Şimdi gel artık. Ton balığı tükenmeden gidelim. Sen de geliyor musun, Natebo?"

"Bu yaprağı tamamlamak zorundayım."

"Kahrolası yaprak."

Bir başkası bunu söylemiş olsa, Nate ona bir solucan görmüş gibi bakacak, sonra da sessizce elindeki işe dönecekti. Ama bu kez Nate bir an düşündükten sonra ayağa kalktı, ceketini her zaman astığı kapının arkasından alıp giydi. Kepe de başının üstünde çekidüzen verdi. Skip bile Nate'in bu birinci sınıf kepini giymekteki ısrarını eleştirmeye cesaret edemiyordu. (Skip'e kendi kepinin nereye kaybolduğunu sorduğumda Maine Üniversitesi'ndeki üçüncü günümüzde ve onunla tanışmamızın üçüncü günündeydik. "Onunla kıçımı sildim, sonra da pisliği bir ağacın üstüne fırlattım," dedi. Bu herhalde doğru değildi, ama tamamiyle göz ardı da edemedim.) Üç kat merdiveni hızlı hızlı indik ve ekim ayının ılıman alacakaranlığına çıktık. Her üç yatakhanenin öğrencileri, haftada dokuz yemek süresince çalıştığım Holyoke Commons'un yolunu tuttular. Çatal bıçakla ilgilenen görevlilikten tabak çanakla ilgilenen görevlili-

ğe daha yeni terfi etmiştim. Bir falso yapmazsam Şükran Günü tatilinden önce kütüphaneye terfi edecektim. Chamberlain, King ve Franklin Hall yüksek arazideydi. Ovaların Sarayı da öyle. Öğrenciler oraya ulaşmak için uzun bir oluk gibi arazinin içine batmış asfalt patikaları izliyordu. Bu patikalar daha sonra birleşerek geniş bir tuğla yol oluşturuyor ve tekrar tırmanıyordu. Dört binanın en büyüğü olan Holyoke, alacakaranlığın içinde okyanustaki bir turistik sefer gemisi gibi ışıldıyordu.

Asfalt yolların buluştuğu çukur her nedense Bennett's Run diye biliniyordu. King'le Chamberlain'in delikanlıları bu patikaların ikisini, Franklin'in kızları ise üçüncüsünü izliyordu. Patikaların buluştuğu yerde kızlarla delikanlılar buluşuyor, konuşuyor ve gülüşüyor, hem serbestçe, hem de çekinerek bakışıyorlardı. Oradan Bennett's Walk olarak bilinen geniş tuğla yol boyunca Commons, yani yemekhane binasına doğru birlikte ilerliyorlardı.

Öbür yoldan, sert çizgili soluk yüzünde her zamanki belirsiz ifadeyle Stokely Jones III geliyordu. Uzun boyluydu, ama daima koltuk değneklerinin üzerine eğilerek yürüdüğünden bu fark edilmiyordu. Aralarında bir tek açık telin bulunmadığı kusursuz siyahlıktaki saçlarının perçemleri alnına dökülüyor, kulaklarını gözden gizliyor, birkaç perçemi de çaprazlamasına olarak soluk yanaklarına ulaşıyordu.

Beatle saç kesiminin en parlak çağıydı. Bu kesim çoğu delikanlı için saçların yukarı yerine aşağı taranmasından, böylece alnın (bu arada da bir sivilce kalabalığının) gizlenmesinden oluşuyordu. Stoke Jones'da bu züppelikten eser yoktu. Orta uzunluktaki saçları, gitmek istedikleri yere gidiyorlardı. Sırtı, şimdi olmasa bile çok geçmeden kalıcı şekilde kamburlaşacaktı. Gözleri, koltuk değneklerinin kavislerini izlemek ister gibi genellikle aşağı bakıyordu. Bu gözler eğer yukarıya çevrilip sizinkilerle karşılaşırsa, yansıttıkları doğal zekâyla sizi şaşkınlığa düşürüyorlardı. Kalçalarından aşağısı iskelete dönmüş bir New England Heathcliff'iydi. Derslerine gittiği zaman genellikle dev metal askıların içinde hapsolmuş bacakları, can çekişen bir mürekkepbalığının dokunaçları gibi pek zayıf hareket edebiliyorlardı. Belden yukarsı aksine kuvvetli ve kaslıydı. Bu da garip bir bileşim oluşturuyordu. Stoke Jones ÖNCE ve SONRA'nın her nasılsa aynı vücutta birleştiği bir Charles Atlas reklamıydı. Yemeklerini

Holyoke açılır açılmaz yiyordu. İlk sömestrimizin başlamasının üzerinden üç hafta geçmeden bunu sakatlığı yüzünden değil, Greta Garbo gibi yalnız kalmak istediği için yaptığını anlamıştık.

Bir gün kahvaltıya gittiğimiz sırada Ronnie Malenfant, "Allah belasını versin," dedi. Jones'a az önce merhaba demiş, ama Jones ona başını bile sallamadan koltuk değneklerine abana abana geçip gitmişti. Bu arada bir şeyler mırıldandığını hepimiz duymuştuk. "Çekirge kılıklı sakat budala." Bunu söyleyen her zaman anlayışlı olan Ronnie'ydi. Sanırım ona zarafetini, çekiciliğini ve yaşama zevkini veren, Lewiston'da aşağı Lisbon Sokağı birahanelerinin arasında büyümesi olmuştu.

Jones'un koltuk değnekleriyle üzerimize geldiği o akşam Skip, "Ne oluyor, Stoke?" diye sordu. Stoke, üst tarafı kontrollü şekilde öne doğru atılır gibi her yere gidiyor, bu duruşu onu gemi pruvalarındaki oyma tasvirlere benzetiyordu. Alt yarısını pelteleştiren şeye her neyse Allah belanı versin diyor, nanik yapıyor ve size zeki bakışlı gözleriyle vahşi vahşi bakarak türlü müstehcen laflar ediyordu.

Stoke yanıt vermedi, yalnız bir an başını kaldırarak Skip'le göz göze geldi. Sonra çenesini eğerek alelacele yanımızdan geçip gitti. Dağınık saçlarının arasından sızan ter, yüzünün iki yanına akıyordu. Tempo tutar gibi, "Rip-rip, rip-rip, rip-rip," diyor veya hepimize neler yapmak istediğini sıralıyordu. Onun kokusunu, terinin ekşi ve keskin kokusunu alabiliyordunuz. Hiç yavaş yürümediği için daima terliydi. Yavaş gitmek sanki onu gücendiriyordu, ama başka bir şey daha vardı. Teri keskin kokulu olsa da rahatsız etmiyordu. Bunun altındaki koku daha tatsızdı. Lisedeyken etaplı koşulara katılırdım (Üniversitenin birinci sınıf öğrencisi olarak Pall Mall'larla dört buçuk arasında bir seçim yapmak zorunda kalınca tabut çivilerini seçmiştim.) ve daha önce de bu bileşimin kokusunu almıştım. Bu genellikle grip ya da boğaz enfeksiyonu geçiren bir çocuk kendini buna rağmen koşmaya zorlayınca oluyordu. Buna benzeyen biricik koku, uzun süre fazla hızlı çalıştırılan bir elektrikli tren transformatöründen çıkardı.

Derken yanımızdan geçip gitti. Çok geçmeden Ronnie Malenfant tarafından Rip-Rip diye adlandırılacak olan ve o akşamlık koskocaman bacak desteklerinden kurtulan Stoke Jones yatakhaneye dönüyordu.

Nate, "Hey, bu da nesi?" diye sordu. Durmuş, omzunun üzerinden arkaya bakıyordu. Skip'le ben de durmuş, bakıyorduk. Nate'e tam ne demek istediğini soracağım sırada ben de gördüm. Jones'un üstünde kot bir ceket vardı. Bunun arkasına da tıpkı bir Kara Büyü damgasına benzeyen ve o sonbahar akşamının ölgünleşmiş ışığında belirli belirsiz fark edilen daire içinde bir şekil resmedilmişti.

Skip, "Bilmiyorum," dedi. "Serçe tarafından bırakılmış bir ize benziyor."

Koltuk değnekli genç bir başka ekim ayının bir başka perşembe gecesinde yemekhanedeki bir başka akşam yemeğine giden kalabalığın arasına karıştı. Delikanlıların çoğu sinekkaydı tıraşlıydı. Kızların çoğunun üstlerinde eteklikler ve Peter Pan yakalı Ship'n Shore bluzlar vardı. Hemen hemen dolunay evresindeki mehtap üzerlerine turuncu ışığını düşürüyordu. Acayipler Çağı'na daha iki yıl vardı ve üç arkadaşın içinde hiçbirimiz barış işaretini ilk kez görmüş olduğumuzun farkında değildik.

5

Cumartesi gününün sabah kahvaltısında Holyoke'da tabak çanak görevlisiydim. Yemekhane cumartesi sabahları hiçbir zaman fazla kalabalık olmadığı için avantajlı bir yemekti bu. Çatal bıçaklarla ilgilenen Carol Gerber adlı kız, taşıyıcı kayışın başında duruyordu. Ben hemen yanındaydım. Benim görevim, kayışla gelen tepsilerden tabakları kapmak, onları çalkalamak ve yanımdaki arabanın üstüne istiflemekti. Taşıyıcı kayış üstündeki trafik, hafta içi günlerin akşam yemeklerinde olduğu gibi yoğun olursa tabakları üstlerindeki pislikle istifliyor ve daha sonra işler yavaşladığı zaman çalkalıyordum. Yanımda bardaklardan görevli erkek ya da kız duruyordu. O da bardaklarla fincanları kapıyor ve özel bulaşık makinesi ızgaralarına diziyordu. Holyoke aslında çalışmak için kötü bir yer değildi. Arada bir Ronnie Malenfant tarzında espri sahibi biri, bir sosisi veya yenilmemiş yulaf lapasını üstünde SENİ DÜZMEYE GELİYORUM yazılı özenle yırtılmış kâğıt peçete şeritlerle iade ederdi. (Bir keresinde donmakta olan et sosuyla dolu bir çorba

kâsesinin üstünde İMDAT, BİR İNEK KOLEJİNDE TUTSAĞIM mesajı vardı.) Bazı çocukların ne kadar domuz olduklarına ise inanamazsınız; ketçap dolu tabaklar, patates püresi doldurulmuş süt bardakları, sağa sola saçılmış sebzeler olağan manzaralardandı. Fakat bizimkisi yine de özellikle cumartesi sabahları hiç de kötü bir iş değildi.

Bir gün (sabahın bu kadar erken bir saatinde olağanüstü güzel gözüken) Carol'un ötesine bakınca Stoke Jones'u gördüm. Sırtı cama çevriliydi, ama yanına dayalı koltuk değnekleri veya ceketinin arkasına çizilmiş garip şekil gözden kaçacak gibi değildi. Skip haklıymış; gerçekten de bir serçenin bıraktığı izlere benziyordu. (Hemen hemen bir yıl sonra TV'de adamın biri bundan "büyük Amerikan kümes hayvanının bıraktığı iz" diye söz edecekti.

Onu işaret ederek Carol'a, "Bunun ne olduğunu biliyor musun?" diye sordum.

Carol uzun bir zaman baktıktan sonra başını salladı. "Hayır. Bir tür şaka olmalı."

"Stoke hiç şaka etmez."

"Aman Tanrım, neler bilirmişsin sen."

Vardiyamız sona erince. Carol'a yatakhanesine kadar eşlik ettim. (Bir yandan da kendi kendimi sadece nazik davrandığıma, Carol Gerber'i Franklin Hall'a götürmekle Gates Falls'daki Annemarie Soucie'ye kesinlikle ihanet etmediğime inandırmaya çalışıyordum.) Daha sonra Chamberlain'e yürürken o serçe izinin anlamını bilen olup olmadığını merak ettim. Aradan bu kadar zaman geçtikten sonra niçin Jones'un kendisine sormayı akıl etmediğimi düşünüyordum. Katıma ulaşınca, düşüncelerimin yönünü tamamiyle değiştiren bir şey gördüm. Tabak çanak sırasında Carol'un arkasında yerimi almak için tek gözüm açık olarak sabahın altı buçuğunda binamdan çıktıktan sonra birisi David Dearborn'un kapısını tıraş kremine bulamıştı. Tıraş kremi yanlara, kapı tokmağına ve daha da kalın bir yol halinde kapının dibine sürülmüştü. Bu alttaki tabakada beni gülümseten bir çıplak ayak izi gördüm. Dearie, arkasında sadece bir silecekle kapıyı açıp duşa gitmeye hazırlanıyor ve kayıp *puff!*

Hâlâ gülümseyerek 302 numaraya girdim. Nate masasının başında bir şey yazıyordu. Bir kolunu not defterinin etrafına sarmış olduğunu görerek bunun Cindy'ye yazdığı o günkü mektup olduğu sonucunu çıkardım.

Kendi raflarıma yürüyüp jeoloji kitabımı alırken, "Birisi Dearie'nin kapısını kremlemiş," dedim. Üçüncü kat salonuna inip salı günkü test için biraz çalışmayı planlıyordum.

Nate ciddi ve kınar gözükmeye çalıştıysa da hafifçe gülümsemekten kendini alamadı. O günlerde hep üstünlük taslamaya çalışıyor, fakat hiçbir zaman hedefe varamıyordu. Geçen senelerle birlikte daha başarılı olduğunu tahmin ederim. Ne kadar yazık!

Nate, "Nasıl bağırdığını duymalıydın," dedi. Kişner gibi bir kahkaha attı, sonra daha fazla saygısızlık etmemek için yumruğunu ağzına tıkadı. "Öyle küfrediyordu ki," diye devam etti. "Bir an için Skip'le yarışıyordu sanırdınız."

"Küfretme konusunda hiç kimsenin Skip'e yetişebileceğini sanmam."

Nate bana bakarken gözlerinin arasında bir kaygı kırışığı yer etmişti. "Sen yapmadın, değil mi?" dedi. "Çünkü erken kalktığını biliyorum."

"Dearie'nin kapısını dekore edecek olsam, tuvalet kâğıdı kullanırdım," dedim. "Tıraş kremlerimi sadece yüzüme bularım. Ben de senin gibi bir düşük bütçe öğrencisiyim. Yoksa unuttun mu?"

Kaygıdan kaynaklanan kırışık yok oldu, Nate de bir kez daha bir koro oğlanına benzedi. Odada arkasında sadece Jokey şortuyla oturduğunun farkına vardım. "Bu iyi," dedi. "Çünkü David bu işi yapanı bulacağını ve Disiplin Komitesi'nin karşısına çıkaracağını bağırıyordu."

"Lanet olası kapısı kremlendi diye D.K. Ha? Bundan şüpheliyim, Nate."

Nate, "Belki garip ama, sözlerinde samimiydi gibime geliyor. David Dearborn bazen bana deli gemi kaptanını hatırlatıyor. O filmde Humphrey Bogart da oynuyordu. Hangi film olduğunu anladın mı?"

"Evet, *Caine Mutiny* (Denizde İsyan)'dı."

"Hıh. David'in kat sorumlusu olduğunu unutma, suçluları Disiplin Komitesi'ne vermek görevinin bir parçası."

Üniversitenin kurallar ve davranış kitabında kovulma, hırsızlık, saldırı ve uyuşturucuya sahip olma/kullanmaya verilen en büyük cezaydı. Gözaltı bunun bir derece altında olup odanızda bir kızın bulunması gibi suçlara verilen cezaydı. (Kızların sokağa çıkma yasağından sonra odanızda bir kızın bulunması ise, inanılması şimdi ne kadar zor olsa da, yine kovulmayla sonuçlanabilirdi.) Gözaltı verilen başka suçların arasında odanızda alkollü içki bulundurmak, sınavlarda kopya çekmek ve başkasının yazdıklarını kendi yazmış gibi tanıtmak vardı. Bu sonuncu suçların herhangi biri de kuramsal olarak kovulmakla sonuçlanabilirdi ve kopyacılık (özellikle söz konusu olan yıl ortası ve yıl sonu sınavları olursa) bu şekilde sonuçlanıyordu. Ama çoğunlukla bütün sömestr süren bir disiplin cezası verilirdi. Bir yatakhane sorumlusunun kapıya tıraş kremi bulaştırmak gibi zararsız bir suç yüzünden aramızdan birine Erkekler Müdürü Garretsen'den disiplin cezası kopardığını düşünmek hiç hoşuma gitmiyordu. Ama karşımızdaki Dearie'ydi, yani haftalık oda denetimlerinde ısrar eden ve sorumluluğunun kapsamına girdiğini düşündüğü otuz iki dolabın tepelerine bakmak için yanında küçük tabure taşıyan ukalanın biri. Bu herhalde YSEG'dan, yani Nate'in Cindy ile Rinty'yi sevmesi gibi seviyor göründüğü bir programdan aldığı bir fikirdi. Aynı zamanda okul ödevlerini yapmayan çocukları da yakalıyordu; bu uygulama hâlâ okul politikasının bir parçasıysa da YSEG programı dışında büyük ölçüde unutulmuştu. Yeterli sayıda kötü puan alırsanız kendinizi Disiplin Komitesi'nin karşısında buluyordunuz. Sonuçta kuramsal olarak okuldan atılabilir, mecburî askerlik hizmetinizin ertelenmesi kalkabilir, askere alınabilir ve kendinizi Vietnam'da mermilerden kaçmaya çalışır bulabilirdiniz. Ve bütün bunlar sırf süprüntüleri dökmeyi ya da yatağın altını süpürmeyi sürekli olarak unuttuğunuz için de olabilirdi.

David Dearborn öğrenci kredisi ve bursla öğrenimine devam ediyordu, görevi de -yine kuramsal olarak- benim tabak, çanak işimden pek o kadar farklı değildi. Ama Dearie öyle düşünmüyordu. O kendini arkadaşlarından bir gömlek üstün, az sayıdaki gururlulardan ve yiğitlerden biri olarak görüyordu. Ailesi deniz kıyısından, Falmouth'dan geliyordu, 1966'da orada ise Puritenlerden kalmış elliyi aşkın Mavi Yasa

vardı. Ailesinin başına bir iş gelmiş, her neyse bu ailenin düzeyini eski melodramlardaki gibi düşürmüştü, ama Dearie hâlâ Falmouth'daki bir özel okul mezunu gibi giyiniyor, derslere üstünde bir bleyzırla geliyor, pazarları ise takım elbise giyiyordu. Küfürbazlığı, önyargıları ve sayılar konusundaki yeteneği ün yapmış Ronnie Malenfant'tan hiç kimse daha farklı olamazdı. Koridorda karşılaştıkları zaman Dearie'nin, kendi kendinden kaçar görünen bir yüzün üstündeki karışık kızıl saçlı, çıkık alınlı ve neredeyse çenesiz Ronnie'ye değmemek için irkildiği gözden kaçmıyordu. Ronnie'nin sürekli çapaklı gözleri, sürekli akan burnu, dahası, ucuz bir rujla boyanmış gibi gözüken kırmızı dudakları bu portreyi tamamlıyordu.

Dearie, Ronnie'den hoşlanmıyordu, ama Ronnie bu bakımdan yalnız değildi; Dearie görünüşe göre sorumluluğundaki gençlerin hiçbirinden hoşlanmıyordu. Biz de ondan hoşlanmıyorduk, Ronnie ise ondan düpedüz nefret ediyordu. Skip Kirk'ün hoşlanmamasına ayrıca küçümseme de karışıyordu. YSEG'de (en azından Skip'in kurstan ayrıldığı kasım ayına kadar) Dearie'yle beraberdi ve Dearie'nin ayak yalamak dışında her konuda berbat olduğunu söylüyordu. Bir lise son sınıf öğrencisi olarak eyalet beysbol takımına seçilmesine ramak kalan Skip'in kat sorumlumuz hakkında özel bir şikâyeti vardı: Dearie'nin hiç rahatını bozmadığını söylüyordu. Skip için en kötü günahtı bu. Rahatınızı bozmak zorundaydınız. Yaptığınız şey, sadece domuzlara yemlerini vermek dahi olsa rahatınızı bozmalıydınız.

Benim de Dearie'ye karşı herkes kadar antipatim vardı. İnsanların birçok kusuruna katlanabilirim, ama ukalalardan nefret ederim. Öyleyken ona karşı biraz anlayış da besliyordum. Bir kere Dearie'de şakadan, espriden anlama vasfından eser yoktu ve bana kalırsa bu, Stoke Jones'un alt yarısına olanlar kadar sakatlayıcı bir kusurdur. Zaten Dearie'nin kendi kendinden bile fazla hoşlandığını sanmıyorum.

Nate'e, "Suçluyu bulmazsa Disiplin Komitesi sorun olmaz," dedi. "Onu bulsa bile, Dekan Garretsen'in sırf sorumlunun kapısını kremledi diye birine ağır bir ceza vereceğini sanmıyorum." Bununla birlikte Dearie ikna edici olabiliyordu. Ailesi çaptan düşse bile Dearie'de hâlâ üst tabaka olduğunu gösteren bir özellik vardı. Bu da tabii ki geri kalanlarımızın ondan hoşlanmaması için fazladan bir sebepti.

Nate, "Yeter ki o marifeti sen yapmış olmayasın," deyince az daha gülüyordum. Nate Hoppenstand iç donuyla ve kafasında kepiyle oturmuştu, dar çocuk göğsü kılsızdı ve çillerle beneklenmişti. Sıskalığı göze çarpan göğüs kafesinin üzerinden bana ciddi ciddi bakıyordu. Babalık oyunu oynuyordu.

Sesini alçaltarak, "Sence Skip mi yaptı?" diye sordu.

"Hayır. Sorumlunun kapısını bu katta kimin kreme bulamayı düşündüğünü tahmin edecek olsam kim derdim?"

"Ronnie Malenfant."

"İyi bildin." Parmağımı tabanca gibi tutarak Nate'e çevirdim ve gözümü kırptım.

"Senin o sarışın kızla Franklin'e doğru yürüdüğünü gördüm," dedi. "Adı Carol'du galiba. Güzel kız."

"Yalnız kalmaması için ona arkadaşlık ediyordum."

Nate orada arkasında iç donu, başında da kepiyle oturuyor ve daha fazlasını biliyormuş gibi sırıtıyordu. Belki de biliyordu. Carol'dan pekâlâ hoşlanıyor, ama onun hakkında fazla bir şey bilmiyordum. Tek bildiğim Connecticut'tan gelmiş olduğuydu. Okulda çalışarak öğretim masraflarına katkıda bulunan pek az öğrenci eyalet dışından geliyordu.

Jeoloji kitabım koltuğumun altında olduğu halde koridorda salona doğru yürüyordum. Ronnie oradaydı. Önünü yukarı kıvırıp iğnelediği kepi, gazetecilerin şapkasına benzemişti. Bizim kattan iki çocuk daha: Hugh Brennan ve Ashley Rice yanında oturuyordu. Hiçbiri dünyanın en eğlenceli cumartesi sabahını yaşıyora benzemiyordu, fakat beni görünce Ronnie'nin gözleri parladı.

"Pete Riley!" dedi. "Aradığım adamın ta kendisi! King oynamayı biliyor musun?"

"Evet," dedim. "Allah'tan ki derslerime çalışmayı da biliyorum." Jeoloji kitabımı yükseğe kaldırıp gösterirken, bir şeyler yapmak istersem ikinci kat salonuna inmem gerektiğini düşünüyordum. Çünkü Ronnie hiç susmak bilmezdi. Ağzında motor mu vardı neydi, Ronnie Malenfant'ın susması olanaksızdı.

"Haydi, gel," diye kandırmaya çalıştı. "Puanını beş cent'e oynuyoruz, şu iki herif dersen, onlar King'i tıpkı ihtiyarların sevişmesi gibi oynuyorlar."

Hugh ile Ashley, övülmüş gibi aptal aptal sırıttılar. Ronnie'nin hakaretleri öylesine çiğ ve açık saçık, dahası öylesine zehirliydi ki, çoğu kişi onları şaka, hatta belki örtülü övgü olarak kabulleniyordu. Ama kesinlikle öyle değildi. Ronnie ağzından çıkan her kötü lafı kasıtlı söylüyordu.

"Ronnie, benim salıya bir sınavım var, bu geosiklin konusunu ise zerrece anlamıyorum."

Ronnie, "Geosiklin'in içine yapayım," dedi. Ashley, Rice yine kıkırdadı. "Bugünün kalan kısmı, yarın bütün gün ve pazartesi günü sabahtan akşama kadar geo-lanet olası- siklin'ine bol bol yeter."

"Pazartesi günü derslerim var, yarın ise Skip'le ben Oldtown'a gidecektik. Metodist Kilisesi'nde müzikli bir toplantı var."

"Kes, kirli kulaklarıma acı ve o folk pisliğinden söz etme bana. Michael istediğini yapsın, tamam mı? Sen beni dinle, Pete..."

"Ronnie, ben..."

"Siz iki salak burada kalın." Ronnie, Ashley'le Hugh'a kötü kötü baktı. İkisi de tartışmadılar. Onlar da herhalde bizler gibi on sekiz yaşındaydılar, ama koleje giden herhangi bir kimse, her eylül ayında okula, özellikle kırsal kesimden çok genç on sekizliklerin geldiğini söyleyecektir. Ronnie o gençlerin üzerinde etkili oluyordu. Gençler ona hayranlık duyuyorlardı. Ronnie onların yemek kuponlarını ödünç alıyor, duşta havlularını kapıyor, onları (Ronnie'ye bakılırsa protesto toplantılarına Jaguar'ıyla gelen) Rahip Martin Luther Coon'un hedeflerini desteklemekle suçluyor, onlardan borç alıyor, herhangi bir kibrit istemine "Kıçımı yala, maymun suratlı!" türünden hakaretlerle karşılık veriyordu. Ama onlar Ronnie'yi bütün bunlara rağmen... Belki de bütün bunların *yüzünden* seviyorlardı. Öylesine *kolej* olduğu için seviyorlardı onu.

Ronnie gırtlağıma sarıldı ve benimle özel olarak konuşabilmek için koridora sürüklemeye çalıştı. Ben ona hayranlık duymadığım gibi, koltukaltlarından yayılan balta girmemiş orman kokusundan biraz tiksiniyordum. Parmaklarına sarılıp onları arkaya büktüm ve elini üzerimden çektim. "Yapma bunu, Ronnie."

"Ouv, ov, ov, peki, peki! Yalnız ne olur bir dakika dışarı gel, olmaz mı? Parmaklarımı da bırak, canımı yakıyorsun! Hem bu mastürbasyon yaparken kullandığım el! Tanrım!"

Son kez mastürbasyon yapmasından beri onu yıkayıp yıkamadığını merak ederek elini salıverdim, fakat Ronnie'nin beni koridora sürüklemesine karşı koymadım. Arkadaş burada beni kollarımdan kavradı ve gözlerini iri iri açarak büyük bir ciddiyetle konuştu.

"Bu herifler oynamasını bilmiyorlar," dedi soluk soluğa. "Birer plasentadan farkları yok, Petesky, ama oyunu seviyorlar. Gerçekten seviyorlar, biliyor musun? Ben sevmiyorum, ama onlardan farklı olarak oynamasını biliyorum. Ayrıca iflas durumundayım, oysa bu gece Hauck'da iki Bogart filmi gösteriliyor. Onlardan iki dolar sızdırabilirsem..."

"Bogart filmleri mi dedin? Bir tanesi *Denizde İsyan* olmasın?"

"Doğru. Bir tanesi *Denizde İsyan*, öbürü de *Malta Şahini.* Bogart'ın hit filmleri. O iki plasentadan iki dolar sızdırabilirsem ver elini sinema. Dört dolarlarını sızdırırsam, Franklin'den bir kısrak çağırır, onunla beraber giderim. Sonra her şey bizim için." Sözde romantik arkadaşımız Ronnie buydu işte. Onu Sam Spade olarak *Malta Şahini*'nde gözlerimin önünde canlandırdım. Mary Astor'la öyle bir konuşması vardı ki. Düşüncesi sinüslerimin şişip burnumu tıkamasına yetti.

"Yalnız önemli bir sorun var, Pete. King'i üç kişi oynamak riskli. O bir tek kart için kaygılanırken kim hayal kurabilir ki?"

"Nasıl oynuyorsunuz? Oyun yüz puanda bitiyor, bütün kaybedenler de kazanana parayı ödüyor, öyle mi?"

"Evet. Sen de katılırsan kazancımın yarısını sana toka ederim. Ayrıca *kaybettiklerinin yarısını sana geri ödüyorum.*" Ronnie güneş gibi sıcak bir gülümseyişle bana baktı.

"Ya ben *seni* yenersem?"

Ronnie bir an şaşaladı, sonra daha da parlak gülümsedi. "Bu dünyada olmaz, tatlım. Ben iskambillerin cambazıyım."

Saatime, arkadan da Ashley'le Hugh'a baktım. Gerçekten de sıkı bir rakip olacağa benzemiyorlardı. "Bak, sana ne söyleyeceğim," dedim. "Yüz puanlık bir oyuna evet. Puan başına beş cent. Kimse kimseye bir şey iade etmiyor. Oynuyoruz, sonra ben çalışıyorum, böylece herkes güzel bir hafta sonu geçiriyor."

"Tamam." Salona döndüğümüzde Ronnie, "Seni severim, Pete, ama iş iştir, lisedeki homo erkek arkadaşların seni asla bu sabah benim yapacağım gibi düzmemişlerdir."

"Lisede benim homo arkadaşım yoktu," dedim. "Çoğu hafta sonlarımı Lewiston'a otostop yapıp senin kız kardeşini düzmekle geçirirdim."

Ronnie gülümseyerek oturdu ve bir iskambil destesini alıp kartları karıştırmaya koyuldu. "Onu iyi yetiştirmişim, değil mi?" dedi. Bayan Malenfant'ın cici oğlundan daha fazla alçalamazdınız. Birçokları bunu denediler, ama bildiğim kadarıyla kimse doğru dürüst başaramadı.

6

Ronnie pis ağızlı bir bağnaz, maymun pisliği kokulu bir yalakaydı, ama Allah için kâğıt oynayabiliyordu. İddia ettiği gibi bir dâhi değildi belki, en azından büyük bölümü şansa bağlı King oyununda değildi, ama yine de iyiydi. Tam konsantre olduğu zaman oynanmış hemen hemen bütün kartları hatırlayabiliyordu... Sanırım, bu yüzden o ekstra kartlı üç oyunculu King oyununu sevmiyordu.

Yine de ben o ilk sabah hatırı sayılır bir başarı gösterdim. Hugh Brennan oynadığımız ilk oyunda yüzü aştığında benim Ronnie'nin yirmi sekizine karşın otuz üç puanım vardı. King oyununu son iki veya üç yıldır oynamamıştım, hele ilk kez parayla oynuyordum. Ve yirmi beş cent'in, bu beklenmedik eğlence için ödenecek küçük bir bedel olduğunu düşünüyordum. Oyun Ashley'e iki dolar ve elli cent'e mal olmuştu; şanssız Hugh ise üç dolar altmış sökülmek zorunda kaldı. Ronnie'nin bir randevunun bedelini kazandığı anlaşılıyordu, ancak kızın, onun istediği seks oyununa evet demek için gerçek bir Bogart hayranı olması gerekirdi. Hatta bir iyi geceler öpücüğü elde etmesi bile kolay olmayabilirdi.

Ronnie, taze bir ava bekçilik eden bir karga gibi şişiniyordu. "Sizin için üzüldüm," dedi. "Doors'un şarkısındaki gibi, erkekler bilmezler, ama küçük kızlar anlarlar."

"Sen hastasın, Ronnie," dedim.

Hugh, "Yine oynamak istiyorum," dedi. Sanırım, P.T. Barnum haklıymış, dakika başı Hugh gibi birinin doğduğu doğruymuş. "Paramı geri istiyorum."

Ronnie, paslı görünümlü dişlerini ortaya çıkaran bir gülümseyişle, "Sana o şansı vermeye hazırım," dedi. Bana baktı. "Sen ne diyorsun, arkadaş?"

Jeoloji kitabım arkadaki kanepede unutulmuştu. Çeyreğimi geri istiyor, onun yanı sıra cebimde şıngırdayacak birkaç kuruş daha arzuluyordum. Ama bundan da çok Ronnie Malenfant'a bir ders vermek niyetindeydim.

Ronnie kartlar masanın üstüne akarken, "Tanrım, bu oyunu ne kadar seviyorum!" diyerek kıkırdadı.

7

Beni asıl tutsak eden ikinci oyun oldu. Bu kez yüz puana hızla tırmanan Hugh yerine Ashley oldu. Bu yolda, Kahpe Kız'ı her fırsatta şanssız Ash'in kafasına fırlatan Ronnie'den yardım gördüğünü söylemeye gerek yok. O oyunda kız bana yalnız iki kere geldi. İlk defasında Ashley'i onunla bombardıman edebilecekken arka arkaya dört elde elimde tuttum. Sonra, kızın bana kalacağını düşünmeye başladığım sırada Ashley oyuna başlama hakkını Hugh Brennan'a kaptırdı, Hugh da vakit kaybetmeden bir karoyu oynadı. Bu takımdan kartım olmadığımı bilmesi gerekirdi, ama dünyadaki Hugh'lar o kadar az şey bilirler ki. Sanırım, işte o yüzden bu dünyadaki Ronnie'ler onlarla kart oynamayı severler. Eli Kahpe Kız'la tamamladım, burnumu tuttum ve Hugh'a bakarak klakson sesi çıkardım. Altmışlı yılların acayip eski günlerinde böyleydi.

Ronnie somurttu. "Niçin yaptın bunu? Bu boku saf dışı bırakabilirdin!" Bize boş boş bakan Ashley'i çenesiyle işaret etti.

"Evet, ama ben o kadar budala değilim." Skor kâğıdına parmağımla vurdum. Ronnie o vakte kadar otuz puan kaydetmişti; benim ise otuz dört puanım vardı. Öbür iki oyuncu bunun çok ilersindeydi. Sorun Ronnie'nin hedeflerinden hangisini kaybedeceği değil, oyunu oynamayı bilen iki kişiden hangisinin kazanacağıydı. "O Bogie filmlerini görmeye benim de bir itirazım yok, tatlım," dedim.

Ronnie hasta dişlerini gösteren bir sırıtışla karşılık verdi. O arada bir seyirci kalabalığına oynuyordu. Belki yarım düzine seyirciyi yanımıza çekmiştik. Skip'le Nate de aralarındaydı.

Ronnie'nin durumu önceleri iyiydi. King'de eğer iyi düşük değerli kartlarınız varsa, güvendesiniz demektir. Seyircilere, "Riley hapı yuttu!" diye bildirdi.

Ben de öyle düşünüyordum, ama en azından Maça Kızı elimdeydi. Bunu ona geçirebilirsem yine de kazanırdım. Belki Ronnie'den fazla şey koparamazdım, ama öbür ikisine kan kusturabilirdim. İkisi beş doları gözden çıkarsalar yeriydi. Ve sonunda Ronnie'nin yüzünün değiştiğini görecektim. En çok istediğim de buydu: yüzünden o şeytanca zevkin silindiğini görmek.

Son üç ele sıra gelmişti. Ashley kupa altılısını oynadı. Hugh beşliyi oynarken ben de üçlüyü oynadım. Dokuzluyu oynarken Ronnie'nin yüzündeki gülümseyişin silinmesine tanık oldum. Elimde sadece ispati valesiyle Maça Kızı kalmıştı. Ronnie'nin daha küçük bir ispatisi olursa ben Kahpe Kız'ı oynamak ve alaylarına katlanmak zorunda kalacaktım. Ama aksi halde...

Karo beşlisini oynadı. Hugh karo ikilisini oynadı. Ashley ise ne yaptığını bilmediğini anlatan boş bir gülümseyişle pas geçti.

Odaya derin bir sessizlik egemendi.

Böylece gülümseyerek Maça Kızı'nı öbür üç kartın üstüne atarak oyunu bitirdim. Oyun masasının etrafında herkesin soluğunu salıverdiği duyuldu. Başımı kaldırınca yarım düzine seyircinin bir düzine olduğunu gördüm. David Dearborn kapı aralığında kollarını çaprazlayarak durmuş, somurtkan bir yüzle bize bakıyordu. Arkasında koridorda biri daha vardı. Bir çift koltuk değneğine abanmış biri.

Dearie sanırım iyice eskimiş kurallar kitabını, *Maine Üniversitesinde Yatakhane Kuralları*'nın 1966-1967 sayısını iyice karıştırmış ve para karşılığında dahi olsa iskambil oynamaya karşı hiçbir kural olmadığını görünce düş kırıklığına uğramıştır. Ama inanın, onun hayal kırıklığı Ronnie'ninkinin yanında hiç kalırdı.

Bu dünyada efendice oyun kaybedenler de vardır, kederli, somurtkan, küstah veya ağlamaklı olanlar da. Bir de en berbat kaybedenler olabilir. Ronnie işte bunlardandı. Yanakları pembeleşti, sivilce-

lerinin etrafı ise morardı. Ağzı incecik bir çizgi halini almıştı. Çenesini oynatarak dudaklarını kemirdiğini görebiliyordum.

Skip, "Şu işe bakın," dedi. "Kimin boku yediğini görüyor musunuz?"

Ronnie, Skip'i de, odanın içinde benden başka herkesi de görmezlikten gelerek, "Niçin yaptın bunu?" diye bana çattı. "Bunu yapmana gerek var mıydı, koca sersem?"

Öfkesi beni o kadar mutlu etmişti ki. "Ne yapalım," dedim. "Vince Lombardi'ye göre kazanmak her şey değil, tek şeydir. Sökül paraları, Ronnie."

"Sen ibnenin tekisin," dedi. "Kahrolası bir homosun. O eli kim dağıttı?"

"Ashley," dedim. "Ve eğer mızıkçılık yaptığımı iddia edersen, yüksek sesle söyle. Söyle ki ayağa kalkıp şu masanın etrafını döneyim, seni kaçmadan evvel yakalayıp pestilini çıkarabileyim."

Dearie, kapı aralığından lafa karıştı. "Benim katımda kimse kimsenin pestilini çıkaramaz!" Ancak, herkes onu duymamış gibi davrandı. Gözler Ronnie'yle benim üzerimdeydi.

Ronnie, "Sana mızıkçılık yaptın demedim, sadece o kartları kimin dağıttığını sordum," dedi. Kendini toparlamak için ne kadar büyük bir çaba harcadığını, ona indirdiğim darbeyi içine sindirmeye ve bu arada gülümsemeye çalıştığını görebiliyordum. Ama iri yeşil gözlerinde (O gözler Ronnie'nin biricik elle tutulur yeriydi.) öfke yaşları olduğu görülüyordu. Kulak memelerinin altında ise çenesinin köşeleri kalkıp iniyordu. Yüzünün yanlarında ikiz kalplerin atışını seyretmek gibi bir şeydi bu. "Kimin umurunda. Beni on puan geçtin, bu da elli cent demektir."

Okulda Skip gibi parlak bir atlet değildim -ders dışındaki biricik programlarım münazara ve koşuydu- ve hayatta hiç kimseye pestilini çıkaracağımı söylememiştim. Ronnie benim için iyi bir başlangıç olurdu ve Allah biliyor ya bunda samimiydim. Sanırım, herkes de biliyordu. Odada kuvvetli bir gençlik adrenalin havası esiyordu; kokusunu alıyor, hatta tadını hissedebiliyordunuz. Galiba beni biraz daha sıkmasını istiyordum. Böylesi, doğduğuna doğacağına onu pişman etmem için iyi bir bahane olurdu.

Masanın üstünde paralar belirdi. Yüzündeki somurtkan ifade daha da yoğunlaşan Dearie, masaya bir adım daha yaklaştı, ama bir şey

demedi... en azından bu konuda demedi. Bunun yerine odada bulunanlardan herhangi bir kimsenin kapısını kreme bulayıp bulamadığını ya da en azından bunu kimin yaptığını bilip bilmediğini sordu. Hepimiz dönüp ona baktık ve Dearie odaya girince Stoke Jones'un kapı aralığına gerilediğini gördük. Stoke koltuk değneklerine abanmış durumda pırıl pırıl gözleriyle hepimizi gözlüyordu.

Anlık bir sessizlikten sonra Skip, "Uykunda yürüyüp o işi kendin yapmadığına emin misin, David?" diye sordu. Bu sözlere kahkahalar karşılık verdi. Kızarma sırası şimdi Dearie'deydi. Renk boynunda başlayıp yanaklarına, oradan da alnına ve yassı saç biçiminin diplerine yayıldı. Homovari Beatle saç kesimleri kesinlikle Dearie'ye göre değildi.

Dearie, "Bir daha böyle bir şeyin olmamasını herkese duyurun," dedi. Farkına varmadan Bogart'ı taklit ederek, "Otoriteme karşı gelinmesine asla göz yummayacağım," diye ekledi.

Ronnie, "Kes sesini," diye mırıldandı. Kartları almış, üzüntüyle karıştırıyordu.

Dearie odanın içinde geniş üç adım attı, Ronnie'yi Kuzey Doğu Birleşik Amerika'nın seçme üniversitelerinin göstergesi olan gömleğinin omuzlarından kavrayarak hızla çekti. Ronnie, gömleğinin yırtılmaması için kendiliğinden ayağa kalktı. İyi gömleğinin sayısı fazla değildi; hiçbirimizin değildi.

"Bana ne söyledin, Malenfant?"

Ronnie etrafına bakındı ve bence hayatının en büyük kısmı süresince gördüğü şeyi gördü: yardımın ve sempatinin yokluğunu. Üstelik bunun nedeni hakkında hiçbir fikri yoktu.

"Bir şey söylemedim. O kadar paranoyak olma, Dearborn."

"Özür dile."

Ronnie, Dearie'nin pençesinden kurtulmak için çırpınıyordu. "Bir şey demedim ki. Demediğim birşey için niçin özür dileyeyim ki?"

"Sen yine de özür dile. Sesinde gerçek bir pişmanlık duymak istiyorum."

Stoke Jones, "Kes şunu," dedi. "Hepinize söylüyorum. Kendinizi bir görseniz. Bu kadar salaklık olmaz."

Dearie ona şaşırarak baktı. Sanırım, hepimiz şaşırmıştık. Belki Stoke bile şaşırmıştı.

Skip, "Boş ver," dedi. "Ronnie, kendisi için garantili gördüğü bir oyunu kaybettiği için biraz bozuldu. Senin kahrolası kapına kremi bulayan o değildir."

Ronnie'ye baktım. Birinin onu desteklemesi gibi ender bir deneyimi nasıl karşıladığını merak ediyordum. Bunun üzerine yeşil gözlerinde çok şey anlatan bir kıpırtı fark ettim. O an Dearie'nin kapısını benzetenin Ronnie olduğuna hemen hemen emin oldum. Tanıdıklarımın arasında ondan uygun başka kim vardı ki?

Dearie suçluluk anlatan o küçük göz kırpışa dikkat etmiş olsa eminim ki aynı sonuca varırdı. Ama o Skip'e bakıyordu. Skip ona sükunetle baktı, Dearie de (başkalarını değilse bile, kendi kendisini) kendi fikri olduğuna inandırabilmek için birkaç saniye sonra Ronnie'nin gömleğini bıraktı. Ronnie silkindi, omuzlarındaki kırışıkları eliyle düzeltti, sonra da bana borcunu ödeyebilmek için ceplerinde bozukluk aramaya girişti.

Ronnie, "Üzgünüm," dedi. "Hem de seni üzdüğümüz için çok, çok üzgünüm. O kadar üzgünüm ki kıçım sızlıyor.Tamam mı?"

Dearie arkaya doğru bir adım attı. Ben adrenalini hissedebilmiştim ve öyle sanıyorum ki, Dearie de kendi bulunduğu yöne doğru yayılan antipati dalgalarını aynı netlikle hissedebiliyordu. Çizgi filmlerdeki bodur bir ayıya benzeyen Ashley Rice bile Dearie'ye düşmanca bakıyordu. Nedenleri de bir değil birkaç taneydi. Bir: Dearie kat sorumlusuydu. İki: Katı, sevgili YSEG programının bir parçasıymış gibi yönetmeye çalışıyordu. Üç: İkinci sınıf öğrencilerinin birinci sınıf öğrencilerini tedirgin etmenin zorunlu görevleri olduğuna inandıkları bir zamanda lanet olası bir ikinci sınıf öğrencisiydi. İşte bu kadar, Dearie dostum.

Dearie, "Katımda daha fazla lise çocuğu maskaralıklarına göz yummayacağımı herkese duyurun," dedi. (İster inanın, ister inanmayın, katım demişti.) Günlerden cumartesi olduğu halde, Maine Üniversitesi eşofman üstüyle *ütülü* haki pantolonunun içinde kazık gibi duruyordu. "Burası bir lise değildi, beyler; burası Maine Üniversitesi'ndeki Chamberlain Hall'dur. Üniversiteli gençler gibi davranma zamanınız çoktan geldi."

1966'nın Gates Falls yıllığında oy birliğiyle Sınıf Soytarısı seçilmiş olmamın herhalde bir nedeni vardı. Topuklarımı birbirine vurup İngiliz stilinde bir selam çaktım. "*Evet, Sir!*" diye bağırdım. Seyircilerin arasın-

da sinirli gülüşler oldu. Ronnie çirkin bir kahkaha atarken Skip sırıttı. Skip arkasından iki avucunu açıp kaşlarını kaldırarak omuzlarını silkti. Dearie'ye, "*Görüyor musun? Bok gibi davranırsan, insanlar da sana o şekilde davranırlar,*" demek istiyordu sanki. Çoğu zaman sessizlik kelimelerden daha çok şey anlatır.

Dearie de konuşmadan Skip'e, arkasından da bana baktı. Yüzünde bir anlam yoktu, bir ölünün yüzü olsa bu kadar olurdu, ama bir kez olsun soytarılık etmemiş olmayı isterdim. Ne yazık ki benim gibi doğuştan soytarılar, on vakanın dokuzunda daha beyin birinci vitese girmeden harekete geçerler. Şövalyelerin cesur oldukları eski günlerde belki pek çok saray soytarısı hayalarından baş aşağı asılmıştır. *Morte Arthur*'da böyle bir şeyden bahsedilmiyor, ama sanırım doğrudur. Her neyse, kendime az önce bir düşman yarattığımı biliyordum.

Dearie hemen hemen kusursuz bir daire çevirerek yürüyüp salondan çıktı. Ronnie'nin, ağzına ekşi bir tat bulaşmış gibi ekşittiği yüzü çirkin yüzünü bir kat daha çirkinleştirdi. Bir sahne melodramındaki kötü kişinin sırıtışıydı bu. Dearie'ye arkasından bir nanik yaptı. Hugh Brennan biraz kıkırdadı, ama kimse doğru dürüst gülmedi. Stoke Jones ise hepimizden tiksinmiş gibi ortadan kaybolmuştu.

Ronnie pırıl pırıl gözlerle etrafına bakındı. "Ben yine varım," dedi. "Puan başına beş cent'e kim oynamak istiyor?"

Skip, "Ben varım," dedi.

Jeoloji kitabımın bulunduğu yöne bir kez olsun bakmayarak, "Ben de oynayacağım," diye atıldım.

Kirby McClendon, "King mi oynayacağız?" diye sordu. Kattaki en uzun boylu çocuk, belki de bütün okulun en uzun boylularından biriydi ve en az iki metre on santimdi. Ayrıca, yaslı gibi gözüken uzun bir tazı suratı vardı. "Tabii. İyi seçim."

Ashley, "Ya biz?" diye cıyakladı.

"Evet!" dedi Hugh. Adeta cezalandırılmaya açtı.

Ronnie, "Bu masadaki üstün oyuncuların arasında size yer yok." Kendisinden beklenmeyen anlayışlı bir tavırla konuşmuştu. "Niçin kendiniz bir oyun başlatmıyorsunuz?" diye sordu.

Ashley'le Hugh da denileni yaptılar. Saat dörde gelirken salondaki bütün masalar üçüncü katın birinci sınıf öğrencileri tarafından işgal edil-

mişti. Bunlar, kitaplarını kütüphanenin kullanılmış kitaplar bölümünden satın alan ayak takımından burslu öğrencilerdi ve puan başına beş cent'e oynuyorlardı. Yatakhanemizde çılgın mevsim başlamıştı.

8

Çumartesi gecesi Holyoke'da kap kacak görevlisi olduğum günlerden biriydi. Carol Gerber'e ilgi duymaya başladığım halde Brad Witherspoon'la yer değiştirmeye çalıştım. Pazar gününün sabah kahvaltısı Brad'indi ve o erken kalkmaktan en az Skip kadar nefret ediyordu. Ama Brad teklifimi reddetti. Şimdi o da oynuyordu ve cebinden iki dolar gitmişti. Zararını karşılamaya can atıyordu. Bana sadece başını salladı ve masanın üstüne bir maça attı. "Kahpe Kız'ı avlamaya gidelim!" diye bağırırken biraz Ronnie Malenfant'a benzemişti. Ronnie'nin en sinsi yanlarından biri zayıf kişilerin kendisini taklit edilmeye değer bulmalarıydı.

Günün büyük bir kısmını geçirdiğim ilk masadaki yerimden kalktım. Yerim anında Kenny Auster adında bir genç tarafından dolduruldu. Yaklaşık dokuz dolar ilerdeydim. (Özellikle kârına ortak olmamam için Ronnie başka bir masaya geçmişti.) Bu yüzden kendimi iyi hissetmem gerekirdi, ama hissetmiyordum. Önemli olan para değildi, oyundu. Oynamaya devam etmek istiyordum.

Üzüntüyle koridorda yürüdüm, odaya göz attım ve Nate'e mutfak personeliyle erken yemek isteyip istemediğini sordum. O sadece başını salladı ve tarih kitabından başını kaldırmadan gitmemi işaret etti. İnsanlar altmışlı yıllardaki öğrenci hareketlerinden söz ettikleri vakit çocukların çoğunun o çılgın mevsimden Nate gibi geçip gittiklerini kendi kendime hatırlatmak zorundayım. Etraflarında tarih yaratılırken onlar gözlerini tarih kitaplarından ayırmamışlardı. Hoş, Nate ne tamamen habersizdi, ne de kendini tamamen bu tür ek hedeflere adamıştı. Birazdan göreceksiniz.

Soğuyan havaya karşı ceketimin fermuvarını çekerek yemekhaneye doğru yürüdüm. Saat dördü çeyrek geçiyordu. Yemekhane saat beşe kadar açılmadığı için, Bennet's Run'da buluşan yollar hemen he-

men ıssızdı. Ama Stoke Jones oradaydı, koltuk değneklerine abanmış durumda yolun üstündeki bir şeyin üstünde yoğunlaşmıştı. Onu gördüğüme şaşırmamıştım; bir tür bedensel özürünüz olunca öbür öğrencilerden bir saat önce gelebilirdiniz. Bildiğim kadarıyla, özürlülere tanınan tek ayrıcalık buydu. Bedensel açıdan hapı yuttuysanız, mutfaktaki personelle yemek durumundaydınız. Paltosunun arkasındaki o serçe izleri alacakaranlıkta çok belirgin ve siyah gözüküyordu.

Ona daha fazla yaklaşınca *Sosyolojiye Giriş*'e baktığını gördüm. Kitabı Bennett's Yolu'nun soluk kırmızı tuğla zemininin üstüne düşürmüştü ve onu yere kapaklanmadan alabilmek için bir yöntem bulmaya çalışıyordu. Bir koltuk değneğinin ucuyla kitabı dürtüp duruyordu. Stoke'un iki, belki de üç koltuk değnek çifti vardı. Bunlar, bir dizi çelik halkayla ön kollarına oturmuştu. Onun, kitabı sağa sola itince "Rip-rip, rip-rip" diye homurdandığını duyabiliyordum. Koltuk değnekleriyle ileri atılırken "Rip-rip"inin çok kararlı bir tonu oluyordu. Ama o ton şu anda çaresizliğini dile getiriyordu. Stoke'la yeni tanıştığım sıralarda (Ronnie'nin birçok taklitçileri sömestrin sonunda ona bu adı yakıştırdılarsa da ben ona Rip-Rip demeyeceğim.) bir "Rip-rip"e ne kadar farklı nüanslar verebildiğini görerek şaşırmıştım. Bu, Navajo'ların *bulut*'un karşılığı olan kelimelerini kırk değişik şekilde söyleyebildiklerini keşfetmemden önceydi. Aslında pek çok şeyi keşfetmemden önceydi bu.

Benim yaklaştığımı duydu ve başını o kadar hızlı döndürdü ki, az daha düşüyordu. Onu yakalamak için hemen elimi uzattım. Kendini geri attı. Kalın bir kumaştan yapılmış paltosunun içinde adeta yüzüyordu.

"Bana yaklaşma!" diye hırladı. Onu itmemden korkmuş gibiydi. Zararsız biri olduğumu anlatmak ister gibi ellerimi kaldırdım ve yere eğildim. Bunun üzerine, "Kitabımdan çek ellerini!" diye bağırdı.

Bu uyarısına aldırmadım ve kitabı yerden aldığım gibi bir gazeteymişçesine koltuğunun altına sıkıştırdım.

"Senin yardımına ihtiyacım yok!"

Sert bir karşılık verecekken yanaklarındaki kırmızılığın etrafında ne kadar çok beyaz saçlarının da terden ne kadar çok ıslak olduğuna dikkat ettim. Kokusu -fazla zorlanmış transformatör kokusu- yine bur-

numa doldu. Onu aynı zamanda duyabildiğimi fark ettim; soluklarının hırıltılı ve balgamlı gibi bir sesi vardı. Stoke Jones revirin nerede olduğunu şimdiye kadar öğrenmemişse, pek yakında öğreneceğini hissediyordum.

"Seni taşımayı önermedim ki Allah aşkına." Zar zor gülümsemeyi başardım. Niçin gülümsemeyecektim sanki? Cebimde sabahleyin sahip olmadığım bir dokuz dolarım yok muydu? Chamberlain Üç'ün kriterlerine göre zengindim.

Jones bana o karanlık gözleriyle baktı. Dudakları gerildi. Ama bir an sonra başını eğdi. "Anladım. Teşekkür ederim." Sonra o tehlikeli hızla yokuşu tırmanmayı sürdürdü. Önceleri epeyce ilerimdeydi, ama sonra yolun dikliği onu zorlamaya başladığından yavaşladı. O balgamlı solukları daha gürültülü olmaya ve hızlanmaya başladı. Ona yetiştiğimde bunu rahatlıkla duydum.

"Niçin kendini zorluyorsun?" diye sordum.

Bana "hâlâ orada mısın" der gibi sinirli bir bakış fırlattı.

Kitabını işaret ettim. "Yine kayıyor."

Durup kitaba koltuğunun altında çekidüzen verdi, sonra dikkatini yine koltuk değneklerine çevirdi. Sinirli bir balıkçıl kuşu gibi sırtını kamburlaştırmıştı ve saçlarının kara perçemlerinin arasından bana ters ters bakıyordu. "Sen devam et," dedi. "Benim bir koruyucuya ihtiyacım yok."

Omuzlarımı silktim. "Seni korumaya çalışmıyordum, sadece yanımda bir arkadaş istedim."

"Ben kimseyi istemiyorum."

Dokuz dolarıma rağmen sinirlenerek yoluma devam ettim. Biz sınıf soytarıları arkadaş edinmeye o kadar düşkün değiliz -iki veya üç tanesi hayatımız boyunca bize yeter- ama dışlanmak da hiç hoşumuza gitmez. Hedefimiz, gülerek arkamızda bırakabileceğimiz bir yığın tanıdığa sahip olmak.

Arkamdan, "Riley," diye seslendiğini duydum.

Döndüm. Sonunda biraz yumuşamaya karar verdiğini zannetmiştim. Ne kadar yanılmışım.

"Jestten jeste fark vardır," dedi. "Kat sorumlusunun kapısına tıraş kremi bulamak, onu sevdiğini söylemenin başka bir yolunu bulamadı-

ğın için Küçük Susie'nin sınıftaki sırasına sümük sürmekten sadece bir adım ilerdedir."

Daha da fazla sinirlenerek, "Dearie'nin kapısına tıraş kremini bulayan ben değilim," dedim.

"Evet, ama bu işi yapan hergeleyle oyun oynuyorsun. Böylece ona güvenilirlik sağlıyorsun." İlk defa duyduğum bu kelimenin, yetmişli ve kokaine batmış seksenli yıllarda inanılmayacak kadar gevşek bir kariyeri olmuştu. Özellikle de politikada. Sanırım, *güvenilirlik* 1986'larda altmışlı yılların savaş protestocuları ve ırksal eşitliğin korkusuz savaşçıları paçoz bonoları keşfettikleri sırada utançtan ölmüştü. Jones birden sordu. "Niçin vaktini israf ediyorsun?"

Bu, beni sarsacak derecede tepeden inme bir soruydu, ama şimdi geriye baktıkça bana inanılmayacak kadar budalaca görünen bir yanıt verdim. "Benim israf edilecek bol vaktim var."

Jones benden daha iyi bir yanıt beklememiş gibi başını salladı. Yine yürümeye başladı ve her zamanki gibi başını eğerek, sırtını kamburlaştırıp terli saçlarını sallayarak ve kitabını kolunun altına sıkıştırmış olarak yanımdan geçti. Kitabın yine kolunun altından fırlayacağını tahmin ederek bekledim. Bu kez Jones'u koltuk değneğiyle mücadele etmekte serbest bırakacaktım.

Ama kitap düşmedi, Jones'un Holyoke'un kapısına varıp kurcalamasını, sonra da içeri dalmasını seyrettikten sonra kendi yoluma gittim. Tepsimi doldurduktan sonra Carol Gerber ve kap kacak ekibinin diğer üyeleriyle oturdum. Böylelikle Stoke Jones'dan olabileceğim kadar uzak oluyordum ve bu da işime geliyordu. O ayrıca hatırladığım kadarıyla öbür özürlü çocuklardan da ayrı oturuyordu. Stoke Jones herkesin uzağındaydı. Koltuk değnekli bir Clint Eastwood.

9

Her zamanki 'müşteriler' saat beşte sökün etmeye başladılar. Beşi çeyrek geçe kap kacak ekibi vazife başındaydı ve bir saat süreyle aynı hızlı tempoyla çalıştılar. Yatılı öğrencilerin büyük bir kısmı hafta sonunu geçirmek için evlerine dönerler, ama geride kalanların hiçbiri

yemek mönüsü fasulye, sosis ve mısır ekmeği olan cumartesi gecesi yemeğini kaçırmazlar. Tatlı Jell-O'ydu. Ovaların Sarayı'nda tatlı daima Jell-O yani jöleydi. Ahçının keyfi yerinde olursa Jell-O'nun içinde küçük meyve parçaları bulunabiliyordu.

Carol çatal ve bıçaklarla meşguldü, ama kalabalık azalınca oradan çekildi. Kahkahadan kırılıyordu. Yanakları pancar gibi olmuştu. Taşıyıcı kayışla gelen şey Skip'in eseriydi. Bunu o gece daha geç bir saate itiraf edecekti, ama ben görür görmez anlamıştım. Öğretim fakültesinde olan Skip'in yazgısı onu Dexter Lisesi'nde tarih öğretmenliği ve beysbol koçluğu yapmaya sürükleyecekti. Oysa elli dokuz yaşında fazla alkolün neden olduğu bir kalp krizi sonucunda düşüp ölecek olan bu arkadaşın güzel sanatlarla ilgili bir meslek seçmesi gerekirdi. Beş kuşaktır çiftçi olan bir aileden gelmese seçerdi de. Kalabalık ailesinin içinde (Skip bir gün dinlerinin İrlandalı Katolik olduğunu söylemişti.) üniversiteye gidenlerin ikincisi veya üçüncüsüydü. Kirk klanı ailenin içinde bir öğretmeni hayalinde canlandırabiliyordu, ama bir ressamı ya da heykeltıraşı asla. Skip de on sekiz yaşındayken onlardan farklı düşünemiyordu. Sadece içine girmeye çalıştığı deliğe pek uymadığını görebiliyor, bu da onu huzursuz ediyordu. Herkesin odasına girip longplay'lerini inceliyor, hemen herkesin müzik zevkini eleştiriyordu.

1969'da kim ve ne olduğu konusunda daha iyi bir fikri vardı. *Papier-mache*'den[1] bir Vietnam'lı aile tablosu meydana getirdiği yıldı. Bu, Fogler Kütüphanesi'nin önündeki bir barış toplantısının sonunda ateşe verilmişti. Gençler ödünç alınmış amplifikatörler aracılığıyla "Get Together" şarkısını söylüyorlar, yarım günlük hippiler de bir av sonrasındaki kabile savaşçıları gibi tempo tutuyordu. Her şeyin kafamın içinde ne kadar karmakarışık olduğunu görüyorsunuz ya. Emin olduğum tek şey, okyanusun altındaki Atlantis'ti. Kâğıttan aile yandı, hippi protestocular, dans ederlerken "Napalm! Napalm! Gökten inen pislik!" diye şarkı söylüyorlardı. Bir süre sonra oradakiler birbirlerine öteberi atmaya başladılar. Önce yumurtalar, arkadan da taşlar yağmaya başladı.

---

(1) *Papier-mache:* Kâğıt hamuru, yağ, reçine vs.'den yapılmış sert ve dayanıklı bir plastik materyel.

1966 yılındaki o gecede Carol'u tabak çanak sırasından gülerek kaçırtan bir *papier mache* aile değildi; Holyoke Yemekhanesi'nin fasulye Matterhorn'unun tepesinde duran çapkın bir sosisçiydi. Uygun yerinden kocaman bir sosis fışkırmıştı. Elinde küçük bir Maine Üniversitesi flaması vardı. Başının üstünde de mavi bir mendili birinci sınıf kepine benzeyecek şekilde katlamıştı. Tepsinin önünde mısır ekmeği kırıntılarıyla DAHA FAZLA MAINE FASULYESİ YİYİN mesajı yazılıydı!

Saray'da, tabak çanak sırasının başında geçirdiğim süre boyunca pek çok yenilebilir sanat eseri karşıma çıkmıştır, ama bunun, hepsinin şampiyonu olduğunu düşünüyorum. Stoke Jones herhalde buna da zaman diyebilirdi, ama bu kez yanılıyordu. Otuzu aşkın yıl sonra sizi hâlâ güldürebilecek güçte bir şey kesinlikle zaman kaybı olamaz. Ve ben böyle bir şeyin ölümsüzlüğe çok yakın olduğunu düşünüyorum.

10

Saat altı buçukta kartımı bastıktan sonra elimde son bir çöp torbasıyla mutfağın arkasında kira payı indim ve çöpü orada dizili dört konteynırdan birinin içine attım.

Arkama dönünce Carol Gerber'le iki çocuğun binanın köşesinde sigara içtiklerini ve ayın gökte yükselişini seyrettiklerini gördüm. Öbür iki kişi ben yaklaşırken uzaklaştılar. Ben bu arada Pall Mall pakedimi ceketimin cebinden çıkardım.

Carol, "Hey Pete, daha fazla Maine fasulyesi ye," deyip güldü.

"Evet." Kendime bir sigara yaktım. Sonra fazla düşünmeden, "Bu gece Hauck'da iki Bogart filmi gösteriliyor. Saat yedide başlıyor. Oraya kadar yürümek için vaktimiz var. Gitmek ister misin?" dedim.

Carol yanıt vermeden sigarasından bir nefes çekti, ama hâlâ gülümsediği için evet diyeceğini anladım. Daha önce bütün istediğim üçüncü kat salonuna dönüp King oynamaktı. Ama şimdi, oyundan uzaklaşınca, oyun artık önemini kaybetmişti. Ronnie Malefant'ın pestilini çıkaracağımı mı söylemiştim? Galiba söylemiştim -o anın anısı belleğimde yeterince netti- ama şimdi, serin havada Carol'un yanında dururken bunun nedenini anlamak benim için zordu.

Carol sonunda, "Yaşadığım kentte bir erkek arkadaşım var," dedi.

"Yani bu yanıtın hayır mı demek?"

Genç kız dudaklarının köşelerindeki küçük gülümseyişle "hayır" der gibi başını salladı. Sigarasının dumanı yüzünün etrafında sürükleniyordu. Kızların tabak çanak kuyruğunda takmak zorunda oldukları fileden kurtulmuş olan saçları alnının üstünde uçuşuyordu. "Bu bilgilendirme olur... *Mahkûm* şovunu anımsıyor musun? 'Altı numara... Biz... *bilgi* istiyoruz.'"

"Benim de geldiğim kentte bir kız arkadaşım var. Bu da bilgilendirme," dedim.

"Benim bir başka işim daha var. Bir kıza matematik dersi veriyorum. Bu gece o kıza bir saat yardım edeceğime söz verdim. Kalkülüs dersi. Ama başaracağından umudum yok. Zaten sızlanıp duruyor. Ücretim ise saatte altı dolar." Carol güldü. "Ne kadar güzel değil mi, hiç durmadan bilgi alışverişi yapıyoruz."

"Ama bu Bogie açısından pek avantajlı değil," dedim. Kaygılı değildim. Bogie'yi seyredeceğimizi biliyordum. Geleceğimizde bir romans umudu olduğunu da biliyordum. Bu bana garip bir hafiflik hissi duyuruyordu.

Carol, "Esther'e Hauck'dan telefon açıp dersinin dokuz yerine onda olacağını söyleyebilirim," dedi. "Esther üzücü bir olay. Hiç dışarı çıkmıyor. En çok yaptığı şey, başında bigudilerle oturup kolejin ne kadar zor olduğuna dair eve mektuplar yazmak. En azından ilk filmi görebiliriz."

"Bu hoşuma gitti," dedim.

Hauck'a doğru yürümeye başladık. Bunlar çok iyi günlerdi; bir bebek bakıcısı tutmanıza, köpeği dışarı çıkarmanıza, kediyi doyurmanıza ve hırsız alarmını kurmanıza gerek yoktu. Sadece gidiyordunuz.

Carol biraz sonra, "Bu randevu gibi bir şey mi?" diye sordu.

"Sanırım, olabilir." O sırada Doğu Annex'inin yanından geçiyorduk ve başka çocuklar yolları dolduruyor, toplantı salonunun yolunu tutuyorlardı.

Carol, "Bu iyi," dedi. "Çünkü para çantamı odamda bıraktım. Kendi paramı ödeyebilecek durumda değilim."

"Üzülme, zenginim. Bugün kumarda iyi para kazandım."

"Poker mi oynadınız?"

"Hayır, King oynadık. Oyunu biliyor musun?"

"Alay mı ediyorsun? On iki yaşımda olduğum yılın yazını George Gölü'ndeki Winiwinaia Kampı'nda geçirmiştim. YMCA kampıydı, annem yoksul çocukların kampı diyordu. Hemen her gün yağmur yağdı, bizim bütün yaptığımız da King oynamak ve Kahpe Kız'ı avlamak oldu." Kızın gözleri dalmıştı; geçmişteki anılar, tıpkı karanlıkta ayaklara değen bir pabuç gibi takılınca böyle olur. "Siyahlı kadını bulun. *Chercher la femme en noir.*"

"Evet, oyun işte bu," derken o an kız için orada olmadığımı biliyordum. Sonra dönüp bana gülümsedi ve kot pantolonunun cebinden sigaralarını çıkardı. O sıralar çok sigara içiyorduk. Hepimiz içiyorduk. O sıralarda hastane bekleme odalarında da sigara içebilirdiniz. Sonraları kızıma bunu söylediğimde önce bana inanmadı.

Ben de kendi sigaralarımı çıkardım ve ikimize de birer tane yaktım. İkimizin Zippo'nun alevinde bakışmamız hoş bir şeydi. Belki bir öpücük kadar tatlı değildi, ama hoştu. İçimde o hafifliği, o yükseliş duygusunu yine hissettim. Bazen görüşünüz genişler ve umutla dolar. Bazen köşelerin öbür yanını gördüğünüzü düşünürsünüz, bazen görebilirsiniz de. Bunlar güzel anlardır. Çakmağımı söndürdüm ve sigaralarımızı içerek yürümeye devam ettik. Ellerimiz birbirine yakındı, ama pek değmiyordu.

Carol, "Ne kadar paradan söz ediyoruz?" diye sordu. "Kaliforniya'ya kaçmaya yeter mi, yoksa o kadar çok değil mi?"

"Dokuz dolar."

Carol gülerek elimi tuttu. "Bizimkisi pekâlâ bir randevu," dedi. "Bana patlamış mısır da alabilirsin."

"Tamam. Önce hangi filmi göreceğimiz senin için önemli mi?"

Carol başını salladı. "Bogie Bogie'dir."

"Çok doğru," dedimse de, *Malta Şahini* olmasını diliyordum.

Öyleydi. Filmin yarı yerinde Bogie, gay numarasını yapan kötü niyetli Peter Lorre'a inanmayarak ve hafif bir alayla bakarken ben de Carol'a baktım. O da bana bakıyordu. Eğildim ve John Huston'un bu ilk filminin siyah-beyaz ay ışığında kızın patlamış mısır ve tereyağı bu-

laşmış dudaklarını öptüm. Dudakları tatlı ve hevesliydi. Biraz geri çekildim. O hâlâ bana bakıyordu. Küçük gülümseyişi geri dönmüştü. Bana patlamış mısır torbasını uzattı. Ben de ona çikolatalarımdan ikram ettim ve filmin kalan kısmını seyrettik.

11

Chamberlain-King-Franklin yatakhaneler sitesine dönerken düşünmeden onun elini tuttum. Parmaklarını benimkilerin etrafında kıvırdıysa da, şimdi tavrında bir ilgisizlik seziyordum.

"De*nizde İsyan*'ı görmek için dönecek misin?" diye sordu. "Biletini atmadıysan dönebilirsin. Olmazsa sana kendi biletimi verebilirim."

"Hayır. Jeoloji çalışmam gerekiyor."

"Bunun yerine kart oynayacağına bahse girerim. "

"Bu hiç işime gelmez," dedim. Sözlerimde samimiydim. Niyetim yatakhaneme dönüp çalışmaktı. Gerçekten de öyleydi.

Carol, "*Yalnız Başına Verilen Savaş* veya *Burslu Bir Öğrencinin Hayatı*," dedi. "Charles Dickens'den acıklı bir roman. Finansal Yardım Ofisi'nin bağışını iptal ettiğini öğrenen yürekli Peter Riley'nin kendini nehre attığını öğrenince ağlayacaksınız."

Güldüm. Carol çok zekiydi.

"Biliyorsun, ben de benzer bir durumdayım. Eğer işi yüzümüze, gözümüze bulaştırırsak bir çifte intihar düzenleriz. Sonumuz Penobscot nehri olur. Hoşça kal zalim dünya."

"Zaten Connecticut'lı bir kızın Maine Üniversitesi'nde ne işi var?"

"Bu iş biraz karmaşık.. Ve eğer beni yine dışarı çıkarmayı düşünüyorsan, yaşımın küçük olduğunu bilmelisin. On sekizime girmek için kasımın gelmesi gerekiyor. Yedinci sınıfı atladım. Annemle babamın boşandıkları yıldı bu ve kendimi çok mutsuz hissediyordum. Ya durmadan ders çalışacaktım ya da Harwich Lisesi'nin köşebaşı kızlarından biri olup çıkacaktım. Biliyorsun, Fransız usulü öpüşmede ihtisas yapan ve on altısında gebe kalan kızlardan. Ne tür kızlardan söz ettiğimi biliyorsun."

"Tabii." Gates'de onları kafelerin ve kafeteryaların dışında kıkırdayan küçük grupların içinde görebilirdiniz. Arka camlarında FRAM veya QUAKER EYALETİ yazan çıkartmalar bulunan elden düşme, fakat hızlı Ford'larının veya Plymouth'larının içinde gelecek delikanlıları bekliyorlardı. Aynı kızları ana caddenin öbür ucunda on yaş daha büyük ve yirmi kilo daha ağır olarak Chucky'nin Meyhanesi'nin dışında bira veya daha sert içki yuvarlayan kadınlar olarak da görebilirdiniz.

"Günlerim gece, gündüz çalışmakla geçiyordu. Babam donanmadaydı. Bir sakatlık nedeniyle donanmadan ayrıldı ve buraya, Maine'e taşındı... Kıyıdaki Damariscotta'ya."

Başımı salladım. Diane Renee'nin gönüllü olup donanmaya katılan erkek arkadaşı aklıma gelmişti.

"Ben Connecticut'ta annemle oturuyor ve Harwich Lisesi'ne gidiyordum. On altı farklı okula başvurdum ve üçü dışında hepsi tarafından kabul edildim... Ama..."

"Ama sizin okul masraflarınızı ödemenizi bekliyorlardı, siz ise bunu yapacak durumda değildiniz."

Genç kız başını eğdi. "Sanırım, seçme bursları belki yirmi puan yüzünden kaçırdım. Program dışı bir iki işin yararı olurdu, ama ben kitaplardan başımı kaldıramıyordum. Hem o sıralar Sully-John'la sıkı fıkıydım..."

"Erkek arkadaşın, değil mi?"

Genç kız "evet" der gibi başını eğdi, ama Sully-John onu fazla ilgilendiriyormuş gibi davranmıyordu. "Gerçekçi bir finansal yardım sağlayan biricik iki okul Maine'le Connecticut üniversiteleriydi. O sıralarda annemle pek iyi geçinemediğim, hatta sürekli kavga ettiğim için Maine'de karar kıldım."

"Babanla daha mı iyi geçiniyordun?"

Geç kız dudak büktü. "Onu neredeyse hiç görmüyorum. Bir kadınla yaşıyor... çok içiyor ve durmadan dalaşıyorlar. Ancak, o bu eyalette oturuyor, ben de kızıyım. Burası ise eyaletin sınırları içindekilere yardım veren bir kolej. Bütün gereksinimlerimi elde ettiğimi söyleyemem -Connecticut Üniversitesi daha avantajlıydı- ama ben biraz çalışmaktan korkmam. Sırf uzaklaşmak için buna değer."

Carol gece havasını içine çekip bıraktı. Franklin'e aşağı yukarı varmıştık. Lobide gençlerin sert plastik sandalyelerde oturup kız arkadaşlarının aşağı inmelerini beklediklerini görebiliyordum. Carol, *"Sırf uzaklaşmak için buna değer,"* demişti. Kastettiği annesi, kent ve lise miydi, yoksa erkek arkadaş da buna dahil miydi?

Carol'un yatakhanesinin önündeki geniş çift kanatlı kapıların önüne vardığımızda kollarımı omuzlarına doladım ve onu tekrar öpmek üzere eğildim. Genç kız ellerini göğsüme dayayarak beni durdurdu. Geri çekilmedi, sadece beni durdurdu. O kendine özgü gülümseyişiyle yüzüme baktı. O gülümseyişini sevebilirdim; gecenin orta yerinde bu gülümseyişi düşünerek uyanabilirdiniz. Mavi gözleriyle sarı saçlarını da düşünebilirdiniz, ama en çok gülümseyişini. Dudakları sadece biraz kıvrılmıştı, ama ağzının köşelerinde buna rağmen gamzeler oluşuyordu.

"Erkek arkadaşımın adı John Sullivan," dedi. "Hani şu boksör gibi. Şimdi de sen kız arkadaşının adını bana söyle."

"Annmarie," derken bu adın ağzımdan dökülüşü pek hoşuma gitmedi. "Annmarie Soucie. Bu yıl Gates Falls Lisesi'nin son sınıfında." Carol'u salıverdim. O zaman ellerini göğsümden çekti ve benim ellerimi yakaladı.

"Bu bilgilendirme," dedi. "Hâlâ beni öpmek istiyor musun?"

Evet gibilerden başımı eğdim. Her zamankinden fazla istiyordum.

"Pekâlâ." Genç kız bana yüzünü yaklaştırdı, gözlerini kapadı ve dudaklarını biraz araladı. Merdivenin dibinde babasının iyi geceler öpücüğünü bekleyen bir çocuğa benziyordu. O kadar tatlıydı ki, az daha gülüyordum. Ama bunu yapacak yerde eğilip onu öptüm. O da zevkle ve heyecanla öpücüğüme karşılık verdi. Dillerimiz birbirine değmemesine rağmen çok ateşli bir öpücüktü. Geri çekildiğinde yanaklarını ateş basmış, gözleri parlamıştı. "İyi geceler," dedi. "Sinema için teşekkür ederim."

"Yine gidelim mi?"

"Bunu düşünmem lazım," dedi. Gülümsüyordu, ama bakışları ciddiydi. Herhalde erkek arkadaşını düşünmüştü. Ben de Annmarie'yi düşündüğüm için biliyordum bunu. "Evet, düşünmelisin," dedim. "Seni pazartesi günü kap kacak çanak sırasında görürüm. Hangi yemeklerde çalışacaksın?"

"Öğle ve akşam yemeklerinde."

"Bana da kahvaltıyla öğle yemeğini verdiler. Öyleyse öğle yemeğinde görüşürüz. Daha fazla Maine fasulyesi ye," dedim. Bu da onu güldürdü. İçeri girdi. Dışarda durup arkasından bakarken ceketimin kalkık yakası, ceplerime soktuğum ellerim ve dudaklarımın arasında bir sigarayla kendimi Bogie gibi hissettim. Carol'un resepsiyon masasındaki kıza bir şey söylediğini, sonra da yukarı çıkarken hâlâ güldüğünü duydum.

Mehtapta Chamberlain'e dönerken *jeosenklinal*[1] konusunda ciddi olmaya kararlıydım.

12

Üçüncü kat salonuna sadece jeoloji kitabımı almak için girdim. Yemin ederim ki doğru. Her masa -artı başka katlardan kaçırılan bir iki masa daha- King oynayan budala dörtlülerle doluydu. Hatta bir grup yerde bağdaş kurmuş ve kartları üzerinde büyük bir dikkatle yoğunlaşmıştı. Bu durumda yogilere benzemişlerdi. Ronnie Malenfant bütün odadakileri kapsayan bir tavırla, "Boklu karıyı kovalıyoruz!" diye bağırdı. "O kahpeyi mahvedeceğiz, çocuklar!"

Jeoloji kitabımı bütün gün ve gece yattığı sedirin üstünden aldım (Birisi üstüne oturarak iki yastığın arasına itmişti, ama o bebek tamamıyla gizlenemeyecek kadar büyüktü.) ve ona amacı belirsiz bir sanat eseriymiş gibi baktım. Hauck Salonu'nda Carol Gerber'in yanında otururken bu çılgın kart partisi bana bir düş gibi gözükmüştü. Şimdi düşleşen ise Carol'du; gamzeleri ve bir boksörün adaşı olan erkek arkadaşıyla Carol. Cebimde hâlâ altı dolar vardı ve oynanmakta olan oyunların hiçbirinde bana yer bulunmayışından dolayı düş kırıklığı duymam saçma olurdu.

Yapmam gereken şey dersime çalışmaktı. Jeosenklinalle dost olmam gerekiyordu. İkinci kat salonuna yerleşir veya belki de bodrum katındaki bir yemekhanede sakin bir köşe bulurdum.

---

[1] *Jeosenklinal:* Yer kabuğunun geniş bir alanda aşağıya çöküşü.

Tam koltuğumun altında *Jeoloji Tarihi'*yle çıkmaya hazırlandığım sırada Kirby McClendon kâğıtlarını masanın üstüne fırlattı ve, "Allah belasını versin! O kahrolası Maça Kızı canıma okudu! Tükendim, sizlere borçlu kalacağım çocuklar," diye bağırdı. Arkasına bakmadan yanımdan geçti, kapıdan çıkarken de başını eğdi - o derece uzun boylu olmanın bir tür bela olduğunu düşünmüşümdür hep. Bir ay sonra Kirby iyiden iyiye tükenecekti; geçirdiği şiddetli bir sinir krizinden ve başarısız bir intihar girişiminden sonra korkan ailesi tarafından üniversiteden alınacaktı. O sonbahardaki King manisinin ilk kurbanı değildi, sonuncusu da olmayacaktı, ama iki şişe dolusu portakal aromalı bebek aspirini yutarak kendini yok etmeye çalışan biricik arkadaşımızdı.

Lennie Doria onun arkasından bakmaya gerek bile görmedi. Bunun yerine bana baktı. "Oturmak ister misin, Riley?"

İçimde, ruhum için kısa, fakat gerçek bir savaş yaşadım. Ders çalışmak zorundaydım. Çalışmayı planlamıştım ve bu, benim gibi finansal yardımla okuyan biri için iyi bir plandı. Herhalde burada, bu dumanlı odada oturup kendi Pall Mall'larımın egzosunu oradaki sise katmaktan çok daha akıllıca olurdu.

Gelgelelim, "Niye olmasın?" diyerek oturdum ve sabahın birine kadar King oynadım. En sonunda sendeleyerek odama döndüğümde, Nate yatağına uzanmış Kutsal Kitap'ı okuyordu. Her gece uykuya dalmadan önce son yaptığı şeydi bu. Bana söylediğine göre bu, Tanrı'nın Sözü'nü üçüncü hatmedişiydi. Şimdi de Nehemya'nın Kitabı'na varmıştı. Sakin bir merakla bana baktı, zaten bakışı fazla değişmezdi. Şimdi düşünüyorum da *Nate* zaten hiçbir zaman fazla değişmemişti. Dişçilik okuluna hazırlık sınıfındaydı. Kararından da hiç caymadı. Bana son yolladığı Noel kartına Houlton'daki yeni muayenehanesinin bir fotoğrafını iliştirmişti. Fotoğrafta Doğu'nun üç kralı muayenehanenin önündeki karlı çimlik alanda içi saman dolu bir beşiğin etrafında duruyordu. Meryem Ana'yla Hazreti Yusuf'un arkasında, kapının üstündeki tabelayı okuyabiliyordunuz: NATHANIEL HOPPENSTAND, D.H.U. Cindy ile evlendi. Hâlâ da evliler, üç çocukları da büyüdü. Sanırım, Rinty ölmüş, yerine bir yenisi alınmıştır.

Nate, "Kazandın mı?" diye sordu. Yıllar sonra bir perşembe gecesi, poker oyununun sonunda ve yarı sarhoş halde, neredeyse karımın kullanacağı aynı ses tonuyla konuşmuştu.

"Aslında kazandım sayılır," dedim. Ronnie'nin oynadığı bir masaya ilişmiş ve kalan altı dolarımın üçünü kaybetmiş, sonra başka bir masaya geçerek kaybettiğim parayı birkaç dolar fazlasıyla geri almıştım. Ama jeosenklinal tektonik levhalarla ilgilenmeye fırsat bulamamıştım.

Nate'in arkasında kırmızı-beyaz yollu pijamalar vardı. Düşünüyorum da üniversitede odamı paylaştığım erkek veya kız arkadaşlar arasında pijama giyen tek kişiydi. *Diane Renee Sings Navy Blues* albümüne tek sahip olan da oydu. Ben soyunmaya başlarken Nate yorganının altına kaydı ve masasının üstündeki lambayı söndürmek için arkasına uzandı.

Gölgeler odanın ona ait yarısını yutarken, "Jeolojini çalışabildin mi bari?" diye sordu.

"Jeolojide iyi durumdayım," dedim. Yıllar sonra o geç saate kadar süren poker partilerinden döndüğüm ve karım da ne kadar sarhoş olduğumu sorduğu zaman aynı neşeli ses tonuyla, "Eh, bir iki kadeh yuvarladım," diyecektim.

Kendimi yatağıma attım, kendi lambamı söndürdüm ve başım yastığıma değer değmez uykuya daldım. Düşümde King oynuyordum. Ronnie Malenfant kartları dağıtıyordu; Stoke Jones salonun kapı aralığında koltuk değneklerine abanarak duruyor ve beni gözlüyordu -daha doğrusu hepimizi- Massachusetts Körfez Kolonisi'nin bir püriteninin asık suratlı hoşnutsuzluğuyla gözlüyordu. Düşümde masanın üstünde koca bir para yığını vardı: Buruşuk beşlik ve birlik banknotlar halinde yüzlerce dolar, posta havaleleri, hatta bir iki şahsi çek yatıyordu. Önce paralara, sonra da kapı aralığına baktım. Carol Gerber şimdi Stokely'nin bir yanında duruyordu. Akide şekeri kamışı pijamalarının içindeki Nate ise Stokely'nin öbür yanındaydı.

Carol, "Bilgilendirilmek istiyoruz," dedi.

"İstediğini alamayacaksın," diye karşılık verdim; TV şovunda Patrick McGoohan'ın İki Numara'ya verdiği karşılık daima bu oluyordu.

Nate, "Pencereni açık bırakmışsın, Pete. Oda soğudu, kâğıtların da dört bir yana uçuştu," dedi.

Buna verilecek uygun bir karşılık düşünemediğimden bana verilen kartları aldım ve yelpaze gibi açtım. On üç karttı ve hepsi de Maça Kızı'ydı. Hepsi *la femme en noir*'dı. Hepsi Kahpe Kız'dı.

13

Vietnam'da savaş iyi gidiyordu, Güney Pasifik'te bir geziye çıkmış olan Lyndon Johnson öyle demişti. Bununla beraber birkaç önemsiz aksilik de olmuştu. Viet Kong, Saygon'un çevresinde üç Amerikan Huey'i düşürdü. Biraz daha uzakta bin Viet Kong askeri bunun en az iki katı kadar Güney Vietnamlı kara askerini bozguna uğrattı. Mekong Deltası'nda Amerikan gambotlarının batırdığı yüz yirmi Viet Kong nehir devriye gemisinin önemli sayıda mülteci çocuğunu taşımakta olduğu anlaşıldı. Amerika o ekim ayında dört yüzüncü uçağını, bir F-105 Thunderchief'i kaybetti. Pilot paraşütle atlayarak kurtulmuştu. Manila'da Güney Vietnam Başbakanı Nguyen Cao Ky bir sahtekâr olmadığında ısrar ediyordu. Ona göre, kabinesinin üyeleri de zimmetlerine para geçirmemişlerdi ve bir düzine kadar bakanın kendisi Filipinler'deyken istifa etmeleri sadece bir rastlantıydı.

San Diego'da Bob Hope cepheye gidecek askerler için bir şov düzenledi. "Bing'i çağırıp onu da sizinle yollamak istedim, ama o pipolu alçak kaytardı." Askerler gülmekten kırıldılar.

? ile Mysterian'lar radyoya hâkimdiler. "*96 Gözyaşları*" adlı şarkıları muazzam bir sükse yaptı. Başka bir şarkıları da olmadı.

Honolulu'da hula-hula kızları Başkan Johnson'u karşıladılar.

Birleşmiş Milletler'de Sekreter U Thant Amerikan temsilci Arthur Goldberg'den Kuzey Vietnam'ın bombardımanının hiç değilse geçici olarak durdurulmasını rica ediyordu. Arthur Goldberg Thant'ın istemini iletmek için Hawai'deki Büyük Beyaz Peder'le bağlantı kurdu. *Lei*'si[1] belki hâlâ boynunda olan Büyük Beyaz Peder, kesinlikle olmaz, biz

---

(1) *Lei:* Hawai'de takılan çiçeklerle tüylerden örülmüş bir kolye.

ancak Viet Kong durduğu zaman dururuz dedi, o vakte kadar 96 gözyaşı dökeceklerdi. En az 96 (Johnson hula-hula kızlarıyla beceriksiz bir dans yaptı. Bunu *Huntley-Brinkley Raporu*'nda seyrettiğimi ve onun tanıdığım bütün öbür beyaz adamlar gibi dans ettiğini hatırlıyorum.)

Greenwich Village'te bir barış yürüyüşü polis tarafından dağıtıldı. Polis, yürüyüşçülerin izin almadıklarını söyledi. San Francisco'da değneklerin ucunda plastik kafatasları taşıyan ve pandomimciler gibi yüzleri beyaza boyalı savaş protestocuları da gözyaşartıcı bombayla dağıtıldılar. Denver'de polisler Boulder'deki Chautauqua Parkı'ndaki bir savaş karşıtı toplantısını ilan eden binlerce posteri yırttılar. Polis bu tür ilanları yasaklayan bir hüküm bulmuştu. Denver polis müdürü aynı hükmün sinema, eski elbise dağıtımı, deniz aşırı gidecek askerler için düzenlenen dansları veya kaybolan evcil hayvanları bulacaklara ödül vaatleri içeren ilanları içermediğini ileri sürdü. Müdür bu tür posterlerin politik içerikli olmadıklarını söylüyordu.

Doğu Annex'inde bir oturma eylemi vardı; Coleman Chemicals burada iş görüşmeleri yapıyordu. Coleman da Dow gibi napalm üretiyordu. Coleman'ın aynı zamanda botulin bileşiği ve antrax da ürettiğini firma 1980'de iflas edene kadar kimse bilemedi. Maine *Kampüs* dergisinde protestocuların götürülmelerini gösteren küçük bir resim vardı. Daha büyük bir fotoğrafta ise bir protestocunun bir kampüs polisi tarafından Doğu Annex'inin kapısından dışarıya sürüklendiği, bir başka polisin ise protestocunun koltuk değneklerini tuttuğu görülüyordu. Söz konusu protestocu, arkasında serçe izleri bulunan paltosunu giymiş Stoke Jones'du tabii. Eminim, polisler ona kötü davranmıyorlardı; savaşı protesto edenler o tarihte henüz can sıkıntısından çok, bir yeniliktiler, ama iri yarı polisle sendeleyen çocuğun birlikteliği resmin ürpertici gözükmesine neden oluyordu. Bob Dylan'ın deyişiyle "oyunun sertleştiği" 1968 ile 1971 arasında bunu defalarca düşündüm. O sayıdaki en büyük fotoğraf üniformalı kalabalıkların, YSEG'li gençleri, yani yedek subaylık eğitimi görenleri güneşli futbol stadyumunda yürürken seyredişini gösteriyordu. Başlıkta ise MANEVRALAR REKOR SAYIDA KALABALIĞI CEZBEDİYOR deniliyordu.

Daha yakın bir yerde bir Peter Riley jeoloji testinden bir D, iki gün sonraki bir sosyoloji testinden de bir D-artı aldı. Cuma günü, pazartesi

sabahı teslim ettiğim tek sayfalık bir deneme yazısını iade ettiler. Konu Restoranlarda Erkeklerin Kravatlı Olması Gerekiyor mu Gerekmiyor mu?'ydu. Ben gerekmediği yanıtını seçmiştim. Bu küçük egzersiz büyük bir kırmızı C ile işaretlenmişti; lise İngilizcesindeki A'larımla skolastik yetenek sözlülerindeki 740'lık puanımdan sonra Maine Üniversitesi'ne gelişimden beri İngilizceden aldığım ilk C'ydi bu. Bu kırmızı işaret bende testlerdeki D'lerden daha fazla şok etkisi yaptı, aynı zamanda da kızdırdı. Bay Babcock sayfanın başına, "Her zamanki net görüşlerin mevcut, ama bu kez ne kadar anlamsız gözüktüğü ortada. Mizah anlayışın beceriklililiğini gösteriyorsa da keskin bir nüktedanlıktan uzak. Bu C sadece bir armağan. Şapşal bir çalışma." diye not düşmüştü.

Dersten sonra Bay Babcock'a yaklaşıp iki laf etmeyi düşündüm, ama sonra bu fikirden caydım. Papyon kravatlar ve kocaman kemik çerçeveli bir gözlük takan Bay Babcock, dört hafta içinde yeri eşeler gibi not koparanların bir üniversite çevresinde en aşağı sınıfı oluşturdukları kanısında olduğunu açık seçik ifade etmişti. Üstelik vakit öğleydi. Ovaların Sarayı'nda bir şeyler yiyebilirsem saat bire kadar Chamberlain Üç'e varmış olabilirdim. Salondaki bütün masalar (ve odanın dört köşesi birden) o öğleden sonra saat üçe kadar dolacaktı, ama saat birde bir yer bulabilirdim. O sırada yirmi dolar kârdaydım ve verimli bir ekim sonu hafta sonunu ceplerimi daha fazla doldurarak geçirmeyi planlıyordum. Lengyll Jimnastik Salonu'ndaki cumartesi gecesi dansına gitmeyi de planlıyordum. Carol benimle gitmeyi kabul etmişti. Popüler bir kampüs grubu olan Cumberland'ler partide çalacaklardı. Birkaç kez *96 Gözyaşları*'nı çalacakları da kesindi.

Nate Hoppenstand'in ağzıyla konuşan vicdanımın sesi, hafta sonunun hiç değilse bir kısmını kitap karıştırarak geçirmemi öneriyordu. İki bölüm jeoloji, iki bölüm sosyoloji, kırk sayfa da tarih (orta çağlar) okumam, artı ticaret yollarıyla ilgili bir dizi soruyu yanıtlamam gerekiyordu.

O sese, onu da yapacağım, merak etme, onu da yapacağım dedim. Pazar çalışma günümdür. Buna güvenebilirsin. Pazar günü bir süre gerçekten de bir şeyler okudum. İki oyun arasında okudum onla-

rı. Derken oyun ilginçleşti, kitabım da sedirin altını boyladı. Pazar günü geç saatte yatmaya hazırlanırken kazandığım paranın eksildiği yetmezmiş gibi, derslerimde de fazla bir ilerleme kaydetmediğimi hatırladım. Dahası, bir yere edeceğim telefonu da ihmal etmiştim.

Carol, "*Elini sahiden oraya koymak istiyorsan,*" demiş, bunu söylerken o komik gülümseyişini, gamzelerden ve gözlerindeki o bakıştan oluşan o gülümseyişini göstermişti. *Elini sahiden oraya koymak istiyorsan*.

Cumartesi gecesinin danslı partisinin yarısında o ve ben birer sigara içmek içın dışarı çıkmıştık. Ilık bir geceydi. Lengyll'in tuğla kuzey duvarı boyunca ise belki yirmi çift Chadbourne Hall'un yukarsında ay yükselirken sarmaş dolaş öpüşüyordu. Carol'la ben de onlara katıldık. Çok geçmeden elim kazağının içindeydi. Baş parmağımla sutyeninin pamuklusunu ovuşturdum ve meme başının sertleştiğini hissettim. Benim ateşim yükseliyordu. Onunkinin de yükseldiğini hissettim. Kolları boynuma dolanmış halde yüzüme bakarken, "Elini sahiden oraya koymak istiyorsan, birisine telefon konuşması borçlusun. Tamam mı?" dedi.

Yavaş yavaş uykunun koynuna yuvarlanırken, *buna vakit var,* diye düşündüm. *Derslerime çalışmak için bol bol vakit var, telefon etmek için de bol bol vakit var. Bol bol vakit.*

14

Skip Kirk bir antropoloji testinde çuvalladı, soruların yarısını tahminle yanıtladı ve bir elli sekiz aldı. Bir ileri kalkülüs testinde bir C-eksi aldı; bu kadarını başarmasını ise lisedeki son matematik dersinin aynı konseptleri kapsamasına borçluydu. Aynı sosyoloji sınıfındaydık ve o testte D-eksi alarak ucu ucuna bir yetmiş puan toparlayabildi.

Sorunları olanlar yalnız biz değildik. Ronnie, King oyununda daima kazanan taraf oluyordu, dediğine inanılırsa on günün içinde elli dolar kazanmıştı, (Her ne kadar kazandığını biliyor idiysek de bu kadarına yüzde yüz inandığımızı söyleyemem.) fakat derslerinde sürekli çuvallıyordu. Bir Fransızca testinde ve beraber olduğumuz sınıftaki İn-

gilizce deneme yazısında başarısız oldu, ("Kravatlar kimin umurunda, nasılsa McDonalds'da karnımı doyuruyorum," dedi.) tarih bölümünde de sınıfa girmeden önce bir hayranının notlarına göz gezdirmesi sayesinde ucu ucuna yakayı sıyırdı.

Kirby McClendon tıraş olmayı bırakmıştı, kâğıtların iki dağıtılışı arasında tırnaklarını kemirmeye başladı. Derslerinin çoğunu da asıyordu. Jack Frady danışmanını İstatistik I'i bırakmaya razı etti. Günün erken saatlerine doğru salonda Maça Kızı'nı avlamaya çalıştığımız bir sırada çok doğal bir tavırla bana, "Biraz ağladım," dedi. "Bunu yapmayı Tiyatro Kulübü'nde öğrenmiştim." Lennie Doria bir iki gece sonra tam geçmiş dersleri çalıştığım sırada kapımı vurdu (Nate sıkı çalıştıktan sonra hak ettiği uykuyu uyuyordu.) ve bana, Crispus Atticus hakkında bir yazı yazmak isteyip istemediğimi sordu. Bu gibi şeyler yapabildiğimi duymuştu. Lennie bunun için iyi bir para ödeyebileceğini söyledi; oyunda on dolar kârdaydı. Çok üzgün olduğumu, ona yardım edemeyeceğimi söyledim. Kendim bile birkaç ödev gerideydim. Lennie başını eğerek odadan çıktı.

Ashley Rice'ın bütün yüzünü cerahatli sivilceler kapladı. Mark St. Pierre bir tek felaketli gecede hemen hemen yirmi dolar kaybettikten sonra bir süre gece uykusunda gezindi. Brad Witherspoon ise birinci kattaki bir öğrenciyle dövüştü. Çocuk aslında zararsız bir şaka yapmıştı -Brad de sonradan şakanın zararsız olduğunu itiraf etti- ama dört elde üç kez Kahpe Kız'la vurulan ve kuruyan boğazını serinletmek için birinci kattaki otomattan bir koka kola almak isteyen Bradhiç de zararsız olmayan bir ruh hali içindeydi. Birden dönüp açılmamış şişeyi bir sigara küllüğünün içine fırlattı ve yumruklar savurmaya başladı. Bu arada öbür çocuğun gözlüğünü kırıp dişlerinden birini gevşetti. Böylece, normal olarak bir kütüphane teksir makinesinden daha tehlikeli olmayan Brad Witherspoon, aramızdan disiplin komitesinin karşısına çıkan ilk arkadaş oldu.

Bir ara Annmarie'ye telefon açarak bir kızla tanıştığımı ve onunla çıktığımı söylemek aklımdan geçti, ama böylesine yoğunken bu bana fazlaca bir ruhsal çaba gibi göründü. Bunun üzerine onun bana bir mektup yazıp başkalarıyla çıkmamızın zamanının geldiğini söyleyece-

ğini ümit etmeye başladım. Aksine, gelen mektupta beni ne kadar özlediğini ve Noel için bana "özel bir şey" yaptığını yazıyordu. Bu büyük bir olasılıkla üstünde ren geyiği motifi olan bir kazaktı. Ren geyikli kazaklar Annmarie'nin uzmanlık alanlarından biriydi. (Bir diğeri de erkek arkadaşını elinin yavaş ve okşar hareketleriyle memnun etmekti.) Zarfın içine bir de mini etekli bir resmini koymuştu. Resme bakmak, beni heyecanlandırmak şöyle dursun, kendimi yorgun ve suçlu hissetmeme yol açtı, özetle beni rahatsız etti. Carol da beni huzursuz ediyordu. Ben tatlı bir duygu aşırmak istemiştim, bütün lanet hayatımı değiştirmek değil. Onunkini de tabii. Ama ondan hoşlandığım doğruydu. Hem de çok hoşlanıyordum. Gülümseyişini, keskin zekâsını seviyordum. *Bu çok iyi, çılgınca bilgi alışverişi yapıyoruz,* demişti.

Bir hafta kadar sonra öğle yemeklerinde Carol'la kap kacak kuyruğunda çalıştığım Holyoke'dan döndüm ve Frank Stuart'ın, sandığını zar zor taşıyarak üçüncü kat koridorundan geçtiğini gördüm. Frank, Batı Maine'dendi ve hemen hemen tamamen ağaçlardan oluşan küçük bir kasabadan geliyordu. Yanki şivesi neredeyse bıçakla kesilebilecek kadar keskindi. Sıradan bir King oyuncusuydu, bir başkası yüz puan sınırını aştığı vakit ikinci ya da ucu ucuna üçüncü geliyordu, ama her şeyin dışında çok hoş bir insandı. Güleç bir yüzü vardı, daha doğrusu sandığıyla merdivenin yolunu tutarken ona rastladığım öğleden sonraya kadar hep öyleydi.

"Odanı mı değiştiriyorsun, Frank?" diye sordum, ama öyle olmadığını biliyordum; soluk yüzündeki ciddi ve kederli anlamdan belliydi bu.

Hayır gibilerden başını salladı. "Eve dönüyorum. Annemden bir mektup aldım. Yolumuzun üstünde bulunan göl kıyısındaki büyük tatil köylerinin birinde bir yöneticiye ihtiyaçları olduğunu söylüyor. Tamam, geliyorum, dedim. Zaten burada sadece vaktimi ziyan ediyorum."

Şok olmuştum. "Hiç de değil!" diye atıldım. "Sen burada bir üniversite öğrenimi yapıyorsun."

"Bir şey öğrendiğim yok, önemli olan da bu." Koridor loştu; dışarda da yağmur yağıyordu. Buna rağmen Frank'in yanaklarının kızardığını görür gibi oldum. Bence utanıyordu. Sanırım, bu yüzden yatakhanelerin en boş olduğu hafta ortasına rastlayan bir günde gitmeyi plan-

lamıştı. "Burada kâğıt oynamaktan başka bir şey yaptığım yok. Üstelik iyi de oynamıyorum. Dahası, derslerimde de geri kaldım."

"O kadar da geri kalmış olamazsın! Daha ekimin yirmi beşindeyiz."

Frank içini çekti. "Biliyorum. Ama ben bazı arkadaşlarım gibi kolay öğrenemiyorum. Lisede de geriydim. Ayaklarımı yere basıp bir buz delgisiyle çalışır gibi oymam lazım. Ben bunu yapmadım; eğer buzun içinde bir delik açamadıysanız bir yere tutunamazsınız. Evet, gidiyorum, Pete. Ocak ayında bana kapı gösterilmeden gitmeliyim."

Konuşurken bir yandan da sandığını kulplarından tutarak üç kat merdivenin ilkini inmeye koyulmuştu. Beyaz tişörtü loşlukta ışıldıyordu. Yağmurun yol yol aktığı bir pencerenin önünden geçerken asker tıraşı edilmiş saçları altın gibi parlıyordu.

İkinci kat sahanlığına varıp ayak seslerinin yankıları uzaklaşırken koşup aşağıya baktım. "Frankie! Hey Frank!"

Ayak sesleri durdu. Gölgelerin arasında yukarıya bana bakan yuvarlak yüzünü ve sandığının biçimini hayal meyal görebiliyordum.

"Ya askerlik, Frank?" diye seslendim. "Eğer öğrenimine son verirsen seni askere alıp cepheye gönderirler!"

Frank nasıl bir yanıt vereceğini düşünürmüş gibi araya uzun bir sessizlik girdi. Sonunda yanıt vermedi, yani ağzıyla vermedi. Ayaklarıyla yaptı bunu. Ayak sesleri devam etti. Frank'ı bir daha görmedim.

Merdivenin başında korku içinde durup, *bu benim de başıma gelebilir... Belki benim de başıma geliyordur,* diye düşündüğümü, ama hemen arkasından bu düşünceyi aklımdan uzaklaştırdığımı anımsıyorum.

Frank'i sandığıyla görmemin bir uyarı olduğuna ve bu uyarıyı dinlemem gerektiğine karar verdim. Ben daha iyisini yapacaktım. Yokuş aşağı gidiyordum, ama artık dönmenin zamanıydı. Koridorun öbür ucunda Ronnie'nin Kahpe Kız'ı avladığını, onu ergeç saklandığı yerden çıkaracağını bağırdığını duydum. Ben bu geceden itibaren daha iyisini yapmaya karar verdim. Bu öğleden sonra son oyunumu oynayıp King'le vedalaşacaktım. İki ya da kırk oyun oynayacak, ama King'le vedalaşacaktım.

15

Frank Stuart'la yaptığım son konuşmanın kilit bölümünü ancak yıllardan sonra kavrayabildim. Ona derslerinde bu kadar çabuk geri kalmış olamayacağını söylemiştim, o da çabuk öğrenemediği için geri kaldığı yanıtını vermişti. İkimiz de yanılmışız. Kısa bir zaman dilimi içinde felaket derecesinde geri kalmak mümkündü ve bu fazla çaba göstermesi gerekenler kadar ben, Skip ve Mark St. Pierre gibi çabuk öğrenenlerin de başına gelebilirdi. Kendi uyuklayan küçük kentlerimizdeki liselerde yaptığımız gibi aylak aylak dolaştıktan sonra hamle yapabileceğimizi düşünmüştük. Ne çare ki, Dearie Dearborn'un da belirttiği gibi burası lise değildi.

Chamberlain'deki katımızda sonbahar sömestrine başlayan otuz iki öğrenciden (Aslında Dearie'yi de hesaba kattığımızda otuz üç kişiydik, ama onun King'in çekiciliğine karşı bağışıklığı vardı.) yalnız on beşi ilkbahar sömestrine başlamak üzere okulda kaldılar. Giden on dokuz öğrencinin hepsi budalaydı demek istemiyorum, çünkü değildiler. Gerçekte 1966 sonbaharında Chamberlain Üç'deki en zeki çocuklar, kovulmaları olasılığı belirmeden başlarını alıp gidenlerdi. Odaları Nate'le benimkine göre koridorun öbür ucunda olan Steve Ogg'la Jack Frady kasım ayında Chadbourne'a gitmişlerdi. Ortak başvurularında "çılgınlık"tan söz etmişlerdi. Ne tür çılgınlıklardan söz ettikleri sorulunca bütün geceyi kapsayan olağan erkek toplantılarını, başlara diş macunu tüpleriyle saldırmayı ve çocuklardan bazılarıyla yaşanan yıpratıcı ilişkileri öne sürdüler. Her ikisi, sonradan akıllarına gelmiş gibi salonda belki biraz fazla kart oynadıklarını itiraf ettiler. Chad'inkinin daha sakin bir çevre, kampüsün iki veya üç "beyin yatakhanesi"nden biri olduğunu duymuşlardı.

Üniversite yöneticisinin sorusu öngörülmüş, yanıt bir hitabet dersindeki sözlü bir sunuş gibi özenle prova edilmişti. Hiç sona ermeyen King oyununa son verilmesini ne Steve istiyordu, ne de Jack. Böylesi, insanların üstlerine vazife olmayan şeylere burunlarını sokmamaları gerektiğine inananlarla başlarını derde sokabilirdi. Bütün istedikleri burslarını kurtarmaya henüz vakit varken Chamberlain Üç'den uzaklaşmaktı.

16

Kötü testlerle başarısız yazılı ödevler sadece tatsız çekişmelerdi. Ama ikinci yeterlik sınavları dizisi Skip'le benim ve kumarcı arkadaşlarımızın birçoğu için tam bir fiyasko oldu. İngilizceden bir A-eksi ve Avrupa tarihinden bir D almış, ama çoktan seçmeli cevaplar tarzına dayanan sosyoloji ve jeoloji sınavlarında çuvallamıştım. Sosyolojim zayıf, jeolojim ise tam anlamıyla berbattı. Skip antropoloji, koloni Amerikası tarihi ve sosyoloji yeterlik sınavlarında tam bir başarısızlığa uğramıştı. Kalkülüs testinden bir C, (Ama söylediğine göre buz burada da enikonu inceliyordu.) sınıfta yazdığı deneme yazısından B almıştı. Bütün çalışmalarımız sınıfta, yani zorunlu olarak üçüncü kat salonunun uzağında olsaydı, hayatlarımızın çok daha kolaylaşacağını düşünüyorduk. Farkında olmadan lise hayatımızı özlemiştik sanıyorum.

Skip o cuma gecesi bana, "Bu kadarı yeter, Peter," dedi. "Artık bu işe ciddiyetle sarılacağım. Bir üniversite bitirmek ve evimin oyun salonunda şöminenin yukarsına asılacak bir diplomamın olması umurumda değil. Ama Dexter'e dönüp Sam Amca beni çağırana kadar bir bowling salonunda öbür gecikmelilerle vakit öldürmek istiyorsam Arap olayım."

Nate'in yatağının üstünde oturuyordu. Nate Ovaların Sarayı'nda cuma gecesinin balığını yemekle meşguldü. Chamberlain Üç'de birinin iştahının olduğunu bilmek güzeldi. Bu Nate'in yanında yapabileceğimiz bir konuşma değildi zaten; kırsal kesim faresi oda arkadaşım sonuncu yeterlik sınavı dizisinde iyi sonuçlar aldığını, bütün notlarının C'ler ve B'lerden oluştuğunu düşünüyordu. Bizim konuştuklarımızı duysa bir şey demez, ama zekâ ve sağduyudan yoksun olduğumuzu anlatmak ister gibi bize bakardı. Suç bizim değilse bile, manen zayıf olduğumuzu düşünürdü.

"Seninle aynı fikirdeyim," dedim. Sonra koridorun öbür ucundan acı dolu bir feryat bize kadar ulaştı. "*Ohhhhh... Kahrolsun!*" Ne olduğunu duyar duymaz anladık. Kahpe Kız arkadaşlardan birinin payına düşmüştü. Bakışlarımız karşılaştı. Skip hakkında bir şey diyemem (üniversitede en iyi arkadaşım olsa bile), ama hâlâ vaktim olduğunu

düşünüyordum... Hem bunu niçin düşünmeyecektim? Benim için daima vakit olmuştu.

Skip sırıtmaya başladı. Ben de sırıtmaya başladım. Onunla uyum halinde kıkırdıyorduk.

"Allah kahretsin," dedi.

"Yalnız bu gece," dedim. "Yarın beraber kütüphaneye gideriz."

"Ve kitaplara dört elle sarılırız."

"Bütün gün. Ama şimdi..."

Skip ayağa kalktı. "Haydi Maça Kızı'nı avlamaya gidelim."

Gittik. Yalnız da değildik. Bu bir açıklama değil; sadece olanları anlatıyorum.

Ertesi sabah kahvaltıda kap çanak kuyruğunda yan yana çalıştığımız sırada Carol, "Yatakhanenizde büyük bir iskambil oyununun döndüğünü duyuyorum. Doğru mu?" dedi.

"Sanırım."

Carol bana bakarak o kendine özgü gülümseyişini yöneltti; Carol aklıma geldiği zaman hep o gülümseyişi gözlerimin önünde canlanır. "King mi?" diye sordu. "Kahpe Kız'ı avlamak."

"King," dedim. "Kahpe Kız'ı avlamak."

"Çocuklardan bazılarının aldıkları notlarla başlarının derde girdiğini duyuyorum."

"Olabilir," dedim. Taşıyıcı kayıştan bir tek tabak bile gelmiyordu. Gerektiği zaman hiç kimsenin acele etmediği hep dikkatimi çekmiştir.

Carol, "Senin notların nasıl?" diye sordu. "Üstüme vazife olmadığını biliyorum, ama isterim ki..."

"Bilgilendirilme ha. Biliyorum. İyi durumdayım. Üstelik oyundan da çekiliyorum."

Carol bana yine o gülümseyişi yöneltti. Onu hâlâ bazen düşünüyorum; siz de olsanız düşünürdünüz. Gamzeler, öpüşme konusunda o kadar tatlı şeyler bilen o hafifçe kıvrık alt dudak, ışıl ışıl mavi gözler. Kızların erkeklerin yatakhane binasında holden ilersini görmedikleri günlerdi. Erkekler için de kızların yatakhanesinde aynı şey geçerliydi. Ama Carol'un 1966 ekim ve kasımında benden çok daha fazlasını gördüğünden şüpheleniyorum. Tabii ki deli değildi, en azından o zaman değildi. Vietnam'daki savaş onun deliliği oldu. Benimkiyle Skip'inki

de. Ve de Nate'inki. King aslında hiçbir şey değildi, gerçekte yer kabuğundaki birkaç titreşim, tel kapıyı çarpan ve raflardaki bardakları takırdatan türden bir titreşim. Öldürücü deprem, kıyamet habercisi gibi gelerek anakaraları boğacak olanı daha yoldaydı.

17

Barry Margaux ile Brad Witherspoon, Derry *News* gazetesini odalarına getirtiyorlar, gazetenin iki kopyası akşama kadar üçüncü katı boydan boya dolaşıyordu. Kalıntılarını King'in akşam seansı için yerimizi aldığımız zaman salonda buluyorduk. Sayfaları yırtılmış ve sıraları karıştırılmış, çapraz bilmece üç dört farklı el tarafından doldurulmuş oluyordu. Lyndon Johnson, Ramsey Clark ve Martin Luther King'in fotoğraflarına mürekkeple bıyıklar çiziliyor. (Kim olduğunu keşfedemediğim biri Başkan Yardımcısı Humphrey'nin başına tüten boynuzlar oturtuyor, altına da minik harflerle ŞEYTAN HUBERT diye yazıyordu.) *News* savaş yanlısıydı, her günkü askeri olayları en olumlu yanından gösteriyor, protesto haberlerini gazetenin en gözden uzak köşelerine yerleştiriyordu.

Kartlar karıştırılıp dağıtılırken sinemaları, buluştuğumuz kızları veya derslerimizi değil de giderek daha çok Vietnam'ı tartışmaya başlamıştık. Gazetelerde haberler ne kadar iyi, Kong ölülerinin sayısı ne kadar yüksek olursa olsun daima bir baskından sonra can çekişen Amerikan askerlerine veya alev alev yanan köylerini ağlayarak seyreden Vietnam'lı çocuklara ait en azından bir resim oluyordu. Skip'in "günlük öldürme-sütunu" dediği haberlerin altında daima tedirgin edici bir ayrıntı bulunuyordu. Örneğin, Delta'da Kong devriye gemilerini vurduğumuz zaman ölen çocuklar gibi.

Nate tabii ki kart oyununa katılmıyordu. Savaşın lehindeki veya aleyhindeki konuları da asla tartışmıyordu; Vietnam'ın bir zamanlar Fransız yönetiminde bulunduğunu veya 1954'te Dien Bien Phu kale kentinde bulunacak kadar şanssız olan *Mösyöler'e* ne olduğunu, dahası, Nguyen Cao Ky ile generallerin iktidara geçmesi için Başkan Diem'in gökyüzündeki o büyük pirinç tarlasına gitmesine kimin karar

vermiş olabileceğini benim kadar onun da bildiğinden şüpheliyim. Nate sadece bu Kong'larla bir kavgası olmadığını, yakın bir gelecekte Mars Tepesi'nde veya Presque Isle'de bulunmayacaklarını biliyordu.

Nicholas Prouty adında şakacı bir birinci sınıf öğrencisi bir öğleden sonra Nate'e, "Hiç domino teorisini duymadın mı, avanak?" diye sordu. Oda arkadaşım şimdi ender olarak üçüncü kat salonuna geliyor, ikinci kattaki daha sakin salonu tercih ediyordu, ama o gün bir iki dakikalığına üçüncü kattakine uğramıştı.

Nate, Ronnie Malenfant'ın sadık bir havarisi olan bir ıstakozcunun oğlu Nick Prouty'ye baktı ve içini çekti. "Dominolar ortaya çıktığı vakit odayı terk ederim. Can sıkıcı bir oyun olduğunu düşünüyorum. Benim domino teorim budur." Böyle derken bana kısa bir bakış fırlatmıştı. Gözlerimi onunkilerden elimden geldiğince çabuk kaçırdım, ama "*Senin neyin var?*" mesajını göremeyecek kadar hızlı davranamamıştım. Sonra biraz daha çalışmak, dişçiliğe hazırlık sınıfından dişçilik derslerine giden yola devam etmek için tüylü terliklerini yerde süre süre 302 numaralı odaya döndü.

Ronnie, "Riley, oda arkadaşının boku yediğinden haberin var mı?" dedi. Ağzının köşesine bir sigara sıkıştırmıştı. Bir kibriti tek elle çaktı. Bu onun özel bir hüneriydi; kızları elde edemeyecek kadar çirkin ve itici olan üniversitelilerin türlü hünerleri vardır. Ve Ronnie böylece sigarasını yaktı.

Hayır, dostum, diye düşündüm, *Nate'in işleri yolunda. Boku yiyenler bizleriz.* Ansızın gerçek bir çaresizlik duydum. O an başımın belada olduğunu ve kendimi nasıl kurtaracağım hakkında hiçbir fikrimin olmadığını kavramıştım. Skip'in bana baktığını hissediyordum. O an kartları kaptığım, onları Ronnie'nin suratına fırlattığım ve odadan dışarı çıktığım takdirde Skip'in de bana katılacağını anlamıştım. Hem de rahatlayarak. Ama sonra bu hissim kayboldu. Gelişi kadar çabuk gitti.

"Nate iyidir," dedim. "Garip bazı fikirleri vardır, hepsi bu."

Hugh Brennan, "Onun garip *komünist*, fikirleri var," diye söze karıştı. Ağabeyi donanmaya katılmıştı ve en son Güney Çin Denizi'nde olduğu haber alınmıştı. Hugh barış yanlılarını hor görenlerdendi. Bir Goldwater Cumhuriyetçisi olarak onun duygularını paylaşmam gere-

kirdi, ama Nate sinirime dokunmaya başlamıştı. Konserveleşmiş türlü bilgilerim vardı, gelgelelim savaş yararına ikna edici fikirlerim olmadığı gibi, bunları edinecek vaktim de yoktu. Birleşik Amerika'nın dış politikasını incelemek şöyle dursun, jeolojime çalışmak için ancak vakit bulabiliyordum.

Bunun Annmarie Soucie'ye telefon ettiğim gece olduğuna aşağı yukarı eminim. Salonun karşısındaki telefon bölmesi boştu, cebim King savaşındaki son zaferimin ürünü olan bozukluklarla doluydu ve birdenbire zamanın geldiğine karar vermiştim. Ezberimden numarasını çevirdim (Bununla beraber numaranın son iki hanesine emin olamıyordum - 8146 mıydı, yoksa 8164 mü?) ve santral memurunun istediği üç çeyreği kutuya attım. Telefonun bir kere çalmasına izin verdikten sonra işitiri hızla yerine bıraktım ve düştüklerini duyduğum çeyreklerimi tekrar topladım.

18

Bir iki gün sonra -Halloween'den kısa zaman önce- Nate'e adını hayal meyal duyduğum birinden, Phil Ochs adında birinin bir müzik albümü geldi. Folk müziğiydi, ama *banjo*(1) türünden değil. New York'da kaldırım kenarında oturan üstü başı buruşuk bir ozanın yer aldığı albüm kapağı, Nate'in öbür plaklarıyla garip bir uyumsuzluk sergiliyordu. Bu plaklar, çakırkeyif gözüken smokinli bir Dean Martin'e, şarkılarına eşlik eden gülümseyişiyle Mitch Miller'e, arkasında denizci biçimli ceketi ve başında şirin kepiyle Diane Renee'ye aitti. Ochs'un plağının adı *I Ain't Marchin' Anymore* (Artık Yürümüyorum)'du. Günler kısalıp havalar soğurken Nate bu plağı sık sık çaldı. Ben de onu çalmaya alıştım; Nate ise bunda bir sakınca görmedi.

Ochs'un sesinde şaşkın bir öfke seziliyordu. Çoğu zaman kendim de şaşkın olduğum için plaktan hoşlanıyordum galiba. Ochs, Dylan gibiydi, ama ifadesi daha az karmaşık, öfkesi daha netti. Albümün en iyi şarkısı -aynı zamanda en düşündürücü olanı- ona adını verendi.

(1) *Banjo:* Bir çeşit telli saz.

Ochs bu şarkıda ima etmiyor, savaşmaya değmediğini, hiçbir zaman da değmemiş olduğunu açık seçik söylüyordu. Değdiği zaman bile değmezdi. Lyndon'la Vietnam saplantısından yürüyerek uzaklaşan gençler imajıyla bağlantılı olan bu düşünce, tarihle, politikayla ya da rasyonel düşünceyle ilgisi olmayan bir şekilde hayal gücümü kamçılıyordu. Phil Ochs, Nate'in şık, küçük Swingline pikabı aracılığıyla, belki yüz adam öldürdüm, şimdi de beni geri istiyorlar, ama artık yürümüyorum, diye şarkısını söylüyordu. Başka bir deyişle savaşa paydos diyordu. Onların söylediklerini yapmaya paydos, istediklerini yapmaya paydos, onların oyununu oynamaya paydos. Bu eski bir oyundur ve bunda Kahpe Kız *sizi* avlıyor.

Ve belki de samimi olduğunuzu göstermek için direncinizin simgesi olan bir şeyi taşımaya başlıyorsunuz; başkalarının önce merak edecekleri, ama sonra belki onların da benimseyecekleri bir şey. Nate Hoppenstand simgenin ne olacağını Halloween'den bir iki gün sonra bize gösterdi. Bunu öğrenmek, üçüncü kat salonunda bırakılmış o buruşuk gazetelerden biriyle başladı.

19

Billy Marchant, "Orospu çocuğu, şuna da bak," dedi.

Harvey Twiller, Billy'nin masasında kartları karıştırıyor, Lennie Doria skoru hesaplıyor, Billy de fırsattan yararlanarak *News*'un yöresel bölümüne acele göz gezdiriyordu. Bebek aspirinleriyle randevusuna hızla ilerleyen tıraşsız Kirby McClendon masaya bir göz atmak üzere eğildi.

Billy elini yüzünün önünde yelpaze gibi sallayarak biraz geri çekildi. "Tanrım, en son ne zaman yıkandın, Kirb? Kolombus Günü'nde mi? Dört Temmuz'da mı?"

Kirby onu duymamış gibi davranarak, "Dur bakayım," dedi. Gazeteyi kaptı. "Kahretsin, bu Rip-Rip!"

Ronnie Malenfant o kadar hızlı yerinden kalktı ki, sandalyesi arkaya devrildi. Gazetede Stoke'dan söz edilmesi onu kendinden geçirmişti. Üniversite öğrencilerinin Derry *News*'a (tabii spor sayfasının dı-

şında) geçmeleri daima başlarının derde girmesi nedeniyle olurdu. Başkaları da Kirby'nin etrafında toplaşmışlardı. Skip'le ben de aralarındaydık. Resimde Stokely Jones III görülüyordu. Ama yalnız değildi. Arka planda yüzleri gazete baskısının tramları yüzünden hemen hemen (ama tamamen değil) silikleşmiş olarak...

Skip, "Tanrım, galiba bu Nate," dedi. Hem eğlenmiş, hem de şaşırmıştı.

Duyduğum şoku yansıtan garip bir sesle, "Hemen önündeki de Carol Gerber," dedim. Arkasında HARWICH LİSESİ yazısı olan ceketi tanıyordum. Ceketin yakasının üstüne at kuyruğu biçiminde sarkmış saçları ve soluk kot pantolonu da tanıyordum. Ve hepsinden önemlisi, yüzü tanıyordum. Yarı öbür yana dönük ve AMERİKA, HEMEN ŞİMDİ VİETNAM'DAN DIŞARI yazılı bir pankart nedeniyle gölgelenmiş olsa bile tanıyordum o yüzü. "Bu benim kız arkadaşım." *Kız arkadaş* sözü ilk kez Carol'la bağlantılı olarak ağzımdan çıkıyordu. Hem de birkaç haftadan beri ona o gözle bakmama rağmen.

Fotoğrafın altındaki manşette POLİS ZORUNLU ASKERLİK PROTESTOSUNU DAĞITTI deniliyordu. Habere göre, Maine Üniversitesi'nden bir düzine kadar protestocu Derry kent merkezindeki Federal Merkez'in önünde toplanmıştı. Ellerinde pankartlar taşıyorlardı. Askerlik Dairesi'nin kapısının önünde bir saat süreyle gidip gelmişler, bu arada şarkılar söylemişler ve içlerinden bazıları müstehcen sloganlar atmıştı. Polis olay yerine çağırılmış, gösterinin kendiliğinden son bulması umuduyla bir süre kenarda durup beklemişlerdi. Derken, çoğunlukla öğle paydosundaki inşaat işçilerinden oluşan karşıt bir gösterici grubu çıkagelmişti. Onlar da kendi sloganlarını atmaya başlamışlardı. Bununla birlikte *News* bu sloganların da müstehcen olup olmadığından söz etmiyorsa da, her birinin Rusya'ya dönme davetiyeleri, göstericilerin pankartlarını nerelerine sokmaları gerektiğine dair önerileri ve en yakın berber dükkânlarının adreslerini içerdiğini tahmin edebiliyordum.

Protestocular da inşaat işçilerine bağırarak karşılık vermeye, inşaat işçileri ise yemek çantalarındaki meyveleri protestocuların üstüne yağdırmaya başlayınca, polis müdahale etmişti. Protestocuların ellerinde izin bulunmamasını bahane ederek (Derry kenti polisleri belli ki

Amerikalıların barış havası içinde toplanma haklarından habersizdiler.) çocukları toparlamışlar ve Witcham Sokağı'ndaki merkeze götürmüşlerdi. Öğrencileri orada salıvermişlerdi. Polislerden birinin, "Onları sadece kötü bir ortamdan uzaklaştırmak istedik. Oraya dönerlerse, göründüklerinden de aptal sayılırlar," dediği aktarılıyordu.

Fotoğraf Coleman Kimyasal Maddeleri'nin protestosu sırasında Doğu Annex'inde çekilenden aslında pek farklı değildi. Protestocular polis tarafından götürülürken (bir yıl öncesine kadar kasklarının üstüne küçük Amerikan bayrakları iliştirecek olan) inşaat işçilerinin yuhaladıkları, sırıttıkları ve yumruk salladıkları görülüyordu. Resim, polisin biri tam Carol'un koluna uzanırken çekilmişti. Genç kızın hemen arkasında duran Nate, görünüşe göre dikkatlerini çekmemişti. Başka iki polis, koltuk değnekleri sayesinde tanınmaması olanaksız Stoke Jones'a eşlik ediyordu. Kimliğinin saptanması için başka bir ipucu gerekirse ceketindeki elle çizilmiş serçe izi işi görürdü.

Ronnie, "Şu budalaya bak!" diye bağırdı. (Son dört yeterlik sınavının ikisinde çuvallayan Ronnie'nin birisine budala diyebilmesi için insanda gerçekten kayış gibi yüz olması gerekirdi.) "Yapacak daha iyi bir işi yokmuş gibi!"

Skip onu duymamış gibi davrandı. Ben de öyle. Konu ne olursa olsun Ronnie'nin martavalları artık bizim için anlamını yitirmekteydi. Buna karşın, Carol... ve arkasındaki Nate Hoppenstand'in göstericilerin götürülmelerini seyretmeleri bizi çok etkilemişti. Nate, ülkenin kuzeydoğusunun Ivy League kolejlerinin gömleği ve paçaları kıvrılıp bastırılmış ütülü kot pantolonunun içinde her zamanki gibi derli topluydu. Yuhalayan ve yumruk sallayan inşaat işçilerinin yanında duruyor ve onlar tarafından önemsenmemiş görünüyordu. Oda arkadaşımın yakın zamanda savaş karşıtı Bay Phil Ochs'un hayranı olduğundan her iki grup da habersizdi.

Telefon bölmesine giderek Franklin Hall'un ikinci katını aradım. Salondan biri cevap verdi, Carol'u sormam üzerine de kız, Carol'un orada olmadığını, çalışmak için Libby Sexton'la kütüphaneye gittiğini söyledi. "Pete, sen misin?"

"Evet," diye yanıt verdim.

"Burada senin için bir not var. Bardağın üstüne bırakmış." Bu, o sıralarda yatakhane bölümlerinde usuldendi. "Seni sonra arayacağını söylüyor."

"Peki. Teşekkür ederim."

Skip o sırada bölmenin dışından gelmemi sabırsız hareketlerle işaret ediyordu. Oynadığımız masalardaki yerlerimizi kaybedeceğimizi bile bile Nate'i görmek için koridorun öbür ucuna yürüdük. Bu olayda merak oyun saplantımızı yenmişti.

Ona gazeteyi gösterip bir gün önceki gösteri hakkında bilgi istediğimizde Nate'in yüzünde fazla bir değişiklik olmadı; zaten yüzünün değiştiği pek görülmezdi. Buna rağmen, mutsuz olduğunu seziyordum; hatta perişan bile olması mümkündü. Buna bir anlam verememedim, her şey tatlıya bağlanmıştı; hiç kimse hapse girmemiş, hatta gazetede adı geçmemişti.

Arkadaşımın suskunluğunu fazla önemsediğime karar vereceğim sırada Skip, "Senin derdin ne?" diye sordu.

Sesinde üstünkörü bir ilgi fark ediliyordu. Nate'in alt dudağı titredi, ama sonra kendini toparladı. Masasının düz yüzeyinin üzerinden öteye uzandı (Benimki belki on dokuz tabaka pislikle kaplıydı.) ve pikabının yanında tuttuğu kutunun içinden bir kâğıt mendil çekti. Burnunu kuvvetle sümkürdü. Yine kontrolü eline almıştı, ama gözlerindeki mutsuzluğu görebiliyordum. Karakterimin kötü yanı bunu görmeme sevinmişti. Sorun sahibi olmak için bir King tutkunu olmak gerekmediğini görmek hoştu. İnsanın doğası bazen o kadar pis olabiliyordu ki.

Nate, "Stoke, Harry Swidrowski ve başka birkaç arkadaşla gittik," dedi.

"Carol sizinle beraber miydi?" diye sordum.

Nate hayır gibilerden başını salladı. "Öyle sanıyorum ki, George Gilman'ın grubuyla beraberdi. Toplam beş arabaydık."

George Gilman'ı hiç tanımıyordum, ama bu, kıskançlıktan yüreğimin sızlamasını engelleyemedi. Nate devam etti. "Harry ile Stoke, Direniş Komitesi'ndeler. Gilman da öyle. Her neyse, biz..."

Skip, "Direniş Komitesi de nesi?" diye sordu.

Nate içini çekti. "Bir kulüp. Ama onlar, özellikle de Harry ile George, bundan daha fazlası olduğunu düşünüyorlar. Onlar gerçek birer

tahrikçi. Ama gerçekte Maine Maskı veya amfetamin müfrezesi gibi bir kulüp daha."

Nate salı öğleden sonraları dersi olmadığı için gittiğini söyledi. Hiç kimse emir vermiyordu; kimse sadakat yemini etmiyor, hatta kâğıt imzalamıyordu. Sonradan savaş karşıtı hareketlere sokulan eylem emirleri ve örgüt şevki de yoktu. Nate'e bakılırsa, Carol'la öbür gençler ellerinde pankartlarıyla jimnastik salonunun park alanından ayrılırken gülüşüyor ve birbirlerini dürtüyorlardı. (Gülüyordu. George Gilman'la gülüyordu. Al sana, bir kıskançlık nedeni daha.)

Federal Merkez'e vardıklarında bazı kişiler Askerlik Dairesi'nin kapısının önünde daireler çevirerek gövde gösterisinde bulunuyor, bazıları ise bunu yapmıyordu. Nate de gösteriye katılmayanlardan biriydi. Bize bunları anlatırken genellikle pürüzsüz olan yüzü başkasında gerçek bir perişanlık olarak anlamlandırılabilecek şekilde gerilmişti.

"Ben de onlarla yürümek niyetindeydim," diye devam etti. "Yol boyunca niyetim oydu. Çok heyecanlıydı, altımız Harry Swidrowski'nin Saab'ına sıkışmıştık. Ne yolculuktu. Hunter McPhail'i tanıyor musunuz?"

Skip'le ben başımızı salladık. *Meet Trini Lopez* ve *Diane Renee Sings Navy Blues*'un sahibinin bir tür gizli hayatı olduğunu, polisleri çeken ve gazetelerde adları geçen kişilerle bağlantısı bulunduğunu keşfetmenin bize hayranlık duyurduğunu sanıyorum.

"Onunla George Gilman komiteyi kurdular. Her neyse, Hunter içeride yer olmadığı için Stoke'un koltuk değneklerini Saab'ın penceresinin dışında tutuyor, bizler de *I Ain't Marchin' Anymore*'u söylüyor ve yeterince kalabalık olursak savaşı durdurabileceğimizi konuşuyor, daha doğrusu, Stoke dışında hepimiz bu gibi şeyleri konuşuyorduk. Stoke oldukça sessiz biri."

Ben de o fikirdeydim. Stoke onların yanında bile konuşmuyor, ancak bir vaaz vermek gerektiği zaman ağzını açıyordu. Ama Nate, Stoke'u düşünmüyordu, Nate, Nate'i düşünüyordu. Ayaklarının onu, kalbinin gitmek istediği yere götürmekteki anlaşılmaz reddi üzerinde kafasını yoruyordu.

"Giderken hep, 'Onlarla yürüyeceğim. Doğrusu bu olduğu... en azından ben öyle düşündüğüm için... onlarla yürüyeceğim. Ve birisi

bana yumruğunu sallarsa ben şiddete başvurmayacağım. O adamlar kazandılar, belki biz de kazanabiliriz,' diye düşünüyordum." Nate bize baktı. "Bu hususta hiçbir şüphem yoktu."

Skip, "Evet," dedi. "Biliyorum."

Nate devam etti. "Ama oraya varınca, yapamadım. SAVAŞI DURDURUN, AMERİKA HEMEN ŞİMDİ VİETNAM'DAN DIŞARI ve ÇOCUKLARI VATANA GÖTÜRÜN türünden pankartların dağıtılmasına yardımcı oldum. Carol'la ben, Stoke'un da yafta taşırken koltuk değneklerini kullanabilmesi için gerekeni yaptık. Ama ben bir pankart alamadım. Bill Shadwick, Kerry Morin ve Lorlie McGinnis adında bir kızla kaldırımda duruyordum... Lorlie, botanik laboratuvarında ortağımdır..." Nate gazete yaprağını Skip'in elinden aldı ve bütün bunların gerçekten olduğunu doğrulatmak ister gibi inceledi. Evet, Rinty'nin sahibi ve Cindy'nin erkek arkadaşı gerçekten savaş karşıtı bir gösteriye gitmişti. İçini çekti ve gazete kâğıdının yavaşça yere uçmasını seyretti. Bu ona o kadar ters düşen bir şeydi ki, yüreğim sızladı.

"Onlarla yürüyeceğimi düşünüyordum. Başka niçin gelmiştim ki? Orono'dan gelirken kafamda şüphenin izi bile yoktu."

Yalvarır gibi bana baktı. Onu anladığımı anlatmak ister gibi başımı eğdim.

"Ama sonra onlarla yürüyemedim. Nedenini ise bilmiyorum."

Skip onun yanına oturdu. Ben Phil Ochs albümünü bularak pikabın tablasının üstüne oturttum. Nate, Skip'e baktı, sonra gözlerini öte yana çevirdi. Nate'in elleri, bütün vücudu gibi ufak ve zarifti. Tırnakları dışında. Onlar diplerine kadar kemirilmişti.

Skip ona yüksek sesle bir soru sormuş, o da cevaplıyormuş gibi, "Tamam," dedi. "Nedenini biliyorum. Onların tutuklanacaklarından, benim de onlarla birlikte tutuklanacağımdan korkuyordum. Tutuklanırken resmimin çekilip gazetelerde yayınlanacağından ve ailemin de bunu göreceğinden korkuyordum." Araya uzunca bir sessizlik girdi. Zavallı Nate kalanını söylemeye çalışıyordu. İğneyi dönen plağın ilk oyuğunun yukarsında tutarak söylemesini bekledim. Sonunda söyledi de. "*Annemin görmesinden korkuyordum.*"

Skip, "Önemi yok, Nate," dedi.

Nate titreyen bir sesle, "Hiç sanmıyorum," diye karşılık verdi. Skip'le göz göze gelmekten kaçıyor, dışarı fırlamış kaburgaları ve pijamasının altıyla tişörtünün arasındaki soluk Yanki derisiyle yatağının üstünde oturuyor, kemirilmiş tırnaklarına bakıyordu. "Savaş hakkında tartışmalara girmek istemiyorum," dedi. "Ama Harry ve Lorlie istiyorlar... George Gilman dersen, Georgie bu konuda konuşurken onu susturamazsınız. Komitenin öbür üyeleri de öyleler. Konuşmaya sıra gelince, onlardan çok Stoke'a benziyorum."

"Hiç kimse Stoke'a benzeyemez," dedim. Onunla Bennett's Run'da karşılaştığım günü hatırlamıştım. "Niçin kendini zorluyorsun?" diye sormuştum. Bay Güvenilirlik, "Benim bir koruyucuya ihtiyacım yok," diye karşılık vermişti.

Nate hâlâ tırnak diplerini inceliyordu. "Benim ne *düşündüğümü* biliyor musunuz? Johnson Amerikalı gençleri oraya sebepsiz yere ölmeleri için gönderiyor. Bu Harry Swidrowski'nin düşündüğü gibi ne emperyalizm, ne de sömürgecilik. Özetle hiçbir *izm* veya *lik* değil. Johnson bunu kafasında Davy Crockett, Daniel Boone ve New York Yankee'leriyle karıştırıyor, hepsi bu. Ve eğer böyle düşünüyorsam; bunu söylemeliyim. Ve bunu durdurmaya çalışmalıyım. Kilisede, okulda ve kahrolası *Amerika'nın İzcileri*'nde öğrendiğim bu. Direnmek zorundasınız. Yanlış bir şeyin gerçekleştiğini görürseniz, örneğin, büyük birinin bir küçüğü dövdüğünü görürseniz, buna cesaretle karşı çıkmanız, en azından durdurmaya çalışmanız gerekir. Ama ben, annemin benim tutuklanırken bir resmimi görmesinden ve ağlamasından korkuyordum."

Nate başını kaldırınca ağladığını gördük. Birazcık ağlıyordu; sadece gözkapaklarıyla kirpikleri yaştı, hepsi bu kadar. Ama bu kadarı bile onun için çok önemliydi.

"Bir şey keşfettim," dedi. "Stoke Jones'un ceketinin arkasındaki şeyin ne olduğunu."

"Neymiş?" diye sordu Skip.

"İngiliz Donanması'nın iki semafor harfinin bileşimidir. Bakın." Nate ayağa kalkıp çıplak topuklarını birbirine yapıştırdı. Sol kolunu dimdik olarak yükseğe kaldırmak, sağ kolunu da yere indirmek suretiyle düz bir hat oluşturdu. "Bu N," dedi. Sonra kollarını vücuduyla kırk beş

derecelik birer açı oluşturacak şekilde tuttu. Üst üste getirilince iki şeklin Stoke'un paltosunun arkasına mürekkeple çizdiği şekli oluşturduğunu görebiliyordum. "Bu da bir D."

Skip, "N-D," dedi. "Bu ne oluyor?"

"Bu harfler *nuclear disarmament*, yani nükleer silahsızlanma anlamına geliyor. Bertrand Russell bu simgeyi ellili yıllarda icat etmişti." Nate onu not defterinin arkasına çizdi: ☮ "Ona barış simgesi" diyordu.

Skip, "İlginç," dedi.

Nate gülümseyip parmaklarıyla gözlerinin altını sildi. "Ben de öyle düşünmüştüm," dedi. "Mükemmel bir şey." İğneyi plağın üstüne indirdim ve Phil Ochs'un şarkısını dinledik. Biz Atlantis'lilerin dediği gibi şarkının içine daldık.

Amerika'nın kuzeydoğusunda Brown, Columbia, Cornell, Dartmouth, Harvard, Princeton Yale ve Pennsylvania üniversitelerinin oluşturduğu ön planda atletik bir kolejler birliği ve çoğu zaman bu üniversitelerdeki öğrencilere özgü moda ve davranış biçimlerini belirten birterim.

20

Chamberlain Üç'ün ortasındaki salon benim Jüpiter'im; muazzam bir yerçekimi olan ürkütücü bir gezegen olmuştu. Ben buna rağmen o gece karşı koydum ve telefon bölmesine sokularak tekrar Franklin'i aradım. Bu kez Carol'u yakaladım.

Hafifçe gülerek, "Ben iyiyim," dedi. "Gerçekten iyiyim. Polislerden biri hatta bana küçük hanımefendi dedi. Bu ne ilgi, Pete?"

Gilman denen o herif sana ne kadar bir ilgi gösterdi acaba? Bunu sormak dilimin ucuna kadar geldi, ama on sekiz yaşıma rağmen bu türlü davranmanın yanlış olacağını biliyordum.

"Bana bir telefon etmeliydin," dedim. "Belki ben de seninle giderdim. Benim arabayı alabilirdik."

Carol kıkırdamaya başladı. Tatlı, ama şaşırtıcı bir sesti.

"Ne?"

"Savaş karşıtı bir gösteriye çamurluğunun üstünde Goldwater etiketi olan bir steyşınla gittiğimi düşünüyordum."

Ben de bunun komik olacağını düşündüm.

Carol, "Hem sanırım, senin yapılacak başka işlerin vardı," dedi.

"Bu da ne demek şimdi?" Bilmiyormuşum gibi. Telefon kulübesiyle salonun camlarından kat arkadaşlarımın bir sigara dumanı bulutu içinde kâğıt oynadıklarını görebiliyordum. Ve kulübenin kapalı kapısına rağmen Ronnie Malenfant'ın tiz kıkırtısını duyabiliyordum. Kahpe Kız'ı kovalıyoruz, çocuklar, o *siyah sürtüğü* arıyoruz ve onu mutlaka saklandığı yerden çıkaracağız."

Carol, "Ders çalışmak veya King," dedi. "Dilerim, ders çalışıyordun. Katımdaki kızlardan biri Lennie Doria'yla çıkıyor... daha doğrusu, Lennie'nin vakti olduğu zaman onunla çıkıyordu. Arkadaşım buna cehennemin kart oyunu diyor. Yoksa bana dırdırcı gözüyle mi bakıyorsun?"

Olup olmadığına karar veremeyerek, "Hayır," diye atıldım. Belki bana biraz dırdır yapılmasına ihtiyacım vardı. "Carol, iyi misin?"

Uzunca bir sessizlik oldu. Genç kız sonunda, "Evet," dedi. "Tabii ki iyiyim."

"O çıkagelen inşaat işçileri..."

Carol, "Onlarınkisi daha çok ağız kalabalığıydı," dedi. "Merak etme."

Ama bana her şey yolundaymış gibi gözükmüyordu. Bir de üstelik kaygılanmam gereken George Gilman vardı. Ondan Carol'un arkasında bıraktığı erkek arkadaşı Sully yüzünden olduğundan daha fazla kaygı duyuyordum.

Ona, "Nate'in sözünü ettiği komiteden misin?" diye sordum. "Hani şu Direniş Komitesi mi nedir?"

Carol, "Hayır," dedi. "Yani henüz değilim. George katılmamı önerdi. Fen dersleri kursumdaki çocuk o. George Gilman. Onu tanıyor musun?"

"Ondan söz edildiğini duydum," dedim. Telefonun ahizesini fazla sıkı tutuyor, parmaklarımı bir türlü gevşetemiyordum.

"Gösteriyi bana haber veren o oldu. Onunla ve başka birkaç kişiyle gittim. Ben..." Carol arkasını getirmedi ve merakla sordu. "Onu kıskanmıyorsun, değil mi?"

"Bilmem," diye itiraf ettim. "Seninle bir öğleden sonra geçirdi. Bunu kıskanmamın yeridir sanırım."

"Onu kıskanma. Zeki bir çocuk olduğu belli, ama aynı zamanda çirkin bir saç kesimi ve hilekâr bakışlı iri gözleri var. Tıraş olmasına oluyor, ama daima atladığı koca bir bölüm göze yama gibi gözüküyor. Atraksiyonun o olmadığına emin olabilirsin."

"Öyleyse nedir?"

"Seni görebilir miyim? Sana bir şey göstermek istiyorum. Uzun zaman almaz. Ama *açıklayabilmem* iyi olurdu..." Açıklamadan söz ederken genç kızın sesi titremişti; ağlamaklı olduğunu anlamıştım.

"Yolunda gitmeyen nedir?"

"Yani beni *News*'da gördükten sonra babamın büyük bir olasılıkla eve almayacak olması dışında bir şeyi mi kastediyorsun? Bu hafta sonu kilitleri değiştireceğine bahse girerim. Tabii şimdiye kadar değiştirmemişse."

Nate'in, tutuklandığını gösteren bir resmi annesinin görmesinden korktuğunu söylemesini anımsadım. Annesinin iyi huylu küçük dişçi adayı Federal Merkez'in önünde izinsiz gösteri yaparken enselenmişti ha. Bu ne yüz karasıydı böyle. Ya Carol'un babası? Belki aynı şey değildi, ama yakındı. Carol'un babası gönüllü olarak donanmaya katılan yürekli bir vatandaştı ne de olsa.

"O haberi görmeyebilir," dedim. "Görse bile, gazete kimsenin adını vermedi."

"Ya *fotoğraf*?" Karşısındaki geri zekâlı biriymiş gibi sabırlı bir tavırla konuşuyordu. "Sen fotoğrafı görmedin mi?"

Yüzünün kameraya çevrili olmadığını ve görülebildiği kadarının da gölgede kaldığını tam söyleyecekken arkasında HARWICH LİSESİ yazısının sırıttığı gözlerimin önünde canlandı. Hem adam Carol'un babasıydı Tanrı aşkına. Carol'un yüzü yana çevrili olsa bile kızını tanırdı.

İçimi çektim. "Resmi de görmeyebilir. Damariscotta, *News*'un satıldığı kesimin uzak ucunda."

"Sen hayatını böyle mi yaşamak istiyorsun, Pete?" Genç kız hâlâ sabırlı bir tavırla konuşuyordu, ama sinirlenmek üzere olduğu belliydi. "Yani bir şeyler yapıp sonra insanların bunu öğrenmeyeceklerini mi ümit edeceksin?"

"Hayır," dedim. Annmarie Soucie'nin Carol Gerber'in varlığından hâlâ habersiz olduğu düşünülürse, böyle dediği için ona kızabilir miydim? Hiç sanmıyorum. Carol'la ben evli falan değildik, ama konu evlilik değildi. "Hayır, öyle bir şey ümit etmeyeceğim. Ama lanet olası gazeteyi adamın burnuna sokman da gerekmez, öyle değil mi, Carol?"

Genç kız güldü. Bu seste, az önceki kıkırtısında dikkatimi çeken ışıltı yoktu, ama hazin bir gülüşün bile hiç yoktan iyi olduğunu düşündüm. "Benim göstermem gerekmez," dedi. "O öğrenecektir. Her zaman öyle olur. Ama gitmek zorundaydım, Pete. Ve büyük bir olasılıkla Direniş Komitesi'ne de katılacağım. George Gilman'ın suçüstü yakalanan küçük bir çocuğa benzemesine, Harry Swidrowski'nin de ağzının berbat kokmasına rağmen. Çünkü... çünkü..." Daha fazlasını sorma der gibi içini çekti. Sonra birden sordu. "Baksana, sigara aralarında nereye gittiğimizi biliyor musun?"

"Holyoke'da mı? Tabii."

Carol, "On beş dakika sonra orada buluşalım. Olur mu?" dedi.

"Evet."

"Daha okumam gereken pek çok şey olduğu için uzun zaman kalamam, ama..."

"Orada olacağım."

Telefonu kapayarak bölmeden çıktım. Ashley Rice salonun kapısında durmuş sigara içiyor ve ayaklarıyla step hareketleri yapıyordu. İki oyun arasında olduğunu tahmin ettim. Yüzü fazla soluktu, uzayan sakalı kalemle yapılmış siyah işaretleri hatırlatıyordu, gömleği ise kirlinin ötesinde bir hal almıştı, içinde yaşanılmışa benziyordu. Gözlerinde sonradan ağır kokain müptelalarında görmeye alışacağım bir TEHLİKE! YÜKSEK VOLTAJ! bakışı vardı. Oyun da zaten buydu; bir tür uyuşturucu. Ama insanı yumuşatan türden bir şey değil.

"Ne dersin, Pete?" diye sordu. "Birkaç el oynamak ister misin?"

"Belki sonra," diyerek koridorda yürümeye başladım. Stoke Jones üstünde eski püskü bir sabahlıkla banyodan çıkıyordu. Koltuk değnekleri koyu kırmızı yer muşambasının üstünde ıslak ve yuvarlak izler bırakıyordu. Uzun ve dağınık saçları ıslaktı. Duşta durumu nasıl idare ettiğini merak ettim; umumi hamamlarda sonradan standart olarak kabul edilen parmaklıklar ve tutamaçlar o tarihlerde yoktu. Ama Stoke

bunu tartışmak isteyecek bir ruh hali içinde görünmüyordu. Ne bunu, ne de başka bir şeyi.

"İşler nasıl, Stoke?" diye sordum.

Bir yanıt vermeden geçip gitti. Başı eğikti. Uçlarından sular damlayan saçları yanaklarına yapışmış, sabununu ve havlusunu bir kolunun altına sıkıştırmıştı. "Rip-rip, rip-rip" diye mırıldanıyordu. Başını kaldırıp bana bakmadı bile. Stoke Jones hakkında ne söylerseniz söyleyin, keyfinizi kaçıracağına güvenebilirdiniz.

21

Holyoke'a vardığımda Carol oraya gelmişti bile. Beraberinde bir çift süt kasası getirmiş, onlardan birinin üstüne oturarak bacak bacak üstüne atmış ve bir sigara yakmıştı. Öbür kasanın üstüne oturarak kolumu onun omuzlarına doladım ve onu öptüm. Carol da bir şey söylemeyerek başını bir an omzumun üstüne koydu. Bu ondan beklenmeyecek bir hareketti, ama hoştu. Kolumu omuzlarından çekmeden yukarıya yıldızlara baktım. Gece mevsimin bu kadar ilerlemesine rağmen ılıktı, bir sürü kişi -ve en başta çiftler- havanın güzelliğinden yararlanarak dolaşmaya çıkmıştı. Fısıltılı konuşmalarını duyabiliyordum. Yukarımızda, yemekhanedeki bir radyodan popüler bir şarkı kulağa geliyordu. Odacılardan biri radyosunu açmış olacaktı.

Carol en sonunda başını kaldırdı ve benden biraz uzaklaştı, kolumu çekebileceğimi anlatmasına yetecek kadar uzaklaşmıştı. Bu ondan beklenecek bir hareketti. "Teşekkür ederim," dedi. "Birisinin beni kucaklamasına ihtiyacım vardı."

"Benim için zevkti."

"Babamla karşılaşacağım zamanı düşününce ürküyorum. Çok değil, ama biraz."

"Bir sorun olmayacaktır." Bunu öyle olacağını bildiğim için söylememiştim -böyle bir şeyi bilemezdim- öyle söylemek gerektiği için söylemiştim.

"Harry ile, George'la ve öbürleriyle gitmemin sebebi babam değildi. Yani ortada Freudçu bir isyan ya da onun gibi bir şey yok."

Carol sigarasını parmaklarının arasından yere fırlattı, kıvılcımlar püskürterek Bennett's Run'ın tuğlalarına çarpmasını izledik. Genç kız bundan sonra kucağında küçük çantasını buldu, onu açıp içinden cüzdanını çıkardı ve küçük selüloit pencerelere sıkıştırılmış resimleri karıştırdı. Bunların bir tanesini çekerek bana uzattı. Odacıların büyük bir olasılıkla yerleri temizledikleri yemekhanenin pencerelerinden yansıyan ışıkta resmi görebilmek için öne eğildim.

Resimde on bir veya on iki yaşlarında üç çocuk görülüyordu: bir kızla iki erkek çocuğu. Hepsinin arkasındaki mavi tişörtlerde iri kırmızı harflerle STERLING HOUSE yazılıydı. Bir yerdeki park alanında duruyorlardı ve kollarını birbirlerinin omuzlarına dolamışlardı. Göze hoş görünen arkadaşça bir poz vermişlerdi. Kız ortadaydı ve tabii ki Carol'du.

"Sully-John hangisi?" diye sordum. Carol bana biraz şaşırmış gibi bakarken dudaklarında yine o gülümseyiş vardı. Bunu o daha söylemeden biliyordum galiba. Sully-John geniş omuzları, bütün yüzünü kaplayan gülümseyişi ve yüzüne dökülen siyah saçları olan çocuk olmalıydı. Saçları bana Stoke'unkileri hatırlatmıştı, ama çocuk belli ki kendi saçlarında bir tarak gezdirmişti. Parmağımı onun üstüne bastırdım. "Bu o, değil mi?"

Carol, "Sully bu," diye doğruladı, sonra öbür oğlanın yüzüne tırnağıyla dokundu. Teni güneşte bronzlaşmaktan çok, yanık gibi gözüküyordu. Dar yüzü, birbirine yakın gözleri ve asker tıraşlı saç kesimiyle orman Rockwell'in *Saturday Evening Post* adlı kitabının kapağındaki çocuğa benziyordu. Alnında hafif bir kırışık göze çarpıyordu. Sully'nin kolları bir çocuğa göre şimdiden fazlaca kaslıydı; öbür çocuğun ise değnek gibi sıska kolları vardı. Şimdi belki de hâlâ öyleydiler. Carol'un omuzlarına sarılı olmayan eli kahverengi büyük bir beysbol eldiveninin içindeydi.

"Bu da Bobby," dedi genç kız. Sesi her nedense değişmişti. Bu seste onda daha önce duymadığım bir şey vardı. Üzüntü mü? Ama hâlâ gülümsüyordu. Eğer üzüntü duyuyorsa, niçin gülümsüyordu? "Bobby Garfield ilk erkek arkadaşımdı," dedi. "İlk aşkım olduğunu söyleyebilirsin. Onlar o sıralarda çok samimi iki arkadaştılar. O kadar uzun bir zaman önce değil, 1960'ta, ama öyle çok zaman geçmiş gibi görünüyor ki."

"Ona ne oldu?" diye sordum. Carol'un, o ince yüzlü ve havuç kafalı çocuğun öldüğünü söyleyeceğini sanmıştım.

"O ve annesi başka bir yere taşındılar," dedi. "Bir süre mektuplaştık, ama sonra aramızdaki bağlantı koptu. Çocukların nasıl olduklarını bilirsin."

"Güzel bir beysbol eldiveniymiş."

Carol hâlâ gülümsüyordu. Resme bakarken hâlâ gülümseyen gözlerinin dolu dolu olduğunu görebiliyordum. Yemek salonundaki flüoresanların ışığında gözyaşları gümüş renkli gözüküyordu, tıpkı bir masal prensesinin gözyaşları gibi.

"O Bobby'nin en sevdiği eşyasıydı. Alvin Dark adında bir beysbol oyuncusu var, değil mi?"

"Vardı."

"İşte Bobby'ninki bir Alvin Dark modeliydi."

"Benimkisi bir Ted Williams'dı. Annemin onu birkaç yıl önce bir kermeste satın aldığını sanıyorum."

Carol, "Bobby'nin eldiveni çalındı," dedi. Benim hâlâ orada olduğumu bildiğine emin değilim. O dar ve hafif somurtkan yüze parmağının ucuyla dokunup duruyordu. Sanki kendi geçmişinin içine geri çekilmişti. İpnotizmacıların iyi deneklerle bunu yapabildiklerini duymuştum. "Willie onu almıştı," dedi.

"Willie mi?"

"Willie Shearman. Bir yıl sonra Sterling House'da onunla top oynadığını görmüştüm. Öfkemden çıldırmıştım. O sıralarda annemle babam sürekli kavga ediyorlar, boşanacakları güne yaklaşıyorlardı. Bense her an öfkeliydim. Onlara kızıyor, matematik öğretmenime kızıyor, bütün dünyaya kızıyordum. Willie'den hâlâ korkuyordum, ama bundan da çok ona kızıyordum... Ayrıca, o gün yalnız başıma da değildim. Bunun üzerine Willie'nin üzerine yürüdüm ve ona elindekinin Bobby'nin eldiveni olduğunu bildiğimi, onu bana vermesi gerektiğini söyledim. Bobby'nin Massachusetts'deki adresini bildiğimi, eldiveni ona göndereceğimi söyledim. Willie aklımı kaçırdığımı, eldivenin *kendisine ait* olduğunu söyledi ve yanında adını gösterdi. Bobby'nin adını elinden geldiğince silmiş ve üstüne kendininkini yazmıştı. Ama ben hâlâ Bobby'nin *bby*'sini görebiliyordum."

Ürpertici bir öfke sesine yansımıştı. Bu onun daha genç *görünmesine* neden oluyordu. Belleğim beni bu konuda yanıltıyor olabilirdi, ama hiç sanmıyorum. Yemek salonunun beyaz ışığının kıyısında otururken bence yaklaşık on iki veya en çok on üç yaşında görünüyordu.

"Ama cebin üstündeki Alvin Dark imzasını silemememiş ya da üstüne başka bir şey yazamamıştı. Sonunda kızardı. Pancar gibi morardı. Sonra, biliyor musun? Onunla arkadaşlarının bana yaptıklarından dolayı özür diledi. Bunu yapan bir tek o oldu ve samimiyetine inanıyorum. Ama eldiven konusunda yalan söyledi. Aslında onu istediğini sanmıyorum, eskiydi, bazı yerleri aşınmıştı, üstelik eline uymuyordu. Gelgelelim onu saklamak istediği için yalan söyledi. Bunun sebebini anlayamıyorum. Hiçbir zaman anlayamadım da."

"Pek anladığımı sanmıyorum," dedim.

"Niçin anlayacaktın ki? Olanlar *benim* kafamın içinde bile karmakarışık. Annem bir gün bana kazaya uğrayan veya bir dövüşün ortasına düşenlerin başına böyle şeylerin geldiğini söylemişti. Olanların bir bölümünü çok iyi hatırlıyorum -özellikle de içinde Bobby'nin de bulunduğu bölümleri- ama bunun dışındaki hemen hemen her şey başkalarının bana sonradan anlattıklarından ibaret.

"Evimin bulunduğu sokağın alt tarafındaki parkta bulunduğum sırada o üç çocuk; Harry Doolin, Willie Shearman ve bir başkası çıkageldiler. O üçüncünün adını hatırlamıyorum. Zaten önemi de yok. Beni dövdüler. Sadece on bir yaşında olmam onları durdurmadı. Harry Doolan bir beysbol sopasıyla bana vurdu. Willie ile öteki çocuk da kaçamayayım diye beni sıkıca tutuyorlardı."

"Bir beysbol sopası ha? Benimle alay mı ediyorsun?"

Carol başını salladı. "Önceleri şaka ediyorlardı. Öyle sandım. Ama sonra iş değişti. Kolum çıktı. Ben haykırmaya başlayınca kaçtılar. Orada oturmuş, kolumu tutuyordum. Canımın yanmasından... .ve sanırım uğradığım şoktan... ne yapacağımı bilemiyordum. Belki de ayağa kalkıp yardım aramaya çalıştım, ama başaramadım. Derken Bobby çıkageldi. Beni yürüterek parktan çıkardı, sonra da kucakladı ve evine taşıdı. Yılın en sıcak günlerinin birinde Broad Sokağı yokuşunun tepesine kadar kollarının arasında taşıdı."

Resmi Carol'un elinden alarak ışığa tuttum ve asker tıraşlı çocuğa baktım. Değnek gibi kollarına, sonra da kıza bakıyordum. Çocuktan üç beş santim boyluydu, omuzları da daha genişti. Sonra, adı Sully olan öbür çocuğa baktım. Yüzüne dökülen siyah saçları ve ideal Amerikalı genç gülümseyişi olan çocuğa. Onda Stoke Jones'un saçları, Skip Kirk'ün gülümseyişi vardı. Sully'nin, kızı kollarının arasında taşımasını gözlerimin önünde canlandırabiliyordum, ama öteki çocuk..."

Carol, "Biliyorum," dedi. "Yeterince iri gözükmüyor, değil mi? Ama beni taşıdı. Ben bayılmak üzereydim, o da beni taşıdı." Genç kız böyle diyerek resmi geri aldı.

"Ve Bobby bunu yaparken, senin dövülmene yardımcı olan o Willie adındaki çocuk geri gelerek Bobby'nin eldivenini çaldı, öyle mi?"

Genç kız "evet" der gibi başını eğdi. "Bobby beni evine götürdü. O sırada binanın üçüncü katında ihtiyar bir adam oturuyordu. Adı Ted'di. Ted her şey hakkında bir şeyler biliyordu. Çıkan kolumu yerine oturttu. Bunu yaparken de ısırmam için bana pantolon kayışını verdi ya da belki Bobby'nin kayışıydı. Böyle yapmakla acıyı yakalayabileceğimi böyledi. Ben de bunu yaptım. Bundan sonra... Bundan sonra kötü bir şey oldu."

"Bir beysbol sopasıyla dövülmekten de mi daha kötü bir şey?"

"Bir bakıma. Bunu konuşmak istemiyorum." Carol, resme bakarak önce bir gözündeki, sonra da ötekindeki yaşları sildi. "Bir süre sonra Bobby ile annesi Harwich'den ayrıldılar. Bobby bu arada sopayı kullanan çocuğu, Harry Doolin'i iyice dövüp hırpalamıştı.

Genç kız bundan sonra fotoğrafı cüzdanındaki küçük göze yerleştirdi.

"O gün hakkında en iyi hatırladığım -belki de hatırlanmasına *değer*- tek şey Bobby Garfield'in benim tarafımı tutması. Sully daha iriydi, orada olsaydı Sully de beni savunurdu, ama orada değildi. Beni yokuşun tepesine kadar taşıyan Bobby oldu. Doğru olanı yaptı. Bu, bütün hayatım boyunca birisinin benim için yaptığı en iyi, en önemli şeydir. Bunu anlayabiliyor musun, Pete?"

"Evet. Anlıyorum."

Başka bir şey daha anlıyordum. Nate'in kısa bir süre önce söylediklerinin neredeyse aynını söylüyordu... şu farkla ki o yürümüştü.

Pankartlardan birini alarak onunla yürümüştü. Nate Hoppenstand tabii ki şakayla işe başlayan, ama sonra işi ciddileştiren üç çocuk tarafından dövülmemişti. Fark belki de buydu.

Carol, "Beni o yokuşun tepesine kadar taşıdı," dedi. "Onu bu yüzden ne kadar sevdiğimi söylemek isterdim. Ayrıca sizden küçük olan ve size zararı dokunmayanların canını yakmanın bir bedeli olduğunu Harry Doolin'e gösterdiği için onu sevdiğimi söylemek isterdim."

"Bu yüzden de yürüdün."

"Yürüdüm. Birine nedenini söylemek istiyordum. Anlayacak birine söylemek istiyordum. Babam anlamak istemiyor, annem ise anlayamıyor. Arkadaşı Rionda bana telefon etti ve şöyle dedi..." Genç kız sözlerini bitirmedi. Kasanın üstüne oturup küçük çantasını kurcalamaya başladı.

"Ne dedi?"

"Hiç." Carol kendini tükenmiş ve terk edilmiş hissediyordu. Onu öpmek, en azından kolumu omuzlarına dolamak istiyordum, ama ikisini de yapmanın aramızdakileri bozmasından korktum. Çünkü bir şey olmuştu. Öyküsünde büyülü bir yan vardı. Ortasında değilse bile, kenarlarında olduğunu hissediyordum.

"Yürüdüm ve sanırım Direniş Komitesi'ne katılacağım. Oda arkadaşım deli olduğumu, okul sicilimde komünist bir grubun üyeliği bulunursa hiçbir zaman bir iş bulamayacağımı söylüyor. Ama ben buna rağmen yapacağım."

"Ya baban? O ne diyor?"

"Babamı s..tir et."

Ağzından çıkan kelime ikimizin de bir an şok duymasına neden oldu. Derken Carol kıkırdadı. "İşte bu Freudçu," dedi ve ayağa kalktı. "Gidip çalışmam lazım. Geldiğin için teşekkür ederim, Pete. O resmi daha önce kimseye göstermemiştim. Kim bilir ne kadar zamandır ben bile bakmadım. Kendimi şimdi daha iyi hissediyorum. Çok daha iyi."

"Güzel." Ben de ayağa kalktım. "İçeri girmeden önce bir şey yapmam için *bana* yardım eder misin?"

"Tabii. Neymiş o?"

"Göstereceğim. Uzun sürmez."

Holyoke'un yan duvarını izledik, sonra da arkasındaki yokuşu tırmanmaya koyulduk. İslim Binası'nın park alanı iki yüz metre ilerdeydi. Park etiketleri olmayan birinci, ikinci ve üçüncü sınıf öğrencilerinin çoğu arabalarını burada park etmekle yükümlüydüler. Havalar soğuduğu zaman kampüste öğrencilerin sevişmek için geldikleri başlıca yerdi burası, ama o gece arabamda sevişmek aklımda olan son şeydi.

"Bobby'ye hiç beysbol eldivenini kimin aldığını söyledin mi?" diye sordum. "Ona mektup yazdığını söylemiştin."

"Bunu açıklamakta bir anlam görmedim."

Bir süre konuşmadan yürüdük. Ardından ben birdenbire, "Şükran Günü'nde Annmarie'yle olan ilişkime son vereceğim," dedim. "Ona telefon etmeye kalkıştım, ama sonra etmedim. Eğer bu işi yapacaksam, yüzüne karşı söylemek yürekliliğini göstermem gerektiğini düşündüm." Böyle bir karara vardığımın farkında değildim, en azından bilinçli olarak, fakat öyle olduğu anlaşılıyordu. Muhakkak ki bu, Carol'a sempatik görünmek için söylediğim bir şey değildi.

Carol başını eğdi. Tenis ayakkabılarıyla yerdeki yaprakları karıştırırken bir eliyle küçük çantasını tutuyor ve bana bakmıyordu. "Ben telefona başvurdum," dedi. "S-J'yi aradım ve bir gençle buluştuğumu söyledim."

Birden durdum. "Ne zaman?"

"Geçen hafta." O an yüzüme baktı. Gamzeler, hafif kıvrık alt dudak, gülümseyiş yerli yerindeydi.

"*Geçen* hafta ha?" dedim. "Ama bana hiçbir şey söylemedin."

"Bu beni ilgilendiren bir şeydi," dedi. "Benimle Sully'yi ilgilendiren. Yani senin arkandan elinde bir..." Sözüne bu noktada ikimizin de *bir beysbol sopasıyla senin arkandan koşacak değildi*, diye düşünmemize yol açacak kadar bir ara vermişti. "Haydi, Pete," diye devam etti. "Bir şey yapılacaksa yapılmalıdır. Ancak seninle bir araba gezintisine çıkacak değilim. Gerçekten de ders çalışmam lazım."

"Tamam. Araba gezintisi yok."

Yine yürümeye başladık. İslim Binası'nın park alanı o günlerde bana uçsuz bucaksız gibi görünüyordu; ay ışığının aydınlattığı düzinelerle sıraya yüzlerce araba park edilmişti. Ağabeyimin hurda Ford'unu

nerede bıraktığımı doğru dürüst hatırlayamıyordum bile. Maine Üniversitesi'ne son uğrayışımda park alanı üç veya dört kat genişlemiş, bin arabaya ya da daha fazlasına yer açılmıştı. Zaman geçiyor ve bizim dışımızda her şey büyüyor.

"Hey, Pete?" Yine yürüyorduk. Artık asfalt üstünde olduğumuz ve iteleyecek yapraklar olmadığı halde Carol hâlâ tenis ayakkabılarına bakıyordu.

"Evet?"

"Benim yüzümden Annmarie'yle bozuşmanı istemem. Çünkü ilişkimizin geçici olduğuna dair içimde bir his var. Tamam mı?"

"Ya!" Carol'un sözleri beni üzmüştü. -Atlantis vatandaşlarının sevimsiz bir deneyim diye niteledikleri türden bir şey- ama doğrusu şaşırmamıştım.

Carol devam etti. "Senden hoşlanıyorum, şimdi seninle olmak da hoşuma gidiyor, ama dürüst olmak gerekirse bu sadece bir hoşlanmadan ibaret. O yüzden tatil için eve döndüğün zaman istersen bir şey söyleme."

"Yani Annmarie'yi yedeğimde tutacağım, öyle mi? Tıpkı burada, okulda lastiğimiz patladığı zaman bir stepneyi hazır bulundurmak gibi bir şey."

Carol önce şaşırdı, sonra güldü. "*Tam isabet,*" dedi.

"Neye tam isabet?"

"Bilmiyorum, ama senden hoşlanıyorum, Pete."

Kız birden durup bana döndü ve kollarını boynuma doladı. İki araba sırasının arasında kısa bir süre öpüştük, tâ ki sertleşmeme kadar... Bunu onun da hissedebildiğine emindim. Sonunda dudaklarıma küçük bir öpücük oturttu ve tekrar yürümeye koyulduk.

"Ona açıldığın zaman Sully ne dedi?" diye sordum. "Bilmem, sormaya hakkım var mı?"

Genç kız biraz sert bir sesle, "Ama *bilgilendirilmek* istiyorsun," dedi. Sonra birden güldü. Üzgün gülüşüydü. "Onun kızmasını, hatta belki ağlamasını bekliyordum. Sully iri yarı biri, karşı karşıya geldiği futbolcuların ödünü kopartıyor, duygularını da hemen belli ediyor. Ama beklemediğim bir şey varsa ferahlaması oldu."

"Ferahlamak mı?"

"Evet, ferahlamak. Bir ayı aşkın bir süredir Bridgeport'ta oturan bir kızla ilgileniyormuş... Ne var ki annemin arkadaşı Rionda, kızın aslında yirmi dört veya yirmi beş yaşında bir kadın olduğunu söyledi."

"Sonu kötü bitebilecek bir macera," dedim. Düşünceli gözüktüğümü umuyorsa da aslında sevinçten uçuyordum.

Böylece arabamın yanına geldik. O da sürüyle hurdanın arasında bir diğer hurdaydı, ama ağabeyimin sayesinde benim malımdı. Carol, "S-J'nin aklında yeni sevgilisinden daha başka şeyler de var," diye devam etti. "Gelecek haziran liseyi bitirdikten sonra orduya katılacakmış. Şimdiden gönüllü olup şubeye kaydını yaptırdı. En kısa zamanda Vietnam'a gidip dünyayı demokrasi için daha güvenli bir yer haline getirmeye sabırsızlanıyor."

"Onunla savaş konusunda tartıştın mı?"

"Hayır. Ne yararı olabilirdi ki? Hem ona ne diyecektim. Benim sorunumun Bobby Garfield olduğunu mu? Harry Swidrowski, George Gilman ve Hunter McPhail'in bütün söylediklerinin, Bobby'nin beni Broad Sokağı yokuşundan yukarı taşımasının yanında hava cıva kaldığını mı? Sully benim delirdiğimi ya da fazla zeki olduğumu zannederdi. O, fazla zeki olan insanlara acıyor. Fazla zekânın bir hastalık olduğunu söylüyor. Belki de haklıdır. Onu bir anlamda seviyorum. Tatlı çocuktur. Aynı zamanda birisi tarafından korunmaya muhtaç olan bir çocuktur."

Onu koruyacak birini bulmasını diliyordum. Yeter ki bu sen olmayasın.

Carol düşünceli bir tavırla arabama baktı. "Pekâlâ," dedi. "Araban çirkin, yıkanmaya ihtiyacı var, ama her şeye rağmen bir ulaştırma aracı. Sorun şu: Benim Flannery O'Connor'un bir öyküsünü okumam gerekirken burada işim ne?"

Cebimden çakımı çıkarıp açtım. "Çantanda bir tırnak törpüsü var mı?"

"Var. Dövüşecek miyiz? İki Numara'yla Altı Numara İslim Binası'nın park alanında işlerini görüyorlar, değil mi?"

"Ukalalık etme, bayım. Sadece beni izle."

Steyşının arkasına vardığımızda Carol gülüyordu, ama az önceki kederli gülüşü değil, Skip'in şehvetli sosis adamının kap kacak sırasının taşıyıcı kayışıyla geldiği zaman duyduğum içten gelen kahkahasıydı bu. Niçin burada olduğumuzu en sonunda anlamıştı.

Carol çamurluktaki etiketin bir ucunu, ben de öteki ucunu tuttum; böylece ortada buluştuk. Parçaların asfaltın üstüne uçmasını birlikte seyrettik. *Au revoir* AuH_20-4-USA. Güle güle Barry. Gülüyorduk, kriz halinde gülüyorduk.

22

Birkaç gün sonra üniversiteye bir yumuşakçanın politik bilinciyle gelmiş olan arkadaşım Skip, Brad Witherspoon'la paylaştığı odanın kendisine ait yanına bir poster astı. Bunda üç parçalı takım elbisesiyle gülümseyen bir işadamı görülüyordu. Bir eli birisiyle tokalaşmak ister gibi ileri uzatılmıştı. Öbürü arkasında gizliydi, ama bu elin kavradığı bir cisimden ayakkabılarının arasına kan damlıyordu. Posterde SAVAŞ İYİ BİR İŞTİR. OĞLUNUZLA YATIRIM YAPIN deniyordu.

Dearie dehşet içinde kalmıştı.

Bunu görünce, "Demek şimdi Vietnam'a karşısın?" diye sordu. Posterin tüm gaddarlığına karşın sevgili kat yöneticimizin üzerinde şok etkisi yaptığı anlaşılıyordu. Skip ne de olsa bir zamanlar birinci sınıf bir lise beysbol oyuncusuydu. Üniversitede de top oynaması bekleniyordu. Delta Tau Delta ile Phi Gam gibi okul birlikleri onunla yakın temas halindeydi. Skip ne Stoke Jones gibi özürlü (Dearie Dearborn da Stoke'a Rip-Rip demeye alışmıştı.) ne de George Gilman gibi kurbağa gözlü biriydi.

Skip, "Bu poster bir sürü insanın berbat bir işten para kazandıkları anlamına geliyor," dedi. "McDonnell-Douglas, Boeing. GE. Dow ve Coleman Kimya. Lanet olası Pepsi Cola. Ve daha kimler."

Dearie'nin burgu gibi bakışı, bu gibi konular üzerinde Skip Kirk'ün yapabileceğinden çok daha yoğun şekilde kafa yorduğunu anlatıyor (ya da anlatmaya çalışıyor) du. "Sana bir tek şey sorayım," dedi. "Arka

planda kalıp oralarda Ho Amca'nın dizginleri ele almasına göz mü yummalıyız?"

Skip, "Ne düşündüğümü bilmiyorum," dedi. "Yani henüz değil. Konuyla sadece birkaç hafta önce ilgilenmeye başladım. Hâlâ da durumu kavramaya çalışıyorum."

Bu konuşma sabahın yedi buçuğunda oluyordu, saat sekizdeki derslerine gidecek olan küçük bir grup Skip'in kapısının dışında toplanmıştı. Ronnie'yi (artı Nick Prouty'yi) gördüm, ikisi son günlerde yapışık bebek gibi olmuşlardı. Ayrıca Ashley Rice, Lennie Doria, Billy Marchant ve dört beş kişi daha vardı. Nate, arkasında bir tişört ve pijama pantolonuyla 302 numaranın kapısına yaslanmıştı. Stoke Jones merdivende koltuk değneklerine abanmaktaydı. Herhalde dışarı çıkmak üzereyken tartışmayı izlemek için geri dönmüştü.

Dearie, "Viet Kong, Güney Vietnam'ın bir kentine girdiği zaman ilk yaptıkları şey boyunlarında haç, Aziz Christopher madalyonları, Meryem Ana madalyonları ve bu tür şeyler olan insanları aramaktır," dedi. "Katolikler öldürülüyor. *Tanrı*'ya inananlar öldürülüyor. Komünistler Tanrı'ya inanan insanları öldürürken seyirci kalmamız gerektiğini mi düşünüyorsun?"

Stoke merdivenden, "Niçin olmasın?" dedi. "Arka planda kalıp Nazilerin altı yıl boyunca Yahudileri öldürmelerine göz yumduk. Bildiğim kadarıyla Yahudiler de Tanrı'ya inanıyorlar."

Ronnie, "Kahrolası Rip-Rip!" diye bağırdı. "Senden fikir soran oldu mu?"

Ama Stoke Jones ya da öbür adıyla Rip-Rip merdiveni inmeye başlamıştı bile. Koltuk değneklerinin yankıları bana yakın tarihte giden Frank Stuart'ı hatırlatmıştı.

Dearie yine Skip'e döndü. Yumruk yaptığı ellerini kalçalarına dayamıştı. Beyaz tişörtünün önünde bir dizi metal künye dikkati çekiyordu. Babasının onları Fransa ve Almanya'da üstünde taşıdığını söylemişti. Birliğinden iki eri öldüren, dördünü de yaralayan makineli ateşinden bir ağacın arkasında saklanırken de üstündelermiş. Bunun Vietnam'daki savaşla ne ilgisi olduğunu hiçbirimiz bilmiyorduk, ama Dearie için çok önemli olduğu belliydi. Ronnie bile çenesini tutma sağduyusunu göstermişti.

"Güney Vietnam'ı almalarına göz yumarsak Kamboçya'yı da alırlar." Dearie'nin bakışı Skip'den Ronnie'ye ve hepimizin üzerine çevrildi. "Sonra sıra Laos'a gelir," diye devam etti. "Arkasındanda Filipinler. Sırayla hepsi."

"Bunu yapabilirlerse belki de kazanmayı hak ediyorlar," dedim.

Dearie bana şok olmuş gibi baktı. Ben de bir anlamda şok halindeydim, ama sözlerimi geri almadım.

23

Şükran Günü tatilinden önce bir dizi yeterlik sınavı daha vardı ve bu, Chamberlain Üç'ün genç öğrencileri için tam bir felaket oldu. O vakte kadar çoğumuz asıl felaketin kendimiz olduğunu ve bir tür grup intiharı gerçekleştirdiğimizi anlamıştık. Kirby McClendon tıpkı sihirbazın tavşanı gibi acayip şekilde ortadan kayboldu. Maraton oyunları sırasında köşede oynayan ve hangi kartı oynayacağına karar veremeyince burnunu karıştıran Kenny Auster de bir gün çekip gitti. Yastığının üstüne üstünde BEN VAZGEÇTİM yazılı bir Maça Kızı bırakmıştı. George Lessard beyin yatakhanesi Chad'da Steve Ogg'la Jack Frady'ye katıldı.

Bu kadarı yetmeliydi. Evet, zavallı Kirby'nin başına gelen yeterli olmalıydı; acayipleşmesinden önceki son üç veya dört gün boyunca elleri o kadar şiddetli titriyordu ki, kartlarını almakta zorlanıyor, koridorda bir kapı çarpılacak olsa oturduğu yerde sıçrıyordu. Kirby yetmeliydi, ama olmadı. Yanıt Carol'la geçirdiğim vakitler de değildi. Doğru, onunla beraberken keyfim iyiydi. Onunla beraberken bütün istediğim bilgilendirilmek (ve belki onunla doyasıya sevişmek)ti. Ama yatakhanede ve özellikle o kahrolası üçüncü kat salonundayken ikinci bir Peter Riley oluyordum. Üçüncü kat salonunda kendi kendime bile yabancıydım.

Şükran Günü yaklaşırken bir tür kör talihçilik bize egemen oldu. Ama hiçbirimiz bundan söz etmiyorduk. Sinemalardan ve seksten söz ediyorduk. (Ronnie, "Bir dönme dolaptaki attan daha çok kadın poposu görüyorum!" diye hiçbir teşvik olmadan durup dururken böbürleniyordu.) Ama en çok Vietnam'dan ve King'den konuşuyorduk. King'le

ilgili tartışmalarımız kimin kazançlı, kimin içerde olduğu ve kimin oyunun birkaç basit stratejik hilesini kavrayamadığıyla ilgiliydi. En az bir takımdaki kartları tamamen elden çıkarmak, riske girilecekse daima yüksekten atmak gibi.

Ufukta beliren üçüncü yeterlik sınavı dizisine gösterdiğimiz tek tepki, oyunu sonu olmayan döner bir turnuva şeklinde organize etmekti. Bir puanı hâlâ beş cent'e oynuyorduk, ama şimdi ayrıca "maç puanları" için de oynuyorduk. Maç puanı almanın sistemi oldukça karmaşıktı, fakat Randy Echolls'la Hugh Brennan geç saatlere kadar süren iki heyecanlı gece seansında iyi bir formül geliştirmişlerdi. İkisi de matematiğe giriş kurslarında çuvalladılar ve sonbahar sömestrinin sonunda devam etmek için çağrılmadılar.

Bu Şükran Günü öncesi yeterlik sınavı dizisinin üzerinden otuz üç yıl geçti, artık yetişkin bir erkek olan Pete o sınavları anımsadıkça hâlâ ürperiyor. Sosyoloji ve İngilizceye giriş dışındaki bütün derslerimde başarısız olmuştum. Bunu bilmek için aldığım numaraları görmeme bile gerek yoktu. Skip, kalkülüs dışında bütün derslerden çuvalladığını ve kalkülüsü bile ucu ucuna geçtiğini söyledi. O gece Carol'u sinemaya götürmüştüm, Şükran Günü tatili öncesi (ve o sırada bilmememe rağmen sonuncu) randevumuzdu bu. Arabamı almaya giderken Ronnie Malenfant'la karşılaştım. Testlerinde başarılı olup olmadığını sordum. Ronnie gülümseyerek bana gözünü kırptı ve, "Hepsi mükemmel geçti. Hiç kaygılı değilim," dedi. Fakat park alanının ışığında gülümseyişinin zoraki olduğunu görebiliyordum. Teni fazla soluktu, eylülde okula başladığımız sırada yeterince kötü olan aknesi ise daha da azmıştı. "Ya sen?" diye sordu.

"Beni edebiyat ve fen fakültelerinin dekanı yapacaklar. Buna ne dersin?" dedim.

Ronnie bir kahkaha attı. "Seni palavracı seni!" Omzuma bir şaplak indirdi. O kendini beğenmiş havası onu daha genç gösteren bir korkuya yerini bırakmıştı. "Çıkıyor musun?" diye sordu.

"Evet."

"Carol'la mı?"

"Evet."

"Kutlarım. Çok güzel bir bebek." Ronnie'ye göre bunlar içtenlikle söylenmiş sözlerdi. "Seni sonra salonda görmezsem mutlu bir hindi günü geçir."

"Sen de Ronnie."

"Tabii." Ronnie doğrudan yüzüme bakacak yerde bana yan gözle bakıyordu. Gülümsemekte zorlandığı da belliydi. "İkimiz de şöyle ya da böyle hapı yuttuk. Öyle değil mi?" diye homurdandı.

"Evet. Özetle öyle."

24

Motor çalışmadığı ve kalorifer kapalı olduğu halde hava sıcaktı. Arabanın içini bedenlerimizle ısıtmıştık. Camlar buğulandığı için park alanının ışığı banyoların buzlu camından içeri süzülen ışık gibiydi. Radyoda eski parçalar çalıyordu. *The Humble Yet Nonetheless Mighty The Four Seasons'*i çalıyordu. The Dovells, Jack Scott, Little Richard ve Freddie 'Boom Boom' Cannon'u dinliyorduk. Carol'un hırkasının önü açıktı, sutyeni de koltuğun arkalığına sarılmış, geniş beyaz atkısı aşağı sarkmıştı. Sutyen teknolojisi o günlerde günümüzdeki büyük hamleyi kaydetmemişti. Carol'un teni sıcacık, ağzımın içinde meme başı taş gibiydi. Külotu hâlâ üstünde olmakla beraber, yukarı sıyrılmış ve bir yana itilmişti. Önce bir, sonra iki parmağımı içine sokmuştum; onun da eli şortumun lastiğini kurcalıyordu. Onun kokusu burnuma doluyordu: boynundaki parfümle şakağında saçlarının başladığı yerin hemen altındaki kokusu... Onu duyabiliyordum; soluklarını, öpüşürken kelimesiz fısıltılarımızı. Arabanın ön koltuğu gidebildiği kadar arkaya itilmişti, ben ise başarısız sınavları, Vietnam'daki savaşı, Lyndon Johnson'u veya Kupalar'ı düşünmüyordum bile. Sadece Carol'u istiyor, onu hemen burada istiyordum. Ama o sonra birden doğruldu ve her iki elini göğsüme dayayarak beni de doğrulttu. Ben tekrar ona doğru bir hamle yapıp ellerimden birini bacağına götürünce sert bir sesle, "*Hayır,* Pete!" diye bağırarak bacaklarını kapadı. Dizleri o kadar şiddetle birleşti ki, çıkardıkları sesi duyabildim. Çıkan ses bu işin bittiğini gösteriyordu. Ben de ister istemez durdum.

Derin soluklar alıp vererek başımı sürücü tarafındaki sisli cama dayadım. Organım çamaşırımın içinde kol demirinden farksızdı ve bayağı canımı yakıyordu. Bu durum ergeç geçecekti; hiçbir sertleşme sonsuza dek sürmez. Sanırım Benjamin Disraeli öyle demişti .

Burt Reynolds'un oynadığı sıradan bir filmi yarıda bırakarak çıkmış, İslim Binası'nın park alanına gelmiştik. İkimizin de aklında aynı şey vardı... En azından ben öyle ümit etmiştim. Aslında aynı şeyi istemiştik, ama ben elde ettiğimden biraz fazlasını ümit etmiştim, hepsi bu.

Carol hırkasını aşağıya indirmişti, ama sutyeni hâlâ koltuğun arkasına sarılıydı. Aralıktan dışarı taşmaya hazır göğüsleri ve meme başının ölgün ışıkta seçilebilen yarım halesiyle insanı çıldırtacak kadar çekiciydi. Çantasını açmış, titreyen parmaklarıyla sigaralarını çıkarmaya çalışıyordu.

"Vay vay." Sesi de elleri kadar titrekti.

"Önü açık hırkanla Brigitte Bardot'ya benziyorsun," dedim.

Başını kaldırdı. Şaşırmış, aynı zamanda hoşlanmış gözüküyordu. "Sahi, öyle mi düşünüyorsun? Sakın sarı saçlarım seni yanıltmış olmasın?"

"Saçların mı? Yok canım. Daha çok..." Önünü işaret ettim. Kız da önüne bakıp güldü. Ama düğmeleri iliklemedi, hırkanın kenarlarını üst üste çekmeye de kalkışmadı. Zaten istese de yapamazdı, yanlış hatırlamıyorsam, kazağı çok dardı ve bedenine sıkı sıkı oturmuştu.

"Ben çocukken oturduğumuz sokağın yukarsında bir sinema vardı: Asher Empire. Şimdi orası yıkıldı, ama Bobby, Sully-John ve ben çocukken hep Bardot'nun filmlerini gösterirlerdi. İçlerinden birini, galiba *Ve Tanrı Kadını Yarattı*'yı bin yıl göstermişlerdir."

Ben de bir kahkaha attım ve kontrol panelinin üstünden kendi sigaralarımı aldım. "Cuma ve cumartesi geceleri arabayla gidilen Gates Falls sinemasında üçüncü film daima o oluyordu."

"Sen de filmi gördün mü?"

"Alay mı ediyorsun? Bir Disney çizgi filmi olmadıkça o sinemaya gitmeme bile izin verilmiyordu." *Tonka*'yı -Sal Mineo başroldeydi- en az yedi kere seyretmişimdir. Ama fragmanları, .Brigitte Bardot ile havlusunu hatırlıyorum."

Carol, "Okula geri dönmeyeceğim," dedi ve sigarasını yaktı. O kadar sakin konuşmuştu ki, önce hâlâ eski filmlerden veya Kalkütta'da gece yarısından ya da vücutlarımızı artık uykuya yatma zamanının geldiğine, aksiyonun sona erdiğine inandırmaktan söz ettiğimizi sandım. Sonra kafamın içinde bir kıvılcım çaktı.

"Ne... ne dedin?"

"Tatilden sonra buraya dönmeyeceğimi söyledim. Evde de pek iç açıcı bir Şükran Günü yaşamayacağız, ama önemi yok."

"Baban mı?"

Carol başını sallayarak sigarasından bir nefes çekti. Sigaranın ateşinin ışığında yüzünde turuncu ışıltılar ve gri gölgeler dolaşıyordu. Bu haliyle daha yaşlı gözüküyordu. Hâlâ güzeldi, ama daha yaşlı. Radyoda Paul Anka *Diana*'yı söylüyordu. Radyoyu kapadım.

Carol içini çekti. "Babamın bu işle bir ilgisi yok. Harwich'e dönüyorum. Annemin arkadaşı Rionda'dan söz ettiğimi hatırlıyor musun?"

Hatırlar gibiydim, onun için "evet" der gibi başımı eğdim.

"Sana gösterdiğim fotoğrafı, Bobby, S-J ile benim resmimizi Rionda çekmişti. Diyor ki..." Carol beline kadar çıkmış etekliğine baktı ve onu aşağı çekmeye çabaladı. İnsanları neyin utandırdığını bilemezsin; bazen tuvalete çıkmaktır, bazen akrabalarının cinsel kaçamaklarıdır, bazen de gösteriş amaçlı davranışlardır. Bazen de tabii içkidir.

"Açık konuşayım. Gerber ailesinde içki sorunu olan yalnız babam değil. Anneme elinde kadehle dirseğini kıvırmayı o öğretti, annem de iyi bir öğrenciydi doğrusu. Uzun süre içkiyi bıraktı, AA[1] toplantılarına gitti. Ama Rionda yine başladığını söylüyor. Onun için de eve dönüyorum. Anneme bakıp bakamayacağımı bilmesem de deneyeceğim. Annem kadar erkek kardeşimin hatırı için. Rionda, Ian'ın ne yaptığını bilmediğini söylüyor. Hiçbir zaman bilmedi zaten." Genç kız gülümsedi.

"Carol, seninkisi belki pek parlak bir fikir değil. Öğrenimimden öyle bir çırpıda vazgeçemezsin."

Genç kız öfkeyle başını kaldırdı. "Seninkisi de laf mı? Öğrenimimden vazgeçemezmişim ha! Bugünlerde Chamberlain Üç'deki kahrola-

---

[1] *Alcoholics Anonymous:* Alkoliklerin gönüllü olarak alkolizmden kurtulmak için kurdukları dernek.

sı King oyunu hakkında neler duyduğumu biliyor musun? Noel'de sen dahil *o kattaki herkesin* okuldan atılacağını duydum. Penny Lang ilkbahar sömestri başlarken üçüncüde o sersem kat yöneticinizden başka kimse kalmayacağını söylüyor."

"İşte buna abartma denir," diye atıldım. "Nate de kalacaktır. Bir gece merdiveni inerken düşüp boynunu kırmazsa Stokely Jones da kalır."

Carol, "Bunları komik bir şeymiş gibi anlatıyorsun," dedi.

"Hiç komik değil," dedim. Gerçekten de komik değildi.

"Öyleyse niçin o pis oyundan vazgeçmiyorsun?"

Bu kez kızmaya başlayan bendim. Carol beni itip dizlerini birbirine bitiştirmişti, onu yanımda istemeye, hatta gereksinmeye başladığım şu sırada gideceğini söylemişti, beni seksüel açıdan zor durumda bırakmıştı, şimdi ise kartlarıma, oyunuma karışıyordu.

"Niçin vazgeçmediğimi ben de *bilemiyorum,*" dedim. "Peki sen niçin annene bakacak başka birini bulmuyorsun? Örneğin, o arkadaşı, adı Rawanda mı neydi..."

"Ri-*on*-da."

"Evet, niçin o annene bakmıyor? Annen ayyaşsa suç senin mi?"

"*Annem ayyaş değil! Sakın ona ayyaş deme!*"

"Sırf onun yüzünden üniversiteden ayrılacaksan mutlaka öyle bir şeydir. Mesele bu kadar ciddiyse, ona bir ad konulması gerekir, Carol."

Carol, "Rionda'nın bir işi ve bakılacak bir annesi var," dedi. Öfkesi kaybolmuştu. Neşesiz, adeta sönmüş izlenimi bırakıyordu. Çamurluğun üstündeki Goldwater etiketinin parçalarının asfaltın üstüne uçmasını gülerek seyreden kızı hatırlıyordum; karşımdaki sanki aynı insan değildi. "Annem annemdir," dedi. "Ona bakacak bir Ian'la ben varız, Ian ise lisede ucu ucuna sınıf geçiyor. Hem Connecticut Üniversitesi de var."

"Biraz *bilgilendirilmek* istiyor musun?" diye sordum. Sesim titriyor ve boğuklaşıyordu. "İstesen de istemesen de sana bilgi vereceğim. Tamam mı? Fena halde kalbimi kırıyorsun. *Bilgi* işte bu. Lanet olası kalbimi kırıyorsun."

"Hiç sanmam," dedi. "Kalpler sağlamdır, Pete. Çoğu zaman kırılmazlar. Çoğu zaman sadece eğilip bükülürler."

Evet, evet, Konfüçyüs de baş aşağı uçan kadınların kafalarını kırdıklarını söylerdi. Ağlamaya başladım. Fazla ağlamadım, ama yine de gözlerimden yaşlar aktı. Bence asıl neden tamamen hazırlıksız yakalanmamdı. Ve belki kendim için de ağlıyordum. Korkuyordum çünkü. Bir tanesi dışında bütün derslerimden çuvallama tehlikesi içindeydim, arkadaşlarımdan biri onu yanımdan koparıp atacak düğmeye basmayı planlıyordu ve ben kart oynamaya bir türlü son veremiyordum. Üniversiteye girerken olmasını planladığım hiçbir şey gerçekleşmiyordu ve ben panik halindeydim.

"Senin gitmeni istemiyorum," dedim. "Seni seviyorum." Gülümsedim. "Bu da biraz daha fazla bilgi, değil mi?"

Carol bana pek anlamlandıramadığım bir yüzle baktı, sonra camını indirerek sigarasını dışarı attı. Camı yeniden yukarı çektikten sonra bana kollarını uzattı. "Gel buraya."

Ben de kendi sigaramı taşmakta olan küllüğün içine bıraktım ve koltuğun onun oturduğu yarısına kaydım. Onun kollarının arasına... Carol beni öptü, sonra gözlerimin içine baktı. "Belki beni seviyorsun, belki de sevmiyorsun," dedi. "Ben kimseyi beni sevmekten vazgeçirmek istemem, çünkü dünya zaten yeterince sevgisiz. Ama senin aklın karışmış, Pete. Okul hakkında, King hakkında, Annmarie'yle benim hakkımda."

Öyle olmadığını söylemeye hazırlansam da dediklerinin doğru olduğunu biliyordum.

Carol, "Connecticut Üniversitesi'ne gidebilirim," dedi. "Annemin durumu biraz düzelirse, Connecticut Üniversitesi'ne gideceğim. İşler yolunda gitmezse Bridgeport'ta Pennington'da yarım günlük kurslara katılabilirim. Hatta Stratford veya Harwich'de gece kurslarına bile yazılabilirim." Bunları yapabilirim, bir kız olduğum için bunları yapabilme lüksüne sahibim. Kız olmanın avantaj sağladığı günlerde yaşıyoruz. Lyndon Johnson sağladı bunu."

"Carol..."

Elini yavaşça ağzıma dayadı. "Bu aralık ayında okuldan atılırsan gelecek aralık ayında balta girmemiş ormanda olman mümkün. Bunu

iyice düşün, Pete. Sully için durum farklı. O gitmek *istiyor.* Sen ne istediğini, hatta ne düşündüğünü bilmiyorsun ve o kartlarla vaktini ziyan ettiğin sürece de bilmeyeceksin."

"Bak, Goldwater etiketini arabamdan söktüm, değil mi?" Bu sözlerim kendi kulaklarıma bile aptalca göründü.

Carol bir yanıt vermedi.

"Ne zaman gidiyorsun?" diye sordum.

"Yarın öğleden sonra. New York'a giden saat dört otobüsüne bilet aldırdım. Harwich durağı kapımıza sadece üç blok uzaklıkta."

"Derry'den mi yola çıkıyorsun?"

"Evet."

"Seni arabayla otogara götürebilir miyim? Saat üçde seni yatakhanenin önünden alabilirim."

Carol önce düşündü, sonra olur gibi başını eğdi. Ama gözlerinde gölgeli bir bakış olduğunu fark ettim. Gözleri daima açık ve dürüst bakışlı olduğu için fark edilmeyecek gibi değildi. "İyi olur," dedi. "Sana yalan söylememişim, değil mi? Aramızdakilerin geçici olabileceğini sana söylemiştim."

İçimi çektim. "Doğru." Ne var ki bu, umduğumdan da geçici olmuştu.

"Şimdi gelelim Altı Numara'ya. *Bilgilendirilmek* istiyoruz."

"Bekleyedur." İçinden hâlâ ağlamak gelirken, *Tutuklu*'daki Patrick McGoohan gibi katı gözükmek zordu, ama elimden geleni yaptım.

"Lütfen dersem de mi?" Carol elimi alıp hırkasının içine soktu ve sol göğsünün üstüne götürdü. Yarı baygın durumdayken anında canlandım.

"Peki..."

"O işi yaptın mı? Yani sonuna kadar gidip her şeyi yaptın mı? Senden istediğim bilgi bu."

Durakladım. Çoğu gençlerin yanıtlamakta zorlandıkları soruydu bu. Ve çoğu kez yalan söylerler. Ama ben Carol'a yalan söylemek istemiyordum. "Hayır, yapmadım."

Carol külodunu yavaşça üstünden sıyırdı ve onu arka koltuğun üstüne attı, sonra ellerini ensemde kenetledi. "Ben yaptım," dedi. "İki

kere. Sully ile ancak bu işte pek iyi olduğunu söyleyemem... Ne de olsa üniversiteye gitmemişti o. Ama sen gittin."

Ağzımın kuruduğunu hissettiysem de bu benim kuruntum olmalıydı, çünkü öpüştüğümüzde ağızlarımız yaştı. Dillerimiz, dudaklarımız birbirine karıştı. Konuşabilecek duruma gelince, "Üniversite eğitimimi paylaşmak için elimden geleni yapacağım," dedim.

Carol kemerimin tokasını sökerken, "Radyoyu aç," dedi. "Romantik eski parçaları seviyorum."

Bunun üzerine radyoyu açtım ve onu öptüm, o da parmaklarımı orasına götürdü. Orası çok sıcaktı. Çok sıcak ve çok sıkı. Dudaklarıyla tenimi gıdıklayarak, "Yavaş," diye fısıldadı. "Sebzelerinin hepsini teker teker ye, ancak o zaman belki tatlına hak kazanabilirsin."

Jackie Wilson, *Lonely Teardrops*'u söylüyor ve ben yavaş hareket ediyordum. Roy Orbison *Only the Lonely*'yi söylüyor ve ben yavaş hareket ediyordum. Derken Carol inlemeye başladı. Artık ensemde olan parmakları değildi, tırnakları cildime saplanıyordu. Derken kalçalarını kısa vuruşlarla hareket ettirmeye başladı. Radyoda The Platters *Twilight Time*'ı söylerken ben yavaş olamıyordum. Carol mırıldanıyor, "*Tanrım,*", "*Aman Tanrım*," diye inliyordu. Dudakları, ağzımın, çenemin üstünde dolaşıyordu. Sanki çıldırmıştı. Altımızdaki koltuğun gıcırdadığını duyabiliyor, sigara dumanı burnuma doluyor, dikiz aynasından sarkan çam deposunu görüyordum. Bu arada ben de inlemeye başlamıştım. Yine The Platters söylüyordu. Ani bir kendinden geçiş duygusunun etkisiyle gözlerimi kapadım. Onu gözlerim kapalı tutuyordum. Ona bu şekilde sahip oldum. Ayakkabımın ökçesi sürücü tarafındaki kapıyı belli bir ritmle döverken bunu ölecek olsam bile, ölüyor olsam bile yapabileceğimi düşünüyordum. Bu da bir bilgilendirilmeydi. Kendinden geçiş sürüyor, kartlar düştükçe düşüyor, dünya bir tek darbeyi bile kaçırmıyordu, kız saklanıyordu, kız bulunuyordu ve bütün bunlar bilgiydi.

25

Ertesi sabah jeoloji öğretmenimle kısa bir görüşmem oldu. Öğretmen bana "tehlikeli bir duruma yaklaştığımı" haber verdi. *Bu tam anlamıyla yeni bir bilgilendirilme değil, Altı Numara,* diye düşündüm. Bunu ona söylemek aklımdan geçti, ama söylemedim. Dünya bu sabah bana farklı görünüyordu, hem daha iyi, hem de daha kötü.

Chamberlain'e dönünce Nate'in evine gitmek üzere hazırlandığını gördüm. Bir elinde tuttuğu bavulunun üstüne WASHINGTON TEPESİNE TIRMANDIM diyen bir etiket yapıştırılmıştı. Kirli giysilerle dolu kalın bir kumaş torbayı omzuna atmıştı. Nate şimdi bana, başka her şey gibi farklı görünüyordu.

Bir yandan dolabımı açıp içindeki pantolon ve gömlekleri rastgele çekmeye başlarken bir yandan da, "Şükran Günü'n kutlu olsun, Nate," dedim. "Bol bol ye, iç. Fazla sıskasın."

"Yiyeceğim. Kızılcık *sosu* gözümde tütüyor. Buradaki ilk haftamda evin özlemiyle yanıp tutuşurken annemin sosundan başka bir şey düşünemiyordum."

Kendi bavulumu hazırlarken Carol'u Derry'deki otogara götürdükten sonra yoluma devam edebileceğimi düşünüyordum. 136 numaralı otoyolda trafik fazla yoğun olmazsa hava kararmadan evde olabilirdim. Hatta belki Sabbatus Sokağı'ndan eve yollanmadan önce Frank'in büfesine uğrayıp bir şalgam suyu bile yuvarlayabilirdim. Buradan; Chamberlain Hall'la Holyoke Yemekhanesi'nden, bütün kahrolası üniversiteden uzaklaşmak birdenbire ilk önceliğim olmuştu. Carol bir gece önce arabada, "Senin kafan karışık, Pete. Ne istediğini ya da ne düşündüğünü bilmiyorsun ve o kartlarla vaktini ziyan ettiğin sürece de bilmeyeceksin," demişti.

İşte bu, kartlardan uzaklaşmam için bir fırsattı. Carol'un gideceğini bilmek beni üzüyordu, ama o sırada aklımı meşgul edenin bu olduğunu söylemek yalan olurdu. Öncelikli düşüncem üçüncü kat salonundan uzaklaşmaktı. Kahpe Kız'dan uzaklaşmaktı. "*Bu aralık ayında okuldan atılırsan, gelecek aralık ayında balta girmemiş ormanda olman mümkün.*" Skip'in de dediği gibi, aramızdaki bağlantıyı kaybetmeyelim, bebek.

Bavulumu kapatıp etrafıma bakınınca, Nate'in hâlâ kapı aralığında durduğunu gördüm. Şaşkınlıktan küçük bir çığlık attım. Banquo'nun lanet olası hayaletiyle karşılaşmak gibi bir şeydi, bu.

"Haydi, yok ol savul buradan," dedim. "Zaman ve gelgit kimseyi, hatta bir dişçi adayını bile beklemez."

Nate orada durmuş, bana bakıyordu. "Atılacaksın," dedi.

Nate'le Carol'un ne çok birbirlerine benzediklerini bir kere daha düşündüm, sanki aynı paranın yazı ve tura yüzleri gibiydiler. Gülümsemeye çalıştım, ama Nate gülümsememi karşılıksız bıraktı. Yüzü beyaz, ufak ve üzüntülüydü. Tam bir Yankee yüzü. Güneşte bronzlaşmak yerine kötü yanan, giyim anlayışı dar bir kravat takmayı ve bol bol Vitalis sürünmeyi içeren, üç yıldır dışkılamamış izlenimi uyandıran sıska bir delikanlı görürseniz, bu delikanlının New Hampshire'daki White Nehri'nin kuzeyinde doğmuş ve büyümüş olması mümkündür. Ölüm yatağında ise son sözlerinin "kızılcık sosu" olması da öyle.

"Beni merak etme, Natie. İşlerim yolunda," dedim.

"Atılacaksın," diye yineledi. Yanaklarını bir tuğla kızıllığı kaplıyordu. "Sen ve Skip tanıdığım en garip gençlersiniz," diye devam etti. "Lisede sizin gibisi yoktu çocuklar, en azından *benim* lisemde, ama atılacaksınız ve bu öyle *aptalca* bir şey ki."

"Atılmayacağım," dedim. Ama bir gece öncesinden beri atılabileceğim fikrini kabul ettiğime göre, tehlikeli bir duruma *yaklaşmıyordum*, oradaydım. "Skip de atılmıyor. Her şey kontrol altında," dedim.

"Dünyada kıyamet kopuyor, siz ikiniz ise King yüzünden okuldan atılıyorsunuz! *Aptalın aptalı bir kart oyunu yüzünden!*" Benim bir şey söylememe vakit bırakmadan gitti ve hindiyle annesinin kızılcık sosunun keyfine varmak için evinin yolunu tuttu. Belki Cindy ile küçük seks oyunları da bekliyordu onu. Niçin olmasın? Şükran Günü'ydü.

26

Yıldız falımı okumam, ender olarak *X Dosyaları*'nı seyretmişimdir, ama yine de arada sırada gelecekle ilgili sezişlerde bulunduğumuza ina-

nıyorum. O öğleden sonra ağabeyimin eski steyşınıyla Franklin Hall'un önünde durduğumda bu benim de başıma geldi: Carol gitmişti.

İçeri girdim. Genelde sekiz veya dokuz ziyaretçinin plastik sandalyelerde oturup bekledikleri lobi garip biçimde boş gözüküyordu. Mavi üniformalı bir temizlik işçisi makine halısını elektrikli süpürgeyle temizliyordu. Resepsiyondaki kız *McCall's* dergisini okuyor ve radyo dinliyordu. Mysterians, *Ağla ağla ağla, bebek, 96 Gözyaşı*'nı söylüyordu.

"Pete Riley, Carol Gerber'i bekliyor. Odasını arayabilir misiniz?" dedim.

Kız başını kaldırıp dergiyi elinden bıraktı ve bana anlayış dolu, tatlı bir gülümseyiş yöneltti. Size, "Çok üzgünüm, tümörünüzün ameliyatla alınması mümkün değil. Hazırlanmanızda yarar var," diyen bir doktorun bakışıydı bu. "Carol erken yola çıkmak zorunda olduğunu söyledi. Derry'ye Kara Ayı servisiyle gitti. Ama sizin uğrayacağınızı söyleyerek bunu vermemi istedi."

Böyle diyerek üstünde adım yazılı bir zarfı bana uzattı. Ona teşekkür edip elimde zarfla Franklin'den çıktım. Patikayı aşarak kısa bir an arabamın yanında durdum; ünlü Ovaların Sarayı ve seksi sosisli adamın yurdu Holyoke'a baktım. Aşağısındaki Bennett's Run'da rüzgâr yaprakları hışırdatarak havalandırıyordu. Parlak renkleri silinmiş, geride yalnız kasım ayının koyu kahverengisi kalmıştı. Şükran Günü'nün bir gün öncesi, New England'da kışın eşiğiydi. Dünya baştan başa rüzgâr ve soğuk bir güneşten ibaretti. Yine ağlamaya başlamıştım. Yanaklarımdaki sıcaklıktan anlıyordum. *96 Gözyaşı, bebek; ağla ağla ağla.*

Bir gece önce bekâretimi kaybettiğim arabaya bindim ve zarfı açtım. İçinde bir tek kâğıt vardı. Shakespeare'e bakılırsa, kısa konuşmak esprinin ruhuymuş. Eğer bu doğruysa, Carol'un mektubu esprinin ta kendisiydi.

Sevgili Pete,

Dün gecenin vedamız olması gerektiğini düşünüyorum, başka ne daha iyi olabilirdi? Sana okula mektup yazabilirim ya da yazmayabilirim, şu anda kafam o kadar karışık ki bilmiyorum. (Hey, fikrimi değiştirip geri bile dönebilirim!) Ama bağlantıyı benim kurmama

izin ver, olmaz mı? Beni sevdiğini söyledin. Eğer seviyorsan, bırak ben seni arayayım. Söz veriyorum, arayacağım.

Carol

Not 1: Dün gece hayatta yaşadığım en tatlı olaydı. Eğer daha da iyi olursa, insanın nasıl dayanabileceğine aklım ermiyor.
Not 2: O aptal kart oyunundan uzak dur.

Dün gecenin hayatta yaşadığı en tatlı olay olduğunu söylemiş, ama notunun altında sevgiden söz etmemiş, sadece imzasını atmıştı. Ama, "Eğer daha iyi olursa, insanın nasıl dayanabileceğine aklım ermiyor," demişti. Ne demek istediğini biliyordum. Uzanıp koltukta yattığı yere dokundum. Birlikte yattığımız yere dokundum.

"*Radyoyu aç, Pete. Romantik eski parçaları seviyorum.* Saatime baktım. Yatakhaneye erken gelmiştim (Belki de yarı bilinçli önsezi işliyordu.) ve saat şimdi henüz üçü geçiyordu. Carol, Connecticut'a hareket etmeden önce kolaylıkla gara yetişebilirdim... Ama yapmayacaktım. Carol haklıydı, eski steyşınımda en parlak biçimde vedalaşmıştık. Daha fazlası bir basamak aşağısı olurdu. Olsa olsa aynı şeyleri tekrarlayarak ya da tartışarak bir gece öncesini berbat ederdik.

Bilgilendirilmek istiyoruz.

Evet. Ve istediğimiz bilgiyi almıştık. Allah biliyor ya, gerçekten almıştık.

Mektubu katlayıp kot pantolonumun arka cebine soktum ve Gates Falls'a doğru yola çıktım. Gözlerim önceleri buğulandığından sürekli ovuşturmak zorunda kaldım. Ama sonra radyoyu açtım ve müzik dünyaya farklı bir gözle bakmamı sağladı. Müzik üzerimde hep bu etkiyi yapardı. Yaşım şimdilerde elliyi geçse de müzik otomatik olarak bana hâlâ dünyayı daha güzel gösteriyor.

27

Yaklaşık beş buçukta Gates'e vardım, Frank'in büfesinin önünden geçerken yavaşladım, ama sonra yoluma devam ettim. Bir an önce

eve dönmek bana Frank Parmeleau'yla dedikodu etmekten daha çekici geliyordu. Annem beni fazla sıska, saçlarımı ise fazla uzun bulup "tıraş bıçağına yeterince yakın durmadığımı" söyleyerek karşıladı. Sonra salıncaklı koltuğuna çökerek hayırsız oğlu döndüğü için ağladı. Babam yanağıma öpücük kondurarak tek koluyla kucakladı, sonra annemin kırmızı çayından bir bardak doldurmak için ayaklarını sürüyerek buzdolabına yürüdü. Eski kahverengi kazağının yakasından dışarı uzanan kafası meraklı bir kaplumbağanın kafasını hatırlatıyordu.

Biz -yani annemle ben - görme yeteneğinin sadece yüzde yirmisinin, belki de biraz daha fazlasının kaldığını düşünüyorduk. Çok ender konuştuğu için bunu kesin bilmek zordu. Onu bu hale getiren, iki kat yüksekten düştüğü bir işyeri kazası olmuştu. Yüzünün sol yanında ve sırtında yara izleri vardı. Kafatasının bir parçasının içeri çöktüğü yerde bir daha saçları uzamamıştı. Kaza, görme duyusunu önemli ölçüde azalttığı gibi, aklını da etkilemişti. Ama bir keresinde Gendron'un berber dükkânında sersemin birinin söyledikleri kadar aklı tamamen gitmemişti; bazılarının zannettikleri gibi dilsiz de değildi. On dokuz gün komada kalmıştı. Uyandıktan sonra sessizleştiği ve aklının fena halde karışık olduğu doğru, ama başka zamanlar tamamen normaldi. Eve döndüğüm zaman beni öptüğüne ve tek kolla kuvvetle kucakladığına göre (Bu ben kendimi bildim bileli babamın kucaklama yöntemiydi.) yeterince normaldi. Babamı çok seviyordum... ve Ronnie Malenfant'la kart oynamakla geçen bir sömestrden sonra konuşmanın gereğinden fazla önemsenmiş bir yetenek olduğunu öğrenmiştim.

Bir süre oturarak onlara üniversiteyle ilgili hikâyelerimden bazılarını (tabii ki Kahpe Kız'ı kovalamayı değil) anlattım, sonra dışarı çıktım. Alacakaranlıkta bir süre dökülmüş yaprakları taradım -akşam ayazı bana iyi gelmişti- gelen geçen komşulara elimi salladım, akşam yemeğinde de annemin hamburgerlerinden üç tane yedim. Yemekten sonra annem kiliseye gideceğini söyledi. Kasabanın yardımsever hanımları orada evlerinden çıkamayacak durumda olanlar için Şükran Günü yemekleri hazırlayacaklardı. Annem, evdeki ilk akşamımı bir grup yaşlı tavukla geçirmek istemeyeceğimi düşünüyordu, ama istersem beni tavukların şölenine buyur edebileceklerini söyledi. Ona teşekkür ettim ve Annmarie'ye telefon etmeyi tercih edeceğimi söyledim.

Annem, "Bu beni neden şaşırtmıyor?" diyerek evden çıktı. Arabanın çalıştırıldığını duyduktan sonra isteksizce telefona yürüdüm ve Annmarie Soucie'nin numarasını çevirdim. Bir saat sonra babasının pikap arabasıyla çıkageldi. Saçlarını omuzlarına dökmüş, dudaklarına pırıl pırıl bir ruj sürmüştü. Gülümsüyordu. Ama gülümsemesinin uzun sürmediğini tahmin edebilirsiniz. Geldikten on beş dakika sonra Annmarie evden ve hayatımdan çıkıyordu. Görüşürüz bebek. Woodstock zamanı sırasında Lewiston'dan bir sigorta şirketi temsilcisiyle evlenerek Annmarie Jalbert oldu. Üç çocukları var ve hâlâ evliler. Bu da iyi, değil mi? Olmasa bile tipik Amerikan hayatı olduğunu itiraf edin.

Mutfak lavabosunun yukarsındaki pencereden Bay Soucie'nin kamyonet lambalarının yolun öbür ucunda gözden kayboluşunu seyrettim. Kendi kendimden utanıyordum. Gözleri nasıl da irileşmiş, gülümseyişi silinmiş ve titremeye başlamıştı. Ne var ki aynı zamanda çok mutluydum ve ferahlamıştım. Fred Astaire gibi duvarların üstünde ve tavanda dans edebilecek kadar hafif hissediyordum kendimi.

Birden arkamda sürünür gibi ayak sesleri duydum. Dönünce babamın ayaklarında terlikleriyle muşambanın üstünde ağır kaplumbağa yürüyüşüyle yaklaştığını gördüm. Bir elini önünde ileri uzatarak yürüyordu. Elinin derisi gevşek büyük bir eldivene benzemeye başlamıştı.

Laf olsun diye konuşur gibi kayıtsız bir sesle, "Demin genç bir bayanın genç bir beye kahrolası ayı, diye bağırdığını duydum. Yoksa yanılıyor muyum?" dedi.

"Evet," dedim. Ben de ayaklarımı sürüdüm. "Doğru duymuşsunuz."

Babam buzdolabını açtı. El yordamıyla arandı ve kırmızı çay sürahisini içinden çıkardı. Çayını şekersiz içiyordu. Benim de aynı şekilde içtiğim olmuştur, ancak hiçbir tadı olmadığını söyleyebilirim. Benim teorime göre, babam buzdolabındaki en parlak renkli cisim ve ne olduğunu bildiği için daima kırmızı çaya el atıyordu.

"Soucie'lerin kızıydı, değil mi?"

"Evet, baba. Annmarie."

"Bütün Soucie'ler öfkelidirler. Kapıyı çarptı, değil mi?"

Gülümsüyordum. O zavallı eski kapının camının hâlâ yerinde kalması bir mucizeydi. "Evet, sanırım çarptı," dedim.

"Onu üniversitedeki daha yeni bir modelle değiştirdin, değil mi?"

Bu oldukça karmaşık bir soruydu. En basit ve belki de en doğru yanıt, değiştirmediğimdi. Verdiğim yanıt da bu oldu.

Babam başını salladı, buzdolabının yanındaki dolaptan en büyük bardağı çıkararak çayı tezgâhın ve ayaklarının üstüne dökmeye hazırlandı.

"Yardım edeyim," dedim. "Tamam mı?"

Babam yanıt vermese de kenara çekilerek bardağa çayı koymama izin verdi. Dörtte üç oranında dolu bardağı ellerine tutuşturdum, sürahiyi de tekrar buzdolabına koydum.

"Çay iyi mi, baba?"

Ses yok. Babam orada, iki eliyle tuttuğu bardakla tıpkı bir çocuğun yapacağı gibi duruyor ve çayı küçük yudumlarla içiyordu. Bekledim, yanıt vermeyeceğine kanaat getirince de gidip bavulumu koyduğum köşeden getirdim. Ders kitaplarımı giysilerimin üstüne atmıştım, onları çıkardım.

Babam, "Tatilin birinci gününde çalışacaksın ha," diyerek beni şaşırttı. Onun orada olduğunu bile unutmuştum.

"Bazı derslerde biraz geri kaldım da," dedim. "Oradaki öğretmenler lisedekilerden daha hızlı gidiyorlar."

"Üniversite," dedi. Araya bir sessizlik girdikten sonra ekledi. "Üniversiteye gidiyorsun."

Bu kulağıma soru gibi geldiğinden, "Evet, baba," diye yanıt verdim.

Kitaplarımla not defterlerimi sıraya koyduktan sonra bir süre daha orada durdu. Belki de beni seyrediyordu ya da sadece orada duruyordu. Emin olamıyordunuz. Sonunda, boynunu ileri uzatıp bir elini hafifçe kaldırarak kırmızı çay bardağını tuttuğu öbür elini de göğsüne yapıştırmış bir halde kapıya doğru ayaklarını sürdü. Kapının önünde durdu. Arkasına dönmeden, "O Soucie'lerin kızından kurtulman iyi oldu," dedi. "Bütün Soucie'ler huysuzdur. Huylarını maskeleyebilirler, ama huy huydur, değişmez, yerli yerinde kalır. Sen daha iyisini bulabilirsin."

Bardağını göğsüne sıkı sıkı yapıştırarak mutfaktan çıktı.

28

Ağabeyimle karısı New Gloucester'den gelene kadar kafamı patlatarak üç saat boyunca gerçekten çalıştım: Sosyolojideki eksiklerimin yarısını tamamladım ve jeolojinin kırk sayfasını ezberledim. Kendime bir kahve yapmak için çalışmama ara verdiğimde içimde hafif umut kıpırtıları hissetmeye başlıyordum. Belki feci derecede geri kalmıştım, ama durumum yüzde yüz umutsuz değildi. Kendimi havadaki topa bakmaktan vazgeçmeyen ve atlayışını iyi ayarlarsa topu tutabileceğini bilen bir dış saha oyuncusu gibi hissediyordum. Ben de bunu yapabilirdim.

Öyleyse ilerde üçüncü kat salonundan uzak kalabilirdim.

Güneş batmadan hiçbir yere gitmeyen ağabeyim saat onu çeyrek geçe arabasını evin önünde durdurdu. Gerçek vizon yakalı mantosunun içinde pek çekici görünen karısı ekmekli bir puding getirmişti. Dave'in elinde de fasulye piyazıyla dolu büyük bir kâse vardı. Yalnız ağabeyim Şükran Günü için başka bir kasabadan fasulye piyazı getirmeyi düşünebilirdi.1966'da Maine ile New Hampshire'di yarım düzine şubesi olan küçük bir hamburger zincirinin muhasebeciliğini yapan altı yaş büyüğüm Dave iyi bir adamdır. 1996'da dükkânların sayısı seksene yükselmiş, ağabeyim de üç ortağıyla beraber şirketin sahibi olmuştu. Hiç değilse kâğıt üstünde üç milyon doların sahibidir ve şimdiye kadar üçlü bir bypas geçirmiştir. Yani her milyon için bir bypas denebilir.

Dave'le Katie'nin arkası sıra hastalar için Şükran Günü yemeği pişirmekten dönen annem geldi. Her iki oğlunu da evde görmenin heyecanı ve sevinci içindeydi. Şen konuşmalar yaptık. Babamız bir köşede oturup dinliyor, fakat söylenenlere hiçbir katkıda bulunmuyordu. Ama gülümsüyor, iri bebekli, garip gözleri Dave'le benim aramda gidip geliyordu. Sanırım, asıl seslerimize tepki veriyordu. Dave, Annmarie'nin nerede olduğunu soruyordu. Annmarie'yle benim işi bir süre oluruna bırakmaya karar verdiğimizi söyledim. Dave bunun ne demek olduğunu sormaya hazırlandı.

Gelgelelim sorusunu tamamlamasına vakit kalmadan annesiyle karısı "şimdi sırası değil, şimdi sırası değil" anlamına gelecek şekilde

onu dürttüler. Annemin irileşmiş gözlerine bakarak daha sonra onun da bana sorulacak soruları olacağını anladım. Annem bilgilendirilmek istiyordu. Anneler hep öyledir.

Annmarie tarafından kahrolası bir ayı olmakla suçlanmak ve arada bir Carol Gerber'in ne yaptığını merak etmek dışında (Acaba üniversiteye geri dönmek konusunda kararını değiştirmiş miydi ve acaba tatilini askere gidecek Sully-John'la mı paylaşıyordu.) bu Şükran Günü güzel bir tatil oldu. Bütün aile perşembe veya cuma günü bir araya geldi. Herkes evin içinde dolaşıyor, hindi butları kemiriyor, TV'de futbol seyrediyor, gol atıldıkça uluyor, mutfaktaki ocak için odun kesiyordu (Annem istemiş olsa pazar gecesine kadar bütün evi kış boyu ısıtabilecek kadar çok kütük sahibi olabilirdi.) Akşam yemeğinden sonra paylar yedik ve Scrabble oynadık. Hepsinden eğlencelisi de Dave'le Katie'nin almayı planladıkları ev yüzünden müthiş bir kavga etmeleri ve Katie'nin yemek artıklarıyla dolu seramik bir kâseyi ağabeyime fırlatması oldu. Yıllar içinde Dave'den epeyi kötek yediğimden bu manzarayı seyretmek hoşuma gitti. Ne kadar eğlenceliydi.

Ne var ki, bu güzel şeyleri, bütün ailemle bir arada olmanın bana duyurduğu sıradan mutluluğu gölgeleyen bir şey vardı. Okula döndüğüm zaman olacaklardan korkuyordum. Perşembe gecesi buzdolabı yemek artıklarıyla ağzına kadar doldurulduktan ve herkes odasına çekildikten sonra çalışmak için bir saat, akraba akınında bir yavaşlama olduğu ve anlaşmazlıklarını çözümleyen Dave'le Katie'nin oldukça gürültülü *bir uyku* çekmek için odalarına çekildikleri cuma öğleden sonra da iki saat vakit buldum.

Hâlâ kaybettiğim vakti telafi edebileceğimi düşünüyordum -aslında biliyordum- ama bunu yalnız başıma ya da Nate'le yapamayacağımın da bilincindeydim. O üçüncü kat salonunun öldürücü çekimini anlayan ve birileri Kahpe Kız'ı zorlamak için maçaları oynamaya başlayınca kanın nasıl şahlandığını anlayan biriyle baş başa vermek ihtiyacındaydım. Ronnie'yi *'la femme en noir*'la darbelemeyi başarmanın ilkel sevincini anlayan biri olmalıydı bu.

Bu kişinin ancak Skip olabileceğini düşünüyordum. Carol dönecek olsa bile beni onun gibi anlayamazdı. Skip'le benim derin sular-

dan kıyıya doğru yüzmemiz gerekecekti. Birbirimize destek olursak ikimiz de başarabilirdik. Yoksa ona o kadar da bayılmıyordum. Bunu itiraf etmek belki tuhaf, ama gerçek bu. Şükran Günü tatilinin cumartesi gününe kadar derin düşüncelere dalarak öncelikli olarak kendimi düşündüğümü, Altı Numara'yı aradığımı anlamıştım. Skip eğer beni kullanmak istiyorsa, mesele yoktu. Çünkü ben de onu kullanmak niyetindeydim.

Cumartesi öğlene kadar bazı konular hakkında acele tarafından yardıma ihtiyacım olduğunu anlamama yetecek kadar jeoloji okumuştum. Sömestrin içinde iki büyük sınav dönemi daha vardı: bir dizi yeterlik sınavıyla sömestr sonu sınavları. Bursumu koruyabilmek için her ikisinde de gerçekten başarılı olmam gerekiyordu.

Dave'le Katie cumartesi gecesi saat yedide yola çıktılar. Pownal'da satın almayı planladıkları ev konusunda hâlâ tartışıyorlardı, ama daha dostça bir hava içinde. Mutfak masasına yerleşerek sosyoloji kitabıma daldım.

Bir ara yalnız olmadığımın farkına vardım. Başımı kaldırınca annemin üstünde eski pembe sabahlığıyla biraz ötemde durduğunu gördüm. Pond's kremine buladığı yüzü bir hortlak görünümünü almıştı. Onu duymayışıma şaşırmadım. Aynı küçük evde geçen yirmi beş yıldan sonra nerelerin gıcırdayıp tıkırdadığını biliyordu. Annmarie'yle ilgili sorulara sıra geldiğini sanmıştım, ama aşk hayatımın, aklındaki son şey olduğu ortaya çıkmakta gecikmedi.

"Başın ne kadar dertte, Pete?" diye sordu.

Yüz farklı yanıt bir bir aklımdan geçti, ama sonunda gerçeği söylemeye karar verdim. "Bilmiyorum."

"Özellikle bir şey yok mu?"

Bu kez gerçeği söylemedim. Şimdi geçmişi düşündükçe bu yalanın ne kadar anlamlı olduğunu anlıyorum; çıkarlarıma ters düşen, fakat çok güçlü bir yanım hâlâ beni uçuruma sürükleyebilirdi.

Evet, anne, sorun hâlâ üçüncü kat salonu, sorun hâlâ kartlar. Sadece birkaç el daha diye kendi kendimi aldatıyorum, sonra saate bakınca on ikiye çeyrek kaldığını görüyorum ve artık çalışamayacak kadar yorgun olduğumu hissediyorum. Çalışamayacak kadar yorgunum. Bu

sonbahar King oynamak dışında başarabildiğim tek şey bekâretimi kaybetmek oldu. Bunun hiç değilse ilk kısmını söyleyebilmiş olsam, Rumpelstilskin'in[1] adını tahmin etmek, sonra da yüksek sesle söylemek gibi bir şey olacaktı. Ama hiçbirini söylemedim. Sadece üniversitenin temposundan yakındım. Çalışmanın ne olduğunu yeni baştan tanımlamam, yeni alışkanlıklar edinmem gerekiyordu. Ama bunu yapabilirdim. Yapabileceğime emindim.

Kollarını çaprazlamış ve ellerini sabahlığının ceplerine sokmuş olan annem biraz daha orada durdu, bu tavrıyla Çinli mandarinlere benzemişti. Sonra, "Seni daima seveceğim, Pete," dedi. "Baban da seviyor. Gerçi söylemiyor, ama bunu hissediyor. İkimiz de hissediyoruz. Bunu biliyorsun."

"Evet," dedim. "Biliyorum." Kalkıp anneme sarıldım. Bir süre sonra pankreas kanserine yenik düşecekti. Hızlı sonuçlanan bir kanser türüdür, ama yine de yeterince hızlı değil. Söz konusu olan sevdiğiniz biri olunca hiçbiri değildir.

Annem devam etti. "Derslerine çok çalışmalısın. Çok çalışmayan gençler şu sıralarda ölüyorlar." Annem gülümsedi, ama neşeli bir gülümseyiş değildi. "Herhalde sen de duydun."

"Bazı söylentiler kulağıma geldi."

Annem başını kaldırarak, "Hâlâ boy atıyorsun," dedi.

"Hiç sanmıyorum."

"Yazdan beri en az iki buçuk santim uzadın. Ya saçların! Niçin saçlarını kestirmiyorsun?"

"Saçlarımı bu şekliyle seviyorum."

"Bir kızın saçları kadar uzun. Sözümü dinle ve saçlarını kestir, Pete. Sen o Rolling Stones'dan biri değilsin."

Dayanamayıp güldüm. "Orasını düşünürüm, anne. Tamam mı?"

"Evet, düşün." Annem beni bir kere daha kucakladıktan sonra salıverdi. Yorgun görünüyor olsa da gözlerime aynı zamanda güzel göründü. "Denizin ötesinde gençleri öldürüyorlar," dedi. "Önceleri bunun iyi bir nedeni var sanıyordum, ama baban bunun delilik olduğunu söylüyor, ben de haklı olduğunu düşünmeye başlıyorum. İyi çalış. Kitapların -ya da özel dersler almak- için fazladan para istiyorsan, toparlarız."

"Teşekkür ederim, anne. Sen harikasın."

"Yok canım. Sadece ayakları yorulmuş yaşlı bir kadınım. Artık yatmaya gidiyorum."

Bir saat daha çalıştıktan bütün kelimeler gözlerimin önünde ikiye üçe katlanmaya başladı. Ben de yatmaya gittim, ama uyuyamadım. Her ne zaman dalacak gibi olsam elime bir kupa geldiğini görüyor, kupaları takım halinde sıraya koymaya başlıyordum. Sonunda gözlerimi açıp tavana bakmaya başladım. Annem, "Çok çalışmayan gençler şimdi ölüyorlar," demişti. Carol ise şimdilerde kız olmanın bir avantaj olduğunu, bunu Lyndon Johnson'un sağladığını söylemişti.

Kahpe Kız'ı kovalıyoruz!

Sol mu, sağ mı pas geçiyor?

Lanet olası Riley...

Kafamın içinde sesler. Havadan kafamın içine süzülür görünen sesler.

Oyunu terk etmek sorunlarımın biricik çözümüydü, ama üçüncü kat salonu şimdi bulunduğum yerden yüz otuz mil kuzeyde olduğu halde, akıl ve mantığı hiçe sayarcasına beni kendine çekiyordu. Turnuvada on iki puan toplamıştım; oyuncuların içinde sadece Ronnie on beş puanla benden ilerdeydi. O on iki puandan vazgeçip çenesi düşük Ronnie Malenfant'a meydanı boş bırakmayı aklım kesmiyordu. Carol, Ronnie'yi olduğu gibi; yani sinsi, dar görüşlü ve çirkin ciltli cüce olarak görmeme yardımcı olmuştu. Ama şimdi o gitmişti.

Mantık, düşüncelerimin arasında sesini duyuruyordu. *Ronnie de çok geçmeden gidecek. Sömestrin sonuna kadar dayanması tek kelimeyle mucize olur. Bunu sen de biliyorsun.*

Doğru. Ve o vakte kadar Ronnie'nin King'den başka hiçbir şeyi yoktu, değil mi? Hantal, şiş göbekli, ince kollu, şimdiden yaşlı bir adam olmaya adaydı. Korkunç aşağılık duygularını gizlemek için kavgacı tavırlar takınıyordu. Kızlarla ilgili böbürlenmeleri gülünçtü. Ayrıca, şu anda atılma tehlikesinde olan bazı çocuklar kadar zeki (örneğin Skip gibi) de değildi. Ronnie görebildiğim kadarıyla sadece King'de ve boş böbürlenmelerde ustaydı, şu halde niçin geriye çekilip henüz fırsatı varken kartlara egemen olmasına ve çene yarıştırmasına izin vermeyecektim?

Çünkü istemiyordum, nedeni bu. Çünkü o bomboş, sivilceli yüzündeki sırıtışı silmek ve kulakları tırmalayan kahkahasını susturmak istiyordum. Bu belki hainceydi, ama doğruydu. Ronnie'den en çok somurttuğu yağlı saçları alnına döküldüğü ve alt dudağını aşağı sarkıtarak bana öfkeyle baktığı zaman hoşlanıyordum.

Oyunun kendi de vardı. Oynamasını seviyordum. Çocukluk yatağımda yatarken bile başka bir şey düşünemediğime göre, okula dönünce salondan nasıl uzak kalabilirdim? Acele etmemi, boş bir yer olduğunu, puan cetvelinde herkesin sıfırda durduğunu ve oyunun hemen başlayacağını Mark St. Pierre'i nasıl duymamış gibi davranabilirdim? Tanrım!

Aşağıki oturma odasında guguklu saat ikiyi çalarken ben hâlâ uyanıktım. Yataktan kalktım, fanilamın üstüne eski ekose sabahlığımı alıp aşağı indim. Bir bardağa süt doldurdum ve mutfak masasına ilişerek içmeye hazırlandım. Sobanın üstündeki floresan çizgi dışında hiçbir ışık; ocak ızgarasının altından gelen uğultuyla arkadaki yatak odasında yatan babamın horultuları dışında hiçbir ses yoktu. Hindiyle yutarcasına okuduğum derslerin bileşimi kafamın içinde önemsiz bir deprem başlatmışcasına kendimi biraz delirmiş gibi hissediyordum.

Bir ara gözüm evin giriş holüne takıldı. Odun kutusunun yukarsındaki kancalardan birinde lise ceketim asılıydı, göğsünde iri beyaz GF harfleri işli olan ceket. Yalnız bu başharfler; pek parlak bir atlet olmamıştım. Üniversitede tanışmamızdan kısa bir süre sonra Skip bana herhangi bir uzmanlık alanım olup olmadığını sorduğunda mastürbasyondan büyük M'yi aldığımı söylemiştim. Skip gözlerinden yaş gelinceye kadar gülmüş, belki de o zaman arkadaş olmaya başlamıştık. Belki münazaradan ya da dramadan bir D alabilirdim, ama bu konularda insanın eline bir başarı belgesi vermiyorlardı. Ne o zaman veriyorlardı, ne de şimdi.

Lise o gece bana geçmişin çok gerilerinde kalmış, adeta başka bir güneş sistemindeymiş gibi geliyordu. Ama işte ceket, on altı yaşımı doldurduğum yıl ailemin bana armağanı karşımdaydı. Hole geçerek onu kancadan aldım. Yüzüme yaklaştırıp kokladım ve Bay Mezensik'in etüt odasını -kalem yontuklarını, kızların fısıldaşıp kıkırdamaları-

nı, dışardaki çocukların voleybol oynayışlarını düşündüm. Ceketin kancaya takılı olduğu yerin hâlâ bir çıkıntı oluşturduğunu gördüm; lanet olası şey herhalde geçen nisan veya mayıs ayından beri giyilmemişti, geceliğiyle gelen mektupları almaya koşan annem tarafından bile.

Carol'un gazetedeki noktalı resmini görür gibi oldum. Yüzü AMERİKA HEMEN ŞİMDİ VİETNAM'DAN DIŞARI! yazılı bir pankart tarafından gölgelenmişti, at kuyruğu biçiminde toplanmış saçları kendi lise ceketinin yakasının üstüne iniyordu... Ve ansızın aklıma bir şey geliverdi.

Yuvarlak döner kadranlı bir bakalit dinozor olan telefonumuz holdeki bir masanın üstündeydi. Altındaki çekmecede Gates Falls'ın telefon rehberi, annemin adres defteri ve kâğıt, kalem gibi şeyler duruyordu. Kalemlerden biri çamaşırları işaretlemekte kullanılan siyah bir kalemdi. Onu mutfağa götürüp tekrar oturdum. Lise ceketimi dizlerimin üstüne yaydım ve kalemle ceketin arkasına büyük bir serçe ayak izi çizdim. Çalışırken gerilimin kaslarımdan boşaldığını hissediyordum.

İşim bitince ceketi yükseğe tuttum ve baktım. Çizimim floresanın beyaz ışığında sert ve biraz da çocuksu görünüyordu:

Ama yine de hoşuma gitmişti. Savaş hakkında ne düşündüğüme o sırada bile emin değilsem de o serçe izinden çok hoşlanmıştım. Ve en sonunda uykuya dalabileceğimi hissediyordum; şekli çizmenin bana yararı olmuştu. Süt bardağımı çalkaladım ve ceketimi koltuğumun altına sıkıştırarak yukarı çıktım. Onu dolaba tıktıktan sonra yattım. Carol'un, elimi kazağının altına sokmasını düşündüm ve ağzımın içinde soluklarının kokusunu hissettim. Eski steyşınımın buğulu camının ar-

kasında salt kendimiz olmuştuk, en iyi yanlarımızla kendimiz. Sonra da Goldwater etiketimin parçalarının İslim Binası'nın park alanına rüzgârla dağılmasını seyrederken ne kadar güldüğümüzü düşündüm. Uykuya daldığım sırada bunu düşünüyordum.

Pazar günü değişikliğe uğramış lise ceketimi bavulumun içinde üniversiteye götürdüm. Annem, Bay Johnson'la Bay McNamara'nın savaşı konusunda dile getirdiği kuşkularına rağmen, o serçe izi hakkında bir sürü soru soracaktı, benim ise ona verebileceğim yanıtlarım yoktu. Şimdilik yoktu.

Kendimi ceketi giymeye hazır hissediyordum ve giydim. Üstüne bira ve sigara külü döktüm, üstüne kustum, üstüne kanadım. Chicago'da avazım çıktığı kadar, "Bütün dünya seyrediyor!" diye bağırırken üzerimize göz yaşartıcı bomba atıldığı sırada da ceket üstümdeydi. Kızlar ceketin sol göğsünün üstünde işli GF harflerinin üstünde gözyaşı döktüler, (Son sınıftayken o harfler beyaz olmaktan çıkarak kirli bir gri olmuştu.) kızın biri ise seviştiğimiz sırada ceketin üstüne uzanmıştı. O işi korumasız yaptığımız için herhalde kapitoneli astarın üstünde sperm izleri de vardır. Eşyamı toplayıp 1970'de LSD Acres'den ayrıldığım sırada annemin mutfağında ceketin arkasına çizdiğim şekil bir gölgeden ibaret kalmıştı. Ama gölge kaldı. Başkaları onu görmese de ben ne olduğunu her zaman bildim.

29

Şükran Günü'nü izleyen pazar şu sıraya göre okula döndük: Skip saat beşte (Dexter'de oturduğundan üniversiteye üçümüzün içinde en yakın olandı.) ben yedide, Nate ise dokuz sularında.

Daha bavulumu boşaltmadan Franklin Hall'a telefon ettim. Resepsiyondaki kız, hayır, dedi. Carol Gerber dönmemişti. Daha fazlasını söylemeye isteksizdi, ama ben onu zorladım. Masanın üstünde pembe renkli iki OKULU TERK kartı var dedi. Bir tanesinin üstünde ise Carol'un adı ve oda numarası yazılıydı.

Kıza teşekkür ederek telefonu kapadım. Orada bir dakika durarak telefon kulübesini sigaramın dumanıyla doldurdum. Sonra dönüp

baktım. Koridorun öbür ucunda Skip'in oyun masalarının birinde oturduğunu görebiliyordum.

Carol geri dönse, ben de Skip'i alıkoysam, üçüncü kat salonu tutsak edemeden ona ulaşabilsem acaba her şey farklı olur muydu, diye bazen merak ettiğim olur. Ama yapamadım.

Telefon kulübesinde durup bir Pall Mall içiyor ve kendi kendime acıyordum. Derken karşı tarafta biri, "*Olamaz! İnanamam buna!*" diye bağırdı.

Ardından, Ronnie Malenfant'ın şen sesi çınladı (Telefonun yanında durduğum yerden onu göremiyordum, ama sesi asla bir başkasınınkiyle karıştırılamazdı.) "Şu işe bakın -Randy Echolls Şükran Günü sonrası dönemin ilk Kahpe Kız'ını aldı!" *Kendi kendimi, sakın oraya girme. Bir kere girdin mi işin bitiktir,* diye uyardım.

Eh, tabii ki girdim. Masaların hepsi doluydu, ama üç delikanlı -Billy Marchant, Tony DeLuccave, Hugh Brennan- boşta duruyordu. İstersek biz de bir köşeye ilişebilirdik.

Skip elindeki kartlardan başını kaldırdı. "Tımarhaneye hoş geldin, Pete."

Ronnie de etrafına bakınarak, "Hey! Bakın, kim gelmiş," dedi. "Oyunu oynamayı neredeyse başaran hergelenin teki! Nerelerdeydin, serseri?"

"Lewiston'da büyükanneni düzmekle meşguldum."

Ronnie kıkırdadı. Sivilceli yanakları kızarmıştı.

Skip bana ciddi bir ifadeyle bakıyordu, gözleriyle bir şey anlatmak ister gibiydi, ama emin olamadım. Zaman geçiyor, Atlantis okyanusun içinde giderek daha derine batıyor, insanda da her şeye romantik bir yorum getirme eğilimi oluşuyordu. Belki de Skip'in pes ettiğini, burada kalıp oynamayı, sonra da karşısına çıkacak yola devam etmeye karar verdiğini görmüştüm. Belki de benim kendi yönüme gitmeme izin veriyordu. Ama ben on sekiz yaşımdaydım ve Nate'le itiraf etmeye yanaşacağımdan daha fazla benzer yanlarım vardı. Ayrıca, hiç Skip gibi bir arkadaşım olmamıştı. Skip korkusuzdu, Skip'in ağzından çıkan iki kelimeden biri mutlaka lanet olasıydı. Skip, Saray'da yemek yediği zaman kızlar gözlerini ondan ayıramıyorlardı. Ronnie'nin ancak en ıslak düşlerinde olabildiği bir mıknatıstı Skip. Ama onun içinde ba-

şıboş bir yan da vardı, yıllarca zararsız şekilde dolaştıktan sonra kalbi delebilen ya da beyni tıkayabilen bir kemik parçası gibi bir şey. O da bunu biliyordu. Hâlâ her haliyle lise kokarken, günün birinde öğretmen ve beysbol antrenörü olabileceğini düşünürken bile biliyordu. Ve ben onu seviyordum. O görünüşünü, gülümseyişini, yürüyüşünü, konuşmasını seviyordum ve onu terk etmeyecektim.

Billy, Tony ve Hugh'a, "Demek iyi bir ders istiyorsunuz, çocuklar?" dedim.

Hugh, "Bir puan beş cent," dedi. Deli gibi gülüyordu. Gerçekten de deliydi. "Haydi başlayalım," diye atıldı.

Çok geçmeden köşemize yerleşmiştik. Dördümüz birden sigara içiyorduk ve kartlar aramızda uçuşuyordu. Hafta sonu tatilinde nasıl deli gibi çalıştığımı, annemin de okulda sıkı çalışmayan gençlerin bugünlerde öldüklerini söylediğini hatırladım. Her şeyi hatırlıyordum, ama bunlar bana, The Platters, *Twilight June*'u söylerken arabamda Carol'la sevişmemiz kadar gerilerde kalmış gibi geliyordu.

Bir ara başımı kaldırınca Stoke Jones'un kapı aralığında koltuk değneklerine abanarak durduğunu ve hepimize her zamanki küçümsemesiyle baktığını gördüm. Siyah saçları her zamankinden gür, yakasının üzerine dökülen helezoni lüleler her zamankinden çılgındı. Devamlı akan burnunu çekiyordu, ama bunun dışında tatil öncesindekinden daha hasta görünmüyordu.

"Stoke, nasılsın?" diye sordum.

"Kim bilir," dedi. "Belki senden iyiyimdir."

Ronnie, "İçeri gel, Rip-Rip. Bir tabure çekip otur da sana oyunu öğretelim," diye seslendi.

Stoke, "Sen benim öğrenmek isteyebileceğim hiçbir şeyi bilmiyorsun," dedi ve koltuk değneklerini yere vura vura uzaklaştı. Çıkardığı takırtının ve kısa öksürük nöbetinin uzaklaşmasına kulak verdik.

Ronnie, "O özürlü homo beni seviyor. Ama göstermekten aciz," dedi.

Skip, "Şu kartları dağıtmazsan asıl ben sana bir şey göstereceğim," diye bağırdı.

Ronnie yalnız kendisinin komik bulduğu garip bir şiveyle, "Çook, çook korkuyorum," dedi. Ne kadar dehşet içinde olduğunu göstermek için başını Mark St. Pierre'in koluna dayadı.

Mark hızla kolunu kaldırdı. "Çekil üstümden. Bu yeni bir gömlek, Malenfant, sivilcelerinin cerahatini üstüne bulaştırmanı istemiyorum."

Ronnie'nin gülen yüzünde bir an umutsuz bir acı yakaladım. Ama etkilenmedim. Sorunları, gerçek olsalar bile Ronnie'yi daha sevimli kılmıyorlardı. O benim için sadece kart oynamasını bilen bir palavracıydı.

Billy Marchant'a, "Hadisene," dedim. "Çabuk kartları dağıt. Daha sonra odama çekilip biraz çalışmak istiyorum." Tabii ki o gece hiçbirimiz çalışamadık. Oyun ateşi tatil günlerinde söneceğine eskisinden de harlı yanmaya başlamıştı.

Saat onu çeyrek geçe gibi yeni bir paket sigara almaya gittim. Odamın daha altı kapı uzağındayken Nate'in gelmiş olduğunu anladım. Nick Prouty'nin Barry Margeaux'la paylaştığı odadan *Love Grows Where My Rosemary Goes*'un nağmeleri dışarı taşıyor, fakat daha öteden Phil Ochs'un sesi kulağa geliyordu.

Nate dolaba giysilerini asmakla meşguldu. Üniversitede tanıdığım arkadaşlar arasında tek pijama giyen o olduğu gibi, askıları kullanan da yalnız oydu. Benim astığım tek giysi lise ceketimdi. Şimdi onu çıkarıp ceplerinde sigaralarımı aramaya koyuldum.

"Nasılsın bakalım, Nate?" diye sordum. "O kızılcık sosundan kemiklerini bir arada tutacak kadar çok yedin mi?"

"Ben..." diye başladı, ama sonra ceketimin arkasında ne olduğunu görünce birden kahkahalarla gülmeye başladı.

"Ne o?" dedim. "Bu komik mi yani?"

Nate, "Bir bakıma öyle," diyerek dolabının daha içerlerine daldı. Tekrar ortaya çıktığında elinde eski bir donanma paltosu vardı. Arkasını görebilmem için çevirdi. Üstünde benim yaptığımdan çok daha ustalıkla çizilmiş serçe izi vardı. Nate'inki serçe izi gümüş şeritlerle işlenmişti. Bu kez ikimiz de güldük.

"Ike'la Mike aynı şekilde düşünüyorlar," dedim.

"Saçma. Parlak zekâlar aynı macerayı izlerler."

"Demek mesele bu?"

"Böyle düşünmek istiyorum. Bu, savaş hakkında fikrini değiştirdiğin anlamına mı geliyor, Pete?"

"Hangi fikirden söz ediyorsun?" diye sordum.

30

Andy White'la Ashley Rice üniversiteye hiç dönmediler. Geri kalanlarımız için kışın ilk fırtınasından önceki üç günün içinde her şey belirgin şekilde daha kötüye gitti. Daha doğrusu, durum başka herkes için belirgindi. Siz işin içinde olursanız her şey normalin sadece bir iki adım ötesinde gözüküyordu.

Şükran Günü tatilinden önce salondaki oyun kareleri hafta içinde dağılıp tekrar oluşuyordu. Bazen de çocuklar derslerine girince tamamen dağılıyorlardı. Şimdi ise gruplar kalıcı olmuşlardı; bütün değişiklikler içlerinden biri sendeleyerek yatağının yolunu tuttuğu veya Ronnie'nin hüneriyle sinir bozucu gevezeliğinden kaçmak için başka bir masaya geçtiği zaman görülüyordu. Bu düzen üçüncü kattaki oyuncuların çoğunun öğrenimlerini sürdürmek için okula dönmemiş olmalarından kaynaklanıyordu. Barry, Nick, Mark, Harvey ve bilmem daha ne kadarı işin öğrenim yanından vazgeçmişler, tamamen değersiz "maç puanları" arayışını sürdürmek için dönmüşlerdi. Gerçekten de Chamberlain Üç'deki çocukların çoğu King belası üzerinde yoğunlaşmışlardı. Ne yazık ki Skip Kirk'le ben de onlardandık. Pazartesi günü bir iki derse girsem de sonradan vazgeçip geri kalanlarını astım. Salı günü bütün dersleri astım, salı gecesi düşlerimde King oynadım, (Bir tanesinde Kahpe Kız'ı masanın üstüne atıyor ve yüzünün Carol'unki olduğunu görüyordum.) sonra bütün çarşamba gününü gerçekten oynayarak geçirdim. Jeoloji, sosyoloji, tarih... Bunların hepsi anlamsız kavramlardı benim için.

Vietnam'da bir B-52 filosu Dong Ha dışındaki bir Viet Kong iskele bölgesini vurdu. Aynı zamanda bir Amerikan deniz piyadesi bölüğünü de vurmayı başararak on iki askeri öldürüp kırkını yaraladılar. Hava raporu perşembe günü için yoğun bir kar yağışı, aynı günün öğleden

sonrası için de yağmur ve sulu kar öngörüyordu. Pek azımız bunun üstünde durduk. O fırtınanın hayatımın yönünü değiştireceğini düşünmem için herhalde hiçbir sebep yoktu.

Çarşamba günü gece yarısı yattım ve derin bir uykuya daldım. King'le veya Carol Gerber'le ilgili düşler gördüysem bile onları hatırlayamıyorum.

Perşembe sabahı saat sekizde uyandığım zaman o kadar yoğun bir kar yağıyordu ki, karşıdaki Franklin Hall'un ışıklarını belli belirsiz görebiliyordum. Bir duş aldıktan sonra oyunun başlayıp başlamadığını görmek için koridorun öbür ucuna yürüdüm. Yalnız bir masada oyun oynanıyordu; oynayanlar Lennie Doria, Randy Echolls, Billy Marchant ve Skip'ti. Bütün geceyi orada geçirmişler gibi sakalları uzamıştı, soluk yüzlü ve yorgun görünüyorlardı. Herhalde bütün gece boyu oradaydılar. Kapı aralığında durup oyunu seyrettim. Dışarda karların içinde kart oyunundan çok daha ilginç bir şey olup bitiyordu, ama bunun ne olduğunu çok sonraya kadar bilemedik.

31

Tom Huckabee, kampüsümüzdeki öbür erkek yatakhanesi olan King'de kalıyordu. Becka Aubert ise Franklin'deydi. İkisi son üç veya dört haftanın içinde çok samimi olmuşlardı ve yemeklerini de birlikte yiyorlardı. Kasım sonlarının o karlı sabahında kahvaltıdan dönerlerken Chamberlain Hall'un kuzey yanına bir şeylerin yazılı olduğunu gördüler. Burası, kampüsün kalan geri kısmına ve özellikle büyük şirketlerin iş görüşmesi yapmaya geldikleri Doğu Annex'ine bakıyordu.

İki genç biraz daha yaklaştılar ve patikadan ayrılarak on santimlik yüksekliğe ulaşmış taze karların üstünde yürümeye başladılar.

Becka karı işaret ederek, "Bak," dedi. Orada garip izler duruyordu; ayak izleri değil de, bir şeyin sürüklendiğini gösteren işaretler ve bunların dışında çizgi şeklinde uzayan delikler vardı. Tom Huckabee arkadaşına bunların kayak yapan biri tarafından bırakabilecek izlere benzediğini söyledi. Bu izlerin koltuk değneği kullanan birisi tarafın-

dan bırakılmış olabileceği ikisinin de aklına gelmedi. Yani o zaman gelmemişti.

Yatakhanenin duvarına yaklaştılar. Oradaki harfler iri ve siyahtı, fakat kar yağışı öylesine yoğundu ki, kelimeleri okuyabilmek için duvara en az üç metre yaklaşmak zorunda kaldılar. Çentikli görünüşüne bakılırsa slogan öfkeli birisi tarafından bir kutu sprey boyayla yazılmıştı. (Bir yandan sprey boyayla sloganı yazarken, öte yandan bir çift koltuk değneğiyle dengesini korumaya çalışan birinin pek düzgün yazamayacağını ikisi de düşünememişlerdi.)

Yazıda şöyle deniyordu:

KAHROLSUN JOHNSON!
KATİL BAŞKAN! AMERİKA
ŞİMDİ VİETNAM'DAN DIŞARI!

32

Bazı canilerin -belki pek çoğunun- gerçekte yakalanmak istediklerini okumuşumdur. Stoke Jones'un durumunun da aynen böyle olduğunu düşünüyorum. Maine Üniversitesi'ne neyi aramaya geldiyse bulamamıştı. Ve sanıyorum gitme zamanının geldiğine... Ve eğer gidecekse, koltuk değnekli birinin yapabileceği en görkemli eylemi yapmaya karar vermişti.

Tom Huckabee yatakhanemizin duvarına sprey boyayla neyin yazıldığını düzinelerle çocuğa anlattı; Becka Aubert de öyle. Anlattığı kişilerden biri Franklin'in ikinci kat sorumlusu olan Marjorie Stuttenheimer'di. Kendini başkalarından üstün gören bu sıska kız 1969'da Christians for College America adlı örgütün kurucusu ve başkanı sıfatıyla

çok ünlü olacaktı. CCA, Vietnam'daki savaşı destekliyor, Memorial Union'daki tezgâhlarında da Richard Nixon'un popüler hale getirdiği yakaya takılan bayrak biçimindeki küçük iğneleri satıyordu.

Perşembe günü Ovaların Sarayı'ndaki öğle yemeğinde çalışmam ayarlanmıştı ve derslerimi asmama karşın, işimi asmak aklımdan bile geçmiyordu, öylesi yapıma ters düşerdi. Salondaki yerimi Tony DeLucca'ya bıraktım ve kap kacak kuyruğundaki görevimi devralmak için saat on birde Holyoke'un yolunu tuttum. Karların içinde oldukça kalabalık bir öğrenci grubunun toplandığını ve herkesin yatakhanemin kuzey yanındaki bir şeye baktıklarını gördüm. O tarafa yürüdüm, sloganı okudum ve onu oraya yazanın kim olduğunu o anda anladım.

Bennett Sokağı'nda Maine Üniversitesi'nin mavi renkli bir otomobiliyle iki polis arabası Chamberlain'in yan kapısına giden patikada bekliyordu. Margie Stuttenheimer de orada dört kampüs polisi, erkekler bölümünün dekanı ve disiplin sorumlusu Charles Ebersole'den oluşan küçük bir grubun içindeydi.

Sonradan katıldığım kalabalık içinde belki elli kişi vardı. Orada durup merakla etrafıma bakındığım beş dakika içinde elli kişi yetmiş beş oldu. Saat biri çeyrek geçe işimi bitirip Chamberlain'e döndüğüm sırada küçük kümeler halinde herhalde iki yüz kişi toplanmıştı. Rastgele bir duvara karalanmış bir yazının böylesi pis bir havada bu kadar kalabalığı toplamış olabileceğine bugün inanmak zordur, ama burada çok farklı bir dünyadan bahsediyoruz. O tarihlerde Amerika'da (arada sırada *Popular Photography* dışında) hiçbir dergi bir kadını edep yerindeki kılların gözükeceği kadar çıplak basmaya, hiçbir gazete bir politikacının seks hayatı hakkındaki herhangi bir fısıltıyı yayınlamaya cesaret edemezdi. Bu sahneler Atlantis'in batmasından önceydi. Öylesine uzun zaman önce ve öylesine uzaktaki bir dünyadaydı ki, orada en az bir komedyen halkın karşısında düzmek kelimesini kabaca söylediği için hapsedilmişti. Bazı kelimelerin insanlarda hâlâ şok etkisi yapabildiği bir dünyaydı orası.

Evet, kahrolsun kelimesi de her an dilimizin ucundaydı. Arkadaşımıza, çocuğumuza, köpeğimize, yere yuvarlanan bir cisme kahrolsun diyorduk. Ama şimdi duvarda, bir buçuk metre boyundaki harflerle

KAHROLSUN JOHNSON. *Kahrolsun Birleşik Amerika'nın Başkanı* KATİL BAŞKAN! kelimelerini yazılı olarak görmek bambaşka bir şeydi. Birisi *Birleşik Amerika'nın Cumhurbaşkanı*'na katil demişti! Buna inanamıyorduk.

Holyoke'dan döndüğümde diğer kampüs polisi arabası da gelmişti ve altı kampüs polisi -üniversitenin neredeyse bütün polis kuvveti- sarı yelken bezinden koca bir dörtgenle sloganın üstünü örtmeye çalışıyordu. Kalabalık homurdandı, sonra bööö, diye bağırmaya başladı. Polisler onlara canları sıkılarak baktılar. Bir tanesi kalabalığa dağılmasını, gidecekleri yere gitmelerini bağırdı. Ama kalabalığın eksilmemesine bakılırsa, çoğu bulundukları yerden hoşlanmışlardı.

Yelken bezinin sol ucunu tutan polisin karda ayağı kaydı; adamcağız az daha düşüyordu. Birkaç seyirci alkışlamaya başladı. Ayağı kayan polis sesin geldiği yöne yüzünü şekilsizleştiren korkunç bir nefretle baktı. Benim için her şey işte o zaman değişmeye, kuşaklar arasındaki uçurum derinleşmeye başladı.

Ayağı kayan polis kalabalığa arkasını dönüp yine yelken beziyle boğuşmaya girişti. Sonunda ilk barış işaretini ve KAHROLSUN JOHNSON'un KAHROLSUN'unu örtmekle yetindiler. Ve Gerçekten Kötü Kelime bir kere gizlendikten sonra kalabalık dağılmaya başladı. Kar sulu sepkene dönüşüyor, dışarda durmak zorlaşıyordu.

Skip, "Ceketinin arkasını polislere göstermesen iyi edersin," dedi. Etrafıma bakınınca onu gördüm. Kapüşonlu bir eşofman üstüyle yanımda duruyordu. Ellerini ceplerine sokmuştu. Soğuk havada ağzından çıkan duman donmuş tüyleri andırıyordu. Bakışı kampüs polislerinden ve sloganın kısmından: JOHNSON! KATİL BAŞKAN! HEMEN ŞİMDİ VİETNAM'DAN DIŞARI! kelimelerinden ayrılmıyordu. "Bunu senin yaptığını zannederler," dedi. "Ya da benim."

Skip hafifçe gülümseyerek döndü. Eşofman üstünün arkasında parlak bir kırmızı mürekkeple çizilmiş serçe izlerinden bir tanesi daha dikkati çekiyordu.

"Tanrım," diye soludum. "Ne zaman yaptın bunu?"

"Bu sabah," dedi. "Nate'inkini gördüm." Omuzlarını silkti. "O kadar hoşuma gitti ki, aynını yapmamam imkânsızdı."

"Bizim yaptığımızı düşünmezler. Bir dakika bile."

"Hayır, ben de sanmıyorum."

Bütün sorun, niçin daha şimdiden Stoke'u sorguya çekmedikleriydi. Hoş, ona gerçeği söyletmek için çok fazla soru sormaları bile gerekmezdi. Ama Disiplin Sorumlusu Ebersole'la Erkek Öğrencilerin Dekanı Garretsen eğer onunla konuşmuyorlarsa, bu şimdiye kadar bir başkasıyla da konuşmadıkları içindi.

"Dearie nerede? Biliyor musun?" diye sordum. Sulu sepken hızlanmıştı, ağaçları takırdatıyor, açıkta kalan yerlerimizin her santimini dövüyordu.

"Yiğit genç Bay Dearborn'umuz dışarda bir düzine arkadaşıyla kaldırımlara ve yollara kum serpmekle meşgul. Onları salondan gördük. Gerçek bir ordu kamyonuyla dolaşıyorlar. Malenfant, organlarının herhalde soğuktan taş gibi sertleştiğini, bu yüzden bir hafta yüzükoyun yatamayacaklarını söylüyor. Bence bu Ronnie'ye göre güzel bir espri."

"Dearie döndüğü zaman..."

"Evet, döndüğü zaman." Skip, durumun kontrolümüzden çıktığını anlatmak ister gibi omuzlarını silkti. "Ne dersin, o vakte kadar bu bataklığın içinden çıkalım ve biraz iskambil oynayalım mı?"

Pek çok konuda söylemek istediğim sürüyle şey vardı. Ama söylemedim. İçeri girdik, vakit ikindiye yaklaşırken oyun yine almış yürümüştü. Beş kare devam ediyordu, odanın havası sigara dumanından mavileşmişti, birisi içeriye pikap taşıdığı için de bir yandan Beatles'ı ve Rolling Stones'u dinleyebiliyorduk. Birisi *96 Gözyaşı*'nın çizilmiş bir kırk beşliğini ortaya çıkardı ve bu da bir saat aralıksız döndü durdu: ağla ağla ağla. Pencerelerden Bennett's Run ve Bennett's Walk adlı yollar gözüküyor, ben de David Dearborn ile hakili arkadaşlarından bazılarının her an ortaya çıkıp yatakhanenin doğu duvarına bakmalarını ve Stoke Jones'un arkasından karabinalarıyla koşmalarını ya da onu süngüleriyle kovalamalarını bekliyordum. Tabii ki öyle bir şey yapamazlardı. Futbol sahasında talim yaparken, "Kong'a Ölüm! Git B. A." diye bağırabilirlerdi, ama Stoke bir sakattı. Bu komünist âşığının Maine Üniversitesi'nden kapı dışarı edilmesi onlara yeterdi.

Bunun olmasını istemiyordum, ama olmamasının bir yolunu da göremiyordum. Stoke'un paltosunun arkasında okulun başladığı günden ve bizim bunun ne anlama geldiğinin farkına varmamızın çok öncesinden beri bir serçe izi vardı, Dearie de bunu biliyordu. Ayrıca Stoke bunu itiraf edecekti. Dekanın ve disiplin sorumlusunun sorularını yanıtlarken hiç sakınmadan gerçeğin içine dalacaktı.

Ancak, olay şimdi bize o kadar uzak görünmeye başlamıştı ki. Aynen derslerimiz gibi. Gittiğini artık kabul ettiğim Carol gibi. Askere alınıp balta girmemiş ormanda ölmeye yollanmak kavramı da öyle. Şimdi gerçek ve ivedi gözüken tek şey o Kahpe Kız'ı yakalamak ve bir anda yirmi altı puanla masadaki başka herkesi vurmaktı. Gerçek gözüken tek şey King'di.

Ama sonra bir şey oldu.

33

Sulu sepken saat dörde doğru yağmura dönüştü, ortalığın kararmaya başladığı saat dört buçuğa doğru da Bennett's Run'ın sekiz, on santim su altında kaldığını gördük. Yolun büyük kısmı bir kanala benzemişti. Suyun altında da buz gibi soğuk, jöle gibi erimiş bir kar tabakası vardı.

Kap kacak kuyruğunda çalışan zavallıların yatakhanelerden Ovaların Sarayı'na ulaşmaya çalışmalarını seyretmeye başlayınca oyunların temposu yavaşladı. İçlerinde daha akıllı olanlar, tepenin yamacına saparak hızla eriyen karın içinde yol aldılar. Patikaları izleyen diğerleri buzlu yüzeylerin üstünde ayakları kayarak savaş veriyorlardı. Yaş zeminden yükselen yoğun bir sis, insanların nereye gittiklerini görmelerini daha da güçleştiriyordu. King'den gelen bir delikanlı, patikaların birleştiği yerde Franklin'den gelen bir kızla karşılaştı. Bennett's Walk'u yan yana izlerlerken ayağı kayan delikanlı kızı yakaladı. Az daha ikisi birden yere yuvarlanıyordu, ama her nasılsa ikisi de dengelerini koruyabildiler. Hepimiz onları alkışladık.

Benim masamda Ronnie'nin sansar suratlı küçük arkadaşı Nick bana inanılmayacak on üç kart dağıttı; bunlar belki elime geçen en iyi

kartlardı. Elime geçen en parlak fırsatla karşı karşıyaydım. Altı büyük kupam, (küçükleri yoktu) maça papazımla kızım, artı öbür iki takımda resimli kartlarım...

Lennie Doria kozla başladı. Ronnie pas geçti ve maça asından kurtuldu. Bu onun için harika bir şeydi. Ben de iki resimli maçamla şimdi kazanacaktım. Kız on üç puandı, ama bütün kupaları ele geçirsem bu puanları tüketemeyecektim; öte yandan Ronnie, Nick ve Lennie tüketeceklerdi.

Nick'in eli almasına izin verdim. Olaysız üç el daha oynadık. Önce Nick, sonra Lennie karoların peşinden gittiler. Sonra ben, ispatili bir elin içinde kupanın onlusunu ele geçirdim.

Ronnie, "Gidiyorsun köy çocuğu!" diye keyifle öttü.

Belki, diye düşündüm. Başarılı bir manevrayla sarsak Nick Prouty'nin puanlarını yüze çıkarabilir ve Ronnie'ye kazanmakta olduğu bir oyunu kaybettirebilirdim.

Manevram üç el sonra belli oldu. Ronnie'nin sırıtışı çok geçmeden onun yüzünde görmekten en çok hoşlandığım somurtuşa dönüştü.

"Yapamazsın," dedi. "İnanamıyorum." Ama inanmadığı şeyin mümkün olduğunu bildiği sesinden belliydi.

"Bakalım şimdi," deyip kupa asını oynadım. Artık her şey açıktı. Kupalar düzgün bir sıraya göre dizilirlerse oyunu hemen kazanabilirdim.

"Baksanıza!" Skip, pencereye en yakın masadan bağırarak konuşmuştu. Sesinde inanmazlık ve bir tür hayranlık vardı. "Tanrım, lanet olası Stokely imiş!"

Oyun durmuştu. Hepimiz sandalyelerimizde dönerek altımızdaki kararan yağmurlu dünyaya baktık. Köşedeki karedekiler de görmek için ayağa kalkmıştı. Bennett's Walk'daki dökme demir eski lambaların zayıf ışıkları bana Londra'yla Tyne Sokağı'nı ve Karındeşen Jack'i düşündürdü. Holyoke yemekhanesi tepedeki yerinden bir transatlantiğe her zamankinden fazla benzemişti. Yağmur, salonun camlarından dere gibi akarken transatlantiğin biçimi titrekleşiyordu.

Ronnie, "Lanet olası Rip-Rip bu yağmurda dışarda... inanamıyorum," diyerek soludu.

Stoke, Chamberlain'in kuzey girişinden bütün asfalt patikaların Bennett's Run'ın en alt kısmında birleştikleri noktaya doğru hızla ilerliyordu. Üstünde eski kalın paltosu vardı, ama yatakhaneden gelmediği belliydi; palto suya batmıştı. Yağmurdan yol yol olmuş cama rağmen sırtındaki barış işaretini, şimdi bir parça sarı yelken bezi tarafından örtülmüş kara harfler kadar iyi görebiliyorduk. Daima dağınık olan saçları şimdi bayağı uslanmıştı.

Stoke KATİL BAŞKAN yazısına bakmadan Bennet's Walk'a doğru yürümeyi sürdürdü. Onda hiç görmediğim kadar hızlı ilerliyor, bardaktan boşanırcasına yağan yağmuru, yükselen sisi ve koltuk değneklerinin altındaki erimiş karı umursamıyordu. Acaba düşmek mi istiyordu? Erimiş kara onu yere indirmesi için meydan mı okuyordu? Orasını bilmiyorum. Belki de düşüncelerine fazlaca daldığı için ne kadar hızlı yürüdüğünden veya koşulların ne kadar kötü olduğundan habersizdi. Öyle ya da böyle, biraz yavaşlamazsa takdirde pek uzağa gidemeyecekti.

Ronnie kıkırdamaya başladı; sesi de küçük bir alevin kuru çalı çırpının içindeki yayılışı gibi yayıldı. Gülüşlere katılmak istemedim, ama durmak elimde değildi. Skip'in de benimle aynı durumda olduğunu gördüm. Kıkırdamak kısmen bulaşıcı olduğu, kısmen de manzara gerçekten gülünç olduğu için. Bunun ne kadar gaddarca olduğunu biliyorum, ama o günle ilgili gerçeği... ve bir yarım ömür sonraki *bu* günle ilgili gerçeği açıklamak zorundayım. Onun nasıl göründüğünü hatırladıkça hâlâ gülümsüyorum: sel gibi yağan yağmurun içinde üstünde paltosuyla koşan, bir yandan da koltuk değnekleriyle etrafa suları püskürten bir kaçık. Ne olacağını biliyordunuz, kesinlikle *biliyordunuz*, işin en komik yanı da kaçınılmaz sona ulaşmadan nereye kadar ilerleyeceği idi.

Lennie tek elini yüzüne yapıştırmış bir halde uluyor, açılmış parmaklarının arasından bakarken gözlerinden sular akıyordu. Hugh Brennan yabana atılamayacak göbeğini tutuyor ve bir çukura düşmüş gibi anırıyordu. Mark St. Pierre de kontrolü elinden kaçırmış görünüyor, gülerken işeyeceğini, çok fazla kola içtiğini, kahrolası kot pantolonunu ıslatacağını söylüyordu. Ben o kadar hızlı gülüyordum ki, kâğıt-

larımı tutamadım; sağ elimdeki sinirler sanki felce uğradı, parmaklarım açıldı ve son birkaç kazanan kâğıt kucağıma saçıldı. Kafam zonkluyor, sinüslerimin dolduğunu hissediyordum.

Stoke, Walk'un başladığı yokuşun altına kadar indi. Orada durdu ve her nedense bir tek koltuk değneğiyle denge bulur görünerek üç yüz altmış derecelik bir dönüş yaptı. Öbür koltuk değneğini makineli tüfek gibi ileri uzatmıştı. Kafasının içinde sanki bütün kampüse mermi yağdırıyordu; Kong'u öldür! Kat sorumlularını katledin! O üst sınıfları süngüleyin!

Tony De Lucca kusursuz bir spor sunucusu gibi, "Veee... Olimpos'un yargıçları ona onunu birden veriyor!" diye yüksek bir sesle bildirdi. Anında salon tımarhaneye döndü. Kartlar her tarafta uçuşuyor, kül tablaları devriliyordu. Çocuklardan biri sandalyesinden düştü ve bir yandan uluyup bir yandan da bacaklarıyla çifteler atarak yerlerde yuvarlanmaya başladı. Evet, gülmemize bir türlü hâkim olamıyorduk.

Mark, "Olan oldu!" diye bağırdı. "Jokerlerimi boğdum! Elimde değildi!" Arkasında Nick Prouty, dizlerinin üstünde pencereye doğru sürünüyor, yanan yüzüne yaşlar süzülüyordu. İleriye uzattığı elleri, bu rezaleti durdurmak isteyen bir adamın sessiz yalvarışıydı.

Skip ayağa kalkarak sandalyesini devirdi. Ben de ayağa kalktım. Ciğerlerimizi sızlatacak kadar hızlı gülerek kollarımızı birbirimizin omuzlarına doladık ve pencereye doğru sendeledik. İki düzine fıttırmış kumarbaz tarafından gözlendiğinden habersiz olan Stoke Jones, hayrettir ki aşağıda hâlâ ayaktaydı.

Ronnie, "Yürü, Rip-Rip!" diye bir şarkı tutturdu. "Yürü, Rip-Rip!" Nick de ona katılmıştı. Pencerenin yanında alnını cama yapıştırarak hâlâ gülüyordu.

"Yürü, Rip-Rip!"

"Yürü, bebeğim!"

"Yürü!"

"Şu koltuk değneklerini oynat, koca oğlan!"

"Yürü lanet olası, Rip-Rip!"

Sanki sıkı bir futbol maçının son saniyeleriydi, şu farkla ki herkes, "Gol!" ya da, "Topu tut!" diye bağıracak yerde, "Yürü Rip-Rip!" diye bir

melodi tutturmuştu. *Hemen hemen* herkes; ben şarkıya katılmamıştım, Skip de öyle, ama gülüyorduk. Öbürleri kadar hızlı gülüyorduk.

Birden Carol'la Holyoke'un yanında süt kasalarının üstünde oturuşumuzu anımsadım. Kendisiyle çocukluk arkadaşlarının resmini bana gösterdiği, sonra da öbür çocukların ona ne yaptıklarını anlattığı geceydi. Bir beysbol sopasıyla ne yaptıklarını anlatmıştı. "Sanıyorum, önce şaka ediyorlardı," demişti. Acaba aynı zamanda gülüyorlar mıydı? Herhalde evet. Çünkü şakalaşırken, hoşça vakit geçirirken yaptığınız buydu; gülüyordunuz.

Stoke bir an olduğu yerde durdu ve başını eğerek koltuk değneklerine sanki asılı kaldı... Ama sonra Tarawa'da karaya çıkan deniz piyadeleri gibi yokuşa saldırdı. Bennett's Walk'dan koşarak geçti, uçuşan koltuk değnekleriyle her tarafa su püskürttü. Kuduz bir ördeği seyretmek gibi bir şeydi, bu.

Şarkı kulakları sağır edici bir düzeyi buldu: "YÜRÜ RİP-RİP! YÜRÜ RİP-RİP! YÜRÜ RİP-RİP!"

Süt kasalarının üstüne oturmuş sigaralarımızı tüttürürken Carol, "Önce şaka ediyorlardı," demiş, sonra da ağlamaya başlamıştı. Yukarımızdaki yemekhanenin beyaz ışığında gözyaşları gümüş gibi ışıldıyordu. "Önce şaka ediyorlardı, ama sonra... Etmediler."

Bu düşünce yüzünden Stoke artık bana komik görünmüyordu. Buna rağmen gülmenin önüne geçemiyordum.

Stokely, Holyoke'a çıkan yokuşun üçte birini aşmıştı ki, erimiş karlar en sonunda onun da hakkından geldi. Koltuk değneklerini vücudunun epeyi ilersinde yere dayamıştı -kuru koşullar altında bile fazla uzağa dayamış sayılırdı- ileriye doğru hamlesini yapınca da değnekler öteye fırladılar. Bacaklarına hâkim olamadığı için inanılmaz bir su püskürtüsüyle sırtüstü yere serildi. Gürültüyü üçüncü kat salonundan bile duymuştuk. Sahne böylece çarpıcı bir finalle son bulmuş oluyordu.

Salon, bütün delilerin aynı anda gıda zehirlenmesinin kurbanı oldukları bir tımarhaneye benzemişti. Amaçsızca sağa, sola sendeliyor, gülüyor, gözlerimizden yaşlar fışkırıyordu. Bacaklarım artık beni taşıyamadığı için Skip'e asılmıştım; dizlerim pamuk gibi olmuştu. Haya-

tımda hiç bu kadar gülmemiştim, ondan sonra da gülmedim; bir yandan da Carol'la süt kasalarının üstünde oturup bacak bacak üstüne attığımızı, bir elinde sigara, öbüründe de resim olan Carol'un, "Harry Doolin bana vurdu... Willie ile öbür çocuk kaçmamam için beni tuttular... sanıyorum, önce şaka ediyorlardı, ama sonra... Artık şaka etmez oldular," demesini düşünüyordum.

Dışarda, Bennett's Walk'da Stoke doğrulup oturmaya çalıştı. Belden yukarsını kısmen suyun dışına çekebildi... Ama sonra o buz gibi soğuk, erimiş karlar bir yatakmış gibi boylu boyunca serili kaldı. Tanrı'ya yalvarır gibi her iki kolunu göğe doğru uzattı, sonra yine yanlara düşürdü. Bu üç hareketle özetlenebilecek bir teslimiyetti sanki: arkaya devrilmesi, kollarını yukarı kaldırması, sonra kollarının yine yanlara düşmesi.

Skip, "Gelin," dedi. Hâlâ gülmekle beraber, ciddiydi. Bu ciddiyeti gülen sesinde duyuyor ve gerilmiş yüzünde görebiliyordum. Buna sevindim, Tanrı biliyor ya, sevindim. "Salak boğulmadan gelin."

Skip'le ben salonun kapısından omuz omuza dışarı çıktık, üçüncü kat koridorundan koşarak geçtik. Stoke'un patikadaki hali gibi kontrolsüzce sendeliyorduk. Öbürlerinin çoğu da bizi izlediler. İzlemediğine emin olduğum tek kişi Mark'tı; ıslanmış kot pantolonunu değiştirmek için odasının yolunu tutmuştu.

Nate'le ikinci katın merdiven sahanlığında karşılaştık, onu az daha deviriyorduk. Plastik torba içindeki bir kucak dolusu kitapla orada durup telaşla bize bakıyordu.

"Ne oluyor böyle?" diye geveledi.

Skip, "Haydi canım," dedi. Sesi, boğazına bir şey tıkanmış gibi boğuk bir homurtudan farksız çıkmıştı. Daha önce onun yanında bulunmasam bir ağlama krizi geçirdiğini zannedebilirdim. "Bize bir şey olduğu yok. Olan lanet olası Jones'a oldu," deyip devamını getiremedi. Yine bir gülme krizine tutulmuştu. Gülmekten bütün vücudu sarsılıyordu. Duvara yaslanıp bitkin halde gözlerini yuvarladı. Yalanlamak ister gibi başını salladı, ama gülmek yalanlanamazdı ki. Bir kere başlamaya görsün, en sevdiği koltuğunuza yerleşir ve canı istediği kadar kalır. Yukarımızdaki merdiven üçüncü kattan inen oyuncuların ayak

sesleriyle gümbürdemeye başlamıştı. Skip gözlerini silerek, "Onun yardıma ihtiyacı var," diye tamamladı.

Nate bana giderek artan bir şaşkınlıkla baktı. "Eğer onun yardıma ihtiyacı varsa, sizler niçin gülüyorsunuz?"

Bunu ona izah edemezdim. Kendi kendime bile izah edemezdim. Skip'i kolundan tutup hızla çektim. Merdivenden birinci kata indik. Nate ve öbürleri de bizi izlediler.

34

Kuzey kapısından fırtına gibi dışarı fırladığımızda ilk gördüğüm şey sarı yelken bezinden o dörtgen parça oldu. Yerde suların içinde yatıyor, üstünde erimiş kar kümecikleri yüzüyordu. Derken patikadaki sular lastik ayakkabılarımın tabanlarından içeri sızmaya başlayınca etrafımda gördüklerimi unuttum. Soğuk dondurucuydu. Yağmur tenimin açıkta kalan bölümlerine çarptıkça, üstüme buzdan iğneler saplanmış gibi oluyordu.

Bennett's Run'da su ayak bileklerine kadar çıkmıştı; ayaklarım çok geçmeden soğuktan uyuşmaya başladı. Skip'in ayağı kayınca kolunu yakaladım. Nate bizi arkadan zapt etti ve sırtüstü yuvarlanmamızı önledi. İlerimizde yarı öksürük, yarı boğulma izlenimi veren çirkin bir ses duyduk. Stoke ıslak bir kütük gibi suyun içinde yatıyordu. Paltosu vücudunun etrafında, gür siyah saçları da yüzünün etrafında yüzüyordu. Duyduğum tâ derinden kopup gelen bir bronşit öksürüğüydü. Her defasında dudaklarından su damlacıkları püskürüyordu. Koltuk değneklerinden biri yanında koluyla böğrünün arasına sıkışmıştı. Öbürü ise Bennett Hall yönünde yüzerek uzaklaşıyordu.

Stoke'un solgun yüzüne su damlıyordu. Boğuk bir gargara sesi eşliğinde öksürmeye başladı. Gözleri yağmurla sise dimdik bakmaktaydı. Geldiğimizi duyduğuna dair hiçbir belirti göstermedi, ama ben bir yanına, Skip de öbür yanına çömeldiğimiz zaman bizi elleriyle vurarak uzaklaştırmaya çalıştı. Su ağzının içine akıyor, o da çırpınıp duruyordu. Gözümüzün önünde boğuluyordu galiba. Artık içimden gülmek gelmiyordu, ama belki hâlâ gülüyordum. Carol, "Önce şaka edi-

yorlardı," demişti. Önce şaka ediyorlardı. Radyoyu aç, Pete. Eski romantik parçaları seviyorum.

Skip, "Onu kaldır," diyerek Stoke'un omuzlarından birini yakaladı. Stoke balmumuna benzer ellerinden biriyle ona zayıf bir tokat attı. Skip bunu fark etmemiş göründü, belki hisssetmedi bile. Bana, "Tanrı aşkına, acele et," dedi.

Stoke'un öbür omzunu yakaladım. Birinin yüzme havuzunda oynuyormuşuz gibi suratıma su püskürttü. Onun benim kadar soğuk olacağını sanmıştım, ama derisinden hastalıklı bir sıcaklık yayılıyordu. Su içindeki vücudunun üzerinden Skip'e baktım.

Skip bana başını salladı. "Şimdi!"

Onu doğrulttuk. Stoke'un belinden yukarsı suyun içinden çıktı, ama hepsi o kadar. Ağırlığı beni şaşırtmıştı. Gömleğinin etekleri pantolonunun içinden kurtulmuştu ve bir balerinin etekliği gibi belinin etrafında yüzüyordu. Bunun altında beyaz derisiyle göbeğinin karanlık deliğini görebiliyordum. Orada yara izleri de vardı, dolaşık ve düğümlü sicimleri andıran kapanmış yara izleri.

Skip, "Yardım etsene, Natie!" diye homurdandı. "Onu yukarı dik, Tanrı aşkına!"

Nate hepimizin üstüne suları püskürterek dizüstü düştü ve Stoke'a arkadan sarıldı. Onu iyice kaldırıp çorba gibi kar suyundan kurtarmaya çalışıyorduk, ama tuğla zeminin üstündeki erimiş kar dengemizi bozuyor, işbirliği halinde çalışmamızı engelliyordu. Stoke da öksürüklü ve yarı boğulmuş haliyle bize karşı çalışıyor, bizden kurtulmak için sanki savaş veriyordu. Belli ki Stoke yine suya batmak istiyordu.

O sırada Ronnie başta olmak üzere öbürleri de geldiler. Ronnie, "Lanet olası, Rip-Rip," diye soludu. Hâlâ gülüyordu, ama sıkıntılı bir hali vardı. "Bu kez işleri iyice yüzüne gözüne bulaştırdın, Rip," dedi.

Skip, "Orada alık gibi durmasana! Bize yardım et!" diye bağırdı.

Ronnie bir an durdu. Kızmamıştı. Sadece bu işin nasıl yapılabileceğini tasarlar gibiydi. Etrafında kimlerin olduğunu görmek için arkasına baktı. Erimiş karlara basınca ayağı kaydı; hâlâ kıkırdayan Tony DeLucca Allahtan onu yakaladı ve doğrulttu. Üçüncü kattaki oyun hastası arkadaşlarımın hepsi suya boğulmuş patikada kalabalık bir kitle halinde duruyorlar, çoğu gülmenin önüne geçemiyorlardı. Bir şeye ben-

ziyorlardı, ama bunun ne olduğunu bilemiyorum. Carol'un Noel armağanı olmasa belki hiçbir zaman da bilemeyecektim... Ama bu sonraki bir tarihe ait.

Ronnie, "Sen, Tony," dedi. "Brad, Lennie, Barry. Bacaklarını yakalayalım."

Nick, "Ya ben ne yapacağım, Ronnie?" diye sordu. "Ben ne yapacağım?"

Ronnie, "Onun kaldırılmasına yardım edemeyecek kadar ufak tefeksin," dedi. "Ama maskaralık yapıp neşelenmesine yardım edebilirsin."

Nick geri çekildi.

Ronnie, Tony, Brad, Lennie ve Barry Margeaux iki yanımıza dağıldılar. Ronnie ile Tony, Stoke'un baldırlarını yakaladılar.

Tony, "Tanrım!" diye birden bağırdı. Hâlâ gülüyor, biraz da tiksinmiş görünüyordu. "Bacakları tıpkı bir korkuluğun bacakları gibi!"

Ronnie de onu gaddarca taklit etti. "Bacakları bir korkuluğunki gibi, bacakları bir korkuluğunki gibi!" Sonra birden bağırdı. "Onu kaldırsana makarnacı ahmak, sanat eseri değerlendirmiyorsun! Lennie ve Barry, siz de onun poposunun altına geçin ve öbürleriyle aynı zamanda..."

Lennie, "...kalkın," diye tamamladı. Hemen arkasından ekledi. "Sen de benim hemşerime makarnacı deme."

Stoke, "Beni rahat bırak," diye öksürdü. "Bırakın, gidin... kahrolası beceriksizler..." Öksürük nöbeti onu yine pençesine aldı. İğrenç öğürtüler çıkarıyordu. Dudakları lambanın ışığında gri bir renk almıştı.

Ronnie, "Şu bizi beğenmeyene bak," diye söylendi. "Boğulmakta olan kahrolası sakat homo." Dalgalı saçlarından süzülen sular sivilceli yüzünü ıslatıyordu. Skip'e baktı. "Saysana, Kirk."

Skip başladı. "Bir... iki... üç... şimdi!"

Hep birlikte kaldırdık. Stoke Jones tıpkı kurtarılmış bir gemi gibi suyun içinden çıktı. Onunla birlikte sendeledik. Stoke'un kollarından biri önüme düşmüştü. Bir an asılı gibi durduktan sonra ucuna bağlı el suratıma tokadı aşketti. Pat! Yine gülmeye başladım.

"Beni yere bırakın ahlaksız fareler, beni yere bırakın!"

Erimiş karların üstünde ayaklarımız kaya kaya sendeledik. Stoke'un üstünden ve bizim üstümüzden sular boşanıyordu. Ronnie, "Echolls!" diye uludu. "Marchant! Brennan! Tanrım, beyin ölümüne uğramış serseriler!"

Randy ile Billy suları püskürterek ileri atıldılar. Çoğu üçüncü kat King oyuncuları olan birkaç genç daha bağırışları duyarak gelmişlerdi. Onlar da Stoke'u kavradılar. Stoke mücadeleyi bırakmıştı. Kollarını iki yana sarkıtmış durumda bizim kollarımızın arasında yatıyordu. Yukarıya çevrili avuçları yağmur suyuyla dolmuş küçük kâselere benzemişti. Suya batmış ceketiyle pantolonunun ağından giderek zayıflayan çağlayanlar dökülüyordu. Carol, "Beni kucakladığı gibi götürdü," demişti. "Yılın en sıcak günlerinin birinde Broad Sokağı'nın tepesine kadar. Beni kollarının arasında taşıdı." Onun sesini beynimden silemiyordum. Bir bakıma hâlâ yapamadım bunu.

Ronnie, "Onu yatakhaneye mi götürüyoruz?" diye Skip'e sordu.

Nate, "Hayır," dedi. "Revire."

En zor olanı başarıp Stoke'u suların içinden çıkardığımıza göre, onu revire götürmemiz en akla yakın çözümdü. Bennett Hall'un hemen ilersinde, bulunduğumuz yere sadece üç yüz veya dört yüz metre uzaklıkta küçük bir tuğla binaydı. Patikadan yola çıktığımız zaman yere daha güvenli basabilecektik.

Böylece onu revire götürdük. Savaş meydanında ölen bir kahramanmış gibi onu omuzlarımızın hizasında taşıyorduk. Bazılarımız hâlâ kişner gibi kıs kıs gülüyordu. Ben de onlardan biriydim. Bir ara Nate'in bana tiksinilecek biriymişim gibi baktığını fark ettim ve gırtlağımdan kopan sesleri susturmaya çalıştım. Bir süre başarıyordum bunu, sonra onu koltuk değneğini kendine destek ederek fırıldak gibi döndüğünü gözümün önüne getirince yine başlıyordum.

Stoke onu revirin kapısına taşıdığımız sırada yalnız bir kere konuştu. "Bırakın, öleyim," dedi. "Açgözlü hayatınızda bir kere olsun yararlı bir iş yapın. Beni yere bırakın da öleyim."

35

Bekleme odası boştu. Köşedeki televizyonda *Bonanza*'nın eski bir bölümü oynuyordu, ama seyredeni yoktu. O günlerde renkli TV henüz başarılı değildi, Baba Cartwright'ın yüzü bu nedenle taze bir avokadoyu hatırlatıyordu. Sudan çıkmış bir su aygırı sürüsü kadar gürültü yapmış olmalıydık ki görevli hemşire koşarak geldi. Arkasında benim gibi masraflarını çalışarak karşılayan bir genç ve beyaz gömlekli ufak tefek biri vardı. Bu sonuncunun boynunda bir stetoskop asılıydı, ağzının köşesine de bir sigara sıkıştırmıştı. Atlantis'de doktorlar bile sigara içerlerdi.

Doktor, Ronnie'ye, "Bunun sorunu ne?" diye sordu. Ronnie'yi arkadaşlarının elebaşısı olarak gördüğü ya da en yakınında bulduğu için ona başvurmuştu.

Ronnie, "Holyoke'a giderken Bennett's Run'da baş aşağı düşmüş," dedi. "Az daha boğuluyordu." Kısa bir aradan sonra ekledi. "Arkadaş sakattır."

Billy Marchant da bu sözlere kuvvet kazandırmak ister gibi Stoke'un koltuk değneklerinden birini salladı. Görünüşe bakılırsa, öbürünü kurtarmaya kimse zahmet etmemişti.

Nick Prouty, "Şu lanet olası sopayı yere bırak. Beynimi mi delmek istiyorsun!" diyerek kendini yana attı.

Brad, "Hangi beynini?" diye karşılık verince gülmekten Stoke'u az daha yere düşürüyorduk.

Doktor kaşlarını çatmıştı. "Birbirinize sataşmayı bırakın da onu içeri taşıyın." Stoke o sırada yine öksürmeye başlamıştı. Derinden gelen hışırtılı bir ses çıkarıyordu. Ağzından neredeyse kan ve ciğer parçalarının fışkırmasını bekliyorduk.

Stoke'u bir konga hattı oluşturarak revirin koridorunda taşıdık, ama kapıdan bu şekilde geçiremedik. Skip, "Bana bırakın," dedi.

Nate, "Onu düşüreceksin," diye atıldı.

Skip, "Hayır," diye karşılık verdi. "Siz yalnız onu sıkı kavramama yardım edin."

Stoke'un yanına geçti, sonra sağında duran bana, arkasından da solundaki Ronnie'ye başıyla işaret etti.

Ronnie, "Onu biraz aşağı indirin," dedi. Söylediğini yaptık. Stoke'un ağırlığını yüklenince Skip homurdandı. Boynundaki damarların şiştiği dikkatimden kaçmadı. Bundan sonra biz geri çekildik, Skip de Stoke'u odanın içine sokarak muayene masasının üstüne yatırdı. Deriyi örten ince kâğıt örtü anında sırılsıklam oldu. Skip geri çekildi. Stoke ona bakıyordu. Yüzü elmacık kemiklerinin üstündeki iki kırmızı leke dışında bir ölününki kadar renksizdi. Su saçlarının arasından dere gibi akıyordu.

Skip, "Üzgünüm, arkadaş," dedi.

Stoke başını öbür yana çevirip gözlerini kapadı.

Doktor, Skip'e, "Dışarı," dedi. Sigarasını gelirken bir yere atmıştı. Çoğu kıkırdayan ve koridorun taşlarının üstüne sular akıtan bir düzine gence baktı. "Sakatlığının iç yüzünü bileniniz var mı?" diye sordu. "Onun tedavi biçimini saptamamıza yardımı dokunabilir."

Görmüş olduğum yara izleri, düğümlü ipi hatıra getiren izler gözlerimin önünde canlandı, ama bir şey demedim. Aslında bir şey bilmiyordum. Ve kontrolüm dışındaki gülme zorunu artık yendiğim için, sesimi çıkaramayacak kadar kendi kendimden utanıyordum.

Ronnie, "Özürlü işte, öyle değil mi?" diye sordu. Bir yetişkinle karşı karşıya olduğu için o küstah tavırlarını terk etmişti. Kendinden emin gözükmüyor, belki de rahatsızlık duyuyordu. "Kas felci veya beyin distrofisi olabilir mi?"

Lennie, "Seni sersem," dedi. "Kas distrofisi ve beyin fel..."

Nate, "Bir araba kazası geçirmiş," diye söze karıştı. Hepimiz dönüp ona baktık. O da suya batmış olduğu halde, derli toplu ve kendine hâkim gözüküyordu. O öğleden sonra başında Fort Kent Lisesi'nin kayak başlığı vardı. "Dört yıl önce olmuş," dedi. "Babası, annesi ve ablası o kazada ölmüşler. Ailesi içinde yalnız o hayatta kalmış."

Bir sessizlik oldu. Skip'le Tony'nin omuzlarının arasından muayene odasına baktım. Stoke üstünden hâlâ sular akarak muayene masasının üstünde yatıyordu. Başı yana çevrili, gözleri kapalıydı. Hemşire tansiyonunu ölçüyordu. Pantolonu bacaklarına yapışmıştı; ben de küçük bir çocukken Gates Falls'da yapılan Dört Temmuz geçit törenlerini hatırladım. Sam Amca, okul bandosuyla Anah Temple Shrine'ın cü-

ce motosikletlerinin üstündeki çocukların arasından geçerken yıldızlı mavi şapkasıyla en az üç metre boyunda gözükürdü. Fakat rüzgâr pantolonunu bacaklarına yapıştırdığı zaman numarayı görebiliyordunuz. Stoke Jones'un bacakları ıslak pantolonunun içinde aynen böyle gözüküyordu: tatsız bir şaka gibi uçlarına lastik ayakkabılar geçirilmiş sırıklar gibi.

Skip, "Sen bunu nereden biliyorsun?" diye sordu. "Kendisi mi sana söyledi, Natie?"

"Hayır." Nate utanmış gözüküyordu. "Direniş Komitesi'nin bir toplantı sonrasında Harry Swidrowski'ye söylemiş. Ayının İni'ndeymişler. Harry ona damdan düşer gibi bacaklarına ne olduğunu sormuş, Stoke da anlatmış.

Nate'in yüzündeki anlamı şimdi kavrıyordum. Toplantıdan sonra demişti. *Sonra.* Nate orada bulunmadığı için, toplantıda nelerin söylendiğini bilmiyordu. Nate Direniş Komitesi'nin bir üyesi değildi; o marjinal bir çocuktu. Direniş Komitesi'nin hedefleriyle taktiklerine katılıyor olabilirdi, ama annesini düşünmek zorundaydı. Ve bir dişçi olarak geleceğini.

Doktor, "Omurga yarası mı?" diye sordu.

Nate, "Evet, öyle düşünüyorum," diye doğruladı.

"Pekâlâ." Doktor bir kaz sürüsüymüşüz gibi elleriyle kışşt kışşt türünden hareketler yapmaya başlamıştı. "Sizler yatakhanenize dönün. Biz ona bakarız."

Resepsiyon alanına doğru gerilemeye başlamıştık.

Hemşire, "Onu getirdiğiniz zaman niçin gülüyordunuz, çocuklar?" diye sordu. Elinde tansiyon aletinin kolluğuyla doktorun yanında duruyordu. "Şimdi niye sırıtıyorsunuz?" Kadın kızmış görünüyordu. Daha da beteri, öfkeden kudurmuştu sanki. "Bu çocuğun talihsizliğinin neresi komik ki sizi güldürüyor?"

İçimizden birinin ona yanıt verebileceğini sanmıyordum. Orada durup ayaklarımıza bakıyor, liseye düşündüğümüzden daha yakın olduğumuzu anlıyorduk. Ama içimizden biri yanıt verdi. Bu Skip'di. Hatta yanıt verirken hemşireye bakmayı bile başardı.

"Talihsizliği, bayan," dedi. "Haklısınız. Komik olan talihsizliği."

Kadın, "Ne kadar korkunç," dedi. Gözlerinin köşelerinde öfke gözyaşları parıldıyordu. "Ne kadar korkunçsunuz."

Skip, "Evet, bayan," dedi. "Bunda da haklısınız." Böyle diyerek hemşireye arkasını döndü.

Islak ve boynu bükük küçük bir grup görünümünde onu resepsiyon alanında izledik. Korkunç olarak nitelenmenin üniversite hayatımın en düşük noktası olduğunu söyleyemem. (Dalgalı Gravy olarak bilinen hippi, "Altmışlı yıllar hakkında çok şey hatırlayabiliyorsanız, orada değildiniz," demişti.) Bekleme odası hâlâ boştu. Küçük Joe Cartwright şimdi TV ekranındaydı ve babası kadar yeşil gözüküyordu. Michael Landon'ı götüren pankreas kanseriydi, bu annemle onun ortak özelliğiydi.

Skip durdu. Başı eğik olan Ronnie onun yanından geçerek kapıya yöneldi; Nick, Billy, Lennie ve ötekiler onu izlediler.

Skip, "Durun," deyince döndüler. "Sizlerle bir şey konuşmak istiyorum."

Etrafında toplaştık. Skip muayene bölümüne açılan kapıya bir göz atıp yalnız olduğumuza kanaat getirince konuşmaya başladı.

36

On dakika sonra Skip'le ben yalnız başımıza yatakhaneye döndük. Öbürleri bizden önce gitmişlerdi. Nate kısa bir süre yanımızda kalmış, ama sonra Skip'le yalnız konuşmak istediğimi hissetmişti. Nate bu bakımdan çok duyarlıydı. Onun iyi bir dişçi olduğuna ve özellikle çocukların ondan hoşlandıklarına bahse girebilirim.

"Artık King oynamaya benden paydos," dedim.

Skip hiçbir şey söylemedi.

"Notlarımı bursumu kurtaracak kadar yükseltmem için vaktin çok geç olup olmadığını bilmiyorum, ama deneyeceğim. Aslında umurumda da değil. Konu o kahrolası burs değil çünkü."

"Konu onlar, değil mi? Ronnie'yle ötekiler."

"Kısmen." O gün ortalık kararırken hava öylesine soğuktu ki; soğuk, rutubetli ve kötü. Sanki bir daha hiç yaz olmayacaktı. "Tanrım, Carol'u öyle özlüyorum ki. Niçin gitmesi gerekiyordu?"

"Bilmiyorum."

"Düştüğü zaman yukarsı tam bir tımarhaneydi," dedim. "Bir üniversite yatakhanesi değil, kahrolası bir tımarhane."

"Sen de gülüyordun, Pete. Tabii ben de."

"Biliyorum," dedim. Yalnız olsaydım ya da Skip'le ikimiz yalnız olsaydık gülmeyebilirdik. Ama doğrusunu kim bilebilirdi? Olayların akışına kapılıp sürükleniyordunuz. Carol'la beysbol sopalı o oğlanları düşünüyordum. Sonra Nate'in bana bakışını, en aşağılık bir yaratıkmışım gibi bakışını düşündüm. "Biliyorum."

Bir süre konuşmadan yürüdük.

"Ona güldüğümü hatırlamak benim için katlanılabilir bir şey," dedim. "Ama kırk yaşıma gelip de çocuklarım bana üniversitenin nasıl olduğunu sorduklarında Ronnie Malenfant'ın Leh fıkraları ya da o salak McClendon'un kendini bebek aspirinleriyle öldürmeye çalışması dışında bir şey hatırlamamaya katlanamam. "Stoke Jones'un koltuk değneğine abanarak fırıldak gibi dönmesini hatırlayınca gülmemek için kendimi güç tuttum, sonra onun revirde muayene masasının üstünde yatışını gözlerimin önünde canlandırınca içimden ağlamak geldi. Ve biliyor musunuz? Anladığım kadarıyla bu aynı duyguydu. "Kendimi kötü hissediyorum. Kendimi berbat hissediyorum."

Skip, "Ben de öyle," dedi. Buz gibi bir yağmur bizi ıslatmayı sürdürüyordu. Chamberlain Hall'un ışıkları parlak olsa da özellikle huzur verici değildi. Polislerin yazıların üstüne gerdikleri sarı yelken bezinin otların üstünde yattığını, bunun yukarsında da spreyle yazılmış kelimelerin donuk biçimlerini görebiliyordum. Boyaları akıyordu; ertesi gün artık okunamaz hale geleceklerdi.

Skip, "Küçükken hep kahramanın ben olduğumu hayal ederdim," dedi.

"Kahretsin, ben de. Hangi küçük çocuk linçe hazır bir sürünün parçası olmayı hayal eder ki?"

Skip suya batmış ayakkabılarına, sonra da başını kaldırıp bana baktı. "Gelecek birkaç hafta seninle çalışabilir miyim?"

"Ne zaman istersen?"

"Sahi, senin için bir sakıncası yok, değil mi?"

"Niçin benim için sakıncası olsun?" Ne kadar ferahladığımı, ne kadar heyecanlandığımı onun bilmesini istemediğim için kasten sinirlenmiş gibi davranmıştım. Çünkü bunun yararı olabilirdi. Kısa bir duraklamadan sonra sordum. "Öteki şeyi ... Başarabilir miyiz dersin?"

"Bilmiyorum. Belki."

Binanın kuzey kapısına neredeyse ulaşmıştık ki, içeri girmeden önce akan harfleri işaret ettim. "Dekan Garretsen'le o Ebersole denen adam belki olanları unutmayı yeğlerler. Stoke'un kullandığı boya kurumaya vakit bulamamıştı. Sabaha kadar silinir gider."

Skip "hayır" der gibi başını salladı. "Unutmayacaklardır."

"Niçin yani? Nasıl bu kadar emin olabilirsin?"

"Çünkü Dearie unutmalarına izin vermez."

Ve tabii ki haklıydı.

37

Sırılsıklam olmuş oyuncular kurulanıp üstlerindekileri değiştirirlerken üçüncü kat salonu haftalardan beri ilk kez boştu. İçlerinden bazıları Skip Kirk'ün revirin bekleme odasında önerdiği şeyin çaresine baktılar. Nate, Skip ve ben akşam yemeğinden döndüğümüzde ise salonda durum eskisi gibiydi; üç masada harıl harıl oyun oynanıyordu.

Ronnie, "Hey, Riley," diye bana seslendi. "Twiller çalışmak için bir randevusu olduğunu söyledi. Yerini istiyorsan, sana oyunun nasıl oynanacağını gösteririm."

"Bu gece olmaz," dedim. "Ben de çalışmak zorundayım."

Ronnie sandalyesinde arkasına yaslanmış, en tatsız gülümseyişiyle bana bakıyordu. Yağmurun altında kısa bir süre için farklı bir Ronnie görür gibi olmuştum, ama o genç adam sanki yeniden saklanmıştı. Bir yanağını kaşıyınca sivilcelerinin tepesini patlattı. İçlerinden sarımsı beyaz renkli bir cerahat sızıyordu..

Arkamdan, "Maç puanların eksik kalacak! Bunu biliyorsun, değil mi?" diye seslendi.

"İstersen benim puanlarım da senin olsun, Ronnie. Onları artık istemiyorum," dedim.

Üniversitede bundan sonra bir tek el King oynamadım. Yıllar sonra çocuklarıma bu oyunu öğrettiğimde onlar da King'e tıpkı ördeklerin suya alışması gibi alıştılar. Her ağustos ayında yazlığımızda bir turnuva düzenliyoruz. Maç puanlarımız olmuyor, yalnız kazanana küçük bir kupa veriyoruz. Kupayı bir yıl ben kazandım ve görebilmem için yazı masamın üstüne koydum.

38

O gece saat sekizde Skip Kirk masamın başında antropoloji kitabına sarılmıştı. Ellerini, başı çok kötü ağrıyormuş gibi saçlarının arasına daldırmıştı. Nate kendi masasının başında bir botanik ödevi hazırlıyordu. Ben ise yatağıma uzanmış, eski dostum jeolojiyle boğuşuyordum. Bob Dylan stereoda şarkı söylüyordu: *Hayatımda gördüğüm en komik kadındı Bay Clean'in büyük ninesi.*

Derken kapı hızla iki kere vuruldu. Dearie, "Toplantı var!" diye seslendi. "Saat dokuzda zemin katında! Gelmek zorunlu!"

"Aman Tanrım!" diye soludum. "Gizli kâğıtları yak ve radyoyu ye."

Nate, Dylan'ı kıstı. Dearie'nin koridorda yoluna devam ederek bütün kapıları vurduğunu ve toplantıyı bildirdiğini duyduk. Odaların çoğu boş olsa da bu sorun değildi; Dearie odaların sahiplerini katın salonunda Kahpe Kız'ı kovalarken bulacaktı.

Skip bana bakıyordu. "Sana söyledim."

39

Kampüsümüzdeki her yatakhane binası aynı tarihte inşa edilmişti. Her birinin bodrum katında geniş bir ortak alan, ayrıca her katın ortasında salonları vardı. Spor karşılaşmalarının seyredilmesi için hafta sonlarında, *Karanlık Gölgeler* adlı vampir dizisi için ise hafta ortasında dolan bir TV odası, bir düzine otomatın bulunduğu kantin köşesi, ping-pong

masası ve bir dizi satrançla dama tahtasının bulunduğu oda da yatakhane binalarının ortak alanları arasındaydı. Sıra sıra katlanır tahta iskemlenin önünde kürsünün bulunduğu bir toplantı alanı da vardı. Yılın başında orada hepimizin katıldığı bir toplantı yapılmış, Dearie bize yatakhane kurallarını ve oda denetimlerinin korkulacak sonuçlarını açıklamıştı. Oda denetimlerinin Dearie'nin özel merakı olduğunu söyleyebilirim. Bu ve tabii ki YSEG, yani Yedek Subay Eğitim Grubu.

Dearie, üstüne ince bir dosya koymuş bulunduğu küçük bir tahta kürsünün arkasında duruyordu. Dosya herhalde aldığı notları içeriyordu. Islak ve çamurlu YSEG giysileri hâlâ üstündeydi. Küreme ve kumlama ile geçen gününün sonunda bitkin, ama aynı zamanda heyecanlı gözüküyordu.

Birinci toplantıda Dearie yalnızdı; ama bu kez arkasında destek vardı. Sırtını yeşil renkli duvara dayamış olan Erkek Öğrencilerin Dekanı Sven Garretsen, ellerini kucağında devşirmiş ve dizlerini birbirine bitiştirmişti. Bu toplantı sırasında hiç ağzını açmadı, hatta havada bir fırtına kokusu sezildiğinde bile şefkatli gözüktü. Kurşuni renkli bir takım elbise üzerine siyah bir palto giymiş olan disiplin sorumlusu Ebersole, Dearie'nin yanında duruyordu.

Hepimiz iskemlelere yerleştikten ve içimizde sigara içenler sigaralarını yaktıktan sonra Dearie omzunun üzerinden Garretsen'e, sonra Ebersole'a baktı. Ebersole ona hafifçe gülümsedi. "Konuş, David. Lütfen. Onlar senin çocukların."

Sinirlendim. Pek çok şey olabilirdim, bardaktan boşanırcasına yağan yağmurun altında yere düşen özürlülere gülen bir serseri olabilirdim, ama Dearie Dearborn'un hiçbir şeyi olmaya razı değildim.

Dearie kürsüyü elleriyle kavrayarak bize ciddiyetle baktı. Belki de maiyetindeki subaylara aynı şekilde hitap edeceği ve kalabalık birlikleri Hanoi'ye doğru harekete geçireceği günün geleceğini hayal ediyordu.

Sonunda, "Jones kayıp," dedi. Charles Bronson filmlerindeki gibi ürkütücü bir sesle konuşmuştu.

"O revirde," dedim. Dearie'nin yüzündeki şaşkınlık çok hoşuma gitmişti. Ebersole da şaşırmış görünüyordu. Garretsen ise sevecen bir bakışla uzağa bakmayı sürdürdü.

Dearie, "Ona ne oldu?" diye sordu. Bu sözler senaryoda yoktu, ne kendisinin üzerinde çalıştığında, ne de Ebersole'la birlikte hazırladığında. Dearie kaşlarını çattı. Havalanıp kaçmasından korkuyormuş gibi kürsüyü daha bir sıkı kavramıştı.

Ronnie sigarasından gürültülü bir nefes çektikten sonra, "Sanırım, zatürree veya iki taraflı bronşit gibi bir şey olmuş," dedi. Böyle derken Skip'le göz göze gelmişti. Skip'in hafif bir baş hareketiyle onayladığını görür gibi oldum. Bu Skip'in şovuydu, Dearie'ninki değil, ama şans bize ve *Stoke*'a yardım ederse odanın ön tarafındaki üç kişi bunu hiçbir zaman bilmeyeceklerdi.

Dearie, "Şu işi başından anlatsana," dedi. Önce sadece kaşlarını çatarken şimdi öfkeyle bakmaya başlamıştı. Kapısının tıraş kremine bulandığını keşfettiği zaman da aynı şekilde bakıyordu.

Skip, Dearie'ye ve Dearie'nin yeni dostlarına üçüncü katın salon pencerelerinden bakarken Stoke'un Ovaların Sarayı'na doğru yürüdüğünü gördüğümüzü, suyun içine nasıl düştüğünü, onu nasıl kurtarıp revire götürdüğümüzü, doktorun ise Stoke'un hasta bir yavrucak olduğunu söylediğini anlattı. Doktor öyle bir şey söylememişti, ama söylemesine gerek yoktu. İçimizden Stoke'un tenine dokunanlar ateşinin yükseldiğini biliyordu, o derinden gelen korkunç öksürüğünü de duymuştuk. Skip, Stoke'un bütün dünyayı öldürmek, sonra da kendisi ölmek istermiş gibi ne kadar hızlı yürüdüğü hakkında hiçbir şey söylemedi, bizim de nasıl güldüğümüzden (Mark St. Pierre'in ise altını ıslatmasından) hiç söz etmedi.

Skip anlatacaklarını bitirince Dearie kararsız bir yüzle Ebersole'a baktı. Dekan Garretsen arkalarında küçük Buda gülümseyişini sürdürüyordu. Neyin ima edildiği belliydi. Bu Dearie'nin şovuydu. Sunacak bir şovunun olması gerekirdi.

Dearie derin bir soluk aldıktan sonra tekrar bize baktı. "Bu sabah saat bilmem kaçta Chamberlain Hall'un kuzey ucunda işlenen vandalizmden ve yapılan iğrençlikten Stokely Jones'un sorumlu olduğunu sanıyoruz."

Sizlere onun söylediğini aynen tekrarlıyor, kendimden tek bir kelime bile eklemiyorum.

Sanırım, Dearie bizden açıklamaların birbirini izlediği bir *Perry Mason* mahkeme finalindeki gibi ooh'lar ve ah'lar bekliyordu. Ama biz sustuk. Skip olanları dikkatle izliyordu, Dearie'nin bundan sonraki bildirisi için derin bir nefes daha aldığını görünce, "Niçin bunu yapanın o olduğunu düşünüyorsun, Dearie?" diye sordu.

Emin olmasam bile -kendisine hiç sormadım- Skip'in Dearie'yi şaşırtmak için kasten lakabını kullandığını sanıyorum. İşe yaradı da. Dearie konuşmaya başlayacakken Ebersole'a baktı ve seçeneklerini tekrar hesapladı. Yakasının altından bir kızartı yayılıyordu. Bunun yükselmesini büyülenmiş gibi izledim. Ördek Donald'ın öfkesini frenlemek için savaştığı bir Disney çizgi filmini seyretmek gibi bir şeydi bu. Asla başaramayacağını biliyordunuz, ama asıl ilginç olan, görünürdeki azıcık sağduyuyu ne kadar sürdüreceğini bilememekti.

Dearie sonunda, "Bunun yanıtını bildiğini düşünüyorum, Skip," dedi. "Stokely Jones arkasında çok özel bir simge bulunan bir palto giyiyor." Getirdiği dosyanın içinden bir kâğıt çıkardı, ona baktı, sonra bakmamız için bize doğru çevirdi. Orada gördüğümüz şekil bizi şaşırtmadı. "İşte *bu* simge. İkinci Dünya Savaşı'nın sonunda Komünist Partisi tarafından icat edilmiştir. 'Sızma yoluyla zafere ulaşmak' anlamına gelir, fesatçılar tarafından Kırık Haç diye adlandırılır. Kara Müslümanlar ve Kara Panterler gibi radikal gruplar arasında da popüler olmuştur. Bu simge Stoke Jones'un paltosunda yatakhanemizin duvarında belirmesinin çok öncesinde görülmüştür. Çıkan sonucu kestirmek için herhalde bir roket bilgini olmaya gerek yok."

Nate, "Bu resmen boktan bir suçlama, David!" diyerek ayağa kalktı. Yüzü solmuştu ve titriyordu, ama korkudan değil, öfkeden. Daha önce herkesin ortasında *boktan* diye bağırdığını hiç duymuş muydum? Sanmıyorum.

Garretsen oda arkadaşıma sevecen gülümseyişini yöneltti. Ebersole nazikçe bir ilgi gösterir biçimde kaşlarını kaldırmıştı. Dearie derseniz o donakalmıştı. Başına dert olmasını beklediği son kişi herhalde Nate Hoppenstand'di.

"Bu simge İngilizlerin *semaforuna*(1) dayanmaktadır ve nükleer silahsızlanmayı ifade eder. Bir İngiliz filozofu tarafından icat edilmiştir. O

---

(1) *Semaforn:* Devingen kollar, diskler, bayraklar veya fenerlerle sinyal veren aygıt.

İngilizin şövalyelik unvanı bile olduğunu sanıyorum. Onu Rusların icat ettiğini ileri sürmek inanılır şey değil! YSEG'te size bunları mı öğretiyorlar? Böyle boktan şeyleri?"

Ellerini kalçalarına dayayan Nate, Dearie'ye öfkeyle bakıyordu. Büsbütün afallamış olan Dearie de ona bakakalmıştı. Evet, YSEG'te ona bunu öğretmişler, o da öğretilenleri enayi gibi yutmuştu. YSEG'teki çocuklar daha başka neleri yutuyorlardı acaba?

Ebersole, "Kırık Haç hakkında bu anlatılanlar eminim çok ilginç," diye bu noktada söze karıştı. "Ve bilinmelerinde yarar var. Ama doğru olması koşuluyla."

Skip, "Tabii ki doğru," dedi. "Kahramanımız Bert Russell, Joe Stalin değil. İngiliz çocukları bu işareti beş yıl önce Britanya adalarındaki limanlarda faaliyet gösteren Amerikan nükleer denizaltılarını protesto etmek için taşıyorlardı."

Ronnie, "Kahrolasılar!" diye bağırarak yumruğunu salladı. Bildiğim kadarıyla bir yıl sonra Bertrand Russell'ın barış işaretiyle bir ilişikleri olmayan Panterler aynı şeyi mitinglerinde yapıyorlardı. Ve tabii yirmi yıl sonra biz altmışlı yılların temizlenmiş bebekleri rock konserlerinde aynı şeyi yapmaktaydık. *Broooooo-oooooce! Broooo-oooooce!*

"Git, bebek!" Hugh Brennan da gülerek bize katıldı. "Git, Skip! Git, koca Nate!"

Dearie, "Dekan aramızdayken ağzından çıkanlara dikkat et!" diye Ronnie'ye bağırdı.

Ebersole çocukların söylediklerini duymamış gibi davrandı. İnanmayan, meraklı bakışı oda arkadaşımla Skip'in üstündeydi.

"Bu söylediklerinizin hepsi doğru olsa bile yine de bir sorunumuz var, öyle değil mi?" dedi. "Bir vandalizm hareketi ve aleni bir iğrençlik söz konusu. Üstelik bütün bunlar, vergi mükelleflerinin üniversite gençliğine gitgide daha eleştiren bir gözle baktıkları sırada olageldi. Bu müessese ise varlığını vergi mükelleflerine borçlu, beyler. Hepimizin üstüne düşen..."

Dearie, "Bunu etraflı düşünmek!" diye birdenbire bağırdı. Yanaklarının rengi şimdi mordu; alnı garip kırmızı lekelerle dolmuştu, gözlerinin arasında da bir damar zonkluyordu.

Dearie daha fazlasını söyleyemeden -ve belli ki söyleyecek çok şeyi vardı- Ebersole elini göğsüne dayayarak onu susturdu. Dearie balon gibi söndü. Ayağına kadar gelen fırsatı kaçırmıştı. Sonradan yorgun olduğu için başaramadığını düşünecekti. Biz günü sımsıcak salonda geçirip geleceğimizi hiçe sayarak kumar oynarken Dearie sırf yaşlı psikoloji profesörleri düşüp kalçalarını kırmasınlar diye dışarda karları küremiş ve patikalara kum serpmişti. Dearie yorgundu, üstelik o Ebersole denen herif kendini kanıtlaması için ona yeterli bir şans tanımamıştı. İşte şimdi de kenara itilmişti. Yetişkinler dizginleri ele almışlardı, her şeyi onlar halledeceklerdi.

Ebersole, "Hepimize düşen bu işi yapan kişiyi saptamak ve ciddi şekilde cezalandırıldığını görmek," diye devam etti. Bunları söylerken daha çok Nate'e bakıyordu; o sırada ne kadar şaşılacak gibi görsem de Nate Hoppenstand'i odada hissettiği direnişin merkezi olarak görüyordu.

Şükürler olsun ki, Nate, Ebersole gibileriyle kolayca başa çıkabilecek güçteydi. Ellerini kalçalarından indirmeden öylece durmayı sürdürdü, gözleri de Ebersole'un gözlerinden ayrılmadı. "Bunu nasıl yapacağınızı sorabilir miyim?" diye sordu.

"Adınız nedir, delikanlı?"

"Adım Nathan Hoppenstand."

"Evet, Nathan, suçlu galiba teşhis edildi, öyle değil mi?" Ebersole tam sabırlı bir öğretmen tavrıyla konuşuyordu. "Belki de suçlu kendi kendini ele vermiş sayılır. Bana Stokely Jones denen o talihsiz gencin Kırık Haç simgesinin yürüyen bir bilbordu olduğunu söylediler."

Skip, "Ona bu sıfatı yakıştırmaktan vazgeçin!" dedi. Sesinde sezilen müthiş öfke beni yerimden fırlattı. "O simge kırık bir şey değil! Sadece kahrolası bir *barış* işareti!"

"*Sizin* adınız nedir, bayım?"

"Stanley Kirk. Ama arkadaşlarım bana Skip derler. Siz bana Stanley diyebilirsiniz." Sesindeki hafif kıkırtıyı Ebersole duymamış gibi davrandı.

"Evet, Bay Kirk, konuşmanız Stokely Jones'un -ve *yalnız* Stokely Jones'un- sömestrin ilk gününden itibaren o özel simgeyle kampüste

dolaşmış olması gerçeğini değiştirmiyor. Bay Dearborn'un bana söylediğine göre..."

Nate burada söze karıştı. "'Bay Dearborn, barış işaretinin ne olduğunu veya nereden kaynaklandığını bilmiyor bile, dolayısıyla onun size söylediklerine fazla güvenmeniz akıllıca bir hareket olmaz. Evet, benim ceketimin arkasında da bir barış işareti var, Bay Ebersole. Öyle olunca da sprey boyayla o yazıları duvara yazanın ben olmadığıma nasıl emin olabilirsiniz?"

Ebersole'un ağzı açık kalmıştı. Fazla açık değil, ama bu kadarı bile sempatik gülümseyişini ve reklam yakışıklısı görünüşünü bozmaya yeterliydi. Dekan Garretsen de anlayamadığı bir kavramla karşılaşmış gibi kaşlarını çatmıştı. İyi bir politikacıyı ya da üniversite rektörünü nadiren afallamış olarak yakalayabilirsiniz. Bunlar asla unutulamayacak değerli anlardır. O günde benim için öyle oldu.

Dearie, "Bu yalan!" diye atıldı. Öfkeliden çok yaralanmış izlenimi uyandırıyordu. "Neden yalan söylüyorsun, Nate? Üçüncü katta yalan söylemesini bekleyebileceğim son kişiydin."

Nate, "Yalan söylemedim," dedi. "Bana inanmıyorsan, odama çık ve dolabımdaki o kalın paltoya bak."

Ben de ayağa kalktım. "Yukarı çıkmışken benim ceketime de bak," diye sesimi duyurdum. "Hani şu eski lise ceketime. Arkasında o barış işaretinin bulunduğunu göreceksin."

Ebersole kısılmış gözleriyle bizi inceliyordu. Birden sordu. "Bu sözüm ona barış işaretini ne zaman ceketlerinizin sırtına uyguladınız, çocuklar?"

Nate bu kez yalan söyledi. Onu bu yüzden acı duyduğunu anlayacak kadar iyi tanıyordum, ama ne çare. "Eylül ayında efendim."

Bu sözler Dearie'yi mahvetti. Kızgın ördek Donald'ın yapacağı gibi zıplayıp kollarını kanat gibi çırparak "vak-vak-vak" diye bağırmadı, ama öfkeli bir feryat koparak avuçlarını lekeli alnına çarptı. Ebersole bu kez kolunu yakalayarak onu yine sakinleştirdi.

Ebersole, "Sen kimsin?" diye bana sordu. Artık nezaketi elden bırakarak sertleşmişti.

"Adım Pete Riley," dedim. "Stoke'unkini beğendiğim için ben de ceketimin arkasına bir barış işareti yaptım. Ayrıca, Vietnam'da ne yaptığımız hakkında önemli sorularım olduğu için yaptım bunu."

Dearie, Ebersole'un yanından biraz uzaklaştı. Çenesini ileri uzatmış, dudaklarını gererek eksiksiz dişlerini ortaya çıkarmıştı. "*Ne mi yapıyoruz, salaklar, müttefiklerimize yardım ediyoruz, yaptığımız bu!*" diye bağırdı. "Bunu kendiliğinizden göremeyecek kadar budalaysanız, Albay Anderson'un Askerlik Tarihine Giriş dersine girmenizi öneririm! Ama askerliği düşünemeyecek kadar ödlekseniz..."

Dekan Garretsen, "Yavaş, Bay Dearborn," dedi. Sessizliği her nedense Dearie'nin bağırışından daha gürültülüydü. "Burası bir dış politika tartışmasının yeri olmadığı gibi, birbirinize laf atmanızında zamanı değil. Tam aksine."

Dearie alev alev yanan yüzünü eğerek yere bakışını dikti ve dudaklarını ısırmaya başladı.

Ebersole, "Ya siz Bay Riley barış işareti simgesini ne zaman ceketinize uyguladınız?" diye sordu. Sesi yine nazikti, ama gözlerinde çirkin bir ifade vardı. Stoke'un suçlanmadan yakayı sıyıracağını artık anlayan Ebersole bu yüzden çok mutsuzdu. Dearie 1966'da üniversite kampüslerinde yeni bir tip olan bu delikanlının yanında pek zayıf kalıyordu. Lao-tzu, zaman insanları biçimlendirir demişti, Charles Ebersole da altmışların sonlarının ürünüydü. O bir eğitimci değil, kamu ilişkilerini ikincil bir ilgi alanı olarak gören bir uygulayıcıydı.

Gözleri, "Bana yalan söyleme," diyordu. "Bana yalan söyleme, Riley. Çünkü eğer yalan söylüyorsan ve ben de bunu öğrenirsem, seni mahvederim."

Ne fark ederdi ki. 15 ocakta herhalde gitmiş olurdum; 1967'de ise Phu Bai'de olabilir, orayı Dearie için sıcak tutardım.

"Ekim ayında," dedim. "İşareti Kolomb Günü sıralarında ceketime uyguladım."

Skip, "Benim ceketimde ve birkaç eşofmanımda da aynı işaretten var," diyerek beni destekledi. "Giysilerim odamda. İsterseniz, size gösterebilirim."

Hâlâ yere bakan ve saçlarının diplerine kadar kıpkırmızı olan Dearie başını tekdüze biçimde sallayıp duruyordu.

Ronnie, "Benim de birkaç eşofmanımda var," dedi. "Ben barış âşığı değilim, ama hoş bir işaret. Beğeniyorum."

Tony DeLucca kendisinin de bir eşofmanında o işaretten olduğunu söyledi.

Lennie Doria, Ebersole'la Garretsen'e çeşitli ders kitaplarının son sayfalarına işareti çizdiğini, not defterinin başsayfasında da aynı işaretin bulunduğunu söyledi. Görmek isterlerse onları göstermeye hazırdı.

Billy Marchant'ın ceketinde de, işaretten vardı.

Brad Witherspoon birinci sınıf kepine o işareti mürekkeple çizmişti. Kep dolabının arkasında bir yerde, büyük bir olasılıkla annesinin yıkaması için eve götürmeyi unuttuğu iç çamaşırlarının altındaydı.

Nick Prouty sevdiği plak albümlerinin üstüne barış işaretleri çizdiğini söyledi. Başka arkadaşlar da kitaplarıyla bazı giysilerinde barış işareti olduğunu itiraf ettiler. Hepsi de bu işi o yazıların Chamberlain Hall'un kuzey duvarına karalanmasından uzun zaman önce yaptıklarını söylüyorlardı.

Hugh da son bir jest olarak ayağa kalktı, iskemlelerin arasındaki geçide yürüdü ve kot pantolonunun paçalarını sıyırarak kıllı baldırlarına tırmanan sararmış soketlerini gösterdi. Her ikisinin üstüne de Bayan Brennan'ın üniversiteye giden oğlunun eşyalarının arasına çamaşırlarını işaretlemesi için koyduğu ispirtolu kalemle barış işareti çizilmişti, kalemin bütün sömestr içinde ilk kullanılışı olmalıydı bu.

Şov sona erdikten sonra Skip, "Görüyorsunuz ya," dedi. "Suçlu herhangi birimiz olabilir."

Dearie yavaşça başını kaldırdı. Yüzündeki kızartıdan kala kala sol gözünün üstündeki kırmızı leke kalmıştı. O da su toplamış bir yanığa benziyordu.

"Neden onun için yalan söylüyorsun?" diye sordu. Beklediyse de kimse yanıt vermedi. "Şükran Günü tatilinden önce hiçbirinizin bir tek parça eşyasında bile barış işareti yoktu. Buna yemin edebilirim. Çoğunuzun bu geceden önce hiçbir yerinde işaret falan olmadığına bahse girerim. Niçin onun için yalan söylüyorsunuz?"

Kimse yanıt vermedi. Sessizlik uzuyordu. Sessizliğin içinde bir gücün varlığı seziliyordu. Ama güç kimdeydi? Onlarda mı, bizde mi? Bunu bilmenin yolu yoktu. Bunca yıl sonra hâlâ bilmiyoruz bunu.

Derken Dekan Garretsen kürsüye çıktı. Dearie otomatik olarak kenara çekildi. Dekan bize bakarken gülümsüyordu. "Bu kadarı saçma," dedi. "Bay Jones'un duvara yazdığı yazılar saçmalıktı, bu yalanlar ise daha da büyük bir saçmalık. Doğruyu söyleyin, delikanlılar."

Kimse bir şey söylemedi.

Ebersole, "Sabahleyin Bay Jones'la konuşacağız," dedi. "Bu konuşma yapıldıktan sonra. İçinizden bazılarınız hikâyenizi değiştirmek isteyebilir."

Skip, "Sizin yerinizde olsam, Stoke'un söyleyebileceği herhangi bir şeye fazla güvenmem," dedi.

Ronnie, "Doğru, dostumuz Rip-Rip bir hela faresi kadar çılgındır," dedi.

Bu sözleri dostça gülüşler izledi. Gözleri ışıldayan Nick, "Hela faresi!" diye bağırdı. Doğru kelimeyi bulmuş bir şair kadar neşeliydi. "Hela faresi dostumuz Rip'in ta kendisi!"

Nick sonunda Ebersole'la Garretsen'in ona baktıklarının bilincine vardı. Ebersole küçümsemeyle Garretsen de bir mikroskobun merceğinin altında görülen yeni bir bakteriymiş gibi merakla bakıyordu. Nick, "Biliyorsunuz, onun kafası biraz hasta!" diyerek yerine oturdu.

Skip, "Hasta derken kastettiğim bu değildi," dedi. "Onun özürlü oluşundan da söz etmiyorum. Buraya geleli beri hapşırıyor, öksürüyor ve burnu akıyor. Bunu senin bile fark etmiş olman gerekir, Dearie."

Dearie sustu. Takma adının kullanılmasına da bu kez tepki vermedi. Gerçekten çok yorgun olmalıydı.

Skip, "Demek istediğim, bir sürü şey iddia edebilir," dedi. "Söylediklerinin bazılarına inanabilir de. Ama onun bu işle bir ilgisi yok."

Ebersole yine gülümsedi, ama gülümseyişinde neşeden eser yoktu. "Sözlerinizin anlamını kavradım," dedi. "Bay Jones'un duvardaki yazıların sorumlusu olmadığını, ama o yazıları yazdığını itiraf ederse buna inanmamamızı istiyorsunuz."

Skip de gülümsedi. Kızların yüreğini hoplatan bin vatlık gülümseyişiydi bu. "Evet, sözlerimin anlamı buydu."

Bir anlık bir sessizlik oldu. Sonunda Dekan Garretsen toplantıyı şu sözlerle kapadı. "Beni hayal kırıklığına uğrattınız, çocuklar," dedi. Sonra arkadaşına döndü. "Gel, Charles, burada yapacak başka bir işimiz kalmadı."

Garretsen evrak çantasını aldı, hızla döndü ve kapıya yöneldi.

Ebersole şaşırmış göründüyse de dekan izledi. Dearie ile sorumluluğundaki üçüncü kat öğrencileri birbirlerine güvensizlik ve sitem karışımı bir anlamla bakıyorlardı.

"Teşekkür ederim, çocuklar." David ağlamaklıydı. "Bir don dolusu teşekkür." Başını eğerek ve dosyasını bir eliyle sıkı sıkı tutarak o da çıktı. Ertesi sömestr Chamberlain'den ayrılıp bir yüksek okul birliğine katıldı. Düşünülürse, çok iyi etmişti. Stoke'un diyeceği gibi, Dearie inanılırlığını kaybetmişti.

40

En sonunda konuşabilince Stoke revirdeki yatağından, "Demek onu da çaldınız," dedi. Ona Chamberlain Hall'daki herkesin şimdi en az bir giysisinin üstünde serçe izini taşıdıklarını az önce söylemiş, bu haberin onu neşelendireceğini zannetmiştim. Ama yanılmışım.

Skip onun omzunu okşayarak, "Sakin ol, arkadaş. Bir emoraji başlatma," dedi.

Stoke ona bakmadı bile. Suçlayan kara gözleri benim üstümde kalmıştı. "Bursu aldın, arkasından barış işaretini de aldın. Biriniz cüzdanıma baktı mı? Sanıyorum, içinde dokuz veya on dolar vardı. Onu da alabilirdiniz. Bir taşla iki kuş." Delikanlı başını öbür yana çevirerek zayıf zayıf öksürmeye başladı. 1966 aralık başlarının o soğuk gününde on sekiz yaşından çok daha yaşlı gözüküyordu.

Bu konuşma Stoke'un Bennett's Run'da yüzmeye kalkışmasından dört gün sonra yapılıyordu. Adı Cadbury olan doktor, onu getirdiğimiz günkü garip davranışımıza rağmen iki de bir de uğrayıp onun durumunu sorduğumuz için daha ikinci gün Stoke'un arkadaşları ol-

duğumuzu kabul etmişti. Carbury uzun yıllardan beri üniversite revirinde boğaz ağrılarını ve kemik kırıklarını tedavi ettiği için erişkinliğe yaklaşan genç erkeklerle kızların davranışlarının öngörülemeyeceğini biliyordu; yetişkin gibi gözükebilirlerdi, ama çoğu çocukluğunun tuhaflıklarını taşırlardı.

Carbury, Stoke'un durumunun ne kadar kaygı verici olduğundan bize hiç bahsetmemişti. Skip'e hafiften âşık olan hemşirelerden biri bize daha açık bilgi verdi; hoş, buna ihtiyacımız yoktu ya. Carbury'nin onu erkeklerin koğuşu yerine özel bir odaya alması çok şey anlatıyordu; sadece on beş, yirmi kilometre uzaklıkta olan Eastern Maine Hastanesi'ne nakledilmemiş olması bile tek başına yeterliydi. Carbury onu üniversitesinin ambülansıyla bile nakletmeye *cesaret* edememişti. Stoke Jones'un durumu gerçekten kötüymüş. Hemşireye bakılırsa, zatürree ve suya batık geçirdiği dakikalar yüzünden hipotermi başlangıcı geçiriyormuş, ateşi de kırk derecenin üstündeymiş. Hemşire, Carbury'nin birisiyle yaptığı telefon konuşmasına kulak misafiri olmuştu. Doktorun dediğine göre, Stoke Jones'un akciğerlerinin kapasitesi daha da düşerse -veya yirmisinden genç olmayıp otuzlu, kırklı yaşlarında olsaymış- mutlaka ölürmüş.

Skip'le ben yanına girilmesine izin verilen ilk ziyaretçiler olmuştuk. Yatakhanedeki başka herhangi bir çocuk mutlaka ailesinden biri tarafından ziyaret edilirdi, ama Stoke için böyle bir şeyin söz konusu olamayacağını şimdi biliyorduk. Başka akrabaları olsaydı bile, zahmet edip gelmemişlerdi.

O gece olanların hepsini ona anlatmıştık; bir tek şeyin dışında. Onun suları püskürterek Bennett's Run'dan geçişini gördüğümüz zaman salonda başlayan ve onu yarı baygın halde revire teslim edişimize kadar devam eden gülüşlerden. Suçlamalara yalnız başına hedef olmaması için Skip'in hepimizin kitaplarımıza ve giysilerimize barış işaretleri koymamızı akıl etmesini anlatmama kadar beni konuşmadan dinledi. Ronnie Malenfant'ın bile tartışmadan bize uyduğunu ekledim. Bunu hikâyelerimizin uyuşması için ona açıkladığımızı söyledik. Duvardaki yazıların sorumluluğunu şimdi üstlenmekle kendinin olduğu kadar, bizim de başımıza dert açacağını bilmesi gerekirdi. Bizi çok iyi

anladığına eminim. Bacakları çalışmıyor olabilirdi, ama kulaklarının arasındaki cismin kusuru yoktu.

Stoke, "Elini üstümden çek, Kirk," dedi. Daracık yatağının içinde bizden elinden geldiği kadar uzaklaştı ve tekrar öksürmeye başladı. Sadece dört aylık ömrü varmış gibi gözüktüğünü düşündüğümü anımsıyorum, ama bunda yanılmışım; Atlantis battı, ama Stoke Jones hâlâ yaşıyor ve San Francisco'da avukatlık yapıyor. Gümüş rengini alan siyah saçları her zamankinden çekici. Kırmızı tekerlekli koltuğu ise CNN'de göze müthiş görünüyor.

Skip arkasına yaslandı ve kollarını devşirdi. "Müthiş bir minnettarlık beklemiyordum, ama bu kadarı çok fazla," dedi. "Bu kez kendi rekorunu kırdın, Rip-Rip."

Delikanlının gözlerinde öfke kıvılcımları çaktı. "Bana öyle deme!"

"Sen de sıska poponu kurtarmaya çalıştığımız için bize hırsızlar deme. Çünkü sıska poponu gerçekten kurtardık, dostum!"

"Kimse sizden beni kurtarmanızı istemedi."

"Hayır, istemedi," dedim. "Sen kimseden bir şey istemezsin, öyle değil mi? Dünyaya duyduğun öfkeyi omuzlarında taşımak için yakında daha büyük koltuk değneklerine ihtiyaç duyacağını düşünüyorum."

"Benim hayata öfkem var. Senin neyin var, beyinsiz herif?"

Neyim mi vardı? Geri kalan derslerime yetişmek için çok çalışmaya ihtiyacım vardı. Ama Stoke'a bunu söylemedim. Bu yüzden bana sempati duyacağını sanmıyordum. "O gün hakkında ne hatırlıyorsun?" diye sordum.

"Duvara KAHROLSUN JOHNSON yazısını yazdığımı hatırlıyorum -birkaç haftadır bunu planlıyordum- sonra da saat birdeki dersime gittiğimi. Vaktin çoğunu, beni çağırttığı zaman dekanın ofisinde neler söyleyeceğimi düşünerek geçirdim. Ne gibi bir savunmada bulunabilecektim? Ondan sonra yaptıklarım belleğimde darmadağın oldu." Stoke alaycı bir gülüş salıverdi ve bereli gözüken gözlerini yuvarladı. Neredeyse bir haftadır yatakta olduğu halde hâlâ çok yorgun gözüküyordu. "Sizlere ölmek istediğimi söylediğimi hatırlıyorum. Öyle bir şey söyledim mi?" diye sordu.

Yanıt vermedim. Bana dünyanın vaktini verdiği halde, susma hakkımı korudum.

Stoke sonunda omuzlarını silkti. Bu hareketiyle "pekâlâ, bu konuyu bırakalım" der gibiydi. Böylece üstündeki giysinin sıska omzunun üzerinden kaymasına yol açmıştı. Elini dikkatlice kullanarak -damarına serum takılıydı- giysiyi düzeltti. "Demek barış işaretini keşfettiniz , öyle mi?" dedi. "Güzel. Kış Karnavalı'nda Neil Diamond'u ya da kahrolası Petula Clark'ı görmeye gittiğiniz zaman onu taşıyabilirsiniz. Ben buradan gidiyorum. Benim için her şey bitti."

Skip, "Ülkenin öbür ucundaki bir üniversiteye gidersen koltuk değneklerini atabileceğini mi zannediyorsun?" diye sordu. "Aklınca koşucu mu olacaksın?"

Bu sözleri bende şok etkisi yapmıştı, ama Stoke gülümsedi. Hem de yapmacıkla ilgisi olmayan pırıl pırıl, gerçek bir gülümseyişti, bu. "Koltuk değneklerinin konumuzla ilgisi yok," dedi. "Zaman ziyan edilemeyecek kadar anlamlı, önemli olan da bu. Buradaki insanlar ne olup bittiğinden habersizler, umursamıyorlar da. Gri insanlar onlar. Her şeyin kıyısından geçiyorlar. Maine'in Orono kentciğinde yalnızca bir Rolling Stones plağı almak bile bir tür ihtilal olarak anlamlandırılır."

"Bazıları onlardan daha fazla şey bilirler," dedimse de, Nate'i düşünmekten kendimi alamamıştım. Nate, annesinin onun tutuklanırken çekilmiş bir resmini görmesinden korkmuş, bu nedenle de kaldırımdan inmemişti. Arka planda bir yüz. Yirminci yüzyılda dişçi olacak gri bir çocuğun yüzü.

Dr. Carbury kapı aralığından başını içeri uzattı. "Bu kadar misafirlik yeter, çocuklar. Bay Jones'un dinlenmeye ihtiyacı var."

Ayağa kalktık. "Dekan Garretsen ya da Ebersole denen adam seninle konuşmaya geldiği zaman..." diye başladım.

Stoke, "O günle ilgili olarak hiçbir şey hatırlamadığımı söyleyeceğim," dedi. "Carbury onlara ekimden beri bronşit, Şükran Günü'nden beri de zatürree olduğumu söyleyecek, onlar da bu tanıyı kabul etmek zorunda kalacaklardır."

Skip, "Senin işaretini çalmadık. Sadece ödünç aldık," dedi.

Stoke bir an düşündü, sonra içini çekti. "Zaten benim işaretim değil," dedi.

"Hayır, değil," diye bu sözlerini doğruladım. "Artık değil. Hoşça kal, Stoke. Seni tekrar görmeye geleceğiz."

"Gelmek sizin için bir öncelik olmasın," dedi. Herhalde sözünü dinlemiş olacağız ki, bir daha gitmedik. Onu sonradan yatakhanede birkaç kere, belki bir iki kere gördüm, sömestri bitirmeden gittiği zaman da derste olduğum için onu göremedim. Onu tekrar ancak yirmi yıl sonra görecektim: Bir TV haber bülteninde. Fransızların *Rainbow Warrior*'u havaya uçurmalarından hemen sonraki bir Greenpeace toplantısında konuşuyordu. Yıl 1984 veya '85'di. O günden sonra onu yine televizyonda çok seyrettim. Çevresel davalar için para topluyor, üniversite kampüslerinde o kırmızı tekerlekli koltukta oturduğu yerden konuşmalar yapıyor, savunmaları gerektiğinde çevre eylemcilerini mahkemede savunuyordu. Onun ağaçları kucakladığını söylüyorlar ve sanırım bu şekilde betimlenmek hoşuna gidiyor. Hâlâ öfkeli biri. Buna memnunum. Dediği gibi, başka bir şeyi yok ki.

Kapıya geldiğimizde, "Hey?" diye seslendi.

Arkamıza döndüğümüzde beyaz çarşaflar içersinde beyaz bir yüz gördük; tek rengi o gür siyah saçlarıydı. Çarşafın altındaki bacaklarının şekli bana bizim orada yapılan Dört Temmuz geçit resmindeki Sam Amca'yı hatırlattı. Ve dört aylık ömrü kalmış bir çocuğu andırdığını bir kere daha düşünmekten kendimi alamadım. Yalnız resme beyaz dişlerin de eklenmesi lazım, Stoke gülümsüyordu çünkü.

Skip, "Ne söyleyeceksin?" diye sordu.

"İkiniz Garretsen'le Ebersole'a söyleyeceklerim konusunda o kadar kaygılıydınız ki... Benimkisi belki aşağılık duygusu, ama bu kadar kaygının hedefinin ben olduğuma inanmakta güçlük çekiyorum. Yoksa ikiniz sonunda derslere devam etmeye mi karar verdiniz?"

Skip sordu. "Eğer öyle yaparsak, sence başarır mıyız?"

Stoke, "Belki," dedi. "O gece hakkında hatırladığım bir şey daha var. Hem de çok net olarak."

Ona güldüğümüzü hatırladığını söyleyeceğini sandım. Skip de öyle düşündüğünü sonradan bana itiraf etti. Ama bu doğru değildi.

Skip'e, "Beni muayene odasının kapısından sen tek başına taşıdın," dedi. "Üstelik beni düşürmedin."

"Öyle bir olasılık yoktu. Fazla kilolu değilsin."

"Öyle de olsa, ölmek bir yana, hiç kimse yere düşürülmek fikrinden hoşlanmaz. Onur kırıcı olur. Ama beni düşürmediğine göre, sana

iyi bir öğüt vereceğim. O spor programlarından ayrıl, Kirk. Yani onsuz yapamayacağın bir atletik bursun yoksa tabii."

"Niçin?"

"Çünkü seni olduğundan farklı biri yaparlar. Bu, YSEG'in David Dearborn'u Dearie'ye dönüştürmesinden biraz daha uzun sürer, ama sonunda başarırlar."

Skip, "Sen spor hakkında ne biliyorsun?" diye yavaşça sordu. "Bir takımın üyesi olmak hakkında ne biliyorsun?"

Stoke, "Üniformalı gençler için kötü bir zamanda yaşadığımızı biliyorum," dedi, sonra başını yastığına dayayarak gözlerini kapadı. Carol, ama bir kız olmak için iyi bir zaman, demişti. 1966 bir kız olmak için iyi bir zamandı.

Yatakhaneye döndük ve çalışmak için benim odama gittik. Koridorun öbür ucunda Ronnie, Nick, Lennie ve ötekilerin çoğu Kahpe Kız'ın peşindeydiler. Bir süre sonra Skip seslerinin bize ulaşmasını önlemek için kapıyı kapadı, bu da olmayınca Nate'in küçük plağını açarak Phil Ochs'u dinledik. Ochs artık öldü, annem ve Michael Landon gibi ölü biri. Greenpeace'de Stoke sivrildiği sırada belindeki kemerle kendini astı. Hayatta kalan Atlantis'liler arasında intihar oranı oldukça yüksek. Anakaranız ayaklarınızın altında batarken bu bir sürpriz olmasa gerek; insanın kafasına bir şeyler oluyor.

41

Stoke'a revirde yaptığımız ziyaretten bir iki gün sonra anneme telefon ettim ve eğer imkânı olup bana fazladan biraz para gönderebilirse önerisine uyarak bir öğretmen tutabileceğimi söyledim. Annem fazla bir şey sormadı, beni azarlamadı da -azarlamadığı zaman annemle başınızın dertte olduğunu bilirdiniz- ama üç gün sonra üç yüz dolarlık bir çek geldi. King'den kazandıklarımı da bu paraya ekledim; kazancımın hemen hemen seksen doları bulduğunu görünce şaşırdım. Bu, dünya kadar beş cent demekti.

Anneme hiçbir zaman söylemedim, ama üç yüz dolarıyla *iki* öğretmen tuttum. Bir tanesi bana tektonik levhalar ve anakaraların yavaş

yavaş kayıp yer değiştirmeleri gibi konularda yardımcı olan diplomasını almış bir öğrenci, öteki ise King Hall'dan haşiş içen bir son sınıf öğrencisiydi. Adı Harvey Brundage olan bu delikanlı Skip'e antropolojide yardımcı oluyordu. (Emin değilim, ama onun adına bir iki tez de yazmış olabilir.)

Skip'le ben edebiyat ve fen dersleri dekanına gittik -Chamberlain Hall'daki kasım toplantısından sonra Garretsen'e kesinlikle gidemezdik- ve karşı karşıya bulunduğumuz sorunları ona açıkladık. Teknik olarak biz ne edebiyat, ne de fen bölümündeydik -birinci sınıf öğrencileri olarak belli bir branş seçme durumunda değildik- ama Dekan Randle bizi dinledi. Öğretmenlerimizi bir bir ziyaret edip sorunumuzu açıklamamızı, daha doğrusu onlardan insaf dilenmemizi önerdi.

Her dakikasından nefret ede ede bu işi yaptık. Skip'le beni o yıllarda birbirimize yaklaştıran etkenlerden biri aynı Yankee ilkelerine göre büyütülmüş olmamızdı. Şöyle ki; çok mecbur olmadıkça, hatta belki o zaman bile, kimseden yardım istemezdiniz. Bu utanç verici ziyaretleri kafadar iki arkadaş olmamız sayesinde başardık. Skip öğretmenlerinden birinin yanındayken ben onu koridorda bekliyor, sigaranın birini söndürüp birini yakıyordum. Sıra bana geldiği zamanda o beni bekliyordu.

Öğretmenlerimiz grup olarak tahmin edebileceğimizden daha anlayışlı çıktılar; çoğu, sınıfımızı geçmemiz için ellerinden geleni yaptıkları gibi burslarımızı korumamıza yetecek kadar yüksek not almamızı da sağladılar. Yalnız Skip'in kalkülüs öğretmeni zerrece etkilenmedi, ama o bu derste zaten başarılı olduğundan özel bir yardım almadan başardı. Yıllardan sonra birçok öğretmenimiz için konunun eğitsel değil, duygusal olduğunu anladım: Eski öğrencilerinin adlarını kayıp listelerinde okuyup kısmen sorumlu olup olmadıklarını, D ile C-eksi arasındaki farkın, kanlı canlı bir gençle dünyanın bilmem neresindeki askeri hastanede bilincini kaybetmiş bir halde yatan genç arasında fark olup olmadığını merak etmek istemiyorlardı.

42

Bu toplantıların birinden sonra ve sömestr sonu sınavları yaklaştığı sırada Skip, kahve içerlerken derslerini son bir defa gözden geçirebilmek için antropoloji öğretmeniyle Ayının İni'nde buluşmaya gitti. Ben Holyoke'da kap kacak kuyruğundaki görevimdeydim. Taşıyıcı kayış en sonunda o öğleden sonra için durunca, kendi derslerim için yatakhaneye döndüm. Posta kutuma bakmak için binanın lobisinde durakladım; kutuda pembe renkli bir kâğıt parçası vardı: bana paket geldiğini bildiren bir makbuz.

Paket kahverengi bir kâğıda sarılıydı, ama üstüne yapıştırılmış Noel çanı ve çoban püskülü resimleriyle canlandırılmıştı. İade adresi, üstümde mideme indirilmiş bir yumruk etkisi yaptı: Carol Gerber, Broad Sokağı No: 172, Harwich, Connecticut.

Onu aramaya kalkışmamıştım, ama geleceğimi kurtarmakla meşgul olduğum için de değil. Bunun gerçek nedenini o pakedin üstünde adını görünceye kadar kavrayamamışım. Onun Sully-John'a döndüğüne inanmıştım. Eski romantik ezgiler çalarken arabamda sevişmemizin artık onun için tarih olduğuna. Benim de onun için tarih olduğuma.

Nate'in pikabında Phil Ochs çalıyordu, ama Nate'in kendisi yüzünün üstünde açık duran bir *Newsweek*'le yatağında kestiriyordu. Derginin kapağında General William Westmoreland'in bir resmi vardı. Masamın başına oturdum, pakedi önüme koydum, ipe elimi uzattım, ama sonra durdum. Parmaklarım titriyordu. Carol, "Kalpler sağlamdır," demişti. "Çoğu zaman kırılmazlar. Çoğu zaman sadece eğilirler." Haklıydı tabii, ama bana yolladığı Noel armağanı paketine baktıkça yüreğim sızlıyordu. Pikapta Phil Ochs vardı, ama ben daha eski, daha tatlı bir müziği duyuyordum. Kafamın içinde The Platters'i dinliyordum.

İple bandı kopardım, kahverengi kâğıdı çıkardım ve büyük bir mağazadan alınmış küçük bir beyaz kutuyu ortaya çıkardım. Kutunun içinde parlak bir kırmızı kâğıda sarılı ve beyaz bir saten kurdeleyle bağlı armağan vardı. Aynı zamanda, üstünde çok iyi tanıdığım yazıyla

adıma yazılmış zarfı gördüm. Zarfı açınca içinden bir Hallmark kartı çektim; insan yeterince değer verdiğinde bir şeyin en iyisini yollar. Kartta yaldızlı kar taneleri ve yaldızlı trompetleri üfleyen yaldızlı melekler vardı. Kartı açtığımda bir gazete kupürü bana yolladığı armağanın üstüne düştü. Kupür *Journal* adlı bir Harwich gazetesinden kesilmişti. Carol manşetin yukarsına "Bu sefer oldu," diye yazmıştı. "Merak etme, acilde sadece 5 dikiş attılar. Akşam yemeğinde evdeydim."

Haberin başlığında şöyle deniliyordu: ASKERLİK OFİSİNİN ÖNÜNDEKİ PROTESTO KARGAŞAYA DÖNÜŞÜNCE 6 KİŞİ YARALANDI,14 KİŞİ TUTUKLANDI. Buradaki fotoğraf herkesin, hatta polislerle kendi karşıt protestolarını hazırlıksız başlatan inşaat işçilerinin sakin ve rahat gözüktüğü Derry *News*'dakinin taban tabana zıddıydı. Harwich *Journal*'daki resimde insanlar sinirli ve şaşkın görünüyorlardı, rahat olmaktan iki bin ışık yılı uzaktılar. İşçi tiplerinin kaslı kollarında dövmeler, yüzlerinde çirkin grimaslar vardı. Karşılarında onlara meydan okuyarak bakan uzun saçlı gençler bulunuyordu. İçlerinden biri çirkin çirkin sırıtan üç adama, "Haydi gelin, bir parçamı mı istiyorsunuz?" der gibi kollarını uzatmıştı. Yüzleri gergin polisler iki grubun arasına girmişti.

Solda (Carol, fotoğrafın bu bölümüne aksi halde gözden kaçıracakmışım gibi bir ok çizmişti) arkasında HARWICH LİSESİ yazılı bir ceket görülüyordu. Carol'un başı yine dönüktü, ama bu kez kameraya bakıyordu. Yanaklarına süzülen kanı isteyebileceğimden çok daha net görebiliyordum. Şaka olsun diye istediği kadar oklar çizebilir ve resmin kenarına espriler yazabilirdi; ben hiç eğlenmemiştim. Yüzündeki çikolata şurubu değildi. Bir polis onu kolundan tutuyordu. Ama gazete fotoğrafındaki kız bunu ya da başının kanamasını (bu noktada başının kanadığını *bilse* bile) umursamıyor görünüyordu. Bir elinde, üstünde CİNAYETİ DURDURUN yazılı bir pankart vardı. Öbür elini kameraya uzatmıştı ve ilk iki parmağıyla zafer anlamına gelen bir V işareti yapıyordu. Daha doğrusu, ben öyle olduğunu zannetmiştim, ama değilmiş. 1969'da V, tıpkı jambonla yumurtanın olduğu gibi, serçe iziyle eşleşiyordu.

Kupürdeki yazıyı okudum, ama pek ilginç bir şey içermiyordu. Protesto... karşıt protesto... hakaret dolu sözler.... Atılan taşlar... yumruklaşmalar... polisin olay yerine gelişi. Yazıdaki ton aynı zamanda hem kibirli

ve tiksinti dolu, hem de küçümserdi. Bana Ebersole'la Garretsen'in o geceki halini anımsatmıştı. "Beni hayal kırıklığına uğrattınız, çocuklar." Tutuklanan protestocuların üçü dışındakiler o gün daha geç bir saatte serbest bırakılmışlar ve adları da verilmemişti, bundan da hepsinin yaşının yirmi birin altında olduğu anlaşılıyordu.

Carol'un yüzünde kan vardı. Öyleyken gülümsüyordu... yüzünde zafer ışıltısı vardı. Phil Ochs'un hâlâ şarkı söylediğini fark ettim. "Bir milyon insan öldürmüş olmalıyım, şimdi de benim yine dönmemi istiyorlar." Ve tüylerimin diken diken olduğunu hissettim.

Kartı elime aldım. Aynı kafiyeli duygu ifadeleri... Hepsi aşağı yukarı aynı, değil mi? Neşeli Noel'ler, umarım Yeni Yıl'da ölmezsiniz. Bu tür mesajları okumam bile. Carol, manzum iyi dileklerin karşısındaki boşluğa bana bir not yazmıştı. Beyaz boşluğun hemen hemen tamamını dolduracak kadar uzundu.

Sevgili Altı Numara.

Sana neşeli Noel'lerin en neşelisini dilemek ve benim de iyi olduğumu söylemek istedim. Okula dönmedim, ama bazı okul tipleriyle bağlantım var (kupüre bak), sonunda herhalde gelecek yılın sonbahar sömestrinde üniversiteye döneceğim. Annemin durumu o kadar iyi değil, ama elinden geleni yapıyor, erkek kardeşim de işlerini toparlıyor. Rionda ise bize yardımcı oluyor. Sully'yi bir iki kere gördüm, ama aramız eskisi gibi değil. Bir gece TV seyretmek için bizim eve geldi. Onunla yabancı gibiyiz... ya da demek istediğim, farklı yönlere giden trenlerdeki eski tanıdıklara benziyoruz.

"Seni özlüyorum, Pete. Bizim de trenlerimizin farklı yönlere gittiğini düşünüyorum, ama beraber olduğumuz zamanı hiç unutmayacağım. Çok tatlıydı (özellikle de son gece). İstersen bana mektup yazabilirsin, ama yazmamanı yeğlerim. İkimiz için de iyi olmayabilir. Bu umursamıyorum ya da hatırlamıyorum demek değil, çünkü umursuyorum ve hatırlıyorum.

"Sana o fotoğrafı gösterdiğim ve nasıl dayak yediğimi anlattığım geceyi hatırlıyor musun? Arkadaşım Bobby'nin, nasıl yardımıma koştuğunu? O yaz onun bir kitabı vardı. Üst katlarındaki ada-

mın kendisine verdiği bir kitap. Bobby, şimdiye kadar okuduğu en iyi kitap olduğunu söylemişti. İnsan sadece on bir yaşında olunca bu sözlerin pek bir anlamı olmayabilir. Ama o kitabı lise son sınıftayken kütüphanemizde görmüş ve nasıl bir şey olduğunu anlamak için alıp ben de okumuştum. Müthişti. Belki okuduğum en iyi kitap değildi, ama yine de çok iyiydi. On iki yıl önce yazılmış olmasına rağmen, Vietnam'la ilgili olduğunu düşünüyorum. Olmasa bile, bilgi dolu.

Seni seviyorum, Pete. Neşeli Noel'ler.

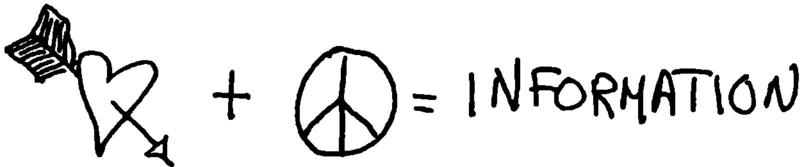
CAROL.

Not: O aptal iskambil oyunundan çık.

Mesajı iki kere okudum, sonra kupürü itinayla katlayarak hâlâ titreyen ellerle kartın içine soktum. O kart hâlâ bende... ve eminim ki 'Kızıl Carol' Gerber çocukluk arkadaşlarının o fotoğrafını hâlâ saklıyor. Yani eğer hayattaysa. Çünkü bundan emin değilim; arkadaşlarının birçoğu değiller.

Pakedi açtım. İçinde, neşeli Noel ambalaj kâğıdı ve beyaz saten kurdeleyle tam bir çelişki halindeki William Golding'in *Sineklerin Tanrısı*'nın karton kapaklı bir basımı, bulunuyordu. Lisedeyken son sınıf edebiyat dersinde biraz daha kısa gözüktüğü için *Ayrı Bir Barış*'ı seçmiştim.

İçinde bir ithaf bulmayı umarak kitabı açtım. Vardı, ama umduğum türden bir şey değil. Kitabın birinci sayfasındaki beyaz boşlukta bulduğum mesaj şuydu:

Gözlerim birden hiç beklemediğim yaşlarla doldu. Dudaklarıma kadar yükselen hıçkırığı zapt etmek için elimle ağzımı tıkadım. Nate'i uyandırmak, onun beni ağlarken görmesini istemiyordum. Ama ağladım işte. Masamın başında oturarak onun için, kendim için, ikimiz için, hepimiz için ağladım. Hayatımda hiç o sıradaki kadar acı çektiğimi hatırlamıyorum. Kalpler sağlamdır, demişti, çoğu zaman kalpler kırılmazlar. Eminim doğrudur... Ama ya o zaman? O zamanki bizler? Atlantis'deki Kalpler'den ne haber?

43

Her neyse, Skip'le ben başardık. Geri kaldığımız bütün dersleri tamamladık, sömestr sonu sınavlarını ucu ucuna geçtik ve ocak ortasında Chamberlain Hall'a döndük. Skip bana beysbol antrenörü John Winkin'e tatilde bir mektup yazdığını ve takıma katılmaktan vazgeçtiğini söylediğini anlattı.

Nate de Chamberlain Üç'e dönmüştü. Şaşılacak şey, Lennie Doria da öyle. Ama hemşerisi Tony DeLucca gitmişti. Mark St. Pierre, Barry Margeaux, Nick Prouty, Brad Witherspoon, Harvey Twiller, Randy Echolls... ve tabii Ronnie de öyle. Mart ayında ondan bir kart aldık. Lewiston damgasını taşıyordu ve Chamberlain Üç'ün Yo-Yo'larına gönderilmişti. Onu salonda Ronnie'nin oyun oynarken en sık oturduğu sandalyenin yukarsına bantladık. Kartın önünde *Mad* dergisinin kapak delikanlısı Alfred E. Neuman görülüyordu. Ronnie arkasına şunları yazmıştı: "Sam Amca çağırıyor, gitmek zorundayım. Geleceğimde palmiyeler gözüküyor, ama kimin umurunda. Oyunu 21 puanla bitirdim. Demek kazanan benim." Bu notun altında "RON" imzası vardı. Skip'le ben buna güldük. Bayan Malenfant'ın pis ağızlı oğlu bizim için öleceği güne kadar bir Ronnie olarak kalacaktı.

Stoke Jones veya öbür adıyla Rip-Rip de gitmişti. Bir süre onu fazla düşünmedim. Ama yüzü ve onunla ilgili anılar bir buçuk yıl sonra şaşılacak (ama kısa süreli) bir netlikle belleğimde canlandı. O sırada Chicago'da hapisteydim. Polisler Hubert Humphrey'nin aday olarak gösterildiği gece kongre merkezinin dışında kim varsa toplamış kala-

balık olsak da birçoğumuz yaralanmıştık. Bir mavi kurdele komisyonu daha sonra raporunda olayı "polisiye vaka" olarak niteleyecekti.

On beş -en çok da yirmi- tutuklu için hazırlanmış bir hücrede yaklaşık altmış kişiydik: gazla zehirlenmiş, yumruklanmış, dövülmüş, uyuşturulmuş, işkence edilmiş kanlar içinde altmış hippi. Kimi esrarlı sigara içiyor, kimi ağlıyor, kimi kusuyor, bazıları protesto şarkıları söylüyordu.

Demir parmaklıklarla kalabalığın arasına sıkışmış, gömlek cebimi (Pall Mall'lar) ve kalça cebimi (Carol'un bana armağan ettiği şimdi hayli hırpalanmış, ön kapağının yarısı kopmuş ve cildinden ayrılmış kitabı *Sineklerin Tanrısı* korumaya çalışırken Stoke'un yüzü, en net bir fotoğraf kadar canlı ve eksiksiz olarak belleğimde canlandı. Uyuklamakta olan bir bellek devresi belki başa indirilen bir cop darbesiyle ya da gözyaşartıcı bombayla harekete geçmişti. Ve onunla birlikte bir de soru gelmişti.

Yüksek sesle, "Bacağı sakat birinin üçüncü katta işi neydi?" diye sordum.

Son derece gür sarı saçları olan bir cüce dönüp bana baktı. Yüzü soluk ve sivilceliydi. Burnunun altındaki ve bir yanağındaki kan kurumuştu. "Ne dedin, be adam?" diye söylendi.

"Bacağı sakat birinin bir üniversite yatakhanesinin üçüncü katında işi neydi? Asansörü olmayan bir binada? Onu birinci kata yerleştirmeleri gerekmez miydi?" Sonra Stoke'un, saçlarının yüzüne dökülmesine neden olan eğik başıyla, "Rip-*rip*-rip-*rip*-rip-*rip*," diye mırıldanarak Holyoke'a doğru atılışı gözlerimin önünde canlandı. Stoke'un her şey düşmanıymış gibi her yere gidişini...

"Seni anlayamıyorum, be adam. Ne oluyor?"

"O istediyse iş değişir," dedim. "Belki de o orayı *istemiştir.*"

Kabarık saçlı ufak tefek adam, "Bravo," dedi. "Sende esrarlı sigara var mı? Uçmak istiyorum. Burası berbat."

44

Skip bir sanatçı oldu ve kendine göre ünlendi de. Norman Rockwell gibi ünlü değildi tabii; örneğin, Skip'in heykellerinden birinin röprodüksiyonuna Franklin darphanesinin kalıplarından birinde rastlayamasınız, ama yeterince sergi açtı -Londra'da, Roma'da, New York'ta, geçen yıl da Paris'te sergileri oldu ve gazetelerle dergilerde ondan sık sık söz ediliyor. Ona yavan diyen eleştirmenler çok, (Bazıları yirmi beş yıldır ondan ayın çeşnisi diye bahsediyorlar.) adi imajlarla başka bayat kafalarla iletişim kuran bayat kafa diyenleri de var. Başka eleştirmenler ise dürüstlüğünü ve enerjisini övmüşlerdir. Ben de onların görüşüne katılıyorum, ama bu çok doğal. Batan bir anakaradan birlikte kurtulduk ve arkadaşım olarak kaldı; bir bakıma *hemşerim* olarak da kaldı.

Bazı eleştirmenler de eserlerinin çoğu kez ifade ettiği öfkeden söz açmışlardır. Bu öfkeye ilk kez 1969'da okul kütüphanesinin önünde kartondan Vietnam'lı aile tablosunu tutuşturduğu zaman tanık olmuştum. Skip'in eserlerinden bazıları komik, bazıları hüzünlü, bazıları acayip, ama çoğu öfkeli görünüyor; alçıdan, kâğıttan ve kilden dik omuzlu insanları adeta, "Yak beni, yak beni ve haykırışlarıma kulak ver, yıl hâlâ 1969, hâlâ Mekong'dayız ve olacağız," diye fısıldıyorlar. Bir eleştirmen Boston'daki bir sergisinden sonra, "Çalışmalarına değer katan, Stanley Kirk'ün öfkesidir," diye yazmıştı. İki ay önceki kalp krizine katkıda bulunan da aynı öfke olmuştur.

Karısı telefon edip Skip'in beni görmek istediğini söylemişti. Doktorlar ciddi bir kalp krizi geçirmediğinde birleşiyorlardı, ama Kaptan o fikirde değildi. Hemşerim Kaptan Kirk ölmek üzere olduğunu zannediyordu.

Palm Beach'e uçtum. Beyaz bir yastığın üstündeki neredeyse ağarmış saçlarının altındaki beyaz yüzünü görmek, belleğimde önce teşhis edemediğim bir anının belirmesine yol açtı. Boğuk bir sesle, "Jones'u düşünüyorsun," dedi ve tabii ki haklıydı. Sırıttım ve aynı anda sırtımda soğuk bir ürperti duydum. Bazen bazı şeyler insana geri döner. Bazen geri dönerler.

İçeri girip yanına oturdum. "Hiç fena değil."

Skip, "Aynen revirdeki o günü yaşıyoruz," dedi. "Şu farkla ki, Carbury büyük bir olasılıkla ölmüştür, elinin üstündeki damarın bir tüpe bağlı olduğu kişi bu kez benim." Maharetli ellerinden birini kaldırarak bana tüpü gösterdi, sonra elini yine indirdi. "Öleceğimi zannetmiyorum artık. En azından henüz değil."

"Güzel."

"Hâlâ sigara içiyor musun?"

"Geçen yıl bıraktım."

Skip başını salladı. "Karım, ben de bırakmazsam beni boşayacağını söylüyor... Bu nedenle denemek zorundayım."

"En kötü alışkanlık bu."

"Bence en kötüsü yaşamak." Skip gülerek bana Nate'den bir haber alıp almadığımı sordu.

"Her zamanki gibi Noel'de bir kart yolladı. Bir de fotoğraf."

"Lanet olası, Nate!" Skip bayağı neşelenmişti. "Muayenehanesinin fotoğrafı, değil mi?"

"Evet. Bu yıl duvarında Hazreti İsa'nın doğuşunu gösteren bir tablo var. Üç Kral'ın üçü de dişlerini yaptırmak ihtiyacında gözüküyorlar."

Birbirimize bakıp kıkırdamaya başladık. Ama Skip ağzını açamadan öksürmeye başladı. Sahne acayip derecede yıllar öncekine benzemişti -Skip bir an Stoke'a benzemişti bile- ben de sırtımda aynı ürpertiyi hissettim. Stoke ölmüş olsaydı, öbür dünyadan geri geldiğini zannedebilirdim, ama ölmemişti. Stoke Jones kendi çapında, kokain satmaktan telefon aracılığıyla paçoz bonolar satmaya terfi eden bir hippi kadar ününe düşkün. TV'de görünmek hoşuna gidiyor Stoke'un. O.J. Simpson yargılanırken Stoke'u da her gece ekranda görebiliyordunuz. Tıpkı bir leşin etrafında dolanan akbaba gibi.

İlkelerine ihanet etmeyen Carol oldu. Carol ve arkadaşları. Peki bombalarıyla kimya öğrencilerini öldürmelerine ne demeli? O bir hataydı, buna bütün kalbimle inanıyorum. Benim tanıdığım Carol Gerber bütün gücün bir silahın namlusundan çıkması fikrine dayanamazdı. Benim tanıdığım Carol, bunun, köyü kurtarmak için onu yok etmemiz

gerektiğini söylemenin bir başka çarpık yolu olduğunu anlayacaktı. Ama o çocukların aileleri bunun bir hata olduğunu, bombanın beklendiği zaman patlamayışını umursarlar mı zannediyorsunuz? Kimin ihanet ettiği gibi sorular annelerin, babaların, erkek ve kız kardeşlerin, sevgililerin, dostların umurunda mı sanıyorsunuz? Hayatlarının arta kalan parçalarını toparlayıp şöyle ya da böyle yollarına devam etmek zorunda olan insanlar için önemi olabilir mi? Kalpler kırılabilir. Evet. Kalpler kırılabilir. Bazen onlar ölürken biz de ölsek daha iyi olurdu, diye düşünürüm, ama ölmeyiz.

Skip nefes almaya çalışıyor, yatağının yanındaki monitör kaygılı şekilde bip-bip sesleri çıkarıyordu. Bir hemşire içeriye başını uzatınca Skip eliyle çekilmesini işaret etti. Bip'ler eski ritmlerine dönünce hemşire çekildi. Kadın ortadan kaybolduktan sonra Skip, "O gün düştüğü zaman niçin o kadar güldük? Bu soru bana hiç rahat yüzü göstermedi," dedi.

"Bana da," diye itiraf ettim.

"Öyleyse yanıt nedir? Niçin güldük?"

"İnsan olduğumuz için güldük. Bir süre başka bir şey olduğumuzu sandık, ama değildik."

Skip, "Yıldız tozu olduğumuzu sandık," dedi. Ciddi görünüyordu.

Gülerek, "Altından olduğumuzu sandık," diye ona katıldım. Dearie ile Ebersole'u ve Erkek Öğrenciler Dekanını faka bastıran, sonra yüz seksen derecelik bir dönüşle öğretmenlerinden kendisine yardım etmelerini yalvaran, birayı maşrapayla içmeyi ve en pis küfürleri bir düzine farklı tonda söylemeyi bana öğreten eski arkadaşımın ağladığını gördüm. Bana kollarını uzattı. Yıllar içinde zayıflamıştı kolları, şimdi de kasları sertleşmek yerine sarkıyordu. Uzanıp onu kucakladım.

Kulağıma, "Denedik," dedi. "Sakın unutma bunu, Pete. *Denedik.*"

Sanırım, denemiştik. Carol hepimizden daha fazla çabaladı ve en yüksek bedeli ödedi... ölenlerin dışında tabii. Ve o yıllarda konuştuğumuz lisanı unuttuk; o da dizlerin altında genişleyen kot pantolonlar, evde boyanmış gömlekler, Nehru ceketleri ve BARIŞ İÇİN ÖLDÜRMEK BEKÂRET İÇİN DÜZMEK GİBİDİR diyen pankartlar gibi unutuldu.

Bazen bir veya iki kelime belleğimizin yüzüne çıkıyor. Biliyorsunuz, bilgi. Bilgi. Bazen de düşlerim ve anılarımda (Yaşım ilerledikçe, giderek daha fazla benzeşiyorlar.) o lisanı rahatlıkla konuştuğum yerin kokusunu duyuyorum: bir toprak esintisi, portakal rayihası ve çiçeklerin solan kokusu.

1983: Tanrı hepimizi kutsasın

1983

KÖR WILLIE

Sabah 6:15

Müzikle uyanıyor, daima müzikle; radyolu saatin alarmının tiz bip-bip-bip'iyle günün bu ilk bulanık anlarında baş edemiyor. Ses bir damperli kamyonun geri vitese geçmesi gibi geliyor kulağa. Yılın bu döneminde radyo yeterince kötü zaten; radyolu saatini ayarladığı istasyon sürekli olarak Noel şarkıları çalıyor. Bu sabah ise En Çok Nefret Ettikleri'nin listesinde yer alan iki veya üç tanesinden biriyle uyanıyor. Hare Krişna veya Andy Williams Şarkıcıları gibi bir şey. O, yatağının içinde doğrulurken soluk soluğa sesler benim duyduğumu duyuyor musun, diye şarkı söylüyor. Uyku sersemi bir halde gözlerini kırpıştırıyor. Saçları dört bir yana diken gibi uzanıyor. Bacaklarını aşağı sarkıtıp soğuk döşemenin üstünde yüzünü buruşturarak radyoya kadar yürürken ve radyoyu kapatan düğmeye hızla basarken benim gördüğümü görüyor musun, diye şarkı söylüyorlar. Arkasına döndüğü zaman Sharon her zamanki savunma konumuna geçmiş oluyor; başının üstünde katlı bir yastık, tek omzun satenimsi kıvrımı dışında bir yerinin görünmeyişi, dantelli geceliğinin atkısı ve tüy gibi bir saç perçemi.

Banyoya geçiyor, kapıyı kapıyor, üstündeki pijama pantolonunu üzerinden sıyırıyor, onu kirli sepetine atıyor, elektrikli tıraş makinesini prize takıyor. Bıçağı yüzünün üstünde gezdirirken düşünüyor: *Bir kere başlamışken niçin duyu listesinin kalanını da gözden geçirmiyorsun, oğlum? Benim duyduğum kokuyu sen de duyuyor, benim tattığımı sen de tadıyor, benim hissettiğimi sen de hissediyor musun?*

Duşu açarken, *martaval,* diye düşünüyor. *Hepsi martaval.*

Yirmi dakika sonra giyindiği sırada (bu sabah Paul Stuart'tan alınmış kurşuni takım elbise ve en sevdiği Sulka kravat) Sharon uyanır gibi oluyor. Ama bu kadarı Sharon'un ona söylediğini anlamasına yeterli değil.

"Tekrar söyle," diyor. "Yumurtalı likörü anladık, ama geri kalanı sıfır."

"Eve dönerken bir şişe yumurta likörü getirir misin, diye sordum," diyor genç kadın. "Bilmem hatırlıyor musun, bu gece Allen'lerle Dubray'lar bize geliyorlar."

Erkek aynada saçlarını inceleyerek, "Noel," diyor. Haftanın beş, bazen de altı sabahı müzik sesiyle uyanarak yatağının içinde oturan öfkeli ve şaşkın adama benzemiyor artık. Şimdi yedi kırkla New York'a gidecek bütün öbür insanlara benziyor, istediği de aynen bu.

Genç kadın uykulu bir gülümseyişle, "Noel'e ne olmuş?" diye soruyor. "Martaval, doğru mu?"

Erkek de aynı fikirde. "Doğru."

"Eğer unutmazsan, biraz da tarçın..."

"Olur."

"...ama yumurta likörünü unutursan seni *katlederim*, Bill."

"Hatırlayacağım."

"Biliyorum. Güvenilir bir insansın. Hoş da görünüyorsun."

"Teşekkür ederim."

Genç kadın kendini tekrar yastığının üstüne atıyor, sonra erkek lacivert rengi kravatına son kez çekidüzen verirken bir dirseğinin üstünde doğruluyor. Erkek hayatı boyunca hiç kırmızı kravat takmamıştı ve bu virüs kendisine de bulaşmadan mezara gireceğini umut ediyor. Genç kadın, "İstediğin metal süs tellerini aldım," diyor.

"Ne dedin?"

"Metal teller mutfak masasının üstünde."

"Ha evet." Erkek en sonunda hatırlıyor. "Teşekkür ederim."

"Tabii." Genç kadın yine dalmak üzere. Erkek onun saat dokuza -hatta isterse on bire- kadar yatakta kalabilmesine imrenmiyor, ama onun uyanıp konuşmasına, sonra tekrar dalmasına imreniyor. Ormandayken bu yetenek onda da vardı -arkadaşların çoğunda vardı- ama

orman uzun zaman önceydi. Orada bir süre kalındı mı ülke değil, sadece ormandı veya bazen yeşil.

Evet, yeşilin içinde.

Genç kadın yine bir şey söylüyor, ama bu defa da anlaşılır gibi değil. Erkek onun ne dediğini buna rağmen biliyor: gününün iyi geçmesi dileği.

Karısının yanağını öperek, "Teşekkür ederim. Umarım," diyor.

Genç kadın gözleri kapalı yine, "Çok hoş görünüyorsun," diye mırıldanıyor. "Seni seviyorum, Bill."

Erkek, "Ben de seni seviyorum," diyor ve çıkıyor.

Evrak çantası Mark Cross -en kalitelisi değil, ama yakın- holde paltosunun (Madison Caddesi'nde Tager'den alınmış) asılı olduğu yerin yakınında duruyor. Geçerken çantayı kapıp mutfağa geçiyor. Kahve hazır -sen çok yaşa Bay Kahve- kendine bir fincan dolduruyor. İçi boş evrak çantasını açıyor ve mutfak masasının üstündeki tel yumağını alıyor. Onu bir an yükseğe tutup mutfağın floresan ışığının altında nasıl ışıldadığına dikkat ediyor, sonra çantasının içine koyuyor.

Görünmeyen biriyle konuşur gibi, "Benim duyduğumu sen de duyuyor musun?" diyor ve evrak çantasını çat diye kapıyor.

Sabah 8:15

Solundaki kirli camın öbür yanında kentin yaklaştığını görebiliyor. Camın pisliği dev bir harabe gibi gözükmesine neden oluyor; kurşuni göğe bakmak için yüzeye çıkarılmış ölü Atlantis olabilir. Gün karlı, daha da yağacak, ama adam fazla aldırmıyor; Noel'e sekiz gün kaldı ve işler hızlanacak.

Tren vagonu sabah kahvesi, sabah deodorantı, sabah tıraş losyonu, sabah parfümü ve sabah mideleri kokuyor. Hemen her koltukta bir kravatlı var, şimdilerde bazı kadınlar bile kravat takıyorlar. Yüzlerde o şiş saat sekiz görünüşü dikkati çekiyor. Gözler hem içe dönük, hem de savunmasız, konuşmalar isteksiz. İçki içmeyen insanların bile akşamdan kalma gözüktükleri saat bu. Bazı kişiler gazetelerinden gözle-

rini ayırmıyorlar. Niçin olmasın? Reagan, Amerika'nın kralı, bonolarla tahviller altın oldu, ölüm cezası da yine moda. Hayat güzel.

Kendisi *Times*'ın bilmecesini önüne açarak karelerden bazılarını doldurmuş, ama bu çoğunlukla bir savunma önlemi. Trendeki insanlarla konuşmaktan hoşlanmıyor, aslında her türlü müphem konuşmalardan hoşlanmıyor, hayatta istediği son şey ise bir tren arkadaşı. Herhangi bir vagonda aynı yüzleri görmeye, insanlar ona başlarıyla selam verip, "Bugün nasılsınız?" demeye başlayınca, hemen bindiği vagonu değiştiriyor. Tanınmamak o kadar da zor değil. O sadece Connecticut banliyölerinden işine gidip gelen biri ve tek çarpıcı yanı, kırmızı bir kravat takmaya şiddetle direnmesi. Belki o da eskiden bir kilise okulunun öğrencisiydi, belki bir keresinde arkadaşının beysbol sopasıyla vurduğu ağlayan küçük bir kızı sıkı sıkı tutmuştu, belki bir zamanlar yeşilde vakit geçirmişti. Trende hiç kimsenin bunları bilmesine gerek yok. Trenlerin iyi tarafı da bu.

Geçit tarafındaki koltukta oturan adam, "Noel hazırlıklarınızı tamamladınız mı?" diye soruyor birden.

Bizimki neredeyse kaşlarını çatarak başını kaldırıyor, sonra bunun arkası gelecek bir laf değil, bazı insanların vakit geçirmek için kendilerini yapmak zorunda hissettikleri bir tür boş konuşma olduğuna karar veriyor. Yanındaki adam şişman ve sabahleyin ne kadar Speed Stick kullanmış olursa olsun. Vakit öğleyi bulunca ter kokacak... Ama Bill'e bakma lüzumunu hissetmediğine göre, mesele yok.

Bill yerde, ayaklarının arasındaki evrak çantasına -içinde bir yumak Noel ağacı süs teli dışında bir şey olmayan çantaya- bakarak, "Evet," diyor. "Yavaş yavaş Noel havasına giriyorum."

Sabah 8:40

Belki bin başka paltolu erkek ve kadınla Grand Central'dan çıkıyor. Çoğu orta düzeyde memurlar, öğleyin son süratle koşacak olan kaypak gerbiller. Bir an kıpırdamadan durup soğuk gri havayı ciğerlerine çekiyor. Lexington Caddesi, Noel ışıklarına kavuşmuş, biraz ilerde de Porto Riko'luya benzeyen bir Noel Baba çanını çalıyor. Yanındaki

sehpada bir yardım kutusu var. Sehpaya ilişik bir yaftada BU NOEL'DE EVSİZLERE YARDIM EDİN diye yazılı. Lacivert kravatlı adam, *bir kez olsun doğruyu söylesene, Noel Baba. Yaftanda BU NOEL KOKAİN TİRYAKİLİĞİME YARDIM EDİN desen olmaz mı?* diye düşünüyor. Buna rağmen geçerken kutunun içine bir iki dolar atıyor. Bugünle ilgili duyguları iyimser. Sharon'un ona süs tellerini hatırlatması iyi oldu, yoksa onu getirmeyi herhalde unuturdu, her zaman böyle şeyleri unutuyor.

On dakikalık bir yürüyüşle binasına gidiyor. Kapının dışında siyah bir delikanlı duruyor, belki on yedi yaşında, arkasında siyah kot pantolon ve kapişonlu kirli bir kırmızı eşofman üstü var. Bir ayağının üstünden ötekine sıçrıyor, ağzından buhar püflüyor, iki de bir de gülümseyerek ağzının içindeki altın dişi gösteriyor. Bir elinde yarı yarıya plastik ezilmiş bir kahve fincanı tutuyor. Fincanın içinde aralıksız takırdattığı biraz bozuk para var.

Döner kapılara doğru ilerleyen yayalara, "Bana birkaç cent, bayım," diyor. "Bana birkaç cent, bayan. Teşekkür ederim, Tanrı sizden razı olsun, neşeli Noel'ler. Bana birkaç cent, bayım. Bana birkaç cent bayan. Bir çeyreğiniz yok mu? Teşekkür ederim, bayan."

Bill geçerken genç zencinin fincanının içine bir beş cent'le iki on cent atıyor.

"Teşekkür ederim, bayım. Tanrı sizden razı olsun, neşeli Noel'ler."

"Sana da neşeli Noel'ler."

Bill'in yanından geçen kadın kaşlarını çatıyor. "Onları alıştırmamalısınız."

Bill omuzlarını silkiyor ve biraz utanmış gibi gülümsüyor. "Noel'de birine hayır demek zoruma gidiyor."

Bill bir insan selinin içinde lobiye giriyor, gazeteciye yönelen önyargılı kadının bir an arkasından bakıyor, sonra art deco numaralı eski model asansörlere doğru yürüyor. Burada birçok kişi ona başlarını sallıyor, o da beklerken içlerinden bir ikisiyle üç beş laf ediyor; burası vagon değiştirebildiğiniz trenden farklı ne de olsa. Üstelik bina eski, asansörleri de ağır ve sorunlu.

Beşinci kattan sürekli sırıtan sıska ve kuru bir adam, "Eşin nasıl, Bill?" diye soruyor.

"Carol iyi."

"Ya çocukların nasıllar?"

"İkisi de iyi." Bill'in çocuğu yok, karısının adı da Carol değil. Karısının genç kızlık adı Sharon Anne Donahue, lisenin 1964 mezunlarından. Ama sürekli sırıtan sıska ve kuru adam bunu hiçbir zaman öğrenemeyecek.

Sıska adam, "Büyük günü iple çekiyorlardır," derken sırıtışı daha da genişleyerek yüzüne sığmayacak bir hal alıyor. Bill Shearman'a göre iri gözleri, upuzun dişleri ve pırıl pırıl gergin derisiyle bir dergi karikatürcüsünün ölüm kavramının ta kendisi. Bu sırıtış ona Shau Vadisi'ndeki Tam Boi'yi düşündürüyor. 2. taburun çocukları oraya dünyanın kralları gibi gitmişler, oradan cehennem kaçkını gibi çıkmışlardı. Oradan çıkarken onların da iri gözleri ve kocaman dişleri vardı. Birkaç gün sonra birbirlerine karıştıkları Dong Ha'da hâlâ böyle görünüyorlardı. Yağmur ormanında öyle karışıklıklar oluyordu.

"Gerçekten iple çekiyorlar," diye adamın sözlerine katılıyor. Ekliyor. "Ama sanırım, Sarah kırmızı elbiseli adamdan şüphelenmeye başlıyor." *Acele et, asansör,* diye düşünüyor. *Tanrım, beni bu saçmalıklardan kurtar.*

Sıska adam, "Evet, öyle şeyler olur," diyor. Noel Baba yerine kanserden söz ediyorlarmış gibi yüzünden sırıtış bir an siliniyor. "Sarah şimdi kaç yaşında?"

"Sekiz."

"Size bir iki yıl önce doğmuş gibi geliyor, değil mi? İnsan eğlendiği zaman, vakit uçup gidiyor, ne dersiniz?"

"Çok haklısınız." O sırada dört asansörden biri sonunda kapılarını açıyor ve içeri doluyorlar.

Bill'le sıska ve kuru adam beşinci kat koridorunda kısa bir süre yan yana yürüyorlar, derken sıska adam eski biçim çift kanatlı kapıların önünde duruyor. Bunun buzlu camının üstünde KONSOLİDE SİGORTA diye yazılı. Bu kapıların arkasından yazı makinelerinin yumuşak takırtısı ve çalan telefonların biraz daha gürültülü sesleri kulağa geliyor.

"İyi günler, Bill."

"Sana da."

Sıska adam bürosuna giriyor, Bill de kısa bir an odanın uzak ucunda büyük bir çelenk görüyor. Pencereler spreyli bir kutudan çıkan karla dekore edilmiş. Bill ürperiyor ve *Tanrı hepimizi korusun,* diye düşünüyor.

Sabah 9:05

Bürosu -bu binadaki iki bürosundan biri- koridorun uzak ucunda. Ona en yakın iki büro karanlık ve boş, son altı aydır da öyleler ve bu Bill'in işine geliyor. Kendi büro kapısının buzlu camının üstündeki yazıda BATI EYALETLERİ ARAZİ ANALİSTLERİ yazılı. Kapıda üç kilit var, biri binaya taşındığı zaman üzerinde duran ve sonradan kendisinin koydurduğu ikisi. Bill içeri giriyor, kapıyı kapıyor, sürgüyü itiyor ve emniyet kilidini de kapıyor.

Odanın ortasında bir masa var ve üstü karmakarışık kâğıtlarla dolu, ama hiçbiri bir şey ifade etmiyor; sadece göz boyamak için buradalar. Bill arada sırada hepsini atıyor ve masanın üstünü yenileriyle dolduruyor. Masanın ortasında bir telefon duruyor, Bill bununla arada sırada rastgele telefon konuşmaları yapıyor. Telefon şirketinin o telefonun hiç kullanılmadığını zannetmemesi gerekiyor. Bill bir yıl önce bir teksir makinesi satın almıştı, büronun daha küçük ikinci odasının kapısında etkileyici duruyor, ama hiç kullanılmıyordu.

"Benim duyduğumu duyuyor musun, benim kokladığımı kokluyor musun, benim tattığımı tadıyor musun?" diye fısıldıyor ve ikinci odaya açılan kapıya yürüyor. Buradaki raflarda daha da anlamsız kâğıtlar istiflenmiş durumda. İki büyük dosya dolabı, (bir tanesinin tepesinde bir walkman duruyor. Birisi kilitli kapıyı vurup yanıt alamadığı zamanlar özür yerine geçiyor.) bir sandalye ve bir portatif merdiven var.

Bill merdiveni ana ofise götürerek masanın solunda açıyor. Evrak çantasını bunun tepesine oturtuyor. Sonra merdivenin ilk üç basamağını çıkarak uzanıyor (Bu arada paltosunun alt yarısı açılarak bacaklarına sarılıyor.) ve asılı tavan panolarından birini dikkatle yana çekiyor.

Bunun yukarsında karanlık bir boşluk var. Fakat içinden bazı teller ve borular geçmesine rağmen buranın amacı farklı. Yukarda toz ve

(en azından uzandığı bölümde yok) fare pisliği de yok; Bill ayda bir kere fare ilacı kullanıyor. İnip çıkarken giysilerinin temiz kalmasını istiyor, ama önemli olan bu değil. Önemli olan çalışmanıza ve çalışma alanınıza saygı duymak. Bunu ordudayken ormanda geçirdiği zaman içinde öğrendi ve bazen bunun, hayatta öğrendiği ikinci en önemli şey olduğunu düşünüyor. En önemlisi, kefaretin günah çıkarmanın yerini tuttuğu ve yalnızca kefaretin kimliği saptadığı. Bu, 1960'da on dört yaşındayken öğrenmeye başladığı bir dersti. Bu aynı zamanda günah çıkarma hücresine girip, "Tanrım beni bağışla, çünkü günah işledim," diyebildiği, sonra da her şeyi sayıp dökebildiği son yıldı.

Kefaret onun için önemli.

Boşluğun bayat kokulu karanlığında, *Tanrım kutsa beni,* diye düşünüyor. *Tanrı seni kutsasın, Tanrım beni kutsasın, Tanrı hepimizi kutsasın.*

Bu dar boşluğun yukarsında (Hafif bir esinti sürekli olarak toz kokusuyla asansörlerin iniltisini insana ulaştırıyor.) altıncı katın tabanı yer alıyor ve burada bir kenarı yetmiş beş santim uzunluğunda bir kapak var. Bu kapağı yapan Bill'in kendisiydi; aletlerle çalışmakta ustadır, Sharon tarafından beğenilen taraflarından biri de bu.

Bill kapağı yukarı itiyor, bu arada yukarının ölgün ışığı boşluğa sızıyor ve adam çantasını sapından yakalıyor. Başını boşluğa soktuğunda, şimdiki konumunun altı veya dokuz metre kuzeyindeki kalın banyo borularına suyun hücum ettiği duyuluyor. Bir saat sonra binadaki insanlar kahve içmek için çalışmalarına ara verecekleri zaman bu ses süreklilik ve kumsalda kırılan dalgalar gibi belli bir ritm kazanacak. Bill buna veya katlar arası öbür gürültülere dikkat etmiyor bile; onlara alışmış bir kere.

Dikkatle merdivenin en üstüne çıkıyor, sonra kendini aralıktan altıncı kattaki bürosuna çekerek Bill'i beşinci katta bırakıyor. O burada yine Willie oluyor. Lisede olduğu gibi. Bazen de Beysbol Willie diye tanındığı Vietnam'da olduğu gibi.

Bu üst kat ofisinin metal raflara dizilmiş kangallar, motorlar, çeşitli alet edevat ve masanın köşesine oturmuş filtreyi andırır cisimle esaslı bir atölye görünümü var. Ama bir büro da olduğu açık; burada bir yazı

makinesi, bir diktafon, bir GELEN/GİDEN sepeti (bunu ağzına kadar dolduran ve sürekli değiştirilen kâğıtlar da göz boyamak için) ve dosya dolapları var. Hem de çok sayıda dosya dolabı.

Duvarın birinde bir aileyi Şükran Günü yemeğinin başında dua ederken gösteren Norman Rockwell tablosu asılı. Masanın arkasında Saigon'daki bir fotoğraf stüdyosunda çekilmiş çerçeveli bir fotoğrafta asteğmen üniformasıyla Willie görülüyor. Fotoğraf Dong Ha mevkiinde bir helikopterin düştüğü alandaki yararlığı nedeniyle Gümüş Haç'la onurlandırılmasından kısa süre önce çekilmiş. Bunun yanı başında Willie'nin terhis belgesinin büyütülmüş bir kopyası çerçeve içinde yer alıyor. Belgedeki ad William Shearman, aldığı nişanlar da ayrıca anılıyor. Kent dışındaki bir yolda Sullivan'ın hayatını kurtarmıştı. Gümüş Haç'a eşlik eden övgüde öyle deniyor, Dong Ha'da hayatta kalanlar öyle diyor ve hepsinden önemlisi, Sullivan öyle diyor. San Francisco'daki hastaneyi boyladıklarında Sullivan'ın ilk söylediği söz bu oldu: *Sen hayatımı kurtardın arkadaş.* Willie o sırada Sullivan'ın yatağının kenarında oturuyordu. Bir kolu sargılı olan Willie'nin gözlerinin etrafına bir melhem sürülmüş, ama bunun dışında bir şeyi yok. Asıl ağır yaralanan Sullivan olmuştu. AP ajansı fotoğrafçısının resimlerini çektiği gündü bu. Fotoğraf ülke çapındaki gazetelerde... Bu arada Harwich *Journal*'da da yayınlanmıştı.

Bill Shearman'ı bir kat aşağıda bırakıp şimdi altıncı kat ofisinde dururken Willie, *elimi tuttu,* diye düşünüyor. Stüdyo fotoğrafıyla tezkeresinin yukarsında altmışlı yıllardan kalma bir poster asılı. Çerçeveli olmayan ve kenarları sararmaya başlamış bu kâğıtta barış simgesi görülüyor. Altında da kırmızı, beyaz ve mavi renklerde bir cümle: BÜYÜK AMERİKAN KUŞUNUN AYAK İZİ.

Elimi tuttu, diye düşünüyor yine. Evet, Sullivan bunu yapmış, Willie'nin de ayağa fırlamasına ve haykırarak koğuşun öbür ucuna koşmasına ramak kalmıştı. Sullivan'ın şöyle diyeceğine emindi: "Seninle arkadaşların Doolin ve O'Meara'nın ne yaptığınızı biliyorum. Kız bana söylemeyecek mi sandınız?" Ama Sullivan hiç de böyle bir şey söylememişti. Söylediği şu olmuştu: "Hayatımı kurtardın, arkadaşım, hemşehrim, hayatımı kurtardın. Oysa St. Gabe'in çocuklarından ne kadar

korkardık." Sullivan bunu söyleyince Willie onun, kendisiyle Doolin ve O'Meara'nın Carol Gerber'e yaptıklarından haberi olmadığını anlamıştı. Ama güvende olduğunu bilmek onu rahatlatmamıştı. Kesinlikle. Ve Willie gülümseyerek Sullivan'ın elini sıkarken, *Korkmakta haklıydın, Sully. Korkmakta yerden göğe kadar haklıydın* diye düşünmüştü.

Willie, Bill'in evrak çantasını masanın üstüne bırakıyor, sonra yüzükoyun yere uzanıyor. Başıyla kollarını katlar arasındaki rüzgârlı ve yağ kokulu karanlığın içine sokuyor, beşinci kat ofisinin tavan panosunu yerine oturtuyor. Artık tamam; zaten kimseyi beklemiyor. (Hiçbir zaman beklemedi; Batı Eyaletleri Arazi Analistleri'nin hiçbir zaman bir müşterisi olmadı.) ama güvende olmak daha iyi. Güvenliğe önem verilince üzülmezsin.

Beşinci kat ofisi güvenliğe alındıktan sonra Willie kapağı indiriyor. Kapak burada küçük bir halının altında gizli, halı da tahtaya süper bir tutkalla yapıştırılmış olduğundan kapak halıyı buruşturmadan ya da kaydırmadan kaldırılıp indirilebiliyor.

Willie ayağa kalkıp ellerinin tozunu siliyor, sonra dönüp evrak çantasını açıyor. Süs teli yumağını çıkarıp masanın üstünde duran diktafonun tepesine oturtuyor.

"İyi kız," diyor ve Sharon'un, canı isteyince -bu sık sık oluyor dapırlantadan farksız olabildiğini düşünüyor. Evrak çantasını yine kapıyor, sonra soyunmaya başlıyor. Bunu özenle ve metodik biçimde yaparak sabah altı buçukta yaptığı hareketleri tersine tekrarlıyor, sanki filmi sonundan başına doğru sarıyor. Üstündeki her şeyi çıkarıyor, iç donuyla siyah renkli diz boyu soketlerine varıncaya kadar her şeyini. Çıplak kalınca paltosunu, takım elbisesinin ceketini ve gömleğini dikkatle dolaba asıyor. Dolapta sadece bir tek başka giysi var, mont denemeyecek kadar ince olsa da idare edebilecek ağır bir kırmızı ceket. Bunun altında da evrak çantası diye nitelenemeyecek kadar büyük ve kutu benzeri bir cisim var. Willie, Mark Cross marka çantasını bunun yanına bırakıyor, sonra katına izine özen göstererek pantolonunu pantolon presinin arasına sıkıştırıyor. Kravat dolap kapısının arkasına vidalanmış çubuğa geçiriliyor ve orada yalnız başına uzun bir mavi dil gibi sarkık duruyor.

Yalınayak evrak dolaplarından birinin başına yürüyor. Bunun tepesinde üstünde kabartma işi, öfkeli bir kartal figürüyle CEPHEDE ÖLÜRSEM yazısı bulunan bir sigara tablası var. Tablanın içinde zincire bağlı bir çift madeni künye bulunuyor. Willie zinciri boynuna geçiriyor, sonra evrak dolabının alt çekmecesini çekiyor. En üstte özenle katlanmış haki renkli bir şort var. Şortu giyiyor. Çekmecede ayrıca beyaz soketler ve beyaz pamukludan bisiklet yakalı bir tişört bulunuyor. Künyelerin biçimi, tıpkı kol kasları gibi bunun üstünde özellikle göze çarpıyor. Kasları A Shau'yla Dong Ha'daki kadar çarpıcı değil, ama yaşı kırkına gelen bir erkeğe göre hiç fena sayılmazlar.

Şimdi, giyinme faslı bitmeden önce kefaret zamanı.

Başka bir evrak dolabına gidip ikinci çekmeceyi çekiyor. Buradaki klasörleri acele gözden geçiriyor, 1982 sonlarınkileri atlıyor, sonra bu yılınkilere sıra geliyor: ocak-nisan, mayıs-haziran, temmuz, ağustos, (Her nedense yazları daha çok yazmaya mecbur hissediyor kendini) eylül-ekim, en sonunda da sonuncu klasör: kasım-aralık. Masasının başına oturup sıkışık satırlarla doldurulmuş sayfaları hızla çeviriyor. El yazısında küçük değişiklikler var, ama özü aynı: *Gerçekten çok üzgünüm.*

Bu sabah yalnız on dakika kadar yazıyor. Kalemi kâğıdın üstünde gidip geliyor ve yine konunun özüne bağlı kalıyor: *Gerçekten çok üzgünüm.* Hesaplayabildiği kadarıyla bunu iki milyon defadan fazla yazmıştır... ve bu daha başlangıç. Gidip günah çıkartsa her şey daha çabuk olurdu, ama o, işi uzatmaktan yana.

Yazacaklarını tamamladıktan sonra -hayır, hiçbir zaman tamamlamıyor, sadece bugünlük tamamlıyor- yeni klasörü tamamlanmış olanların ve ilerde doldurulacak olanların arasına koyuyor. Sonra konsol yerine kullandığı evrak dolaplarına dönüyor. Soketleriyle fanilasının üstündekini açarken bir şeyler mırıldanmaya başlıyor; "Benim duyduğumu duyuyor musunuz?"u değil, The Doors'u, günün geceyi nasıl yok ettiği ve gecenin günü nasıl böldüğüyle ilgili olanı.

Sade bir mavi pamuklu gömlekle askerlerin giydiklerinden bir pantolonu üstüne giyiyor. Sonra orta çekmeceyi itip tepedekini açıyor. Burada da bir defterle bir çift çizme duruyor. Defteri alıp bir an kırmızı

deri kapağına bakıyor. Kapağında altın harflerle ANILAR diye yazılı. Ucuz bir defter. Daha iyisini de alabilirdi, ama insanın parasıyla alabileceği her şey üzerinde hakkı yoktur.

Yazın daha çok üzüntü kaleme alıyor, ama belleği görünürde uyuyor. Anıları kışın, özellikle Noel sıralarında uyanıyor. O zaman herkesin inanılmayacak kadar genç gözüktüğü kupürlerle ve fotoğraflarla dolu olan bu deftere bakmak istiyor.

Bugün defteri açmadan çekmeceye iade ediyor ve çizmeleri çıkarıyor. Pırıl pırıl cilalı bu çizmeler ve kıyamet gününe kadar dayanabilecekmiş gibi gözüküyorlar. Belki daha da fazla dayanırlar. Bunlar sıradan asker çizmeleri değiller, havacılara verilen atlama çizmeleri. Ama mesele yok. Aslında bir asker gibi giyinme peşinde değil. Bir asker gibi giyinmek istese bunu da yapardı.

Ama pasaklı görünmek, bir elekte tozun birikmesine izin vermek kadar anlamsız, bu nedenle nasıl giyindiğine dikkat ediyor. Pantolonunun paçalarını çizmelerinin içine sıkıştırmıyor tabii -gideceği yer aralık ayında Beşinci Cadde, ağustosta Mekong değil, dolayısıyla da yılanlar ve böcekler gibi sorunlar olmayacak- ama derli toplu görünmek istiyor. İyi görünmek onun için en az Bill kadar, belki daha da fazla önemli. İnsanın işine ve savaş alanına saygı duyması ne de olsa kendi kendisine saygı duymasıyla başlar.

Son iki kalem eşya dosya dolabının üst çekmecesinin arkasında: bir tüp fondötenle bir kavanoz saç jölesi. Fondötenin bir parçasını sol avucunun içine sıkıyor, sonra bunu alnından başlayarak ense köküne kadar inmek suretiyle sürmeye başlıyor. Uzun bir deneyimden kaynaklanan rahatlıkla çalışıyor ve tenine orta karar bir güneş yanığı tonu veriyor. Bu da olduktan sonra saçlarına biraz jöle sürüyor ve tekrar tarıyor, saç ayırımını örtüyor ve saçlarını alnından dümdüz arkaya yapıştırıyor. Bu son ve en küçük ayrıntı, ama belki en etkilisi. Bir saat önce Grand Central'dan çıkarak işine giden adamdan geriye hiçbir iz kalmamış bulunuyor; küçük kilere açılan kapının arkasına ilişmiş aynadaki adam işi bitmiş bir paralı askere benziyor. Güneş yanığı yüzde bir tür sessiz ve saygılı gurur var, insanların uzun süre bakmayacakları bir şey. Bakacak olsalar kederlenecekler. Willie böyle olduğunu biliyor,

bunu gördü çünkü. Niçin öyle olması gerektiğini sorgulamıyor. Kendisine sorgusuz sualsiz bir dünya kurmuş ve bundan hoşlanıyor.

Kilerin kapısını kapıyarak, "Güzel," diyor. "İyi görünüyorsun asker."

Tersine çevrilebilir türden olan kırmızı ceketi ve kutuya benzer çantayı almak için dolabın başına dönüyor. Ceketi şimdilik masasının önündeki sandalyenin arkasına geçiriyor, çantayı ise masanın üstüne koyuyor. Çantanın kilidini açıp kapağı sağlam menteşelerinin üzerinde arkaya deviriyor. Şimdi sokak satıcılarının, içinde ucuz saatlerini ve sahte altın zincirlerini sergiledikleri mahfazaya benzer çantalara benziyor. Willie'nin çantasında birkaç eşya var, içlerinden biri de çantaya sığmak için ikiye bölünmüş bir nişan. Soğuk havalarda ele geçirilen türden bir çift eldiven, üçüncü eldiveni ise hava sıcakken giyer. Eldiven çiftini çantadan alıyor, (Onlara bugün ihtiyacının olacağı ortada.) sonra da kalın bir ipe bağlı nişanı çıkarıyor. İp iki yandaki kartonda açılmış deliklerden geçirilip düğümlendiğinden Willie nişanı boynuna asabiliyor. Çantayı yine kapıyor, ama kilidi kapamaya gerek görmüyor, nişanı da üstüne koyuyor; masanın üstü çok karışık olduğundan burası üstünde çalışabileceği biricik düzgün yüzey.

Bir ezgi mırıldanarak masanın diz girintisinin yukarsındaki çekmecesini açıyor, kalemlerin, kola tüplerinin, ataşların ve not karnelerinin arasında el yordamıyla aranıyor ve sonunda tel raptiyesini buluyor. Sonra süs teli yumağını açıp nişanının dörtgeninin etrafına sarıyor. Telin fazlasını kesiyor ve uçlarını bağlıyor. Onu bir an yükseğe tutup nasıl göründüğüne bakıyor ve eserini beğeniyor.

"Kusursuz!" diyor.

O sırada telefon çalınca irkiliyor, birdenbire küçülüp sertleşen uyanık bakışlı gözlerle dönüp aygıta bakıyor. Telefon bir kere çalıyor. Sonra iki kere, üç kere çalıyor. Dördüncü çalışta makine devreye girerek onun bu ofisteki sesiyle yanıt veriyor.

Willie Shearman, "Burası Midtown Isıtma ve Soğutma Servisi," diyor. "Şu an size yanıt veremeyeceğimiz için zil sesinden sonra mesajınızı bırakın."

Bip-bip.

Willie gergin bir yüzle ve ellerini yeni dekore edilmiş nişanının yukarsında yumruk yaparak dinliyor.

Makineden gelen ses, "Alo, ben Nynex Sarı Sayfalar'ından, Ed," diyor, Willie de farkında olmadan tuttuğu soluğunu salıveriyor. Bu arada elleri de gevşiyor. "Sarı Sayfalar'daki ilan alanınızı nasıl genişletebileceğinizi, aynı zamanda da yıllık faturanızdan büyük paralar tasarruf edebileceğinizi öğrenmek için şirketinizin temsilcisi lütfen 1-800-555-1000'den bizi arasın. Hepinize iyi tatiller ve teşekkür ederim."

Klik.

Willie telesekretere tekrar konuşmasını -kendisini tehdit etmesini, belki de kendi kendini suçladığı her konuda onu suçlamasını- beklermiş gibi biraz daha bakıyor, ama hiçbir şey olmuyor.

Bunun üzerine süslenmiş nişanı tekrar çantanın içine koyuyor ve bu kez çantayı kilitliyor. Çantanın önüne bir etiket yapıştırılmış, verdiği mesajın iki yanı küçük Amerikan bayraklarıyla süslü. Mesajda HİZMET ETMEKTEN GURUR DUYDUM deniliyor.

Willie ofisten çıkıyor, buzlu camında MIDTOWN ISITMA VE SOĞUTMA SERVİSİ yazılı kapıyı arkasından örtüyor ve kilitlerinin üçünü de kapıyor.

Sabah 9:45

Koridorun yarı yerinde Garowicz Finansal Planlama'nın fıçı gibi muhasebecilerinden Ralph Williamson'u görüyor. (Willie'nin görebildiği kadarıyla Garowicz'deki bütün muhasebeciler fıçı gibi.) Ralph'ın pembe ellerinden birinde tahta küreğe zincirle bağlı eski bir anahtar var. Willie gördüklerinden, çişini yapma ihtiyacındaki bir muhasebeciye bakmakta olduğu sonucu çıkarıyor. Bir küreğin üstünde bir anahtar! *Lanet olası bir küreğin üstündeki lanet olası bir anahtar size kilise okulunun keyiflerini hatırlatmazsa, o çeneleri kıllı rahibeleri ve ellere çarpılan o tahta cetvelleri hatırlatmazsa, hiçbir şey hatırlatmayacaktır*, diye düşünüyor. Hem biliyor musunuz? Ralph Williamson büyük olasılıkla bir küreğin üstünde o anahtarın bulunmasından hoşlanıyor, tıpkı evindeki duşun SICAK musluğuna tavşan ya da sirk soytarısı biçiminde bir sabunun iple asılı olmasından hoşlanması gibi. Hoşlanıyorsa ne olacak yani? Yargılamayın ki, sizi de yargılamasınlar.

"Hey Ralphie, ne var, ne çok?"

Dönüp Willie'yi görünce Ralph'ın yüzü gülüyor. "Hey, mutlu Noel'ler."

Ralph'ın gözlerindeki anlam Willie'yi gülümsetiyor. Tombul küçük hergele onu çok seviyor. Niçin sevmesin ki? Ralph öyle derli toplu bir adama bakıyor ki.

"Sana da mutlu Noel'ler, dostum." Willie (yüzüne uymayan beyazlıktaki elini gizleyen) eldiven geçirilmiş elini avucu yukarıya çevrili olarak uzatıyor. "Beş tane indir!"

Ralph çekingen bir gülümseyişle denileni yapıyor.

"On tane indir!"

Ralph da tombul pembe elini çevirip uzatarak Willie'nin onu tokatlamasına izin veriyor.

Willie, "O kadar hoşuma gitti ki, tekrar yapmalıyım!" diyor ve Ralph'a beş şaplak daha indiriyor. "Noel alışverişlerini tamamladın mı, Ralphie?"

Ralph, "Hemen hemen," diyerek sırıtıyor ve banyo anahtarını şıngırdatıyor. "Evet, hemen hemen. Ya sen Willie?"

Willie ona göz kırpıyor. "Nasıl olduğunu bilirsin, kardeş. İki üç kadınım var ve onların bana birer hatıra almalarına izin veriyorum."

Ralph'ın hayran hayran gülümsemesi bilmediğini, fakat bilmek istediğini anlatıyor. "İş telefonu geldi mi?"

"Bütün bir günü dolduracak kadar. Biliyorsun tam mevsimi."

"Bana sorarsan, senin için her zaman tam mevsimi. İşler iyi olmalı. Neredeyse hiç ofisinde değilsin."

"Tanrı işte bu yüzden bize telesekreterler verdi, Ralphie. Yoluna devam etsen iyi olacak, yoksa en iyi gabardin pantolonunda yaş bir leke ortaya çıkacak."

Ralph gülerek (biraz da kızararak) tuvaletin yolunu tutuyor.

Willie, elinde çantasıyla asansörlere yöneliyor. Bu arada gözlüğünün hâlâ öteki şeyle ceket cebinde olup olmadığını kontrol ediyor. Oradalar. İçinde gıcır gıcır yirmi dolarlık banknotlar bulunan şişkin zarf orada. Banknotlar on beş tane. Çavuş Wheelock'un küçük ziyaretinin zamanı; Willie onu bir gün önce bekliyordu. Belki yarından önce gelmeyecek, ama Willie ziyaretin bugün olacağına bahse girebilir... Ho-

şuna gitmese de. Ama dünya böyle işte, işinizi yürütmek için rüşvet vermek zorundasınız. Ama yine de içerliyor adam. Bazı günler Jasper Wheelock'un kafasına bir kurşun sıkmanın ne kadar hoş olacağını düşünüyor. Ormanda bazen böyle oluyordu. Böyle olması *gerekiyordu*. Örneğin, Malenfant olayındaki gibi. Sivilceleri ve iskambil desteleriyle o orospu çocuğu.

Evet, ormanda her şey farklıydı. Ormanda daha büyük bir yanlışı önlemek için bazen yanlış bir şey yapmak zorundaydınız. Bu tür davranış öncelikle yanlış yerde olduğunuzu gösteriyor, ama bir kere çorbanın içine düşünce yüzmek zorundasınız. O ve Bravo Bölüğü'ndeki adamları yalnız bir iki gün Delta Bölüğü'nün çocuklarıyla beraberdiler, onun için Willie'nin Malenfant'la ilgili fazla bir deneyimi yoktu, ama sinir bozucu, tiz sesini unutmak zordu, ayrıca, Malenfant'ın, sonu gelmeyen King oyunlarında birisi attığı kartı geri almaya kalkışınca bağırdığı bir şeyi anımsıyordu: "Olamaz, mankafa! Atılan kart oynanmış sayılır!"

Malenfant hergelenin biri olabilirdi, ama bu konuda haklıydı. Kartlarda olduğu gibi hayatta da atılan oynanmış sayılıyordu.

Beşinci katta durmayan asansör onu artık rahatsız etmiyor. Bill Shearman'la aynı katta çalışan kimselerle defalarca binanın lobisine inmişti ve onu tanımamışlardı. Tanımaları gerekirdi, bunu biliyordu, ama tanımamışlardı işte. Bunun nedeni giysi değişikliği ve makyaj olsa da sonra saçlarda karar kıldı. Ancak içinden bunların hiçbiri olmadığını biliyordu. Hatta neden, içinde yaşadıkları dünyanın uyuşuk duygusuzluğu bile olamazdı. Yaptığı işler o kadar da köklü sayılmazdı; asker pantolonuyla çizmeleri ve biraz kahverengi fondöten kılık değiştirmek demek değildi. Açıklamasını bilmediği için, fazla üstünde durmuyor. Bu tekniği de daha birçokları gibi Vietnam'da öğrenmişti.

Genç zenci hâlâ lobi kapısının dışında (Eski eşofman üstünün kapişonunu arkaya atmıştı.) bekliyor ve plastik bardağını Willie'ye uzatıyor. Bay Tamirci çantasını bir elinde tutan züppenin gülümsediğini görüyor ve kendi gülümsemesi de bütün yüzüne yayılıyor.

Bay Tamirci'ye, "Bana küçücük bir yardım nasıl, dostum?" diye soruyor.

Willie hâlâ gülümseyerek, "Yolumun üstünden çekil, tembel mankafa, işte bu kadar," diyor. Delikanlı bir adım gerileyerek Willie'ye şok halinde bakıyor. Söyleyecek bir şey bulana kadar Bay Tamirci bina blokunun yarısına gelmiş bulunuyor ve eldivenli elindeki çantayı sallayarak alışveriş kalabalığının içinde gözden kayboluyor.

Sabah 10:00

Whitmore Oteli'ne giriyor, lobiden geçiyor ve yürüyen merdivenle tuvaletlerin bulunduğu asma kata çıkıyor. Gün içinde onu kaygılandıran kısım sadece bu, nedenini ise bilmiyor. Muhakkak olan bir şey varsa, otel tuvaleti gezileri sırasında, öncesinde veya sonrasında hiçbir şeyin olmaması. (Kent ortasında yaklaşık iki düzinesini ziyaret ediyor.) Başına bir terslik gelecek olursa bunun otel tuvaletinde olacağından emin. Çünkü bundan sonra olanlar Bill Shearman'ı Willie Shearman'a dönüştürmekten farklı. Bill ve Willie kardeşler, belki de ikizdirler, birinden ötekine geçmek ise çok normal geliyor insana. Ama çalışma gününün son değişimi -Willie Shearman'dan Kör Willie Garfield'e dönüşmek çok farklı. Sonuncu değişimin karanlık ve gizli bir yanı var. Bu iş tamamlanıp beyaz bastonunu önünde yere vura vura sokağa çıkana kadar kendini, eski derisini atıp yenisinin sertleşmesini bekleyen bir yılan gibi hissediyor.

Etrafına bakınınca erkekler tuvaletinin belki bir düzine bölmesinin, ikincisinin kapısının altındaki bir çift ayak dışında boş olduğunu görüyor. Birisi hafifçe öksürerek genzini temizliyor. Bir gazete hışırdıyor. Terbiyeli bir osuruğun *ffft* sesi duyuluyor.

Willie sıranın sonuncu bölmesine giriyor. Çantasını yere bırakıyor, kapıyı sürgülüyor ve kırmızı ceketini çıkarıyor. Bunu ters yüz ediyor. Ceketin öbür yüzü zeytin yeşil. Bir tek hareketle eski bir askerin savaş meydanı ceketi oluyor. Yaratıcı yanı olan Sharon, ceketin bu yüzünü bir ordu fazlası dükkânından almış, onu kırmızı ceketin içine dikebilmek için de astarını yırtıp çıkarmıştı. Ancak dikmeden önce cekete bir üsteğmen rütbesi iliştirmiş, adla birlik bantlarının olması gereken yere siyah kumaş şeritleri uygulamıştı. Ondan sonra giysiyi belki otuz kere

yıkamıştı. Bütün işaretler artık silindiler, fakat olmaları gereken yerler hemen göze batıyor; kumaş kollarla sol göğüste daha yeşil, askerî birliklerin görür görmez tanıyacakları yerlerde daha yeni.

Willie ceketi kancaya asıyor, tuvaletin üstüne oturuyor, sonra çantayı alıp bacaklarının üstüne yerleştiriyor. Çantayı açıyor, ikiye bölünmüş bastonu çıkarıyor ve parçaları birbirine ekliyor. Onu altındaki bir yerinden tutarak oturur durumdayken uzanıyor ve bastonun sapını ceketinin tepesine geçiriyor. Sonra çantayı kapıyor, iş tamam sesini taklit etmek için (belki gereksiz, ama emin olmak daha iyi) rulodan biraz kâğıt alıyor, sonra da sifonu çekiyor.

Bölmeden çıkmadan önce ceketin, rüşvet zarfının bulunduğu cebinden gözlüğü çıkarıyor. Gözlerin etrafını saran gözlükler bunlar. Ama görenleri karşısındakinin eski bir asker olduğuna inandırdığı, ayrıca, kimse yanlardan bile gözlerine bakamayacağı için işi açısından yararlı.

Willie Shearman, Whitmore'un asma kat tuvaletinde kalıyor. Tıpkı Bill Shearman'ın Batı Eyaletleri Arazi Analistleri'nin beşinci kat ofisinde kalışı gibi. Dışarı çıkan adam -asker ceketli, gözlüklü ve bastonunu hafif hafif yere vurarak yürüyen adam- Kör Willie, yani Gerald Ford'un günlerinden beri Beşinci Cadde'nin alışılmış bir siması.

Asma katın küçük lobisinden merdivene doğru yürürken (Körler yanlarında biri olmadan hiçbir zaman yürüyen merdivenleri kullanmazlar.) kırmızı bleyzer giymiş bir kadının ona doğru geldiğini görüyor. Aralarındaki koyu renge boyalı merceklerin öbür tarafından bakınca, çamurlu suda yüzen egzotik bir balığa benziyor kadın. Tabii konu yalnız gözlük değil; bu öğleden sonra saat iki sularında gerçekten kör olacak. Tıpkı John Sullivan ve kim bilir daha kaç kişiyle '70'li yıllarda Dong Ha eyaletinde helikopterle hastaneye nakledilirken kör olduğunu haykırışı gibi. Sullivan'ı yolun üstünden kaldırırken, "Kör oldum," diye haykırıyordu, oysa tam anlamıyla olmamıştı. Patlamayı izleyen beyaz ışıltı içinde Sullivan'ın yerde yuvarlandığını, bir yandan da dökülen bağırsaklarını tutmaya çalıştığını görmüştü. Sullivan'ı yerden kaldırmış ve onu hantalca omzuna atarak koşmaya çalışmıştı. Sullivan, Willie'den daha iriydi, çok daha iri, Willie'nin de böyle bir yükü nasıl taşıyabildiğine aklı ermiyordu, ama na-

sıl olduysa helikopterlerin beklediği açıklığa kadar taşıyabilmişti. Tanrı sizden razı olsun helikopterler. Açıklığa kadar koşmuştu. O sırada etrafından mermiler vınlayıp geçiyor, mayının ya da bubi tuzağının patladığı yerdeki patikada Made in America vücut parçaları patikanın her tarafına saçılmış bulunuyordu.

Sullivan sırtında, onun kanının üniformasını ıslattığını hissederken bir yandan, "Kör oldum," diye bağırmıştı. Sullivan da o sırada haykırmaktaydı. Sullivan sesini kesmiş olsaydı, Willie acaba onu omzundan aşağı kaydırır ve pusudan kurtulmaya çalışarak tek başına koşar mıydı? Herhalde hayır. Çünkü o vakte kadar Sullivan'ın gerçekte kim olduğunu, doğduğu kentteki Sully, aynı kentten Carol Gerber'le çıkan Sully olduğunu öğrenmişti.

"Kör oldum, kör oldum, kör oldum!" Sullivan'ı taşırken Willie Shearman böyle bağırıyordu. Dünyanın büyük kısmının patlama etkisiyle bembeyaz gözüktüğü bir gerçekti. Ama mermilerin yaprakların arasından fırlayıp ağaç gövdelerine çarptığını, günün daha erken saatlerinde kentte olan bir adamın elini aniden boğazına götürdüğünü Willie hâlâ hatırlıyor. Kanın o adamın parmaklarının arasından fıskıye gibi fışkırarak üniformasını kızıla boyadığını gördüğünü hatırlıyor. Delta Bölüğü'nden olan adamlarından bir diğeri -adı Pagano'ydu- o adamı belinden kavramış ve fazla bir şey göremeyerek sendeleyen Willie Shearman'ın yanından itip kakarak geçirmişti. Willie bir yandan, "Kör oldum, kör oldum, kör oldum," diye bağırıyor, bir yandan da Sullivan'ın kanının kokusunu alıyordu. Helikopterde o beyazlık daha da yoğunlaşmıştı. Yüzü, saçları ve saç derisi yanmıştı, dünya da beyazdı. Kavrulmuştu ve tütüyordu bu cehennem kaçkını. Asla bir daha görmeyeceğini sanmıştı ve bu onu rahatlatmıştı. Ama görmüştü tabii.

Zaman içinde görmüştü.

Kırmızı bleyzerli kadın yanına ulaşmıştı. "Size yardım edebilir miyim, bayım?" diye soruyor.

Kör Willie, "Hayır, bayan," diyor. Aralıksız yere vuran baston duruyor ve boşluğu yokluyor. Dansçı gibi bir ileri, bir geri sallanıyor, merdivenin yanlarını araştırıyor. Kör Willie başını eğiyor, sonra dikkatli, fakat güvenle adım atarak tıkışık çantayı tutan eliyle trabzana dokunana kadar ilerliyor.

Trabzanı kavrayabilmek için çantayı bastonlu eline geçiriyor, sonra kadına doğru dönüyor. Doğrudan yüzüne değil de biraz yana bakmaya dikkat ederek kadına gülümsüyor. "Hayır, teşekkür ederim - iyiyim. Mutlu Noel'ler."

Bastonu ilersine vurarak ve koca çantayı bastona rağmen kolaylıkla tutarak ilerliyor. Çanta tabii ki hafif, neredeyse boş. Sonra durum fazlasıyla değişecek.

Sabah 10:15

Beşinci Cadde tatil günleri için donatılmış, ama Willie parıltıları ve güzellikleri zor fark ediyor. Sokak lambaları çobanpüskülünden çelenklerle süslü. Büyük mağazalar, dev kırmızı kurdelelerle bezeli gösterişli Noel paketlerine dönüşmüşler. Çaprazlamasına on iki metre olması gereken bir çelenk Brooks Kardeşler'in vakur bej cephesini süslüyor. Saks'ın görkemli camekânında bir 'haute couture' mankeni (yüzünde ağır başlı bir anlam, memesiz ve kalçasız bir vücutla) bir Harley-Davidson motosikletinin üstüne ata biner gibi oturmuş. Başında bir Noel Baba külahı, üstünde kürk süslemeli bir motosikletli ceketi, ayaklarında da diz boyu çizmeler. Motosikletin didonundan küçük gümüş çanlar sallanıyor. Yakında bir yerde gezginci şarkıcılar *Sessiz Gece*'yi söylüyorlar; Kör Willie'nin favori şarkısı değil bu, ama "*Benim Duyduğumu Duyuyor musun?*'dan kat kat iyi.

Her zaman durduğu yerde, St. Patrick Kilisesi'nin önünde ve Saks' ın karşısında duruyor. Paketlerle yüklü insanlar önünden geçiyorlar. Hareketleri şimdi sade ve vakur. Erkekler tuvaletindeki rahatsızlığı, her şeyin meydana çıkması korkusu geçti. Kendini hiçbir zaman buraya geldiğindeki kadar Katolik hissetmiyor. Ne de olsa St. Gabe'in çocuklarından biri o; üstünde bir haç taşıyor, beyaz keten cüppeyi giyiyor, papaza yardımcı koro çocuğu olma sırasını savıyor, günah çıkartma hücresinde diz çöküyor, cumaları da nefret ettiği mezgit balığını yiyordu. O hâlâ birçok bakımdan bir St. Gabe çocuğu, üç kişiliğinin de ortak yanı bu. Yalnız son günlerde günah çıkartmak yerine kefaretini ödüyor ve cennete git-

me güvenini kaybetmiş durumda. Bugünlerde bütün yapabildiği umut etmek.

Yere bağdaş kuruyor, çantanın kapağını kaldırıyor ve kent merkezinin ötesinden gelenlerin, üstüne yapıştırılmış etiketi görecekleri yöne çeviriyor. Sonra üçüncü eldiveni çıkarıyor; 1960 yazından beri onda olan beysbol eldivenini. Eldiveni çantanın yanına bırakıyor. Hiçbir şeyin beysbol eldiveni olan bir kör kadar insanların yüreğini parçalamadığını keşfetti çünkü. Amerika Tanrı senden razı olsun.

Son olarak tellerle süslenmiş yaftayı alarak ipini başından geçiriyor. Yafta ceketinin önüne yaslanmış durumda.

AMERİKAN ORDUSU EMEKLİLERİNDEN WILLIAM J. GARFIELD
QUANG TRI, THUA THIEN, TAM BOI VE A SHAU'DA HİZMET ETTİM
1970'DE DONG HA EYALETİNDE GÖZLERİMİ KAYBETTİM
1973'DE MİNNETTAR BİR HÜKÜMET TARAFINDAN
İMTİYAZLARIMDAN YOKSUN EDİLDİM
1975'DE EVİMİ KAYBETTİM
DİLENDİĞİM İÇİN UTANIYORUM, AMA OKUYAN BİR OĞLUM VAR
EĞER MÜMKÜNSE HAKKIMDA İYİ DÜŞÜNÜN

Bu soğuk ve kar yağışına gebe günün beyaz ışığının koyu renk camlı gözlüğünün üstünden kayması için başını kaldırıyor. Çalışma şimdi başlıyor, hem de kimsenin bilemeyeceği kadar zor bir çalışma. Asker duruşunun bile bir şekli var; bu, geçit törenlerindeki rahat vaziyetinin aynı değil, ama buna yakın. Baş dik durmalı, binlercesinin, on binlercesinin önünden geçtiği insanlara, insanların içine bakmalı. Eller siyah eldivenlerinin içinde dümdüz aşağı sarkmalı, rütbe ve işaretlerini pantolonunu ya da başka şeyleri kurcalamamalı. O kırgınlık ve ezik gurur havasını yansıtmaya devam etmeli. Utanç veya utandırmak duyguları, hepsinden önemlisi, herhangi bir delilik belirtisi olmamalı. Kendisiyle konuşulmadıkça konuşmuyor ve ancak kendisiyle nazik bir dille konuşulduğu zaman konuşuyor. Niçin gerçek bir iş bulmadığını veya imtiyazlarından yoksun edilmekle neyi kastettiğini soranlara bir yanıt vermiyor. Onu sahtekârlıkla suçlayanlarla veya babasının sokak köşelerinde dilenerek onu okutmasına göz yuman bir oğulu aşağıla-

yanlarla da tartışmıyor. Bu çok kesin kuralı yalnız bir kere, 1981'in boğucu sıcaklıktaki bir öğleden sonra bozduğunu anımsıyor. Bir kadın ona öfkeyle, "Oğlunuz hangi okula gidiyor?" diye sormuştu. Kadının neye benzediğini bilmiyor, saat dört olmuştu, o ise en az iki saattir kördü, ama öfkenin, tıpkı eski bir şilteden püsküren tahtakuruları gibi dört bir yana saçıldığını hissetmişti. Kadın ona bir anlamda Malenfant'la tiz sesini anımsatmıştı. Hangi okul olduğunu söyleyin, ona bir köpek pisliği postalamak istiyorum. Willie, sesin geldiği yöne dönerek zahmet etmeyin demişti. Bir yere postalamak istediğiniz köpek pisliğiniz varsa, onu Johnson'a yollayın. Federal Express postayı cehennemde de sahibine ulaştırmalı, başka her yere ulaştırıyor.

Arkasında kaşmir palto olan bir adam, "Tanrı sizden razı olsun, dostum," diyor. Sesi heyecandan titriyor. Ama Kör Willie Garfield şaşırmış değil. O daha neler duymuştu, neler. Şaşılacak kadar çok müşterisi paralarını dikkatle ve adeta saygıyla beysbol eldiveninin içine bırakırlar. Ama kaşmir paltolu adam sadakasını, ait olduğu yere, açık çantanın içine bırakıyor. Beşlik bir banknot. Çalışma günü başladı.

Sabah 10:45

Şu ana kadar işler yolunda. Willie bastonunu dikkatle yere, yanına bırakıyor, bir dizinin üstüne abanıyor ve beysbol eldiveninin içindeki paraları kutunun içine boşaltıyor. Sonra, hâlâ iyi görebildiği halde ellerini banknotların arasında dolaştırıyor. Eline alıyor, şapkanın içinde dört veya beş yüz olmalı, bu da üç bin dolar kazançlı bir günde olduğunu gösteriyor, yılın bu mevsimi için pek parlak değil, ama kötü de sayılmaz. Onları rulo yapıyor ve etraflarına bir lastik geçiriyor. Arkasından, çantadaki bir düğmeye dokunmasıyla çantanın sahte tabanı yaylar üstünde aşağı çöküyor ve bozuklukları çantanın dibine düşürüyor. Willie banknot rulosunu da bunlara katıyor. Ne yaptığını gizlemeye kalkışmıyor, bu yüzden utanç da duymuyor; bunca yıldır bunu yaptığı halde kimse onu soymaya kalkışmadı. Bunu deneyecek sersemin vay haline.

Willie düğmeyi salıvererek sahte tabanın yerine oturmasını sağlıyor ve tekrar ayağa kalkıyor. Anında bir el sırtına yapışıyor.

Elin sahibi, "İyi Noel'ler, Willie," diyor. Kör Willie onu sürdüğü losyonun kokusundan tanıyor.

Willie, "İyi Noel'ler, Çavuş Wheelock," diye karşılık veriyor. Başı soru sorar gibi hafif yukarı kalkmış durumda. Elleri yanlarına sarkıyor, cilalı çizmelerin içindeki ayakları rahat vaziyeti olamayacak kadar bitişik ama hazır ol denilebilecek kadar da bitişik değil. "Bugün nasılsınız, efendim?"

Wheelock, "Hem de çok iyiyim, orospu çocuğu. Beni tanırsın, daima iyiyimdir," diyor.

O sırada parlak kırmızı renkte bir kazağı göz önüne seren önü açık paltolu bir adam geliyor. Saçları kısa, tepesinde siyah, şakaklarında ise kırlaşmış. Yüzünde Kör Willie'nin hemen tanıdığı taştan oyulmuş gibi, ciddi bir anlam var. Elinde iki çanta tutuyor; biri Saks'dan, öbürü Bally'den. Durup etiketteki yazıları okuyor.

"Dong Ha mı?" diye birdenbire soruyor. Bir yerin adını okur gibi değil de, kalabalık bir sokakta eski bir tanıdığı görmüş gibi konuşuyor.

Kör Willie, "Evet, efendim," diyor.

"Komutanınız kimdi?"

"Yüzbaşı Bob Brissum, efendim. Onun üstündeki komutanımız da Albay Andrew Shelf'di."

Önü açık palto giyen adam, "Shelf'den söz edildiğini duydum," diyor. Yüzü birdenbire farklı görünüyor. Köşe başındaki adama doğru yürürken yüzü Beşinci Cadde'ye ait bir yüz gibi görünüyor. Şimdi ise öyle birine benzemiyor. Ekliyor. "Ama kendisiyle hiç karşılaşmadım."

"Hizmet süremin sonlarında yüksek rütbe sahipleriyle pek karşılaşmadık, efendim."

"A Shau Vadisi'nden çıktıysan buna hiç şaşmam. Öyle değil mi?"

"Evet, efendim. Dong Ha'yı vurduğumuzda komuta zinciri kopmuştu. Ben bu arada başka bir teğmenle işbirliği yapmıştım. Adı Dieffenbaker."

Kırmızı kazaklı adam yavaşça başını sallıyor. "Yanılmıyorsam, o helikopterler düştüğünde sizler oradaydınız."

"Doğru, efendim."

"O zaman daha sonra da oradaydınız. Yani..."

Kör Willie onun tamamlamasına olanak vermiyor. Wheelock'un losyonu her zamankinden daha keskin olarak burnunun içinde. Adam, tıpkı ateşli bir randevunun bitimindeki seks tutkunu bir genç gibi kulağının içine soluyor. Wheelock onun bu numarasını hiçbir zaman yutmamıştı ve Kör Willie köşesinde rahat bırakılmak ayrıcalığı için yüklü bir para ödediği halde, Wheelock'un hâlâ işi yüzüne gözüne bulaştırmasını dileyecek kadar polis olduğunu biliyor. Wheelock kısmen de olsa bunun için çaba bile gösteriyor. Ama bu dünyanın Wheelock'ları sahte gözüken şeyin her zaman sahte olmadığını hiçbir zaman anlamayacaklardır. Sorunlar bazen ilk bakışta gözüktüklerinden biraz daha karmaşıktırlar. Bir politik fıkra ve kalitesiz sinema yazarları için koltuk değneği olduğu yıllarda Vietnam'ın ona öğretmek zorunda olduğu başka bir şeydi bu.

Saçları kırlaşmış adam, "Altmış dokuzla yetmiş zorlu yıllardı," diyor. Ağır bir sesle konuşuyor. "3/187'yle Hamburger Tepesi'nde olduğumdan A Shau ile Tam Boi'yi biliyorum. 922 numaralı yolu anımsıyor musun?"

Kör Willie, "Evet, efendim, Zafer Yolu," diyor. "Orada iki arkadaşımı kaybettim."

Önü açık paltolu adam, "Zafer Yolu," diyor ve birden bin yaşında görünüyor. Üstündeki kırmızı kazak da komik bir şey yaptıklarını sanan yaramaz çocuklar tarafından bir müze mumyasının üstüne geçirilmişçesine müstehcen duruyor. Gözleri belki yüz ufkun üzerinde. Sonra buraya, yakınlardaki çanların çıkardıkları kızak zillerine benzer sesi duyduğu bu sokağa dönüyor. Adam çantalarını pahalı ayakkabılarının arasına koyuyor ve iç cebinden domuz derisi bir cüzdan çıkarıyor. Onu açıyor, kalın bir banknot tomarını karıştırıyor.

"Oğlun nasıl, Garfield?" diye soruyor. "Okulda iyi notlar alıyor mu?"

"Evet, efendim."

"Kaç yaşında?"

"On beş yaşında, efendim."

"Bir devlet okulunda mı?"

"Hayır, bir kilise okulunda efendim."

"Mükemmel. Eğer Tanrı isterse kahrolası Zafer Yolu'nu hiçbir zaman görmeyecek." Önü açık paltolu adam cüzdanının içinden bir

banknot çıkarıyor. Kör Willie, Wheelock'un salıverdiği soluğu duyduğu kadar hissediyor da. Bir yüzlük olduğunu bilmek için banknota bakmasına gerek yok.

"Size katılıyorum, efendim. Tanrı isterse."

Paltolu adam banknotla Willie'nin eline dokunuyor, eldivenli el çıplakmış ve ona sıcak bir şey değdirilmiş gibi geri çekilince şaşırmış görünüyor.

Kör Willie, "Mümkünse onu çantamın ya da beysbol eldivenimin içine koyun, efendim," diyor.

Paltolu adam kaşlarını hafifçe çatarak ona bir an bakıyor, sonra anlamış görünüyor. Eğilip banknotu bir yanına mavi mürekkeple GARFIELD yazılmış eldivenin içine koyuyor, sonra elini ön cebine atarak içinden bir avuç dolusu bozukluk çıkarıyor. Bunları banknotun havalanmaması için ihtiyar Benjamin Franklin'in yüzünün üstüne saçıyor, Sonra doğruluyor. Gözleri yaşlı ve kanlanmış.

Kör Willie'ye, "Sana kartımı vereyim mi?" diye soruyor. "Seni bir sürü emekli asker örgütüyle temasa geçirebilirim."

"Teşekkür ederim, efendim. Bunu yapabileceğinize eminim, ama size duyduğum tüm saygıya rağmen reddetmek zorundayım."

"Çoğunu denedin mi?"

"Evet, bazılarını denedim, efendim."

"Cepheden sonra nereye sevk edildin?"

"San Francisco'ya, efendim." Willie kısa bir duraklamadan sonra ekliyor. "Kedicik Sarayı'na."

Paltolu adam buna içtenlikle gülüyor. Yüzü kırışınca, gözlerine dolmuş yaşlar yorgun yüzüne akıyor. "Kedicik Sarayı ha!" diye bağırıyor. "On yıldan beri oradan söz edildiğini duymamıştım! Her yatağın altında bir lazımlık, her yorganın altında da çıplak bir hemşire. Doğru, değil mi? Üstlerinden hiç çıkarmadıkları renkli boncuklar dışında anadan doğma çıplaktılar."

"Doğru söylüyorsunuz, efendim."

"İyi Noel'ler, asker." Paltolu adam tek parmakla bir selam çakıyor.

"Size de iyi Noel'ler, efendim."

Paltolu adam çantalarını alıp yoluna devam ediyor. Bir daha da arkasına bakmıyor. Bakmış olsa da Kör Willie görmeyecekti; dünyası artık hayallerden ve gölgelerden oluşuyor.

Wheelock, "Ne kadar güzel," diye mırıldanıyor. Adamın, kulağının içine üfürdüğü kullanılmış havanın dokunuşu Kör Willie'ye iğrenç geliyor, ama başını bir santim bile öteye kaçırmak keyfini vermeyecek adama. "Moruk gerçekten *ağlıyordu.* Senin de gördüğüne eminim. Ama güzel konuştuğun kesin, Willie."

Willie bir şey demedi.

"Kedicik Hastanesi diye bilinen askeri bir hastane ha?" Wheelock gülüyor. "Tam bana göre bir yere benziyor. Orayı nerede okudun, macera adamı?"

Bir kadının gölgesi, kararan günün içindeki karanlık bir şekil, açık çantanın üzerine eğiliyor ve içine bir şey atıyor. Eldivenli bir el Willie'nin eldivenli eline dokunuyor ve hafifçe sıkıyor. "Tanrı senden razı olsun, dostum," diyor.

"Teşekkür ederim, hanımefendi."

Gölge uzaklaşıyor. Ama Kör Willie'nin kulağının içindeki soluklar hayır.

Wheelock, "Bana verilecek bir şeyin var mı, arkadaş?" diye soruyor.

Kör Willie ceketinin cebine elini atıyor. Zarfı çıkarıyor ve uzatıyor. Wheelock onu kaşla göz arasında Willie'nin parmaklarının arasından kapıyor.

"Seni hergele seni!" Polisin sesinde öfke kadar korku seziliyor. "Sana kaç kere söyleyeceğim avucuma bırak diye."

Kör Willie bir şey demiyor. Beysbol eldivenini, BOBBY GARFIELD adını nasıl sildiğini -yani mürekkebin deriden silinebileceği kadar- ve yerine Willie Shearman adını yazdığını düşünüyor. Ardından, Vietnam sonrasında yeni hayatına başlarken adı ikinci defa silmiş ve bir tek adı, GARFIELD adını iri harflerle kaydetmişti. Eski Alvin Dark eldiveninin bütün bu değişikliklerin yapıldığı bölümü eski ve soyulmuş gözüküyor. Eldiveni düşünür, o aşınmış yer ve kat kat adlar üzerinde konsantre olursa, büyük bir olasılıkla aptalca bir şey yapmanın önüne geçer. Çünkü

Wheelock'un istediği bu tabii. Onun istediği, o rüşvetten çok daha fazlası. Bu nedenle Willie'nin aptalca bir şey yapmasını, kendini ele vermesini istiyor.

Wheelock kısa bir aradan sonra, "Bu kaç para?" diye soruyor.

Kör Willie, "Üç yüz dolar," diyor. "Üç yüz dolar, Çavuş Wheelock."

Bu sözleri düşünce dolu bir sessizlik izliyor. Wheelock, Kör Willie'den bir adam uzaklaşıyor, Willie'nin kulakıarına dolan soluklar da hafifliyor. Kör Willie küçük lütuflar için dahi minnettar.

Wheelock sonunda, "Tamam," diyor. "Ama *bu* defalık. Ne var ki, yeni bir yıl geliyor, arkadaş. Dostun Polis Jasper'in ise New York'un kuzeyinde bir arsacığı var. Orada küçük bir kulübe inşa ettirmek istiyor. Anlıyorsun, değil mi? Pokerin bedeli yükseliyor."

Kör Willie bir şey demiyor, ama şimdi çok dikkatli dinliyor. Hepsi bu kadar olsa yine iyi. Wheelock'un sesinden konuşmanın bitmediğini anlatıyor.

Wheelock devam ediyor: "Aslında kulübe işin en önemli kısmı değil. Önemli olan, senin gibi aşağılık bir serseriyle uğraşmam karşılığında daha yüksek bir ödüle ihtiyacımın olması." Duyduğu gerçek öfke sesine yansımaya başlıyor. "Bu işi nasıl her gün -hatta *Noel*'de bile- yapabilirsin be adam? Dilencilere diyeceğim yok, ama senin gibi bir adam... Ben ne kadar körsem, sen de o kadar körsün."

Kör Willie, *sen benden kat kat daha körsün*, diye düşünüyor, ama çenesini tutuyor.

Wheelock'un söyleyecekleri bitmemişti. "İşlerin tıkırında, değil mi? Herhalde televizyondaki o ünlüler kadar olmasa bile günde... Yılın bu mevsiminde günde bin dolar mı? İki bin dolar mı kazanıyorsun?"

Gerçeğe yaklaşmamıştı bile, ama yanlış hesap Kör Willie'nin kulaklarına müzik gibi geliyor. Bu, sessiz ortağının onu -en azından şimdilik- çok yakından ya da çok sık gözlemediği anlamına geliyor. Fakat Willie, Wheelock'un sesindeki öfkeden hoşlanmamıştı. Öfke, bir poker partisinde ortaya çıkan beklenmedik bir kart gibidir.

Wheelock, "Senin de gözlerin en az benimkiler kadar görüyordur," diye yineliyor. Ona en çok dokunan da bu olsa gerek. "Biliyor musun, arkadaş? Bir gece paydos yaptığın zaman seni izlemeliyim.

Bakalım, neler yapıyorsun?" Kısa bir aradan sonra ekliyor. "Ne şekle giriyorsun?"

Kör Willie'nin bir an nefesi kesiliyor. Sonra yine nefes almaya başlıyor.

"Bunu yapmak istemezsiniz, Çavuş Wheelock," diyor.

"İstemem ha? Niçin istemeyecek mişim, Willie? Niçin? Sen benim için çalışıyorsun, değil mi? Yoksa altın yumurtlayan beş para etmez musibeti öldürmemden mi korkuyorsun? Bana bak, senden bir yılın içinde aldıklarım bir mansiyonun, belki de bir terfinin yanında hiç o kadar çok sayılmaz." Adam yine konuşmasına ara veriyor. Tekrar konuştuğunda sesinde Willie'ye özellikle panik yaşatan hülyalı bir özellik var. "*Post*'ta benden söz edilebilir. Düşünsene... KAHRAMAN POLİS BEŞİNCİ CADDE'DE KALPSİZ SAHTEKÂRIN MASKESİNİ DÜŞÜRÜYOR."

Willie, *Tanrım,* diye düşünüyor. *Adam ciddi olabilir.*

"Eldiveninin üstünde Garfield yazılı. Ama adının Garfield olmadığına bahse girebilirim. Hem de donatlara karşı dolarlarla."

"İşte bu kaybedeceğiniz bir bahis olur."

"Sen öyle diyorsun... Ama şu eldivenin üstünde birden fazla ad yazılmış gibi gözüküyor."

"Eldivenim ben küçükken çalınmıştı." Willie fazla mı konuşuyordu? Bunu kestirmek zor. Wheelock ahlaksızı onu gafil avlamayı başarmıştı. Önce o ofisindeyken telefon çalmıştı -Nynex'den eski dost Ed'di arayan- şimdi de bu. "Onu çalan çocuk üstüne adını yazmıştı. Eldivenime tekrar kavuşunca onun adını sildim ve yine kendiminkini yazdım."

"Ve eldiven seninle Vietnam'a gitti, öyle mi?"

"Evet." Bu doğruydu. Sullivan eğer o hırpalanmış Alvin Dark eldivenini görseydi, can arkadaşı Bobby'nin eldivenini tanır mıydı? Zayıf bir olasılık, ama emin olunamaz ki. Ama Sullivan eldiveni hiç görmemişti -ya da en azından ormanda görmemişti- onun için de bunu tartışmak boştu. Öte yandan Çavuş Wheelock bir sürü soru soruyordu ve bunların hiçbiri boş değildi.

"Bu Achoo Vadisi'ne gittin, değil mi?"

Kör Willie yanıt vermiyor. Wheelock onu konuşturup tuzağa düşürmeye çalışıyor, ama Willie, Wheelock'un oyununa gelmeyecek.

Wheelock, "Şu *Post,*" diye başlıyor. Willie, ahlaksızın ellerini bir resmi çerçevelemek ister gibi hafifçe aralayarak kaldırdığını görüyor. "KAHRAMAN POLİS" belki Willie'ye sadece takılıyor, ama bilinmez.

Kör Willie, "*Post*'ta senden söz edebilirler, ama bu bir övgü olmayacak," diyor. "Hele bir terfi hiç. Hatta kendini sokakta bir iş ararken bulacaksın, Çavuş Wheelock. Ama güvenlik kuruluşlarından birine başvurmayı aklından geçirme, rüşvet alan bir adamı asla kabul etmezler."

Soluğunu tutma sırası şimdi Wheelock'da. Tekrar ağzını açtığında Kör Willie'nin kulaklarındaki soluk püfürtüleri bir kasırgaya dönüşüyor, polisin kıpırdayan ağzı neredeyse cildine değiyor. "Ne demek istiyorsun?" diye fısıldıyor. Bir el Kör Willie'nin ceketinin üstüne pençe gibi iniyor. "Ne demek istediğini söylesene kahrolası?"

Ama Kör Willie susmayı sürdürüyor. Elleri yanlarında, başını hafifçe kaldırmış, gün ışığı tamamen kaybolana dek karanlığın içine bakıyor, yüzünde de gelen geçenlerin çoğunun yıkılmış gurur, alçaltılmış-bir cesaret olarak algıladıkları ifadesizlik var.

Dikkat edersen iyi edersin, Çavuş Wheelock, diye düşünüyor. *Ben kör olabilirim, ama bastığın yerin ayaklarının altında çatırdadığını duymuyorsan senin de sağır olman gerekir.* Kolunun üstündeki el onu hafifçe sarsıyor. Wheelock'un parmakları etine saplanıyor. "Bir arkadaşın mı var yoksa, hergele? O yüzden mi zarfı herkese gösterir gibi havada tutuyorsun? Yoksa bir arkadaşın resmimi mi çekiyor? Mesele bu mu?"

Kör Willie bir şey söylememekte inat ederek Aynasız Jasper'e bir suskunluk vaazı veriyor. Çavuş Wheelock gibilere meydan verirseniz sizin hakkınızda en kötüsünü düşünürler. Yeter ki buna zaman bulmasınlar.

Wheelock, "Benimle oynama, arkadaş," diyor haince. Ama sesinde buna rağmen belirli belirsiz bir endişe seziliyor, Kör Willie'nin ceketinin üstündeki el de gevşiyor. "Ocak ayından itibaren ayda dört yüz ödeyeceksin, bana oyun oynamaya kalkarsan vay haline. Beni anlıyorsun, değil mi?"

Kör Willie bir şey demiyor. Nefesin kulağına çarpması son buluyor. Wheelock'un gitmeye hazırlandığını anlıyor. Ne yazık ki henüz değil; çirkin küçük üfürtüler geri dönüyor.

Wheelock, "Bu yaptıkların yüzünden cehennemde yanacaksın," diyor. Ateşli bir içtenlikle konuşuyor. "Senin kirli paranı almam bağışlanabilir bir günah -papaza sorduğum için buna eminim- ama senin günahın ölümcül. Cehenneme gideceksin. Bakalım orada da sana sadaka veren bulacak mısın?"

Kör Willie, Willie ile Bill Shearman'ın bazen sokakta gördükleri bir ceketi düşünüyor. Bunun sırtında bir Vietnam haritası var, ceketi giyenin orada geçirdiği yılların Vietnam'ı ve de şu mesaj: ÖLDÜĞÜM ZAMAN DOĞRU CENNETE GİDİYORUM, ÇÜNKÜ CEHENNEMDEKİ SÜREMİ DOLDURDUM. Bu duyguyu Çavuş Wheelock'a açıklayabilir, ama bir yararı olmaz. Sessizlik daha iyi.

Wheelock uzaklaşıyor, onun gittiğini fark edince nadiren ortaya çıkan bir gülümseme Willie'nin yüzünü aydınlatıyor. Bulutlu bir gündeki serseri bir güneş ışını gibi gelmesiyle gitmesi bir oluyor.

Öğleden sonra 1:40

Banknotları üç kez rulo yapıp bantlamış, bozuklukları da çantanın dibine boşaltmıştı. (Bu aslında bir depolamaydı, bir gizleme çabası değil.) Bu işleri tamamen dokunma duyusuyla çalışarak yapıyordu. Artık parayı göremiyor, bir dolarla yüz doları ayırt edemiyor, ama çok verimli bir gün geçirdiğini seziyor. Ancak, bunu bilmek ona zevk vermiyor. Kör Willie'nin zevkle fazla bir işi yok, ama başka bir günde bir şeyi başarmanın duyurabileceği haz, Çavuş Wheelock'la yaptığı konuşma yüzünden gölgelendi.

Saat on ikiye çeyrek kala güzel sesli genç bir kadın (Kör Willie sesini Diana Ross'a benzetiyor.) Saks'dan çıkıp çoğu günler bu saatte yaptığı gibi ona bir fincan kahve ikram ediyor. Saat on ikiyi çeyrek geçe o kadar da genç olmayan beyaz bir kadın ona buram buram tüten bir kâse şehriyeli tavuk çorbası getiriyor. Beyaz hanım Willie'nin yana-

ğına yumuşak bir öpücük konduruyor ve onun neşeli Noel'lerin en neşelisini geçirmesini diliyor.

Ama en güzel günlerde bile bir aksilik olması olağan; neredeyse daima olur bu. Saat bire doğru yirmisinden genç bir çocuk arkadaşlarıyla gülerek, konuşarak ve gürültü ederek yanından geçiyor. Kör Willie'nin solundaki karanlığın içinden konuşarak ona çirkin bir ırz düşmanı olduğunu söylüyor, sonra gözleme demirini okumaya çalışırken ellerini yaktığı için mi eldiven giydiğini soruyor. O ve arkadaşları bu şakaya kahkahalarla gülerek uzaklaşıyorlar. On beş dakika kadar sonra birisi Willie'ye tekme atıyor, ama bu bir kaza da olabilir. Ancak, her ne zaman çantanın üzerine eğilse çanta yerinde duruyor. Burası bir fahişeler, soyguncular ve hırsızlar kenti, ama çanta her zaman olduğu gibi yerli yerinde.

Ve bütün bunlar olup biterken Kör Willie, Wheelock'u düşünüyor.

Wheelock'dan önceki polis kolaydı; Wheelock polis kuvvetinden ayrıldığı ya da başka yere nakledildiği zaman yerine gelecek kişi de kolay biri olabilir. Wheelock er veya geç zorlanacak, yanacak veya yıpranacak, bu da ormanda öğrendiği bir gerçek. O vakte kadar Kör Willie fırtına esnasındaki bir saz gibi eğilmek zorunda. Ne çare ki rüzgâr yeterince şiddetli olunca en eğilir bükülür saz bile kırılabilir.

Wheelock daha çok para istiyor, ama kara gözlüklü ve asker paltolu adamı kaygılandıran şey bu değil, hepsi ergeç daha fazla para isterler. Bu köşe başında işe başladığı zaman Çavuş Hanratty'ye yüz yirmi beş dolar ödüyordu. Hanratty yaşamak isteyen ve başkalarının da yaşamasına göz yuman bir tipti. Willie Shearman'ın çocukluğunda, mahallelerinde çalışan trafik polisi George Raymer gibi Old Spice losyonu ve viski kokuyordu. Ama yumuşak başlı Eric Hanratty buna rağmen 1978'de emekli olmadan önce Kör Willie'den ayda iki yüz dolar tırtıklıyordu. Mesele şu ki, Wheelock bu sabah öfkeliydi, *öfkeli*'ydi ve bir papaza danıştığını söylemişti. Bu gibi şeyler Willie'yi kaygılandırıyor, ama onu en çok kaygılandıran Wheelock'un onu izlemekle ilgili söyledikleri. "Bakalım ne yapıyorsun? Ne şekle giriyorsun? Senin adın Garfield değil. Olmadığına donatlara karşı dolarlarla bahse girerim." Kör Willie, *bir hapishane kaçkınıyla takışmak bir hatadır, Çavuş Whe-*

elock, diye düşünüyor. *Adımı düzmektense karımı düzsen daha çok güvende olurdun, inan bana. Çok daha fazla güvende.*

Ama Wheelock bunu yapabilirdi; kör bir adamı, hatta gölgelerden fazlasını göremeyen birini izlemekten daha kolay ne olabilir? Bir otelde erkekler tuvaletine girmesini gözlemekten daha mı kolay? Kör Willie olarak bir bölmeye girip Willie Shearman olarak çıkmasını gözlemekten? Wheelock'un onun Willie'likten Bill'e dönüşmesini izleyebildiğini varsayalım.

Bunu düşünmek sabahki sinir krizini, kendini deri değiştiren bir yılana benzetme krizini geri getiriyor. Rüşvet alırken fotoğrafının çekilmiş olması endişesi Wheelock'u bir süre durduracaktır, ama iyice öfkeli olursa ne yapacağı bilinmez. Bu da insanı ürkütüyor.

Karanlığın içinden bir ses, "Tanrı senden razı olsun, asker," diyor. "Keşke senin için daha fazlasını yapabilsem."

Kör Willie, "Gerekmez, efendim," derken aklı hâlâ Jasper Wheelock'da. Savaş nişanı olan kör bir adamın gerçekte kör olmadığı bilen ve bunun için bir papazla konuşan ucuz kokulu Wheelock'ta. Ne demişti? "Bu yaptıkların yüzünden cehennemde yanacaksın."

"Size iyi Noel'ler, bayım. Bana yardım ettiğiniz için teşekkür ederim." Ve böylece gün geçiyor.

Öğleden sonra 4:25

Görüşü bulanık olsa da yavaş yavaş yerine gelmeye başlamıştı. Bu, toparlanıp gitme zamanının geldiğinin işareti.

Sopa yutmuş gibi yere diz çöküyor ve bastonunu yine kutu biçimindeki çantanın arkasına koyuyor. Son banknotları da bantlıyor, onları ve son bozuklukları çantanın dibine atıyor, sonra beysbol eldivenini ve tellerle süslü nişanı da çantaya yerleştiriyor. Çantayı kapıyor ve öbür eliyle bastonu tutarak ayağa kalkıyor. Çanta şimdi ağırlaşmış durumda, bütün o madeni paraların ölü ağırlığı kolunu aşağı çekiyor. Madeni paralar yeni bir duruma çığ gibi kayarken bir şıngırtı duyuluyor, sonra hepsi toprağın derinlerindeki maden cevheri gibi sessizleşiyor.

Çantayı sol kolunun ucunda sallayarak Beşinci Cadde'de yürümeye başlıyor, (Bunca yıldır çantanın ağırlığına alışmış durumda, koşullar gerektirirse onu bu öğleden sonra her zamankinden uzağa dahi taşıyabilir.) bastonu sağ elinde tutuyor ve önündeki kaldırıma hafif hafif vuruyor. Baston sihirli, itişen bir kalabalıkla dolu kaldırımda önünde boş bir cep açıyor. Beşinci Cadde'yle Kırk Üçüncü Sokak'ın köşesine vardığında bu boşluğu görebiliyor artık. Kırk İkinci'nin başındaki DURUN işaretinin yandığını da görebiliyor, ama yürümeye devam ediyor. Uzun saçlı ve altın zincirli şık bir adam birden omzunu kavrayıp onu durduruyor.

"Dikkat edin, dostum," diyor. "Arabalar geçiyor."

Kör Willie, "Teşekkür ederim, efendim," diyor.

"Vazifemiz. İyi Noel'ler."

Kör Willie karşıya geçiyor. Halk Kütüphanesi'nin ağzında nöbet tutan aslanları geçiyor, iki bina bloku daha ilerliyor, sonra Altıncı Cadde'ye dönüyor. Kimse ona yanaşmıyor; kimse durup gün boyunca para toplayışını gözledikten sonra çantayı kapıp kaçma (Pek az hırsız *bu* çantayla koşabilir.) fırsatını yakalamak umuduyla onu izlememiş. Bir keresinde, '79 yazında iki veya üç genç, belki zenci gençler (Buna emin olamıyor, seslerinden bu sonuca varmıştı; o gün görüşü geri gelmekte gecikmişti; günlerin uzun zaman aydınlık kaldığı sıcak havalarda öyle oluyordu.) ona yanaşmışlar ve onunla hoşuna gitmeyen bir şekilde konuşmaya başlamışlardı. Bu öğleden sonraki gençlerle gözleme demirini okumakla ilgili şakalarına (Bir *Playboy*'un orta sayfaları Braille'e benziyor mu ki.) benzemiyordu bu. Daha yumuşak, hatta tuhaf olsa da sevecen bir sesle konuşuyorlardı; St. Patrick'in önünde kaç para topladığı, olur ya eli açık davranıp Polo Eğlence Salonu adında bir yere bağışta bulunmak, otobüs durağına ya da tren istasyonuna kadar biraz koruma ister miydi, gibi sorular soruyorlardı. Bir tanesi, belki de çiçeği burnunda bir seksolog, arada genç biriyle seks yapmak isteyip istemediğini bile sormuştu. Solundaki ses neredeyse özlemle, "Seni canlandırır," demişti yavaşça. "Evet, efendim, buna inanmalısınız."

Willie kendini bir kedinin patisiyle dokunduğu fare gibi hissetmişti. Kedi henüz tırnaklarını çıkarmamıştır, farenin ne yapacağını, ne ka-

dar hızlı kaçacağını, duyduğu dehşetin etkisiyle ne gibi sesler çıkaracağını merak ediyordur. Kör Willie dehşet duymamış olsa da evet, korkmuştu, korktuğu açıktı, ama ormandaki son haftasında olduğu kadar dehşet duymamıştı. A Shau Vadisi'nde başlayan ve Dong Ha'da son bulan, Viet Kong'un onları sürekli batıya doğru sürdüğü, aynı zamanda iki yandan sıkıştırdığı, onları yokuş aşağı giden bir sığır sürüsü gibi koşturduğu, ağaçların üstünden sürekli haykırdığı, bazen ormanın içinden güldüğü, bazen ateş açtığı bazen de gece boyu uluduğu haftaydı. Sullivan onlara Orada Olmayan Küçük Adamlar adını takmıştı. Burada onlar gibisi yok ve Manhattan'daki en kör günü yüzbaşıyı kaybetmelerinden sonraki o geceler kadar karanlık değil. Bunu bilmesi onun için avantaj, o gençler içinse bir sakınca olmuştu. Sadece sesini yükseltmiş, eski arkadaşlarla dolu bir odaya hitap eden biri gibi konuşmuştu. Kaldırımda etrafında dolanan hayaletimsi gölgelere, "Baksanıza!" diye seslenmişti. "Etrafta bir polis göreniniz var mı? Bu gençler beni soymak istiyorlar gibime geliyor." Bu kadarı yetmiş, her şey tereyağından kıl çeker gibi kolay olmuştu; etrafını çevirmiş gençler bir anda serin bir rüzgâr gibi dağılmışlardı.

Çavuş Wheelock sorununu da keşke bu kadar kolay çözümleyebilse.

Öğleden sonra 4:40

Kırkıncı Sokak'la Broadway'in köşesindeki Sheraton Gotham dünyanın en büyük birinci sınıf otellerinden biridir, mağaradan farksız lobisinde de binlerce insan dev avizenin altında gidip gelmektedir. Tüm bu hareketin içinde bastonunu vura vura erkekler tuvaletine yönelen kör adamı kimse fark etmemektedir. Kör Willie, çantanın üstündeki etiket iç tarafa çevrili olarak yürümektedir ve kör bir adamın olabileceği kadar her şeye kaynamıştır.

Willie tuvalette bölmelerden birine girip ceketini içini dışarı çevirerek çıkarırken, nasıl oluyor da bunca yıldır kimse beni izlemedi? Nasıl oluyor da içeri giren kör adamla dışarı çıkan gözü gören adamın aynı

yapıda olduğuna ve aynı çantayı taşıdığına dikkat etmedi, diye düşünüyor.

Evet, New York'ta hemen hemen hiç kimse kendi üstüne vazife olmayan bir şeye dikkat etmez; hepsi kendilerine göre Kör Willie kadar kördür. İşyerlerinden çıkıp kaldırımlara sel gibi akarken, metro istasyonlarını ve ucuz restoranları doldururken itici, aynı zamanda acıklı bir havaları vardır. Bir çiftçinin tırmığı tarafından yüzeye çıkarılan köstebek yuvalarına benzerler. Willie bunun, körlüğünün başarısının nedenlerinden biri olduğunu biliyor. Ama muhakkak ki tek neden değil. *Hepsi* köstebek değildir, çok uzun zamandır bu işte olduğu için biliyor bunu. Tabii ki önlemler almakta, hem de pek çok önlem almakta, ama buna rağmen (şimdiki gibi pantolonunu aşağı indirmiş durumda beyaz bastonu ikiye ayırıp çantaya yerleştirirken olduğu gibi) yakalanmasının, soyulmasının ve maskesinin düşürülmesinin kolay olacağı anlar vardır. Wheelock *Post* konusunda haklı; onu çok sevecekler, Haman'dan daha yükseğe asacaklardır. Onu asla anlamayacaklar, anlamayı veya olayı onun açısından görmeyi istemeyeceklerdir. Öyleyse niçin bunların hiçbiri olmadı?

Tanrı'nın sayesinde, diye düşünüyor. *Tanrı iyi olduğu için. Tanrı sert, ama iyidir.* Willie günah çıkaramıyor, ama Tanrı onu anlıyor görünüyor. Özür dileme ve kefaret zaman alır, ama ona zaman verildi. Tanrı her attığı adımda onunla beraber oldu.

Tuvalet bölmesinde iki kimlik arasındaki Willie gözlerini kapıyor ve dua ediyor; önce şükranını ifade ediyor, sonra kendisine rehberlik edilmesi için yalvarıyor, sonra tekrar minnettarlığını bildiriyor. Duasını her zamanki gibi yalnız Tanrı'nın duyabileceği bir fısıltıyla bitiriyor: "Bir savaş bölgesinde ölürsem, beni bir torba içine tık ve evime gönder. Günahkâr olarak ölürsem, gözlerini kapa ve beni kabul et. Amin."

Bölmeden çıkıyor, tuvaletten çıkıyor, Sheraton Gotham'ın gürültülü lobisinden çıkıyor, kimse de yanına sokulup, "Özür dilerim, bayım, siz az önce kör değil miydiniz?" demiyor. Ağır çantayı elli kilo değil de, on kilo ağırlığındaymış gibi taşıyarak sokağa çıktığı zaman kimse ona başını çevirip bakmıyor. Tanrı onu koruyor.

Kar yağmaya başlamış. Tekrar Willie Shearman olarak kar tanelerinin arasında yürüyor, çantayı sık sık bir elinden ötekine geçiriyor. O

sadece günün sonundaki sayısız yorgun vatandaştan biri. Bir yandan yürürken bir yandan da anlaşılmaz başarısını düşünmeyi sürdürüyor. Matta'nın kitabından ezberlediği bir bölüm var. Körlerin rehberi kör. Ve körlere körler rehberlik ederse, ikisi de hendeğin içine düşeceklerdir." Sonra eski bir söz de var; körler ülkesinde tek gözlü adamın kral olduğunu söyleyen bir söz. *O* yoksa tek gözlü adam mı? Bunca yıldır süregelen başarısının sırrı yoksa bu mu?

Belki evet, belki hayır. Şurası muhakkak ki, korunmuştu ve bunda Tanrı'nın rolü yadsınamazdı. Tanrı hep işin içindeydi. Tanrı 1960'da Harry Doolin'in Carol'u kızdırmasına ilk kez yardım ettiği, sonra da-Harry'nin onu dövmesine yardımcı olduğu zaman onu işaretlemişti. Bu günah olayı hiç aklından çıkmamıştı. B sahasının yakınındaki korulukta olanlar her şeyin başlangıcıydı. Hatırlamasına yardım etmesi için Bobby Garfield'in eldiveni bile onda. Willie, Bobby'nin bugünlerde nerede olduğunu bilmiyor ve bunu umursamıyor da. Carol'u izleyebileceği sürece izledi, ama Bobby'nin onun için bir önemi yok. Bobby, Carol'a yardım edince tüm önemini yitirmişti. Willie onu kıza yardım ederken görmüştü. Kendisi ortaya çıkıp yardıma cesaret edememişti -Harry'nin ona yapabileceklerinden, Harry'nin bunu söyleyebileceği bütün çocuklardan, mimlenmekten korkmuştu- ama *Bobby* cesaret etmişti. Bobby o sırada Carol'a yardım etmiş, yazın daha sonraki bir gününde Harry Doolin'i cezalandırmış, bütün bunları yapmakla da (herhalde ilkini yapmakla) öfkesini atlatmıştı. Willie'nin yapmaya cesaret edemediğini yaparak iyileşmişti. Şimdi de Willie tüm arta kalanları yapmak zorunda. Bu da pek çok şey demek. Pişmanlık tam günlük bir iş, hatta daha bile fazlası. Baksanıza, Willie üç kimliğiyle bile zor yetişiyor.

Yine de pişmanlık içinde yaşadığını söyleyemez. Bazen iyi hırsızı, o gece cennette Hazreti İsa'yla buluşanını düşünüyor. Cuma günü öğleden sonra Golgota'nın taşlık tepesinde yaraların kanıyor; cuma gecesi de Kral'la çay içiyor ve tatlı yiyorsun. Bazen biri onu tekmeliyor, bazen biri onu itiyor, bazen öldürülmekten korkuyor. Ne olacakmış yani? Yalnızca gölgede kalıp zararın gerçekleşmesini seyredenleri temsil etmiyor mu? Onlar için dua etmiyor mu? Bobby'nin Alvin Dark

model beysbol eldivenini 1960'da onlar için almadı mı? Aldı. Tanrı ondan razı olsun, aldı. Şimdi de o katedralin dışında görmeden dururken gelip geçenler o eldivenin içine paralarını koyuyorlar. Onlar için dua ediyor.

Sharon biliyor... Sharon tam olarak ne biliyor acaba? Bir kısmını evet. Tam olarak ne kadarını bildiğini Willie söyleyemiyor. Herhalde süs tellerini sağlamasına, Paul Stuart takım elbisesi ve Sulka kravatıyla çok şık durduğunu söylemesine, ona iyi günler dilemesine ve yumurtalı likörü getirmesini hatırlatmasına yetecek kadar. Bu kadarı yeterli. Willie'nin dünyasında Jasper Wheelock dışında her iş tıkırında gidiyor. Ama Jasper Wheelock'u ne yapacak?

Willie, giderek ağırlaşan çantayı bir elinden ötekine geçirirken Wheelock onun kulağına, "Belki de birgün seni izlemeliyim," diye fısıldıyor. Şimdi her iki kolu da sancıyor. Binasına bir an önce varsa çok sevinecek. "Bakalım ne yapıyorsun? Ne şekle giriyorsun?"

Rüşvetçi polis Jasper Wheelock'la ilgili olarak ne yapacak? Ne yapabilir?

Bilmiyor.

Yahudilere karşı tasarladığı entrika geri tepen İranlı vezir, oldukça yüksek bir darağacından sallandırılmıştı.

Öğleden Sonra 5:15

Kirli kırmızı eşofman üstlü dilenci çoktan gitmiş, yerini bir başka köşe başı Noel Babası almıştı. Willie Noel Baba'nın kâsesine bir dolar atmakta olan fıçı gibi genç adamı tanımakta güçlük çekmiyor.

"Hey Ralphie!" diye bağırıyor.

Ralph Williamson dönüyor, Willie'yi tanıyınca yüzü gülüyor ve eldivenli elini kaldırıyor. Şimdi kar yoğunlaşmış durumda. Etrafında parlak ışıklar, yanında da Noel Baba'yla Ralph Williamson bir bayram tebriği kartının ana figürüne benziyor ya da modern bir Bob Cratchit'e.

"Hey Willie! İşler nasıl?"

Willie, "Çok iyi gidiyor," diyerek yüzünde hoş bir gülümseyişle Ralph'a yaklaşıyor. Çantasını hafif bir homurtuyla yere bırakıyor, pan-

tolon cebini karıştırıyor ve bulduğu doları Noel Baba'nın kâsesinin içine atıyor. Noel Baba da herhalde hergelenin biridir; şapkası da güve yeniği içindeki bir pislik, ama ne fark eder ki.

Ralph bir yandan boynundaki atkıyı düzeltirken bir yandan da Willie'nin çantasına bakıyor. "Bunun içinde ne var? Küçük bir çocuğun kumbarasını kırmışsın sanki."

Willie, "Sadece elektrik bobinleri var. Ama belki bin tanesi," diyor.

"Yani Noel'e kadar çalışacak mısın?"

Willie, "Tabii," diyor ve birden Wheelock'u ilgilendiren bir şeyi fark eder gibi oluyor. Belirip kaybolan bir fikir kırıntısı bu, ama bu kadarı bile bir başlangıç. "Evet, Noel'e kadar çalışacağım," diyor. "Biliyorsun, bizim gibi kötülere dinlenmek yok."

Ralph'ın ablakça sevimli yüzü bir gülümsemeyle kırışıyor. " Senin çok kötü olacağını sanmam."

Willie de gülümsüyor. "Isıtma ve soğutma servisinin adamının kalbinde ne kötülüklerin gizli olduğunu bilemezsin, Ralphie. Ama Noel'den sonra birkaç günlük tatil yapacağım. Bu iyi bir fikir gibime geliyor."

"Güneye mi gideceksin? Örneğin, Florida'ya?"

"Güneye mi?" Willie şaşırmış görünüyor, ama sonra gülüyor. "Oh hayır," diyor. "Evde yapılacak çok işim var. İnsanların her şeyden önce evlerini düzene sokmaları gerekir. Yoksa günün birinde bir fırtınaya karşı koyamayarak insanın tepesine çökebilir."

"Belki haklısın." Ralph atkısını daha yükseğe çekerek kulaklarını örtüyor. "Yarın görüşüyor muyuz?"

"Kuşkun olmasın," diyen Willie adama eldivenli elini uzatıyor. "Bana beş ver."

Ralphie ona beş veriyor, sonra avucunu açıyor. "Bana on ver, Willie."

Willie ona istediğini veriyor. "Bu nasıl, Ralphie?"

Adamın çekingen gülümseyişi pırıl pırıl bir sırıtışa dönüşüyor. "O kadar güzel ki, tekrar yapmak isterim!" diyerek Willie'nin eline gerçek bir otoriteyle tekrar vuruyor.

Willie gülüyor. Sonra büyük bir ciddiyetle, "İyi Noel'ler," diyor.

Durduğu yerde kısa bir süre kıpırdamadan Ralph'ın karların içine bata çıka uzaklaşmasını seyrediyor. Köşe başı Noel Babası yanında çıngırağını tekdüze şekilde tıngırdatıyor. Willie çantasını alıyor ve binanın kapısına yöneliyor. Sonra, gözüne bir şeyin ilişmesi üzerine duruyor.

Noel Baba'ya, "Sakalın çarpılmış," diyor. "İnsanların sana inanmalarını istersen, kahrolası sakalını düzelt."

Bundan sonra içeri giriyor.

Öğleden Sonra 5:25

Midtown Isıtma ve Soğutma'nın kiler bölümünde büyük bir mukavva kutu var. İçi, bankaların bozuk para doldurmak için kullandıkları türden bez torbalarla dolu. Bu gibi torbaların üstlerine genellikle çeşitli bankaların adları basılı olur, ama bunlarda yok. Willie onları Batı Virginia'da Moundsville'deki yapımcı şirketten doğrudan ısmarlar.

Çantasını açıyor, banknot tomarlarını acele bir kenara ayırıyor, (Bunları Mark Cross çantasında evine götürecek.) sonra dört torbayı bozuk paralarla dolduruyor. Depo odasının uzak köşesinde üstünde PARÇALAR yazılı hırpalanmış eski bir metal dolap var. Willie bunu açıyor -açılması gereken kilidi yokbu dolabın- ve bozuk parayla ağzına kadar dolu yüz torbayı daha meydana çıkarıyor. O ve Sharon yılda on iki kere kent merkezindeki kiliseleri ziyaret ediyor ve bu torbaları yardım deliklerinden veya menteşeli paket teslimi kapılarından içeri itiyorlar, daha olmazsa kapının yanında bırakıyorlar. Aslan payı daima Willie'nin koyu renk camlı gözlüğü ve bir nişanla günlerini önünde geçirdiği St. Patrick'e gidiyor.

Şimdi soyunurken, ama *her* gün değil, diye düşünüyor. *Her* gün orada olmaya mecbur değilim. Böylece Bill, Willie veya Kör Willie Garfield'in Noel'i izleyen hafta tatil yapmasına karar veriyor. O haftanın içinde Çavuş Wheetlock'la başa çıkmanın bir yolunu bulabilir. Onu uzaklaştırmanın bir çaresi olabilir. Ne var ki...

Alçak sesle, "Onu öldüremem," diyor. "Onu öldürürsem mahvolurum." Onu korkutan mahvolmak değil. Onu kaygılandıran cehennemlik olmak. Öldürmek Vietnam'da farklıydı ya da farklı görünüyordu, ama burası Vietnam değil, orman değil. O kefaret yıllarını onları mahvetmek için mi yaşadı? Tanrı onu sınıyor, onu sınıyor. Burada bir yanıt var. Olduğunu biliyor, olması gerekir. Sadece -kelime oyununun kusuruna bakmayın- bunu göremeyecek kadar kör.

Kibirli orospu çocuğunu bulabilir mi zaten? Yok, sorun bu değil. Rüşvetçi polis Jasper'i rahatça bulabilir. Onu tabancasını bıraktığı, ayakkabılarını çıkardığı ve mindere ayaklarını dayadığı yere kadar izleyebilir. Ama sonra?

Makyajını çıkarmak için krem kullanırken bunu düşünüyor, ama sonra kaygılarını bir kenara bırakıyor. Kasım-Aralık klasörünü çekmecesinden çıkarıyor, masasının başına oturuyor ve yirmi dakika süreyle, "Carol'un canını yaktığım için çok üzgünüm," diye yazıyor. Yukardan aşağıya ve kenardan kenara bütün bir sayfayı dolduruyor. Klasörü yerine bırakıyor, sonra Bill Shearman'ın giysilerini giyiyor. Kör Willie'nin çizmelerini yerlerine kaldırırken kırmızı deri kapaklı kupür defteri gözüne ilişiyor. Onu alıp dosya dolabının üstüne koyuyor ve altından harflerle ANILAR yazılı kapağı tek bir hareketle açıyor.

Birinci sayfa bir doğum belgesi; William Robert Shearman 4 Ocak 1946'da doğdu. Aynı sayfada minik ayak izleri de var. Bundan sonraki sayfalarda annesiyle, babasıyla, (Pat Shearman, oğlunu yüksek iskemlesinden hiç düşürmemiş veya karısına bira şişesiyle hiç vurmamış gibi gülümsüyor.) arkadaşlarıyla fotoğrafları var. Harry Doolin özellikle iyi çıkmış. Resimlerin birinde sekiz yaşındaki Harry, gözleri bir mendille kapatılmış olarak Willie'nin doğum günü pastasından bir parçayı yemeye çalışıyor. (Bu da bir oyunda aldığı ceza olsa gerek.) Harry'nin yanaklarına çikolata bulaşmış, ama o gülüyor ve kafasında hiçbir kötü düşünceye yer yokmuş gibi görünüyor. Willie bu gülen, yağlı ve yapışkan ve de gözleri kapalı yüzün karşısında ürperiyor. Onu daima ürpertmiştir bu resim.

Defterin sonlarına geçiyor. Oraya yıllar içinde topladığı Carol Gerber'in resimleriyle kupürlerini yapıştırmıştı: Carol annesiyle yeni doğmuş erkek kardeşini kollarının arasında tutarken çekingen bir yüzle gülümsüyor, Carol, Carol babasıyla, (Adamın arkasında donanmanın lacivert üniforması var, bir sigara tüttürüyor, Carol ise babasına hayran hayran bakıyor.) Carol'un Harwich Lisesi'ndeki ilk yılında, bir eliyle pliseli etekliğini tutarak havaya sıçrarken çekilmiş resmi. Carol'la John Sullivan okul balosunda Kar Kraliçesi ve Kar Kralı seçildikleri 1965'de Harwich Lisesi'ndeki teneke tahtlarında otururken. Bir düğün pastasındaki çifte benziyorlar. Willie sararmış eski kupüre her bakışında böyle düşünüyor. Carol'un elbisesi atkısız, omuzları kusursuz. Bir zamanlar sol omzunun kısa bir süre korkunç şekilde deforme olduğuna, adeta bir çifte kambur oluşturduğuna işaret eden hiçbir iz yok. O son vuruştan önce ağlamış, hem de çok ağlamıştı, ama ağlaması Harry Doolin için yeterli olmamıştı. Bu kez topuklarının üstüne dikilerek beysbol sopasını sallamış, kıza çarpan sopa, çekicin yarı gevşemiş bir buta çarparken çıkardığına benzer bir ses çıkarmış, Carol da haykırmıştı. Hem de öyle haykırmıştı ki Harry, Willie ile Richie O'Meara'nın arkasından gelip gelmediklerine bile bakmadan oradan kaçmıştı. Tıpkı bir tavşan gibi koşmuştu Harry Doolin. Ama ya kaçmasaydı? Harry ya kaçacak yerde "*Sıkı tutun çocuklar, onu susturacağım,*" demiş olsa, yani sopayı aynı şekilde bir kez daha sallayıp bu defa başına nişan alsaydı? Arkadaşları o zaman da kızı tutarlar mıydı?

Willie, *biliyorsun, tutardın,* diye düşündü. *Gerçekte yaptığın şey kadar yapmaktan kurtulduğun şey için de kefaret ödüyorsun. Yalan mı?*

İşte Carol Gerber diplomasını aldığı gün giydiği tuvaletle. Tarih 1966 ilkbaharı. Sonraki sayfada 1966 sonbaharının tarihini taşıyan Harwich *Journal*'a ait bir kupür var. Bu resimde Carol, diploma töreninde giydiği tuvaletin içindeki zarif, beyaz ayakkabılı ve elinde diplomasıyla kuzu kuzu önüne bakan genç hanımdan yüzde yüz farklı. Bu kız ateşli ve güleç yüzlü, gözleri dosdoğru objektife bakıyor. Sol yanağına süzülen kandan habersiz görünüyor. Barış işaretini çakıyor. Bu kız Danbury yolcusu, Danbury dans ayakkabıları ayaklarında. Danbury'de insanlar öldü, bağırsaklar deşildi kızım, Willie ise bundan kıs-

men sorumlu olduğunu inkâr etmiyor. Elinde CİNAYETİ DURDURUN yazılı pankartla, (Şu farkla ki cinayeti durduracak yerde onun bir parçası oldu.) gülümser yüzü kanayan ateşli kıza dokundu. Sonunda önemli olanın yüz olduğunu, Carol'un yüzünün de çağının ruhunu yansıttığını biliyor. 1960 dumandı; burada ateş var. Burada, yanaklarında kanı, dudaklarında gülümseyişi ve elinde pankartıyla Ölüm var. Burada Danbury çılgınlığı var.

Bundan sonraki kupür *Danbury* gazetesinin bütün baş sayfası. Deftere sığması için bunu üç kere katladı. Dört fotoğrafın en büyüğünde sokağın ortasında durup kanlı ellerini kaldıran ve haykıran bir kadın görülüyor. Arkasında yumurta gibi çatlayıp yarılmış bir tuğla bina var. Willie bunun yanına "1970 yazı" diye yazmış.

DANBURY'DEKİ BOMBALI SALDIRIDA 6 ÖLÜ, 14 YARALI. Sorumluluğu Radikal Bir Grup Üstlendi. Polise Telefon Eden Bir Kadın, "Kimsenin Zarar Görmesi Hesapta Yoktu," Dedi.

Kendilerini "Barış İçin Çalışan Militan Öğrenciler" diye adlandıran grup bombayı Connecticut'ın Danbury Üniversitesi kampüsündeki bir konferans salonuna koymuştu. Patlama gününde Coleman Chemicals burada sabahın onuyla öğleden sonra dört arasında iş görüşmeleri yapıyordu. Bombanın, binanın boş olduğu saat altıda patlayacağı varsayılıyordu. Ama patlamadı. Saat sekizde, sonra saat dokuzda herhalde örgütten olan biri kampüs güvenliğini telefonla arayarak birinci kattaki konferans salonunda bir bomba bulunduğunu ihbar etti. Gelişigüzel bir arama yapıldı, ama salon boşaltılmadı. Kimliği açıklanmayan bir kampüs güvenlik görevlisinin, "Bu, bir yılın içinde yapılan seksen üçüncü bomba ihbarı," dediği bildiriliyor. Sonuçta hiçbir bomba bulunamadı, oysa Militan Öğrenciler Örgütü sonradan bombanın yerinin -salonun solundaki klima tertibatının içi- bildirildiğini ısrarla ileri sürdü. Saat on ikiyi çeyrek geçe, yani görüşmelere öğle yemeği yenilmesi için ara verildiği sırada, bir kadının kendini büyük tehlikeye atarak bombayı kendisi çıkarmaya kalkıştığına dair bazı kanıtlar (Willie Shearman'a göre ikna edici kanıtlardı.) vardı. Söz konusu kadın boş olan konferans salonunda on dakika

uğraştıktan sonra uzun, siyah saçlı bir genç adam tarafından zorla sürüklenerek götürülmüştü. Onları sonradan gören kapıcı, adamı Militan Öğrenciler Örgütü'nün Raymond Fiegler olarak teşhis etti. Genç kadının ise Carol Gerber olduğu saptandı.

O öğleden sonra ikide bomba en sonunda patladı. Tanrı canlıları korusun, ölenlerin de taksiratını affetsin.

Willie sayfayı çeviriyor. Burada da Oklahoma City'nin gazetesi *Oklahoman*'dan bir manşet var. Tarih 1971 nisanı.

BARİKAT ÇATIŞMASINDA 3 RADİKAL ÖLDÜ.
FBI'dan Thurman'ın Dediğine Göre "Elebaşılar" Birkaç Dakika Önce Kaçmış Olabilir.

Elebaşılar John ve Sally McBride, Charlie 'Ördek' Golden, bir türlü ele geçmeyen Raymond Fiegler ...ve Carol'du. Başka bir deyişle örgütün kalan üyeleri. McBride'larla Golden altı ay sonra Los Angeles'de öldüler, bulundukları bina yanarken birisi hâlâ ateş ediyor ve bombalar atıyordu. Yanmış binada ne Fiegler bulunmuştu, ne de Carol, fakat emniyetin teknisyenleri bol miktarda kana rastlamışlar ve kanın ender bir kan grubu olan AB Pozitif olduğunu saptamışlardı. Carol Gerber'in kan grubu da buydu.

Öldü mü, yaşıyor mu? Yaşıyor mu, öldü mü? Willie'nin kendi kendine bu soruyu sormadığı gün geçmiyor.

Artık vazgeçmesi ve eve dönmesi gerektiğini bile bile kupür defterinin bundan sonraki sayfasını çeviriyor. En azından bir telefon etmezse Sharon onu çok merak edecek, (Willie aşağıdan telefon edecek, Sharon haklı, Willie normal olarak çok güvenilirdir.) ama kendini tutamıyor. Henüz...

Benefit Sokağı'ndaki yanık harabe fotoğrafının yukarsındaki manşet Los Angeles *Times*'tan alınma:

DANBURY 12'LİLERİNİN 3'Ü DOĞU LOS ANGELES'TE ÖLDÜ.
Polis Cinayet-İntihar Paktı Üzerinde Duruyor.
Yalnız Fiegler'le Gerber'in Ne Oldukları Bilinmiyor.

Ne var ki polisler hiç değilse Carol'un öldüğüne inanıyorlardı. Yazı bunu açıkça belirtiyordu. O sırada Willie de buna inanmıştı. Onca kan. Oysa şimdi...

Öldü mü, yaşıyor mu? Yaşıyor mu, öldü mü? Kalbi bazen ona kanın önemli olmadığını, Carol'un o son çılgınlıkların yapılmasından önce o küçük evden çıktığını fısıldıyor. Başka zamanlar polisin inandıklarına o da inanıyor, yani Carol'la Fiegler'in ilk silahların atılmasından sonra ve evin etrafının çevrilmesinden önce kaçtıklarına; Carol'un da çatışma sırasında aldığı yaralardan ya öldüğüne ya da kendisini yavaşlattığı için Fiegler tarafından öldürüldüğüne. Bu senaryoya göre, yüzü kanlı ve eli pankartlı kız şimdi büyük bir olasılıkla güneşin doğusunda ve Tonopah'ın batısındaki çölde kavrulan bir kemik torbası.

Willie, Benefit Sokağı'ndaki yanmış evin fotoğrafına dokunuyor... sonra birden bir adı hatırlıyor, Dong Wa'nın bir başka My Lai veya My Khe olmasını önleyen adamınkini: Slocum. Evet, adı buydu. Sanki kararmış kirişler ve kırık camlar ona bunu fısıldadılar.

Willie kupür defterini kapatıp yerine kaldırıyor. Artık huzur içinde. Midtown Isıtma ve Soğutma'nın ofislerinde derlenip toplanması gerekenleri derleyip topladıktan sonra kapaktan kendini dışarı bırakıyor ve aşağıdaki merdivenin üstünde dengesini buluyor. Çantasını sapından tutarak onu aşağı çekiyor. Üçüncü basamağa iniyor, sonra kapağı indiriyor ve tavandaki panoyu yerine kaydırıyor.

O Çavuş Wheelock'a... bir şey, kalıcı bir şey yapamaz, ama Slocum yapabilir. Evet, *Slocum* gerçekten yapabilir. Slocum tabii ki zenci, ama bunun ne önemi var? Karanlıkta bütün kediler gridir, körler için ise hiçbir renkleri yoktur. Kör Willie Garfield'le Kör Willie Slocum arasındaki mesafe o kadar uzak mı? Tabii ki hayır.

Merdiveni katlayarak yerine kaldırırken, "Benim duyduğumu sen de duyuyor musun?" diye yavaşça şarkı söylüyor. "Benim aldığım kokuyu sen de alıyor musun, benim aldığım tadı sen de tadıyor musun?" Beş dakika sonra Batı Eyaletleri Arazi Analistleri'nin kapısını kapıyor ve kilitlerin üçünü de kilitliyor. Sonra koridora çıkıyor. Katta duran asansöre binerken, *yumurta likörünü unutma. Allen'ler ve Dubray'lar*, diye aklından geçiriyor.

"Tarçın da," diye yüksek sesle konuşuyor. Asansördeki üç kişi bakınıyorlar, Bill de çekingen bir gülümseyişle karşılık veriyor.

Dışarıya çıkınca Grand Central'a yöneliyor. Kar taneleri yüzünü dövüp onu ceketinin yakasını kaldırmaya mecbur ederken aklından tek bir düşünce geçiyor: Binanın dışındaki Noel Baba sakalını düzeltmiş.

GECE YARISI

"Sharon?"

"Hımmmmm?"

Sharon'un sesi uykulu, sanki uzaktan geliyor. Dubray'lar en sonunda on birde gittikten sonra uzun uzun sevişmişlerdi, şimdi de Sharon yavaş yavaş uykuya dalıyordu. Mesele yok, o da uykuya dalmak üzereydi. Bütün sorunları çözümleniyormuş veya Tanrı onları çözümlüyormuş gibi bir his var içinde.

"Noel'den sonra bir hafta kadar tatil yapabilirim," diyor. "Biraz envanter yapabilirim, yeni yerler araştırabilirim. Konum değiştirmeyi düşünüyorum." Yeni Yıl'dan önceki hafta içinde Willie Slocum'un ne yapacağını onun bilmesine gerek yok; kaygılanmak ve suçluluk duymak dışında bir şey yapamaz -belki de kaygılanmaz, bundan emin olmak için Willie bir sebep görmüyor.

Sharon, "Güzel," diyor. "Boş vaktin olunca birkaç film seyredebilirsin, değil mi?" Eli karanlıkta aranıyor ve Willie'nin koluna hafifçe dokunuyor. "O kadar sıkı çalışıyorsun ki." Kısa bir ara. "Yumurta likörünü de hatırladın. Hatırlayacağını sanmıyordum. Beni çok sevindirdin, sevgilim."

Erkek karanlıkta bu sözlere sırıtıyor. O kadar Sharon'ca ki.

Genç kadın, "Allen'ler fena değil, ama Dubray'lar sıkıcı. Sen de aynı fikirde değil misin?" diye soruyor.

Erkek, "Biraz öyle," diye itiraf ediyor.

"Kadının üstündeki elbise biraz daha dekolte olsaydı, bir üstsüzler barında iş bulabilirdi."

Erkek bir şey demiyor, ama yine sırıtıyor.

Genç kadın, "Bu gece iyiydi, değil mi?" diye kocasına soruyor. Sözünü ettiği küçük partileri değil.

"Evet, mükemmeldi."

"Sen iyi bir gün geçirdin mi? Sorma fırsatını bulamadım."

"İyi bir gündü, sevgilim."

"Seni seviyorum, Bill."

"Ben de seni seviyorum."

"Tatlı uykular."

"Tatlı uykular."

Bill yavaş yavaş uykunun koynuna yuvarlanırken parlak kırmızı kazaklı adamı düşünüyor. Farkına varmadan bir düşün içine kayıyor. Kırmızı kazaklı adam, "Altmış dokuzla yetmiş çetin yıllardı," diyor. "3/187 ile Hamburger Tepesi'ndeydim. Bir sürü iyi adam kaybettik." Sonra yüzü gülüyor. "Ama bu elime geçti." Paltosunun sol cebinden bir ipin ucundaki beyaz bir sakalı çıkarıyor. "Bir de bu." Sağ cebinden de plastik bir fincan çıkarıp sallıyor. Kabın dibinde birkaç bozuk para diş gibi takırdıyor. "Görüyorsunuz ya," diyor. "En kör hayatın bile bazı ödülleri var."

Sonra düş de siliniyor. Bill Shearman ertesi sabah altıyı çeyrek geçinceye kadar deliksiz bir uyku uyuyor. O saatte radyolu saati onu Küçük Davulcu Çocuk'un melodisiyle uyandırıyor.

1999: Birisi öldüğü zaman geçmişi düşünürsünüz

1999

NİÇİN
VİETNAM'DAYIZ

Birisi öldüğü zaman geçmişi düşünürsünüz. Sully herhalde bunu yıllardan beri biliyordu, ama ancak Pags'ın cenazesinde kafasının içinde belirgin bir gerçek olarak biçimlendi.

Helikopterlerin son mülteci yüklerini Saigon'daki Amerikan elçiliğinin damından (bazıları fotojenik biçimde iniş kızaklarından sallanarak) almasının üzerinden yirmi altı yıl, bir Huey'in John Sullivan, Willie Shearman ve belki bir düzinesini daha Dong Ha eyaletinden tahliye etmesinin üzerinden de hemen hemen otuz yıl geçti. Sully-John'la mucizevi şekilde bulduğu çocukluk tanıdığı o sabah helikopterler gökten düştükleri zaman kahraman olmuşlardı; ama öğleden sonra başka bir şey oldular. Sully, Huey'in tabanında yattığı yerde birisinin onu öldürmesi için haykırdığını anımsıyor. Willie'nin haykırdığını da anımsıyor. Willie, "Kör oldum!" diye haykırıyordu. "Tanrım, kör oldum!" Çok geçmeden -bağırsaklarının bir kısmının gri renkli ipler görünümünde karnından dışarı sarkarken ve husyelerinin büyük kısmı elden gittiği bir sırada- kimsenin istediğini yapmayacağını, kendisinin de bu işi bir başına yapamayacağını anlamıştı. En azından yeterince çabuk biçimde. Bu nedenle birinin *mamasan*'ı defetmesini istedi, bu kadarını yapabilirlerdi, değil mi? Onu yere indirmeli ya da aşağı atmalılardı. Niçin olmasın? Zaten ölmemiş miydi? Sorun şu ki, Sully'ye *bakmaya* son vermiyordu ve bu kadarı yeter de artardı bile.

Onunla Shearman'ı ve yarım düzine başka askeri -en ağır durumda olanları- herkesin Pipi Kenti dediği toplanma noktasında bir Medevac'a naklettiklerinde (Helikopter pilotları herhalde gittiklerine seviniyordu, feryatlar dayanılır gibi değildi.) Sully diğerlerinden hiçbirinin yaşlı *mamasan*'ı kokpitte bağdaş kurar göremediğini anlamaya başlamıştı. Yeşil pantolonlu, turuncu üstlü ve o garip Çin tarzı terlikli *mama-*

san, Malenfant'ın iskambil cambazının flörtüydü. O günün daha erken bir saatinde Malenfant, Sully, Dieffenbaker, Sly Slocum ve öbürleriyle ormandaki açıklığa doğru koşmuştu. Ağaçların arasından kendilerine ateş eden sarı tenlilere havan toplarından, nişancılardan ve pusulardan kurtulmaya çalışarak geçirilen o korkunç haftaya rağmen Malenfant'ın kahraman olmak kaderiydi, Sully'nin de öyle. Ama gelin görün ki Malenfant şimdi bir katildi, eskiden Sully'nin çok korktuğu çocuk hayatını kurtarmıştı, Sully de bağırsakları rüzgârda dalgalanırken helikopterin dibinde yatıyordu. Art Linkletter'in her zaman söylediği gibi, bu da insanların komik olduklarını kanıtlıyordu. O parlak ve korkunç öğleden sonra, "Biri beni öldürsün," diye bağırmıştı. "Biri beni vursun. Tanrı aşkına ölmeme izin verin."

Ama ölmemişti. Doktorlar parçalanmış husyelerinden birini kurtarmayı başarmışlardı. Şimdi ise yaşadığına aşağı yukarı sevindiği günler oluyordu. Gün batımları ona bunu hissettiriyordu. Satın aldıkları, fakat henüz onarılmamış arabaların depolandığı arsanın arkasına gitmeyi ve orada durup güneşin batışını seyretmeyi seviyordu.

San Francisco'da Willie onunla aynı koğuştaydı ve onu sık sık ziyaret ediyordu. Ordu, Üsteğmen Shearman'ı başka bir yere atayıncaya kadar da ziyaret etmeyi sürdürdü. Harwich'deki eski günler ve ortak tanıdıkları hakkında uzun uzun konuşmuşlardı. Hatta bir keresinde *Associated Press* ajansının bir foto muhabiri tarafından resimleri bile çekilmişti; Willie, Sully'nin yatağının kenarında oturuyor, ikisi de gülüyorlardı. Willie'nin gözleri o vakte kadar biraz iyileşmişti, ama tam formunu bulmamıştı. Willie bir ara Sully'ye hiçbir zaman eskisi gibi olmamalarından korktuğunu söylemişti. Fotoğrafa eşlik eden öykü budalacaydı, ama onlara mektuplar gelmesini sağlamış mıydı? İkisinin de okuyabileceklerinin çok fazlasını! Hatta Sully, Carol'dan bir haber alabileceğine dair çılgınca bir umuda kapılmış, ama hiçbir zaman alamamıştı. l970 ilkbaharıydı, Carol Gerber de büyük bir olasılıkla esrar içiyor ve savaş sonu hippilerini mutlu ediyordu. Oysa o sırada lisedeki eski erkek arkadaşının dünyanın öbür ucunda husyeleri parçalanıyordu. Haklısın, Art, insanlar komik. Hem çocuklar en olmayacak şeyleri söylerler.

Willie memlekete gönderildikten sonra yaşlı *mamasan* kaldı. Yaşlı *mamasan* oradaydı. Sully'nin San Francisco Askeri Hastanesi'nde geçirdiği yedi ay süresince her gün ve her gece gelmiş, bütün dünyanın pislik koktuğu ve kalbinin baş ağrısı gibi sancıdığı o sonsuz zaman dilimi içinde en sadık ziyaretçisi olmuştu. Bazen o iğrenç yeşil renkteki golf etekliği ve sıska kollarını açıkta bırakan kolsuz üstle geliyordu... Ama çoğu zaman Malenfant'ın onu öldürdüğü gündeki kıyafetini giyiyordu; yeşil pantolonu, turuncu gömleği ve üstünde Çin simgeleri olan kırmızı terlikleri.

O yaz içinde bir gün San Francisco *Chronicle*'i eline alınca eski kız arkadaşının baş sayfada olduğunu gördü. Eski kız arkadaşıyla hippi yoldaşları Danbury'de birkaç çocuk ve işçi almakla görevli memurları öldürmüştü. Eski kız arkadaşı şimdi Kızıl Carol'du. Eski kız arkadaşı ünlü biri olmuştu. "Seni sürtük," diye bağırdı ve gazeteyi tortop edip odanın öbür ucuna fırlatmaya hazırlanırken, bitişikteki yatakta yaşlı *mamasan*'ı gördü. Sully'ye kara gözleriyle bakıyordu. Onu görünce Sully kriz geçirdi. Hemşire geri döndüğünde Sully niçin ağladığını ona söyleyemedi ya da söylemedi. Bütün bildiği dünyanın çıldırdığıydı ve ona bir iğne yapılmasını istiyordu. Hemşire sonunda ona istediği iğneyi yapacak bir doktor buldu, Sully de kendinden geçmeden önce *mamasan*'ı gördü. Yaşlı *mamasan* bitişik yatakta sarı ellerini kucağında devşirerek oturuyor ve ona bakıyordu.

Mamasan onunla ülkenin öbür ucuna kadar yolculuk etti. Onunla Connecticut'a kadar geldi. Bir United Airlines 747'nin turist sınıfında geçidin öbür yanında biletsiz olarak oturuyordu. Yanında oturduğu işadamı da tıpkı Huey'deki mürettebat, Willie Shearman veya Kedicik Sarayı'ndaki personel gibi görmüyordu onu. Dong Ha'da Malenfant'ın flörtüydü, ama şimdi John Sullivan'ın flörtü olmuştu ve kara gözlerini ondan hiç ayırmıyordu. Buruşuk sarı parmakları kucağında devşirilmiş olarak duruyor, gözleri Sully'den hiç ayrılmıyordu.

Otuz yıl çok uzun bir süre dostum.

Ama yıllar geçtikçe Sully onu giderek daha az görmeye başlamıştı.1970 sonbaharında Harwich'e döndüğü zaman yaşlı *mamasan*'ı hemen her gün görüyordu; Commonwealth Parkında B sahasının kıyı-

sında veya işlerine gidip gelenlerin inip çıktıkları metro merdivenlerinin dibinde bir sosis yiyor ya da sadece ana caddede yürüyordu. Ve sürekli olarak ona bakıyordu.

Vietnam'dan sonra ilk işini elde etmesinin üzerinden uzun zaman geçmeden (İşi tabii ki araba satmaktı, doğru dürüst yapmasını bildiği tek şey buydu.) yaşlı *mamasan*'ı ön camında SATILIK yazılı 1968 modeli bir Ford LTD'nin yolcu koltuğunda otururken görmüştü.

San Francisco'daki psikiyatrist ona, "Zaman geçtikçe onu anlamaya başlıyacaksın," demiş, fakat Sully'nin tüm ısrarlarına karşın daha fazlasını söylemeyi reddetmişti. Psikiyatrist havada çarpışıp düşen helikopterler hakkında bilgi edinmek istiyor, Sully'nin Malenfant'tan niçin sık sık "şu iskambilci alçak" diye söz ettiğini öğrenmek istiyor, (Ama Sully nedenini ona söylemedi.) Sully'nin hâlâ seks fantezileri olup olmadığını, eğer varsa dikkati çekecek kadar şiddet içerip içermediğini soruyordu. Sully, adı Conroy olan adamdan hoşlanmıştı, ama bu onun rezil biri olduğu gerçeğini değiştirmiyordu. San Francisco'da kaldığı sürenin sonlarına doğru bir gün Dr. Conroy'a az daha anlatıyordu. Sonunda anlatmadığına sevindi. Eski kız arkadaşı hakkında *konuşmak* şöyle dursun, ne *düşüneceğini* bile bilemiyordu. (Conroy'un bu durum için kullandığı terim ruhsal çekişmeydi.) Carol'u aptal ve şaşkın bir sürtük olarak nitelemişti, ama bütün kahrolası dünya da bugünlerde şaşkın değil miydi? Ve şiddet içeren davranışların ne kadar kolay patlak verebileceğini bilen biri varsa bu da John Sullivan'dı. Emin olduğu tek şey, Carol'la arkadaşları en sonunda enselendikleri zaman polisin onu öldürmemesini dilediğiydi.

Dr. Conroy rezil biri olsun veya olmasın, Sully'nin zamanla yaşlı *mamasan*'ı anlayacağı hakkında tamamen yanılmamıştı. En önemli şey, yaşlı *mamasan*'ın orada olmadığını anlamaktı. Mantıken anlamak kolaydı, ama Dong Ha'da içi dışına çıktığından ve böyle bir travmanın anlayışı yavaşlatması kaçınılmaz olduğu için insanın anlaması daha ağır gelişirdi.

Sully Dr. Conroy'un bazı kitaplarını ödünç almış, hastanenin kütüphanecisi de ona kütüphaneler arası bir anlaşma uyarınca bir iki ki-

tap daha bulmuştu. Bu kitaplara göre, yeşil pantolonlu ve turuncu üstlü yaşlı *mamasan* "dışa vurulmuş bir fantezi"ydi; "sağ kalmaktan kaynaklanan bir suçluluk duygusu" ve "travma sonrası stres sendromu"yla başa çıkmasına yarayan bir mekanizmaydı. Başka bir deyişle *mamasan* bir hayaldi.

Nedeni ne olursa olsun, *mamasan*'ı görmesi seyreldikçe Sully'nin kadına karşı tutumu da değişti. Göründüğü zamanlar da tiksinti ya da yanlış inanışlarla karışık bir dehşet duyacak yerde, onu gördükçe kendini neredeyse mutlu hissetmeye başladı. Kentten ayrılan, fakat arada bir sizi ziyarete gelen bir dostunuzu gördüğünüzde hissettiğiniz gibi bir şeydi bu.

Şimdi Harwich'in yirmi mil kuzeyindeki ve başka anlamlarda ışık yılları kadar uzaktaki bir kent olan Milford'da oturuyordu. Sully çocukken orada oturduğu, Bobby Garfield ve Carol Gerber'le arkadaşlık ettiği zaman Harwich bol ağaçlı, sevimli bir banliyöydü. Şimdi küçüklüğünün kenti, geceleri gitmediğiniz bir yer, Bridgeport'un pis bir uzantısı olmuş çıkmıştı. Günlerinin çoğunu hâlâ galeride ya da ofisinde geçiriyordu. (Sullivan Chevrolet üst üste dört yıldır dört dörtlük bir oto satış mümessilliğiydi.) Ama Sully çoğu akşamlar altıda, en geç yedide, oradan ayrılıyor ve Milford'a doğru yola çıkıyordu. Oraya dönerken belki onaylamadığı, ancak çok gerçek bir minnettarlık duygusu duyuyordu.

O yaz günü her zamanki gibi 1-95 üzerinden Milford'dan güneye hareket etmiş, ama daha geç bir saatte ve 9 numaralı çıkışa (HARWICH'IN ASHER CADDESİ) sapmadan. Bugün yeni arabanın burnunu güney yönünden ayırmadı (Araba mavi renkliydi ve siyah lastikleri vardı. İnsanların onu dikiz aynalarından gözlerken sinyal lambasının yanışını görmek Sully'yi eğlendiriyordu adamı polis zannediyorlardı.) ve doğru New York kentine arabasını sürdü.

Arabayı Arnie Mossberg'in batı tarafındaki galerisinde bıraktı, (Bir Chevrolet satıcısı olursan hiçbir zaman park sorunun yoktur; bu da işin iyi yanlarından biridir.) yürürken biraz mağazaların vitrinlerini seyretti, Palmiye İki'de bir biftek yedi, sonra Pagano'nun cenazesine gitti.

Pags o sabah helikopterlerin düştüğü yerdeki çocuklardan biri, öğleden sonra da kentteki çocuklardan biriydi. Patikadaki son tuzağa düşenlerden de biriydi. Her şeye Sully'nin bir mayına basması ya da bir teli koparарak ağaca bağlı tuzağı patlatması neden olmuştu. Siyah pijamalı küçük adamlar o sırada ateş açmışlardı. Pags patikada boğazından vurulan Wollensky'yi yakalamıştı. Wollensky'nin kanı herhalde Pags'ın üstüne bulaşmıştı, (Sullivan bunu gördüğünü anımsamıyordu; o sırada kendi cehennemindeydi.) ama bu tamamen kurumamış olan öbür kanı örttüğü için adamı bir bakıma rahatlatmıştı. Slocum, Malenfant'ın arkadaşını vurduğunda Pagano üstüne kan sıçrayacak kadar yakında duruyordu. Clemson'un kanı üstüne sıçrayacak, Clemson'un beyni üstüne sıçrayacak kadar yakındaydı.

Sully kentte Clemson'un başına gelenler hakkında kimseye bir şey söylememişti, ne Dr. Conroy'a ne de bir başkasına. Sanki dili tutulmuştu. Herkesin dili tutulmuştu.

Pags kanserden ölmüştü. Sully'nin Vietnam'daki arkadaşlarından biri her ne zaman (Aslında hiçbiri *arkadaşı* değildi, Sully'nin arkadaş diyeceği türden insanlar değillerdi, ama bunları nitelemek için başka bir kelime icat edilmemişti.) öldüyse ölüm nedeni kanser, uyuşturucu ya da intihar oluyordu. Kanser genellikle akciğerde veya beyinde başlıyor, sonra her tarafa yayılıyordu. Bu adamlar bağışıklık sistemlerini sanki ormanda bırakmışlardı. Dick Pagano olayında suçlu Michael Landon'daki gibi pankreas kanseriydi. Yıldızların hastalığıydı bu. Tabutun kapağı açıktı, Pags da o kadar kötü gözükmüyordu. Karısı cenazeciye ona sıradan bir takım elbise giydirtmişti, bir üniforma değil. Kadın, Pagano'nun kazandığı nişanlara rağmen, üniforma seçeneğini aklından bile geçirmemişti. Pags sadece iki veya üç yıl üniforma giymişti, o yıllar bir tür sapmaydı; şanssız bir gününüzde büyük olasılıkla sarhoşken size uymayan bir şey yaptığınız için zamanınızı kodeste geçirmeniz gibi bir şey. Örneğin, bir bar kavgasında birini öldürmüş ya da eski karınızın pazarları din dersi verdiği kiliseyi yakmaya kafanızı takmış olabilirdiniz. Sully beraberinde vatani görevini yaptığı, kendisi

dahil hiçbir erkeğin üniformayla gömülmek isteyebileceğini düşünemiyordu.

Dieffenbaker (Sully hâlâ onu yeni teğmen olarak düşünüyordu.) cenazeye gelmişti. Sully, Dieffenbaker'i uzun zamandır görmemişti ve epeyi konuşmuşlardı. Aslında daha çok konuşan Dieffenbaker olmuştu. Sully konuşmanın bir anlamının olup olmayacağından emin değildi, ama Dieffenbaker'in söyledikleri onu düşündürmüştü. Dieffenbaker ne kadar *deli* izlenimi uyandırmıştı. Sully, Connecticut'e dönerken yol boyunca bunu düşünmüştü.

Saat ikide Triborough Köprüsü'nde kuzeye doğru yol alıyordu. Paydos saatine yakalanmadan yoluna devam etmek için yeterince vakti vardı. WINS helikopterindeki trafik muhabiri, "Triborough'da ve kilit noktalarında trafik akışı düzgün," diyecekti. Helikopterlerin şimdilerdeki görevleri buydu: Amerikan kentlerine giren ve oralardan çıkan yollarda trafik akışını denetlemek.

Sully Bridgeport'un hemen kuzeyinde trafiğin yavaşlamaya başladığını fark etmedi. Haberleri bırakıp eski melodileri dinlemeye başlamış ve Pags'la ağız mızıkasını düşünmeye dalmıştı. Bir savaş filmi klişesiydi, bu: ağız mızıkalı saçları kırlaşmış er. Fakat Pagano insanın aklını kaçırtabilirdi. Gece ve gündüz ağız mızıkasını çalmış, sonunda çocuklardan biri -Hexley ya da Garrett Slocum- ona, vazgeçmezse bir sabah dünyanın ilk ıslık çalan rektum proteziyle uyanabileceğini söylemişti.

Sully düşündükçe rektum protezi tehdidini savuranın Sly Slocum olmasını daha çok olası görüyordu. Tulsa'lı iriyarı siyah adam Family Stone'un dünyanın en iyi grubu olduğunu düşünüyor, beğendiği bir başka grup olan Rare Earth'ün beyaz olduğuna inanmak istemiyordu. Sully, Deef'in (Bu, Dieffenbaker'in üsteğmen olup Slocum'a, Dieffenbaker'in hayatında o vakte kadar yaptığı ve bundan sonra yapacağı en önemli jest olan onayı vermesinden önceydi.) Slocum'a o adamların folkçu beyaz Bob Dylan kadar beyaz olduğunu söylediğini hatırlıyordu. Slocum bunun üzerinde kafasını yormuş, sonra onda ender görülür bir ciddiyetle yanıt vermişti. "Saçmalamasana be adam. Rare

Earth'ün çocukları siyah. Motown'da kayıt yapıyorlar, bütün Motown grupları da siyahtır. Herkes bilir bunu. Supremes, Temps, Smokey Robinson ve Miracles. Sana saygım var, Deef, ama saçmalamakta ısrar edersen seni yere mıhlayacağım."

Slocum ağız mızıkası müziğinden nefret ediyordu. Ağız mızıkası ona folk şarkıları söyleyen beyazları anımsatıyordu. Ona Dylan'ın savaşa derin bir ilgi duyduğunu söyleyecek olsanız, lanet olası orospu çocuğunun öyleyse niçin bir kere olsun Bob Hope'la cepheye gelmediğini söylerdi. Slocum, "Nedenini sana söyleyeyim," demişti. "Korkuyor. İşte ondan. Ağız mızıkası çalan tekerlek orospu çocuğu."

Altmışlı yılları anlatıp duran Dieffenbaker'i düşünüyor. O eski adları, eski yüzleri ve eski günleri düşünüyor. Bu arada kuzeye giden yolların dördünde de trafiğin yoğunlaşmaya başlamasıyla Caprice'in hız göstergesinin altmıştan elliye, sonra kırka düştüğünün farkında olmuyordu. Pags'in ormanda nasıl olduğunu anımsıyordu: Sıska ve siyah saçlıydı, yanaklarında hâlâ ergenlik döneminin sivilce izleri vardı; elinde bir tüfek, pantolonunun kemerinde bir değil, iki Hohner ağız mızıkası taşıyordu. Otuz yıl önceydi bu. On yıl daha da geriye gidilirse Sully, Harwich'de büyümekte olan bir çocuktu. Bobby Garfield'le arkadaşlık ediyor, Carol Gerber'in bir kez olsun kendisine, John Sullivan'a, her zaman Bobby'ye baktığı gibi bakmasını diliyordu.

Kız, daha sonra Sully'ye bakmıştı tabii, ama tümüyle aynı şekilde değil. Bu, Carol artık on bir yaşında olmadığı için miydi, yoksa kendisi Bobby olmadığı için mi? Sully orasını bilmiyordu. Bakış yeterince gizemliydi. Sanki Bobby'nin onu öldürmekte olduğunu, Carol'un da buna sevindiğini, yıldızlar gökten düşene, nehirler yokuş yukarı akana ve *Louie Louie*'nin bütün sözleri bilinene kadar bu şekilde öleceğini anlatıyordu .

Bobby Garfield'e ne olmuştu? Vietnam'a gitmiş miydi? Çiçek çocuklarına katılmış mıydı? Evlenmiş, çocuk sahibi olmuş, pankreas kanserinden ölmüş müydü? Sully bilmiyordu. Emin olduğu tek şey, Bobby'nin her nasıl olduysa o 1960 yazında değiştiğiydi. Sully'nin George Gölü'ndeki YMCA kampında bedava bir haftalık tatil kazandığı ve

annesiyle kentten ayrıldığı yazdı. Carol liseyi tamamlamıştı ve her ne kadar Sully'ye hiçbir zaman tam olarak Bobby'ye baktığı gibi bakmadıysa da o, Carol'un ilk erkeği, Carol da onun ilk kadını olmuştu. Bir gece kırlarda, Newburg'daki bir mandıracının böğüren sığırlarla dolu ambarının arkasında olmuştu bu. Sully orgazm olurken kızın boynundaki tatlı parfümün burnuna dolduğunu hissetmişti.

Tabutunun içindeki Pagano'yla çocukluğundaki arkadaşları arasındaki bu garip ilişki niye? Belki de Pags geçmiş günlerdeki Bobby'ye biraz benzediği içindi. Bobby'nin saçları siyah yerine koyu kızıldı, ama aynı sıska yapı ve köşeli yüz... ve aynı çiller onda da vardı. Evet! Bobby ile Pags'in yanaklarıyla burunlarının üstünde bir çil serpintisi vardı! Ya da belki birisi öldüğü zaman geçmişi, lânet olası geçmişi düşünüyordunuz.

Caprice'in hızı şimdi saatte yirmi mile düşmüştü, trafik de 9 numaralı çıkışa çok az kala tamamen durmuştu, ama Sully hâlâ farkında değildi. Eski şarkıları çalan WKND'de The Mysterians *96 Gözyaşı*'nı söylüyor, o da kilisenin ortasındaki geçitte tabutunun içindeki Pagano'ya bakmak için Dieffenbaker'in arkasında yürüyüşünü düşünüyordu. O sırada bir ilahi çalınıyor, *Benimle Kal*'ın melodisi Pagano'nun cesedinin yukarsındaki havayı dolduruyordu. Pags, yanına dayalı .50 kalibrelik, kucağında yükü ve miğferinin kayışına geçirilmiş Winston pakediyle saatler boyu otururken ne kadar mutlu görünüyor ve aynı melodiyi tekrar tekrar çalıyordu.

Sully tabutun içine bakarken onun Bobby Garfield'le olan benzerliğinin bittiğini fark etti. Cenazeci açık tabutu haklı gösterecek iyi bir iş çıkarmıştı, fakat Pags'de hâlâ hayatının son aylarını kanser diyetiyle, radyasyonla, kimyasal zehir enjeksiyonlarıyla ve istediği kadar patates çipsiyle geçiren şişman bir adamın gevşek derili ve sivri çeneli görünüşü vardı.

Dieffenbaker, "Ağız mızıkalarını hatırladın mı?" diye sordu.

"Hatırlıyorum," dedi Sully. "Her şeyi hatırlıyorum." Bir tuhaf konuşmuş, Dieffenbaker ona merakla bakmıştı.

Nam'daki kentte Malenfant, Clemson ve öbür avcılar sabahleyin -bütün son hafta- yaşadıkları dehşetin birdenbire acısını çıkarmaya baş-

ladıkları zaman Deef'in nasıl göründüğü Sully'nin ansızın gözlerinin önünde canlandı. Geceki haykırışları, ani top ateşlerini ve sonunda da kendi ölümlerinin dumanını yayarak düşen alev içindeki helikopterleri unutmak istiyorlardı. Aşağı indiler ve güm! Amerikalılar açıklığa doğru koşarken siyah pijamalı küçük adamlar Delta İki-İki'ye ve Bravo İki-Bir'e ormandan ateş açtılar. Sully sağında Willie Shearman, önünde de Teğmen Packer olmak üzere koşmuştu; derken Teğmen Packer'in suratının ortasına kurşunu yemesiyle Sully'nin önünde kimse kalmamıştı. Ronnie Malenfant solundaydı, Malenfant da tiz sesiyle ileri ileri diye bağırıyor, amfetaminlerle doping yapmış çılgın ve dinamik bir satıcıya benziyordu: "Gelin, gelin, solucanlar! Gelin, beceriksiz Joe'lar! Vurun beni, salaklar! Salakoğlu salaklar! Nişan bile alamıyorsunuz bok herifler!" Pagano arkalarında, Slocum, Pags'in yanındaydı. Sully'nin hatırladığına göre Bravo'dan birkaç çocuk vardı, ama çoğunluk Delta'nın çocuklarıydı. Willie Shearman kendi arkadaşlarına sesleniyordu, ama birçoğu geri kaldılar. Delta iki-iki geri kalmadı. Clemson oradaydı, Wollensky ile Hackermeyer de. Sully adlarını hatırlayabilmesine şaşıyordu; adlarını da, o günün kokusunu da hatırlıyordu. Ormanın yeşil kokusu ve benzin kokusu. Göğün yeşil üstünde mavi manzarası... Tanrım, nasıl ateş ediyorlardı, o küçük şeytanlar nasıl ateş ediyorlardı. Yanınızdan geçen bir merminin rüzgârını asla unutamazdınız. Malenfant da bağırıyordu: "Vurun beni, eşek leşinden farksız piç kuruları! Kör müsünüz? Gelin, buradayım! Kör homolar, beceriksiz salaklar. Buradayım işte!" Düşen helikopterlerdeki adamlar da bağırdıklarından alevlere köpük sıkarak onları çektiler ve çıkardılar. Ne var ki artık insan değillerdi, yani insan diyebileceğiniz gibi değillerdi. Çoğunlukla haykıran TV yemekleriydiler, gözleri ve kemer tokaları olan TV yemekleri; hele erimiş tırnakları tüter halde size doğru uzanan parmakları yok muydu... Bu gibi şeyleri Dr. Conroy gibi kişilere anlatamazdınız. Örneğin, onları çektiğiniz zaman sadece parçalarının geldiğini, parçalarının yeni pişmiş bir hindinin, derisinin altındaki sıcak ve erimiş yağın üstünde kayması gibi nasıl kayıp koptuğunu anlatamazdınız. Ve bunlar olup biterken yeşilin ve benzinin kokusunun nasıl burnunuza dolduğunu... Ed Sullivan bunun gerçekten büyük bir şov olduğunu söylüyordu

ve hepsi bizim sahnemizde olup bitiyordu, sizin bütün yapabileceğiniz ise birlikte yuvarlanmak ve unutmaya çalışmaktı.

O sabah işte buydu, helikopterler bunlardı ve bunun gibi bir şeyin mutlaka *bir yere* gitmesi lazımdı. Boklu küçük kente vardıklarında kavrulmuş helikopter mürettebatının kokusu hâlâ burunlarındaydı. Teğmen ölmüştü. Bazı adamlar ise -Ronnie Malenfant'la arkadaşları derseniz- onlar biraz kaçırmışlardı. Dieffenbaker yeni teğmendi ve birdenbire kendini, gördükleri herkesi; çocukları, ihtiyar adamları, kırmızı Çin terlikli ihtiyar *mamasan*'ları öldürmek isteyen çılgın adamların başında bulmuştu.

Helikopterler onda düştüler. Ronnie Malenfant ikiyi beş geçe süngüsünü önce yaşlı kadının midesine sapladı, sonra pis domuzun kafasını keseceğini söyledi. Saat dördü çeyrek geçe dünya John Sullivan'ın yüzünde patladı. Bu, Dong Ha'daki büyük günü, gerçekten büyük şovu olmuştu.

Kentin tek sokağının başındaki iki kulübenin arasında duran Dieffenbaker on altı yaşında ürkek bir çocuğa benziyordu. Ama on altı değil yirmi beş yaşındaydı. Sully'den ve öbürlerinin çoğundan çok daha büyüktü. Orada Deef'in yaşındaki biricik adam Willie Shearman'dı, Willie de işe karışmaya isteksiz görünüyordu. Belki de sabahki kurtarma operasyonu onu tüketmiş ya da saldırı sırasında önde gidenlerin bir kere daha Delta İki-İki'nin çocukları olduğuna dikkat etmişti. Malenfant, o salak Kong'lar sopaların üstünde birkaç düzine kelle görürlerse Delta'yla dalaşmak isteyenlerin iki kere düşüneceklerini haykırıyordu. O kulakları delen tiz satıcı sesiyle bağırıyor, hiç durmadan bağırıyordu iskambil cambazı. Pags'le ağız mızıkaları. Malenfant'ın ise kartları. King, Malenfant'ın oyunuydu. Elde edebilirse bir puan on cent'ti, elde edemezse beş cent. Sully'nin, burun kanamalarına yol açacağı ve uçan çekirgeleri öldüreceğine yemin ettiği tiz sesiyle, "Gelin çocuklar!" diye bağırdı. "Gelin, Kahpe Kız'ı avlıyoruz!"

Sully durup yeni teğmenin solgun, yitik ve şaşkın yüzüne baktığını hatırladı. Şöyle düşündüğünü hatırlıyordu. *Yapamaz. Bunu zamanında durdurmak için yapılması gerekeni yapamaz* o. Ama sonra Dieffen-

baker toparlanıp Sly Slocum'a başını salladı. Slocum bir an bile tereddüt etmedi. Sokakta krom ayaklı ve kırmızı oturaklı devrilmiş bir mutfak sandalyesinin yanında duran tüfeğini omuzladı nişan aldı ve Ralph Clemson'un kafasını havaya uçurdu. Yakınlarda duran ve Malenfant'a şaşkın şaşkın bakan Pagano, başından ayaklarının ucuna kadar kan püskürtülerinin içinde kaldığından hemen hemen habersiz görünüyordu. Clemson'un sokakta cansız olarak yere düşmesi partiyi sona erdirmişti. Oyun bitti, bebeğim.

Bugünlerde Dieffenbaker göbekli biri olmuştu ve bifokal camlı gözlükler takıyordu. Sonra, saçlarının çoğunu kaybetmişti. Sully buna şaşmıştı; birliğin beş yıl önce Jersey kıyısındaki toplantılarında Deef'in oldukça gür saçlı bir kafası vardı. Sully o zaman bu heriflerle son kez âlem yaptığına yemin etmişti. Hiç iyiye doğru bir gelişme yoktu onlarda. Yumuşamıyorlardı. Her toplantıları *Seinfeld*'in aktörlerinin bir buluşması gibiydi.

Yeni teğmen, "Dışarı çıkıp bir sigara içmek ister misin?" diye sordu. "Ya da herkes vazgeçtiği zaman sen de mi vazgeçtin?"

"Herkes gibi vazgeçtiğim doğru." Geri kalan ziyaretçilerin bakıp yanlarından geçmesi için o sırada tabutun biraz solunda duruyorlardı. Onlar alçak sesle konuşurken teypteki müzik, seslerini bastırmadan dalga dalga yayılıyordu. Çalınan parça *The Old Rugged Cross*'du.

"Bana kalırsa Pags'in tercih edeceği parça..."

Dieffenbaker sırıtarak, *Goin Up the Country* veya *Let's Work Together*, diye tamamladı.

Sully de sırıttı. O beklenmedik anlardan biriydi bu, bütün gün süren yağmur arasında kısa bir an güneşin çıkması gibi. O anların birinde bir şey hatırlamanın makbul olması, orada bulunduğunuz için sevinçli olmanız gibi. Sully, "Ya da belki The Animals'tan *Boom Boom*," dedi.

"Sly Slocum'un Pags'e o ağız mızıkasını susturmazsa onu kıçına sokacağını söylediğini hatırlıyor musun?"

Sully hâlâ sırıtarak "evet" der gibi başını eğdi. "Onu yeterince yukarı iterse Pags osurduğu zaman *Kızıl Nehir Vadisi*'ni çalabileceğini söyledi." Böyle derken Pagano'nun da bu olayı anımsayıp sırıtmasını beklermiş gibi tabuta sevgiyle baktı. Ama Pagano sadece orada yüzünde makyajıyla kımıldamadan yatıyordu. O bu gibi şeyleri aşmıştı. "Sana bir şey söyleyeyim mi," dedi. "Dışarı gelip senin sigara içmeni seyredeceğim."

"Tamam." Bir zamanlar askerlerinden birinin askerlerinden bir başkasını öldürmesini onaylayan Dieffenbaker, şapelin yan geçidinde ilerlemeye başlamıştı. Dazlak kafası camları renkli pencerelerin altından geçişinde karışık renklerle parlıyordu. Chevrolet satıcısı John Sullivan da topallayarak arkasından geliyordu; hayatının yarısı boyunca topallamıştı ve bunu artık fark etmiyordu bile.

1-95'deki trafik sürünme denecek kadar yavaşladı, sonra yan yolların birinde arada sırada görülen kıpırtı dışında tamamen durdu. Radyoda Mysterians yerini Sly ile Family Stone'un *Müzikle Dans Edin* parçasına bırakmıştı. Kahrolası Slocum burada olsa oturduğu yerde hoplardı. Sully durdu ve direksiyonun üstünde tempo tutmaya başladı.

Şarkının bitimine doğru sağına baktı ve yaşlı *mamasan*'ın arka koltukta oturduğunu gördü. O oturduğu yerde tempo tutmuyor, sadece sarı ellerini kucağında devşirmiş olarak oturuyordu. Çılgın renkli terliklerin dayandığı plastik paspasın üstünde SULLİVAN CHEVROLET İŞİNİZE DEĞER VERİYOR diye yazılıydı.

Sully rahatsız olmaktan çok, durumdan hoşlanmıştı. "Merhaba kocakarı," dedi. En son ne zaman yüzünü göstermişti? Tacklin'lerin Yeni Yıl partisinde mi? Sully'nin en son körkütük sarhoş olduğu zamandı. "Niçin Pags'in cenazesinde yoktun?" diye sordu. "Yeni teğmen seni sordu."

Yaşlı *mamasan* bir yanıt vermedi, zaten ne zaman vermişti ki? Sadece orada ellerini devşirmiş ve kara gözlerini Sully'nin üzerine dikmiş durumda oturuyordu. Yeşilli, turunculu ve kırmızı bir Cadılar Günü ha-

yaliydi. Yaşlı *mamasan* bir Hollywood filmindeki hayaletler gibi değildi, ama onun içinden öbür yanı göremiyordunuz; hiç şeklini değiştirmiyordu, hiç silinip kaybolmuyordu. Sıska sarı bileklerinin birinde bir ortaokul öğrencisinin alabileceği arkadaş bileziğine benzer örülü bir ip taşıyordu. Ve ipin her kıvrımını ve eski yüzünün her kırışığını görmenize rağmen, kokusunu duyamıyordunuz, Sully'nin ona dokunmaya kalkıştığı bir defasında da kayboluvermişti. O bir hayaletti, Sully'nin kafası da içinde yaşadığı güvenilmez evdi. Sadece arada sırada (hiç acı çekmeden ve daima uyarısız olarak) kafası onu görebileceği bir yerde kusuyordu.

Mamasan hiç değişmiyordu. Hiç dazlak kalmıyor, safra kesesinde taşlar oluşmuyor veya gözlük takması gerekmiyordu. Clemson, Pags, Packer ve düşen helikopterlerin içindeki adamlar gibi ölmüyordu, (kardan adamlar gibi köpükle örtülü olarak sözde kurtardıkları iki kişi dahi ölmüştü, yaşayamayacak kadar kötü yanmışlardı ve tüm zahmetler boşuna olmuştu.) Carol'un yaptığı gibi ortadan da kaybolmuyordu. Hayır, yaşlı *mamasan* arada sırada küçük bir ziyaret için ortaya çıkıyordu ve *Instant Karma*'nın bir hit olduğu günden beri zerrece değişmemişti. Bir kere ölmesi gerekmişti tabii, Malenfant süngüsünü karnına sapladığı ve kafasını kesmeye niyetli olduğunu açıkladığı zaman çamurların içinde yığılıp kalmıştı. Ama o zamandan beri dolaşıp duruyordu.

"Nerelerdeydin, sevgilim?" Başka bir arabadan ona bakacak (Sully' nin arabası şimdi dört bir yanından sarılmış, adeta sıkıştırılmıştı.) ve dudaklarının kıpırdadığını görecek olsalar, radyo eşliğinde şarkı söylediğini sanırlardı. Başka bir şey düşünseler bile kimin umurunda? Onların ne düşündüğü kimin umurunda? Sully çok şey, *korkunç* şeyler görmüştü, hatta bağırsaklarından bir bölümün kasıklarındaki kanlı kılların üstünde yattığını görmüştü, bazen bu yaşlı hayaleti görmesinin (onunla konuşsa) ne önemi vardı? Onun dışında kimin üstüne vazifeydi.

Sully yolun ilersine bakarak trafiği neyin tıkadığını görmeye çalıştı (Ama göremedi, önünüzdeki adam sizin yaptığınızı yaptığı için asla

göremezdiniz.) sonra arkasına baktı. Bazen bunu yaptığı zaman hayalet kayboluyordu. Ama bu kez olmadı; bu kez sadece kılık değiştirmişti. Kırmızı terlikler yerli yerindeydi, ama şimdi bir hemşire üniforması vardı arkasında: beyaz naylon pantolon, göğsüne küçük bir altın saatin iliştirilmiş olduğu beyaz bir gömlek ve ince siyah çizgili beyaz bir kep. Elleri hâlâ kucağında devşirilmişti ve hâlâ ona bakıyordu.

"Nerelerdeydin, Mama? Seni özledim. Biliyorum, garip, ama doğru. Mama, hep aklımdaydın. Yeni teğmeni görmeliydin. Gerçekten şaşılacak şey. Güneş seks-panosu devresine girdi. Tepesi cascavlak. Yani parlıyor demek istedim."

Yaşlı *mamasan* bir şey demedi. Sully buna hiç şaşırmadı.

Cenaze evinin yanında küçük bir yol, bunun yanında da yeşile boyalı bir bank, bankın iki yanında birer kum kovası vardı. Dieffenbaker kovalardan birinin yanında oturuyordu, ağzına bir sigara sıkıştırdı, (Sully bunun bir Dunhill olduğuna dikkat etti; çok etkileyici.) sonra pakedi Sully'ye uzattı.

"Hayır, gerçekten bıraktım."

"Harika." Dieffenbaker sigarasını bir Zippo ile yaktı. Sully bu arada garip bir şeyin farkına vardı: Vietnam'da bulunmuş hiç kimsenin sigarasını kibritle ya da yakıtı bitince atılan o çakmaklardan biriyle yaktığını görmemişti. Nam'dan gelen askerler yanlarında daima birer Zippo taşıyorlardı. Tabii ki bu doğru olamazdı. Acaba?

Dieffenbaker, "Hâlâ topallıyorsun," dedi.

"Evet."

"Yine de durumunda bir gelişme var gibime geliyor. Seni son gördüğümde bayağı sendeliyordun. Özellikle de bir iki kadeh yuvarladığın zaman."

"Hâlâ toplantılara gidiyor musun? O piknikler falan hâlâ yapılıyor mu?"

"Sanırım, hâlâ yapılıyorlar, ama ben üç yıldır gitmiyorum. Çok sıkıcı oluyor."

"Evet. Kanserli olmayanlar gözü dönmüş birer alkolik. İçkiyi bırakmayı becerenler ise *Prozac'la*[1] yaşıyorlar."

"Demek sen de dikkat ettin."

"Evet, dikkat ettim."

"Buna şaşırmadım. Sen hiçbir zaman dünyanın en zeki adamı değildin, Sully-John, ama anlama kapasitesi kuvvetli bir orospu çocuğuydun. O zamanlar bile. Sen hepsinin hakkından geldin. İçki, kanser, depresyon ana sorunlardı. Bir de dişler. Dişleriyle sorunları olmayan hiçbir Vietnam gazisine rastlamadım ben. Yani dişleri kaldıysa. Ya sen, Sully? Yaşlı dişlerin nasıl?"

Vietnam'dan beri altı dişi çekilen (ayrıca sayısız kanal tedavisi gören) Sully, *commi ci, comme ça*[2] demek ister gibi elini oynattı.

Dieffenbaker, "Ya öbür sorun?" diye sordu. "O nasıl?"

Sully, "Şartlara bağlı," dedi.

"Ne gibi bir şarta?"

"Sorunum olarak nitelediğim şeye. O kahrolası buluşma pikniklerinin üçünde beraberdik..."

"Dördünde. Ayrıca, ben fazladan senin gitmediğin bir tanesine de gittim. Jersey kıyısındakinden bir yıl sonrakine. O piknikte Andy Hackermeyer Hürriyet Heykeli'nin tepesinden atlayarak intihar edeceğini ileri sürmüştü."

"Yaptı mı?"

Dieffenbaker sigarasından derin bir nefes çekti ve Sully'ye bir teğmen ifadesiyle baktı. Onca yıldan sonra bunu hâlâ becerebiliyordu. Şaşılacak şey. "Yapmış olsaydı, *Post*'ta okurdun. *Post*'u okumuyor musun?"

"Dini bir görevmiş gibi."

Dieffenbaker başıyla doğruladı. "Vietnam gazilerinin hepsinin dişleriyle başları dertte ve hepsi *Post*'u okuyorlar. Yani *Post*'un ulaştığı yerlerdeyseler. Eğer değillerse ne yapıyorlar dersin?"

---

(1) *Prozac:* Antidepresen ilaç.

(2) *Commi ci, comme ça:* Şöyle böyle.

Sully, "Paul Harvey'i dinliyorlar," diye atıldı ve Dieffenbaker'i güldürdü.

Sully, helikopterlerin, kentin ve pusunun gününde orada olan Hack'i anımsıyordu. Bulaşıcı gülüşü olan sarışın bir gençti. Kız arkadaşının resmini rutubette çürümesin diye PVC ile kaplatmıştı ve onu ince bir gümüş zincirin ucunda boynunda taşıyordu. Geldikleri kentte üzerlerine ateş açıldığı sırada Hackermeyer, Sully'nin yanındaydı. Yaşlı *mamasan*'ın ellerini kaldırarak kulübesinden fırlamasını ve evini delik deşen Malenfant'la, Clemson'a, Peasley'e, Mims'e ve öbürlerine hızlı hızlı anlaşılmaz bir şeyler söylemesini izliyorlardı. Mims küçük bir erkek çocuğunun bacağına belki kazara mermilerini boşaltmıştı. Çocuk, kulübelerden birinin dışındaki toz toprağın içinde yatıyor ve avaz avaz bağırıyordu. Yaşlı *mamasan* grubun liderinin Malenfant olduğuna karar vermişti, niçin olmasın? En çok bağırıp çağıran Malenfant'tı; kadıncağız da hâlâ elini, kolunu sallayarak ona doğru koştu. Sully olayın kötü bir yanlış olduğunu, iskambil cambazının da, hepsinin de akşamdan kaldıklarını ona söyleyebilirdi, ama ağzını açmadı. O ve Hack durup Malenfant'ın tüfeğinin kabzasını kaldırarak kadıncağızın suratının ortasına çarpmasına ve onu yere yıkarak gevezeliğini noktalamasına seyirci kaldılar. Willie Shearman yirmi metre kadar ötelerinde duruyordu. Sully ve Bobby, yaşadıkları kentin Katolik çocuklarından biri olan Willie'den biraz korkarlardı. Şimdi de ne düşündüğü Willie'nin yüzünden anlaşılmıyordu. Adamlarından bazıları Willie'ye sevgiyle Willie Beysbol derlerdi.

"Senin sorunundan ne haber Sully-John?"

Sully, Dong Ha'daki kenten New York'ta cenaze evinin yanındaki yola ağır ağır döndü. Bazı anılar Tilki Kardeş'le Tavşan Kardeş'in eski öyküsündeki *Katran Bebek*[1] gibiydi, onlara yapışıp kalıyordunuz. "Her şey duruma bağlı," dedi. "Hangi sorunumdan söz etmiştim?"

---

(1) *Katran Bebek:* Joel Chandler Horris'in *Remus Amca* adlı eserinde yol kenarına dikilmiş katrandan bebek. Tepkisizliğine kızan Tavşan Kardeş patisiyle ona vurmakta ve üstüne yapışıp kalmaktadır.

"Kentin dışında bizi vurdukları zaman husyelerini havaya uçurduklarını söylemiştin. Malenfant'ın fıttırıp yaşlı kadını öldürmesini önlemediğin için Tanrı'nın seni cezalandırdığını söylemiştin."

Fıttırma olanları açıklamaya yeterli değildi. Malenfant yaşlı kadını bacaklarının arasına almış, süngüyü zavallının kafasının üstüne indiriyor, aynı zamanda çene yarıştırıyordu. Kanlar fışkırınca yaşlı kadının turuncu gömleği kırmızı bir batiğe benzemişti.

Sully, "Bütün sarhoşlar gibi ben de biraz abarttım," dedim. "Husye torbasının bir kısmı yerli yerinde, bazen de pompa hâlâ çalışıyor. Özellikle Viagra'dan beri. Tanrı o pislikten razı olsun."

"Sigara gibi içkiyi de mi bıraktın?"

Sully içini çekti. "Arada sırada bira içerim."

"Prozac alıyor musun?"

"Henüz hayır."

"Boşandın mı?"

Sully "evet" gibilerden başını eğdi. "Ya sen?"

"İki kere. Ama bir deneme daha yapmayı düşünüyorum. Mary Theresa Charlton'la. Çok tatlıdır. Üçüncü denemede şans insanın yüzüne güler. Benim ilkem budur."

Sully, "Biliyor musun, Loot?" dedi. "Burada Vietnam macerasının bazı miraslarını keşfettik." Bir parmağını uzattı. "Vietnam gazileri kanser olurlar; bu genellikle akciğer veya beyin kanseridir, ama başka yerler de olabilir."

"Pags gibi. Onunki pankreas kanseriydi, değil mi?"

"Doğru."

"Bütün o kanserler Portakal yüzünden," dedi Dieffenbaker. "Kimse kanıtlayamıyor, ama bunu hepimiz biliyoruz. Ajan Portakal, durmadan veren armağan."

Sully ikinci bir parmağıyla da işaret etti. "Vietnam gazileri depresyona uğrarlar, partilerde sarhoş olurlar, anıt gibi çarpıcı yerlerden atlamakla tehdit ederler." Üçüncü parmak da ortaya çıktı. "Vietnam gazilerinin dişleri de berbat. Vietnam gazileri boşanırlar."

Sully konuşmasının bu yerinde durdu. Yarı açık bir pencereden org müziği kulağına geliyordu. İşaret konumundaki dört parmağına ve avucunun içine kıvrılmış başparmağına baktı. Gaziler uyuşturucu düşkünüydüler. Gazilerin borçlarını ödeyeceklerine güvenilemezdi. Hangi banka memuruna sorsanız böyle diyecektir. (Oto satıcılığı işini rayına oturttuğu yıllarda bazı bankerler de Sully'ye aynı şeyi söylemişlerdi.) Gaziler kredi kartlarının limitlerini aşıyorlardı, kumarhanelerden atılıyorlardı, George Strait ve Patty Loveless'in şarkılarını dinlerken ağlıyorlardı, barlarda bowling oyunlarında birbirlerini bıçaklıyorlardı, krediyle araba satın alıp sonra onlarla kaza yapıyorlardı, karılarını dövüyorlardı, çocuklarını dövüyorlardı, kahrolası *köpekleri*'ni dövüyorlardı ve büyük bir olasılıkla ormana *Apocalypse Now* ya da *Geyik Avcısı* denen o pislikten daha yakın olmayanlardan daha sık tıraş olurken kendilerini kesiyorlardı.

Dieffenbaker, "Başparmak da nesi?" diye sordu. "Yapma, Sully, beni öldürüyorsun."

Sully bükülü başparmağına baktı. Şimdi çift odaklı gözlüğü ve göbeğiyle o balmumu tenli sıska delikanlıyı belki hâlâ içinde taşıyan Dieffenbaker'e baktı. Sonra, başparmağını kaldırdı ve otostop yapan biri gibi onu havaya dikti.

"Vietnam gazileri yanlarında Zippo'lar taşırlar," dedi. "En azından sigarayı bırakana kadar."

Dieffenbaker de, "Ya da kanser oluncaya kadar," diye lafa karıştı. "Bu noktada ise eşleri onları kuvvetten düşmüş felçli ellerinin arasından çekip çıkarırlar."

Sully, "Boşanmış olanların dışındakiler," dedi ve ikisi de güldüler. Cenaze evinin dışında iyiydiler. O kadar da iyi olmasa da içerde olduğundan iyi. İçerdeki org müziği berbattı, çiçeklerin yapışkan kokusu daha da beter. Çiçeklerin kokusu Sully'ye Mekong Deltası'nı hatırlatmıştı.

Dieffenbaker, "Demek her şeye rağmen husyelerini tamamen kaybetmedin," dedi.

"Hayır. Jake Barnes ülkesine tamamen girmiş sayılmazsın."

"Kim dedin?"

"Önemi yok." Sully kitap okumaya pek meraklı değildi, hiçbir zaman da olmamıştı, (Kitap okumaya meraklı olan arkadaşı Bobby idi.) ama nekahet devresini geçirdiği sırada kütüphaneci ona *Güneş de Doğar*'ı vermiş, Sully de kitabı bir değil, üç kere yutarcasına okumuştu. O sıralar, çocukluklarında *Sineklerin Tanrısı* Bobby için neyse, bu kitap da onun için aynı şey olmuştu. Jake Barnes şimdi ona uzakta kalmış görünüyordu: Uyduruk sorunları olan teneke bir adam. Bir uydurma şey daha.

"Hayır mı?"

"Hayır. İstersem bir kadına sahip olabilirim; çocuklarım olamaz, ama bir kadınım olabilir. Ama epeyi bir hazırlık aşaması olduğundan çoğu zaman zahmete değmeyecekmiş gibi geliyor."

Dieffenbaker uzun zaman bir şey söylemedi. Oturup ellerine bakmayı sürdürdü. Başını kaldırdığında Sully onun gitmek zorunda olduğunu söyleyeceğini, dula veda edeceğini ve savaş alanına döneceğini zannetti. (Sully, yeni teğmenin işinin şimdilerdeki savaş alanının, içinde Pentium dedikleri sihirli bir şey bulunan bilgisayarlar satmak olduğunu düşündü.) Ama Dieffenbaker bunları söylemedi. "Ya yaşlı kadın?" diye sordu. "Onu hâlâ görüyor musun, yoksa artık gitti mi?"

Sully içinde henüz şekillenmemiş, ama güçlü bir dehşetin oluştuğunu hissetti. "Hangi yaşlı kadın?" diye sordu. Dieffenbaker'e veya herhangi birine bunu söylediğini anımsamıyordu, ama söylemiş olmalıydı. O buluşma pikniklerinde Dieffenbaker'e her şeyi anlatmış olabilirdi; o buluşmaların her biri belleğinde içki kokan kara deliklerden başka bir şey değildi.

Dieffenbaker, "Yaşlı *mamasan*," dedi ve sigaralarını yine ortaya çıkardı. "Malenfant'ın öldürdüğü. Onu gördüğünü söylemiştin. 'Bazen farklı giysiler giyiyor, ama hep o,' demiştin. Onu hâlâ görüyor musun?"

Sully, "Bunlardan bir tane alabilir miyim?" diye sordu. "Hiçbir Dunhill içmemiştim."

WKND'de Donna Summer şarkısında kötü bir kızdan, yaramaz bir kötü kızdan söz ediyordu. Sully arkasında yine yeşil pantolonu ve turuncu üstü olan yaşlı *mamasan*'a döndü. "Malenfant hiçbir zaman görünür şekilde deli değildi. Herhangi birinden daha deli değildi... belki sadece King'in delisiydi. Daima kendisiyle King oynayacak üç kişi arıyordu, bu da delilik sayılmaz, değil mi? Pags'le ağız mızıkalarından daha deli değildi, hele gecelerini eroin çekmekle geçiren gençlerden çok daha az deliydi. Hem Ronnie o adamların helikopterlerden çıkarılmasına yardım etmişti. Orman içinde bir düzine, belki de iki düzine sarı derili vardı ve hepsi de deli gibi ateş ediyorlardı. Teğmen Packer'i vurdular, Malenfant buna tanık olmuştu, oradaydı, ama bir an bile tereddüt etmedi. "Fowler veya Hack veya Slocum veya Peasley veya Sully'nin kendi de tereddüt etmemişti. Packer yere yığıldıktan sonra bile devam ettiler. Cesur çocuklardı. Ama cesaretleri keçi gibi inatçı ihtiyarlar tarafından çıkarılan bir savaşta ziyan olduysa, bu, cesaretlerinin hiçbir önemi olmadığı anlamına mı geliyordu? Bunun gibi, bir bomba yanlış zamanda patladığı için, Carol Gerber'in davası yanlış mı oluyordu? Saçma! Vietnam'da da bir sürü bomba yanlış zamanda patlamıştı. Şöyle düşünürseniz, Ronnie Malenfant da yanlış zamanda patlayan bir bombadan başka neydi?

Yaşlı *mamasan*, beyaz saçlı ihtiyar arkadaşı, yolcu koltuğunda elleri kucağında devşirilmiş olduğu halde oturmaya ve ona bakmaya devam etti.

Sully, "Hemen hemen iki haftadır bize ateş ediyorlardı," dedi. "A Shau Vadisi'nden ayrılışımızdan beri. Tam Boi'de kazanan taraf olduk, kazandığınız zaman da döne döne ilerlemeniz gerekir, yani ben öyle düşünüyordum, ama bizim yaptığımız aslında bir gerilemeydi, yuvarlanarak ilerlemek değil. Bir bozgundan sadece bir adım beriydi ve muhakkak ki kendimizi uzun süre kazanmış hissetmedik. Herhangi bir desteğimiz yoktu, sanki kurumak için asılmıştık. Kahrolası Vietnamizasyon! Ne gülünecek şeydi bu!" Sully bir an sustu, susarken *mamasan*'a, *mamasan* da ona bakıyordu. Durmuş trafik ilerlerinde ateş gibi

ışıldıyordu. Sabırsız bir kamyoncu klaksonunu öttürünce Sully, uyuklarken birdenbire uyandırılan biri gibi havaya zıpladı.

"Biliyor musunuz, işte o zaman Willie Shearman'la karşılaştım, A Shau Vadisi'nden çekilirken. Bana yabancı gelmemişti ve onu daha önce bir yerde gördüğüme emindim, ama bu yerin neresi olabileceğini düşünemiyordum. Bilirsiniz, insanlar on dördüncü ve yirmi dördüncü yaşları arasında çok fazla değişirler. Derken bir öğleden sonra o ve Bravo Bölüğü'ndeki öbür gençlerden bir grup oturmuş, kızlar hakkında gevezelik ediyorlardı. Willie o sırada hayatında ilk kez Fransız yöntemine göre öpüldüğü yerin St. Theresa d'Avila Cemiyeti'nin danslı bir partisi olduğunu söyledi. Bunun üzerine, Tanrım, bunlar St. Gabe'in kızlarıydı, diye düşündüm. Dosdoğru onun yanına yürüyerek, "Sizler Asher Caddesi'nin kralları olabilirsiniz, ama futbol oynamak için her ne zaman Harwich Lisesi'ne geldiyseniz sizi bozguna uğrattık," dedim. Kahrolası Willie o kadar ani yerinden fırladı ki, *Zencefilli Çörek Adam*(1) gibi kaçacağını sandım. Bir hayalet görmüş gibiydi. Sonra gülerek elini uzattı ve ben St. Gabe'in lise yüzüğünün hâlâ parmağında olduğunu gördüm. Ve bu neyi kanıtlıyor, biliyor musunuz?"

Yaşlı *mamasan* bir şey söylemedi, zaten hiçbir zaman söylemezdi ki. Ama neyin kanıtlandığını bildiğini Sully gözlerinde görebiliyordu. İnsanlar tuhaftı, çocuklar olmayacak şeyler söylüyorlardı, kazananlar hiçbir zaman vazgeçmiyorlardı. Vazgeçenler ise hiçbir zaman kazanmıyorlardı. Tanrı Amerika'yı korusun.

"Her neyse, bütün o hafta süresince bizi kovaladılar, bizi sıkıştırmaya başladıkları, yanlardan kıstırdıkları belli oluyordu. Kayıplarımız sürekli artıyordu. Dahası, işaret fişekleri, helikopterler ve geceleyin çıkardıkları uğultudan geceleri uyuyamıyordunuz. Sonra üzerinize geliyorlardı... yirmisi, üç düzinesi geliyordu... dürtüyorlar ve geri çekiliyorlardı, dürtüyor ve geri çekiliyorlardı... sonra da şöyle yapıyorlardı..."

---

(1) *Zencefilli Çörek Adam:* Gösterişli, ama değersiz mallar. İnsan ya da hayvan şeklinde imal edilen zencefilli çörek.

Sully ağzının kuruduğunu fark ederek dudaklarını yaladı. Şimdi Pags'in cenazesine hiç gitmemiş olmayı istiyordu. Pags iyi çocuktu, ama bu anıların hortlamasına değecek kadar değil.

"Orman içine dört veya beş havan topu yerleştirmişlerdi... Bizim tarafımızdan birine... Her havan topunun yanına da tümünün elinde bir mermi olan sekiz veya dokuz adamlarını diziyorlardı. Emir gelince, siyah pijamalı küçük adamların her biri mermisini topun namlusunun içine atıyor, sonra ellerinden geldiği kadar hızlı ileri koşuyorlardı. Bu şekilde koşarak mermilerinin aşağı inmesiyle neredeyse aynı zamanda düşmana saldırıyorlardı. Bu bana, Bobby Garfield'in üst katındaki adamın bir gün bize söylediğini düşündürür hep. Dodger'lerin takımındaki bir beysbol oyuncusuyla ilgili bu. Ted, bu gencin hızıyla ilgili olarak, sayı kalesinde bir vuruş yapıp sonra koşarak topu ikinci ve üçüncü kaleler arasında kendisinin yakaladığını söylüyordu. Gerçekten cesaret kırıcıydı bu."

Evet. Sully'nin de şimdi karanlıkta kendi kendine hayalet öyküleri anlatma hatasını işleyen bir çocuk gibi sinirleri bozulmuştu.

"Helikopterlerin düştüğü o açıklığa yağdırdıkları ateş de aynıydı, inanın bana." Aslında bu tamamı tamamına doğru değildi. Yanan helikopterlerin etrafına ormandan yağdırılan ateş yağmur değil, çok şiddetli bir sağnak gibiydi.

Arabanın eldiven gözünde sigaralar vardı, Sully'nin acil durumlar için sakladığı eski bir Winston pakedi. Dieffenbaker'den aldığı sigara içindeki canavarı hortlatmıştı, şimdi de yaşlı *mamasan*'ın üzerinden uzanıp eldiven gözünü açtı, kâğıtların üstünde elini dolaştırdı ve pakedi buldu. Sigaranın bayat bir tadı olacak, genzini yakacaktı, ama bunun önemi yoktu. Onun istediği de buydu.

Sully bir yandan çakmağa uzanırken *mamasan*'a, "İki hafta bc· yunca ateş ve sıkıştırılmak," dedi. "Sürekli kayba uğruyorduk, gerektiğ zaman havadan korunmuyorduk, kimsenin gözüne uyku girmiyordu, A Shau'dan başka arkadaşlar bize katıldıkça her şey daha beter oluyordu. Willie'nin çocuklarından birinin -adı Havers veya Haber'di- mermiyi kafasına yediğini hatırlıyorum. Kahrolası kafasından kurşunlanıp

patikanın orta yerine serildi; gözleri açık yatıyor, sanki konuşmaya çalışıyordu. Bir yandan da şurasından kan boşanıyordu." Sully parmağıyla kulağının hemen yukarsında, kafatasına dokundu. "Değil konuşmak, yaşadığına bile inanamıyorduk. O helikopterler olayı ise... sanki bir film sahnesi gibiydi, bütün o dumanlar ve *bup-bup-bup-bup* diye patlamalar. Böylece kentinize girdik. Gelgelelim sokakta o sandalye karşımıza çıktı. Kırmızı oturağıyla bir mutfak sandalyesine benziyordu. Çelik ayaklarını göğe dikmişti. Sizin çocuklar böyle bir yer için ölmek istemiyorlardı. Biz niçin isteyecektik? Kent berbat kokuyordu. Ölmüşlerdi. Kokudan çok, o sandalye bana dokundu. O bir tek sandalye her şeyi anlatıyordu."

Sully çakmağın ucundaki kiraz kırmızısı bobini sigarasının ucuna dayarken birden bir tanıtım arabasında olduğunu hatırladı. Bir tanıtım arabasında sigara içebilirdi -galeri nihayet ona aitti- ama satıcılardan biri dumanın kokusunu alırsa, patronun, başkasının kovulmasına yol açacak suçu işlediği sonucuna varırdı. Söylediklerinizi siz de uygulamak zorundaydınız... saygı görmek için uygulamak zorundaydınız.

Yaşlı *mamasan*'a, *"Excusez moi,"*[1] dedi. Motoru hâlâ çalışan arabadan indi, sonra pencereden içeri eğilerek çakmağı kontrol panelindeki yerine itti. Hava sıcaktı, duraklamış dört şeritli araba denizi ise daha da sıcak görünmesine yol açıyordu. Sully etrafındaki sabırsızlığı hissedebiliyordu, ama duyabildiği tek radyo kendisininkiydi. Başka herkes kendi klimalı küçük kozalarına hapsolmuş durumda Liz Phair'den William Ackerman'a kadar yüz farklı çeşit müziği dinlemekteydiler. Bu trafik sıkışıklığına yakalanarak Allman Kardeşler'in CD'si ve Holding Company'nin teypi bulunmayan başka gazilerin de geçmişin hiç ölmediği ve geleceğin hiçbir zaman gelmediği WKND'yi dinlediklerini tahmin etti. Tuut- tuut, biip-biip.

Sully parmakuçlarının üstüne dikilerek güneşin ışıltısına karşı elini gözlerine siper etti ve sorunu görmeye çalıştı. Ama göremedi tabii.

Kahpe Kızlar, barbeküler ve bowling turnuvaları, diye düşündü ve bu düşünce Malenfant'ın cıyaklayan sesiyle çınladı. Mavi göğün altın-

---

[1] *Excusez moi:* Kusura bakmayın.

daki ve ormanın içindeki o karabasan sesi. "Haydi, çocuklar, koz kimde? Puanım doksan, zaman da kıt, bir an önce harekete geçelim."

Sully, Winston'dan derin bir nefes çekti, sonra da bayat sıcak dumanı öksürerek salıverdi. Öğleden sonrasının parlaklığında siyah benekler dans etmeye başlamıştı. Sully parmaklarının arasındaki sigaraya komik diye nitelenebilecek bir dehşetle baktı. Ne halt etmeye yine bu pisliğe başlıyordu? Delirmiş miydi? Tabii ki deliydi. Arabalarında ölü yaşlı hanımların yanlarında oturduğunu görenlerin deli olması gerekirdi, ama bu, aynı pisliğe tekrar bulaşmasını gerektirmezdi. Sully, Winston'u elinden yere fırlattı. Bu, doğru karar gibi gözüküyor, ama kalbinin atışlarını yavaşlatmıyor ve katıldığı keşif kollarından hatırladığına göre ağzının içinin tıpkı yanık bir deri gibi kuruyup büzüştüğü hissini değiştirmiyordu. Bazı kimseler kalabalıktan korkarlardı -buna agorafobi ya da açık alandan korkmak deniliyordu- ama Sully bu *çok fazla* hissini ancak bu zamanlarda duyuyordu. Asansörlerde, tiyatroyla konser salonlarının kalabalık lobilerinde ve tren istasyonlarında rahatsızlık duymuyordu, ama trafik etrafında bu şekilde tıkanınca, aklı gidiyordu. Böylesi bir durumda kaçacak yer, saklanacak bir delik yoktu çünkü.

Başka birkaç kişi de klimalı kabuklarından çıkmaktaydılar. Kahverengi tayyörlü bir kadın, kahverengi bir BMW'nin yanında duruyor, güneş altın bileziğiyle gümüş küpelerinden yansırken incecik yüksek ökçesini sabırsızlıkla yere vuruyordu. Sully ile göz göze gelince, "her zamanki gibi" der gibi gözlerini yuvarlayarak göğe baktı, sonra (o da altından olan ve parlayan) bileğindeki saate göz attı. Yeşil Yamaha'lı bir adam motorunu susturdu, sonra kaskını çıkararak pedalım yanındaki yağlı kaldırıma bıraktı. Arkasında siyah şort ve önünde NEW YORK YERLİLERİNİN MALIDIR yazılı kolsuz bir gömlek vardı. Sully motosikletini bu kılıkla saatte sekiz kilometreden daha büyük bir hızla ileri savurursa bu centilmenin, derisinin yaklaşık yüzde yetmişini kaybedeceğini hesapladı.

Motosikletli, "İlerde bir kaza olmalı. Umarım, radyoaktiviteyle bir ilgisi yoktur," dedi ve şaka ettiğini anlatmak ister gibi bir kahkaha attı.

İlerde en soldaki şeritte -otoyolun bu bölümünde trafik hareket halinde olsa burası hızlı şerit olurdu- beyaz tenis kıyafetli bir kadın bir Toyota'nın yanında duruyordu. Toyota'nın plakasının sol yanına ATOM BOMBASI YOK yazılı bir etiket yapıştırılmıştı. Sağdaki etikette ise EV KEDİSİ: ÖBÜR BEYAZ ET yazılıydı. Kadının etekliği çok kısa, bacakları uzun ve yanık tenliydi. Gözlüğünü sarı röfleli saçlarının üstünde arkaya itince, Sully onun gözlerini görebildi. İri ve maviydiler; derinlerinde panik okunuyordu. Bu bakış insanda onun yanağını okşama (veya bir ağabey gibi tek kolla kucaklamak), endişelenmemesini, her şeyin düzeleceğini söyleme isteği uyandırıyordu. Sully'nin çok iyi hatırladığı bir bakıştı bu. Yüreğini paramparça eden bakıştı. Oradaki tenis giysili ve lastik ayakkabılı Carol Gerber'di.

Sully, 1966 sonlarında evine uğradığı ve kanapede (fena halde şarap kokan Carol'un annesiyle birlikte) oturup televizyon seyrettikleri geceden beri onu görmemişti. Sonunda aralarında savaş konusunda bir tartışma çıkmış, Sully de çekip gitmişti. Eski Chevrolet'siyle (daha o zamandan bir Chevrolet adamıydı.) uzaklaşırken, soğukkanlılığımı koruyacağıma emin olunca tekrar gelip onu göreceğim, diye düşündüğünü anımsıyordu. Ama bir daha oraya dönmemişti. 1966 sonlarında Carol savaş karşıtı faaliyetlere batmıştı -Maine'deki sömestri sırasında başka bir şey değilse bile bunu öğrenmişti- ve yalnızca bunu düşünmek dahi Sully'yi öfkelendirmeye yetiyordu. Kahrolası kuş beyinli kız, komünist savaş karşıtı propagandaya kanıp sürüklenmişti. Sonra o kaçık MÖÖ grubuna katılmıştı.

Sully, "Carol!" diye seslenerek ona doğru bir adım atmıştı. Bu arada bir kamyonetin arka tamponuyla bir sedanın arasına sıkışmış yeşil motosikletin yanından geçti, on altı tekerlekli bir aracın yanını izledi ve Carol'u geçici olarak gözden kaybetti. Sonra onu tekrar gördü. "Carol! Hey Carol!" Kadın ona doğru dönünce Sully aklından şüphe etti. Eğer hayattaysa Carol'un şimdilerde onun gibi elli yaşına yakın olması gerekirdi. Oysa bu kadın otuz beş yaşında görünüyordu.

Aralarında hâlâ bir şerit kaldığı sırada Sully durdu. Her tarafta arabalar ve kamyonlar gümbürdüyordu. Havada garip bir ses vardı, Sully

önce bunun rüzgâr olduğunu sandı, oysa öğleden sonra sıcak ve tamamen rüzgârsızdı.

"Carol? Carol Gerber?"

Ses şiddetlenmişti. Birisi sanki büzülmüş dudaklarının arasından sürekli olarak dilini uzatarak şaklatıyordu. Az ilerdeki bir helikopterin çıkardığı sese benziyordu bu. Sully başını kaldırınca bir abajurun sisli mavi gökten doğru üzerine yuvarlandığını gördü. İçgüdüsel bir refleksle kendini arkaya çekti, ama tüm okul hayatını çeşitli atletizm kollarında faaliyet göstererek geçirmişti, böylece başını arkaya çekerken elini uzatmıştı. Abajuru çevik bir hareketle yakaladı. Üstünde, kızıl renkli bir gün batımında nehrin aşağı boylarına doğru suları püskürte püskürte yol alan yandan çarklı bir tekne vardı. Teknenin üstünde eski moda, helisel harflerle MISSISSIPPI'NİN ÜZERİNDE KEYFİMİZ YERİNDE diye yazılıydı. Yazının altında *BAYOU*[1] NASIL? deniyordu.

Sully, bu da nereden çıktı şimdi, diye düşünürken büyümüş bir Carol Gerber'e benzeyen kadın haykırdı. Saçlarının üstünde oturan güneş gözlüğünü düzeltmek ister gibi elleri yukarı kalktı, sonra omuzlarının hizasında asılı kaldı. Şaşkın bir orkestra şefinin elleri gibi titriyorlardı. Yaşlı *mamasan* Dong Ha eyaletindeki o pislik kulübesinden o pislik kentin o pislik sokağına fırlarken aynen onun gibi görünüyordu. Tenisçi kadının beyaz elbisesinin omuzlarına kan dökülüyordu. Önceleri püskürtü şeklinde olan kan çok geçmeden sel halini aldı. Güneş yanığı üst kollarından akıyor, dirseklerinden aşağı damlıyordu.

Sully, "Carol?" diye aptal aptal sordu. Bir Dodge Ram kamyonetiyle bir Mack'ın arasında duruyordu. Üstünde cenaze törenlerinde giydiği lacivert bir kostüm vardı. Elinde Mississippi Nehri hatırası bir abajur tutuyor ve başından bir şey çıkan kadına bakıyordu. Kadın gözleri iri iri açılmış halde elleri titreyerek öne doğru sendeleyince, Sully söz konusu cismin kablosuz bir telefon olduğunu fark etti. Bunu kadının attığı her adımla titreyen anteninden anlıyordu. Kablosuz bir telefon gökten düşmüş, hem de Tanrı bilir kaç yüz veya bin metre yüksekten düşmüştü ve şimdi kadının kafasının içindeydi.

---

[1] *Bayou:* Bir nehir veya gölün bataklık kısmı.

Kadın bir adım daha attı, koyu yeşil renkli bir Buick'in ön kaputuna çarptı ve dizleri bükülüverince yavaş yavaş yere çökmeye başladı. Sully bunu bir denizaltının batmasına benzetti, şu farkla ki kadın ortadan kaybolunca ortada kalacak olan bir periskop değil, o kablosuz telefonun güdük anteni olacaktı.

Sully, "Carol?" diye fısıldadı, ama bu kadın o olamazdı, çocukken tanıdığı, seviştiği hiç kimsenin kaderinde yüksekten düşen bir telefonun açtığı yaralardan ölmek olmasa gerekti.

İnsanlar bağırmaya ve haykırmaya başlamışlardı. Bağırışlar daha çok soruları hatırlatıyordu. Klaksonlar ötmekteydi. Motorlar, gidilecek bir yer varmış gibi çalışıyordu. Sully'nin yanında on altı tekerlekli Mack'ın sürücüsü motorundan ritmik horultular çıkarmaktaydı. Bir arabanın alarmı ötmeye başladı. Birisi acıdan ya da şaşkınlıktan uludu.

Titreyen bir beyaz el yeşil Buick'in ön kaputuna sarıldı. Bileğinde tenis bileziği vardı. Elle bilezik yavaş yavaş Sully'den öteye kaydı. Carol'a benzeyen kadının parmakları motor kapağına bir an sarıldı, sonra da gözden kayboldu. Başka bir cisim ıslık çalarak gökten düşmeye başladı.

Sully, "*Yere yatın!*" diye uludu. "*Yere yatın kahrolasılar!*"

Islık kulak zarlarını yırtan tiz bir düzeyi buldu, sonra düşen cismin Buick'in ön kaputuna çarpıp onu yumruk gibi ezmesiyle kesildi. Buick'in motor bölmesinden dışarı taşan cisim bir mikrodalga fırına benziyordu.

Etrafında çeşitli cisimlerin düştüğü duyuluyordu. Yerin altı yerine üstünde olagelen bir depreme yakalanmak gibi bir şeydi bu. Zararsız bir dergi yağmuru; *Seventeen, GQ, Rolling Stone* ve *Stereo Review* yağmaya başlamıştı şimdi. Dalgalanan açık sayfalarıyla vurulmuş kuşlara benziyorlardı. Sully'nin sağında bir büro koltuğu maviliğin içinden döne döne düşmeye koyuldu. Sonunda Ford marka bir steyşının tavanına çarptı. Steyşının ön camı tuzla buz olurken, koltuk sekerek havaya fırladı ve gelip steyşının motor kapağının üstüne oturdu. Daha ilerde portatif bir TV, plastik bir çamaşır sepeti, kayışları birbirine dolanmış fotoğraf makinelerine benzer bir cisim ve lastik bir beysbol sayı

kalesi ağır şeritle arıza şeridine düştü. Sayı kalesini beysbol sopasına benzer cisim izledi. Sinemalardakilerin büyüklüğünde bir mısır patlatma makinesi yola çarparak pırıl pırıl parçalara bölündü.

Kolsuz gömlek ve sümük yeşili bir pantolon giymiş olan adam yeterince görmüştü. Motosikletini üçüncü şeritte durmuş trafikle hızlı şeridin arasındaki dar koridorda koşturmaya başladı. Çıkıntı yapan yan aynalardan kaçmak için bir slalom kayakçısı gibi kıvrımlar çeviriyor, bu arada, bir ilkbahar sağanağı sırasında sokakta karşıdan karşıya geçen biri gibi tek elini başının üzerinde tutuyordu. Hâlâ abajuru tutmakta olan Sully, adamın kaskını yakalayıp tekrar başına geçirmesinin daha akılcı bir davranış olacağını düşünüyordu, ama etrafınızda gökten çeşitli cisimler düşmeye başlarsa, unutkan olursunuz, ilk unutacağınız şey de çıkarlarınızın nerede olduğudur.

Başka bir şey yukardan iniyordu şimdi; Buick'in motor kapağını ezen mikrodalga fırından daha büyük olduğu kesindi. Çıkan ses bu kez bombanın ya da merminin çıkaracağı bir ıslık değil, düşen bir uçağın veya bir evin sesiydi. Vietnam'da Sully bütün bu cisimlerin gökten düşüşüne tanık olmuştu, (Evin parça parça düştüğünü söylemeye gerek yok.) öyleyken bu ses çok belirgin bir biçimde farklıydı: dünyanın en büyük rüzgâr zilleri gibi *müzikal*di.

Düşen cisim beyaz üstüne altın bezemeli kuyruklu bir piyanoydu. Siyahlar giymiş uzun boylu ve soğuk görünüşlü bir kadının trafiğin uğultusu içinde, yalnız odanızın sessizliğinde *Night and Day*'i tıngırdatmasını bekleyeceğiniz bir piyanoydu, bu. Beyaz renkli bir konser piyanosu Connecticut göklerinden döne döne düşüyor, beklemekte olan arabaların üstüne denizanası gibi bir gölge yayıyor, bağrından hava geçtikçe rüzgârda yayılan melodik sesler çıkarıyor, tuşları bir otomatik piyanonun tuşları gibi dalgalanıyor, sisli bir güneş ışığı pedallarının üstünde göz kırpıyordu.

Piyano ağır ağır ve döne döne iniyor, çıkardığı ses bir şeylerin madeni bir tünelin içinde durmadan titreşmesini akla getiriyordu. Şimdi Sully'ye doğru düşüyor, sanki yukarı çevrili yüzüne nişan alıyordu. Sully, "GELİYOR!" diye haykırdı ve koşmaya başladı. "GELİYORR!"

Piyano paralı yola doğru düşüyor, hemen arkasından beyaz bir sıra geliyordu. Sıranın arkasından notalardan, plaklardan, küçük gereçlerden, sarı bir pantolondan, araba lastiğinden, bir barbekü ızgarasından, rüzgâr gülünden, dosya dolabından ve fincandan oluşan bir kuyruklu yıldız geliyordu.

Pags'in ipekli astarlı tabutunun içinde yattığı cenaze evinin dışında Sully, Dieffenbaker'e, "Bunlardan bir tane alabilir miyim?" diye sormuştu. "Hiç bir Dunhill içmemiştim."

Sully, Dieffenbaker'in sokakta o devrilmiş mutfak sandalyesinin yanında duruşunu hâlâ hatırlıyordu. Yüzü ne kadar soluktu, dudakları nasıl da titriyordu. Giysileri duman ve dökülmüş helikopter yakıtı kokuyordu. Dieffenbaker'in Malenfant'la ihtiyar kadından bakışını çevirerek Mims'in vurduğu ağlamakta olan çocuğu içki dökerek tutuşturan diğerlerine gözlerini çevirişi. Deef'in Teğmen Shearman'a bakışını anımsıyordu, ama oradan herhangi bir yardımın geleceği yoktu. Sully'nin kendine bile yardım edecek durumu yoktu. Slocum, Packer artık öldüğüne göre teğmen olan Deef'e bakıyordu. Sonunda Deef de Slocum'a bakmıştı. Slocum subay değildi -ormanda general kesilen, ancak, iş işten geçtikten sonra fikrini söyleyen gevezelerden de değildi- sadece sıradan bir erdi. Ne var ki, başkalarının yapmadığını yapmaya hazırdı. Yeni teğmenin şaşkın bakışından gözlerini ayırmadan başını hafifçe yana, Malenfant'a Clemson'a, Peasley'e, Mims'e ve Sully'nin artık hatırlamadığı yöneticiliğe soyunan diğerlerine doğru çevirdi. Slocum daha sonra Dieffenbaker'le tekrar tam göz iletişimi kurdu. Deliren toplam altı veya sekiz kişi vardı. Çamurlu sokakta haykıran yaralı çocuğun yanından geçerek berbat küçük kente doğru yürüyorlardı. Bir yandan da bağırıyorlardı; futbol maçlarındaki gibi tempoyla bağırıyorlar, eğitimin temel kadanslarını duyuruyorlardı. Slocum da gözleriyle, "Hey, ne istiyorsun? Artık patron sensin, ne istiyorsun?" diyordu.

Dieffenbaker de başının hareketiyle onayladı.

Sully o baş hareketini kendisinin de yapıp yapamayacağını merak ediyordu. Sanmıyordu. İş ona kalsa, Clemson, Malenfant ve öbür serseriler enerjileri tükeninceye kadar öldürmeyi sürdürürlerdi. Calley'le Medina'nın komutasındaki adamlar da aşağı yukarı aynı şeyi yapmamışlar mıydı? Ama itiraf etmeli ki, Dieffenbaker bir William Cally değildi. Dieffenbaker o küçük baş hareketini yapmıştı işte. Slocum da aynı hareketi tekrarladıktan sonra tüfeğini kaldırmış ve Ralph Clemson'un kafasını uçurmuştu.

Sully o sırada Clemson'un, Slocum, Malenfant'ı iyi tanıdığı için kurşunu yediğini düşünmüştü. Slocum'la Malenfant birlikte *loco yaprakları*[1] tüttürmüşlerdi. Slocum'un da boş zamanlarını öbür King oyuncularıyla birlikte Kahpe Kız'ı kovalayarak geçirdiği biliniyordu. Ama orada oturup Dieffenbaker'in sigarasını parmaklarının arasında evirip çevirirken Sully, Slocum'un Melanfant'la loco içişini ya da Malenfant'ın favori iskambil oyununu umursamadığını kavradı. Vietnam'da Hint keneviri ve iskambil oyunu kıtlığı yoktu. Slocum'un Clemson'u vurması, Malenfant'a ateş açmasının işe yaramayacağını bilmesindendi. Delta Yıldırımı'na karşı gelenlerin başına neyin geleceğini göstermek için kafaları değneklere geçireceğini Kong'lara haykıran Malenfant, o sokakta çamurları sıçrata sıçrata ve ateş aça aça ilerleyen adamların dikkatini çekemeyecek kadar uzaktaydı. Zaten yaşlı *mamasan* nasılsa öldüğüne göre, varsın Malenfant onu doğrasındı.

Deef şimdi, buluşma toplantılarına gitmekten cayan dazlak kafalı bir bilgisayar satıcısı olan Dieffenbaker'di. Sully'nin sigarasını Zippo'suyla yaktı, sonra Sully'nin dumanı ciğerlerine çekmesini, ardından da öksürerek dışarı üfürmesini seyretti.

"Epeyi zaman geçti, değil mi?" dedi.

"İki yıl."

"İşin ürkütücü yanının ne olduğunu biliyorsun, değil mi? İnsanın bu işlere ne kadar kolay alıştığı."

"Yaşlı kadını sana anlatmıştım, değil mi?"

"Evet."

---

[1] *Loco yaprağı:* Amerika'nın batısında bulunan Astralagus türünden zehirli ot.

"Ne zaman?"

"Geldiğin son toplantıdaydı sanırım... Jersey kıyısındaki. Hani Durgin'in o garson kızın saçını kopardığı toplantı. Ne çirkin sahneydi ama."

"Öyle mi? Hatırlamıyorum."

"O sırada iyice sarhoştun."

Tabii ki öyleydi, hep olurdu bu. Bütün toplantılarda. Bir diskjokey, istenmeyen plakları çalınca dayakla tehdit edildiği için daima toplantıdan erken ayrılıyordu. O vakte kadar hoparlörlerden Filipinler'de çevrilmiş Vietnam filmlerindeki ses bantları çın çın ötüyordu.

Toplantılar müzik, barbekü kokuları (Bu koku Sully'ye daima yanan helikopter yakıtını hatırlatıyordu.) ve kırık buz dolu kovaların içindeki bira kutularıyla başlıyordu. Bu kısım gerçekten hoştu, ama göz açıp kapayana kadar ertesi sabah oluyor, ışık gözlerinizi yakıyor, başınızı bir tümör gibi hissediyordunuz, mideniz de zehir dolu oluyordu. O sabahların birinde Sully, diskjokeye Neil Sadaka'nın *Oh! Carol*'unu tekrar tekrar çaldırdığını, durursa onu ölümle tehdit ettiğini hatırlar gibiydi. Bir başka sabah da Sully, Frank Peasley'nin eski karısının yanında uyanmıştı. Burnu kırıldığı için horluyordu. Yastığı kana bulanmıştı, yanakları da kanlıydı. Sully de kadının burnunu kendisinin mi kırdığını, yoksa bunu kahrolası Peasley'nin mi yaptığını anımsayamıyordu. Sully, bunu yapanın Peasley olmasını istiyordu; bazen özellikle sekste başarılı olduğu kadar başarısızlığa da uğradığı o Viagra öncesi günlerde çıldıracak gibi olurdu. Neyse ki uyandığı zaman kadın da hatırlayamadı. Ama Sully'nin iç çamaşırsız halini hatırlıyordu. "Nasıl oluyor da sende yalnız bir tane?" diye sormuştu.

Sully, "O bir taneye dahi sahip olduğum için çok şanslıyım," demişti. Başının ağrısı korkunçtu.

Şapelin yanındaki yolda sigara içerlerken, "Yaşlı kadın hakkında ne söyledim?" diye Dieffenbaker'e sordu.

Dieffenbaker omuzlarını silkti. "Sadece onu sürekli gördüğünü. Onun bazen farklı giysilerle göründüğünü, ama daima o, yani Malen-

fant'ın geberttiği yaşlı *mamasan* olduğunu söylüyordun. Seni susturmak zorunda kaldım."

Sully, "Kahretsin," diye mırıldanarak elini saçlarında gezdirdi.

Dieffenbaker, "Aynı zamanda Doğu Kıyısı'na döndükten sonra durumun biraz düzeldiğini söylemiştin," dedi. "Hem baksana, arada sırada yaşlı bir kadını görmenin nesi kötü? Bazı insanlar uçan daireler görüyorlar."

Sully içini çekti. "İki bankaya bir milyon dolara yakın borcu olan insanlar değil," dedi. "Bilselerdi..."

"Neyi bilselerdi? Sana söyleyeyim. Hiçbir şeyi. Sen ödemelerini yaptığın sürece ışığı söndürdüğün veya yanar bıraktığın zaman ne gördüğünü kimse umursamaz. Kadın iç çamaşırları giymeni veya karını dövmeni ya da Labrador'unu düzmeni kimse umursamaz. Ayrıca, o bankalarda ormanda bulunmuş kimseler olabileceğini düşünmüyor musun?"

Sully, Dunhill'den bir nefes çekti ve Dieffenbaker'e baktı. Gerçek şu ki böyle bir şeyi hiç düşünmemişti. Doğru yaşta olan iki tefeci temsilcisiyle işi vardı, ama bu konuyu hiç konuşmuyorlardı. Tabii o da. *Onları bir daha gördüğüm zaman yanlarında Zippo olup olmadığını sormalıyım. Kurnaz olmak gerek,* diye düşündü.

Dieffenbaker, "Neye gülümsüyorsun?" diye sordu.

"Hiçbir şeye. Ya sen, Deef? Senin de yaşlı bir hanımın var mı? Kadın arkadaşını kastetmiyorum. Kastettiğim yaşlı bir kadın. Bir *mamasan.*"

"Tanrı aşkına, bana Deef deme. Artık kimse beni öyle çağırmıyor. Hiçbir zaman hoşlanmadım zaten."

"Var mı?"

Dieffenbaker, "Benim *mamasan*'ım Ronnie Malenfant," dedi. "Bazen onu görüyorum. Senin gördüğün şekilde değil, yani oradaymış gibi. Ama anılar da gerçektir, değil mi?"

"Evet."

Dieffenbaker ağır ağır başını salladı. "Keşke anılar her şey olsaydı. Biliyor musun? Keşke anılar *her şey* olsaydı."

Sully susuyordu. Şapelde org şimdi ilâhiye benzemeyen, sadece müzik olan bir parça çalıyordu. Yas tutanlar gitmeleri için müzik aracılığıyla uyarılıyorlardı. Evine dön, Jo-Jo. Annem bekliyor."

Dieffenbaker, "Anılar, bir de aklının içinde gördüklerin var," dedi. "Yani çok iyi bir yazar tarafından yazılmış bir kitap okuduğunu, yazarın da kitabında betimlediği şeyi gördüğünüz zaman olduğu gibi. Diyelim ki bahçedeki çimenleri kırpıyorum ya da konferans masamızın başında oturup bir tebliği dinliyorum veya onu yatırmadan önce torunuma bir öykü okuyorum, hatta belki divanın üstünde Mary ile oynaşıyorum, derken birdenbire Malenfant, sivilceli yüzü ve dalgalı saçlarıyla beliriyor. Saçlarının nasıl kıvrıldığını hatırlıyor musun?"

"Evet."

"Ronnie Malenfant kahrolası bir şeyler hakkında sürekli konuşuyordu. Her fırsatta etnik bir fıkra patlatıyordu. Bir de kese vardı. Hatırlıyor musun?"

"Tabii. Kemerine takılı küçük bir deri keseydi. Kartlarını içinde taşıyordu. İki deste. 'Hey, Kahpe Kız'ı kovalamaya gidiyoruz, çocuklar! Bir puan beş cent. Ne kadarınız var?' Ve hepsi gidiyorlardı."

"Evet. Hatırlıyorsun. *Hatırlıyorsun.* Ama ben onu *görüyorum*, Sully. Yüzündeki iltihaplı sivilcelere kadar görüyorum. Onu duyuyorum, çektiği esrarın kokusu bile burnumda... Ama daha çok onu görüyorum, kadını nasıl yere devirdiğini, kadının nasıl yamyassı yerde yattığını ve bir şeyler haykırarak ona yumruk salladığını..."

"Lütfen kes."

"...bunun olacağını tahmin edememiştim. Sanırım, Malenfant da önceleri düşünememişti. Sadece süngüyü birkaç kez kadına batırmış, süngünün ucuyla onu dürtmüş, sanki şaka yapıyormuş gibi davranmıştı, ama sonra gerçekten yapacağını yapmış, süngüyü saplamıştı. Kadıncağız haykırdı, elleri, ayakları titremeye başladı. Hatırla, kadını ayaklarının arasına sıkıştırmıştı. Ötekiler de koşuyorlardı. Ralph Clemson, Mims ve bilmem kaç kişi daha. O Clemson piçinden hep nefret etmişimdir. O, Malenfant'tan da beterdi. Ronnie hiç değilse sinsi değildi. Onun ne yapacağı belliydi. Clemson çılgın ve sinsiydi. Ölesiye kor-

kuyordum, Sully, ölesiye korkuyordum. Yapılanları durdurmam gerektiğini biliyordum. Ama denersem beni boğacaklarından korktum. Hepsinin, *hepinizin.* Çünkü, o an sizler vardınız, bir de ben vardım. Shearman'a diyecek bir şeyim yok. Helikopterlerin düştüğü o açıklığa yarını yokmuş gibi koştu, ama o kentte... Ona baktım, ama hiçbir şey yoktu."

Sully, "Sonra pusuya düşürüldüğümüzde hayatımı kurtardı," dedi.

"Biliyorum. Seni bir süperman gibi kucaklayıp taşıdı. Açıklıkta, patikada öyleydi, ama sonra kentte hiçbir şey. Kentte yalnız başımaydım. Sanki tek yetişkin bendim, ama kendimi bir yetişkin gibi hisetmiyordum."

Sully zahmet edip ona susmasını tekrar söylemeye gerek görmedi. Dieffenbaker anlatmaya başladığı şeyi bitirecekti. Onu yalnızca ağzına vurulacak bir yumruk susturabilirdi.

"Süngüyü sapladığı zaman kadının nasıl haykırdığını anımsamıyor musun? O ihtiyar kadının? Malenfant da onun üzerinde duruyor, ağzından salyalar akıyor ve saplıyordu. Slocum'dan Tanrı razı olsun. Bana baktı ve bir şey yaptırdı... Bütün yaptığım, ateş etmesini ona söylemek dahi olsa."

Sully, *hayır*, diye düşündü. *Onu bile yapmadın sen. Sadece başını eğdin. Mahkemede bu gibi palavralarla yakanı kurtaramazsın. Seni yüksek sesle konuşturur ve söylediklerini kaydederler.*

Dieffenbaker, "Bence Slocum o gün ruhlarımızı kurtardı," dedi. "Biliyorsun, o kendini öldürdü. Evet. '86'da."

"Bir araba kazasında öldüğünü zannediyordum."

"Berrak bir akşamda arabayı saatte yüz on kilometreyle bir köprü ayağının üzerine sürmek kazaysa, tamam, kazaydı."

"Ya Malenfant'tan ne haber? Biliyor musun?"

"Toplantılarımızın hiçbirine gelmedi, ama son duyduğumda hayattaydı. Andy Brannigan onu Güney Kaliforniya'da görmüş."

"Kirpi mi onu görmüş?"

"Evet, Kirpi. Nerede görmüş, biliyor musun?"

"Tabii ki hayır."

"Duyunca aklını oynatacaksın, Sully-John. Brannigan 'Alcoholics Anonymous'da. Onun dini bu. O cemiyetin hayatını kurtardığını söylüyor ve sanırım doğrudur. Herhangi birimizden daha tutkulu içiyordu, belki hepimizin toplamından daha çok. Sonuç olarak şimdi tekila yerine AA'nın tiryakisi. Haftada on iki toplantıya katılıyor, o bir GSR -ne olduğunu bana sorma, grup içinde politik bir konumdur- ve direkt bir telefonu var. Her yıl da ulusal düzeydeki kongrelerine gidiyor. Ayyaşlar beş yıl önce San Diego'da toplanmışlardı. Elli bin alkoliğin San Diego Kongre Merkezi'nde bir ağızdan Huzur ilahisini söylemelerini düşünebiliyor musun?"

"Sayılır," dedi Sully.

"Kahrolası Brannigan bir ara soluna bakınca kimi görmüş dersin: Ronnie Malenfant'ı. Gözlerine inanamamış, ama gerçekten Malenfant'mış. Büyük kongreden sonra Malenfant'ı yakalamış ve birlikte içmeye gitmişler." Dieffenbaker konuşmasına kısa bir ara verdikten sonra devam etti. "Alkolikler bunu da yapıyorlar. Ama limonata ve kola gibi şeyler içiyorlar. Malenfant bu arada Kirpi'ye iki yıldır içmediğini, Tanrı dediği bir güç bulduğunu, yeni baştan doğduğunu, her şeyi hayatın koşullarına göre yaşadığını vs. vs. söylemiş. Brannigan elinde olmayarak Malenfant'a Beşinci Adım'ı atıp atmadığını sormuş. Bunun, yaptıklarını itiraf etmek ve kefaretini ödemeye hazır olmak anlamına geldiğini biliyorsun. Malenfant da gözünü kırpmadan bir yıl önce Beşinci Adım'ı da attığını ve o zamandan beri kendini çok daha iyi hissettiğini söylemiş."

"Lanet olsun." Sully duyduğu öfkeye kendisi de şaştı. "Ronnie'nin o olayı atlattığını bilse yaşlı *mamasan* herhalde sevinir. Onu bir dahaki görüşümde söylerim." Sully böyle derken yaşlı kadını o günün sonraki bir saatinde göreceğini tabii ki bilmiyordu.

"Evet, söylersen iyi edersin."

Bir süre konuşmadan oturdular. Sully, Dieffenbaker'den bir sigara daha istedi, Dieffenbaker de verdi ve yine Zippo'sunu çaktı. Köşenin öbür yanından konuşma kırıntıları ve hafif gülüşler kulağa geliyordu. Pags'in cenaze töreni sona ermişti. Ronnie Malenfant o sırada Kalifor-

niya'da bir yerde belki AA'nın Büyük Kitap'ını okuyor ve Tanrı demeyi seçtiği o ulu güçle bağlantı kuruyordu. Belki Ronnie de, her ne haltsa bir GSR'ydi. Sully, Ronnie'nin ölmüş olmasını isterdi. Keşke Viet Kong' un bir siperinde burnu yara içinde ve fare boku kokularına bulaşarak, iç kanama geçirip kendi mide zarından parçalar kusarak ölseydi. Dürtüleri ve iskambil kâğıtlarıyla Malenfant, süngüsüyle Malenfant, yeşil pantolonlu, turuncu gömlekli ve kırmızı patikli yaşlı *mamasan*'ı ayaklarının arasına sıkıştıran Malenfant.

Sully, "Niçin Vietnam'daydık zaten?" diye sordu. "Herhalde filozofça düşünmek için değil. Nedenini sen keşfedebildin mi bari?"

"'Geçmişten bir şey öğrenmeyen onu tekrarlamaya mahkûmdur,' sözünü kim söylemişti?"

"Aile Kavgası'nın hostu Richard Dawson."

"Patla sen, Sullivan."

"Kimin söylediğini bilmiyorum. Önemi var mı?"

"Evet," dedi Dieffenbaker. "Çünkü biz o ormandan hiç çıkamadık. Bizim kuşağımız orada öldü."

"Bu biraz..."

"Biraz ne? Biraz fazla iddialı mı? Olabilir. Biraz aptalca mı? O da olabilir. Kendini fazlaca önemser olmak mı? Evet, efendim. Ama biz buyuz. Baştan başa buyuz. Nam'dan beri ne yaptık ki, Sully? Gidenlerimiz, yürüyüşlere katılıp protesto edenlerimiz, evde kalıp Dallas kovboylarını seyredenlerimiz, bira içip divan yastıklarının içine osuranlarımız?"

Yeni teğmenin yanaklarını renk basıyordu. Oyuncak atını bulup üstüne tırmanan ve üstünde sallanmaktan başka bir şey yapamayan bir adam görüntüsü veriyordu. Ellerini uzattı ve Vietnam deneyiminin miraslarını sayarken Sully'nin yaptığı gibi parmaklarını şaklatmaya başladı.

"Görelim şimdi. Super Mario Kardeşler'i, *ATV*'yi[1], lazerli güdümlü mermi sistemlerini ve krak kokaini icat eden kuşağız. Richard Simmons'u, Scott Peck'i ve *Martha Stewart Yaşamı*'nı keşfettik. En radikal

---

[1] *ATV:* Her araziye uygun araç.

bir yaşam tarzı değişikliğimiz bir köpek almaktan ibaret. Sutyenlerini yakan kızlar şimdi iç çamaşırlarını Victoria's Secret'ten satın alıyorlar. Ve barış uğruna korkusuzca seks yapan gençler şimdi gece geç saatlerde bilgisayar ekranlarının önünde oturup İnternet'te çıplak on sekizliklerin resimlerine bakan ve muhallebi gibi önleriyle oynayan şişko herifler oldular. İşte bu biziz, kardeşim, gözlemeyi seviyoruz. Sinema filmlerini, video oyunlarını, canlı araba yarışı yayınlarını, *Jerry Springer Şov*'undaki boks gösterilerini, Mark McGwire'ı, Dünya Federasyonu Güreşleri'ni, devlet memurlarına karşı açılan dava duruşmalarını seyrediyoruz. Umurumuzda değil, biz sadece seyretmeyi seviyoruz. Ama gülme sakın... Her şeyin elimizde olduğu bir zaman vardı. Biliyor musun bunu?"

Sully "evet" der gibi başını eğerken Carol'u düşünüyordu. Ama kanepede onunla ve şarap kokan annesiyle oturan Carol'u değil. Yüzünün bir yarısına kanlar süzülürken kameralara karşı barış pankartlarını sallayanı da değil. Onun düşündüğü, annesinin hepsini Savin Rock'a götürdüğü günkü Carol'dı. Arkadaşı Bobby o gün bir iskambil cambazından para kazanmıştı. Carol o gün kumsalda mavi mayosunu giymişti. Bazen Bobby'ye öyle bir bakışı vardı ki. Bobby'nin onu öldürdüğünü, ölmenin ise tatlı olduğunu anlatan bir bakıştı bu. O zamanlar her şey ellerindeydi; buna emindi Sully. Ama çocuklar her şeyi kaybederler; çocukların parmakları kaygan, cepleriyse deliktir, bu yüzden her şeyi kaybederler.

"Borsada keselerimizi doldurduk, spor salonlarına gittik, kendi kendimizle iletişim kurmak için terapi seanslarına katıldık. Güney Amerika yanıyor, Malezya yanıyor, kahrolası *Vietnam* da yanıyor, ama biz sonunda kendi kendimizden nefret etme sürecini aştık, sonunda kendi kendimizden hoşlanmaya başladık ki *bu* çok iyi.

Sully, Malenfant'ın kendi kendisiyle iletişim kurmasını, içindeki Ronnie'den hoşlanmayı öğrenmesini düşündü ve ürpermekten kendini alamadı.

Dieffenbaker bütün parmaklarını yüzünün önünde tutuyordu; Sully onun bu halini *Mammy*'yi söylemeye hazırlanan Al Jolson'a ben-

zetti. Dieffenbaker de Sully ile aynı zamanda bunun farkına varmış olmalı ki ellerini yüzünden çekti. Yorgun, şaşkın ve mutsuz görünüyordu.

"Bizim yaşımızdaki insanların birçoğundan yalnız oldukları zaman hoşlanıyorum, ama kuşağımızdan tiksiniyor ve nefret ediyorum, Sully. Her şeyi değiştirme fırsatı elimizdeydi. Bunun yerine marka kot pantolonlarla, Radio City Müzikholü'nde Mariah Carey'i dinlemek için iki biletle, sık sık uçak yolculukları yapmakla, James Cameron'un *Titanic*'iyle ve emeklilik portföyleriyle yetindik. Saflık, bencillik ve isteklerimize düşkünlük açısından bize biraz olsun yakın olan tek kuşak, yirmili yılların Kaybolmuş Kuşağı'dır, ama onların birçoğu en azından sarhoş kalmak dürüstlüğünü gösterdiler. Biz bunu bile yapamadık. Battık, dostum."

Sully yeni teğmenin ağlamaklı olduğunu görüyordu. "Deef," diyecek oldu.

"Geleceği satmanın bedelini biliyor musun, Sully-John? Geçmişi hiçbir zaman gerçek anlamda terk edemezsin. Geçmişi aşamazsın. Benim tezime göre, sen New York'ta değilsin bile. Delta'dasın, bir ağaca sırtını dayamışsın, sarhoşsun ve ensene böcek ilacı sürüyorsun. Packer de orada, çünkü hâlâ 1969'dayız. 'Sonraki hayatım' diye düşündüğün her şey sabun köpüğünden farksız. Ve böylesi daha iyi. Vietnam daha iyi. Onun için orada kalıyoruz."

"Öyle mi düşünüyorsun?"

"Kesinlikle."

Siyah saçlı ve kahverengi gözlü bir kadın köşeden başını uzattı. "Oradasınız demek."

Kadın yüksek ökçelerinin üstünde ağır ve zarif hareketlerle onlara doğru yürürken, Dieffenbaker ayağa kalktı. Sully de ayağa kalkmıştı.

"Mary, bu arkadaş John Sullivan. Askerlik hizmetini benimle ve Pags'le yapmıştı. Sully, bu hanım, arkadaşım Mary Theresa Charlton."

Sully ona elini uzattı. "Tanıştığımıza sevindim."

Kadının el sıkışı sağlam ve güvenliydi. Ama uzun ve serin parmakları Sully'nin avucundayken Dieffenbaker'e bakıyordu. "Bayan Pagano seni görmek istiyor, sevgilim."

Dieffenbaker binanın ön tarafına yöneldi, sonra dönüp Sully'ye baktı. "Biraz bekle," dedi. "Gider, bir şey içeriz. Vaaz çekmeyeceğime söz veriyorum." Ama bunun tutamayacağı bir söz olduğunu ikisi de biliyorlarmış gibi, böyle derken bakışını Sully'den kaçırmıştı.

Sully, "Teşekkür ederim, ama gitmek zorundayım. İş çıkışı trafiğine yakalanmak istemiyorum," dedi.

Ama Sully paydos saatinin yoğun trafiğinden kurtulamamıştı, şimdi de güneşte ışıldayan bir piyano kendine özgü bir müzikle üstüne düşmek üzereydi. Sully kendini yüzükoyun yere attı ve bir arabanın altına yuvarlandı. Piyano bir buçuk metreden daha yakın bir noktada yere çarpıp patlamaya benzer bir sesle parçalandı. Bu sırada dişe benzeyen sıra sıra tuşları dört bir yana saçıldı.

Sully arabanın altından dışarı kaydı, bu arada sıcak egzostan sırtı yanmıştı. Zorlukla ayağa kalktı. Paralı yolun kuzey yönüne bakınca, şaşkınlıktan gözleri iri iri açıldı. Gökten neler düşmüyordu ki: kayıt cihazları, halılar, üstüne otlar yapışmış bıçağı yuvasının içinde fırıl fırıl dönen bir çimen kırpma makinesi, içinde hâlâ balıkların yüzdüğü bir akvaryum... Sully, yaşlı bir adamın arıza şeridinde koşmakta olduğunu gördü. Derken bir merdiven üstüne düşerek sol kolunu kopardı ve adamcağız dizüstü yere çöktü. Gökten inen cisimlerin arasında saatler, masalar, sehpalar ve kablosu arkasında yağlı bir göbek kordonu gibi çözülürken dikine yere düşen bir asansör de vardı. Yakındaki bir endüstri kompleksinin park alanına klasör yağarken açılıp kapanan kapaklarının çıkardığı gürültü kulağa alkış gibi geliyordu. Bir kürk manto koşmakta olan bir kadının üstüne düşüp onu hapsetti. Hemen arkasından bir kanepe de kadının üstüne düşerek onu ezdi. Bir seranın koca koca camları maviliğin içinden düşerken hava bir ışık fırtınasıyla doldu. Ardından, bir İç Savaş askerinin heykeli bir kamyonun te-

pesini delerek içeri düştü. Bir ütü tahtası ilerdeki üst geçide çarptıktan sonra kilitlenmiş trafiğin içine pervane gibi döne döne indi. Doldurulmuş bir aslan bir kamyonetin kasasının içine oturuverdi. Her taraf kaçışan ve haykıran insanlarla doluydu. Her yanda tavanları çökmüş arabalar ve tuzla buz olmuş oto camları göze çarpıyordu. Sully tavanı bir camekân mankeninin doğal olmayan pembelikteki bacakları tarafından delinmiş gözüken bir Mercedes gördü. Hava iniltiler ve ıslıklarla sarsılıyordu.

Bir başka gölge Sully'nin üstüne düştü. Sully başını eğip elini kaldırırken, cisim, kafatasını parçalayacak türden bir şey olursa iş işten geçerdi. Daha da büyük bir cisim olursa otoyolunun üstünde yağlı bir lekeden farkı kalmayacaktı.

Düşen cisim eline çarptı ve zerrece canını acıtmadan yaylanarak ayaklarının dibine düştü. Sully cisme önce şaşkınlıkla; sonra huşuyla baktı. "Tanrım."

Eğildi ve gökten düşen beysbol eldivenini yerden aldı. Onca yıldan sonra onu görür görmez tanımıştı. Sonuncu parmaktaki derin çizikle karmakırışık olmuş kaytanın parmak izinden geri kalır tarafı yoktu. Bobby'nin adını yazmış olduğu eldivenin yan tarafına baktı. Ad hâlâ oradaydı, ama harfler olması gerekenden daha netti, derinin bazı bölümleri üstüne yazılan ve silinen isimler yüzünden iyice eskimişti.

Yüzüne daha fazla yaklaştığında eldivenin kokusu sarhoş edici olduğu kadar karşı konulmazdı. Sully onu eline geçirdi, bunu yaptığında da küçük parmağının altında bir şey çatırdadı; eldivenin içine bir kâğıt parçası sıkıştırılmıştı. Sully aldırmadı. Eldiveni yüzüne yapıştırarak gözlerini kapadı ve kokladı. Deri, el kremi, ter ve ot kokuları burnuna doldu. Bütün yazların kokusu vardı eldivende. Örneğin, 1960 yazı. O yaz kampta geçirdiği haftanın dönüşünde her şeyin değişmiş olduğunu görmüştü. Bobby'nin suratı asıktı, Carol mesafeli ve düşünceliydi (en azından bir süre için), Bobby'nin binasının üçüncü katında oturan o hoş yaşlı adam -Ted- ise gitmişti. Her şey değişmişti... Ama hâlâ yazdı, o da hâlâ on bir yaşındaydı ve her şey de hâlâ...

Sully eldivenin içine, "Ebedi görünüyordu," diye mırıldandı ve aromasını tekrar tekrar içine çekti. O sırada kelebeklerle dolu cam bir mahfaza bir ekmek kamyonetinin üstünde parçalanıyordu. Ardından bir dur işareti de fırlatılmış mızrak gibi arıza şeridine titreyerek saplandı. Sully yoyosunu, şekerleme parçalarının damağa çarpıp sonra dilin üstünde sekişini hatırladı. Yakalayıcı kaskının yüzüne nasıl tam olarak oturduğunu hissetti, Broad Sokağı'ndaki çimen kırpma makinesinin çıkardığı *hişa-hişa-hişa* sesini duyar gibi oldu, çiçeklerine fazla yakın yürüdüğünüz zaman Bayan Conlan'ın nasıl kızdığını, Asher Empire gişesindeki Bayan Godlow'un, hâlâ on iki yaşından küçük olamayacak kadar büyük olduğunuzu düşünürse kimliğinizi görmek isteyişini, Brigitte Bardot posterini (*O çöpse çöpçü olmak isterim*), silahlarla oynayışlarını ve Bayan Sweetset'in dördüncü sınıf dershanesinin arka sırasındaki marifetlerini anımsadı.

"Hey Amerikalı." Şu farkla ki *Amellikalı* demişti, Sully de bakışını Bobby'nin Alvin Dark modeli eldiveninden daha ayırmadan kimi göreceğini biliyordu. Yaşlı *mamasan* orada bir derin dondurucunun (Et paketleri parçalanmış kapısından donmuş bloklar halinde dışarı dökülüyordu.) ezdiği motosikletle tavanı yine başka bir nesne tarafından delinmiş bir Subaru'nun arasında duruyordu. Yaşlı *mamasan* yeşil pantolonuyla turuncu gömleğinin içindeydi, ayaklarında da kırmızı patikleri vardı. Yaşlı *mamasan* cehennemdeki bir bar tabelası gibi ışıklandırılmıştı.

"Hey Amerikalı, bana gel, ben seni korumak." Böyle diyerek Sully'ye kollarını uzatıyordu.

Sully dolu gibi yağan televizyon aygıtlarının, sigara kartonlarının, yüksek ökçeli ayakkabıların ayaklı büyük bir saç kurutucusunun ve bozukluklar kusan bir kumbaralı telefonun arasında ona doğru yürüdü. Sully büyük bir ferahlıkla, insanın evine dönünce duyduğu huzur duygusuyla ona doğru yürüdü.

"Ben seni korumak." Şimdi kollarını uzatıyordu. "Zavallı çocuk, ben seni korumak!" Sully, *mamasan*'ın kollarına sığınırken etrafındaki

insanlar bağırıp kaçışıyor, Amerikan malları Bridgeport'un kuzeyindeki I-95 numaralı otoyoluna ışıldayarak düşüyordu.

Kadın, "Seni korumak," dedi. Sully arabasının içindeydi. Etrafında trafik her dört şeritte de tamamen durmuştu. Radyo WKND kanalına ayarlanmıştı, The Platters *Alacakaranlık Zamanı*'nı söylüyor, Sully de nefes alamıyordu. Gökten hiçbir şey düşmüş değildi, trafiğin tıkanması dışında tek bir anormallik gözükmüyordu. Ama Bobby Garfield'in eski beysbol eldiveni elinde olduğuna göre, bu nasıl olabilirdi?

Yaşlı *mamasan*, "Beni seni korumak," diyordu. "Zavallı çocuk, zavallı Amerikalı çocuk, ben seni korumak."

Sully soluk alamıyordu. Kadına gülümsemek, çok üzüldüğünü, içlerinden bazılarının niyetinin kötü olmadığını söylemek istiyordu, ama ciğerlerinde hava yoktu ve çok yorgundu. Gözlerini kapadı ve Bobby'nin eldivenini son bir kez kaldırmaya, o yağlı, yaz kokusundan bir nefes daha çekmeye çalıştı, ama eldiven fazla ağırdı.

Dieffenbaker ertesi sabah arkasında sadece kot pantolonuyla mutfak tezgâhının başında fincanına kahve doldurduğu sırada Mary oturma odasından içeri girdi. Üstünde DENVER BRONCOLARI'NIN MALIDIR yazılı eşofman üstünü giymişti. Elinde New York *Post*'u tutuyordu.

"Galiba sana verecek kötü bir haberim var," dedi düşünceli bir ifadeyle. "Orta karar kötü bir haber."

Dieffenbaker ihtiyatlı bir hareketle döndü. Kötü haberlerin öğle yemeğinden sonra verilmesi gerekirdi. Öğle yemeğinden sonra insan kötü haberlerle karşılaşmaya yarı yarıya hazırlıklı oluyordu. Ama sabahın köründe alınan kötü bir haber mutlaka bir iz bırakırdı. "Ne olmuş?" diye sordu.

"Dün arkadaşının cenaze töreninde benimle tanıştırdığın adam var ya, Connecticut'ta bir araba galerisi olduğunu söylemiştin, değil mi?"

"Doğru."

"Emin olmak istedim. Çünkü, biliyorsun, John Sullivan o kadar da çarpıcı ya da ender rastlanır bir ad değil."

"Sen ne demeye getiriyorsun, Mary?"

Genç kadın ona yarısına yakın bir yerinden ikiye katlanmış olan gazeteyi uzattı. "Evine döndüğü sırada olmuş diyorlar. Üzgünüm, sevgilim."

Mary'nin yanılmış olması gerekirdi. Dieffenbaker'in ilk aklından geçen düşünce bu oldu. İnsanlar, sizin onları görmenizin, onlarla konuşmanızın hemen arkasından ölemezlerdi. Bunun temel bir kural olması gerekirdi.

Ama haberdeki John Sullivan oydu. Hem de olduğu üç kez doğrulanmıştı. Sully, üstünde lise beysbol üniformasıyla ve yakalayıcı maskesini başının tepesine itmiş bir halde, Sully kolunda çavuş rütbesi olan asker üniformasıyla ve Sully, yetmişli yılların sonunda kalmış olması gereken bir takım elbisenin içinde. Fotoğraf sırasının altına yalnız *Post*'ta rastlayacağınız türden bir manşet atılmıştı:

KATİL TRAFİK
GÜMÜŞ YILDIZ NİŞANI SAHİBİ VİET GAZİSİ CONN. TRAFİK TIKANIKLIĞINDA ÖLDÜ

Dieffenbaker ayrıntıları okurken bugünlerde kendi yaşında ve tanıdığı birinin ölüm ilanını her okuyuşunda hissettiği huzursuzluğu duyuyordu. *Doğal yollarla ölmek için henüz fazla genciz,* diye düşünür, bir yandan da bu düşüncesinin saçma olduğunu bilirdi.

Görünüşe bakılırsa Sully kaza yapmış bir traktör römorkunun neden olduğu trafik tıkanıklığında kalp krizi geçirerek ölmüştü. Yazı, belki de galerisinin Chevrolet ambleminin karşısında öldü diye hayıflanıyordu. KATİL TRAFİK türünden manşetler gibi bu da ancak *Post*'ta rastlanan yakıştırmalardandı. *Times* zeki biri olursanız iyi bir gazeteydi; ama *Post* sarhoşlarla şairlerin gazetesiydi.

Sully arkasında eski karısını bırakmıştı, ama çocuksuzdu. Cenaze töreniyle ilgili hazırlıklar First Connecticut Bankası'ndan Norman Oliver tarafından yapılmaktaydı.

Dieffenbaker, *bankası tarafından gömülecek*, diye düşündü ve elleri titremeye başladı. Bu düşüncenin ona neden böylesine bir dehşet

duyurduğu hakkında bir fikri yoktu, ama duyuruyordu işte. "*Kahrolası* bankası tarafından. *Aman Tanrım!*

"Sevgilim?" Mary ona bir biraz endişeyle bakmaktaydı. "İyi misin?"

Dieffenbaker, "Evet," dedi. "Trafik kilitlendiği için öldü. Belki ona bir ambulans bile ulaştıramadılar. Belki de trafik yeniden akmaya başlayana kadar öldüğünü fark etmediler bile. Aman Tanrım!"

Genç kadın, "Yapma," diyerek gazeteyi onun elinden aldı.

Sully helikopterdekileri kurtarmada gösterdiği çabalara karşılık Gümüş Yıldız nişanıyla ödüllendirilmişti. Sarı adamlar ateş ediyorlardı, ama Packer'le Shearman, çoğu Delta İki-İki'lerden olan bir avuç Amerikalı askerle ileri atılmışlardı. Kurtarma operasyonu gerçekleşirken Bravo Bölüğü'nden on, on iki asker de şaşkın ve belki de etkisiz bir koruma ateşi açmışlardı. Birbirinin içine girmiş iki helikopterdekilerden iki kişi mucize sonucu hayattaydılar, en azından açıklıktan çıkana kadar hayatta kaldılar. John Sullivan birini kendi başına güvenli bir yere taşımıştı; yangın söndürme köpüğüyle kaplı havacı bu arada Sully'nin kollarının arasında avazı çıktığı kadar bağırıyordu.

Malenfant da açıklığa koşmuştu; yangın söndürücüsünü kocaman bir kırmızı bebek gibi kucaklamıştı ve bir yandan koşarken ormandaki Kong'a becerebilirlerse kendisini vurmalarını, ama bir avuç frengili salak oldukları için asla vuramayacaklarını, hatta lanet olası bir ambarın geniş yüzünü bile vuramayacaklarını haykırıyordu. Malenfant da Gümüş Yıldız alacakların listesine dahil edilmişti ve Dieffenbaker emin olmasa da sivilceli salak herhalde ödülü almıştı. Sully bunu bilmiş ya da tahmin etmiş miydi? Cenaze evinin dışında otururlarken bundan söz etmez miydi? Belki söz ederdi, belki de etmezdi. Zaman geçtikçe madalyalar giderek önemini yitiriyordu. Bu ortaokulda bir şiiri ezberlediğiniz için verilen ödül ya da lisede koşarak atışı bloke ettiğinizde aldığınız mansiyon gibi bir şeydi. Sadece rafta sakladığınız bir hatıraydı. İhtiyar adamların çocukları etkilemek için kullandıkları araçlardı. Daha yükseğe atlamanız, daha hızlı koşmanız ve ileri atılmanız için kullandıkları araçlardı. Dieffenbaker, ihtiyar adamlar olmasa dünyanın büyük olasılıkla daha iyi bir yer olacağını düşünüyordu. (Bunu

tam kendisi yaşlanmaya yüz tutmuşken kavramıştı.) İhtiyar kadınlar yaşasınlardı, ihtiyar kadınların genellikle kimseye zararları dokunmazdı, ama ihtiyar adamlar kuduz köpeklerden daha tehlikeliydiler. Hepsini vurmalı, cesetlerini benzine bulamalı ve ateşe vermeliydi. Çocuklar da el ele vererek ateşin etrafında bir yandan şarkı söylemeli ve dans etmelilerdi.

Mary, "İyi olduğuna emin misin?" diye sordu.

"Sully'yi kast ediyorsan, tabii. Onu zaten yıllardır görmemiştim."

Dieffenbaker kahvesini içerken kırmızı terlikli yaşlı hanımı, Malenfant'ın öldürdüğü, Sully'yi ziyaret eden yaşlı hanımı düşünüyordu. En azından artık Sully'yi ziyaret etmeyecekti. Yaşlı *mamasan*'ın ziyaret günleri sona ermişti. Dieffenbaker'e göre savaşlar gerçekte böyle son buluyordu; barış masalarında değil, kanser koğuşlarında, ofis kafeteryalarında ve trafik tıkanıklıklarında. Savaşlar minik parçalar halinde son buluyordu, her parçası anı gibi uzaklaşıyor, her biri tepelerin arasında sönükleşen bir yankı gibi kayboluyordu. Savaş da sonunda beyaz bayrağı dalgalandırıyor ya da öyle olduğunu umut ediyordu Dieffenbaker. Sonunda savaşın bile teslim olmasını diliyordu.

1999: Gelsene piç, gel evine

1999 GECENİN TANRISAL GÖLGELERİ ÇÖKÜYOR

2000 yılından önceki son yaz içinde bir öğleden sonra Bobby Garfield, Connecticut'un Harwich kentine döndü. Önce anma töreninin yapılacağı Batı Ciheti Mezarlığı'ndaki Sullivan aile kabrine gitti. Hatırı sayılır bir dost kalabalığı Sully-John'u uğurlamaya gelmişti. *Post*'taki yazı onları kitle halinde oraya çekmişti. Amerikan Lejyonu şeref kıtası silahlarını ateşleyince birçok küçük çocuk şaşkınlıktan ağlamaya başladı. Mezarın başındaki ayinden sonra bir salonda resepsiyon verildi. Bobby usulen oraya uğradı -bir dilim pasta yiyip kahve içecek ve Bay Oliver'e merhaba diyecek kadar kaldı- ama tanıdığı hiç kimseyi göremedi, ayrıca ortalık henüz aydınlıkken görmek istediği kimseler vardı. Kırk yıla yakın zamandır Harwich'e uğramamıştı.

Nutmeg satış merkezi, bir zamanlar St. Gabriel yüksek ve orta öğretim okullarının bulunduğu yerdeydi. Eski postane şimdi boş bir arsaydı. Tren istasyonu hâlâ kent meydanına bakıyordu, ama üst geçidin taş kolonlarına yazılar karalanmıştı. Bay Burton'un gazete sattığı kulübesine ise keresteler çakılmıştı. River Caddesi'yle Housatonic'in arasında hâlâ çimenlik alanlar vardı, ama ördekler gitmişti. Bobby bu ördeklerden birini bej kostümlü bir adama fırlattığını anımsıyordu, inanılması güç, ama doğru. Adam, "Sana dokunmama izin verirsen iki dolar veririm," demiş, Bobby de ördeği adamın suratına savurmuştu. O işi hatırladıkça şimdi gülümseyebiliyordu, ama o sırada ahlaksız herif çok korkutmuştu.

Asher Empire adlı sinemanın bulunduğu yerde şimdi bir kargo şirketinin ambarı vardı. Daha ilerde Bridgeport'a doğru gidilince Asher Caddesi'nin Puritan Meydanı'yla buluştuğu yerdeki William Penn Grili de gitmiş, onun yerini bir Pizza Uno almıştı. Bobby bir ara içeri girmeyi

düşündü, ama sonra vazgeçti. Midesi de vücudunun kalan kısmı gibi elli yaşındaydı ve pizzayla eskisi gibi anlaşamıyordu.

Ne var ki asıl neden bu değildi. Bazı şeyleri hayal etmek çok kolay olurdu, asıl neden buydu. Boyası cırlak denecek kadar parlak olan kocaman bayağı otomobilleri gözlerin önünde canlandırmak fazlasıyla kolaydı.

Bobby bu nedenle hiç durmadan Harwich'e dönmüştü. Colony Lokantası her zamanki yerinde olmaz ve listesinde hâlâ ızgarada pişmiş sosisler bulunmazsa vay haline. Sosisler de kahrolası pizzalar gibi zor sindirilirdi, ama Prilosec gastronomik geçmişe bir yolculuk yapılmasına yardım etmezse ne işe yarardı? Bobby de bir Prilosec yuttuktan sonra iki sosisi mideye indirmişti. Sosisler hâlâ yağ lekeli karton kutular içinde servis yapılıyordu ve lezzetleri müthişti.

Bobby sosislerin arkasından bir pay yedi, sonra da gidip kısa bir süre arabasının yanında durdu. Onu olduğu yerde bırakmaya karar verdi; iki yere daha uğramak istiyordu, ikisi de yürüyerek gidilecek kadar yakındı. Spor salonu için getirdiği torbasını yolcu koltuğundan aldı ve önünde benzin pompaları bulunan bir 7-Eleven mağazasına dönüşmüş Spicers'in yavaş yavaş yanından geçti. Geçerken kulağına sesler geldi: 1960'lardan kalma hayalet sesler, Sigsby ikizlerinin sesi.

"Annemle babam kavga ediyorlar." "Annem dışarda kalın dedi." "Niçin yaptın bunu, akılsız Bobby, Garfield?" Akılsız Bobby Garfield işte oydu. Geçen yıllarla birlikte biraz akıllanmıştı, ama o kadar da fazla değil.

Broad Sokağı Yokuşu'nun yarısında kaldırımın üstünde bir sek sek oyununun yatay ve dikey çizgilerini gördü. Bir dizinin üstüne çöktü ve solan ışıkta çizgileri inceledi, parmaklarının ucunu dörtgenlerin üstünde gezdirdi.

"İyi misiniz, bayım?" Konuşan, kollarının arasında 7-Eleven torbası bulunan genç bir kadındı. Bobby'ye gözlerinde endişeyle şüphenin birbirine karıştığı bir anlamla bakıyordu.

Bobby ayağa kalkıp ellerinin tozunu silerken, "İyiyim," dedi. Gerçekten de iyiydi. Dörtgenlerin yanında değil bir kuyruklu yıldız, bir tek

ay veya yıldız bile yoktu. Dahası, kentte dolaşırken kayıp evcil hayvan posterleri de görmemişti. "İyiyim."

Genç kadın, "Buna sevindim," diyerek yoluna devam eti. Gülümsememişti. Bobby onun arkasından baktıktan sonra yürümeye başladı. Sigsby ikizlerine ne olduğunu, şimdi nerede bulunduklarını merak ediyordu. Ted Brautigan'ın bir gün zamandan söz açıp onu yaşlı dazlak sahtekâr diye nitelediğini anımsıyordu.

Bobby, Broad Sokağı'nın 149 numarasını görünceye kadar burasının video filmi kiralayan bir dükkân veya bir sandviççiye ya da belki kat mülkiyetli bir apartmana çevrildiğinden neden böylesine emin olduğunu anlayamamıştı. Oysa bina aynen eskisi gibiydi, sadece bezemesi şimdi yeşil yerine krem rengindeydi. Kapının yanında bir bisiklet görünce Bobby, Harwich'teki son yazında bir bisikletinin olmasını ne kadar istediğini anımsadı. Hatta içinde para biriktirmek için bir kavanozu bile vardı ve üstündeki etikette Bisiklet Fonu falan yazılıydı.

Sokakta durduğu yerde gölgesi uzarken başka hayalet sesler kulağına geldi.

"Gotrock'lar olsaydık, küçük kız arkadaşını gezmeye götürmek için bisiklet kavanozundan para ödünç almana gerek kalmazdı."

"O benim kız arkadaşım değil! Benim küçük kız arkadaşım değil!"

Hatırladığına göre, bunu annesine yüksek sesle söylemiş, hatta yüzüne karşı *bağırmıştı*, ama bu anısının doğruluğuna emin değildi. Annesi, yüzüne karşı bağrılabilecek annelerden değildi. Kafanızdaki saçların yerinde kalmasını isterseniz susardınız.

Ayrıca, Carol gerçekten de onun küçük kız arkadaşıydı, değil mi? Gerçekten de öyleydi.

Arabasına dönmeden önce uğramak istediği bir yer daha vardı, Bobby de 1960 yılı ağustosuna kadar annesiyle birlikte oturduğu eve son bir kez uzun uzun baktıktan sonra bir elindeki spor torbasını sallaya sallaya Broad Sokağı'nda yokuş aşağı yürümeye başladı.

O yaz bir sihir vardı. Elli yaşında olduğu bugün bile bunu sorgulamıyordu, ama bunun nasıl bir sihir olduğunu artık bilmiyordu. Belki

çoğu küçük kent çocukları gibi Ray Bradbury türünden bir çocukluk yaşamıştı ya da en azından öyle olduğunu hatırlıyordu. O dünyada gerçek dünyayla hayal dünyası bazen birbirine karışıyor, böylece bir tür sihir yaratıyordu.

"İyi, ama..."

Gül yaprakları vardı tabii, Carol vasıtasıyla gelenler... Ama bir anlamları var mıydı? Bir zamanlar öyle gözükmüştü... yani o zamanki yalnız ve neredeyse kayıp çocuğa öyle gözükmüştü, oysa gül yaprakları çoktan gitmişti. Los Angeles'teki o yanmış evin fotoğrafını görüp Carol Gerber'in öldüğünü anladığında kaybetmişti onları.

Ölümü şadece sihir düşüncesini değil, çocukluğun amacını da yok ediyordu. Sizi bu tür olaylara mahkûm ettikten sonra neye yarardı? Göz bozukluğuyla yüksek tansiyon bir şeydi, kötü fikirler, kötü düşler ve kötü sonlar başka bir şey. Büyürken saflığınızı kaybediyordunuz, herkes bunu biliyordu, ama umudunuzu da kaybetmeniz gerekli miydi? On bir yaşındayken dönme dolapta bir kızı öpmenin, on bir yıl sonra gazeteyi açıp da o kızın bir kenar mahalle çıkmazındaki berbat bir küçük evde yanarak öldüğünü öğrenmenin ne yararı vardı? Korku içindeki o güzel gözlerini veya güneşin nasıl saçlarının içinde ışıldadığını hatırlamanın ne yararı vardı?

Bir hafta önce bütün bunları, hatta daha fazlasını söyleyebilirdi, ama sonra o eski sihirin bir parçası uzanıp ona dokunmuştu. "Gel," diye fısıldamıştı. "*Gel Bobby, gel piç, eve dön.*" O da işte burada, Harwich'deydi. Eski arkadaşını onurlandırmıştı, eski kentte küçük bir gezinti yapmıştı, şimdi de artık gitme zamanıydı. Ama gitmeden önce durmak zorunda olduğu bir yer daha vardı.

Akşam yemeği zamanıydı, Commonwealth Parkı da neredeyse boşalmıştı. Bobby B sahasının arkasındaki tel örgüye doğru yürürken geç kalmış üç oyuncu yanından geçerek aksi yöne gittiler. Çocukların ikisi kırmızı renkli büyük torbaların içinde spor malzemesini taşıyorlardı. Üçüncü, taşıdığı radyoda The Offspring'i bar bar bağırtıyordu. Oğlanların üçünün de kendisine şüpheyle bakmalarını Bobby çok doğal

buldu. O, çocukların dünyasındaki bir yetişkindi ve onun gibilere kuşkuyla bakıldığı bir dünyada yaşıyordu. Onlara başını ya da elini sallayarak veya, "Oyun nasıldı çocuklar?" gibilerden aptalca bir şey söyleyerek durumu daha da kötüleştirmekten kaçındı. Çocuklar da geçip gittiler.

Bobby parmaklarını tel örgünün deliklerine geçirerek durdu; akşam saatinin kızıl ışıklarının skor tahtasından, OKULDA KALIN ve ONLARA NİÇİN UYUŞTURUCU DİYORLAR SANIYORSUNUZ? türünden posterlerden yansıyarak dış sahanın çimenlerinin üstüne vurmasını seyretti. Ve bu arada o soluk kesici büyüyü tekrar hissetti. Dünya, sanki daha parlak ve daha karanlık başka bir şeyin üstüne gerilmiş ince bir yaldızmış gibi olan hissi tekrar duydu. Sesler her yerdeydi şimdi ve fırıl fırıl dönüyorlardı.

"Bana sakın budala deme, Bobby-O." "Bobby'ye vurmamalısın, o bu adamlar gibi değil." "O çok tatlı, çocuk, Jo Stafford'un o şarkısını çalacak." "Ka bu... ve ka kaderdir." "Seni seviyorum, Ted..." "Ben de seni seviyorum, Ted." Bobby bu sözleri nutuk çeker gibi ya da fısıldar gibi söylemedi. Aslında Ted Brautigan'ın neye benzediğini net olarak hatırlayamıyordu bile, (Hatırladığı sadece Chesterfield'lerle sayısız şalgam suyu şişeleriydi.) ama o sözleri söylemek içini ısıtmaya yetti.

Burada başka bir ses daha vardı. Konuştuğu zaman, Bobby, dönüşünden beri ilk kez yaşların gözlerinin köşelerini yaktığını hissetti.

"Büyüyünce bir sihirbaz olmanın benim için hiçbir sakıncası yok, biliyor musun Bobby? Bir karnaval ya da bir sirkle seyahat etmek, siyah takım elbiseyle silindir şapka giymek..." Bobby, "Ve şapkanın içinden tavşanlarla bok çıkarmak," diyerek B sahasına arkasını döndü. Gülerek gözlerini sildi, sonra bir elini tepesinde gezdirdi. Başında saç yoktu; sonuncu teli yaklaşık on beş yıl önce kaybetmişti. Patikaların birinden geçti (1960'da burası çakıldı, şimdi ise asfalt ve YALNIZ BİSİKLETLER İÇİN! türünden küçük yaftalarla işaretliydi.) ve sıralardan birine oturdu. Belki de Sully'nin onunla sinemaya gitmesini ve *Sineklerin Tanrısı*'nı bitirmek istediği için reddettiği gün oturduğu sıraydı bu. Spor torbasını sıranın üstünde yanına bıraktı.

Tam ilerde bir koruluk vardı. Bobby burasının, ağlamaya başladığı zaman Carol'un onu götürdüğü yer olduğuna hemen hemen emindi. Kimsenin Bobby'yi bebek gibi ağlar görmesini istemediği için yapmıştı bunu. Yalnız Carol bilecekti bunu. Ağlaması tükeninceye kadar Bobby'yi kollarının arasında mı tutmuştu? Emin değildi, ama öyle olduğunu düşünüyordu. Daha net olarak hatırladığı, St. Gabe'in öğrencilerinden üç çocuğun sonradan onları neredeyse pataklamak üzere olduğuydu. Onları Carol'un annesinin arkadaşı kurtarmıştı. Bobby kadının adını hatırlayamıyordu, ama tam zamanında yetiştiği kesindi. Tıpkı *Sineklerin Tanrısı*'nın sonunda donanmanın o erinin Ralph'ın beykınını kurtarmak için tam zamanında gelmiş olması gibi.

Rionda'ydı adı. Onlara papaza her şeyi anlatacağını, papazın da çocukların ailelerine her şeyi anlatacağını söylemişti. Ama o çocuklar Carol'u yalnız başına yakaladıkları zaman Rionda ortalıkta yoktu. Harry Doolin'le arkadaşları ona ilişmeseydi, Carol yine de Los Angeles'deki o yangında ölür müydü? Buna emin olunamazdı, ama Bobby bu sorunun yanıtının hayır olmasının mümkün olduğunu düşünüyordu. Şimdi bile, *ama sonunda seni güzel kıstırdım, Harry. Evet, efendim,* diye düşünürken yumruklarını sıkıyordu.

Ancak, o zaman çok geçti. O zamana kadar her şey değişmişti.

Bobby spor çantasının fermuvarını açtı, içini karıştırdı ve pilli bir radyoyu çıkardı. Az önce malzeme barakalarına götürülen radyo kadar büyük olmaktan uzaktı, ama amacı için yeterince büyüktü. Bütün yapacağı düğmesini çevirmekti; radyo şimdiden WKND'ye ayarlıydı. Troy Shondell '*This Time*'ı söylüyordu. Bobby'ye göre hava hoştu.

Koruluğa bakarak, "Sully, sen harika bir piç kurusuydun," dedi.

Arkasında bir kadın sesi ciddiyetle, "Küfredersen seninle yürümem," dedi.

Bobby o kadar hızlı döndü ki, radyo kucağından düşerek otların arasına yuvarlandı. Kadının yüzünü göremiyordu; bir siluetten ibaretti, kızıl renkli gök ise iki yanında kanat gibi uzuyordu. Bobby konuşmaya çalıştı, ama ağzından ses çıkmadı. Solukları tıkanmış, dili de damağı-

na yapışmıştı. Beyninin derinlerinde bir ses, "Bir hayalet görmek demek böyle olurmuş," diye fikir yürütüyordu.

"Bobby, iyi misin?"

Kadın hızlı hareket ederek sıranın etrafını döndü. Batmakta olan kızıl renkli güneş Bobby'nin doğrudan gözlerinin içine giriyordu. Soluyarak bir elini kaldırdı ve gözlerini kapadı. Kadının parfümü burnuna doluyordu... ya da bu yaz otlarının kokusu muydu? Onu bilemiyordu. Tekrar gözlerini açtığında kadının şekli dışında hâlâ bir şey göremiyordu; yüzünün olduğu yerde güneşin yeşil bir görüntüsü kalmıştı.

Bobby, "Carol?" dedi. Sesi boğuk ve pürüzlüydü. "Tanrım, sahiden sen misin?"

Kadın, "Carol mu dedin?" diye sordu. "Ben Carol'u tanımıyorum. Adım Denise Schoonover."

Yine de oydu. Bobby'nin onu son görüşünde on bir yaşındaydı, ama o olduğunu biliyordu. Bobby panik halinde gözlerini ovuşturdu. Çimenlerin üstündeki radyodan diskjokeyin sesi kulağına geldi. "Burası WKND. Burada geçmişiniz daima sizinle beraber. Ben Clyde McPhatter. Size çok sevmiş olduğunuz bir parça çalacağım."

Hayatta olursa geleceğini biliyordun. Bunu biliyordun.

Tabii; zaten o da bu yüzden gelmemiş miydi? Herhalde Sully için değil veya yalnız Sully için değil. Öte yandan Carol'un öldüğüne öylesine emindi ki. Los Angeles'deki o yanmış evin fotoğrafını gördüğü andan itibaren inanmıştı buna. Bu yüzden yüreği paramparça olmuştu. Carol'u en son kırk yıl önce Commonwealth Caddesi'nde koşarken görmüştü, ama hep dostu olarak kalmıştı.

Adam, önünde asılı kalmış güneş lekesini yanan gözlerini kırpıştırarak uzaklaştırmaya çalışırken, kadın onu dudaklarından öptü, sonra da kulağına, "Eve gitmek zorundayım. Salatayı yapmak zorundayım. Bu nasıl?" diye fısıldadı.

Bobby, "Çocukluğumuzda bana en son söylediğin sözlerdi," diyerek ona doğru döndü. "Geldin. Yaşıyorsun ve geldin."

Gün batımının ışığı kadının yüzüne vuruyordu, güneşin bıraktığı görüntü de yeterince zayıfladığı için Bobby artık onu görebiliyordu.

Sağ gözünün köşesinde başlayan ve bir oltanın kancası gibi bir kıvrılarak çenesine kadar inen yara izine rağmen... veya belki de o yüzden güzeldi. Gözlerinin köşelerinde ince kırışıklar vardı, ama alnında veya boyasız dudaklarının etrafında çizgi yoktu.

Bobby saçlarının tamamen kırlaşmış olduğunu görerek şaşırdı.

Kadın, onun aklından geçenleri okumuş gibi elini uzatıp başına dokundu. "Çok üzgünüm," dediyse de, Bobby onun gözlerinde eskisi gibi neşe kıpırtılarını görebiliyordu. "Ne kadar göz kamaştırıcı saçların vardı. Rionda, sana duyduğum aşkın yarısının saçlarına olduğunu söylerdi."

"Carol..."

Kadın elini uzatıp onun dudaklarına dayadı. Elinde de yara izleri vardı. Bobby ayrıca küçük parmağının şekilsizleşmiş, adeta erimiş olduğunu gördü. Bunlar yanık izleriydi.

"Carol adında birini tanımadığımı sana söyledim. Adım Denise. O eski Randy ile Gökkuşağı şarkısındaki gibi." Kadın şarkının küçük bir bölümünü mırıldandı. Bobby şarkıyı iyi biliyordu. Bütün eski şarkıları bilirdi. "Kimliğime bakarsan Denise Schoonover adına çıkarıldığını görürsün. Seni ayinde gördüm."

"Ben seni görmedim."

Kadın, "İstediğim zaman görülmemekte ustayımdır," dedi. "Bu, uzun zaman önce birisinin bana öğrettiği bir numaradır. *Belirsiz olma* numarası." Tüyleri ürperdi. Bobby çoğunlukla kötü romanlarda insanın tüylerinin ürperdiğini okumuştu, ama gözleriyle görmemişti. Kadın devam etti. "Kalabalık yerlere gelince, en arkada durmakta ustayımdır. Zavallı Sully-John. Yoyosunu hatırlıyor musun?"

Bobby'nin yüzünde hafif bir gülümseyiş biçimlendi. "Bir keresinde hünerini kanıtlamaya çalıştığını hatırlıyorum. Onu bacaklarının arasından ve sırtından geçirecekti. Husyelerine çarpınca kahkahadan ölüyorduk. Bir grup kız koşarak geldi -eminim, aralarında sen de vardın- ve ne olduğunu öğrenmek istedin, ama sizlere söylemedik. Ne kadar kızmıştınız."

Kadın, bir elini ağzına götürerek gülümsedi. Bobby onun bu hareketinde bir zamanki çocuğu açıkça gördü.

Bobby, "Öldüğünü nereden bildin?" diye sordu.

"New York *Post*'ta okudum. Onların spesiyalitesi olan korkunç bir manşet vardı *KATİL TRAFİK* deniyordu. Ayrıca onun resimleri de vardı. *Post*'un kolaylıkla bulunduğu Poughkeepsie'de oturuyorum." Kısa bir aradan sonra tamamladı. "Vassar Koleji'nde ders veriyorum."

"Vassar'da ders veriyorsun ve *Post*'u okuyorsun ha?"

Kadın gülümseyerek omuzlarını silkti, "Herkesin ufak tefek günahları vardır. Ya sen, Bobby? Sen de *Post*'u okuyor musun?"

"Bulunduğum yere *Post* gelmiyor. Bana Ted söyledi. Ted Brautigan."

Kadın oturduğu yerde Bobby'ye bakakalmıştı. Yüzünden gülümseyiş silindi.

"Ted'i hatırlıyor musun?"

"Kolumu bir daha kullanamayacağımı zannetmiştim. Ama Ted kemikleri mucizevi şekilde yerleştirdi. Tabii ki onu hatırlıyorum. İyi ama..."

"Senin burada olacağını biliyordu. Pakedi açar açmaz bunu düşündüm, ama seni görene kadar inandığımı sanmıyorum." Bobby uzandı ve bir çocuğun doğal hareketiyle kadının yüzündeki izin üstünde parmağını gezdirdi . "Bu, L. A. hatırası, değil mi? Ne oldu? Oradan nasıl kurtuldun?"

Kadın başını salladı. "O günlerin hiç lafını etmiyorum. O evde olanlardan da kimseye söz etmedim. Hiçbir zaman da söz etmeyeceğim. Oradaki farklı bir hayattı. O kız da farklı bir kızdı. O kız öldü. Çok genç ve idealist ruhluydu. Ve kandırıldı. Savin Rock'daki o iskambil cambazını hatırlıyor musun?"

Bobby biraz gülümseyerek "evet" der gibi başını eğdi. Kadının elini avucuna aldı, kadın da onun elini kavradı. "Şimdi hareket ediyorlar, şimdi yavaşlıyorlar, şimdi duruyorlar ve işte kalanlar. Adı McCann mıydı, McCausland mıydı ya da başka bir şey miydi?"

"Adın önemi yok. Önemli olan, kızın nerede olduğunu bildiğinize sizi her zaman inandırmasıydı. Sizi daima kazanabileceğinize inandırıyordu. Doğru değil mi?"

"Doğru."

"O kızın böyle bir erkekle ilişkisi oldu. Kartları sizin yapabileceğinizi zannettiğinizden her zaman daha hızlı oynatabilen bir erkekle. Kafası karışmış, öfkeli çocuklar arıyordu ve onları buldu."

Bobby, "Arkasında sarı bir palto var mıydı?" diye sordu. Şaka edip etmediğini kendisi de bilmiyordu.

Kadın ona biraz kaşlarını çatarak bakınca Bobby, onun hikâyenin bu bölümünü hatırlamadığını anladı. Ona alçak adamları anlatmış mıydı acaba? Söylediğini düşünüyordu, ona her şeyi anlattığını düşünüyordu, ama hatırlamıyordu. Belki de L. A.'de başından geçenler belleğinde bazı boşluklar açmıştı. Bobby böyle bir şeyin olabileceğinin farkındaydı. Ve Carol bu açıdan tek örnek değildi. Kendi yaşlarında pek çok kişi John Kennedy'nin Dallas'da ve John Lennon'un New York'da öldürülmesinin arasındaki yıllarda kim olduklarını ve nelere inandıklarını unutmak için büyük bir savaş vermişlerdi.

Bobby, "Neyse, boş ver," dedi. "Devam et."

Fakat kadın başını salladı. "Hayatımın o bölümü hakkında söyleyeceğim her şeyi söyledim. Söyleyebileceğim her şeyi. Carol Gerber, Los Angeles'deki Benefit Sokağı'nda öldü. Denise Schoonover, Poughkeepsie'de oturuyor. Carol matematikden nefret ediyor, kesirleri hesaplayamıyordu bile, ama Denise öğrencilerine matematik *öğretiyor.* Nasıl aynı kişi olabilirler? Bunun düşüncesi bile gülünç. O defter kapandı. Ted hakkında ne demek istediğini bilmek isterim. O artık hayatta *olamaz*, Bobby. Yüz yaşını geçmiş olurdu. Çoktan geçmiş olurdu."

Bobby, "Bir Kırıcı olursan zamanın fazla bir anlamı yoktur," dedi. John Gilmer'in *Sugar Shack*'i söylediği WKND'de de bir anlamı varmış gibi gözükmüyordu.

"Bir Kırıcı mı? O da ne?"

Bobby, "Bilmiyorum. Zaten önemi de yok," dedi. "Ama işin bu kısmı önemli olabilir, onun için beni dikkatle dinle. Tamam mı?"

"Tamam."

"Ben Philadelphia'da oturuyorum. Profesyonel fotoğrafçı olan çok tatlı ve güzel bir karım, çok tatlı ve güzel üç yetişkin çocuğum, kalçası hasta çok tatlı ihtiyar bir köpeğim ve sürekli onarılmayı isteyen eski bir evim var. Karım, terzi kendi söküğünü dikemezmiş, tezinin doğru olduğunu söylüyor."

"Yani sen şimdi bir marangoz musun?"

Bobby "evet" der gibi başını eğdi. "Redmont Hills'de oturuyorum, bir gazete satın almak isteyince de daima Philly *Inquirer*'i alıyorum."

Kadın, "Bir marangoz ha," diye devam etti. "Oysa ben senin günün birinde bir yazar ya da onun gibi bir şey olacağını zannediyordum."

"Ben de öyle zannediyordum. Ama Connecticut Devlet Hapishanesi'ne düşeceğime inandığım bir süreçten geçtim. Neyse ki korktuğum olmadı. Demek ki her şey zamanla dengeleniyor."

"Sözünü ettiğin pakette ne vardı? Ve bunun Ted'le ne ilgisi var?"

"Pakedi yollayan Norman Oliver adında biriydi. Bir bankacı. Sully-John'un vasiyetinin hükümlerini yerine getiriyordu. Pakedin içinde şunu buldum."

Bobby spor çantasının içinden yıpranmış eski bir beysbol eldiveni çıkardı. Bunu yanında oturan kadının dizlerinin üstüne bıraktı. Kadın bunu çevirerek yanında mürekkeple yazılmış ada baktı.

"Aman Tanrım," dedi. Donuk sesi büyük bir şok yansıtıyordu.

"Seni o ağaçların altında kolun çıkmış bir halde bulduğum günden beri bu bebeği görmemiştim. Herhalde bir çocuk sonradan oradan geçti, eldiveni otların üstünde gördü ve aşırıverdi. Hoş, o sıralarda da durumu pek o kadar parlak değildi ya."

Kadın zor duyulur bir sesle, "Onu Willie çalmıştı," dedi. "Willie Shearman. Onun iyi bir çocuk olduğunu sanırdım. İnsanları ne kadar az tanıdığımı görüyorsun. O günlerde bile."

Bobby ona sessiz bir şaşkınlıkla baktıysa da kadın bu bakışı fark etmedi; eski Alvin Dark modeli eldivene bakıyor, dolaşmış olan ham deriden bağcıklarını çekiştiriyordu. Bundan sonra, kutuyu açıp içinde ne ol-

duğunu görünce Bobby'nin yaptığının aynını yaparak eski arkadaşını mutlu etti: Beysbol eldivenini yüzüne yaklaştırarak tatlı yağ-ve-deri aromasını içine çekti. Şu farkla ki, Bobby eldiveni düşünmeden eline geçirmişti. Bir beysbol oyuncusunun, bir çocuğun otomatik olarak yapacağı bir hareketti bu. Norman Oliver'in de bir zamanlar çocuk olduğu kesin, ama görünüşe bakılırsa beysbol oynamamıştı. Çünkü eldivenin son parmağının -eski inek derisindeki derin sıyrıklı parmağın- dibine tıkılmış kâğıt parçasını bulamamıştı. Sonuçta kâğıdı bulan Bobby olmuştu. Küçük parmağının tırnağı kâğıt parçasına dayanarak onu çatırdatmıştı.

Carol eldiveni elinden bıraktı. Saçları kırlaşmış olsun ya da olmasın yine genç ve dinamik görünüyordu. "Anlat bana."

"Onu arabasının içinde oturur durumda ölü buldukları zaman eldiven Sully'nin elindeymiş."

Kadının gözleri irileşti ve yusyuvarlak oldu. Bu haliyle o an Bobby ile birlikte dönme dolaba binen küçük kıza benzemekle kalmıyordu, o küçük kızın ta kendisiydi.

"Eldivenin avuç bölümünün arkasına, Alvin Dark imzasının yanına bak. Ne görüyorsun?"

Ortalık hızla kararmaktaydı, ama kadın bunu net olarak gördü.

B. G.
1464 Dupont Circle Sokağı
Redmont Hills, Pennsylvania
11. Bölge

Kadın, "Adresin," diye mırıldandı. "Şimdiki adresin."

"Evet, ama şuna baksana." Bobby 11. Bölge kelimelerine dokundu. "Posta idaresi altmışlı yıllarda postaları bölgelere göre bölmekten vazgeçmişti. Ben araştırdım. Ted bunu ya bilmiyordu ya da unuttu."

"Ya da adresi kasten o şekilde yazdı."

Bobby başının hareketiyle doğruladı. "Mümkün. Her neyse, Oliver adresi okudu ve bana eldiveni yolladı; eski bir oyuncunun eldivenini

mirasa dahil etmeye gerek görmediğini söyledi. Öncelikle benim -eğer o vakte kadar öğrenmediysem- Sully'nin öldüğünü ve Harwich'de bir anma töreninin yapılacağını bilmemi istemişti. Öyle sanıyorum ki eldivenin öyküsünü dinlemek için benim gelmemi istiyordu. Ne çare ki ona fazla yardımcı olamadım. Carol, Willie'nin... Emin misin?"

"Eldiveni elinde görmüştüm. Sana yollayabilmem için onu bana geri vermesini söyledim, ama razı olmadı."

"Sence sonradan onu Sully-John'a mı vermişti?"

"Herhalde öyledir." Öyle demesine rağmen, bu kadına pek olası gözükmüyordu; gerçeğin çok daha garip olduğunu hissediyordu. Willie'nin eldiven karşısındaki tutumu da aslında garipti, ama kadın bunun nasılını artık tam olarak anımsayamıyordu.

Bobby, "Her neyse," diyerek eldivenin iç yüzündeki adrese dokundu. "Bu Ted'in baskısı. Buna eminim. Sonra elimi eldivenin içine sokunca bir şey buldum. Gelmemin gerçek nedeni de bu."

Bobby üçüncü kez elini spor çantasının içine soktu. Işıktaki kızıllık kaybolmaktaydı; ışık şimdi soluk bir pembeydi, yaban güllerinin rengi. Hâlâ otların arasında yatan radyoda Huey 'Piano' Smith'le Clown'ların bir parçası çalmaktaydı.

Bobby buruşmuş bir kâğıt parçasını çıkardı. Eldivenin terli iç kısmı yüzünden yer yer lekelenmişti, ama bunun dışında şaşılacak kadar beyaz ve yeni gözüküyordu. Onu Carol'a uzattı.

Kadın kâğıdı yüzünün biraz uzağında ışığa tuttu. Bobby onun gözlerinin eskisi gibi sağlam olmadığını gördü. Carol, "Bir kitabın başlık sayfasıymış," diyerek güldü. "*Sineklerin Tanrısı.* Aman Tanrım, bu senin favorin, Bobby."

Adam, "Sayfanın altına bak," dedi. "Orada ne yazılı olduğunu oku."

"Faber ve Faber, Limited... Russell Meydanı... Londra." Kadın soru sorar gibi onun yüzüne baktı.

Bobby, "1960'a ait Faber karton kapaklı baskıdan alınmış," dedi. "Arkasında öyle diyor. Ama ona baksana, Carol! Gıcır gıcır gözüküyor. Bana öyle geliyor ki, bu sayfanın koparıldığı kitap 1960'da sadece *bir-*

*kaç haftalık*tı. Eldiven değil, eldiven onu bulduğum zamankinden daha eski durumda, ama başlık sayfası farklı."

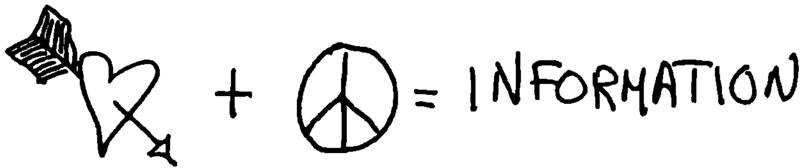
"Bobby, iyi korunurlarsa bütün kitaplar sararmazlar. Eski bir karton kapaklı bile."

Bobby, "Onu çevir," dedi. "Bir de öbür yüzüne bak."

Carol denileni yaptı. "*Tüm hakları mahfuzdur*" diyen satırın altında "Ona söyle, bir aslan kadar cesurdu," diye yazıyordu.

"İşte o zaman gelmem gerektiğini anladım. Çünkü *o* senin burada olacağını, senin hâlâ yaşadığını düşünüyordu. Buna inanmam zordu, daha doğrusu ona inanmam daha kolaydı... Carol? Ne var? En dipteki şeyde mi bir terslik var?"

Carol ağlıyordu, hem de koparılmış başlık sayfasını tutarak hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. Bir yandan da arkada, satış koşullarının altındaki dar beyaz bölümün içine sıkıştırılmış şeye bakıyordu:

"Bu ne demek? Biliyor musun? Biliyorsun, değil mi?"

Carol başını salladı. "Önemi yok. Sadece benim için özel, hepsi bu. Eldivenin senin için özel oluşu gibi bu da benim için özel. İhtiyar bir adam olsa da doğru düğmelere basmasını biliyor, değil mi?"

"Sanırım. Bir Kırıcı'nın yaptığı da belki bu."

Carol ona baktı. Hâlâ ağlıyordu, ama Bobby'ye kalırsa gerçekten mutsuz değildi. "Bobby, niçin bunu yapsın? Ve geleceğimizi nereden biliyordu? Kırk yıl uzun bir zaman. İnsanlar büyüyorlar, büyüyorlar ve çocuk kimliklerini arkalarında bırakıyorlar."

"Acaba bırakıyorlar mı?"

Carol kararan ışıkta Bobby'ye bakmayı sürdürüyordu. Ötelerinde koruluğun gölgeleri yoğunlaşmaktaydı. Bobby'nin bir gün ağladığı, er-

tesi gün de Carol'u incinmiş ve yalnız olarak bulduğu ağaçların altında hemen hemen gece olmuştu.

Bobby, "Bazen sihirden küçük bir parça kalıyor," dedi. "Ben böyle düşünüyorum. Doğru seslerden bazılarını hâlâ duyduğumuz için geldik. Sen onları duyuyor musun? Sesleri?"

Carol adeta istemeyerek, "Bazen," dedi.

Bobby ondan eldiveni aldı. "Bana bir saniye izin verir misin?"

"Tabii."

Bobby koruluğa gitti, aşağı sarkmış bir dalın altına girebilmek için tek dizinin üstüne çöktü ve eski beysbol eldivenini, cep tarafı kararan göğe çevirili olmak üzere otların üstüne bıraktı. Sonra sıraya döndü ve yine Carol'un yanına oturdu. "Onun yeri orası."

"Yarın oradan bir çocuk geçecek ve eldiveni alacaktır. Bunu biliyorsun, değil mi? " Kadın gülerek gözlerini sildi.

Bobby, "Belki," diye bu sözleri doğruladı. "Ya da eldiven belki gidecek, geldiği yere dönecektir."

Günün son pembeliği kül rengine dönüşürken Carol başını Bobby'nin omzuna dayadı, o da kolunu kadının omuzlarına doladı. Konuşmadan bu şekilde oturdular, ayaklarının dibindeki radyoda da The Platters şarkıya başladı.

YAZARIN NOTU

Orono'da elbette ki bir Maine Üniversitesi var. 1966 ile 1970 arasında oraya gittiğim için biliyorum bunu. Bu öyküdeki tipler tamamen hayalidir, betimlediğim kampüs coğrafyasının büyük bir bölümü de var olmamıştır. Harwich de aynı şekilde bir hayal ürünüdür. Bridgeport her ne kadar gerçekse de, benim anlattığım şekli gerçeğe uymamaktadır. İnanılması zor olsa da altmışlı yıllar hayali değildir; gerçekten vardır.

Kronolojik sırada değişiklikler yapmak cesaretini de gösterdim. Bunun en belirgin örneği, *Tutuklu'*yu Birleşik Amerika'da televizyonda yayınlanmasının iki yıl öncesine almamdır. Ama o dönemin ruhuna sadık kalmaya çalıştım. Bu gerçekten mümkün mü? Bilmiyorum, ama bunu denedim.

Kör Willie'nin daha eski ve çok farklı bir uyarlaması *Antaeus* dergisinde yer almış ve 1994'de yayınlanmıştır.

Bu kitabı yazmak cesaretini bana verdikleri için Chuck Verrill'e, Susan Moldow'a ve Nan Graham'a teşekkür etmek istiyorum. Aynı zamanda karıma da teşekkür etmek istiyorum. O olmasaydı, asla başaramazdım.

S. K. 22 Aralık 1998

♥ + ☮ = INFORMATION